

No. ★ Q. 404. 67
The Public Library of the City of Boston.

Handwritten text in a medieval Gothic script, likely a Latin document. The text is written in a dense, cursive hand and appears to be a formal record or a legal document. The ink is dark and the parchment shows signs of age and wear.

Handwritten text in a medieval Gothic script, likely a Latin document. This section appears to be a continuation of the text above, possibly a signature or a specific clause.

Handwritten text in a medieval Gothic script, likely a Latin document. This section contains several lines of text, possibly a list or a detailed account. The script is consistent with the other parts of the document.

Handwritten text in a medieval Gothic script, likely a Latin document. This section is at the bottom of the page and appears to be a concluding part of the text, possibly a date or a final signature.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or date.]

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Boston Public Library

Collat.

Josiah H. Benton Fd
Nov. 19 1939

11

collat.

Beatissimo patri et clementissimo dño pio
secundo pontifici maximo Johānes de tur-
recremata sabimēsis ep̄s / scē rōne ecclie
cardinalis sancti sexti vulgariter nūci-
patus / post huilē recōmēdacō; ad pedū
oscula' bēatorū. Per scrutātū mibi studiose psalmoz li-
brū quē alij soliloquiū dicūt qd̄ ē colloquō hōis cū deo
singl̄ariter vel secū tātū. quozū vtrūq; laudātū ouem̄t et
orantū. alij librū ymnoz (ymnus aut̄ est laus dei cū cāti-
co) alij psalteriū qz q̄ intus dīma inspiracōe dauid p̄cipi-
ebat. hec medullato carmīe pferebat. mira occurit pul-
critudo sensuū. et stillātū medicina verboꝝ et āplissima
copia v̄tutū ad oēm̄ aie p̄fectionē ut merito aptetur il-
lud p̄phete. p̄f. abūdātia in turrib; tuis. i. i psalmis tuis.
qui recte turres appellari p̄nt. tū p̄pter incōphēsilē al-
titudinē sapiētie in eis otēte. tū p̄pter indeficiētis defensi-
onis auxiliū qd̄ adūsus hostiles incursus p̄stat hīs q̄
intento sensu et vigilantī mente psalmodiam om̄ipotētī
deo n̄ro exsoluūt. In hīs turrib; ē abundātia maxia v̄-
litas. Plane h̄ psalmoz liber registrū ē totius sacre
scripture / et cōsumacō totius theologicę pagīe. Alia
nāq; sūt ut ait augustinus q̄ p̄phete tradūt. alia q̄ histo-
rica libri. Lex q̄ alia. aliā liber p̄bion. ¶ Psalmoz ve-
ro liber quecūq; v̄talia sūt ex oīb; otinet / futura p̄dicat.
Hic enī ānūciacō xp̄i in carnē futuri. Hic oīm xp̄i miste-
rioz reuelacō. Hic diuis resurrectionis spes p̄dicatur /
supplicōꝝ metus / glorie pollicitacō. Liber iste v̄terū ge-
sta cōmemorat / legē viuētib; tribuit / gerēdoꝝ statuit
modū / et ut breuiter dicā. cōmūis quidē bone doct̄rīe
thesaurus est. Quid enim ē qd̄ nō discatur ex psalmis.
Hic om̄is magnitudo v̄tutis / norma iusticie / pudicie

decoꝝ/ prudētie sūma cō/patiētie regula. Psalmodia ut
ait augustinus fugat demōes/ angelos ī adiutoriū vo-
cat/ excitat deuocōnē/ placat deū/ impetrat veniā/ hilarat
aīas/ illuminat sciētiā. Et cassiodorus. Psalmodia ē sō-
lacō flētū/ cura dolētū/ sanitas egrotātū/ aīe remediū/
miserorū omniū refugiū. Verū hāc psalmoz vtilitatē q̄
pleni sūt sup̄mis m̄sterijs et singuli celesti dulcedine res-
dūdātes/ nemo plane p̄cipit/ nemo eoz suauitatē de-
gustaē valet q̄ ipoz psalmoz spūalē intelligētiā se la-
tentē nō s̄p̄hēderit. Nō enī l̄raz sacraz cortex s̄ medul-
la incluse sapiētie est q̄ mentē viuificat/ reficit/ atq; oble-
ctat. Nō enī putemus inq̄t ieronimus in v̄bis sc̄ptura-
rū eē euāgelū/ s̄ ī sensu. Nō ī sup̄ficie/ s̄ ī medulla. Nō
ī f̄monū folijs/ s̄ ī radice racōis. V̄nc augustinus a-
it. In om̄i copia sc̄pturaz sanctaz aptis pascimur/ ob-
scuris exercem̄. V̄nc ad iudeos l̄re obf̄uatores. inq̄t
saluator n̄r. Jo. v. Scrutamini sc̄pturas. ip̄e testimoniū
p̄hibēt de mē. i. nō l̄raz exteriora tm̄/ s̄ intus p̄quirete di-
uinoꝝ sensū thesaurū/ qui intra fragile vasculū vilis li-
tere tenetur inclusus. Sup̄ quo crisostomus ita ait. Nō
ad lectōnē simplicē sc̄pturaz s̄ ad scrutacōz exquisitā
eos m̄sit/ q̄ que de deo dicebātur in sc̄pturis desup̄ ob-
umbrābātur/ nec ī sup̄ficie exp̄mebātur/ s̄ ut quidā the-
saurus intus recōdebātur. V̄nc augustinus ī omelia q̄-
dā ait. Cū de diuinis opib; q̄ legūtur ip̄o inspirāte q̄ fe-
cit intellectū alicuius mystice significacōis scrutam̄. quas
si de obscuris fauicellis mella p̄ducimus veluti xp̄i disci-
pulos imitātes. sp̄ica sm̄mib; s̄fricam⁹/ ut ad latētia ḡ-
na pueniam⁹. Jā manifeste necessariā eē diuolūt̄ psal-
moz intelligētā/ ut q̄s eoz suauitatē degustet. Per-
cipitur aut̄ hęc psalmoz intelligētā ā reuelacōne d̄ina

q̄ docet sugē mel de petra/oleūq; de saxo durissimo ā ma-
gistroꝝ doctrina quos ad diuinā elucidā dā sapiam et
occulta pcedendū in lucē q̄ si dimitatis organa/dīma p-
uidētia/in ecclīa institutos esse agnoscimus. Ceterū bea-
tissime p̄r cū cōsiderasset; q; t̄pib; iā nr̄is pauci sapie stu-
dent/pauciores p̄serutādis diuinis misterijs insudant.
paucissimi q̄ antiquoꝝ s̄mōe sciaq; clarissimoꝝ patrū
explanacōes ⁊ cōmentaria sup psalmos p̄legere curāt.
venit in mētē meā ut inter alios studij mei labores hūc
interponerē/ut ex sententijs gl̄osissimoꝝ ac p̄clarissimo-
rū. Hieronimi auḡ. remigij ⁊ cassiodori q̄ hūc psalmoꝝ
librū exuberantissimis flūib; p̄fundissime interpretati sūt
aliq; breuē cōpendiosamq; intel̄igētīā psalmoꝝ excul-
perē que pre ceteris a plurib; et etiā pauperib; clericis
haberi poss; ⁊ intelligi. Quod eo maxime efficere cupie-
bā. quo augeri inde honorem dei existimabā. indubita-
tū habens q; cū ministri ecclesie latētia psalmoꝝ mella
degustarēt/alacriori feruētioriq; deuotione laudes dño
decantarent. Sed ecce mentē meā ab hac scribendi co-
gitacōne alienabat senectutis pondus/infirmatū fre-
quentia/latentis in psalmis sapiētie p̄funditas/para-
bolaz quib; vallatur pene inexplicabilis obscuritas/et
sup om̄ia exiguitas ingenij ⁊ imbecillitas intellectus.
Sed occurrit ex aduerso amor publice utilitatis q̄ so-
lus nomen difficultatis erubescat. qui q; ut ait augusti-
nus nichil tam durū atq; ferreū quod nō amoris igne
vincatur impulit me vi sua victum ad preconceptū la-
borē audacter subeundum sub illius fiducia qui sapiē-
tie fons ē/qui et cecis visum/et mutis dicēdi prestare co-
piā solet. ¶ Est autē in hac explanatione psalterij ad-
uertendū. q; virgule rubre non tantū supponūtur litere

tēxus / sed etiā illis que loco literē tanquā expositōna
eius ponūtur. Precor aut omnes qui huius mei laboris
fructū gustabūt / dñm exorare / ut laborē ipm a merce=
de vacuū nō sinat / sed p sua clemētia beata vita openset!
quā elucidātib; diuinā sapientiā scriptura sacra teste le=
git pmississe. Et q; beatissime pater apostolice sedis iu=
dicō omnia dcā mea et sc̄pta s̄mittē sp̄ solitus sū / credēs
me nō eē securū nisi s̄ eius militare doctrina. hāc psal=
moꝝ explanacō; sic dīna largitate studio lo meo elabo=
ratā sanctitati tue in eadē sede dignissime p̄fidētū emen=
dādā corrigēdā q; si opus fuerit / huīliter offero / q; nō so=
lū aucte s; ingemo et sapiētia prestantissimus haberis.

Psalms primus in quo descri-
bitur processus in beatitudine.

Beatus vir qui non
abijt a via recta recedendo (in consilio impiorum) prauis eorum machinationibus consentiendo (qui in via peccatorum non stetit) sed vitam suam immaculata conuersatione trahit (et quod pestiferis dogmatis) venena non

seminauit nec posteris precioso doctrinae exempla reliquit.

Sed in lege domini fuit voluntas eius) ut diuine legis mandata proficiat (et in lege eius) ad implenda (meditatur assidue in prosperis et in aduersis) non tantum lectione legis sed iugis obseruatione sanctitatis. Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus fluueta aquarum) virore domine gratie semper viuus qui bonorum operum plenitudine fecundus (fructus dabit tempe vite sue) dignum felicitatis eterne.

Et verba eius non defluunt) a veritate in mendacium) ne in casum sine utilitate) sed ad aliorum eruditionem et salutem proficiunt (et omnia quaecumque faciet spiritus prosperabuntur) sibi ad consecutionem vite eterne. Non sic impij non sic sed tanquam puluis) infecundus et siccus ab humore domine gratie (quae a facie diaboli precipit a facie) stabilitatis eterne. Sed deo) quod sicut sic puluis (non resurgunt impij) sed in hiis delectis (in iudicio) discussi) ut examinentur) quod non credentes precibus certissimis iam iudicati sunt (neque peccatores) professione christianam) sed minoribus peccatis obnoxij resurgunt (in congregatione iustorum) quod non admittentur ad vitam eternam ad quam iusti congregabuntur.

Quoniam nouit dominus) noticia approbationis (viam

iustorū utpote quia munda splendida/ et delectabilis/
q̄ expedita via ad beatitudinē (iter aut̄ impiorū) nō ap-
probat. s; reprobat. utpote quia immūdū tenebrōsū et
triste deducens in p̄ditionē.

**Psalmus secundus in quo de machinatione
et rebellionē molientū contra regnū xp̄i et de
ip̄ius xp̄i excellētia et dignitate.**

Propheta admirans maliciā p̄secutorū xp̄i quā p̄cū-
debat spiritui ait.

Quare frenuerūt more ferarū sine rati-
one (gētilēs) romani
milites crucifixoꝝ xp̄i (ap̄pli) iudeoꝝ (meditati sunt
inania) credētes p̄ xp̄i mortē extinguerē nomē et famā
et regnū eius. **Affuerūt** huic malicie p̄b̄tes fauorē/
herodes et pilatus / sacrilegis mētib; in hoc scelere con-
sentiētes. et sacerdotū (p̄ncipes) uenerūt in vna p̄ua vo-
lūtate aduersus d̄nm) deū patrē (et aduersus xp̄m) filiū
(eius) **Dicētes. Dirūpamus vincula** sc; doctrinā
et miracula et p̄missiōes quib; xp̄us et eius discipuli nos
sibi astringere volūt. demusq; op̄rā ut disruptis vincu-
lis (p̄iciamus a nobis d̄nm ip̄oꝝ)

Et dominus. Qui habitat in celis sc; in sanctis (red-
det illos dignos irrisione et subsanatione) in futuro / et
ōndet illis inania esse meditatoꝝ. cūctis gentib; iugo
xp̄iane religionis colla sua subiciētib;. **Tūc** in futuro
iudicio (loq̄tur ad eos) eoꝝ maliciā increpans et vindi-
cte sn̄iam in eos p̄ferens / quā executōmi demandās (in
furore) id ē acerbissimis p̄mis (eos) p̄mens in anima
et corpore (conturbabit) **Vox xp̄i iniuste iudei vincu-
la mandatoꝝ meoꝝ dirūpere et legis mee iugū me-
ditati sūt abicere. qm̄ Ego** xp̄us (cōstitutus sum)

a dō patre (rex) cui obediēdū est (sup syon) eccliam iudeoꝝ (p̄dicās) in ea (legē eius) Nō tm̄ sup syō/ et sup iudeos rex sū̄ p̄stitutus/ s; etiā sup om̄es gentes dōm̄m̄ habeo/ tā iure hereditario q̄ meritorio. hereditario quidē qm̄. **D**ñs) p̄r meus q̄ vniūsoꝝ dñs ē (dixit ad me filius meus) naturalis singularis/ et o substantias lī (estu ego) eternaliter (genui te) **I**n iure autē merito sup oēs gētes dñiū habeo/ qm̄ dñs deus p̄r dixit ad me **P**ostula a me) passiōis tue merito/ quā p̄ totius humani generis salutē assumes (gentes et dabo tibi) eas (in hereditatē tuā) ut scilicet copulētur nomini xp̄iano/ quas tñ ut deus mecū possides (et dabo possessionē tuā terminos orbis terrarū. **R**eges eos potestate regali et inflexibili iusticia) et eos qui nō receperūt disciplinā tuā (osteres eos) quosdā ad correctōnē/ ut de infidelibus fideles efficiātur/ quosdā ad eternā dāna cōz; ita leuiter (sicut figuli vasa) leuiter cōfrm̄ gūtur.

Proph̄a reges terre monēs ut om̄es xp̄m debito veneretur ait. **E**t nūc reges intelligite) q̄ntus sit ip̄e xp̄s/ q̄ excelsus q̄ potēs (scitote vos q̄ alios iudicatis) vos habē sup̄iorē qui nō tm̄ vniūse terre s; etiā celoꝝ dñs ē. **S**eruite dño om̄i in timore) filiali (exultate ei) p̄ deuotionē (cū tremore) tñ ne exultatio effundatur in dissolutionē. aut negligētes reddēt. **A**pprehendite disciplinā) xp̄i. q̄ si munimē clipeo tra noxia vicia p̄fecturū (sibi cite vos huiliter ei) (ne quādo deus) pater (irascatur. et separemim a via iusta) sc; a celesti rege xp̄o qui ē via recte ambulantiū ad vitam. dux euntiū iter ad beatitudinē fest mantū. **C**um exarserit subito ira eius) in v̄ndictā impioꝝ in die iudicij (beati q̄ o fidūt in dño) q; eos nō solū nō attinget ira dei. s; ad beatitudinē p̄ dei grātiā.

puerit eternā ubi bonorū omnium sūma est.

Psalms tertius in quo de passi-
one et resurrectione xpi.

Homo xpus admirās cur tot psecutores habeat ait sic
ad deū.

Domine cur multiplicati sunt

qui tribulāt me: doleo de cecitate eorū q̄ salutaē suū ita
obstīnatis mentib; respuūt. mirū est enim q̄ nichil ab
eis pmerui (multū insurgūt) ut obstīnato animo de pri-
māt me detrahentes et falsū testimoniū ferētes (aduersū
me). **S**ulti dicūt de meis psecutorib; / ut audatius
me psequētur (dicūt michi) nō saluabit cū ille quē sibi deū
facit / nec filius dei ē ut ipse dicit. **V**erūtamenē) ostra tot
psecutores tu es refugium meū (qui susceptor es) mee hu-
manitatis / in vmitate diuine psone (et gloria mea) tecū
vna ē / qui ita ab alto defigis mentē meā ut nulla passi-
one vīcat. **E**t hoc ideo q̄ **V**oce) cordis mei (ad
dñm clamauit et exaudiuit me de sblimitate iusticie sue)
iustū enī erat ut innocentē oca sū et cui retributa sūt ma-
la p bonis / resuscitaret a mortuis / et donaret i celis omniū
creaturarū pncipatū. **E**xaudiuit autē me i hoc dñs q̄.
Ego dormiui) spōte nō coactus (et somnū cepi) i mor-
te volūtate mea (et soporatus sū) securus i mente quies-
cens nullā habēs) scien tiā peccati (et exurrexi) diuinita-
tis v̄tute / q̄ naturā in qua passus sū (susceperat) in vmita-
te psone. **E**t q̄ dñs suscepit me in p̄tectione sua.
Non timebo milia populi circūdantis me) pendētē
in cruce / et ideo (exurge domine) ostende potentia tuā
(et saluū me fac) nō solū faciendo me resurgē a morte /

sed etiam inimicos meos exterminando.

Et sic factum est. **Q**uoniam tu percussisti per titum et vespasianum (omnes) iudeos (aduersantes michi sine causa) et maledica verborum eorum quibus dilacerabant me et membra mea (in irritum perduxisti)

Domine pater quoniam solius. Domini est salus) et ideo o domine fit (benedictio tua super populum tuum) de te salutem sperantem non ab alio.

Psalmus quartus in quo exhortatur vir iustus ad bonam operationem.

Vox ecclesie in tribulatione posite.

Quoniam inuocare deum in auxilium meum (exaudiuit) vel secundum aliam litteram (exaudisti me deus iusticie mee) actor et remunerator (in tribulatione) ab angustiis tristitie (in latitudine) gaudio (exduxisti me) **M**iserere mei) contra miseras huius vite. tam pene quam culpe (et exaudi orationem meam) ut in me cepta perficiantur. **V**ox prophete increpantis iudeos et paganos et omnes in peccatis pseuerantes. **F**ilii hominum) qui secundum hominem uiuunt non secundum deum (usquequo aggrauatum) et depresso infidelitate et potestate iniquitatis (cor) habetis (ut quod diligitis uanitate) quam peritis. colendo idola que uana sunt. in quibus non est ueritas quoniam ueri dei non sunt (ut quod) tam ardentis desiderio (queritis) terrena (que mendacia sunt) decipiunt enim amatores suos. quoniam non faciunt quod promittunt scilicet felices. vos iudei et pagani ceterique peccatores nolite infidelitate detineri et uana huius seculi sequi. sed uerumini ad christum. **S**cietes quoniam dominus deus pater christum suum sanctum sanctorum mirabilem et gloriosum ostendit) tertia die resuscitando a mortuis et ad dexteram suam collocando per quem deus pater

Exaudiet me cū) bonis opib; sue dimitati (supplicauero) **N**olite dico q̄rere mendaciū s; **I**nterascimini) vobismetipis ut horreatis qd̄ fecistis (et ulterius peccare desistite) et si vos peccare contingat (cōpungimim) p̄ penitentiā/et de hīs q̄ tractatis (in cordib; vestrīs) ut sūt cogitationes male/et de hīs q̄ (in cubilib; vris) opamini ut sūt opa carnis. **Q**uia vero iusticia exigit ut penitēs satisfaciāt p̄ peccis seq̄tur. **S**acrificate) o vos penitētes id ē afferte (sacrificiū) nō p̄cedū s; iusticie. i. opa satisfactōnis post penitētie lamēta (et sperate in dño) & recipiēdo p̄ talib; & peccōz veniā & beatitudinis eterne p̄miūlic; (multi) stulti carnaliter sapiētes i suoz peccōz excusationē quasi dubitātes q̄ sint opa iusticie (querūt quis ostēdit nobis) cognoscere huiusmodi (bona)

Propheta oñdit tales nō veraciter s; false dicē se ignorare que sint iusticie opa. **Q**uia signatū ē sup nos) in supiori pte aīe nr̄e/in qua ubi filis sumus (lumē) naturalis racōnis qd̄ est quedam imp̄ssio & irradiacō luminis (vultus tuī) qd̄ sufficiēter ostēdit nobis q̄ sūt opa iusticie/ita ut p̄ ignorantā iusticie nullus p̄t se excusare a peccato p̄ quod lumē quo a te agnoscimus (dedisti leticiā) spiritualē (in corde meo)

Sed mali nō intus in spūalib; bonis s; foris in tpalib; delectātur. **A** fructu frumenti vini et olei sui) aliarūq; rez tpalū (multiplicati) dilatati & exaltati putantes in hīs esse cōsumatū bonū. **V**ir aut̄ bonus in spūalib; exultās dicit ostra humanos tumultus & felicitates caducas.

In pace) mentis (dormiā) quā habere nō p̄nt qui secularib; actib; implicātur. hinc oblitus mūdi tendens (in dijsm) sumū bonū tandē (requiescam) in futuro in pace immutabilis eternitatis

Ideo requiescā secure. **Q**uoniam tu domine in vna (spe) firmissima quae (singulariter) in vno et verū bonū speratur (ostendisti me)

Psalmus quintus in quo de hijs quibus acquiritur hereditas eterne beatitudinis.

Verba oris mei pape domine

et intellige) intelligentia approbationis cordis mei affectus quo ad te clamo. **E**xaudi orationē meam rex meus) specialē curam et protectionē (et deus meus) quē solū veneror vero cultu religionis utpote creatorē meū.

Et si aliquādo orauit nō sū exauditus/nō tñ orare desistam. **Q**uoniam ad te orabo domine et eū tenebre peccatorum fugere ceperint exaudies vocē meā.

Peracta erroris mei nocte et discedentibus tenebris quas michi peccatis meis feci. **S**ane) religiose deuotionis obsequio continua (astabo tibi) in te sumo bono beatitudinē quæres (et intelligā quoniam nō placet tibi iniquitas) sed a solo mundo corde aspiceris. **N**ō habitabit in pñtibus gratiam nec in futuro per gloriā (in societate tua malignus nec permanebunt iniusti ante oculos tuos) quia reprobi eicientur a sortio sanctorum et visione sui conditoris: tolletur enim impius ne videat gloriā dei.

Quidisti omnes qui operantur iniquitatē) in malicia sua perseverantes (et perdes omnes qui loquuntur mendaciū) perniciōsi et potissime mendaciū in doctrina xpiane religionis.

Virū sanguinū) qui hūano cruore polluitur (et virū dolis et mendacijs) alios ducētē in errorem (abominabit dominus. ego autē in multa misericordia tua) obsequis nō meis meritis. **I**ntroibo in domū) glorie tuę) spiritus (adorabo te) hic in ecclesia tua sancta (timore) reuerentiali.

Domine deduc me) ad eterna gaudia qz diuersis fa-
 tigor angustijs. et hoc peto non solum ex sola misericordia hinc in
 tua iusticia) qz exigit qz sic dānas impios / ita remune-
 ras iustos (ppter inimicos meos) confundēdos / qz me post
 se trahere conātur (dirige opa mea ut in conspectu tuo) sint
 grata et accepta ut p ea ad celestem patriā merear p-
 uenire. ¶ **O**pus ē ut dirigas vias meas. **Q**uoniam non ē in
 ore) aduersarioꝝ meoꝝ. (veritas) qz falsa loquuntur de
 xpo (cor enim eoz vanū est) recte in ore eoz non ē veritas /
 quoz cor vanitas possidebat. lingua enim imperio cor dis-
 naturali ordīne famulatur. ¶ **F**etida et turpia. **S**uttur
 eozū exalat ut sepulcra) mortuoꝝ patētia ad corrūpen-
 dū alios / et si non proficiunt (linguis suis) mali (dolose a-
 gūt) mēdacijs et blāda adulacōe alios seducētes. sen-
 tiāt te dñe iudicē ut timeāt. **F**rustrentur a cogitacō-
 nibus suis) ut non possint deducē ad effectū qd male cogi-
 tant (et ut merētur impietates eoz expelle eos) longe
 ab hereditate eterna (qm irritauerit te dñe) peccādo cō-
 tra te. ¶ **E**cōtra. **L**etentur in futuro de habita hēdita-
 te (omnes qz sperāt) mō (in te) et certe (in eternū exulta-
 bunt) qz habebūt te (habitatoꝝ) in cordibus suis. hec est
 eterna exultacō beatoꝝ cū tēplū dei fiēt. ¶ **O** magna in-
 effabilis largitas donatoris qd sibi pcedi. qz vbi co-
 gnoscitur rex dñs ipse pcedi. **E**t gloriabuntur in te)
 fonte omnis boni (qz diligūt nomē tuū qm tu) exuberātissi-
 ma largitate (benedicēs iusto) **D**ñe) tua bona volūta-
 te non iusticia nra (tanqz scuto) rotundo qd supra pectus
 positū ptegit / et capiti suppositū coronat. ita nos h. pte-
 gis etiam mala pntia et in futuro coronas glia sempiterna

¶ Psalmus sextus in quo monet peccato-
 re ad penitentiā timore futuri iudicij.

Territus p̄ccōz immānitāte suoz p̄ccatoz et horrore
futuri iudicij p̄catur ne eternaliter dāneur dicens.

Domine qui in p̄tate magna et maiestate ad
iudiciū venturus es (ne in furore tuo
pūnas me) .i. s̄m rigorē tue iusticie / s̄ magis s̄m dulco
rē tue misericōdie. **N**ō arguas me dñe in furore tuo sed.
Miserere mei in p̄nti misericōdiā impendēdo / et opus ē
(quoniā infirmus sū) et fragilitate nature et mole pec
catorū / o clemētia magna creatoris / a iudice / p̄cipim⁹
quid dicere debeamus / docuit pietatē p̄terre / ne nos iu
sticia possit assumere (sana me) p̄r tuā misericōrdiā quā
infirmitas mea a deo d̄culcauit q̄ usq̄ ad robur et vires
Cura me o sapientissime medice quia **C**āie puenit.
Anima mea) dualescentib⁹ morbis (turbata ē valde)
terrata districtōe iudicij (usq̄ quo tu dñe) differens d̄fer
re sanitatē egrotos noli differre q̄ usq̄ ad finē p̄ces sup
plicij nō soles obliuisci. **C**ōuertere ergo dñe) qui p̄
us eras adūsus p̄pter p̄ccā mea (eripe aīaz meā) p̄ccis
ligatā ab inimicū supplicio qd̄ debet erratib⁹ (saluū me
fac) nō meritis meis / sed (p̄pter multā misericōdiā tuā)
Sic festino curari. **Q**uā post mortē nō est q̄ memor sit
tui) memoria fructuosa ad salutē (nec in inferno d̄stabit
tibi aliq̄s) d̄fessioe ad veniā / q̄ ibi nulla ē spes venie aut
redēp̄cōis. **M**iserere mei dñe cū iā p̄niam fecerī de p̄ccis
meis. **L**aboz au enī in gemitu meo) p̄ āxietate cordis
mei d̄siderās qd̄ feci si h̄ parū sit (lauabo) in secretis sciaz
(lacrimis meis) discurredo p̄ singla p̄ccā q̄ noctes dicū
tur et inūctā lacrimaz meaz cumulū p̄ccōz dissoluā
Turbat⁹ ē ocl̄s) mēt̄ mee (ab ira dei) v̄dicat̄is p̄ quā
supplicia timeo p̄ccōib⁹ p̄parata (q̄ in veteris h̄ois ade

antiq̄tate p̄nāli inter om̄es inimicos meos) siue inter
spūs diabolicos siue inter p̄c̄ca que om̄ia adūsa sūt m̄.
Anima penitētis peracta penitētia p̄sumens de v̄mia re
fugit ōsoria male viuētū dicēs. **D**iscedite a me oēs)
tam parui q̄ maḡni (qui operamini iniquitatē) inducē
tes me ad peccatū. sc̄ci etatē enim v̄stram amplius nolo
(quom̄a exaudiuit dominus vocē fletus mei) p̄ peccatis
cōmissis. **E**xaudiuit d̄ns d̄p̄cōnē meā) remouēs
do mala ne deinceps p̄ceem (et d̄ns oracōnē meā susce
pit) tribuendo michi virtutes quibz puenā ad regnū
eius. **O**mnes inimici mei erubescant) de actibz suis p̄
m̄cōlis q̄ mali sūt (sturbentur v̄hemēt̄) timore diuini
iudicij ad p̄nāz (conuertātur) a malis ne p̄mittātur ire
quo tendūt (et erubescāt) corā oculis d̄ni (valde veloci
ter) nō differētes cōuersionē suā de die in diē.

Psalmus septimus in quo vir iustus p̄t̄it
ab om̄ibz p̄secucōibz liberari.

Domine deus meus in te spe

raui) nō in virtute mea nō in viribz meis / s̄ in auxilio gra
tie tue / ideo qz (saluū me fac ex om̄ibz p̄seq̄ntibz me) vi
ens diabolo ⁊ malis hom̄ibz (et libera me) de om̄ibz h̄is
liberū me reddēdo. **N**e aliquādo rapiat) diabolus
(ut leo) rugiēs (animā meam) quā p̄fecto rapiet nisi tu
qui potens es (redemeris et saluā feceris).

Propheta de sua liberacōe loquēs ait. **D**ñe deus me
us) libera me a p̄seq̄ntibz me qm̄ innocēs ego sū. vnde
(si ego feci) aliqd qd̄ huic p̄secucōni mee causāz dede
rit / vel (si ē iniquitas in op̄ribz meis) vel (si) patiētiā tu
am nō imitatus. **M**ala reddidi retribuētibz m̄ mala
d̄ca dā iuste ab inimicis meis superatus) et in gloriis.

Itē si innocens nō fuero in sup. **Per**seq̄tur inimicus)
saul. s. me ipm (et oꝓlenda me) ut effugere nō possim
(et oꝓculcet in terra vitā meā) occidēdo me. vel totaliter
p̄sternēdo (et gloriā meā) regni israhel michi p̄missam
(deducat i puluerē) ⁊ disp̄gat ad nichilū deducēs me.
Cū ergo innocēs sū. **Ex**urge dñe in v̄ndictā) cōtra
hostes meos (⁊ ostēde te magnificū in simibz inimicōz
meoz) tuā iusticiā ostēdēdo i eis. **Ex**urge dñe deꝑ
meus. et imple p̄ceptū qđ mādasti iudicibz scz v̄ndi
ctā sume de malis ⁊ fac v̄ndictā de me p̄sequētibz i ius
te (et oꝓgregatio p̄ploꝝ seq̄tur tuā ordinacōz) reuertē
do se ad me. **Et** ut hec impleatur. **Q**stēde altitudinē
potētie ⁊ magnificētie tue) ut nō solū v̄ndictā facias de
hostibz meis s; etiā ut om̄is p̄plus reuertatur ad me.
Et q̄ iudex es. **I**udica me dñe) et q̄ iustus es iudi
ca me (secūdū iusticiā meā) quā dedisti michi scđm quā iu
stus sū (⁊ scđm innocētiā meā) quoz vtrūq; nō ex me s;
desuper) a patre luminiū descendit in me.

Faciant quicquid possunt peccatores quia tandē.

Consumetur ⁊ terminabitur (neq̄cia ipoz) quantū
ad effectuz nocendi (iustos vero ad te diriges) tu deus
facies hoc (qui scrutaris cogitacōnes ⁊ oīa op̄a hōim.
Quare attēta innocētia mea. **A**diutorū) qđ a te dñe
peto (iustū) est (qui saluos facis) saluacōne glorie (q̄ i
corde recto cor̄formātur voluntati tue)

Propheta cōmendans p̄sonam iudicis ait.

Deus iudex iustus) singulis reddens secūdū op̄ta
eoz (fortis) cui nemo resistere p̄t (et patiens) qui licet
omni hōia offēdat (nō tamē punit p̄ singulos dies)
sed exspectat nos ad penitentiā.

Peccatores at̄c̄dite bñ q̄ ⁊ si dñs meus patiens est tñ

Quasi conuersi fueritis) a malis vris et penitentiam egeritis
 (gladium suum) id est vindictam suam manifestam (exercet) in
 vos sicut dominus est per sacram scripturam quasi (arcum tederet
 et pararet) ad sagittam dui. **I**n quo) sacre scripturae (arcu
 comminationes mortis) eterne peccatoribus (preparavit) de
 quo arcu egressi sunt tanquam (sagittae) apostoli aliique do
 ctiores qui (ardentibus) animis in modum sagittarum prece
 pta salutaria transmiserunt unde et impij sauciarunt et fi
 delibus efficax cura perveniret hoc (effectus) id est operatus est.
 Licet hoc ita sit manifestum tamen est quod non deus sed homo ipse
 damnationis causa est. **Q**ui parturit iniusticiam) nam (concepit)
 per suggestionem diaboli propositum operandi (malum) quod sine
 dolore non est (et peperit iniquitatem) consummando peccatum.
Quasi aperit) infirmum concipiendo fraudem (et effodit eum)
 ampliando parturiendo iniquitatem (et incidit in foueam) ipse
 fam quando moritur in peccatis. **M**alum) quod concepit (converte
 tur in malum) anime eius (et iniquitas) quam peperit (descen
 det) et gravabit (supremam in mentis parte) pennis eterne subie
 ciens eam. **L**audabo dominum propter iusticiam eius) qua ius
 tos protegit et malos iuste punit (et psallam) opere (nomen
 domini altissimi) qui iustos a lamento tristitiae in gaudia
 sempiterna perducit.

Psalmus octavus in quo de exalta
 tione christi et ecclesie dilatatione.

Domine dominus noster val
 de admirabile est nomen) tue divinitatis super omne nomen/
 nomen ineffabile et inenarrabile non in iudea tantum) sed in unis
 versa terra. Per hoc te domine admiratur omnes qui incolunt
 terram. **Q**uia filius tuus) quem tu magnificasti (elevatus est)

de terrena humilitate (sup celos) ad dexterā tuā sedens
sup omnes creaturas racionales exaltatus. **E**x ore
infantiū) hebreoz (pfectā fecisti laudē) magnificentie
tue qui spiritu sancto inspirāte et instigante te deū et sal-
uatorē mūdi cōfessi sunt (ppter inimicos tuos) pfidos
iudeos ofundendos (ut destruas inimicū) scz pplm iu-
daicū te psequentē et diabolu sue secte (defensorē)

Vere dñe admirabile ē nomē tuū. **Q**m video celos
opera digitorū tuoz lunā et stellas) in ornamenū firma-
mentū in quibz admirabilis potētia et sapiētia tua relucet.
Propheta admirās exultacōnē humane nature in xp̄o
ait. **Q**uid ē homo) scz vilis et miser (quod memor ei
es) eū a peccō liberādo (aut quis est filius hominis) a de
(quod visitas eū) assumēdo eius hūanitatē naturā in
p̄sonā filij dei visitasti eū) verbū caro factū est et habitas-
uit in nobis. **S**imulasti eū paulominus ab angelis) qz
passibile et mortale fecisti) cuiusmōi angeli nō sūt facti
p meritū tñ passionis sue (gloria) resurrectōnis (et ho-
nore) ascētionis sup oēs celos et angelos (coronasti eū
et constituisti eū) caput et regē (sup omnia opa manūū tua-
rū) **O**mnia subiecisti sub dñio et ptate eius) ut p̄set
omibz et dñaretur cunctis ad nutū (oues et boues vni-
sas insup et pecora cāpi) **V**olucres celi et pisces maris
qui pambulāt semitas maris) ad que omnia dñia pui-
dentia se extēdit. **O**stensa tanta dignitate xp̄i cōclu-
dens ait. **D**omine) cui omnis potestas data ē in celo
et in terra (dñs noster) nostrā naturā assumens et in ea
nos redimens vere (valde admirabile est nomē tuum
in vniuersa terra)

Psalmus nonus in quo de iudiciaria potestate xp̄i.

Confitebor tibi domine cōfessione
laudis (in
 toto corde meo) nō in pte tm̄ (p̄dicabo) excellētia (ques
 dā) opa tua. q̄ (oīa certe sūt admiracōe digna) **L**es
 tabor (interius (et exultabo) exterius intensa leticia (in
 te) nō in rebz secularibz nō in iocūditate rerū labiliū qz
 ibi nō est vera leticia (psalla) ope gr̄as agens (nomini
 tuo) qđ altissimū est.

Letabor dico et exultabo gr̄as agens: **Q**uia inimicus
hūani generis diabolus p te cōuertetur retrorsū) defic:
endo a pposito malicie sue et inimici nr̄i satellites (infirmā
būtur) in sua ptāte qz bonis nocē nō poterūt (et pibūt) in
die iudicij (a facie tua) sentētiāte et punire eoz maliciā
Letabor in sup et exultabo tā animo q̄ corpe in te.

Quoniam fecisti iudiciū meum) sumendo humanam
naturam et penalitates eius ut pro me satis faceres (et
cām meā) fecisti et firmasti aduersario meo dēnato!
q̄re merito (sup tronū) futuri iudicij cū maiestate magna
(sessorus es) iusticiā singlis tribuēs s̄m meita singloz
Sinerepasti) p p̄dicacōnē aploz (gētes) de idolatria
cui erāt deditae (et perijt impius) diabolus amissa potesta
te) q̄ a deo perijt ut (noīa) idoloz (deleueis) de terra (in
eternū) **E**rrores) diuersi quibus diaboli aīas occi:
dūt defecerūt p xp̄m et aplos p magna pte in primo ad:
uentū. In secūdo vero ex toto deficiēt (et ciuitates eoz)
demonū cultū deditas p p̄cipes catholicos (destruxi:
sti) idoloz culturā ab eis excludēdo et eas dei fuitio s̄b:
iugādo **P**erijt memoria) idoloz et idolatraz (p som:
nū) p̄dicacōis aploz et alioz p̄dicatoz (dñiuz) vero et
regnū xp̄i (pmanet in eternū) Ex merito illius iudicij q̄
iudicatus ē in mortē (paratā) hz ptāte) (iudiciariā) ad

iudicandū (et ip̄e) cui p̄ter dedit om̄e iudiciū facē (iudicabit orbē terre et ip̄los in eq̄tate et iusticia) vniuscuiusq; meitis p̄mias digna reddēs. **E**t sc̄us ē dñs refugiu paupi) sp̄u ip̄lo catholico. paup̄ aut̄ dicitur q̄ terrena cupiditate euacuatus celesti desiderat largitate distescere (adiutor in tribulacōne quando oportunus est) illud est adiutoriu dulcissimuz quod in necessitate prestatatur.

Et q̄ refugiu es et adiutor. **S**perent in te) nō in se aut in reb; q̄ t̄pis volubilitate p̄transēūt (q̄ nouerūt) p̄ verā fidē (potētiā et magnificētiā tuā. qm̄ nō dereliquisti) om̄ino absq; solacōne (querētes te) fide et sanctis opib;. **E**t ideo vos o fideles p̄ tātis b̄nificij. **L**audate dominū) gratias agendo (qui habitat in ecclia catholica) in qua illuminati celesti gratia p̄ fidē et tē plantur deū (et p̄dicare inter gentes admirandā p̄uidētiā et studiosam diligētiā) in reparacōne humani generis.

Nolite timere si tyranni occidūt corpus.

Quoniam dominus nō est oblitus clamorē pauperū) occisorū. quomā (recordatus ē clamores eorū) glorificādo eos et consolando et interfectores puniēdo (requirens sanguinē eorū) de manu tyrānorū aliquādo p̄ penā temporalē. aliquādo per eternā. aliquādo vtroq; modo.

Prophet̄a in p̄sona ecclesie.

Osc̄rere mei dñe vide) oculos passiois (depressionē) quam sustineo ab inimicis meis.

Tu vide dñe. Qui elongas me a p̄secucōnib;) hereticorū et paganorū ac iudeorū et sectis eorū (q̄ sunt porte mortis) q̄ per eas est introitus ad eternā mortē (ut annūciem predicādo omnia opa laudabilia tua) per que nomen tuum eximiū toto orbe celebratur. annūciem dico

existentibus (in portis ecclesie) imilitantis / que eccie triumphantis filia est.

Quia exaltas me de portis mortis. Ideo exultabo in xpo ihesu saluatore electorum tuorum) exultabo etiam de pressione inimicorum meorum multi enim gentiles (in peccato quod fecerunt) occidendo corpora sanctorum (obstinati mortui sunt) et in infernum demerli. In laqueo mortis quem fraudulento consilio scis viris (parauerunt apprehensus est pes eorum) ipsis pena mortis anime et corporis in sempiternum illaqueatis.

Cognosce iudiciaria preterita dei iudicia facies) cum reddet vnicuique secundum opera sua (peccator vero) ex opibus manuum suarum (apprehensus est) quod dignus sit eternis suppliciis.

Couertetur in finali iudicio (peccatores in infernum) quod erit quoniam per suam christi deicietur in infernum profundum cuiusmodi sunt (gentes que obliuiscuntur deum) scilicet in fine morientes sine penite.

Propheta de remuneracione sanctorum loquens ait. Remedio

In finali iudicio non est obliuio pauperis) spiritus et hunc videant aliquando esse in obliuione (patientia enim pauperum non carebit remuneracione) quia et si defertur non auferet auxilium dei a propheta spiritu puidens aduentum antixpi et **I**scis suis. piculi magnitudie perterritus clamans ait.

Rexurge domine) ad iudicandum excita potentiam tuam (non preualeat facere quod vult homo) peccati scilicet antixpi homo pessimus in quo tanta erit versutia et preterita ut sola virtus tua possit superare eius nequiciam. et celerrime (iudicentur gentes) que cum ipso seuerissime scelera magna facture sunt.

Constituere promissive (legislatores) scilicet antixpi (super eos) que eum sequuntur non ad regendum sed ad eorum ruinam et subuersionem (sciatis gentes) que antixpo adhaerebunt scientia experientie (quomodo homines sunt) fragiles et stulti ponentes fidem et spem in antixpo omnium hominum pessimo.

Ut quid dñe recessisti longe) a sanctis tuis tpe an-
tixp̄i in quo (despicere videis eos) nō liberādo cito eos
in tā (oportuno tpe) qđ est tēpus tribulacōnis.

Vere oportunū tpus erit s̄uemedi fidelib; iustis. qm̄

U supbit impius) antixp̄us in potestate (paup̄ po-
pulus xp̄ianus obedire sibi nolēs (cruciabit) om̄i ge-
nere tormētoꝝ. verūtamē ip̄e et satellites eius (op̄h̄n-
dentur in oñiis quib; cogitāt) cruciari sanctos q̄ ip̄i in
fine cruciatib; p̄ibūt cū dñs spiritu oris sui interficiat an-
tixp̄m.

Supbiet quidē impius. **Q**m̄) tu antixp̄us
(hō peccati laudabitur et bñdicetur) a suis adulatorib;
eleuatus in supbiā maḡ ac maḡ delectabitur (in crucia-
tib; scōꝝ) p̄ccōꝝ antixp̄us ex om̄ia adulaōe adherē-
tū sibi ita eleuabitur in supbiā q̄ (blasphemabit deum)
usurpās sibi d̄imitatis nomē qū (s̄m multitudine ire) di-
uine ostra se puocate (non queret) p̄mitēt̄ a s̄ morietur in
sua obstinacōe induratus. **N**ō ē deus in ōspectu eius)
nō enī oñiderat deū om̄ia agnoscentē nec oñiderat eū fu-
turū iudicē/et ideo (vie illius) cogitacōes confilia et o-
pera (sordent in om̄i tpe) vite sue. **A**uferētur) a memo-
ria sua (iudicia tua) et ideo nō metu et illa supuentura si-
bi pre elacōne et obstinacōne nimia (omnes vero inimic-
cos suos) reges terre potentia et dolis (sibi subiciet) ut
solus regnet et sedeat in templo dei extollens se super
omne qđ colitur et dicitur deus.

Et dicet) ex nimia elatione (in corde suo) ego securus
sū in statu meo (nō moueboꝝ de gente in gentē) sup
om̄es regnabo. dominiū enī meū stabile erit atq; firmū
sine malo) in quietudinis aut aduersitatis.

Quius os blasphemis) in xp̄m (et otumelijs) in scōs
(plenū eit et amaris om̄inacōib; et dolis) decipiet mltos

(et lingua sua mādabit laborē et dolorē) inferri sanctis.
Sedebit) semp cogitans ponē occulte (infi dias) scis
(adherētibz sibi malis hoībz) huus scilicet cupidis quos
muneribz accumulabit sibi ut eoz osilio (interficiat in-
nocentē) scilicet fidelē populū sibi nō obedientē.

Oculi eius in pauperē) populū xpianū crudeliter (re-
spicient) quō de pauperabit eum / (et quasi leo in spelūca
sua meditabitur in fi dias) et artes quibus fraudulen-
ter possit xpianū ipsū sumere. **I**nfi diabitur rapere)
violētia (pauperē) ipsū xpianū. si vero sic nō poterit / cu-
rabit (rapere pauperē) fraudulētia (dum) cū blandicijs
et possessiombz ad suas nequicias (flectere faciet)

Captū vero fideles. **I**n laqueo) pmissiōis diuiciāz
(humiliabit eū) trahendo eū ad osiliendū ei / et subici-
et dominationi sue / et cū anti xpūs nimia felicitate i ocū
remiserit animū (inclinabit se) ad delicias et voluptatez
carnalē. s; dño nō patiente eū amplius seuire in sanctos
repentino interitu a suo domino (cadet)

Merito cadet quomā. **D**ixit in corde suo oblitus est
deus) sanctozū suoz ut eos saluet (auertit faciē suā ne
videat) ea que i terra et in hoc mūdo agūtur vnde qz
diu seculū durabit sine fine regnabo.

Propheta ut p̄ dicta mala cito fini-
antur petit accelerari iudiciū dices.

Rexurge) a diudiciū (dñe deus) q̄ videris dñare p-
mittēdo anti xpō tāta mala inferre sanctis tuis / (et exal-
tetur ptās tua) in v̄dictaz eius (ne obliuiscaris tuoz
fidelū) **P**ropter quid impius) anti xpūs suis blas-
phemijs (irritabit deū) nisi qz (credit) qz deus tanq̄ nes-
ciēs aut impotēs (nō requiret) facta sua ad puniēdum.
Sed ipse anti xpūs fallitur / qm̄ tu dñe qui nosti omnia

Uides laborē et dolorē) quos scis tuis intulerit (et cō
 si deras) q̄liter anti xp̄m et oplices suos (tradas i manū
 iusticie tue) ad pumēdū. Et hoc merito. **Q**m̄ tota spes
 ppli xp̄iani i te ē) ut eū ptegas. et ideo ip̄i tāq̄ (orpha
 no) paterno solacō destitūto (tū eis adiutor) **C**ōtere
 potētā) anti xp̄i (pccōris) in se (et maligni) in alios discu
 ties a te (pccm̄ illius) si sit āplius vtile da purgacō; de
 ctōrū (quō inuenietur) ultra ad hoc eē vtile eo q̄ suffici
 ēter erit purgati et sic anti xp̄s et oplices deiciētur i ignē in
 fermi. **T**ūc destructo anti xp̄o manifeste. **A**nnōtescet
 regnū eternū) et dñū xp̄i sine fine pacificū (pibūt aut)
 anti xp̄us et oplices sui pagani iudei heretici et falsi xp̄i
 ani (de terra illius). i. de regno quo soli beati pfruūtur.
In quo. **D**esideriū iustōz exaudiunt dñs ardorē vero
 desiderij eoz) ad participādū b̄titudinē tuā (intellexit
 clemētia) **J**udicare ergo p̄ pplō xp̄iano huili) qui cit
 im̄ fine mūdi p̄ eo ferēdo sentētiā sic (ut nō apponat ma
 gnificāē se sup̄ terrā) sup̄b; ille anti xp̄s ut fecit q̄ erit pu
 rus hō nō de9 lic; a demōe possessus oñdet se tāq̄ sit de9
Psalmus decimus in quo docet resistere hereticis
 qui fideles intūtur in suā prauitatē cōuertere.

Vox ecclesie.

In domino confido tenens eius fidē
 qui ē mōs in v̄ti
 cē mōtū (quō) ergo vos o heretici (dicitis aīe mee trans
 migra) ad nos qui sumus p̄ excellētā sicut mons altus
 sciētia et vita. O heretici petitis a me trāhite de veritate ad
 falsitatē / a luce ad tenebras hētice prauitatis / hoc ego
 non faciā / q̄ si hoc facerē ero (sicut passer) in stabilis et
 vagus qui ad nequissimas p̄dicacōnes leuitate in con
 stantis animi transfertur.

Ideo autē in domino confido.

Quomā peccatores) scilicet heretici (intenderūt potē
nā) verborū suarū (parauerūt) insidiosē (vbi veneno
sua acutas sentētiās) quas de scripturis sanctis iuxta
volūtātē suā detorquet ut ambiguīs et obscuris sentē
tijs vulnerent animas simplicū.

O dñe. Intellectū verū et sanū legis tue quē de sc̄ptu
ris sanctis p̄ sanctos tuos doctores ecclesie exponēdo
p̄fecte edidisti heretici male exponēdo (puerterūt et de
struxerunt) quantū in eis fuit qui falsis interpretacōibz
scripturas sanctas laecrare moliūtur ouertētes in quo
rū dā necem que a dño plata sūt ad salutē (iustus autē)
scilicet xp̄us (quid faciet) respōdetur q̄ reddet bona bo
nis et mala malis. Dñs) enī facit fideles suos bonos
(templū suū) inhabitando in eis per gratiā et inhabi
tando sanctificat et celestes efficit (in quibz ip̄e sedet)
Oculi eius in pplm xp̄ianū respiciūt) ei miserādo et ad
ip̄m p̄tēgendū (et oculi eius scrutātur) actus et cogita
cōnes (filiorū hoīm) Dñs scrutatur) et inquit iustū
actus eius inq̄rēdo et hoc ad remunerādū impiorū autē
ad puniēdū (qui diligit iniquitatē odit animā suā) q̄
ei eterna supplicia preparat.

¶ Propheta de pena malorū ait.

¶ ¶ **S**luit sup peccatores laqueos) indissolubiles pena
rū q̄ eterne erūt pene eorū (ignis) inextinguibilis (fē
tor) intolerabilis (remorsus) conscientie incessabilis. et
hec pene (pars calicis eorū) mensurabūtur iuxta modū
et mensurā meritorū eorū. **¶** Et hoc faciet dominus.

¶ **Q**uia iustus est et iusticias dilexit) vnūquēqz sc̄dm
ppriū opus iudicans (et equitatē vidit vultus eius) ut
iustis p̄ma peccoribz penas tribuat condignas.

Psalmus vndecimus in quo propheta
peccat a malis huius mundi liberari.

Saluū me fac dñe a mūdi malis et pi-
culis qm̄ in aliquo
alio nō ē salus/ideo timēre et exclamāte exaudi (qm̄ defe-
cit sanctitas) in hōim̄ pauca sancti sūt inter tot malos
(qm̄ dimmūte sūt veritates) scz vite et doctrine et iusticie
a filiis hōim̄. **S**ere dimmūte sūt veritates a filiis hōim̄
qm̄. **V**ana scz falsa locuti sūt vnusquisqz ad decipiē-
dū (suiū pximū labia dolosa) existētes qz garrula ad ob-
latrādū et dolosi ad decipiēdū et vere dolosi sūt qz duplici
(corde locuti sūt) aliud dicētes et aliud i corde retinētes.
Dispdat dñs vniūsa labia dolosa) ut iudeoꝝ qui do-
lose et fraudulēter loquūtur de xp̄o et hereticoꝝ (et linguā
magmiloq̄) arrogāte et extollēte se/ ut ē supboꝝ ppo-
critarū et vanozū philosophānū. **Q**ui scz phi (dixē-
rūt linguā nr̄am magmificabimus) loq̄itate se extollē-
tes et de ptāte labioꝝ se iactātes dicētes (labia nr̄a) fa-
cūdia nr̄a sententie q̄s pferimus nr̄o ingenio et studio
habite sūt/ doctozes (ex nobis ip̄is habemus) nō aliū-
de (q̄s nr̄ dñs est) a quo p̄dicta ut a dño cognoscamus
et cuius legi nos subiciamur/ quasi dicerēt nullus.
Quia mala b̄ dicta faciūt dicit deus p̄r. **P**ropter mi-
seriā tollēdā quā sustinet iusti (et gemitū eoz nūc) tpe
gr̄e ne diutina tribulacōne grauetur (apparebo) in filio
meo incarnato qd̄ añ in p̄ori sc̄lo nō feci. **D**onā in ihu
filio meo solacōz) pauperū (et potēter et efficaciter agā)
om̄ia (per eū) genus hūanū liberādo. itaqz ei n̄l resistet.
Et hec certissime euement qz. **S**loq̄a dñi eloq̄a casta
sūt) nulla adulterina fallitate corrupta pulera pura et

rata sicut (argenti) examinatum purgatum multipliciter) ab omni terrena commixtione et ideo certissima habenda sunt. **Q**uia talia sunt eloquia tua. **T**u domine) pro certo (seruabis nos) hic in presentia et ab hostibus protegendo per gratiam (et custodies nos) liberando ab omni generatione malorum in futurum per gloriam.

Tu domine seruabis nos. sed **I**mperii) qui sunt absque pietate religionis in deum et compassionis in proximum (in circuitu) viciorum ambulant non peruenientes ad medium virtutis et ideo nunquam ad rectam possunt semitam peruenire et per consequens peruenire nequeunt ad requiem beatam (secundum altitudinem) autem consilii tui quod est incomprehensibile (multiplicasti electos tuos) in virtutibus per quas eos facis ad participandam beatitudinem tuam peruenire.

Psalmus duodecimus in quo de desiderio sanctorum patrum ad aduentum christi.

Propheta in persona iustorum.

Usquequo domine obliuisceris ^{me} ^{pre}sentiam carnationis differendo (nunquam) hoc erit (finaliter) usquequo presentiam filii tui tam diu desideratam (abscondis a me: **Q**uam diu ponam consilia in anima mea) tractans et considerans quando uenies (quam diu) hanc afflictionis et inestimabilis anxietatis magnitudinem patiar donec ex dilatactione aduentus tui: **U**squequo exaltabitur) et gloriabitur (inimicus meus) diabolus (super me) quod totum genus humanum habeat captiuum: (respice) mitte quem missurus es (et exaudi me) cito ne dilatactione diutina totus mundus raptus erroribus peccat (domine deus meus) cuius ego sum et creatura **I**llumina oculos meos) lumine tuos solaciorum (ne unquam obdormiam in morte) mortalis culpe (ne quando dicat)

insultando (mimicus meus) .s. diabolus (p̄ualiu' adūsus
eū) **Q**ui tribulāt me) .s. diabolus ⁊ āgeli eius (exultra
būt si motus fuero) a stabilitate fidei ⁊ a caritate tua (e-
go aut) non in iusticia mea (s̄ in misericōdia tua sperau) ab
his tribulacōibz liberari. **N**ō tñ sperauit / s̄ **Ex-**
ultauit cor meū leticia interiori (in saluari tuo) .s. xp̄o
quē et si carnalibz oculis nō videā interioribz tñ oculis
fide in tuoz saluatore oim esse venturū. et ideo (cātabo do-
nimo) mente ⁊ voce (q̄ bona) tā diu desiderata ⁊ pmissa
certissime (tribuet michi ⁊ psalla) bonis opibz ad lau-
dem nominis tui altissime.

Psalmus. xiii. in quo propheta increpat
iudeos qui ueniens xp̄o nō crediderūt.

Populus iudaicus.

Insipiens vidēs xp̄m hūana carne tectū et
in hūilitate (dixit) nō solū ore sed
etiā (corde nō ē) hic hō (deus) nec q̄ p̄dictus ē a p̄phetis.
Et ideo dixerūt. quia **C**orrupti sūt) dū a scripturaz
familiaritate recedētes i sensu p̄bati sūt incidisse uiciosos
(abominabiles) .i. delecti et despicabiles in oculis dñi
(in cogitacōibz suis nō ē qui faciat bonū) meritorū nisi
qui puenerint fide et caritate usqz ad xp̄m de quozū nu-
mero fuerūt omnes sancti noui ⁊ ueteris testamenti.
Et hoc uerū est. **Q**uomā deus) pater de altitudine sue
diuinitatis (psperit sup) iudeos patriarchaz ⁊ hōim raz-
tionabiliū (filios) ut uideri faceret si aliquis forte dīmiz-
tatē filij in assumpta hūanitate latentē uera fide agnos-
ceret et bona operatione requireret.

Quales autē repit oñdit dicēs. **O**mnes) tā maiores q̄
minores (declinauerūt) a rectitudine iusticie originalis /

totū enī huanūz genus obnoxū fuit peccō originali qm̄
omnes (simul) in primis parētibz peccō infecti (mutiles
facti sūt) .i. nō valētes cōsequi vitā eternā ad quā par-
ticipādā factus erat homo (nec) vnus repletus ē (qui fa-
ciat bonū) in eitorū supne beatitudinis (nec etiā vnus)
inter filios hoīm (repletus est)

Vere mutiles facti sūt qm̄. **S**epulcrū patens est gu-
tur eoz (fetidos odores exalās (vrba eoz fetida sūt
et pestifera corruptiua bonoz mox) q̄ ne soli preāt (lin-
guis suis dolose agebāt) q̄ sub specie boni habēt oīlia
dolosa / dogmata labioz suoz venenosa sūt a mortife-
ra (sicut ē venenū aspidū insanabile) **Q**uorū os male-
dictione) id ē blasphemia in deū (et amaritudine) in pxi-
mū (plenū est) p̄mpti et expediti sūt affectus eoz (ad
effundendū sanguinē) cristi a suoz.

Duo sūt potissima mala que iudei p̄fici incurrūt ex ope-
ribz eoz malis. primū est. **C**ontritiō) siue puniō
in presenti per romanos / alterum est perpetua in futuro
(damnatio) vbi est omnis miseria / et hoc ideo (q̄ cri-
stum qui est pax nostra) cecati corde (intelligere nolue-
rūt que omnia ideo contigerūt quia (non fuit timor dei
ante oculos eoz)

Nō timēt nūc. sed **N**ōnes gnoscunt omēs qui operā-
tur iniquitatē) quādoq; dei iusticiā: vtiq; gnoscunt ex-
periēdo in futuro iudicio qm̄. s. viderint bonos ad eter-
na p̄mia dimitus mutari. se v̄eō ad eterna supplicia nūq;
fimiēda trāsmitti (q̄ deuorāt plebē meā) simplices xpia-
nos quotidiana rapina (sicut escam panis) oīsumerēt.
Hoc enī ideo dūgit iudeis q̄. **D**eū) verū veniētē in car-
ne (nō crediderūt illie). s. in dāno rerū t̄paliū (trepidauē-
rūt timorē vbi nō fuit) iusta racō timoris sic pilatus timorē

caesaris ut iudei timore romanorum ne locum et gentem perderent abiecto timore dei christum occiderent. Cognoscat magister.
Quia deus in gratia iustorum est iustus enim est et iustitias diligit. Sed vos o miseri iudei (consilium christi in opis suscipere nolistis) qui ad vos venerat liberandos humilem aduentum et consilia eius contempsistis quia in eo non vidistis pompam seculi. qui ideo in humilitate venit ut quos vocabat doceret (in deo solo spem ponere) in rebus seculi transeuntibus.

Quos iudei contempsistis id est repulistis consilium christi hoc stultum fuit quia **Q**uius dabit vementem ex iudeis qui sit saluator israel) et ecclesie gentium nisi deus pater qui christum dominum mittere dignatus est omnimode recte credendum saluator est qui (cum danna uerit diabolum) qui impia crudelitate plebem dei persequitur et tenebat captiuam (exultabit et letabitur iudeorum et gentium populus) quando ad regnum celorum diuina misericordia peruenerit.

Psalmus. xliii. in quo propheta querit
quis digne in presenti ecclesia deo militat
et in futura vita requiescit habiturus.

Domine quis digne habitabit in tabernaculo tuo (scilicet in presenti ecclesia militante in quo multi sunt corpore qui non sunt fidei. multi nomine qui non sunt numme (aut quis requiescet in monte eterne beatitudinis tue?))

Responso.

Qui immunis est ab omni labe peccati mortalis (et operatur iustitiam) dei precepta inuolabiliter obseruando. **Q**ui loquitur veritatem prout existit (in corde / qui non egit dolum in lingua sua) aliud habens in ore et aliud in corde ad decipiendum proximum. **N**ec fecit cuiquam hominum malum in facto nec corporaliter

nec spūaliter nulli fraudes machinatus ē (et opprobri-
um) detractōnis (aduersus p̄ximos suos) nō accepit
in corde temere aut lib̄ter criminatozibz credēdo aut
ore defectus eoz p̄teritos improperādo aut ad eoz im-
famiā alijs p̄palādo nec in aure libenter detractōres au-
diēdo. ¶ Qui ita fortis ē q̄. Ad nichilū reputatus ē
in oculo eius malignus) diabolus vel homo mala sug-
gerens s̄ (timētes deū) utpote virtuosos dignos gloria
et honore (indicat et honorādo demōstrat). ¶ Qui iurat
p̄ximo suo) aliqua facturū (et non decipit) s̄ ea firmi-
ter obfuat (qui pecuniā suā nō dedit ad v̄surā et mune-
ra) ut innocētis causam deprimat (non accepit). ¶ Qui
facit hęc) q̄ dicta sunt incōcussa stabilitate (in pace re-
quiescet in monte sancto dei monte felicitatis eterne)

Psalmus .xv. in quo agitur de xp̄i resurrectione.

¶ Vox cristi.

Conserua me domine ^{inter pericula}
^{et libera me de}
morte et fac cito resuscitari de sepulcro et debes (quoniā
speraui in te) nō in alio (et dixi dño) corde et ore et opere
(deus meus es tu) in eo q̄ homo sū et vere deus (quoniā
bonoz meoz) aut alicuius alterius (nō egēs) hoc enī
est p̄priū tue diuinitatis qui fons ē omnis boni sed ego
secundū q̄ homo et mei egemus bonis tuis.

¶ Inter alia a patre meo hoc obtinui q̄. In sanctis) ap-
ostolis et discipulis meis qui spe (ciues sūt terre uiuentiū
mirifice adimpleuit volūtates meas) illustrādo et
os luce sue sapientie et scientia p̄dicādi et confirmando
miraculis p̄dicōnes eoz.

Bene autē mirificasti volūtates meas p̄ sanctos meos

apostolos qm̄ et si. **M**ultiplicati fuerint) ap̄d̄ gēn̄le
 (cecitates idolatrie) nichilominus p̄ ap̄loꝝ meoꝝ p̄ di
 cacō iē dimissis idolis ad fidē v̄o c̄iter ocurrēt. **N**ō
 congregabo) p̄ apostolos (ouentus fidelū) secūdu r̄i
 tū veteris legis. nō enī cōuentus eoꝝ erūt carnales nec
 (de sanguinibꝫ) p̄cedū p̄piciatus cōgregabo eos (nec
 memor ero nomē eoꝝ p̄ labia meoꝝ) q̄ noīa illa antiq̄
 q̄ infideles habuerūt / p̄ sequēte gr̄am sūt omutata. p̄us
 enī dicti sūt filij ire. filij diaboli. filij carnis. post aduētū
 dñi sacris fontibꝫ renati appellati sūt xp̄iani. filij dei. ami
 ci sp̄si. **P**ortio enī hēditaria mea) et meoꝝ nō ē ter
 rena tota delectatio (et potus meus) q̄ meoꝝ nō ē carna
 lis s̄ ē deus (tu) p̄r̄ (es qui) p̄ meritū passionis mee (re
 stitues hereditatē) eterne glorie (meis) quā in adā p̄
 diderūt. **L**imites hereditatis mee) q̄ si sorte (cecidē
 rūt) nō tñ casu aut fortuitu s̄ tue d̄mitatis disp̄sicoe (in
 p̄clarisqꝫ) nō in animalibꝫ hominibꝫ s̄ in sanctis fide doctri
 na r̄ miraculis fulgētibꝫ (q̄ hēditas mea p̄clara ē in) mi
 chi placet. r̄ cara ē licet nō mūdo. **B**enedicā dñm) gra
 tiās agēs (q̄ tribuit michi intellectū) quo oīa michi no
 ta sunt r̄ meis in intellectū dedit qui p̄us indocti erāt (in
 super) inter alia mala mea ē q̄ (renes mei) id ē iudei ex
 quibꝫ secūdu carnē descendī (inrepuerūt me) vexans
 do in iniurijs r̄ blasphemijs r̄ v̄beribꝫ (usqꝫ ad mortē)
 inrepuerūt me iudei. s̄ in h̄is attēte r̄ p̄uide. **A**spi
 ciebam dñm existentē in conspectu meo semp) ut omnia
 iuxta volūtātē suam agerē omnia trāsitura otemnā (qui
 a dexteris est michi) ut in eo stabilis p̄manēā r̄ ideo mi
 chilibꝫ sinistri michi p̄ualet.

Propter hoc) q̄ ita fauet in dñs ut stabiliter in eo p̄
 manēā letatū ē cor meū) gaudio interiori (et exultauit

lingua mea) exterius alacri sermone (in sup) preter p̄-
dicta creuit michi leticiā quia (caro mea) non deficiet in
interitu ut inimici mei existimāt s̄ (in spe) resurrectōis
certissima (requiescet) tanquā dormiens in sepulcro.

Letatū est in sup cor meū. **Q**m nō derelinques) more
omni (ammā meā in inferno) vbi descendet ad liberā-
dū scōs s̄ gaudēs ⁊ triūphās captā p̄da reumita corpi
ascēdā in celos (nec patieris corpus meū) a te sanctifi-
catū (videre putrefactionē)

Non solū p̄dicta facies imo iā pro me. **N**otas fecisti
hōmib; vias vite) ut in mādatis tuis hūiliter ambulā-
tes mortifere supbie venena declinarēt (et adimplebis
meos leticia cū vultu tuo) ita ut nichil vltra desiderēt cū
facie ad faciē te viderint i quib; ego sū q̄ etiā (delecta-
cōes) habebūt (i bonis tuis) eternis sine fine duraturā.

Psalmus. xvi. in quo ē oracō xp̄i ad p̄rem p̄ se ⁊ eccl̄a.

Vox xp̄i ex humanitate.

Exaudi domine iusticiam ^{meā} ^{cla-}
mantē ad te impleas quod iusticia mea petit et diligē-
ter (ausculta ad deprecationē meā) liberādo me a malis
Aurib; tue clementie (percipe orationē meā) suscipias
veraciter ex corde meo (nō in labijs dolosis sed simpli-
cib; nō alia ore profero et alia mente retineo.

Exaudi in q̄ hoc i oratione mea peto ut **J**udiciū)
quo iudicatus sū a pilato et a iudeis (manifestetur pro-
dijisse) de noticia ⁊ voluntate tua et (oculi tui videāt eq̄-
tate) iudicādo inter me ⁊ illos retribuēdo michi p̄miū
resurrectōis. iudeis v̄ro penā cōdignā sue iniquitatis.
Ideo scē pater fac qd̄ peto. qm̄ **P**robasti cor meū)
utrū tibi obediēs es; ⁊ utrū usq; ad mortē tuis iusticijs

parere hoc p multas iudeoz i me irriliões q molestias
(et visitasti) a diuinitate tribulacōis (et igne) acerbissi
me passiois (me examinasti / q nō ē inuēta i me iniquitas)
s̄ sp huilē et obedientē i iustū me p omnia pbasti.

Ceterū ita iustus inuentus sū i patiens. **Q**uō nō loqua
tur os meū opera hoīm) que non oportet. nichil o pater
locutus sū mihi quod ad tuā gloriā pertineat (ego susti
nui vias laboriosas) passibilitatis i mortalitatis pau
pertatis i afflictōis et passiois. non p culpa mea sed
(p verba) q̄ pcesserūt (de labijs tuis). s. de pphetis optē
da. **D**erfice gressus meos) actiones meas quib; in
hoc mūdo q̄ si quibusdā p̄dib; ambulamus o serua (in
mandatis tuis usq; ad finē) vbi est meritoruz ac p̄mij
tota pfectio ut imitantes me (nō moueātur abs te)

Qm̄ exaudisti me alias certissime me scio exaudiēdū et
ideo **E**go elamaui inclina aurē misericōdie tue m̄) huili
(et exaudi verba mea) q̄ sequūtur. **M**irabilis fac mi
sericordias tuas) quib; me v̄tutib; fulgere i miraculis
coruscare cōcedis id ē ad effectū p̄due q̄ si nō credāt
tū sub admiracōe o spiciāt ne misericōdie tue vilescant i mi
nus app̄ciētur. tu fac hoc qui (sperātes in te i eterna vita
cōstitues. **R**esistētib; michi) iudeis q̄ demoniaco in
stinctu aduersus me seuiūt qui dextera tua sū p̄ quē pis
gnus pacis dedisti mūdo (custodi me) secūdū huma
nitatē ita diligenter (ut custoditur pupilla oculi.)

Sub munitōe alarū tuarū) id est misericōdie et caritatis
(protege me) et meos (ab instātia impioz) demonū et
iudeoz (qui me) et meos (afflixerūt) usq; ad mortē.
Ita afflixerūt q̄ **A**mici mei) iudei (circū dederūt vi
tā meā) gladijs et fustib; o filijs i infidijs volētes eam
perdere (adipem) id est abūdantē maliciā suā (tanta

obstinatione firmauerunt) ut absq[ue] ulla misericordia perseque-
retur me (os in sup[er] eor[um] locuti e[st]) contra me (supbia[m]) dicē-
tes aue rex iudeor[um] et huiusmodi. **P**roiciētes me) ex-
tra ciuitatē q̄si locus de me macularetur (circū dederūt
me) nō obsequio sed furore in cruce quasi ad spectaculū
oueniētes ut me deriderēt et hoc ideo (q̄ oculos) cor dis-
eor[um] (statuerūt) nō eleuare ad deū (s[ed] declinare ad terrā)
suā et gentē conseruandā putantes se locū et gentē et di-
uicias amissuros si xp̄m nō occiderent.

Susceperunt me) principes iudeor[um] a pilato dicente
eis / tollite eum et secundū legem vestrā iudicate (ut leo
famelicus paratus ad predā) et populus reliquus iu-
deor[um] (hic catulus leonis p[er]manēs in infidijs) ut sue cru-
delitatis votū more ferarū in me adimplerēt. **E**xur-
ge dñe) ad vīdictā contra iudeos. quē dormire arbitra-
tur mali aut iniquitates hoīm nō curare dum michi nō s[er]-
uemis (et p[er]ueni) factū eor[um] vīdicta execratiōnis et de-
stitue eos et dēice eos ut locū et gentē pdant p[ro] quib[us] re-
tinēdis me filiū tuū occiderūt (eripe animā meā ab im-
pio) diabolo resuscitādo me a morte illata ab impijs (fra-
meā tuā) id ē animā meā qua vsus es tanq̄ framea ad
debellādū regna iniquitatis (cōtra hostes virtutis tue.

Diuide hos inimicos) virtutis tue (a paucis) fidelib[us]
q̄ habitāt israel et disp[er]sere ad diūsas orbis p[ar]tes (in vi-
ta eor[um]) q̄ (de peccatis) que tanq̄ tenebre a lumie veri-
tatis tue abscondūtur (plena ē memoria eor[um]) ita ut ob-
liuiscantur deū. **S**aturati sūt) vicijs et peccatis (q̄ ip̄i sibi
genuerūt) o iniquitas execranda audiebat sensus eor[um]
mandata dei et illi saturabātur sordib[us] peccator[um] (et dimi-
serūt reliquias) sive maledictōnis (paruulis suis) et po-
steris suis clamātes peccatū eius supra nos et sup[er] filios

nros. **E**go aut in iusticia) id est cum victorie triumpho
(apparebo in conspectu tuo) quoniam mundum ab interitu mortis
sanguinis mei effusione saluauero/ad te assumptus fu-
ero (satiabor) omnibus bonis repletus (cum apparuerit glo-
ria tua) in sanctis electis meis qui in me crediderunt.

Psalmus. xvij. in quo de leticia resurrectionis christi.

Vox christi in memoria tanti beneficii dicit.

Diligam te domine ^{to to corde meo} quia tu es (fortitudo) quae super inimicos meos fortior existo quia (tu es firmamentum) patientie in tolerantia aduersariorum (et refugium meum) quia in alijs munitionibus non confido (et liberator meus) de inimicis meis. **S**peret etiam est. **D**eus meus) adiutor meus qui me creauit secundum quod homo (adiutor in tempore tribulationis) et eo adiuuante (sperabo in eum) quem in preterito sperasse adiutorem. **P**rotector meus) contra insurgentes hostes quia non de me presumpsi (et firma celsitudo salutis mee) ad dissipandos inimicos (et susceptor meus) per gratiam cum triumpho. **E**t ideo per hijs omnibus. **L**audans) non mea gloriam sed gloriam dei querens et illi vniuersa tribuere quam dignatus est cuncta prestare (et inuocabo) intus in corde meo (dominum) et sic per dei adiutorium (ab inimicis saluus ero)

Vox prophete in persona generis humani.

Ab initio saluus ero et hoc michi necessarium est quia **C**ircumdedert me dolores) non de rebus mundi sed dolores domini (mortis) quae per peccatum intrauit in orbem terrarum (et iniquitates abundantes et rapide ut torretes conturbauerunt me) **D**olores) gressus ex timore (infernii circumdedert me) pro occupauerunt me laquei mortis) id est originale peccatum vnde est mors quod ante ligauit me quam ex propria voluntate peccare quia ante quam nascerer

ab ipso conceptu me reddidit obnoxium. **I**n hac tanta (tribulatione inuocaui dominum) in oratione mea quod est unum et singulare inter mala remedium (deum meum clamaui) qui solus potest tante calamitati medicinam afferre.

Et ipse dominus et deus meus. **R**audiuit de celo) quod est templum glorie eius (vocem meam et clamor meus) quo clamo pro mundi salute (introiit in aures) potentie et clementie (eius) **R**audiuit) autem (dominus vocem meam) quia in incarnationis tempore per predicationem christi et apostolorum (comoti sunt) multi peccatores interiorius per contritionem ad penitentiam et qui terrenis erant dediti (contremuerunt) exteriorius (diuitie et honores et dignitates) quas superbi habent in seculo que dicuntur (fundamenta eorum conturbata sunt et commota) ut iam spes falsa mundi non habeat firmamentum in cordibus hominum et hoc quia (innotuit eis ira dei) contra peccatores.

Ascendit lacrimosa deprecationis penitentium) cum cognouerunt quid comminetur deus impijs (et feruor caritatis) a facie domini procedens in hominibus (exarsit) ita ut qui per peccatum velut carbones extincti et tenebrosi remanserant rursus spiritus sancti gratia (accensi) et illuminati reuixerunt et ex mortuis primis viuum incipiunt esse (carbones)

Et hoc adueniente filio dei in carne quod. **I**nclinauit altitudinem potentie et sapientie sue (et descendit) ad nos naturam nostre humanitatis in unitatem sue persone assumens (et diabolus) qui mentes obnubilat (sub pedibus eius) est subiectus. **E**t ascendit) secundum humanam naturam super omnem angelicam celestitudinem et (superat eius sublimitas) vniuersas sanctarum animarum virtutes quae velut pennae se a terrenis timoribus in auras libertatis attollunt. **O**bscurum) id est profundum) posuit incarnationis misterium) divinitatem suam carnis nube tegendo.

(ipm) ex omni parte ecclesia q̄ ei militat (ambit) sic cen-
trū cui fide et caritate omnes fideles diuiguntur licet p̄ spe-
cie videāt eū nūc nec etiā per scripturā multū clare qm̄
(obscura ē) in p̄phetis et in alijs p̄dicatozibz (q̄ veluti nu-
bes) a terrenis eleuati cōpluūt verbū dei. **O**bscura est
dico septura. **I**n opacōe fulgoris q̄ erit in ospectu ma-
nifestacōis eius) qm̄. s. videbitur facie ad facie p̄fulgide
et splēdide p̄ alijs (nubes). s. apostoli trāsiert a iudeis
ad gentes / trāsiert qui dē ut (grādo) obmigracōibz
dura corda feriēdo et (ut carbones ignis) hūana corda
igne diuine caritatis et ardore fidei accendendo.

Per q̄s nubes. s. p̄dicatores. **I**nconuit excelsus dñs)
verba cōmīnacōis contra malos (et idē altissimus de-
dit vocē suā) suauē. promittendo imensa p̄mia iustis
(grando) respicit p̄missionē factā bonis.

Misit apostolicos viros (sagittas suas) per veloci-
tatē cursus et strenuitatē officij virtutū pennis recte vo-
lātes (et dissipauit vicia in eis) ad quos misit illos / et in
manifestacōne sue potētie (multiplicauit miracula et con-
turbauit eos). i. pre admiracōe et pauore reddidit oēs
stupidos. **E**t aperuit) veritatē duoz testamētoz q̄
sūt (fontes aquarū) salientiū i vitā eternā aplis quādo
cristus aperuit eius intellectū ut intelligerēt septuras.
ex tunc ex eoz p̄dicacōe (reuelata sūt) dicta p̄phetaz
que ante nō intelligebātur sup quos totius ecclie (fun-
damenta) locātur.

Verū dñe licet ista exterius ab aplis p̄cesserint sicut a
ministris tñ facta sūt te interius docēte et opante. nam
Ab increpacōne tua dñe) increpacō eoz habuit effi-
caciā et p̄dicacō eoz (ab inspiracōne spūs sancti) inspi-
ratis et docentis (iram tuā) futuram timendam.

Vox ecclesie est de temporibus xpianis.

Hoc totum factum est quod deus pater **D**ixit) filium suum (de se ipso summo) ante secula natum (quod accipiens carnem in utero virginis assumpsit me de populo multo) .s. iudeorum et gentium collectam in sponsam sibi federe sempiterno. **Q**ui eripuit me de inimicis meis) mundo carne et diabolo (fortissimis) et potissime a demonibus (quod oderunt me) et opus erat (quoniam confortati sunt super me) qui vincere potuissent mihi fortior aduersus qui eorum potentiam contriuisse. **N**on reuenerunt me inimici mei) pualedo in temporaliter ad affligendam temporaliter vitam meam (in tempore persecutionis) in ararum contra istas afflicteret) scilicet est dominus protector meus) **E**t eduxit me) de angustiis carnalibus quos patiebar (in latitudine) solacionis et bone spei cum perseuerantia persecutorum numerus augebatur fidelium et hoc bonitate sua non meritis meis (gratis enim elegit me in sponsam sibi) **E**t retribuet michi dominus) in presentia (secundum iusticiam) mee bone voluntatis quam ipse in me operatus est (et secundum puritatem operum meorum) quam vicinis non sunt admixta (retribuet michi) in futuro vitam sempiternam. **E**t hoc retribuet michi. **Q**uia studiosissime custodiui vias domini) dilectione dei et caritatem proximi (nec impie gessi) recedendo pro peccato (a deo meo) **E**t hoc custodiui. **Q**uia in omnia iudicia eius) scilicet precepta iustorum et penas impiorum flagella corrigendorum et temptationes perbandorum perseueranti et contemplacione considero (et iusticias eius) .s. flagella michi inflicta (non repuli a me) sed patienter sustinui. **P**erseuerabo in innocentia mea in qua vocatus sum. **E**t obfuaabo me ab iniquitate mea) quatenus iniquitatis antique calamitatibus non inuoluar (et ita immaculatus adhaerebo ei) qui non patitur osortium maculorum cum sit sanctus sanctorum. **E**t hoc est quoniam scio quod. **R**etribuet michi dominus) in futuro (secundum iusticiam meam

et secundū puritatē operū meorū) q̄ semp sūt (in aspectu
dimitatis eius) ¶ Dixi secundū iusticiā meā et puritatem
manuū mearū non ideo q̄ hęc a me sūt s̄ a te sūt q̄ ad
hoc q̄ hō sit sanctus p̄ grām necessario. **Q**uō scō tu eris
sanctus) effectiue. i. sanctificās illū et ad hoc q̄ (sit inno
cens) necessario (tu eris innocens) id ē innocētā tribu
ens siue innocentē faciens. ¶ Et ad hoc q̄ aliquis sit.
Electus) id ē separatus a societate malorū necessa
rio (tu) eris (electus) effectiue. i. elector eius. et si hō
diabolū (puerfū) psequitur cū ip̄o pariter (sbuertetur)
Qm̄ p̄lm̄ huilē) cristianorū (saluū facies) cū i die iu
dicij ad dexterā collocabitur (et oculos sup̄borū huilia
bis) q̄ cū puerfo adiutore suo diabolo sbuertetur et tm̄
in tartari p̄fundo mergētur quantū se ad altiora corde
tumido sustulerūt. ¶ Tu dñe. **Q**ui illuminasti) p̄fes
ctos. s. ap̄los et alios p̄mituos p̄dicatores qui mūdo
fuerūt (lucerne) et lumina que dā (illumina) etiā p̄ do
ctores alios q̄ adhuc carnis obscuritate tenētur)
Et ideo rogo ut illumines me. **Q**m̄) si illumias (in tua
virtute eripiar a tēptacōe) diaboli ut nō cadā p̄ osensū
(et in deo meo trāsgrediar obstaculū) qd̄ inter hoīes et
celū peccā hoīm extruxerūt. ¶ **S**ecre in deo eripiar qm̄.
Deus meus) talis ē q̄ (impolluta via eius) nichil enī
immundū pcipit / lex enī dñi immaculata est (et eloquia
sua) sūt purissima et splēdida (ut argentū igne exami
natū) et plenus pietate (qm̄ p̄tector est oīm sperantiū in
se. ¶ **P**rophetastra paganorū insaniā q̄ sibi deos multi
fariavāntate finxerūt dicit. **B**n̄ dixi deus meus. **Q**m̄
quis deus p̄ter dñm) cui ex debito fuimus (aut quis de
preter deū nr̄m) quē iustissime adoramus et colimus et q̄
diceret nullus quia alij sūt dñj falsi sicut idola gentiū.

Et ipse ē. **D**eus qui primo armavit me (et p̄cinxit vir-
tute) ut fortis sim et ad pugnādū cōtra diabolu siue ad
aggrediēdū ardua (et posuit immaculatā viā meā sine
sorde peccati) **V**idetur vox xp̄i.

Et ipse deus ē. **Q**ui p̄fecit affectus meos) directos in
via dei agiles et veloces (tāq̄ ceruorū) ad trāsiēda sine
lesione huius sc̄li impedimēta vmbrosa et sp̄mosa (et
collocavit et fixit) in celo cordis mei in t̄sionē et d̄sideriū.
Et ipse ē. **Q**ui me cautū ab eminētib; insidijs et prudē-
tē in expugnacōe diaboli fecit (et posuisti ut arcū eneū
brachia mea) dādo m̄ inflexibilē cōstānā ad b̄n̄ opan-
dū. **E**t p̄texisti me ad salutē) q̄ fortitudo mea parū
p̄des; nisi p̄tectio tua adess; (et potētia diuinitatis tue)
hūanitatē meā assumptā in eterna maiestate cōstituit.
Disciplina tua) paterna q̄ quos diligis corripis (cor-
rexit meos) dirigēdo (in finē) debitū. i. in eternā salutē.
(et disciplina tua ip̄a meos docebit) p̄ mouēdo ad meli-
ora. • **N**ec in itinere meo impediūt me angustie t̄pales.
Quā latā fecisti caritatē meā opantē hilariter etiā in
h̄is q̄ s̄btus me sūt) mortalib; ut nō habeā cor strictū
p̄ auariciā vel irā vel h̄mōi et sic (nō sūt infirmata) p̄ mala
mūdi (vestigia meorū operū) q̄ imp̄ssi imitāda seq̄ntib;
me. • **N**ō sūt infirmata dico vestigia mea s; **D**erisc̄ q̄r
inimicos meos) q̄ doctrine mee tradicūt (op̄hendā il-
los) in racōe q̄ nō habēt quō possent resistē (et nō ouer-
tar ab increpacōe illoꝝ donec deficiāt) **V**ō fringā il-
los) tribula cōmb; (nec poterūt p̄seuerare) adūsus me s;
potius (cadēt s̄btus ped̄s meos) plenarie mechi s̄biecti.
Hoc totū ē ex eo q̄ tu d̄ne **D**reāxisti me virtute) ut pa-
tiētie fortitudie iniquū adūsā superāre (et eos q̄ insana sp̄i-
racōe tra me intumuerūt s̄b plānis pedū meorū s̄biecisti.

Animos meos iudeos aliquos eorum (dedisti michi
dorsum) quia in salutem et victoriam futuram emerferunt subito
christiani facti discipuli mei ut paulus et alij plures (et
eos qui in odio meo obstinato manserunt dispersisti) per orbem.
In qua dispersione. **C**lamauerunt ad homines vel deos quos
coluerunt auxilium petentes (sed non erat ex eis qui saluos fa-
ceret eos) quia solus deus potest saluare qui deficiente eis
auxilio humano clamauerunt (ad dominum. nec exaudiuit eos)
quia iudicauit eos indignos exauditione manentes in sua
malicia. **E**t post dispersionem. **C**onmuniuimus eos ad vilem
statum et instabilem redigendo (ut puluerem qui ante faciem ventum
semper mouetur et spargitur) et vilissimum (lutum plastrum
rurum) qui ab omnibus calcatur (delebo eos). **R**ipies me de
traditionibus prophetarum iudeorum qui semper michi tradidit et
ereptum ab illis perfidis (ostitues me) ut sum (caput) et re-
ctor (gentium) ut iudeis exclusis gentibus imperem. **P**opu-
lus gentium (quem non visitauimus) presentia corporali vel lege aut
prophetis (fuiuit in) fuit tunc latere michi credendo et adorando
et colendo (in auditu auris) quia oculis non vidit me predicantem
et miracula facientem (obediunt) apostolice voci audito eu-
angelio credidit. **L**aus ista gentium. exprobatio est magna iu-
deorum. **N**on hic iudei sed ipse primus. **F**ilij) sed nunc facti (ali-
eni mentium sunt) blasphemantes contra me (filij alieni inuetera-
ti sunt) in peccato in infidelitate sua (et claudicauerunt) quasi uno
pede debiles quia vetus testamentum tenentes et nouum respuentes
claudi effecti sunt. claudicant etiam a semitis suis lege et pro-
phetis sequentes litteram non spiritum et traditiones suas potius quam dei.

Vox est exultantis ecclesie.

Alli autem mentium sunt et claudicauerunt. **V**iuunt dominus in se
vita nobilissima et vita sempiterna. viuunt autem etiam in me
quem in presentia mea semper conspicio in quem firmiter credo

bñdictus deus meus) et laudatus p bñficijs collatis
(et exaltetur actor salutis mee) ut toto orbi dñetur p fi-
dē et deuocōz. **V**eito bñdictus es tu. **D**eus q̄ das vim
dictas m̄) de inimicis meis me vlciscēdo s̄b dēdo eos m̄ et
fidei tue vñ (s̄bdis p̄p̄os s̄b me) ut q̄ ante erāt otumaces
ad te oūli fiāt p̄ficua deuocōne s̄b iecti. tu dico (liberator
meus de inimicis meis furiosis) et feruida malignitate
succēs. **E**t etiā tu exceliorē me facies om̄ib; p̄secu-
torib; meis) rationabile enī ē ut q̄nto altius in irā surre-
xerūt inimici tāto amplius exaltetur q̄ p̄tulit (a viro imi-
quo) scz quolib; heretico vel scismatico q̄ pueri doct̄ ma-
tis im̄itate crassatur (eripies me) **R**eter ea) q̄ di-
cta sūt q̄ insurgētes adūsus me hūiliasti (ostēbor tibi)
ostēsiōe laudis (in diuisis gētib;) et voce et ope mōm tuū
glificabo. **V**eito laudabo qm̄ ip̄e. **M**agnus ē faci-
ens et ondēs toto orbi terraz salutes) q̄s xp̄us rex ab
eo constitutus opatus ē in hūano gñe et q̄s otinue opatur
i credētib; (et ē faciēs misericōdiā xp̄o maū forti) et liberatori
resuscitādo eū a mortuis et ad dexterā sedē fecit et misericōdiā
etiā facit (eius spūali p̄p̄o in eū credēti et hoc sine fine)

Psalmus. xviii. in quo de incarnacōe domini.

Apostoli dicti.

Celi p̄cellitudinēs seruacōnis (enarrāt) gentib;
(gloriā) maiestatis xp̄i in q̄ est equalis p̄ri
et ip̄i apostoli dei (firmamentuz) qz virtute spūs sancti
firmati (annūciant opa dñi) que secundu hōmīe gessit
scilicet natiuitatē passionē et mortē et huiusmodi.
Ecce q̄ discrete apli p̄dicāt qz nō om̄ia om̄ib;. apli enī
tāq̄. **D**ies) clara spūalis et p̄fecta (diei). i. clara et spi-
ritualib; ac p̄fectis auditōib; (eructāt pleitudinē sui lu-
mis) om̄e sapiētie secreta ruelādo s̄ auditorib; in firmis

carnalibus et tenebrosis ipsi apostoli auditorum talium infirmita-
tio descendentes qui (nox) facti (indicant) non sapientiam que est
de divinis ut quod verbum est in principio apud deum / sed (scientiam) que est de
humana ut de humanitate christi et passione eius et huiusmodi
grossa respectu aliorum. Et hoc predicacionis officium apostoli tam
mirifice expleverunt ut omnibus linguis loquerentur.

Quo enim sunt lingue aut genera dicendi per que loquen-
tes (non audirentur) et intelligerentur (voces eorum)

Qui apostoli etiam ita late predicaverunt. quod **I**n omnem par-
tem ambitus terre exiit verbum predicacionis et fama miracu-
lorum eorum (et in fines orbis terre verba eorum) per se aut per
alios a se missos unde ante defecit eis terra que lingua.

Propheta narrat quid predicaverunt apostoli.

Dei filius. **N**on solum corpus assumptum in quo venit pug-
nare contra inimicum (in sole) id est in manifestacione mundi
quod qui invisibilis erat factus est visibilis oculis hominum (et
ipse dominus tanquam sponsus) ecclesie copulatus quam sibi copu-
lavit casto et impolluto amore (processit) in mundum (de thala-
mo suo) sibi convenienti id est de intacto utero virginali.
Qui letus spirituali leticia. **U**t gigas) fortissimus et ce-
teros homines insuperabili virtute transcendens (festinavit ad
currendam viam) quam suscepit per redempcionem humani generis
qui (a summo) pre(egressus) per eternam generationem venit in
mundum factus homo. **Q**ui pacto humane redempcionis ope
ascendens in celum. **D**ecurrit) plenitudinem divinitatis usque ad
equalitatem patris que super omnes celos exaltatus spiritum sanctum super dis-
cipulos misit (de cuius gratia domus nemo est que digne petat et
non recipiat) ipse enim omnium electorum suorum corda accedit et
illumiat. **P**ropheta admodum dat legem quam apostoli predicant. Pri-
mo a latere quod **L**ex domini) deus enim illam dedit contra mani-
cheos negantes legem veterem esse a deo. Secundo a sanctitate et

puritate q̄ (immaculata) oīa enī mala excludit nichil
enī immundū aut malū ꝛcedit tanq̄ licitū. ꝛtrariū facit
lex machometi. Tercio ab vnitate q̄ (ꝛuertēs aīas). s.
de malo ad bonū de infidelitate ad fidē. ꝛtraria facit do-
ctrina hēticorū. Quarto ab infallibilitate veritatis ꝛ cer-
titudis q̄ (testimoniū dñi fidele) plem̄ssimavitate reco-
gnitū ꝛ adimplēs qđ p̄misit/qđ nō facit doctrina phi-
losophorū. Quinto a suavitate gustus q̄ (sapiētiā) q̄ dele-
ctat affectū (p̄stās hūilib) nō tumida se elacōe iactāti-
bus qđ nō facit sciētia mūdanozū. **I**usticie dñi recte) q̄
nō aliter ꝛgnoscat̄ fuisse q̄ docuit (letificātes corda) bo-
nozū sꝑe p̄m̄i eterni (p̄ceptū dñi). s. nouū testamētū (lu-
cidū) clarū et immaculatū q̄le a p̄e luminū p̄dire ꝛcet
(illuminās oculos) nō carnales sꝫ mētis q̄ dīno munere
spūaliter clarificātur. **T**imor dñi sanctus) q̄ dicitur fi-
lialis ex amore scō p̄cedēs (p̄manet) i scīs (in scīm scī)
caritas eius nūq̄ excidit ex q̄ orit̄ (iudicia dñi). s. mā-
data dñi in veteri ꝛ in nouo testamēto scripta sūt (vera)
q̄ immutabili veritate p̄seuerāt (iustificata i semetip̄o)
quia ꝛtinent manifestā iusticiā vnde nō egent alterius
auctoritate ut firma ꝛ iusta habeātur q̄ ip̄ius dei.

Et quia talia sūt iudicia dñi et eius precepta merito sūt
p̄ferenda om̄ibꝫ rebus mūdi delectabilibꝫ scilicet diuis-
tis secularibꝫ et delectacōibꝫ corporalibꝫ.

Vere aut̄ sūt dulcia. **E**tenī seruus tuus q̄) vere et de-
uote fuit tibi exp̄itur (et custodit ea) ope adimplendo
q̄ (in custodiēdis ē illis retributio multa) scilicet beati-
tudo sup̄na incomphēnsibilis et ineffabilis.

Sed q̄ timeo dñe ne lōge fā a iudicijs tuis p̄ occulta
delicta mea q̄ q̄ impossibilia sūt bñꝫ ꝛnoscio ꝛo ab om̄i-
bus p̄cēis mūdari dicēs. **Q**uis enī delicta). s. tā maiora

q̄ mīora tā omīssa q̄ obmissiōis peccā (p̄fecte intelligit) nullus nisi tu q̄ omīa nosti / ideo (ab oculis meis mūda me et ab alienis) q̄ suadētib; de momb; aut malis hominib; fiunt (parce seruo tuo)

Ideo peto mūdari a peccis meis omnib;. qm̄ **S**i nulla eorum fuerint michi dominata tunc immaculatus ero) a criminali macula et sapient michi iudicia tua (tunc autē emūdabor a peccō) supbie q̄ dicta est peccm̄ maximū / tū q̄ ea cecidit diabolus et hōiem traxit / tū q̄ imitiū ē omīs **I**deo etiā mūdari peto q̄ si emūdatus fuero a peccis. **L**oq̄a oris mei) scz oracōnes et laudes erunt talia (ut optaceāt tibi) cū pcedāt ex mūdo corde (et meditatio cordis mei) erit talis ut grata sit et accepta (in ōspectu tuo sp) qui intus vides et ōsciētā purā inspicias. **I**n ōspectu tuo dico. q̄ tu **D**ñe es adiutor meus) in bonis agēdis et redēptor meus) a malis. adiutor ut habitei caritate tua. redēptor ut liberes me ab iniquitate mea.

Psalmus. xviii. in quo propheta tāgit diuinitatē cristi scz sacerdotalē et regalē.

O criste.

Audiat te deus pater in die passiōis tue qui vere appellatus est dies (tribulacōnis) in qua tanq̄ sacerdos offeres ei hostiā pro nobis (et protegat) te virtus d̄i populi xp̄iani. **M**ittat tibi de sancto) id est de ecclesia (auxiliū) eam ad credentiū generacōnē tibi formā do sicut eam ad eadē generacōnē carnalē in paradiso (et de syon) id ē de diuinitate p̄ quā speculatur omīa (tueatur te) **M**emor sit omīs sacrificij tui totius passiōis tue ei et memores nos faciēdo (et olocustū) in quo totū i cruce te p̄ nobis deo obtulisti / placidū et acceptū deo (fiat) et in

leticiã resurrectõis ouertat. **T**ribuat dñs) effectũ et
efficaciã passioni tue (iuxta desiderũ et intencõnẽ tuã) et
nõ fm eorũ crudelẽ intencõnẽ qui passionẽ intulerũt (et
omẽ õ filũ tuũ) õpleat qm omia alto õ filio facis.

Ideo hoc oro o xpc qz **L**etabimur i salute) quã nob
p tuã mortẽ opratus es (et in nomĩnis tui participacõe
magnificabimur) eũ a tuo noĩe dicti sumus xpiani.

Impleat dñs omẽs pccões tuas) nõ solũ quas i ter
ra fecisti sed etiã eas quas in celo facies interpellans p
nobis. nec inde dubito qz ex nũc anteq̃ fiat p spiritũ p
phetie (m̃ mōstratus est) qm dñs resuscitabit xpm suũ a
mortuis.

Exaudiet illũ) orantẽ dñs (de celo scõ suo)
vbi sedẽs ad dexterã pr̃is interpellat p nobis (in cuius
fortitudine ṽtutis et potẽtie) salus spũalis õsistit fide
liũ. **R**eprobi vero volubili successiõẽ tẽporaliũ bonorũ
que quasi rote voluũtur et trahũtur.

Non in currib) supbis efferuntur honorib) atq; in eis
exultant (nos autẽ) serui dei spem nostrã figentes in es
termis (in noĩe dñi inuocabimus diuinã clementiã)

Gpsi) reprobi sumib) peccatorũ suorũ et rerũ tẽporaliũ
cupiditate (ligati ceciderũt) de spe celesti in mortẽ et r
nã (nos vero) electi (surreximus) ab infidelitate ad fidẽ
a vicis ad ṽtutes (et erecti sumus) auxilio gr̃e tuẽ ad
otẽplãdã amãda celestia qui p̃mo tortuosi fuimus in
pccis. **D**ñe saluũ fac regẽ) xpm/resuscitãdo eũ a mor
tuis qz saluo rege salui erimus ut ip̃o sedente a dextris
tuis et interpellente p nob) (exaudias nos) p eũ (in die
necitatis nr̃e)

Psalmus. xx. in quo de duplici natu
ra in cristo diuinitate et hũanitate.

Propheta loquens ex parte hũanitatis xpi ait.

Domine in virtute tua ^{et omnipotē-}
^{tia maiesta-}

tis tue (letabitur) cristus (rex) regū. et in eo q̄ per eum
disposui saluare mūdū (exultabit vehementer)

Desideriū cordis eius). s. animā suā ponere p̄ redē-
ptione mūdi et desiderū gloriificacōis sui corpis et desi-
deriū vocacōis credentiū (tribuisti ei) ocedēdo ut hoc
sicut vellet impleret (et peticōnes labiorū suorū) que ex
volūtate deliberata p̄cesserūt (nō fraudasti) qm̄ omnia
que fieri iussit impleta sūt

Et hoc ideo erit. **A**nde p̄uenisti eum in b̄ndictōm̄
gracie tue) ab instāti ocepōnis (posuisti in sup̄ in eo hoc
nozē et virtutē regie dignitatis) sup̄ omnē creaturā.

Vitā). i. resurrectōnē gloriosā (petit a te tribuisti
ei) accelerādo resurrectōnē et petit a te (lōgitudinē die-
rū) et tribuisti ei indeficētē immōr̄litatē (in seculū seculi)

Magna est gloria xp̄i hominis. in eius salutari) resur-
rectione demōstrata in qua innotuit potestas sibi data
in celo et in terra (gloriā et magnū decorē addes sup̄ eū)
cū in celo ad dexterā tuā collocaueris.

Et vere magna est gloria xp̄i hominis. **Q**uomā dabis
eū in b̄ndictōnē) hīs qui in te credūt ut in ip̄o benedi-
cātur omēs gētes sic p̄missus fuit abrahe (letificās eū)
secūdū hoīes (in gaudio) qd̄ sui habebūt visiōē vultus
tui. **E**t merito hoc erit. **Q**m̄ rex) hō xp̄s ut hūlis cor-
de (sperat in dño) solū (et in misericōdia altissimi) exequēda p̄
eū hūano generi (nō o turbabitur) hūiliās se et obediēs
usq̄ ad mortē crucis. **P**ropheta de p̄uicōe malorū.
O x̄pe ex quo talis et tātus es. **A**nuemiat' vlt̄rix ptās
tua) cū ad iudiciū venēs p̄uicōdo p̄cā (om̄ib; inimicis
tuis) q̄ eā in hūilitate nō o gnouerūt iniurias patientē

et maiestas tua) in iudicio apparēs (inueniat) ad puni-
endū (omnes qui te oderūt)

¶ Et sic erit qm̄ **¶** Pones eos) scilicet peccatores qui cō-
tra regulas domini obstinata mente vixerūt (similes cli-
bano ignis) datos p̄ cuius flāmis ex omni p̄te (in tēpo-
re manifestationis tue) in iudicio ad eos cōdemnandū
(dñs in vindicta sua turbabit eos) p̄ferens cōtra eos
sententiā dānacōis dicēs. **¶** Te maledicti in ignē eternū q̄
(duorabit eos) nō cōsumēdo s; eternaliter affligendo.
¶ Fructū eorū) quē habuissent (i terra). s. viuētū si cre-
didissent xp̄o (p̄des) qz nō crediderūt a mādatīs eius
cōtumaci spū resistēt (et imitatores eorū) vel quos sedu-
xerūt nō deputabis (inter filios hōim) quos i hēditatē
sempiternā vocasti. **¶** Merito inter alios iudei p̄būt.
¶ Qm̄ declinauerūt in te mala) v̄ba dicētes qz demoniū
habes et huiusmodi (et cogitauerūt cōsilia) maligna di-
centes expediat ut vnus moriatur p̄ pp̄lo et cetera. s; ista
nō (potuerūt stabilire) iuxta volūtātē eorū nesciētes qd
dicerēt. Verū quidē dictū est sed malo voto p̄batū est.
Tolerabūtur aut iudei in vita p̄senti sed nō sine pena.
¶ Qm̄ pones eos dorsū) id est in futūritē sbiciēdo (et in
extremis vite tue) que sūt passio et mors (p̄parabis) ap-
tabis (malā eorū intencōnē) occidēdite ad salutē hu-
mani generis que inde seq̄tur. Illi ita cogitauerūt de pri-
mere s; **¶** Exaltare dñe) scilicet in gloria resurgēdo et
ad celos ascēdēdo et hoc (in virtute deitatis) et merito
huilitatis a passionis a nos (cātābimus) intērius deuo
cōe cordis (et psallemus) extērius deuo cōe op̄is a anū-
ciābimus (excellētiā p̄tātis tue) et mirabilia q̄ gēssisti.

¶ Psalmus .xxi. i quo agit̄ de passiōe a resurrectōe xp̄i

Xp̄us homo om̄ia p̄uidens quasi iam vicina passione
p̄motus ait ad patrem.

DEUS DEUS MEUS ^{racōne hūanitatis a}
^{te create} (respice in
me) in afflictōne mea pendētē in cruce (q̄liter me dereli
quistis) in manibz iudeoz me p̄seq̄ntiū traditū eoz volū
tati. q̄liter nō me p̄seruas a morte michi p̄paratas q̄ met
respōdēs s̄būigis (lōge a salute mea) coz pali. i. q̄ nō re
fuer a morte tpali faciūt (v̄ba) clamoris (mēbrozū me
oz) postulātiū mortē meā sine q̄ eoz delicta expiari nō
possunt quoz delicta quod dāmō sua dicit q̄ p̄ eis penā
īpe sustinuit. **S**ignū qd̄ me dereliquisti ē. qm̄ **D**eus
meus clamabo p̄ diē. s. circa horā nonā h̄eli h̄eli cetera
et (p̄ noctē) p̄cedentē pater si possibile est trāseat a me
calix iste (et nō exaudies) s̄ hoc qd̄ nō sim exauditus in
hac mea oracōe nō scribetur (ad insipiciētā meā) q̄i nesci
uissem quid aut quō p̄terē. sed ad sapiētā maximā q̄
cū modus iste hūane liberacōnis p̄ passionē meā fuerit
ouemētissimus ut sic hō solueret qd̄ debebat et deus redi
meret q̄ poterat. s̄fermaui voluntatē meā volūtati tue q̄
me ad hoc misisti, Quāuis enī non me in hac mea ora
cōne exaudisti tñ nō me totaliter dereliquisti sic iudei cre
dūt dicētes deus dereliquit eū et cetera. sed **T**u habi
tas in me sancto tuo) inseparabiliter mūdū tibi reconci
liās cuius (laus est in ecclesia) que ē ōgregatio vidētū
te p̄ fidē. **H**ec est consolacō mea q̄ **M**atres anti
quos in te sperantes audisti et liberaisti a malis) quādo
expediuit eis. quia ex hoc cognosco q̄ nunc me audires
si scires in expedire. **A**d te clamauerūt) p̄res antiqui
in oracōe (et liberaisti eos) de fuitate egipti et de captiuis
tate babilōis (in te sperauerūt) et nō in alio. et ideo (nō sūt

ofuſi) q̄ affectu ſūt liberacōne q̄ liberacōes fuerūt figure
q̄ dā hui⁹ liberacōis p̄ mortē meā facte. **E**. go aut̄)
lz ſm maior om̄ib⁹ natura q̄ deus ⁊ merito q̄ ſcūs ſans
ctozū dei nichilomin⁹ (v̄m̄is) ⁊ vilis ſū i oſpectu iude
oz vñ ſpuer̄t i faciē meā ⁊ alapis eā ceder̄t tāq̄ oſtēpti
bilē ⁊ ita vilis reputatus ſū ut nō videar reputari (hō) ſ
nullius fortitudinis ut v̄m̄is abominabilis. vñ factus
ſū (opprobriū) ap̄d maiores ſac̄dotes ⁊ ſcribas (⁊ abie
ctō) ap̄d om̄unē plebē. **D**ñs) hui⁹ mali tā maiorēs q̄
m̄iores (vidēt̄ ſe deriſer̄t locuti ſūt labijs) me vitupādo
⁊ blaſphemādo (⁊ mouer̄t capita) ſua irridēt̄ ⁊ dicēt̄
v̄ba q̄ ſequūt̄. **S**perauit i dño). ſ. p̄re ſuo ut ait (eripi
at eū) de manib⁹ nr̄is eū crucifigi nō p̄mittēdo. xl ſi nō
eripiat ſaltē (ſaluū faciat eū) a mortuis reſuſcitādo qm̄
ut ait (deus p̄r diligit eū) **H**ec mala m̄ illi fecerūt ſed
p̄cor dñe ne diſceſſeris a me. **Q**m̄ tu es q̄ ſup̄ naturam
naſci feciſti me) de v̄gine gl̄ia v̄ginitatis eius p̄manēte
(ſp̄s mea a iuuetute mea i te iactatus ſū ex vtero). i. ex
quo factus ſū hō ut tu ſolus eſſes ſp̄s m̄. **O**ro dñe ne
diſceſſeris a me ſb̄trahēdo auxiliū tuū quē **D**e v̄tre ma
tris mee deū meū cognoſco ⁊ colo) ⁊ hoc neceſſe ē (qm̄
tribulatio paſſiōis mee p̄xima ē) ſc̄dm̄ tēpus q̄ im̄mi
net (⁊ nō ē alius q̄ adiuuet) eripiēdo me de manib⁹ iude
ozū m̄ ſi tu ſolus deus. **D**eſcribit ord̄m̄ paſſiōis. **C**ir
cūdabūt me m̄ſti). ſ. p̄ſi iudeoz dicti (vituli) q̄ ignora
to dei iugo m̄ cōñdeāta p̄citate laſciuūt oſtra me xpm̄
cū glad̄is ⁊ fuſtib⁹ (tauri p̄m̄gues). ſ. p̄nc̄ps ſac̄dotū
ſup̄bi⁹ ⁊ graſſitu die malicie oſtra dñm̄ recalatrātes (obſe
derūt me) ne poſſim eoz manus euadē. **A**puerūt ſup̄
me os ſuū) q̄i fere volēt̄ ſe me deglutiē exiſtētes oſtra me
crudeles (ſic leo rapiēs) in oſp̄henſiōe mea (⁊ ſic rugiēs

cū clamarūt crucifige crucifige eū. **S**icut aq̄ effusus ē sanguis meus) ita viliter ap̄ te ⁊ abū dāter sic aq̄ effunditur (et discipuli sūt discipuli mei) q̄ erāt futuri. firmamēta corpis mei ecclēie q̄ relicto me fugerunt. **F**actū est cor meū horrore naturali terribilis passiōis immimētis (sic cera) resolutū (in medio vētris mei). i. in p̄te sensitua.

Aruūt) in passiōe (v̄tus mea) op̄imione iudeoz (sic testa) fragilis ⁊ mutilis ad aliq̄d notabile pagendū q̄ prius floruit multis miraculis (et lingua mea adhaesit faucibus meis) q̄ cū racōnabiliter possez respōdē ad accusacōnes om̄ino tacui nō respondi eis v̄bū. ideo etiā aruūt q̄ ita vilē mortē me pati fecisti. **D**escribit ordinē passiōis. Primo captus fui. **Q**m̄ circū dederūt me) iudei nō ut hōies s̄ ut (canes) rabidi. **S**ec̄do illusus (ostiliū malignatū) iudeoz sc̄z sacerdotū ⁊ seniorū (obsedit me) vndiq̄ ad illudēdū ⁊ ut me mortē ad iudicārēt. **T**ercio affixus cruci i qua (foderūt manus meas ⁊ pedes meos) grossis clavis affigentes ligno. **Q**uarto ita dure ⁊ crudeliter i ligno extēsus ut (ossa mea) hūanis oculis (numerabilia viderētur) **Q**uinto despectus q̄ p̄ pus rus hō p̄ pecc̄is suis mortuus. quomā **A**ph̄i ostiderauerūt me et inspexerūt me) et despexerūt estimātes me pus rū hominē eo q̄ videbāt me talia patientē. **S**exto nudatus vestimentis suis / vnde seq̄tur (diuiserūt sibi vestimenta mea) q̄ erāt plura et diuisibilia (et sup̄ vestē meā) incōsutilē q̄ nō erat suemēter diuisibilis (miserit fortē) **T**u aut̄ dñe ne elōgaueris) usq̄ ad comunē resurrectiōnez (auxiliū tuū) s̄ statim resuscita me et ita factū ē q̄ t̄rcia die resurrexit (ad defensionē meā conspice) om̄ia nocumēta quibz impedire resurrectōnē meā parāt amouēdo. **E**rue a morte) q̄ velut gladius separat animā

a corpore (deus animā meā) scilicet ut nō detineatur multū
in morte (et de potestate inferi) qui more camino deuorat
animas (animā meā) innocentissimā (liberā)

Salua me a crudelitate leomina) ppli iudaici et (a cor-
mbus) supbie iudeorū (salua me humilē)

Qd p̄ sancte si feceris. **N**arrabo nomē tuū) admirā-
bile gloriosū atq; sublimē (fratribus meis) apostolis et
discipulis. quod fecit qm̄ manifestauit eis resurrectionē
suā factā virtute dei p̄ris et in publico a manifesto (in cō-
gregacōne fidelū) post resurrectionē meā faciā p me-
os annūciari virtutē tuā (ad laudē et gloriā noīs tuī.

Innuat alios ad laudē dei.

Qui timetis deū) timore filiali (laudate deū) corde et
ore (et vniuersi imitatores fidei et operū iacob (glorifica-
te eum) corā om̄ib;.

Timeat eū) timore reuerētie (omne semen) spiritua-
le (israhel) id est omnes fideles (qm̄ nō desperxit nec spre-
uit de p̄cacōne pauperis) scilicet xp̄i qui cū omniū diues
esset pro nobis om̄ib; pauper esse voluit ut nos sua
paupertate diuites faceret. **N**ec auerit faciem suam a
me) repellēdo orationē meā ut resurgerē (s; cū clamare
ad eū exaudiuit me) resuscitādo me a mortuis.

Cristus ad patrē loquēs gratiarū actionē agēs ait.

Apud te laus mea) te laudabo omnia ad tuā laudē
referendo (in ecclesia) que est (magna) tam fidelū mul-
titudine q̄ bonorū amplitudinē spūaliū et (vota mea)
scilicet sacrificiū corp̄is et sanguinis quod volūtariē in
cruce obtuli (tibi offerri faciā) cōtinue in memoriā passi-
onis mee (in aspectu timētū te) ut intelligāt et x̄rū cor-
pus esse et p̄ illud se saluari.

Quod sacrificiū corp̄is et sanguinis mei.

Edent pauperes) spiritu. o tēptōres seculi. et hūiles
(et saturabūtur) p̄m̄guedie diuine gratie (et laudabūt
dñm) spiritualiter exultantes (q̄ requirūt eū) cū cordis
desiderio (et uiuēt corda eorū) q̄ digne sumūt illud hie
vita gratie (et in seculū seculi) vita glorie.

Sc̄tes remimiscētur) p̄ p̄dicacōne ap̄lōr̄ dei sui cuius
cognicōne licet naturaliter esset inserta diabolus obscu
rauerat et cognoscētes se esse in tenebris obuolutos (cō
uertētur ad dñm de vniuersis fimb̄ terre)

Et adorabūt eū) adoracōne latrie (aliqui de vniuer
sis familijs gentiū) ¶ Et hoc ideo.

Quia dñi) .i. cristi (ē regnū) gñaliter. ip̄e enī ē rex re
gū dñs dñantiū (et ip̄e dñabitur gentiū) cui dictū ē a
patre postula a me et dabo tibi gentes hēditatē tuā.

Propheta ostēdit quib̄ sumere sacramētū altaris sit
dānosū scilicet reprobis de quib̄ ait.

Sādūcauerūt) nō solū paupes .i. hūiles et deuoti sed
etiā (p̄m̄gues terre) terrenorū cupidia sectatores. sed
diuersimode. q̄ primi .s. boni sacramētaliter et sp̄ualiter.
mali vero sacramētaliter tm̄ (et adorabūt) sp̄ciētēnus
nō simplicia puro corde et licet simul manducent mali cū
bonis (in conspectu tamē eius cadēt) inuisibili casu per
peccata (omnes qui descendūt ab amore dei ad amorem
terrenorū. ¶ Propheta in p̄sona cuiuslibet iusti.

P̄m̄gues cadēt sed **A**nima mea) qui paup sum et hu
milis (illi) scilicet deo (uiuet) ad honorē eius illi placebit
mandata obseruādo (et filij mei) p̄ imitacōne fidei (ser
uent ip̄i domino. **A**nnūciabitur dño) p̄ angelos nū
cios suos nō q̄ deum quicq̄ lateat sed ut ip̄i ministeriū
impleāt (generatio vētura) generatio cristiana que ex
aqua et sp̄u sancto erat deo largiente p̄creanda (et celi)

id est apostoli et doctores (annunciabunt) filium eius quod ipse
iusticia per quam omnes iustificamur (propheta qui nascetur) ex a-
qua et spiritu sancto (quem dominus predestinavit) ante secula.

Psalmus. xxij. in quo de misericordia dei.
Vox ecclesie scientis se christi passioe sal-
uatam. et per gratiam baptismatis innovatam
iocunditate dulcissima confitetur dicens.

Dominus regit me ^{eripiendo me a se-}
^{duct omnibus impio-}
rum sic bonus pastor regit oves suas. et eo regente (nichil
michi deerit) de eo quod est necessarium ad salutem et etiam in
temporalibus (in loco pascue) in lectione sacre scripture
(me collocavit) ut ibi pascar et reficiar. quia sermo divi-
nus animam novit saginare fideliter meditatus.

Sup aquam baptismum quo reficiuntur qui integritatem et vi-
res amiserunt et anima ariditate peccatorum sterilis ad bonos
fructus inserendos divinis muneribus irrigatur (educa-
vit me) spiritualiter ad perfectum nutriendo et post (aiam meam
convertit) quod post baptismum de peccatrice facta est iusta de
fetulenta mundissima destracta sine ruga sic apostolus dicit.

Deduxit me per artiora mandata iusticie) et perfectiora
consilia per que iusti citius celestem conversationem consequuntur et
hoc non ex meis meritis (sed ex misericordia nominis sui)

Vere deduxit me per semitas iusticie. quod **S**i ambulavero
in medio) huius vite que est (umbra mortis) quod caligine
peccatorum est obscura et ad mortem deducit (non timebo mala)
sive occulta sive manifesta (quoniam tu mecum es) protector vite
mee cum quo nemo perire potest. **V**irga tua) scilicet levis
disciplina que imponitur infirmis (et baculus tuus). scilicet durior

disciplina que imponitur grandioribus non me affligerunt
mortificando sed (consolata sunt) potius. sunt enim signa
paterni amoris.

Consolatus etiam quod **P**arasti domine in conspectu meo (scilicet
fidelium non infidelium) mensam sancte eucaristie ut in ea
possent refici. O beata conuiuatio. epulatio felix. saturitas
fidei. esca celestis. parasti dico (aduersus eos qui) in ali
qua puerilitate dimersi etiam dei suo grauius errore
(contristant) **I**n qua mensa. **L**ibificasti spirituali te
ticia mentem (caput) anime mee (et calix) id est amor diuini
mitatis michi datus quo me inebriasti et obliuisci me fe
cisti omnium miseriarum et curarum huius seculi. valde (pre
clarus est) quam feces carnalium cogitationum et affectionum
non miscetur in illo et perducit in super ad claritatem eterne vite.
Et misericordia tua subsequetur me) quasi custos et pastor
ut perseuerem in bono (omnibus diebus vite) presentis. **M**ise
ricordia tua subsequetur me adiuuans et efficiens. **E**t
inhabitabit in futuro (in celesti iherusalē eternaliter)

Psalmus. xxiii. in quo de glorificatione
cristi et hominis reparatione.

Propheta ostendit christum dominum esse orbis terrarum ut sicut
nullus ab eius imperio probatus exceptus ita nec ab eius
fide quis debeat esse alienus dicens.

Domini id est christi qui est rex regum et dominus do
minationum (est terra) quam creauit et omnia
quibus plena est et ornata (orbis terrarum cum habitatoribus
suis. **Q**uia ipse iuxta maria firmam statuit) ut mare non
eam totam occupet ut homines et animalia in ea possent vivere
(et iuxta flumina preparauit). s. orbem. **P**ropheta querit quis

fit dignus qui in culmē virtutū possit ascendē dicens:

Quis) q̄i dicēt pauci (ascendēt i montē) p̄fectōis ius-
ticie (aut quis) dignus i illa eterna beatitudine cū dño
sp̄ manere? **R**espondet p̄pha.

Durus) in opibz (mūcus) in cogitacōibz (qui nō
accepit in vano animā suā) deputādo eā seu implicādo
rebus terrenis et caducis q̄ vane sūt sed magis appli-
cuit eā rebus sp̄ualibz et eternis cū ip̄a sit creatura sp̄ua-
lis et immortalis (nec iuravit in dolo proximo suo) ip̄suz
fallaciter decipiendo. **H**ic accipiet b̄ndictiōnē a do-
mīno) in hac vita incrementū virtutū et alia beatitudinis
premiū. erit enim inter illos quibz in die iudicij dictu-
rus est dñs. venite benedicti patris mei percipite regnum
et cetera (et misericordiā) totaliter liberantē ab om̄i mi-
seria accipiet (a deo salutaris suo) crīsto qui vere est sal-
utaris a quo et peccā relaxātur et beatitudo tribuitur.

Tales enim qui predictis virtutibus student ascendē
in altitudinem celestis patrie sūt **G**eneratio cōmum-
ter omnū querentūz dominū) et (qui faciē dei iacob)
videre cupiūt. **Q**uia nullus ascendit in montē domi-
ni nisi predictis virtutibus polleat inquit propheta. o-
vos **P**rimipes) ductores et rectores aliorz peccan-
tū (auferte) ab animis vestris vicia et peccata que sunt
(porte) quibus aditus fit diabolo in cordibus hominū
O vos virtutes eternales p̄ quas est introitus ad eter-
nam vitam per quas enā rex glorie dignatus est intro-
ire (eleuamini) ut in humanis cordibz exaltemini (et in-
troibit) ad ea p̄ fidē et caritatē crīstus q̄ est (rex glorie)
Propheta querit ad conuincendā perfidiā iudeoz.

Quis ē iste rex glorie) q̄ intraturus ē ad corda? **R**e-
spondet (dñs) qui absolute omnibz dominatur (fortis)

in rebus agendis (potens) contra potestates terrenas
quod nichil sunt in conspectu eius (dominus potens in prelio)
quo contra mortem et diabolum pugnavit et vicit in omnibus.

Repetit idem dicens

Atollite portas principes vestras et elevamini porte
eternales et introibit rex glorie

Quis est iste rex glorie? Responsio (dominus virtutum
caelestium) id est angelorum vel super omnem virtutem et fortitudi-
nem et super omnia sublimis (ipse est rex glorie)

Psalmus .xxiiiij. in quo docetur vir iustus in adversis
non murmurare sed dominum expectare adiutorium.

Propheta in persona ecclesie.

Ad te levavi ^{spirituali desiderio (animam meam)}
conculcata premebatur in terra levavi ad te aplexandum
et ostendendum (deus meus) ego ex partibus malis meam
firmitatem in tua bonitate (confido) quam potens es vivificare et deo
(non confundar) de peccatis meis coram te et angelis tuis in fina-
li iudicio. Hoc quippe oro ut similia mei visibiles et
invisibiles et precipue illi qui serpentibus ac oculis fugge-
stionibus insidiantes ad hoc mala me dicecerunt non habe-
ant facultatem (me irridendi) ad quod parati sunt cer-
tus sum de hoc quod peto quia (universi qui) sub malorum
persecutione auxilium tuum fiducialiter (expectant non confundentur)
nec hic nec in futuro.

Sed **C**onfundetur in die iudicii (omnes inique agentes)
rebus inutilibus (vanis et infructuosis occupati.

Ne autem sum de numero inique agentium. **D**ias tuas) per
quas itur ad te et per quas ad nos venis (demonstramini
mihi) ne aberrem ab illis (et semitas consiliorum tuorum) que

ducunt in perfectione maiore (edoce me)

Dirige me in veritate tua) ut recte et pie viuam sicut veritas tua exigit (doce me) ut nichil puerse agam in quo a te exaudiri debeat. tu quia (tu es saluator meus) salus autem consistit in agnitione veritatis. tu (quia toto tempore meo tractatu expectavi) misericordiam tuam.

Propheta persuadet exaudiri in consuetudine semper miserendi dicens. **R**emiscere miserationum tuarum) quas fidelibus semper impendisti (et misericordiarum naturaliter tibi insertarum) (que ab initio seculi sunt) nunquam enim sine misericordia fuisti nec peccati homini miseratione tua defuit. **I**ta domine remiscere misericordie tue ut per misericordiam tuam. **N**on reserves) michi ad vindictam perpetuam (delicta mea) quibus viam equitatis dereliqui (delicta iuventutis mee) que scilicet audacter et precipitanter et ex fragilitate perpetravi et (que ignoranter gessi non reserves) ad vindictam. **M**emento mei) non secundum iram qua dignus sum. sed (secundum misericordiam tuam) que te digna est non pro merita mea que nulla sunt. sed (propter bonitatem tuam domine)

Fac fiducia motus sui ad petendum. quia **D**ulcis es et rectus dominus) misericors et iustus et (per hoc legem) dulcissimam et rectissimam (dedit errantibus in via) presentis vite. quod lex ut si vere peniteant misericordiam consequantur et saluentur si autem non eternaliter puniantur tanquam sua misericordia abutentes. **D**iriget mansuetos) humiles et quietos (in iudicio) cum eos a reprobis discernet et ne declinent a via recta (mites docebit vias suas) quibus ad se venire possint. **I**n universa via domini) licet sint innumerabiles comprehenduntur tamen sub duabus que in omni opere domini simul sunt scilicet (misericordia

et veritas) misericordia. quia puenit cuncta bonitate. veritas. q̄ omnia sub integritate diiudicata hoc patet (requerentibus testamentum) nouum in quo xp̄us legitur passus et mortuus pro redēptione nostra et requiritibus (oracula prophetarum) que manifeste hoc attestatur.

¶ Propter gloriam nominis tui dñe) quod est dulce et suauē (propiciaberis) oblato tibi sacrificio spiritus contribulati (peccato meo) ip̄m remittēdo (multum est enim) excedit enim facultatē virtutis mee ad satisfaciendū pro eo. **¶** Quis est hō qui timet dominū) timore filialis id est qualis et quātus: quali diceret. iste est summe commendandus qm̄ (deus statuit ei legē) diuinā naturalē q̄ dirigūt eū (in via) iusticie q̄ est p̄ omnibus eligēda (quā) voluntarie (elegit) seruandā ut sciat quid agendū et quid cauendū sit. **¶** Anima) sic timentis deū et amāns post dissolutionē corporis si nō immediate consequatur p̄fectā beatitudinē recipies simplā stolā usq; ad resurrectōis tēpus nichilominus interius (demorabit̄ in bonis) glorie deū videndo amando et laudādo (et opus bonū ei hereditabit solidā hereditatē) in staurati corporis quādo in resurrectione stolā gloriificati corporis eripies.

¶ Firmamentū est dñs timentibus se) stabilis enī eos in fide sua et firmat in bono ne vllis tēptacomb; succubāt quibus (etiā testamentaria dispositōe dedit quod manifestabit se illis) in quo ē summa felicitas. **¶** Oculi) cordis (mei sp̄ ad dñm) de cuius gratia cōfido q̄ (euellat affectus meos de laqueo) diaboli a quo prius pro voluptatibus seculi capiebar. **¶** Quia oculi mei sūt ad te dñe. **¶** Respice in me) pietatis affectu aspicientē te (et miserere mei) in effectū. locus enī est misericordie (quomā vnicus) sine auxilio amicorū (et paup) a mundi rebus (sum ego)

Itē miserere mei qm̄. Tribulacōes cordis mei multā
 plicate sūt et de aduersitatibꝫ exterioribꝫ (que in eu ita
 biles sūt) hijs qui pie in cristo uiuere uolūt (erue me)
Quidē hūilitatē meā in corde et habe eam gratā (et
 laborē meū) in corpore et hīs sacrificijs placatus (dimitte
 vniuersa delicta mea). **R**espice inimicos meos) ad re-
 primendū eos (qm̄ multiplicati sūt) nō solū foris infide-
 les s; etiā intus in ecclia nō desūt falsi xpīam (et odio iniu-
 sto) et sine causa (odēt me) sine intermissiōe me psequē-
 tes. **C**ustodi animā meā) ab eoz fraudibꝫ ne declinē
 ad leuelā eoz (et erue me) si forte insurgāt aduersum
 me et si nō p aliud saltē ideo ut (spes mea) quā habeo de
 te (nō sit michi ad confusiōē.

Qdeo erue me q; **H**omi adhaeserūt michi) nam (inno-
 centes) qui nec actu nec uoluntate nocere uoluerūt (et
 recti) q̄ in bono pficere studuerūt (adhaeserūt michi) cō-
 sensiōe cordis et vnius uolūtatis (q; sustinui te) paciē-
 ter aduersitates sustinēdo. **L**ibera deus israel) po-
 pulū tuū quē ad tuā uisionē pdestinasti (ex om̄ibꝫ tribu-
 lacōibꝫ suis) quibꝫ interius uel exterius opprimitur.

**Psalmus .xxv. in quo orat iustus a cōsortio malorū se-
 parari.**

Vox viri iusti.

Iudica me domine <sup>iudicio discrecōe
 mis discernendo</sup>
 me a peccōibꝫ et dēnādis (q; innocēter in cessi uia huius
 uite et i dño ophidēs nō ofirmabor) deficiēdo ab innocētia
 mea. **D**ixi dñe q; innocēs ego sū. **N**roba me) tribu-
 lacōes in mittēdo notū me (fac pbati) et hoc nō ut inno-
 tescat tibi q; oīa nosti s; in et alijs. qđ post q; feceris (vire

cogitacōes meas) igne spūs sancti et si quā viciōrū ma-
culā in me inueniēs hāc oro (exuere) hanc spūs sancti
calōre sūme. ¶ **T**empta me et vte dico nō presūptiue
dico s; ut emēdacōnis grā qm̄ **M**isericordia tuā toto
corde intueor) q̄ magna sit et dulcis et i bonis tuis i quib;
bus ē (veritas) et iusticia (et placui) fiduciā habeo q̄ nō
simes me supra vires meas temptari.

Quia complacui in veritate tua. **N**on apposui cor meū
aut cōsenti cōsilio eorū) qui in trāseūtiū rerū q̄ vane sūt
fruiōne beatitudinē ponūt quod est oīm iniquitatū cau-
sa et ideo etiā (cū iniqua gerētib;). s. hereticis aut scismaticis
q̄ questiōnib; p̄ficiis scripturas diuinas de p̄uare cō-
tendūt (nō me associāu) eorū. doctrinis ā impietatib;
omunicādo. ¶ **N**ō t̄m vitauit filiū malorū s; etiā **D**i-
ui congregacōne ipam malignātiū i malo pseuerātū (et
cū impijs) qui cultū dei impugnant (placui nō habeo.
Sed inter innocentes conuersabor inter quos positus.
Lauabo) et mūdabo p̄ penitentiā a cunctis viciōrū
sordib; (opera mea et mentē in qua tanq̄ in altari) sacri-
ficiū spūs tribulati tibi offero (arcūdabo) virtutibus
et bonis morib; quasi ornamentis ornando.

Cōuersabor. **I**nter innocētes ut audiā et addiscā) eorū
rū exemplo et instructōne (quomodo te laudē) et cū di-
dicero exponā alijs aliqua de tuis operib; que (omnia)
sūt (mirabilia) ¶ **E**t si ecclia tua adhuc habet malos ad-
mixtos cū bonis. ego t̄m **D**ñe dilexi) in ecclesia tua bo-
nos et sanctos q̄ vita et doctrina sūt (decor domus tue)
sunt et locus (habitacōis glorie tue) qua nō suā s; glo-
riam tuā querūt.

Et quia ita me habui ita dilexi domū tuā oro ut deus.
Ne p̄das cū impijs) qui pietatē et cultū tuū abnegāt

animā meā) p dendo vel puniēdo eam nec (cū viris qui carnaliter viuūt) et primū oderūt (vitā meā) qui a me valde dissimiles sūt. **Q**uorū opā iniusta sūt et iniqua et de xtera eorū repleta ē muneribz) pro quibz iusticiā et iudiciū subuerterūt innocētes condemnarūt vexarūt vel interfecerūt. **E**go aut innocēter) p studiū sancte vite (ambulauī) et i deo (libera me) a p dicio e impiorū futura et in piculis huius vite (misericordia tua) nō desinat me sed in omibz me concomitetur.

Hoc fac dñe quia **D**ilectio mea et affectio) que facile labi solet nō recessit a rectitudine et fidei et iusticie inter cōcutientes hereses et mūdi grauer scūctes angustias semp stetit immobilis et p sistentes i directo itinere mādatoꝝ tuorū et ideo miserē mei. qd si feceris qd diu ero in o greg acōibz hominū publice (benedicā te dñe) laudando et glorificādo pro bñficijs michi collatis a te.

Psalmus .xxvi. in quo vir iustus petit a deo grām ut sic in pñti pugnādo p ualeat o tra hostes spirituales ut puemat ad regnū.

Propheta exaltās quēquā hoīm nō timere quoniam a deo fuerat illuminatus ait.

Dñs illuminatio mea ^{illuminās et docēs me cō-}tra tenebras ignorātie (et fortitudo salutis mee) roboras infirmitatē meā ut in bello possim resistere (quē ego timebo) nullū vereor vel timeo hostē infidiatorē vel psecutorē. **D**ñs p tector vite mee) ipse enī repellit omnes impetus et insidias hostiū meorū (a quo ergo trepidabo) habendo talem p tectorem) a nullo. **D**ixi non timeo aliquē quia **D**um) psecutores nocē (appropiant

michi) ut corpus meū rabido dente lacerēt nō magnis
facio qm̄ nō timeo eos q̄ occidūt corpus aīam aut occi-
dere nō possunt. **Q**uia dñs p̄tector vite mee ē. **I**mi-
mici mei q̄ secūtur me infirmati sūt) nō potētes p̄ficē qd̄
intendebāt (et ceciderūt i ruīnā) aīe sue puenētes. **S**i
fortitudo demoniorū. si impetus vicioꝝ. si molimina ho-
stū (aduersus me consistāt non timebit cor meū) qm̄ deus
bellator fortis pugnat p̄ me. **S**i exurgat) fortius (ad-
uersus me plū) a p̄dictis inimicis (in hoc meo adiuto-
rio si gā spem victorie) et remuneracōis āplioris glorie
eterne. **U**nā rē petij a dño) p̄ ceteris (a hāc requirā)
oracōne p̄seuerāter p̄ obtentu ip̄ius (ut in habitē in do-
mo dñi) scz militātis ecclie ut q̄ diu viuonulla aduersi-
tas me excludat ab vnitāte fidelīū q̄ vnitātē et veritatē
dñice fidei p̄ orbē terrarū tenent s̄ in ea p̄manēā semp.
Hoc peto eo fine. **U**t) tandē (videā) p̄ gustū (boni-
tatē dei) in qua sūma delectatio est et sūma pulcritudo
(et vilitē celeste templū eius) vbi cū sanctis fruar cla-
ra contemplacōne eius.

Ideo hoc michi spero. **Q**m̄ iam in dispensacōne verbi
sui incarnati) p̄ fidē et spem (abscondit me i die malorū)
hominū me p̄sequētū (et p̄texit me) ne lederer (in potē-
tia diuinitatis abscondita) sub hūanitate que fuit taber-
naculū in quo xp̄us cōtra diabolū militauit.

Hoc etiā fecit qz. **I**n petra) xp̄o (exaltauit me) dñs qz
in ip̄o et p̄ ip̄m p̄moueor de virtute in virtutē (et nūc)
in p̄senti vita (exaltauit mentē meā sup̄ prauos motus
et appetitus meos viciosos) ne mei dominētur.

Post hec om̄ia q̄ fecit michi dñs. **C**ircuiui) om̄ia bñ-
ficia memorie om̄endādo et potissime redēpcōnis bene-
ficiū et ego nō ingratus (immolau) in ecclesia catholica

toto orbe diffusa hostiā ineffabilis laudis ⁊ cor de ⁊ ope
(letabor in domino) et ideo tu audi vocē meā) interiorē
quā in aures tuas foris intentione direxi dicēs. Vnā pe-
titiō dñō et cetera (exaudi me) dñe ex tua clemētia p̄ illa
vna et (miserere mei) **T**ibi) nō hominibz (aperu) in cor:
de meo vbi solus audis (desideriū meum). s. qđ aīa mea
facta ad imaginē tuā (exquisiuit te) ⁊ nō aliquid extra
te p̄mū nisi (vultū tuū) p̄sentā visionis tue dñe (regrā)
huic inquisi cōm̄ p̄seueratē instabo qđ p̄ciōsius aliquid
nō inuenio. illa enī est sūma felicitas ⁊ beatitudo omniū
scōz. **U**t aut̄ inueniā quod quero dñe. **N**ō auer-
tas lumen gratie tue a me) peccatore qđ non est in manu
mea obtinere qđ peto et (nō) s̄mas me labi in peccatū per
qđ (declines in ira a seruo tuo)

Quia enī ego nō sufficio te inuenire nisi tu adiuues ideo
deprecor. **A**diutor meus esto) in hac via ut ad hoc p̄-
ueniā (nō derelinquas me) cū ceperis adiuuare (nec des-
picias me) qđ ego mortalis te eternū audeo querere
qđ tu es (deus meus) qui ad imaginē tuā me creasti (et
salutaris meus) qui sanas plagas peccati mei. frustra
autē creasti et recreasti si mortales despicias.

Ideo etiā nō despicias me mortalē quia nō mea propria
a me commissa s̄ parental̄ culpa est qua in hāc mōz-
litate descendi. **Q**uā pater meus) adā (⁊ mater mea)
eua (dereliquerunt me) expo sitū miseris p̄sentis vite. p̄
eorz enim peccatū mors intrauit in omnes homines (do-
minus autē) carne assumpta (assumpsit me) ad immorta-
litate. nō ergo despicias me.

Ex quo assumpsisti carnē meā **D**a michi legē (viviēdi)
(ut i via tua) regia firmiter p̄sistens nec ad dexterā nec
ad sinistra declinē (et dirige me i semitā rectā) et in hāc

dirige me quia nō sufficit inchoare mihi pueniatur et hoc
(ppter inimicos meos) demones prauos hoies appetis-
tus carnis et praua desideria q̄ infidari nō cessant ut in-
pcedimentū prestent in via eundi ad te deū meū.

Que tradideris me in uolūtates psequētū me) nec fi-
nas eos satuari de malis meis (qm̄ insurrexerūt ostra me
testes iniqui) de me falsa dicētes ut remoueāt a reuocēt
me a te. s̄ tñ (mentita ē iniquitas sibi) qz ad dānū suū mē-
tū sūt. omne enī peccatū in suū redit auctorē.

Vir iustus dñsus de misericōdia dei ait **N**ō obstāte psecu-
cōe inimicōz. a q̄ falsitas a mēdaciū increuerūt ostra me.

Credo uide bona dñi) electis pmissa (in terra beata)
bona quidē uera a dulcia immōtia sempiterna a incōmu-
tabilia ubi nullus falsitatis locus ubi nullius boni defe-
ctus.

Quia fortassis anime amanti hoc tardū uidet̄
sequitur uox consolatoria. **E**xpecta) patēter (dñm)
secure qui nō fallit. omnipotens p̄mit. certus p̄mit.
uērax p̄mit. qui mentiri nō p̄t. s̄ tu ut d̄sequaris (uiri-
liter age) nō remisse (d̄fortetur co: tuū) ne lasseis a bonis
operibz etiā si mala eueniāt (sust me) p̄seuerādo. nō nes-
gatū putes qd̄ nō dū accepisti qz si differtur nō auferet̄.

Psalmus. xxvij. in quo est uox cristi
hōnis de passione a resurrectione sua.

Ad te dñe sancte p̄ ex magno affectu (clama-
bo) auxiliū tuū inuocabo (ne sileas a
me) cū te de peccatis fuero s̄btrahēdo mihi bñficiū resur-
rectōis (a ne taceas) d̄serēdo me totaliter in passiōe.
alias (similis esse) alijs hōnibz (descēdētibz i lacū) ins-
fermī sicut inimici existimāt. **Q**uod ne fiat. **E**xaudi

voce deprecationis mee dum oro ad te) pro totius mundi salute (dum extollo manus meas) in cruce (ut templum sanctum tuum) quod est ecclesia tibi destrua per passionem meam. **Ex**audi me domine. **N**e simul me tradas in mortem (cum peccatoribus) simul. id est ex quo alij traduntur causa simili. scilicet pro peccatis suis (et nec perdas me cum operantibus iniquitatem) eo fine et intentione qua illi me tradent ut. scilicet nomen meum deleant et extinguant. **Qu**ia. scilicet iudei inimici mei (pacem dolose loquuntur michi proximo) secundum carnem et per impensam eis multiplicem misericordiam dicentes scimus quia a deo venisti magister et via dei in veritate doces si licet censui dari cesari (mala autem in cordibus eorum) quia mala intentione interrogant ut. scilicet captum in verbis reprehendere possent.

Quibus dabis retributionem) dignam (secundum opera mala illorum) que michi intulerunt flagellantes conspuentes et occidentes (et secundum nequitiam adinventionum ipsorum) quibus falsa adinveniebant contra me / dicentes me seductorem. demoniacum. et huiusmodi (retribue illis)

Quamvis ex passione mea sequatur utilitas toti humano generi ad salutem. **T**ribue tamen illis mercedem secundum voluntatem malam et intentionem operum ipsorum) et sicut ipsi reddiderunt michi mala (ita retribue eis) mala. Et hoc ideo continget eis. **Q**uonia non intellexerunt opera domini) inuisibilia ut verbum carne factum esse (nec consideraverunt opera manuum eius) visibilia. scilicet miracula eius que sufficiens testimonium prohibebat de eo cum a nullo alio taliter fieri possent. ideo (destrues illos) nunc per romanos irreparabiliter (quod non edificabis eos) postea ut solebas olim post captivitates reducere eos sed de hac captivitate non reducetur. **S**ciens christus homo optulda esse omnia que petebat quoniam iam exauditus gratias refert dicens. **B**enedictus dominus quoniam

exaudiuit deuocōnē de p̄catōnis mee.

Certe exaudiuit me dñs qm̄ **A**duitor meus ⁊ p̄tector meus est et in ip̄o sperauit cor meū in morte (et adiuuus sum) in resurrectione.

Certe adiuuus sū in resurrectione. **Q**m̄ reflexit caro mea) p̄cedēs de tumulo in corrupta impassibilis ⁊ gloriosa. vñ iam metu mortis consueto libera uolūate hilariter et gaudenter p̄ me et fideles meos (confitebor ei) confessione laudis.

Merito fideles mei confitebūtur ei qm̄ **F**ortitudo) in pugna contra diabolū (est plebis sue) que credit ⁊ confidit in eo (et p̄tector omnū) qui passione filij sui sūt (redempti) tam in p̄nti q̄ in futuro eos cōseruādo.

Interpello et oro domine sancte pater ut **I**mpopulum tuū ad salutē) p̄ducas q̄ et meus est q̄ omnia mea tua sūt (et benedic ecclē tue) que est hereditas tua uirtutibus et numero augendo (et rege eos) in hac mortali uita ne declinent ad praua (extolle illos) a terrenis ad celestia eos glorificādo (eternaliter)

Psalmus. xxviii. in quo mouentur
fideles afferre spūales hostias deo.

Filij dei afferete domino uolmetip-
sos nō cor-
ruptos erroribz qui estis filij apostolorz q̄ uos genuerūt p̄ euāgelium (qui arices dicūtur) tū quia duces gregū fuerūt tū quia duobz coramibz id ē utriusqz testamētū auctoritatibz p̄ualuerūt contra hereticos et sup̄sticōes et idola q̄ dura fronte eos diruentes. **A**fferete dño) deo p̄ri (glīā) q̄ ē om̄is creaturē p̄ncipiū (et honorē) q̄ ē oīs creature finis. qđ tūc deo offerimus qñ exhibemus nos

tales in quibus deus honoratur et glorificatur / affertur domino
filio qui est noticia intelligentie paterne (gloria) predicando
eum equaliter esse patri / et omnia opera vestra ad eius gloriam diri-
gendo (adorate dominum spiritum sanctum) qui est sanctificator et
inhabitor ecclesie sancte sue. Ideo affertur domino gloriam.
¶ **Vox christi** tam pro se quam pro suis fuit (super multos po-
pulos) super quos ipse christus rex glorie in humana natu-
ra terribiliter (in tonitruo) omniacione futuri iudicii et fran-
gore apostolice predicacionis per uniuersum mundum quo me-
tes hominum ad ouersionem commouit.

¶ **Vox** predicacionis (domini) pro se et pro suis (in virtute) quia
cum operatione multorum miraculorum (et vox domini in magni-
ficentia) quia simplices et indoctos magnificos fecit in omni
sapientia cui non poterant resistere omnes sapientes mundi.

¶ **Vox** predicacionis (domini) pro se et pro suis (quasi confringentis
cedros) quia multos sublimes et altos diuites et po-
tentes de gentibus voce sue predicacionis conteret (confringet)
ad penitentiam et humiliabit sibi iugo euangelii et eodem modo
(cedros libam) qui ceteris cedris sunt altiores iudeos
scilicet qui ratione legis se gentibus superiores gloriabun-
tur confringet ad penitentiam.

¶ **Succissa atque confracta in eis supbia.** Commouet eos)
humiliando (tanquam vitulum pingue) ad imitationem christi ut ipsi
etiam sint parati pro christo mori si sit opus quem admodum
christus filius secundum carnem iudeorum fecit pro nobis omni-
bus qui iudei propter eorum supbiam dicuntur unicomnes.

¶ **Vox** predicacionis (christi quasi interdentis flammam
ignis) quia vitia carnis que concupiscentias resecat et pro-
hibet vox predicacionis pro suis (commouit) etiam gentes ad
fidei quam deo (desertum) dicti sunt quia sine lege sine deo sine
prophetis fuerant (commouebit etiam dominus) ad fidem conuertendo

in deos qui dicuntur (desertum cades) quod interpretatur sanctum legis a quo sancto legis deserti sunt quoniam sanctum legis id est spirituale intellectum eius non habent.

Quod (Vox) predicacionis (christi quasi preparatis cervos) quod tribuit spiritum sapientie quibusdam perfectis qui veluti cervi repellunt venenosas linguas hereticorum et sicut cervi per spinas incedunt sine lesione ita ipsi per vanitatem mundi sine delectacione quibus dominus (revelabit ea que alijs sunt abscondita) scilicet umbracula misteriorum et omnes que sunt (in templo) sic consumato pro tantis beneficis (dicet gloriam domino) Ideo etiam date gloriam domino quia sanctos suos in ecclesia quasi in archa noe constituitos. Inter fluctus huius seculi illos inhabitare facit) sicut servavit inter fluctus et aquarum mundaciones existentes in archa noe et deinde in templo (sedebit dominus rex) regnans in eis et regens eos usque quo deducat eos ad portum (stabilitatis eterne.

Dominus virtutem populo suo dabit) contra huius mundi precllas et turbines dimicanti et tandem (dominus benedicet populo suo) in eum credenti et mandata eius observanti (in pace) eterna in seipso qui est pax nostra.

Psalmus .xxix. in quo de resurrectione christi.

Christus homo gratias agens pro resurrectione sua inquit.

Domine sublimitatem tuam gloriose (laudabo) ampliando nomen tuum per multas gentes (quoniam suscepisti me) de morte in resurrectione deducendo me gloria immortalitatis. et quia non permisisti diu inimicos meos iudeos. et demones iocundari (et delectari super me) quia inimici qui letati sunt in cruce. in resurrectione tristes effecti sunt. et devoti gaudio magno floruerunt.
Domine deus meus clamavi ad te) in passione / et sanasti

me) in resurrectione ab omni corruptione et infirmitate
carnis quae in corpore glorioso et immortali me resurgere fecisti.
Celeriter o domine. **E**duxisti ab inferis animam meam cum
aliis animabus sanctis quae ibi detinebantur (saluasti me de lacu
infernorum) ubi sunt anime peccatorum ne sicut illi preceps ca-
dere in mortem. **Q**uia autem resurrectio quam praecessit mihi capite
speratur in membris sic promissus est eis hortatur propheta ut agant
gratias deo dicentes. **A**d eos **Q** sancti dei) has promissio-
nes habentes (psallite domino) bene operando (et laudate eum)
quod ex sua bonitate (et sanctitate memor fuit nostri ut sancti-
ficet nos. **A**d eos etiam psallite domino et confitemini domino. **Q**uoniam
ira eius cito transiens est) quod si aliquando irascatur suis ad cor-
rectionem est et in breui tempore (vita) vero (in voluntate eius)
siue propicia coram eius est. non enim vult mortem peccatoris sed ut con-
uertatur et viuat. **M**agnae misericordie et clementie diuine
signum ostendit propheta dicens. In tam modico tempore sicut est inter
Vesperum et matutinum fletus ira dei ad misericordiam si in
vespere ducat (fletum) peccatores puniendo cito transibit (et
immane) dabit (leticiam) eos consolando. **E**rgo autem in con-
fidentia diuinitatis) cuius plenitudo habitat in me (dixi)
hoc (non mouebo) a voluntate dei sed quae placita sunt ei spera-
ciam. **E**t sic ego dixi tu ex gratia tua fecisti quoniam (praestitisti puri-
tatem meam) et innocentie mee (virtutem) perpetue stabilitatis
in bono quod non de humana natura habeo sed de tua voluntate
et gratia quam naturam humanitatis mee tu diuinitati copulasti.
Quod patet. quod **U**bi auertere visus es tue diuinitatis
praesentiam a me) quoniam passioni me exposuisti infirmitas car-
nis mee (attrita est) et sensualitas turbata.
Tunc dixi. **A**d te) pro domine) proclamabo) in articulo pas-
sionis petens auxiliium (et ad deum meum deprecabor) pro immortalis
gloria habenda et pro redempto populo morte mea dicentes.

Que utilitas in effusione sanguinis mei) qui sine culpa mea effusus est si non statim resurgam aut corpus meum fuerit in sepulchro (corruptum) corruptioe putrefactio misere certe nulla. quia in tali casu non fuisset credita eius divinitas et persequens homines non fuissent consecuti utilitatem.

Inducens aliam rationem ait. **Q**uoniam ostenditur vobis) confessione laudis (corpus resolutum in pulverem) planum est quod non (aut annuntiabit veritatem tuam) certe non. Unde apostoli cessauerunt a predicacione quam diu fuisti in sepulchro.

Vaudens Christus de resurrectione sua ait. **A**udiuit dominus) me deprecantem (et misit spiritum eius) faciendo me a mortuis resurgere (dominus factus est adiutor meus) quia non dedit semini suum videre corruptionem sed me dedicavit gloria immortalitatis.

Christus exponens modum quo pater misit spiritum eius ei ait ad patrem. **C**onvertisti planctum meum) quem habui tempore passionis quo dixi tristis es anima mea usque ad mortem et planctum quo me plangebant apostoli et sancte mulieres (in gaudium) in resurrectione mea. et carnem meam (sacrum) in quo latebat precium redemptionis (scilicet promissum) clavis et lancea in morte sed in resurrectione mortalitate destructa immortaliter fecisti et ita (circumdedisti me) gloria immortalitatis cum summa (leticia) **H**oc quod michi fecisti.

Vedet in gloriam tuam) erit enim causa ut lauderis a me et a meis. et vere circumdedisti me leticia quia ulterius (non sententiam) punctiones passionum) sicut ante quia mors non dominabitur michi ultra (domine deus meus in eternum laudes) maiestatis tue (decantabo) per me et meos.

Psalmus. xxx. in quo monetur iustus ne de se presumat sed de dei misericordia presumat.

Vox filii ex assumpta humanitate ait. o deus pater.

In te dñe speravi ^{sicut in p̄tectoꝝe fortis}
^{smo (non confundar in}
^{eternū) et si tēporalē sustineā cōfusione a iudeis (in iusti-}
^{cia tua libera me) ut nō sm detentus in morte. hoc enī ex-}
^{igit tua iusticia ut cū nō sm debitor mortis/mortē tñ pro}
^{redēpcōne hūana susceperim in morte nō sm detētus s̄}
^{celeriter resuscitatus exurgā. Exaudi me humilē. et}
^{festina ut eruas me) a morte tertia die resuscitando ne}
^{differes usq; in omunē omniū resurrectionē meā.}

O tu deus pater q̄ omnia saluas a protegis. **E**sto mi-
chi deus p̄tectoꝝ ut me vndiq; tuo valles auxilio) ut nul-
le iudeoꝝ impugnacōnes me ledāt. sis michi securitas
in qua quiescas; id est fac me resurgere (ut saluū me fa-
cias) a morte qua se iudei putāt me posse damnare.

Ideo te et nō aliū quero. **Q**uoniā fortitudo mea) ad
tolerandū p̄secutores (et refugū) ad euadendū eos tu
michies (p̄pter nomen tuū deduces me) id ē facies me
transire de morte ad vitā de corrupcōne ad incorrupcō-
nem de pena ad gloriā (et enutries me) multiplicādo et
paulatim augendo corpus meū quod est ecclesia.

Et a **L**aqueo mortis) quo me omīno pdē iudei ocul-
tis machinabātur inhi dñs (educes) bñficio resurrectō-
nis frustratis omīb; iudeoꝝ cōsilijs contra me p̄paratis
(q; dño p̄tegēte) nulla potest aduersitas p̄ualere.

Notestati tue cōmēdo sp̄m meū) cito eū recepturus.
Demde pplis fidelis xp̄i passione redēptus de resurre-
ctione capitis leuis dicit gratias agens (redemisti me
dñe deus veritatis) nō fallēs in p̄missione. qđ enī p̄ p̄-
plexas p̄misisti in tua morte adimpleuisti.

Populū tuū redemisti s̄ **M**disti obſcūātes et amātes va-
nā beatitudinē) sc̄li diuitias. dignitates. gaudia seculi.

quod utique vana sunt quia talia non tamen vacue sed (superuacue) obfuerunt quando ita amantur ut ecclesia contendantur.

Illi obseruant vanitates. **E**go autem speravi non in pecunia honore aut in aliqua habundantia potestatis sublimitate quam omnia pereunt (sed in domino) qui est veritas et vita et ideo (exultabo et letabo in misericordia tua) quam non fallit non in iniusticia. **Q**uia misericors es humilitatis mee) tanta mentis quam corporis qua usque ad mortem me eximam et grata tibi fuit (saluasti a peccatis) a quibus homo se saluare nequit (animam meam) immunem ab omni peccato conseruando.

Quia sic saluasti me ideo **N**ec conclusisti me in potentate diaboli) eum michi dominari permittendo ita ut non reperirer in libertate qui non habet in me quemcumque imo (statuisti in loco spaciouso pedes meos) quia non solum in iudea sed per omnia regna mundi apostoli firma fidei stabilitate firmati et successores eorum predicant nomen meum. **E**t quia licet me non ocluseris in manibus inimicorum insurgunt tamen aduersus me insidie multe iudeorum ideo. **O**derere me quoniam tribulor) a deo (quia turbatus est in furore) iudeorum seuentium in me (oculus) racomus mee (affectus) sensualitatis (et memoria mea)

Hic turbatus sum. **Q**uoniam vita mea) temporalis per longas et graues passiones usque ad mortem perducta est et omne tempus quo in hoc seculo vixi (defecit) in gemitibus in angustiis et supplicibus diuersis.

Infirmata est virtus) et confidentia animi (in paupertate) et defectu bonorum et paupertate credentium quoniam in presentia vita plures sunt peccatores et fideles/pauci vero sancti (et firmitas et virtus) quam copago corporis mei sustinetur debilitata est (quia deficiens a vigore suo. **P**reter predicta turbatus sum quia **F**actus sum super omnes inimicos meos) scilicet qui torquetur per scelera sua (opprobrium) et detestabilis

valde (vicinis meis) qui in vicinitate fidei appropinquabant qui licet adhuc non crederent credere tamen disponebant sed videntes me in cruce pendisse a credulitatis vicinitate remoti sunt dum pati videbant quem adorandum esse putauerunt. et etiam factus sum (timor notis meis) apostolis et discipulis meis qui me capto fugerunt.

Et etiam illi. **Q**uia minus scripturis credentes (viderunt me) in cruce positum (foras). id est a fide deitatis latentis in me (fugerunt) estimantes spiritum suam morte mea fuisse finitum et sic (obliti sunt mei tamquam a corde eorum mortuus sum) Et etiam. **F**actus sum in estimacione phariseorum iudeorum (tanquam vas perforatum) ad nullos usus valeo persequens abiciendus et hoc in deo (quam audiui) et patienter sustinui (vituperacionem multorum omoratum in circuitu). scilicet circa crucem assistentium vel qui in iherusalē morabantur qui non cognoscebant me esse deum.

Dum simul ouerteret aduersum me in eo consiliati sunt ut acciperent) seu tollerent per mortem (vitam meam) Sed contra eorum consilia inter hec opprobria et scandala (ego in te speravi) non in homine. nichil enim securius est quam sperari in domino (dixi deus meus es tu) qui me creasti (in disposicione tua sunt sortes) tam vite quam mortis (mee) quia quam vis vivimus vel morimur. Et quia tu es deus meus. **R**ipe me de potestate diaboli) et ministrorum eius qui me odio habent (et a persecutoribus me) qui michi mala inferunt.

Illustratio respectus tui super me servum tuum) secundum formam humanitatis effulgeat infundendo gratiam (saluum me fac) non in iusticia mea non in meritis meis (sed in tua misericordia non erubescam) exultantibus michi malis sed saluer ab hijs persecutoribus (quam inuocaui te) qui potens es me exaudire. **E**rubescant impii) scilicet iudei christum crucifigentes et gentiles qui deum verum non cognoscentes idola et

lapides inuocant ut vmbriſ infernalibꝫ ſocietur fac ob
mutefcere labia dolofa) q̄ hic garrula ſit dū nō timent
iudiciū **Q**ue) labia dolofa (locūtur aduerſus iuſtuꝫ)
xp̄m iniquitatē. irridentes crucifixū. 7 ōtēntes tāq̄ purū
hōiem. 7 p̄ccōrē in quo p̄ccauerūt p̄mo (in ſupbia) q̄ cre
atorē ſuū ōtēpferūt. ſecūdo (in abuſione) q̄ eū cui pluꝫ
rimū debebāt racōne beneficioꝫ crucifixerūt.

Iſta cernens proplexta et admirās ait.

Quā magna multitudo dulcedinis tue deus) o q̄n
ta glia in futura beatitudine diſpoſita ſit (electis tuis) pla
ne inestimabilis in cōpreheſibilis quā mō (abſcōdiſti)
in temetipō ut plus deſideretur / in futuro vero patebit.
Quā dulcedinē mō abſcōditā **D**ōſumabis) in apto in fu
tura vita hīs q̄ uſq; in finē p̄ſeuerātes (te exſpectant) q̄
(in oſpectu hōim) nō erubescūt cōfiteri qd̄ credūt h̄ fidē
ſuā liberē ōfiteri. **V**orā facie tua q̄ nūc abſcōdita eſt
hōim) tāta pace et quiete fruētur electi tui (ut ab omī
hūana p̄turbacōe) in p̄petuū ſint ſecuri. **S**icut electos
tuos in futuro abſcōdes ita nūc **I**n tabnaculo) ecclēie mi
litātis in qua militā exercemus (p̄teges a contradicō
ne linguarū) omniū ſeiſmatū et h̄reſū q̄ cōtradiciūt veri
tati xp̄iane doct̄rine. In ecclēia enī inueniatur deſenſio
ſecura ab huiſmodi contradicōne linguarū.

Quia tot facit ſanctis ſuis. **B**enedictus d̄ns quomā
mirabilē fecit inſericordiā ſuam) in me (in ciuitate ihe
ruſalē munita) tunc quando me ibi et docere et miracu
la facere ibi etiam pro hōim ſalute mori voluisti ibi quoꝫ
q; gloriā reſurrectionis mee oſtendiſti ut merito ſit qd̄
in iheruſalem potentia tua inſericordiā ſuam miram fe
cit vbi declarare tam ingentia ſacramenta delegiſti.

Ego) ſtupēfactus cū in me horribiliter iudei ſeuerēt

(dixi in stupore meo) ita vilis reputatus sum ut videar esse
(piectus a facie oculorum tuorum) id est a conspectu misericordie tue. ¶ Et quod sic humile me exhibuerit illi me derelictum et piectum a te omnes putabant. ¶ Ideo exaudisti vocem orationis mee dum clamarem ad te) quoniam in cruce dixi deus deus quare me dereliquisti. quibus clamoribus exauditu est cum resurrectionis gratiam dilectum ad tuam dexteram me collocasti. ¶ Christus homo pro collatis sibi beneficiis sanctos admonet ut ament dominum dicentes. Diligite dominum omnes sancti eius quoniam veritatem requiret) in iudicio prima diligenter se offerendo (et retribuet abundantius superbis) et dignam punitionem. ¶ Ergo vos omnes qui incepistis bona operari. Viriliter agite) in inceptis bonis obstinatissime perseverando ne feminea mollicie deficiatis (et confortetur cor vestrum) ne a recto proposito aliqua carnis imbecillitate seducatur (omnes qui speratis in domino)

¶ Psalmus. xxxi. in quo agitur de penitentia.

Vox prophete.

Beatitudinem spiritus (quorum remissa sunt iniquitates et quorum delicta sunt peccata) ut a deo non puniantur amplius propter ea. ¶ Beatus vir cui non imputabit dominus peccatum) ad eternaliter puniendum (et non est in spiritu eius dolus) sine fraude ut aliud in labijs aliud in cogitatione ut cum sit peccator iustum se predicet.

Et ostendens quod periculosum sit peccatum celare in confessione ait.

¶ Quomodo tacui) ad confessionem peccatorum meorum (defecerunt in fortitudine omnes vires) mee interiorum peccatorum mole depresso et debiles facte sunt ad resistendum peccato (dum clamarem) presumptuose (tota die) me iustum iactando merita mea cum ex me non haberem nisi peccatum. iste tacuit confessionem clamavit de meritis presumptionem et sic tacuit

unde proficeret non tacuit unde deficeret.

Verū. **Q**uia baculus correctōnis tuē me supbū teti-
git assidue) et in ipa assidua tribulacōne flagellozum
meoz (ouerfus) sū (ad cognoscēdū miserā meā et cul-
pā meā) plāgēdaz dū (remorsus o sciētie infigit) cor-
di meo. **P**ostq̄ te iratū in cōperi q̄ tacuerā nō vltorius
tacui. s; **D**elictū meū) obmissiomis (o gmtū tibi feci) p
verā o fessionē a satisfactiōē (et iniusticiā meā) quā cō-
misi faciēdo nō faciēda (nō abscondi) s; apui ut operires
tu. detexti ut te gēs tu. **P**ro p̄ sui o fiteri iniusticiā meā
dño) accusando. a dānādo me nō alios (et tu) misericor-
diter (indulxisti impietate peccī mei) **P**ro hac) peccō-
rū remissione a venia (orabit ad te omnis sanctus) ut eā
sibi valeat impetrare q̄ nemo ē hic a peccatis immunis.
vñ nullus sanctorū ē qui assidue nō dicat dimitte nobis
debita nra. orandū aut est (in tpe oportuno) sc; gratie et
vite presentis q̄ in aliavita nemo pficue cōfitetur.

Verūtāme) et si sanctus orat pro venia peccatorū et
etiā in tēpore oportuno. illi tamē qui (sūt defluētes a na-
tantes in carnalib; concupiscentijs) vel errorib; diuer-
sarū sectarū (nō approxiābunt ad deū) q̄ errores se-
quūtur nisi prius aqua o fessionis peccatorū a humilia-
cōnis cordis mundētur.

Merito sancti orare debent. q̄ **T**u es refugū meum a
tribulacōne) huius seculi vel peccatorū (que circū dedit
me exultatio mea) cuius ope subsisto cuius semp pres-
idio tutus sum i cuius sp̄i o solacōne requiesco (erue me
a circūdantib; me) demonib; et malis hominib; querē-
tib; me impellere ad recidiū.

Respondet dñs peticōni penitētis.

Intellectum tibi dabo) ad cognoscendū agenda (et

instruā te (vitare vitanda (in via bac) mandatoꝝ dēi
(qua gradieris firmabo sup te oculos misericordie mee) te
p̄tegendo ne aliquis tibi nocere possit.

Illuminatus vero iā penitēs cōuertit se ad alios super-
bos peccata sua defendētes monens eos ad penitentiam
dicēs. o vos peccatores **N**olite fieri supbi sic equus)
qui erectā ceruice incedit. aut stolidi et pigri (sicut mul-
lus quibꝝ nō est intellectus) sed sequūtur appetitū sen-
sualē viuētes vita brutali. **P**enitēs dolēs de p̄dicōne
taliū hōim qui more brutorū animalū viuūt orat ut no-
lentes acquiescere arceātur flagellis ad acquiescēdū di-
cens. **A**n chamo et freno). s. maiori et minori tribulacōe
secūdū diuersitatē culpārū. et p̄sonarū (supbiā et otuma-
ciā cōstringe) et otunde iactantiā eorū (qui nō approxi-
mant ad te) humiliādo se et obediēdo ad nuū.

Bene monui vos nolite fieri sicut equus et mulus. quia
Omulta sūt flagella peccatoribꝝ) p̄parata hic et in futu-
ro maxime vbi peccatoribꝝ obstinatis grauissima sūt re-
suata (sperātes autē in dño) vera sp̄x (misericordia circūdabit)
vndiqꝝ ne sit locus hosti ad intrādū. **Q**uia misericor-
dia dicitur circūdare sperantes in dño / p̄ph̄a mutat ius-
tos ad exultandū dicens. o vos iusti quibꝝ iudicia dēi
placent. **L**etamini in dño) qui iuste omibꝝ retribuit
gaudio interiori (et exultate) gaudio exteriori (et vos
recti corde) qui reformatis volūtātē v̄ram volūtati diui-
ne (gloriā m̄i) in dño omnia bona opa v̄ra ad gloriā dēi
referētes.

Psalmus. xxxij. in quo propheta
exhortatur fideles laudare dēū.

Reultate o iusti in domino nō in mūdo

alias nō essetis iusti. Nō enī ē iustus q̄ nō gaudet in iusticia. deus aut̄ iustus ē et iusticias diligit. et declarans quoz̄ laudatio sit deo accepta subiūgit dicēs (rectos decet collaudatio) recti aut̄ dicuntur q̄ s̄formantur volūtatī diuine q̄ est p̄ma regula rectitudinis a qua qui deuiat distortus et curuus ē. **C**irca modū laudādi deū p̄ph̄a describēs instrumēta mulice sp̄it̄alis quibz̄ d̄ne laudes sūt cantāde dicit. **L**audate d̄n̄m in cithara). i. in operibz̄ actiue vite (et in psalterio) id ē in operibz̄ s̄teplatiue vite q̄ sursum in deū tendit p̄ obseruatiā decē p̄ceptoz̄. **C**antate ei canticum) grane qd̄ nouus homo nouus rex attulit mūdo. cantate ei q̄ incarnatus est / cantate q̄ natus est nobis. cantate q̄ nouā legē dedit mūdo. caritate quia passus ē. cantate q̄ resurrexit. quia ascendit et sedet ad dexterā patris. noua sūt om̄ia ista cantica et a p̄ioribz̄ inaudita (et ne psallite) ei bonis opibz̄ (leticia maiori q̄ potestis. **L**audate) dico (d̄no qm̄ verbū) p̄missio nis eius verū est in om̄ibz̄ et nullū fallit (et om̄ia opa eius fidelia) nichil enī p̄mittit sanctis suis qd̄ nō reddat. **B**ene dixi rectū ē verbū d̄ni. q̄ **D**iligit misericordiā) et vbiqz̄ lōge lateqz̄ disseminat videlicet vbi sustinet peccatores. vbi blasphemos patiēter exspectat. vbi vitam p̄stat indignis. et h̄is similibz̄. diligit q̄ (iudiciū) cū p̄ios sequestrat ab impijs et eoz̄ merita equitatis q̄litate discernit (misericordia d̄ni plena ē terra) vbiqz̄ terrarū p̄dicata est. vbiqz̄ a d̄no cessata est penitētibz̄ remissio peccatoz̄. in om̄i re apparet eius misericordia quia om̄ia ex volūtate et misericordia eius dependent.

Laudādu s̄ deus racōne potestatis cūcta creatis. nā

Uerbo dñi celi) id ē filio dei patris (firmati sūt) sta-
biles et incorruptibiles facti (et spū sancto) qui pcedit
a filio q̄ est os pr̄is (om̄is virtus eorū) regēdi et influē-
di sup̄ ista inferiora. **I**te ip̄e est q̄ **A**quas maris) q̄
primo erāt diffuse (cōgregauit ī vnū locū sicut ī vtre)
quia mare litorib; clausit et coartauit (ponit etiā ī cōca-
uitatib; oculis) siue vīscerib; terre (abissos) id ē cor-
p̄iōitates immensas aquarū.

Quia aut̄ tā potēs est dñs. **T**imeat eum) timore filiali
(om̄is homo et ab eo om̄oueātur) et si nō amore saltē ti-
more om̄s peccatores terre de statu peccati ad p̄mitētiā.
Ideo ip̄m timeāt cūcta. **Q**m̄ eius imperio et iussu fa-
cta sunt) et sicut simplici voluntate sua om̄ia creauit de
nichilo ita potest ad nichilū cūcta redigere.

Timēdus etiā et laudādus ē dñs qm̄ ip̄e ē ita potēs q̄
Dissipat) nō tantū facta s; (consilia) secreta (gentū)
ut nō habeāt effectū secūdū q̄ cōsiliator. sed secūdū q̄
deus disp̄nit/spiritualiter dissipauit) o filia volentū diffi-
pare legem xp̄i (reprobat cogitacōes populorū) ut fe-
cit de cogitacō m̄ib; iudeorū qui cogitauerūt ip̄m inter-
ficiendo nomē xp̄ianū extinguere de terra (et reprobat
o filia principū) tirānorū ī surgētiū contra ecclesiā quia
non est ī potestate eorū q̄ secūdū intentū assequātur
effectū sed ī ordīnacōe diuina. **C**onsiliū aut̄ dñi) qd̄
īntelligimus ī carnacōnis archanū qd̄ ad o silendum
humano generi constat esse ocessus nulla etate dissol-
uitur sed (ī eternū stat. et disp̄siōes sapiētie eius) nō
sunt mutabiles sed (ī sempiternū stant)

Beata ergo gens cuius est dñs deus eius) p̄ vrā fi-
dem et vrū cultū (populus quē elegit) elect̄ ōne p̄desti-
nacōis q̄ īfallibiliter cōsequetur effectū ī possessionē

petiā tanq̄ (hereditatē sibi)

Bene beata gens illa q̄ **D**ñs de altitudine sue maiestatis respexit) oculo misericordie mittēdo ei filiū suū incarnādū (vidit) misericorditer (om̄s filios hoīm) p̄tinētes ad corpus filij sui amādo et approbādo. **D**e habitaculo) assumpte hūmitatis in q̄ habitat om̄is plenitudo diuinitatis qđ ab inicio in p̄destinacōe (ip̄paratū hūc dispositū est) ad salutē mūdi. cepit tñ in tēpore esse p̄ mariā virginē nascēdo (respexit) misericorditer ut presit illis ad regendū om̄es (qui habitāt p̄ om̄es ptes terre)

Vere respexit om̄es q̄ ip̄e est. **Q**ui finxit) hūc formauit (om̄es animas) in singulis hominib; ex nichilo p̄ se ip̄m nō ex vna om̄es nec ex sua substantia ut quidā heretici dixerūt et ex hoc concludēs ait (qui intelligit oīa operā eorū) tā bona q̄ mala et nō tantū opera s; etiā eorū cogitacōes plene agnoscat. **C**eterū colēdus ē de; qm̄ ip̄e ē a quo om̄is salus tā spūalis q̄ corp̄alis p̄det q̄ **N**ō saluabit̄ rex p̄ multā v̄tutē) sui exercitus nisi assistat sibi diuinū auxiliū (et gigas nō saluabit̄ in multitudine virū corp̄is sui) nisi diuina virtute sit adiutus.

Equus etiā ē fallax ad salutē) sepe fallit sessori suo et ita (p̄ abūdantiā fortitudinis sue) sessor eius nō saluatur s; spe eū ad ruinā et interitū terre collidit et ita sup̄ba potētia mudane felicitatis fallit et ad interitū eterne dānacōis p̄ducit. **C**ū ergo nullus in v̄tute sua saluatur vñ q̄renda ē salus. respondet p̄ph̄a q̄ a deo dicēs. **E**cce oculi dñi) id ē respectus misericordie sue est qui saluat et protegit. qui oculi sūt (sup̄ timentes eū) et amātes et nō sup̄ de se presumētes ut eos diligēter custodiat (et in eis qui sperāt) nō in virib; suis aut meritis (sed in misericordia eius. **O**culi dñi sūt sup̄ timentes eum. **D**e

tandē eruat eos a morte) id ē a potestate diaboli quod
 facit cū p̄ indulgentiā efficit liberos quos p̄ccī dānatio
 fecerat eē captiuos (et aliat eos) sempiternę uitatis pa
 ne nutriēdo. ¶ Ideo q̄. **A**īa n̄ra interim sustinet d̄nm
 patienter exspectās p̄missionē eius. et potest sustinere
 (qm̄ d̄ns adiutor) noster ad bonū (et p̄tector) oītra ma
 lū (noster ē) ¶ Ideo sustinēdū. **Q**uia) tūc in alia vi
 ta cū pro operibz p̄mia suscipiemus plene (letabitur cor
 n̄r in eo) et interim (sperabimus) nō in meritis n̄ris sed
 (in filio suo sancto) et b̄ndicto saluatore n̄ro q̄ cūctos
 saluat sperātes in se. ¶ Sperauimus et ideo. **F**iat miserē
 cordia tua sup nos quēadmodū sperauimus in miserē
 cordia tua) nō in potentia aut in iusticia nostra.

¶ **P**salmus. xxxiij. i quo de mutacōe veteris sacrificij in nouū
 Vox p̄phete in p̄sona omnū electorū.

Benedicam d̄nm corde et ope (in omni
 tpe) p̄spicitatis et ad
 uerfitatis nec p̄ aliquo timore tacebo (assidue) tēporibz
 oportunitis (laus eius in ore meo) **I**n d̄no laudabitur
 aīa mea) nō in sapiētia mūdi aut sublimitate v̄borū s̄ in
 d̄no a quo ē oīne qd̄ laudabile ē in me (audiāt) hoc (mā
 sucti) qui. s. tēperatiā habent omnū rerū (et letentur) qz
 habēt me sociū laudantē et b̄ndicentē ut s̄nt participes
 remunerationis eterne. • Et ideo p̄pheta ex feruore cari
 tatis s̄biūgit. o mā sucti. **M**agnificate d̄nm mecū) lau
 dādo eum et p̄dicādo magnū esse (et exaltandū p̄dicē
 mus) cultū nominis eius recorditer.

¶ **M**erito inuetaui vos ad magnificādū deū qm̄ plurimū
 ualuitatis in de michi p̄uenit. **R**. xquihui emm d̄nm)
 in oratione (et exaudiuit me et eripuit me) hic (a multis

tribulacōibꝫ) sꝫ vniuersaliter eripiet ab om̄ibꝫ in futuro cū mortale hoc induerit immortalitatē.

Quo circa. **A**ccedite) ad noui sacrificij cōmunionē passionibꝫ mēns p cognicōnē et deuocōnē (et illuminamini) ab eo q̄ est lux vera (et facies vestre nō patientur repulsa) in oracōibꝫ suis nec frustrabūtur mercede sua.

Vere accedentes. cū deuocōne ad eū nō cōfundētur qm̄ ego. **D**aup) spū (clamau) in oracōne (et dñs exaudiuit me. et ex om̄ibꝫ tribulacōibꝫ meis eripiet me) in obitu transeuntē ad se. **S**aluauit quidē qꝫ magni cōsiliꝫ angelus ihus xp̄us. **A**mmittet splendore sui luminis) ptegēdo (in circuitu timentū eū) et eripiet eos) ab om̄i impugnacōne demonū et hostiū ceterorū.

Mortās ppha fideles ad p̄cipiendā sanctissimā cōmunionē corpis et sanguinis xp̄i ait. **S**ustate) dñici corporis refectionē (videte) id ē intelligite (qm̄ suauis est dñs) palato cordis q̄ peccata dimittit et hoīes v̄tutibus ornat et tandē confert vitā eternā. et qꝫ talis ē beatus vir qui nō in legalibꝫ sacrificijs sꝫ qui (sperat in eo) .s. dño/miser qui sperat in se vel hom̄ibꝫ sꝫ qui in dño iā beatus ē quia eū iam habet spe qui est om̄e bonū.

Quāuis aut dñs suauis sit. **T**imete tñ dñm) timore filiali caueate offendē eū (om̄s sancti eius. qm̄ nō ē imopia timētibꝫ deū) p̄nā enī xp̄i p grām quā in se sentiūt timētes eū sufficit eis p om̄i bono imo alia bona eis dissipant nisi q̄ntū necitas extigit. **N**ō ē imopia spūalis et veri boni timētibꝫ deū sꝫ **D**iuites) feli supbi deū nō timētes (eguerit) mērali refectione (et esurierit) qꝫ mīme dñi corporis satiātur. o qꝫ multi magnas copias diuitiarꝫ habēt in sc̄lo et saturati ventre q̄ paupes sūt fide ip̄a (in q̄rētes aut dñm) toto corde fide et deuocōe (nō minuētur pfectō

bono) q̄ spūalia habebūt ad votū et tēporale ad necessi-
tate. Nā cū diligimur dī m̄ ip̄o om̄ia reperimus. vñ
est q̄ queritur s̄ i quo om̄ia contētur. o lucrū mirabile. o
op̄ediū singulare. cur nos p̄ diuersa fatigamus: ad ip̄m
ergo vnanimiter festinemus post quē bona cūcta nō q̄-
remus s̄ tenemus. **N**e aliquis p̄tendat ignorātiā ti-
moris dei p̄plexa subūgit de hoc doct̄ rīmā dicēs. **V**e-
nite filij) p̄ desiderū discipline (audite me et timorē) filia-
lē (dñi) qui ē initū sapiētie scōꝝ. (docebo vos) **Q**uis ē
hō qui vult vitā) beatā in qua nullus moritur (et diligit
dies videre bonos) p̄ speros et eternos i quib; iocūde-
tur cū sanctis in regno dei: faciat supple qd̄ sequitur.
Prohibe linguā tuā a malo) blasphemie detractio-
nis infamacōis et oracōis (et labia tua ne loquātur de-
ceptōes et falsitates) contra pr̄mū. **D**ecīma diuerse a
malo) opere et (fac bonū inquire) cū magno desiderio
(pacē) q̄ sumū bonū ē in hac vita et p̄seuerāter (p̄sque-
re eā) bonis opib; quousq; ad pacē eternā p̄tingas.
Et hoc i deo. q̄ **O**culi dñe pietatis otēplātur iustos)
tanq̄ spūaliter dilectos et (aures eius) parate sūt ad
exaudiēdū eos ut qd̄ p̄tuit det eis. **E**xposita iustozū
grā dūtatur ad penas maloz. **V**ultus aut̄) ire et in-
dignacōis (dei sup faciētes mala) ad puniēdū eos et
p̄tendū eos sic (ut nō remaneat i terra inter iustos ulla
eozū memoracō) **V**ere ocli dñi sup iustos. qm̄ **V**la-
mauerūt iusti) atiq̄ sic abrahā et ceteri iusti orādo p̄ libe-
racōe sua (et dñs exaudiuit eos) p̄ mouēdo i bonū (et ex
om̄ib; tribulacōib; liberauit eos) p̄tegēdo eos a malis
spūalib; et aliqñ etiā a corp̄alib; ut tres pueros i camio
et danielē i lacu leonū et cetera. **N**ō ē mirādū si dñs exau-
dit iustos. qm̄ **S**ux̄ ē dñs) nō loco q̄ deus nō ē localis s̄

auxilio paratus ad sbuendū vel liberādo eos vel vir-
tutē paciētie tribuēdo ad maius eoz meritū (et huīles
spīritu saluabit) qm̄ ipoz est regnū celoꝝ.

Dico huīles saluabit nō vtiq; ut nichil hic patiātur. qz
Sulte tribulacōes iustozū) qz a diabolo et ab inui-
dis homib; siue ex pprijs passiomb; sepe affligūtur hoc
pmittēte deo ut p paciētie meritū veniāt ad manus pmiū
s; in futuro (de omib; hys liberauit eos dñs) qñ abster-
get deus omnē lacrimā ab oculis sanctorū suorū.

Interim in electis suis. **D**issa se; firmanēta fidei pa-
ciētiā et alias vtutes illesa finaliter (custodit vnū ex hys
nō pibit in eis) nō māsucaudo p irā qz nō murmur reso-
nat nō paciētia p iniusticiā imo in paciētia possidebunt
animas suas. **N**ō sic erit de malis. qz **M**ors peccō-
rū pessima) mors corpis mala ideo qz ē puacō corpalis
vite. mors spūalis q̄ est puacō vite grē peior quāto vita
grē est melior vita nature / s; tñ nō ē pessima qñ peccator
est in pñti vita in qua p̄t redire ad spūalē p penitentiā s;
mors gehenne est pessima / a qua nō est possibilis reuer-
sio. et hoz peccōrū potissime mors erit pessima (qui odert
iustū) xpm̄ dñm nrm̄ qui p excellētiā dicitur iustus.

Mors aut iustozū nō sic. qm̄ **R**edimet dñs aīas suorū
suozū) p̄cio mortis sue qm̄ q̄ in ipm̄ recte crediderint a
peccōrū debita captiuitate redimentur (et nō delinquent)
finaliter qui spe caritate formata (sperāt in eo) qui est re-
missio peccatoꝝ.

Psalms. xxxiiii. in quo de cristi passione.

Vox xpi ex pte hūanitatis cōquerētis de iudeis et vlti-
tionē expētētis de eoz in hūanissima psecucōne ait.

Iudica dñe iudicō cōdēnationis iudeos
(nocētes me) reddēdo eis se-
cundū opa eoz (et expugna) deuince (impugnantes
me) iniuste. **E**xpugna in quā et ad hoc. **A**pphēnde
arma) pro me ad impugnādū dādo nob virtutes quibz
inimicos arceamus et opprimamus (scutū) ad ptegens
dū dādo nob virtutes quibz possimus ictus inimicōz re-
pellē (exsurge) manifeste (in adiutoriū m) p̄sentialiter
michi succurre. **E**uagma gladiū) ire tue in iudeos
mitte: titū et vespasianū quibz pdatur iudicā meā (cō-
clude eos) tāta hostiū multitudie ut nec vnus quidē de
ciuitate egredi vel ingredi possit s; ibi fame et sumantur
(q̄ psequitur me) fac manifestū p effectū (aīe mee q̄ tu
es salus eius. **C**ōfundatur) confusione mala (et timore
horrescant q̄ satagūt auferre vitā meā) **A**uertatur) a
deo ut sint (retroelū) nō valētes p̄ficere qd̄ intēdūt s; de-
ficiāt in posterius (et confundatur) de peccis suis (cogitan-
tes mala contra me) **F**iant tanq̄ puluis) ut sicut puluis
nō p̄t resistere ventis ita nec ipi hostibz (et angelus ma-
lus) vbicūq; fuerint semp eos (affligat et eis dñetur)
Fiat via eoz tenebrosa) ut nō videāt quo fugē pos-
sint (et lubricosa) ut fugientes cadāt (et angelus dñi p̄-
sequens eos) et cogens ut facile capiātur.

Et hoc ideo. **Q**uā sine causa) cū nichil mali eis fecisset
(absconderūt michi) iudei (invidias) latēter sic auceps
cū retx̄ insidiatur aui ut me occiderēt (et sine aliq̄ eoz
utilitate exprobaueūt aīam meā) opprobria michi mē-
daciter inferētes. **L**aqueus captiuitatis) p rōnos p̄n-
cipes (quē igno:āt veniat illis et fraus q̄) apd̄ se (occul-
te disposuerūt) ut me occulte et improuise caperēt (apphē-
dat eos) et sibi et improuise capiātur (et in laqueū eūdē

mortis) quē michi moliebātur (cadāt ipi) **H**ec p̄diz
ct a illis fiet. **A**ia aut̄ mea in dño) a malis om̄ib; libe-
rata (exultabit in dño) recognoscēdo a deo suscepta bñ-
ficia (et delectabit̄ in saluacōe q̄ saluata ē in resurrecti-
one. **L**etabūtur) etiā mei in resurrectōe mea qm̄ (oīa
ossa) id ē apli r̄p̄dicatores fortiora mēbra corp̄is mei le-
tabūtur ḡtias agētes q̄ post resurrectōnē vbiq; terrarū
laudabūt r̄p̄dicabūt (dicētes dñe q̄s similis tui) nullus.
Quomā tu es. **Q**ui eripuit) genus hūanū cui nō erat
adutor (de potestate diaboli et membrorū) qui naturali-
ter fortiores sūt hōie a idē genus hūanū (egenū) sapi-
enna et (paup̄em) v̄tutib; (eripuit) a potestatib; tene-
brarū quarū tāta ē potestas ut possent (diripe) paup̄es
tuos nisi tu adiuues. **S**urgētes testes iniqui) sic p̄ncipes
iudeorū a inducti ab eis (interrogabāt me) ut possent
extor̄que aliqd̄ verbū aut factū dignū rēphensione qd̄
sciētia approbacois (ignorabā). i. qd̄ nūq; sciuissetem fa-
cere. **D**e ip̄orū iniquitate s̄būgens ait. **R**etribuāt
m̄ mala p̄ bonis) factis tā in veteri testamēto q̄ in nouo.
ego attuli eis vitā ip̄i mortē retribuerūt. ego honores.
ip̄i contumelias. ego medicinā. ip̄i vulnera. cū tñ ab; me-
us est̄ fides a salus eorū. in om̄ib; hñs retribuebāt (ste-
rilitatē aie mee) q̄ in eis fructū fidei rep̄ire nō potui.
Illi retribuebāt michi mala. **E**go aut̄ cū michi mole-
sti essent) et in me seuerēt (indutus cilicio) carnis hūane
similis alijs hōmib; nō exercui potētā dimitatis in eos s;̄
maḡ q̄ vn̄ de p̄ccorib; r̄putatus oīa paciēter sustinui.
Affligebar in aīa mea ieiunio) eo q̄ nulla bona opa in
iudeis inuenirē q̄ in epulas sp̄uales assumerē q̄ tñ esuri-
ebā a sitiebā salutē eorū a nichilominus (oracō mea) ex
quo detestabiles iudei suscipe nō merentur (in secretum

peccatoris mei unde fuerat egressa remeabat)

Licet michi molesti foret iudei ego tñ. **S**ic michi o pla-
cebat in eis habedome ad eos sic ad (proximū) et sic ad
(fratrē) qñ eos docebat ne delinquerēt qñ p̄ ip̄is in cruce
positis supplicabā et tñ cū nolēt dñi ego sic humiliabar
q̄ p̄r (iugēs) filiū et (stristatus) de morte filij mei sic af-
fligebat de pdicōe eoz. hñs nō obstatib; ip̄i iudei in-
grati q̄ maluoli impia libtate (letati sūt) i hñs q̄ m̄ a di-
fa fuerēt (ouenerēt i vnā p̄uā volūtate) ut me o p̄ hñs cru-
cifigerēt (parata sūt sup me varia tormēta q̄ ignorabā)
quae hoc m̄ faciebāt q̄. s̄ nō p̄merui. **D**issipati sūt. i.
dissoluti. et atomi visis miraculis i passioe dñi. sol tene-
bras atcepit. terra tremuit velū tēpli scissus ē. nec tñ pre-
diciā cordis (opūcti sūt) de sua iniquitate ad p̄ m̄tēā s̄
(tēptauerēt me) dicētes si fili⁹ dei es descēde nūc de cruce
(et s̄bsannauerēt) deridētes (me) dicētes vab; q̄ destruis
tēplū et i trib; dieb; reedificas illō q̄ cetera (frenduerūt
sup me dētib; suis) ferim⁹ q̄ bestiali more i me scuiētes.
Hec m̄ illi faciūt s̄ o **D**ñe qñ respicies me) oculo tue p̄-
etatis et misericōdie ut me resuscites: oro nō diu differas s̄
(restitue) tertia die (aiā; meā) corpi meo (p̄pter malig-
tate iudeoz) q̄ morte volūt; eludi et detineri. q̄ a supbia
eoz q̄ ut leones scuiūt libra (vnicā meā). i. carnē meā q̄
licet sit filis alioz hoīm carni. vnicā tñ dicit q̄ de v̄gine
q̄ sine peccō. q̄ v̄nita filio dei. **R**estitue dico aiā; meā et
si hoc feceris. **L**audabo te) gr̄as agēs (in ecclia ma-
gna) q̄ de om̄ib; gētib; collecta ē (et i p̄p̄lo graui) p̄de-
ratū v̄tutib; ac graue et honestū bonis opib; et stabili p̄-
v̄tutē quē nō mouet ventus tēptacōnis (laudabo te)
Nō sup gaudeāt m̄) nō letētur sup me (q̄ a dūsatur m̄
im̄q̄) q̄ victores. q̄ facerēt mihi mortuus resurgere qui

oderunt me (sine causa et annuunt oculis) nutibus et signis.
me diligere simulantes vel alios occitantes et provocantes ad de-
risionem meam. **V**ere annuunt in oculis ut ipocrite osten-
dentes nephanda dolositate vultus et verbis quod non habet in
corde. **Q**uoniam in quidem pacifice loquebantur dicentes ma-
gister scimus quod verax es et viam dei in veritate doces et ce-
tera hec et similia verba pacifica sunt sed sub adulationis figu-
ra doli stinebant (et in iracundia gravi quam de terra non pe-
denda habebant). sine perderet locum et gentem loquentes (do-
los cogitabant) quomodo me occiderent. **E**t dilatauerunt in
passione (super me os suum) non iam annuunt oculis sed libera-
et apta voce mortem clamantes crucifige crucifige eum / o
scelesti facinus. negavit iudex fieri. quod populus clamabat
impleri. et sequenter in ipsa morte (dixerunt) insultando et irri-
dendo (euge euge iam viderunt oculi nostri) facta tua et mira-
abilia quod michi sunt a dolosa. vidimus iam quod de te desidera-
vimus efficere ut suavor plebis cum latromibus in cruce pende-
res. **V**idisti domine impietatem eorum quam crudeles sunt illi.
michi. vidisti eorum nequitiam et meam innocentiam et ideo (ne-
fileas) sed profer sententiam (ne discedas) a me in passione
subtrahendo michi auxilium.

Non discedas a me domine sancte propter sed potius. **E**xurge)
ostendendo potentiam tuam quam dormire videris dissimulando
et (intende iudicio) quo iudicatus sum a iudeis et considera
quale iudicium sit / iudicium sine iure. tormenta sine scelere.
mortem sine peccato (domine deus meus intende in causas meas)
pro qua patior quam pia est quod pro redemptione humani ge-
neris patior et morior non pro peccatis meis.

Judica me secundum iustitiam tuam (que non odernat inno-
centes sed impios. et ostende me iustum et innocentem faci-
ens me tertia die resuscitari (et non supergaudeat michi qui

victores in causa qui gauderet me apprehendisse et morti tradidisse. **O**ro in sup. **N**ō dicāt in cordib; suis euge euge anime nrē) id est bñ bene est nobis qz fecimus qd volumus. occidimus. ostende eis me tertia die resuscitando qz nichil fecerint et ut nō gaudeāt dicentes (de uorauimus) et extinximus nomen eius.

Sz potius in clarificōne resurrectionis mee) **E**rubesceāt) tanq̄ frustrati intencōe sua pessima (timeāt om̄s simul) penā et rep̄tinū interitū (q̄ gratulāt̄ malis meis)

Induātur cōfusione) hic (et erubescētia) sine timore ex omni parte (qui maligna loquūtur sup me)

Econtra orat xp̄us p̄ fidelib; adherentib; sibi dicens.

Exultēt) exterius (et letētur) interius (q̄ volūt iusticiā meā) imitari (et dicāt semp magnifertur d̄s q̄ diligunt pacē) quā ego suus dei posui mea morte inter d̄ū et hoīem.

Et lingua mea) .i. sancti mei p̄ quos q̄ p̄pria lingua meas in eccl̄ia denūcio volūtates (meditabitur iusticiā tuā) nouā legē p̄dicādo et (tota die) p̄nūfite (et laudabilē in eccl̄ia annūciabit)

Psalmus. xxxv. in quo ostēditur mala nobis / bona vero attribuenda esse deo.

Duo sūt genera peccantiū vnū qd̄ credens legi p̄ infirmitatē tñ carnis que sunt iussa legis nō optet. Aliud est genus p̄cius scz audax quod sibi p̄pōnt libera mente peccare et de isto p̄p̄ta loquens ait.

Dixit iniustus id est deliberavit et statuit (in corde suo) et decreuit apud se ut delinquat ut semp peccet obduratū cor habif et hoc i deo (qz nō ē timor dei) qui ē frenū peccati (an̄ oculos eius) **E**t hoc patet. **Q**m̄ dolose egit iō spectu eius) qz cū sciret deū om̄ia vidē timore tñ eius p̄stposito

et lege eius contempta deliberauit in corde suo peccare
quae cum propria voluntate nullo impellente peccet (iniquitas
eius odio habetur) apud deum ad vindictam sempiternam.

Uerba oris iniusti siue iniqui .s. iude vel heretici cuiuslibet
(plena sunt iniquitate) quo ad apta mala (et dolo) quo
ad occulta et hoc ideo quod (noluit intelligere ut bene ageret) sed
a vero intellectu suo vicio delinens pueris erroribus pot
luit et ideo veniam non meretur. **I**n iniquitate longa delibera
tione (meditatus est) in secreto cordis sui dedit se studiose
se omni generi peccati (malicia autem) omnium criminum matrem (non
odit) sed dilexit. **P**ropheta ostendens bona omnia a deo
esse inquit. **D**omine in celo id est celestibus viris specialiter
(est misericordia tua) ubi copiosius dona a te emanauerunt/
hoc est enim bonum quod habent ut .s. sint celestes viri altitudi
ne contemplationis . nobilitate diuersarum sanctorum omnia
vite non est ab eis / sed a te . similiter a te est quod amplior (no
ticia veritatis veniat per reuelationes ad doctores per quos
tanquam per nubes pluentes) verbis . conuiscantes miracu
lis imbrem salutis emittis ut fideles fructum dent fidei qui
steriles fuerant ariditate peccati. **I**n iusticia tua id est ius
titi tui et maxime apostoli qui capaces diuine iusticie deuotis vti
bus extiterunt (sicut montes dei) quod solis ortu radios noue
lucis excipiunt et ad oualles terrarum refusa claritate trans
mittunt (iudicia) quibus horum misereris et hos execras sunt
incomprehensibilia et inscrutabilia ad modum (abissi)

Sub tua prouidentia est status tam hominum electorum quam re
proborum. **S**aluabis hos .s. reprobos salute corporali tamen
nature necessaria omnium prouidendo . electos vero spiritaliter
animas eorum saluando . o deus (quem ad modum multipli
casti misericordiam tuam) .i. quam incomprehensibiliter et mirabiliter
multiplicasti. **F**ilii hominum vero rationabiliter viuentes

specialiter in p̄tēctōne sp̄uali tua (sperabūt) se receptu-
ros eterna bona q̄ (alarū tuarū). i. veteris et noui testā-
mentorū testimonijs describūtur. **M**erito sperabunt
iusti in p̄tēctōne tua qm̄ abūdāter et deliciose reficis eos.
Snebriabūtur). i. satiabūtur enī sine fastidio (ab vber-
tate domus celestis glorie. et torrente copiose delecta-
cōnis tue potabis eos. **Q**uod facere poteris o xp̄e.
Qm̄ apud te ē fons vite) in deficiens (et in lumie glo-
rie tue) eleuati et confortati (videbimus lumē) tue dimita-
tis **N**ō pretende) et lōge lateq; diffunde (misericōdiā tuā)
recte in te corde firmissimo (credētib;) ut in isto seculo
sub dñi pietate degant (et iusticiā) id ē vite rectitudinē
(hīs qui dirigūt se ad volūtātē tuā) ut qd̄ bñ volūt p̄-
ficiāt. **P**retende dñe misericōdiā tuā. ut **N**ō veniat mi-
chi pes sup̄bie) sup̄ba affectio. nulla mentis elatio mi-
chi surrepat (et manus p̄ccōris). i. diaboli impulsio si-
ue tēptacō (nō moueat me) a statu rectitudinis et salu-
tis. **B**ene dixi nō veniat michi pes sup̄bie. q̄ **S**ibi ce-
ciderūt) q̄i de alto in p̄fundā foueā corruētes om̄es (qui
opantur iniquitatē) om̄es enī sup̄bie vicio cadūt q̄ dñi
iussa contēnūt ut p̄mus angelus et p̄mus homo qui (ex-
pulli sunt) angelus de celo et homo p̄mus de paradiso
(nec potuerūt stare) quia dñs expulit eos cui nemo re-
sistere potest.

**Psalmus xxxvi. in quo ostenditur
prosperitas maloz et tenenda.**

Fuerūt qui murmurabāt de flore maloz et labore bono-
rū quasi om̄ia casu regantur. contra hūc errorē occurrit
propheta inquiens.

Noli inuidere male agentibus

in suis opibus ut eadem facias aut inuide prosperitati eorum
ut illam occupas (nec amaueris facientes iniquitatem) sed
quando eorum ouersionem quod licet eorum natura sit diligenda
iniquitas tamen eorum odio habenda est. **N**deo ne emuleris.

Quoniam tamquam fenulum gloria et prosperitas malorum (velociter
arescet et quemadmodum uiriditas herbarum cito decidet) quam
diceret. breuiter durabit sic ista breuiter durat. **N**oli
ergo uiriuste malorum prosperitati inuidere. sed **S**pera in
domino hoc introitus fidei. hoc introitus salutis est (et fac boni
tatem) quod fides sine operibus mortua est. et inhabitat per confessionem
nisi fidei ecclesiam non recedendo ab ea (et pasceris) ad satu
ritatem et suauitatem penne (in diuitiis) spiritualibus (eius)
quarum thesaurus est ipse christus cuius beata uisio est eterna
sanctorum omnium relectio. **D**electa est ergo. non in desideriis car
nis non in rebus transitoriis seculi (sicut in domino) pone omnem dele
ctationem et dulcedinem. ac desiderium mentis tue in eo consti
tue. ut suauis sit tibi recordatio eius. ut ames quem times
spreta mundi iocunditate (et dabit tibi petitiones cordis
tui) quas scilicet spiritus rationalis petit scilicet bona gratie et uirtutis.
Quas ut dicit. **R**euela) explica in oratione tua (uirtutem tuam)
desiderium tuum (domino) indica quid pateris quod uelis dire
ctionem eius petendo (et confide in eo) quod retribuet tibi (et
ipse faciet) illud quod speras confidendo/expectas. **F**aciet
quidem. quam **E**ducet in publicum opera iusticie tue quam lumen
alijs in exemplum uirtutis et (quod secundum habitum iusticie tue iudi
cas) facienda faciet prosperari usque ad perfectionem iusticie
debitam sic ascensus solis perficitur in meridie et faciet clara
et laude digna in conspectu hominum sicut meridiem que est clari
or pars diei. interim uero (sicut dicitus esto deo) ei humiliter

et deuote finiēdo (et ora eū) p te pie a p seuerāter a cōse-
queris intentū. **N**oli indignari in hōie qui p speratur
in mūdo isto) ut uelis imitari eū nō te terreat impi felici-
tas qz breuis ē. noli etiā imitari (hōiez facientē iniustici-
as) pseqūtē iustos libere a impune licet uideatur p spe-
rari in malicia sua. **S**z tu. **D**esine ab ira) ne irascaris de
flore maloz qz inde irasci a indignari ē ostra dñm mur-
rare a ppe blasphemaē (a derelinq̄ indignacōz. noli indi-
gnari) de p speritate malozū (ut oformes te eis mala fa-
ciēdo) **Q**m q̄ mali sūt) et si mō floreat (piciētur tñ in
futuro extra terminos terre) uiuentū (sustinetes aut). s.
q̄ adūsa ferūt a p sentia despiciūt ppter (dñm) q̄ nō fallit
et oīa p̄t (ip̄i hereditabūt terrā) uiuentū. **S**ustinē-
tiā aut istā nō longissimā putes qm. **A**dhuc puillū
id ē parū tēporis restat nō ergo tedeat te (a nō erit im-
pius) p quo gemis sōtractus de medio (et queres felici-
tate eius a nō inuemes) qz euaniat. **S**āfueti aut)
q̄ patiēter expectāt bñplacitū dñi q̄ cor suū in puritate
possidēt (hereditabūt terrā) uiuentū (et delectabūt in
multitudine) supne (pacis) q̄ ē pfecta ubi nulla guerra
nulla sedicō nulla discōrdia s; req̄es opulēta. **T**ūc in
futuro erit pax iustis s; nec bellū. qm **P**ecōr) dolēs de
bono v̄tutis iusti (obfuar) oculis in hōis si aliqd pos-
sit habē ostra eū siue ut capta oportunitate eū illiciat ad
o similitē vitā / et si nō p̄t allicere motus ad irā (stridet sup
eū dentibz) malicie ut furēs belua ut quē nō p̄t subuer-
tere conat̄ occidē. **P**ecōr aut sic faciet. s; **D**ñs) faci-
et a ostēdet (eū irribilē) et dignū opprobrio iudicabit
qz ab intēto fraudabit eū (qm pspicit qz veniat dies r̄tri-
butōnis (eius)

Merito dominus irridebit tales. quoniam **G**ladium

multiplicis persecucōis manifeste (euagm auerūt peccōs
res) adūfos scōs q̄ qñ sic nō p̄ficiūt (intē dēt arcū suū)
.i. dolos q̄b) occulte noceāt. ¶ Intē dēt arcū. ¶ Ut dēci
piāt) dolis (paupem) xp̄i et hūilē spū et euagm auerūt
gladiū (ut trucidēt) ostātes et firmos ī fide xp̄i ut mar
tires q̄ (recti sūt corde) ¶ Gladius eoz intret ī corda ip
soz).i. moriātur morte quā alijs parauerūt (et dolus et im
fidie eoz) siue ptās nocēdi (frustrētur) ne valeāt ad
implē qd̄ male cupiūt. ¶ Bñ dē m̄ ē sup̄nus noli emulari
in hoie q̄ p̄speratur ī reb) huius secl. ¶ M̄ melius ē mo
dicū iusto) cū iusticia (q̄ multa ī peccō) melior enī ē pau
per cū timore dei q̄ thesauri magm. ¶ Vere melius est.
¶ M̄ brachia).i. ptās et fortitudo quib) imp̄i p̄sumūt
(deterēt) ī futuro et diuitie ī quib) d̄debat (iustos aut
confirmat dñs) ne a bono v̄tutis moucātur ī p̄speris vel
adūsis. ¶ Confirmat aut iustos dñs. ¶ M̄ nouit dñs)
noticia approbacois (opa) v̄tutū q̄ iusti fecerūt. et qz sine
macula sūt (hēditas eoz ī eternū cit) ¶ Nō d̄fundētur
ī die iudicij) s̄ honorabūt qz tūc eis dicet̄ v̄te bñdi
cti p̄ris mei. s̄ imp̄i (d̄fundētur) quib) dicitur ite male
dicit ī ignē eternū et tūc imp̄i esuriēt p̄ carētiā om̄is boni
(iusti aut saturabūt) p̄ adēpōnē sūmi boni satietate
eterna et qz dñs iusticiā exercebit ī peccōres / vere peccato
res p̄ibūt. ¶ Peribūt quidē peccatores. ¶ M̄ inimici
dñi mox ut honorificati fuerint et exaltati) honorib) et po
tētia (quē admodū fumus) qui q̄nto magis (ascēdit) t̄s
to citius euanesit statū (deficient) ¶ Deficiēt meito pec
catores. qñ ¶ Omutiabitur peccōr) et nō soluet) qñ dei ver
bū audit et nō illud suis opib) implet / qñ dei diuersa bñ
ficia recipit et nullā gr̄az restituit actionē / s̄ contra p̄
teruus et tanq̄ nichil acceperit semp̄ ingratus ē (iustus

aūt) quāuis hic pauca suscipiat pia deuocōe plura (res-
tituit largiter) i omibz grās agēs miseretur paupibz
et distribuit eis si hz rerū facultatē qđ p̄t si nō habz dat
beniuolentiā dat ofitū vel saltē oracōnē. ¶ Ad eo miseretur
iustus qđat qz scit qz **B**ndicētes ipi) deo grās de omi-
bus bonis susceptis agētes nō solū v̄bis s̄ vitā (hēdi-
tabūt terrā) viuētū (maledicētes aūt) tā lingua q̄ vi-
ta ut blasphemāz dei legibz inobediētes a iustozū p̄mis-
sa beatitudīe (dispibūt) **H**ois) iusti (gressus a dño
dirigētur) ut nō declinēt a rectitudīe iusticie q̄ iustus q̄
iā cor de directus fuerat (viā dñi cupiet) mims sequi sal-
uatorē amādo q̄ est verētiā via veritas et vita. In qua
via dñi. **C**ū ceciderit iustus) etiā p̄ p̄ccm mortale (nō
collidetur) irreparabiliter siue p̄ desperacōnē. s̄ redit p̄
penitentiā si sit de p̄destinatis (qz dñs supponit manū)
miscōdie sue reducendo eū p̄ penitentiā ad grām.

Nā ut ait p̄phā. **M**umor fui etenī senui et nō vidi iustuz
derelictū) a deo finaliter (nec imitatores) iusticie illius
(querētes panē) t̄pālē in egestate existētes q̄ntū ad ve-
tus testamentū h̄c omniūter. q̄ntū vero ad sensū spūalē
tales nō querūt panē spūalē. s̄ delectacōz bonis opibz cō-
uētā sine p̄cipacōe sapiētie. et iusticie xp̄i qz talis panis
p̄sto ē q̄rētibz ipm. ¶ Vere iustus nō eget. **Q**uia omi-
tpe miseret) affectu miscōdie mediā patiētibz (et como-
dat) vñ diues ē de doct̄rīna. de pietate. de iusticia. de pa-
ciētiā. ceterisqz bonis quibz fruit̄ mēs illa sanctissima (et
semē) bonoz operū (ei⁹) siue imitator fidei eius (i bñdi-
ctōne gl̄ie eit) audiēs venite bñdicti et cetera. ¶ Et ideo
tū q̄cūqz es. **D**eclima a malo). i. a p̄ccō obfūādo p̄cep-
ta negatiua (et fac bonū) obfūādo p̄cepta affirmatiua et
p̄ hoc (inhabitabis) cū deo i eterna bñtudīe (i sc̄m sc̄h)

Et hoc ideo. **Q**uia dñs amat iudiciū (id est equitatē
iustū enī ē et equū ut ipse auctor iusticie (nō de relinquat
eos) q̄ eius eligūt p̄cepta et plere. nō ergo (de relinquet
scōs suos) s; (in eternū cōseruabūtur) **C**ontra. **I**n
iusti puniētur) pena eterna (et imitatores eorū p̄ibunt)
cū eis. iustis ī eternū saluatis et cū dño p̄manētib;). **I**u
sti autē hēditabūt terrā) vīuētū (et inhabitabūt ī seclm
seculi sup̄ eā) **M**erito iusti hēditabūt terrā. qm̄ **D**s.
iusti sapiētā) q̄ ē de deo et eternis (loq̄tur) p̄cedentē ex
corde. recte sapiat (et lingua eius) q̄ sentit de deo cū ius
dicio et discrecoe (p̄feret ad īstructōz aliorū) **N**ō solū
ī ore iusti ē. **L**ex dei) s; (ī corde ip̄ius) ē p̄ iugē medi
ditacōz et q̄ lex dei peccatē vetat et bona facē docet ideo
(nō declinabūt gressus eius) a via iusticie p̄ q̄m cūq; de
mōis a hōis suggestiōnē. **D**ressus iusti nō sup̄lataz
būt. tamē **C**ōsiderat peccōz iustū) callide īfidiādo ut
occasione accepta ei nocē possit q̄ iustus ḡuis est ei ad
vidēdū q̄ dissilis ē alis vita eius. et ideo p̄ inuidiā (q̄z
rit) oportunitatē (mōrificare eū) corporaliter vel sp̄ualitē.
Si iustus defendit. qm̄ **D**ñs nō dereliquet eū) totalitē
īptatē īp̄ij ut eis sentiat s; ad hōz. ā īp̄ij habeāt p̄tātē
sup̄ iustos. ī corpib; non tñ sp̄. sup̄ aīas aut nullā ha
bēt/nec (d̄nabit eū cū audiet causaz eius) ī futuro iudi
cio licz ab hōib; reprobis. hic false reus et morte dig
nus iudicet. **T**u ergo vir iuste nō deficias ī tribulacōz
mib; s; **E**xpecta) patietē (dñm) q̄ iudicabit te et ne m̄
uacuū exspectes. interim (custodi mādata ei⁹ et exalta
bit te) hic meīs bonoz operū āpliādo (ut hēditate).
firma possessiōe (capias terrā) sup̄ ne p̄rie quā nemo p̄s
ualet n̄ bñ meīs adipsi (cū pierint peccōres videbis).
audiēs q̄ dicetur eis discedite a me maledicti et cetera

Peccatores quidē certe pibūt. nā **V**idi impū) id ē
 peccōrē supra statū sues dicōis (et supra) hūanū modū
 potētia et honoribz seculi (eueatū sicut cedri libam) que
 sūt maxie alte. Et trāhū mēte ad nouissima sua ad hēdē
 da et **E**cce nō erat) iste q̄ sic intumuerat (et reduxi cū
 ad memoriā (et nō ē inuētus) splēdor pompe eius et ve
 stigiū supbe glorie eius. in dignitate. in diuitijs et am
 plitudine familie q̄ locus eius cū eius p̄speritate dissol
 uitur cū totius orbis corruptibilis gloria terminetur.
 Et ne ad impiorū similitudinē tu pereas. **C**ustodi in
 nocētā) vite quantū ad deū (iudica eq̄tate) iuste cū p̄xi
 ma agendo (qm̄ bona opa eius q̄ pacifice vixit) qui se
 bellū et impetus viciorū in se oprimit (nō pereūt) sed post
 hāc vitā viuūt remunerata et p̄mata felicitate eterna.
 Contra erit de impis. qm̄ **I**n iusti) simul cū suis opert
 bus (dispiūt) traditi flāms eterne p̄dicōis (et reliq̄e
 eoz) scilicet diuitie et fama (simul interibūt) qm̄ supue
 mēte interitu eoz falsa laus et fragilis dissoluetur.
Salus aut iustorū a dño) nō aliūde est. ip̄e enim ē sa
 lus nostra (et p̄tectoz eoz in tēpore tribulacōis) scilicet
 p̄ntis. ne etiā corporaliter oprimātur vel tēpore tribu
 lacōis futuri iudicij quia ex ip̄a eripiet iustos.
Et adiuuabit eos dñs) eis ad p̄seueracōz boni coe
 pando (et liberabit eos) de omnibz angustijs eruet eos
 ne fides eoz p̄uertatur a diabolo et ministris eius (et sal
 uabit eos) in futuro et ducēdo ad gl̄iam (q̄ sperauerūt
 in dño) hec enī salus debetur hjs qui sp̄e suā i dei pietate
 posuerūt.

**Psalmus. xxxvii. in quo docetur fidelis
 penitēs memoriā peccatorū habere ut
 lugeat p̄terita et caueat futura.**

Vox cuiuslibet penitentis

Domine ne punias me ^{secundū ri-}
^{gorē tue u-}

sticie) q̄ hoc esset importabile s̄ magis secundū tēpera-
mentū misē die tue (nec in ira tua corripias me) peto cor-
rigi. s̄ nō in ira ā furore. talis enī est correctio tm̄ ad vin-
dictā s̄ bñ correctione q̄ est ad emēdacōz q̄ est ex misē-
ricordia et cū pietate. **Q** dñe ne arguas me in furore
tuo qm̄ sufficē tibi post multa quibz vixemēter affligor.

Q in multe molestie et miserie) aie et corpis quas ex
adā in vindicta sui pcc̄i excep̄i sic sagitte mme (in fire
sūt in me) et p manū tuā punientē (firmate sūt) nō ad ho-
rā s̄ usq̄ ad finē huius miserabilis vite. **Q** dñe ne pu-
nias me in furore q̄ satis sūt sagittatus. tot enī miseris s̄b-
ditus sū. ut

Nō sit sanitas in carne mea ab instātia vni-
dicte tue) in adā et in me implere (nō ē pax in interioribz vi-
ribz aie mee) q̄ carnis vicis impugnat (et hoc tñ ppter
pcc̄a mea) Et aptius exponēs mala sua ait. **Q** in ini-
q̄tates mee inualuerūt sup me) dñando ut aīa mea victa
suecūberet q̄ (sic onus ḡue grauter dep̄mūt me) ad ter-
rā ne me erigere possim. **I**n hoc etiā afflictus sū q̄.

Mlage pcc̄oz) p baptismū et penitentiā saluate (opu-
truerūt) in cogitacōe mea delectādo me in illis (et corrupte
sunt) exterius ad actū pducēdo et hoc ppter (stuliciā
meā) multū enī inhiēs est q̄ semel sanatus iterū spōte
reciduat. Et q̄ putruerūt cicatrices mee. **M**ultis mi-
seris afflictus sū) et pcc̄oz meoz pōdē (curuatus usq̄
ad mortē tota vita mea tristatus) indignū me eē ut di-
cās erigē ocl̄os ad celū incedebā. **C**ōtristat̄ sū **Q** in

sensualitas seu carnalitas mea impleta ē illius omibz) q̄
a diabolo varijs tēptacōibz fatigat̄ et p hoc iterū (nō

est famitas in carne mea) quā diabolus affligit.

Vinc. **A**fflictus sum nimis) ita ut michi liberū fiat calamitate) et ideo vehementi gemitu cordis mei dolebā me peccasse. **Q**uod tu quidē nosti. **Q**uoniam ante) quē nullū latet secretū est (omne desiderium meū) et gemitus meus) pro peccatis meis (a te nō est absconditus) sed exauditus quia pius es cū nō pro terrenis sed pro anime liberacōe soluator. **I**nde dolor et gemitus. **C**or meū turbatū ē in me) quia mens mea succubuit passionibus) ita pacē suā amisit (de reliquit me virtus mea) robur paciētie (et lumē oculorum meorum) id ē racō imperturbati iudicii ergo (nō est meū) propter ingentes molestias quas sustinēo.

Vox xpi.

Amici mei ficti et cogitanti mei iudei aduersū me appropinquauerūt) corpe ut me apprehenderēt et consilijs ac dolis (steterūt) cōtra me perseuerāter ut me occiderēt.

Apostoli. **Q**ui) ante passionē (iuxta me erant de longe steterūt) quia relicto me omnes fugerūt timētes mortem) et iudei (qui inquirebāt vitam meā) perdere (viam faciebāt) violēter me captū trahētes ad principes sacerdotū. **E**t iudei. **Q**ui inquirebāt mala michi) crimina. scilicet quae opponerēt nō inueniētes (locuti sūt falsa) fingētes in me falsa testimonia (et dolos tota die meditabātur) ut accepta occasiōe romanae potestati me traderēt. **E**rgo autē tāquam surdus nō respondēbam) quia nō audirē maledicta et irrisiōes eorum) (et sic mutus nō apertis os suū) paciēter oīa sustinui. **N**ō solū nō audiebā) sed factus sū sicut hō qui audire nō possit) nō hōis in ore suo redarguētes) tāquam nescirē) et nō habere quod eorum blasphemis rēdē posse) cū utique eos manifeste valuisse) redarguē. **I**deo tacui in passioe) ideo oīa paciēter sustinui. **Q**uoniam in te dñe) iusto iudice (sperau) qui potes

tristitiã in gaudiũ cõmutare sciens q̄ cũ videris nullã
causam mortis esse in me (tu exaudies me dñe deus me:
us) ut me resuscites. Ideo tu exaudies. **Q**uia dixi in
oracõne mea te deprecans ut cita resurrectione me clari:
ficares (ne) iudei (inimici mei gaudetes) insultarẽt mi:
chi si me morte detineri viderẽt quã ozo exaudi me. itẽ
ideo q̄ (dũ pedes mei) discipuli mei infirmi (omouẽtur)
ad casũ vacillãtes et tũbãtes in fide si cito nõ resurgaz
(sup me magna locuturi sũt) mlti insultãtes ⁊ gaudetes
de casu meo. **N**õ recuso o p̄cedi ⁊ crucifigi p̄ salute
totius mũdi. **Q**uã ego i flagella paratus sũ. i. p̄ordi:
natus a te et ideo hec flagella patior spõte tue volũtati
meo for:mas (et dolor meus i o:pectu meo e) michi patet
(manifestus) e michi dolor quẽ patior. intelligo enĩ me
pati nõ p culpa mea s̄ tua dispensacõne. **I**deo etiã in fla:
gella paratus sũ. **Q**uã iniquitatẽ meorũ) in causas eẽ
agnosco sic ⁊ alijs (pnũciabo) et (ego cogitabo) operã
dando qualiter (peccã totius mũdi mea passione absol:
uã) **C**ũ tãta patior. **A**mici mei tñ viuũt) et p̄sperã:
tur. omĩ sanitate gaudẽt (o:firmati sũt). i. roborati (sup
me) p̄sequẽdo (et multiplicati sũt q̄ oderũt me iniuste). s.
sine culpa mea. **O**derũt me certe inique. qm̄ **R**etris:
buerũt mala in p̄ bonis) odiũ p̄ dilectõe. mortẽ p̄ vita.
quã multis eorũ) otuli (detrahebãt michi) dicẽtes nõ e sa:
lus illi in deo eius et hoc nulla alia causa nisi (qm̄ seque:
bar bonitatẽ) et tñ felix conscientia cui nõ potest imponi
misi q̄ seruat legẽ dei sui. **N**e derelinquas me domine
deus meus) volũtati infidelium me exponẽdo (ne discer:
seris a me) sed potius mecum p̄mane ut me facias resur:
gere. **A**tende in adiutorium meũ domine deus) qui me
ad salutẽ humani generis incarnari et pati misisti.

Psalmus. xxxviii. in quo docetur vir iustus
inter blasphemos et iniquos lingue continen-
tiam seruare certamina et rixas opprimere

Loquitur vir iustus.

Dixi id est statui et proposui firmiter in corde meo (cu-
stodiē vias meas) actiones meas tali dili-
gentia (ut) etiā (in lingua mea nō offendā) loquēdo fa-
tua et ociosa v̄ba aut ḡnaliter que locutū me fuisse pemis-
teret. **S**ut nō delinq̄. **P**osui orī meo custodiā) cau-
telā i loquēdo ut etiā statuerim a bonis filere et a p̄dicas-
cōne abstinere et hoc (cū cōsisteret peccor) ut hēticus vel
reprob̄ (aduersū me) querēs vñ ex v̄bis meis calūniā
possit efficē. **P**osui custodiā ori meo usq; a deo q̄ **Q**u-
mutui) volēs vitare et tencōz cū peccorib; impugnātib;
me s̄ afflictus sū qz p̄pter hoc (filii a bonis) enūciādis
hōmib; desiderātib; veritatē audire vñ (dolor meus reno-
uatus ē) p̄pus dolui de indiscreta locucōe mō doleo de in-
discreta taciturnitate. **V**erū vidēs hinc inde picula.
Anq̄etū factū ē cor meū) et i hac fluctuacōe tacēdi in-
ter calūniosos et loquēdi inter audiē paratos (ocitatus
ē calor caritatis i corde meo) ad loq̄ndū amoē proximorū.
Inter has difficultates querēs locū vbi hec nō patiar.
Locutus sū) deo meo (i lingua mea) toto corde et ore
eū deprecando (notū fac m̄ finē meū) x̄pm q̄ ē finis nr̄. o sū-
matio i p̄nti ad iusticiā et i futuro ad coronā/ibi enī gau-
debo de socio/nō timebo de aduersario/ibi enī o tēplator me-
cū eit amicus nō calūniator inimicus. **E**t numerū die-
rū meorū) quo i hoc me viuere decreuisti oñ de m̄ (quis
est) i. q̄ntū sup̄sit (ut sciā qd̄ delit m̄) de tpe vite mee.
Ideo aut̄ vellē sciē ut p̄pararē me ad uētū tuorū disponerē
de hīs q̄ ad me sp̄ctāt. Ideo aut̄ sciē vellē numerū dieorū

meorum quia brevis est vita mea. **Unde.** Mensurabiles sunt breues et transitorios (posuisti dies meos. et substantia mea) que in adam peccante corrupta est (tanquam nichilum est) in operatione (ad te) qui eternus es.

Bene dixi quia vita mea in conspectu tuo fit quasi non sit. non solum propter breuitatem sed etiam propter vanitatem.

Quoniam enim que apud nos (sunt vanitas) omnia enim sunt subiecta mutabilitati et etiam inter ea (omnis homo) hic (uiuens) est subiectus mutabilitati et sic etiam est vanitas.

Licet omnis homo uiuens hic sit vanitati subiectus. **Verum** tamen in imagine dei ad quam formatus est semper stabilis (permanet) quia illa nunquam deletur in homine et nichilominus a puritate mentis in actibus seculi deducitur ubi caducis desiderijs (turbatus) varia sollicitudine confunditur.

Verere frustra turbatur et stulta vanitate (nam:

Thesaurizat et) cum magna sollicitudine cupit pecunia seruari maxime cum possessio eorum perbetur incerta (nam ignorat cui congregat ea) utrum scilicet fratribus aut hostibus aut extraneis aut fisco.

Cogitata autem scilicet vanitate claudit vir iustus omnes sollicitudines et spe suam ponendam in deo dicens.

Et nunc que est expectatio mea) et finis meus (nonne dominus est) qui est super omnia (certe ipsum solum finem expecto et substantia diuitiarum conscientie mee (apud te) reuertatur.

Verum quia nemo etiam iustus in vita penitus est sine peccato propter te.

Ab omnibus iniquitatibus meis) propter peccata presentibus et futuris (erue me) et debes me merito erue quia cum sis sapiens quia humana oratione. quia letari in rebus perituris nolo. quia penam ago (dedisti me opprobrium)

id est in derisum stulto peccatori qui illos magis irridere solitus est quam bonis moribus. Itaque agnoscat. **Licet** apud tale stultum habitus sui opprobrium.

Tacui non egi otiose contra eum (nec apertum os meum) in murmure contra deum et hoc venit a te.

qm̄ tu fecisti) me talē dās michi paciētiā! et qz talis sum
 (amoue a me flagella tua) quibz p̄ peccis meis a te iu-
 stissime vberoz. **R**ecessse ē qz amoue eas. qm̄ **A**fortitu-
 dine) potētie tue (defeci vi plagaru tuaru) infirmatus et
 debilitatus viribz/nō potens āplius sustimē duras pu-
 micōes tuas/q̄ licz gues sint/sūt tñ iuste qm̄ (p̄pter imi-
 tatē) flagellis tuis corripuisti hoiez ut p̄ correctōnē fla-
 gelloz tuoz. **T**abescē feceris aiā eius) ut desiccata
 hūiditate et pinguedine carnali et deposita supbia infir-
 ma fieret p̄ hūilitatē (q̄si aranea) qz nichil ē tabidius q̄
 leuiter tacta digito deficit. s; sepe licet hō sit correctus li-
 cet increpetur/ licz tabefiat/ tñ fragilitate hūamitatis di-
 uersaru rerū varietate (cōfunditur) a qua p̄ turbacōne
 ille solus excipitur qui deū pura mente contēplatur.
 Et ideo tu dñe. **E**xaudi oracōnē meā et humilē suppli-
 racōnē meā. p̄ces autē meas cū lacrimis fusas) exaudi
 p̄ effectū liberacōis mee. **O** dñe oro **R**e fleas a me)
 imo fac me audiē vocē tuā mterius. s. salus tua ego sū/
 vel illā/remissa sūt peccata tua/ et finaliter illā cū sanctis
 om̄ibz venite bñdicti et cetera (qm̄ aduena ego sū ap̄ d-
 te) nō habēs hic māsiōnē manentē s; sū sic (p̄grinus)
 tendēs alibi. s. ad patriā vite eterne (hic oēs p̄res mei)
 fuerūt. **C**ū aut trāsiturus sim restat hoc petendū. **R**e-
 mitte michi) peccā mea ut p̄ tuā misericōdiā (solatus) certus
 ad tua iudicia puemā et quandā recreacōnē sentiam in
 p̄nti vita de illius regni tui securitate suscepta et hoc (pri-
 usq̄ abeā) a p̄nti vita/ qz āplius nō ero in statu merēdi
 nec p̄ sequēs in statu p̄cipiendi remissionē peccoz.

Psalmus. xxxix. in quo ecclesia gratias
agit de beneficio incarnacōis filij dei.

Ecclēsiā i psona sanctoꝝ p̄m p̄stolās aduentū xp̄i ait:

Expectans expectavi ex int̄imis et cū
desiderio assidue
dominū incarnādū qui solus salua ē potest (et ip̄e)
p̄ sua clemētia (int̄edit michi) implēdo desiderū amoris
nostri mittēdo xp̄m / vnde sequitur. **E**t exaudiuit
preces meas) xp̄m mittēdo quē optabā (et deduxit
me de lacu miserie) infidelitatis et ignorātie quib; deane
bar et (luto fecis) carnalib; concupiscentie.

Et statuit) et firmavit (supra petrā) cristus (affectus
meos et direxit actus meos) ad vitā eternā.

Et immisit i os meū canticū nouū) nō de vanitate nō
de turpib; s; de nouo et inaudito diuine pietatis bñficio /
qđ etas antea nulla respexit / quod nouus homo attulit
mūdo. nouus ergo pplius noua cantat sc; de incarnacōe
dñi de resurrectione / de ascensioe / et de alijs huiusmodi /
canticū dico (carmen) siue ymnū acceptabile (deo nr̄o)
ut iā nō sonos turpes et theatrales concinā s; in dei viuē-
tis ymnis p̄ armoniā noui testamēt̄i delecter. **V**ide-
būt multi) ppli posterī xp̄m annūciatū venisse quē p̄ores
expectabāt / videbūt etiā ouerfacōnē meā (et timebūt)
dānai si i infidelitate p̄māserint. **O**cussi ergo salubri ter-
rore facti xp̄iani (sperabūt in dño) remissionē consequi
peccatoꝝ. **B**eatus vir cuius spes salutis sue (ē nomē
domini) qđ est ihesus quod interpretatur saluator qz nō ē
aliud nomē s; celo in) quo oporteat nos saluos fieri (et
nō respexit i vanitates) infidelitatis et ydolatrie gētiliū
(et insamias falsas) .i. in errores iudeoꝝ obstinatoꝝ
otra xp̄m. **I**stozū opa sūt falsa s; opa tua mirabilia qm̄
Multa fecisti tu dñe deus meꝝ mirabilia) i corporalib;

et spiritalibus inter que maius mirabile est recreatio mundi per incarnationem et passionem tuam / ad que omnia facienda per te sufficiens es non ab alio instructus (sed cogitationibus) dispositionibus tue sapientie in quibus (non est qui similis sit tibi) **Vox christi.** Annunciaui) ego christus per prophetas (et locutus sum) ego ipse in persona et per me et meos discipulos tot crediderunt ut credentes (multiplicati sunt super numerum) que aliquis posset numerare. **Vox christi ad patrem.** Sacrificium quod fiebat de animalibus et auro (et oblationem) que fiebat de rebus inanimatis ut de pane et simila et thure et huiusmodi (noluisti) quia ista sacrificia erant imperfecta quia non poterant auferre peccata (aures autem) perfectas (dedisti michi) ad obediendum tibi deo patri usque ad mortem ubi me in cruce offerre sacrificium perfectum quod omnibus legis veteris sacrificiis succedet. **Expone** quod dixerat. **D**olocaustum quod totum incendebatur ad honorem dei (pro peccato non postulasti) quia talia sacrificia non erant tibi accepta (tunc dixi) ego christus ecce leo (venio) ad offerendum acceptissimum deo. **I**n capite libri) predestinationis est (prelatum et dispositum ut facere voluntatem tuam deus meus voluit) hoc idem ego et ad hoc descendi de celo (et legem tuam in medio cordis mei) per meditationem spiritus habui. **A**nnunciaui) per apostolos meos et alios predicatores (opera iusticie) dogmata veritatis et beneficia domine misericordie (in ecclesia catholica que magna est) potestate et firmitate et amplitudine (ecce labia mea non prohibebo) non operamur territus minus et otumeliosis persequendum a per mulgatione veritatis (dne tu es testis) quia predicta sunt vera. **I**usticiam non abscondi in corde meo) quam potui perdesse alijs sed verbis et factis illam manifestavi et palam annunciaui (et veritatem tuam). scilicet permissorum exhibitionem et meipsum que sum via veritas et vita (a te missum salvatorem) hominum (predicaui)

Miserico: diā tuā) qua peccā donas (et veritatē tuā)
qua q̄ p̄mittis et m̄maris adimpletes (nō celauit nō absco:
di a congregatōe) densissima p̄p̄oz. **V**ox xp̄i p̄ statū
corp̄is sui militici. **A**tten: de dñe mēbra saucia attē de
peccōres. **E**t nō elonges) s̄ p̄pe facias (miseratōnes
tuas mēbris meis) nec debes q̄ hactenus nō clōgasti
q̄ (miscētia tua et veritas) a p̄mo iusto usq; ad vltimū (sp̄
susceperūt me) oratōnē meā exaudiēdo. **N**ec mirū q̄
te hoc p̄ mēbris meis de p̄cor. **Q**uā circū dederunt me
mala) pene (quoz nō ē numerus) ap̄d hoīes (vallauer
rūt me vndiq;). i. mēbra mea et (op̄henderūt). i. suo pon
dere ligauerūt (iniquitates sue ut nō possent videre deū)
qm̄ abstracta fuerat ab eis lux veritatis. **O**pus ē au:
xilij tui. **Q**uā multiplicata sūt iniquitates eoz) innume:
rabiliter (et lumē racōis aufugit ab eis) **C**ōplacēt
ergo (tibi dñe ut eruas) mēbra corp̄is mei i dolorib; po
sita a malis p̄teritis (et ad adiuuādū ea respice) contra
mala impugnatia de futuro. **O**rat p̄ inimicis ut ouer
tātur. **C**ōfundātur) inimici mei vtiliter ut resipiscāt de
factis suis (erubescētēs) timeāt vltra peccare ne pereāt
(qui fidelium meoz vitā querūt ut auferāt eam)
Couertātur retroesū) cadētes ut ab intentione mala
eoz desistāt (et erubescant) cogmita eoz iniquitate (qui
gaudent de malis meoz)

Ferant confestim) fusionē suā) ne diutius ingrauetur
malū) quā cito ab hostib; subuertātur (qui dicunt meis
euge euge) dolose laudādo aut deridendo.

Orat pro fidelib; suis.

Exultent et letētur sup te) deum patrē de bono quod
daturus es eis (qui querūt te) p̄ verā fidē et dilectionez
(et magnificū p̄dicent semper te deū) sicut magnus es.

In te omnes (qui diligunt me xpm filiu tuu p que salute
omniu operaris. ¶ **P**eto hec omnia dne deus ex forma fui
qz p me no sufficio aliquid facere. qz **M**endicus su)
et ideo necesse habeo mendicare auxiliu gratie a te (et
paup) qz nisi tua gra clarificer ex me no sufficio. qui ne
hanc paupertatez vile abiecit aqz iudicemus subiugit
(dñs cura mei habz) Et qz indigeo auxilio tu dne esto
Adiutor meus ⁊ protector meus) et ppter piculu oro
(ne tardaueris) nobis auxiliari in pdictis.

Psalmus. xl. in quo de passione
cristi et eius resurrectione.

Vox prophete.

BEATUS QUI SUPER xpm egenū

et pauperē) ita intus legit qz sb paupertate qua gessit in
forma nri hūanitatē intus legat p verā fidē diuitias sue
diuinitatis ut sicut credit eū esse hominē ita etiā credat
deū esse (et talē credentē liberabit dñs) i die iudicij a dā
nacōne eterna ad quā iudicati sūt nō credētes.

Dominus cōseruet eū) inter mala huius seculi ne ab
hoc intellectu cadat s; in hoc manētē (viuificet eū) eter
na et immortalī vita (et beatū faciat eū in terra) viuētū
vbi ē vera et perfecta beatitudo (et nō tradat eū ad vo
lūtātē inimicōz eius) diaboli et ministrorū eius.

Cum autē contigerit illū iacere. **S**up lectū) afflictū a
liquo dolore corporis aut mentis ita (dominus opem fe
rat illi in infirmitate eius) ut amplius non indigeat le
cto parato ad iacendū/s; (trāsueretur lectus) tanq̄ nō
necessarius amplius. ¶ **P**ropheta orans pro se. **E**go

sciens me peccasse sentiēs egritudinē meā. **C**lamauit
ad te) medicus meū (miserere mei sana animā meā) quā
nullo mō excuso peccatū s; accuso dicens (q; peccavi tibi)
mea propria: & praua volūtate. **V**ox xp̄i. **M**imici
mei iudei scribe & pharisei vidētes pplm me sequi ppter
miracula q̄ operabar ut retraherent pplm a sequela mea
(dixerūt multa mala falsa & opprobria m̄) dicebāt in sup
optātes mortē meā (qñ morietur iste ut nō sit memoria
nominis eius) **E**t si ingrediebatur aliq; de inimicis
meis ad osortū meū ut faciebatur iudas nō ingrediebatur
causa amicitie aut reuerētie s; ad pdendū potius do:
losus intrabat ā causa explorādi qd agerē ā dicerē (et
vana et ficta loquebatur) fingens & simulās michi vel
le osulere (et cor eius congregauit iniquitatē sibi). i. ad
dānū suū & detrimentū anime & corporis. **Q**ui egressus
ad vulgares p̄pos (loquebatur idipm). s. falsa & ficta:
ad infamā meā ut auerteret deuo cōnē populi a me.
Nō modo amici ficti ingredientes ad me. s; **D**īnes in:
mici mei latēter detrahebāt michi) scribe & pharisei & cō:
similes (aduersū me cogitabāt) inferre m̄ mortē contē:
ptibilē & opprobriosa. **V**erbū iniquū) ostra om̄es ius:
ticiā (ordinauerūt) inimici mei (aduersū me) in suo cōci:
lio dicētes crucifigatur / et si hūc dimittis. nō es amicus
cesaris. s; istis insultās p̄pheta dicit (nūquid q̄) ab in:
quis iniuste (sonno mortis opprimit. nō addet ut resur:
gat) certe sic / q; qui habuit potestātē ponēdi aiā suā /
hab; resumendi eam. **Q**uid mirū si inimici mei loque:
bātur & moliebātur adūsus me. qñ **H**omo pacis mee)
familiaris meus & mensalis iudas (in quo ostēdi me cō:
fidere) tractando eū sic alios discipulos & sibi specialie:
ter mittēdo custodiā pecunie (fecit magnā supplātatōz

contra me) ut p osculū traderet iudeis. O deus pater
 illi ita crudeliter in me deserviūt. **T**u aut miserere mei
 et resuscita me) gloriosa resurrectione tertia die (et res-
 tribuā eis) vicissitudinē horz qm me gerunt. **I**n hoc
 cognoui) p experiētiā (qm me semp placuit tibi/ qm nō
 gaudebit) finaliter ipse iudaicus (sup me) quia licet
 gauisi sūt ad horā de morte mea/ tristiati sūt multo plus
 de resurrectione mea in q maxie declarata fuit glia mea.
De aut propter meritū innocētie mee) qz semp sine
 peccato fui (suscepisti me) animā meā ab inferis/ corpus
 meū de sepulcro/ cū gloria impassibilitatis et immōlita-
 tis (et confirmasti me) in pntia tua (stabiliter i eternū) me
 ad dexterā tuā collocādo. **H**inc. **B**enedictus dñs de
 isrl' a seculo et in seculum) nos aut (amē amē) respōdeamus.

¶ Psalmus .xli. in quo monetur fidelis ne seculi
tristitie retrahant eū a desiderio eterne vite.

¶ Vox fidelis deū desiderantis.

Quemadmodū ceruus ^{venatus a}
^{venatoribus}
 et calefactus (desiderat fontes aquarū) ut sitis et estū ex-
 tinguat (ita aīa mea) demonū tēptacōmbz et malis secu-
 li afflicta (desiderat venire ad te deus) **S**ūme desidera-
 ut aīa meā ad deū fontē viuū) vñ oīa bona fluūt/ cupio
 planē dissolui qz sitio i hac pegrinacōe/ sitio i cursu hu-
 ius vite/ satiabor i aduentu eius (s; qñ veniā et apparebo
 ante faciē dei) .i. qñ erit dies illa qua exutus vinculis
 corpis p̄sens aspectū meū redēptoris videā eū faciē ad
 faciē: **I**nterim aut dū curro dū pegrinor huc i p̄speris
 huc i aduersis. **D**esiderij mei lacrimas fundo) qz la-
 crime nō mediā sed satietatē intulerūt/ nec immeto qz

Hæc ille cibus est amarū / corroboracō sensuū / ablutio
 peccatorū / refectio mentū / lauerū culpārū (fuerūt) in su-
 p (in lacrimis dū) improperādo et insultādo (dicitur) a
 paganis (fidelibus meis ubi est deus tuus) veniat liberet
 vos **H**ec recordatus sū. s. improperia infidelium dicentium
 ubi est deus et hac occasione (quesiui meditatus) p omnia
 visibilia si p ea inuisibile agnoscerē creatorē meū / et cū
 hæc nō onderēt / qz solū inueni quedā vestigia eius (effu-
 di) dilataui (in me aīam meā) ut relictis omibz exteri-
 oribz contēplarer in me ipso aliqd tale qd sit deus meus /
 s; cū nec ī exterioribz nec in aīa mea deū inuenirē / qz hæc
 variabilia inuariabilis deus excedit / hoc feci (qm trāsi-
 bo ī eccliam tabnacuū dñi) ubi deus multa mirabilia fe-
 cit sanctis suis. et ibi inueni sapiētā admirabilē fidei q
 docetur ī ea et admirādas virtutes qb; multi fidelium resple-
 dent / et in de mente p contēplacōnē puemā usqz ad domū
 dñi in q; clare videbo deū meū. **I**nde trahor in de suspiro
 festināter accedere ad domū dei qz ibi erit. **S**audium et
 exultatio de bonis habitis (offessio laudis) de bñficijs
 gratie susceptis (spiritualis refectio mire suauitatis)
 Propterea loquitur ad animā suā eamqz consolatur tabes-
 centē psecucōnibz et calamitatibz huius seculi dicens.

Quare tristis es aīa mea et quare conturbas me? cū
 de adiutorio diuino certa sis. quare tristaris?
 Aduersus hæc salutare remediū seqtur. **S**pera in dño)
 qz spes eius omnia omutat ī melius. et ad eternū gaudiū
 pducit quos seculi huius tristitia inflicta deluserit / be-
 atū enī qui lugent qm ipi consolabūtur / consolare ergo aīa
 mea (qm adhuc laudabo eū) dicēs (tu es salutare) par-
 ticeps hūanitatē mee (et deus meus) **S**; quia in me
 nō ē firmitas / p strepit enim mūdus. et caro grauat nec ē

michi spes de viribus meis. **A**d me ipm aia mea turbata
ta e ppter ea) ut euada istas tribulacōnes (memor ero
tui) id e sūma velocitate recurro ad te (in hūilitatē quā
iordanis designat et memor abrenūtiacōis) diaboli quā
in baptismo feci/ qd p (hermōim) intelligitur/ et cū vo-
lūtate faciēdi q tibi deo meo placita sūt semp. Decet
ut sim memor tui qm euangeliū et lex q ppter pfunditaz-
tē sapiētie et agnicōis dei dicūtur.

Abissus in hoc concordat) qz memor sim tui qz i vtroqz
pmittitur auxiliū homin q memor est dei/ et hoc (in voce
p dicatorū et doctozū qui catharacte dicuntur) qz p eos
fluenta diuine sapiētie nobis emanāt. **I**deo etiā me-
mor ero tui qm. **O**mnes tribulacōes) tam grauoze q
dicūtur (excelsa) q̄ minozes q̄ designātur p (fluctus) q̄
superat vires meas (trāsbūt) a me in futuro. **I**deo et
ero memor dei. qz **I**n die) .i. in qualicūqz huius seculi
p̄speritate (mādauit dñs misericōdā suā) qz sola misericō-
dia sua et pietate dat pacē et bona cūcta fidelibz (et nos-
ete) id e in qualicūqz aduersitate mādauit. .i. pmisit (can-
ticū) id e exultacōnē oplere qd in p̄speritate pmiserat/
speciosa enī est misericōdia in tēpore tribulacōis qz tūc fru-
ctus eius demonstratur. **C**ū vndiqz mala sint in hac
mea pegrinacōne singulare solamē est michi. **O**racō
q̄ est apd me) intus habeo in me qd offerā. nō enī ut ex-
audiat me dñs nauigabo ut de lō g in quo offerā thura
et aromata aut de grege vitulū aut arietē/ intus habeo
victimā quā immolē/ intus habeo thus qd imponā/ apd
me e oratio q̄ hēda e auctoz et obuatoz vite mee/ q̄ ora-
cōne (dicā deo susceptoz meus es) tu q̄ me penitētē susci-
pis q̄ vota oracōnū mearū nō spernis. **S**ir iustus sen-
tiēs quātā illius quietis dulcedo futura sit et mūdi istius

pícula/dicit more humano. **Q**uare oblitus es mei) pmittendo me tã diu hñs miserñs vexari: cur tã diu dif-
fers ut me inducas in domũ tuã: (quãe tristatus mee-
do) p viã huius vite: ideo tristatus (qz diabolus affli-
git me) tẽptãdo qz carnis vicia inuito à repugnãte a-
nimo sustineo. ¶ **V**ox ecclesie lamẽtantis casũ maiorũ.
Ita affligit me inimicus ut non solũ ofringãtur carnes
mee. s. debiles fideles s; etiã (ossa mea). s. maiores eccle-
siastici plati in quib; putabatur eẽ aliq̃ fortitudo ut cedãt
fracti p impaciẽtiã tribulacõib; et scandãlis et cadãt p
pcẽm a statu rectitudinis de quo exprobrauerũt in ṽbis
iniuriosis (q̃ tribulãt me inimici mei) hẽtici et mali xp̃ia-
ni ¶ **H**oc mō exprobrauerũt. **D**ũ dicũt meis fidelib;)
maxime martirib; p xp̃i fide i afflietõib; ostitutis (vbi
est deus tuus?) vel nullus e/ vel si e de te nõ curat/ et si cu-
rat liberet te si p̃t ppter hoc (turbata e aia mea) qd aut
suadeã/nõ inuenio nisi qd supra. **Q**uare tristis es a-
nima mea/ et quãe oturbas me:) s; ne dicas ideo turbor
qz hic mala patior: o sorta e o aia (spera i deo qm̃ adhuc)
in futuro (o stitebor ei) qz ipe e (salutaẽ vultus mei et deus
meus).

Psalmus. xliij. i quo monemur ne i p̃ssuris deficiamus.
Cũ vir fidelis seculi huius iniquitatib; angeretur cele-
sti desiderio affectus ait.

Iudica me deus iudicio. discrecõis siue
separacõis in futuro iu-
dicio separãdo me a malis (et discerne) merita mea ab
impñs. distet inter illũ q̃ in te credit et illũ q̃ nõ credit (de-
gẽte nõ sancta) mala et puerfa. s. (ab hoie iniquo et dolo-
lo erue me) ¶ **C**ũ nõ michi arro gẽ fortitudinẽ qua opus
est inter mala huius seculi s; tu deus sis. **F**ortitudo mea.

quare ergo me repulisti?) secundū q̄ videtur. repulsi
enī me puto cū nō statim habēā qđ opto (et quare tris
tis incedo) nisi q̄ (affligit me inimicus?) quotidianis
temptacōibz hic in p̄nti quod nō ibi faciet in futuro.

Svt aut̄ excludatur inimicus me affligens oro domine.

Emitte lucē tuā et veritatē tuā) aufer tenebras et da lu
cem/ aufer errorē et da veritatē (ip̄a) tantū lux tua et veri
tas (deduxerūt) a peccatis (et adduxerūt) ad firmā cre
dilitatē dñi saluatoris qui mons dicitur (et in tabernacu
la tua) in ecclesiā p̄sentē in qua sūt diuersitates sancto
rū que sūt quedā pegrinacōnes super terrā.

Deduxisti me dñe in tabnacula vbi positus spero q̄ in de
troibo ad altare) inuisibile celestis iherusalē quo
nō accedit aliquis inuisus/ at/ qui accedit sumitur in olo
caustū diuino igne totus incensus (ad dñm in troibo
q̄ lenificat iuuetūte meā) dando michi immortalitatē et
impassibilitatē. **Te** **C**ōfitebor tibi cithara deus me
us) ofessione laudis in tribulacōe gr̄as āgens/ nunq̄
enī p̄pter quecūqz huius seculi aduersa a tua laude rece
dā. Conseq̄nter vir alloq̄tur animā suā p̄suadēs citri
ticiā huius seculi fugiendā p̄ quā paciētie robur frangi
tur/ p̄ hāc caritatis lumē extinguitur/ p̄ hāc sp̄i n̄re de
derūt v̄tusqz mollescit et om̄is vita ofundit v̄n ait (quā
tristis es aīa mea/ et quā cōturbas me) dñi deū adiuto
rē habeas. **C**ōsolare aīa mea. **S**pera in dño) q̄ om̄es
seculi fluctus mitigat et in tēptacōibz p̄tegit. q̄ om̄ia
peccā ofonat (qm̄ adhuc ofitebor illi) ofessioe laudis di
cēs (tu es salus mea/ tu es salutaē vultus mei et deus me
us) **P**salmus. xliij. in quo ofortatur infirmi fideles ad
mirātes cur martires videat̄ hic deus derelinquē
cū p̄res antiquos in manu valida legat̄ iuuisse.

Propheta in persona martirū recolens beneficia antiquis
collata ait/o/

DEUS ANRIBZ NRIS ANDIUIMUS

intellectu nro cognouimus et (patres nri) pphete q̄ ge
sta sūt illoꝝ tēpore retulerūt nobis scilicet. **O**pus qd̄
opatus es i diebz eoꝝ) Moisi ioseph et alioꝝ patrū. s. in
diebz antiquis. **O**patus aut̄ es opus hoc. s. q̄ **M**o-
tentia tua) morte et alijs modis (gētes disp̄didit) terre
p̄missiōis. s. amorreū eueū et alios (et pl̄tasti filios isra-
hel. afflixisti p̄p̄los) q̄ ibi erāt/ et expulisti eos de terra
p̄missiōis ut alios introduceres et regnū eoꝝ tua mē-
sericordia firmares. **T**ua v̄tute tua potētia hec facta
sūt nō eoꝝ/ nec enī in gladio suo) nō p̄ bella sua (possi-
derūt terrā. nec robur eoꝝ saluauit eos) q̄ nō ruerēt in
manus inimicoꝝ. **S**ed potētia tua saluauit eos et forti-
tudo tua et sapiens ōsiliū a te eis datū/ quomā ōplacuit
tibi in illis) scilicet ex benignolentia et gratia tua. **T**u
ip̄e q̄ hec illis fecisti (es rex meus et deus meus) non mu-
tatus nō diminutus et si t̄pa sint mutata et variata crea-
tor tēporū nō mutāt/ tu dico (q̄ mādās victorias i bellis
p̄plo iudaico q̄ exiuit de iacob) sic ergo illi ōsili sūt de te/
ita et ego ōsido. **Q**uōd sicut tua v̄tute assistēte filij israhel
inimicos suos disp̄diderūt ita. **I**n tua v̄tute inimicos
nros v̄tilabimus) disp̄demus p̄tāte nobis a te data. et
p̄ v̄tutē tuā spernemus hostes nros) in p̄nti vel in futuro
q̄ nichil poterit nobis nocere. **B**ñ dico in v̄tute tua. q̄
Nec i meīs meis) aut armis aut viribz (sperabo) sic
nec p̄res nri sperauerūt in suis. **S**aluabis enī nos) i fu-
turo de inimūdis spirītibz q̄ hic nos mlt̄plicat (affligūt
et odiētes nos ōfundes) dānacōe eterna q̄n dicetur eis

discedite a me maledicti. **L**audes dicemus deo nostro in perpetuum quod nos eripuit de affligentibus nos (et in nomine tuo) quod est ihesus (laudabimus te sine fine / confitentes saluacionem nostram) et omnia bona nostra habere a te / nichil meritis nostris tribuentes.

Propheta in persona martirum. **T**u domine tot beneficia contulisti patribus antiquis (nunc autem repulisti nos) ita permixisti et permixisti nos affligi quod reputamur a te repulsi (et confundisti nos) non in conscientia sed in facie hominum / cum enim fustibus verberibus et iniurijs affligimur / et ut criminibus obnoxii mortis mancipamur. reputamur ab eis confundibiles / procedimus ad inimicos nostros (tu non procedis nobiscum) ad mittis angelum pugnare pro nobis sicut faciebas cum iudeis / illi enim tua virtute prostrabantur qui se contra electum populum erigere temptabant / nos vero inualidi sumus contra inimicos nostros. unde sequitur. **A**ueristi id est verti permixisti (nos retrosum post inimicos nostros) fugiendo quia illi victores et nos victi / plures enim de nostris pernarum timore retrosum auerli sunt a via veritatis declinantes (et qui oderunt nos deripiebant eos sibi) in predam et carceres ut plagis et reliquis tormentis vexarent omnia bona eorum sibi vendicantes. **D**edisti autem nos in fide persistentes firmiter (deuorandos tanquam oues) quod moribus luporum deuorande exponuntur (et in gentibus dispersisti eos) nam petrus rome est crucifixus / et thomas in india est occisus / et sic de alijs qui in diuersis exilijs persecutioni traditi sunt. **V**endidisti id est permixisti (fideles tuos) ita facile capi ut hijs qui eos emebant (pretium pro eis dare non indigerent) et non fuit (multitudo precium in emptionibus eorum) quod minimo a nullo pretio ducebantur in suos. **N**os fusti nos opprobrium persecutoribus nostris qui vicini nostri sunt) secundum

habitacone huanā (et subfannacone et derisu eis q̄ sepe
exprobrāt nobis) irridēdo dicētes/ veniat deus vester/
eruat vos de manibz nr̄is. **N**osuisti nos gentibz i si-
militudinē) ut de nobis formā maledictōis sumāt alios
maledicēdi. sic pereas sic moriaris/ sic xp̄ianus ille aut
lapidatus ut stephanus! vel arsus ut laurentius (et po-
suisti nos om̄ocone capitis i pplis) ad insultādū nos et
deridēdū dicētibz nobis q̄ ppter scelera nr̄a damna comi-
sumus deputati. **Q**uid p singula currimus? **T**ota die
verecūdia opprobriū meoz cōtinue ē in ospectu meo! et
osusio faciei mee induit vultū meū rubedine) signū enī
verecūdie ē rubor in facie. Et hoc. **A** voce exprobrā-
tis) sez ingerentis in opprobriū in facie (et occulte detra-
hētis) ex om̄i enī parte audio opprobria et blasphemias
(ab instātia inimici odio habētis me! et actu pseqntis)

Dicunt martires.

Hec omnia mala venerūt sup nos) quasi fera terribi-
lis quasi fluvius turbulētus et patienter ptulimus (nec)
propter om̄es pdictas grauissimas molestias (obliti
sumus te) s̄ semp habuimus te in iugī memoria (in q̄
non egimus) timore mortis (in lege tua) quā parati su-
mus obseruare. **N**ec recessit retro cor nr̄m) auertē-
do se a fide et caritate tua (et semitas nostras) que erāt
in prosperitate et voluptate seculi (dimisisti a viā tua) q̄
semper fuit bona et sancta et ostendisti nobis viā artam
et angustā que ducit ad vitā

Nō sumus obliti te. **Q**uia humiliasti nos i loco afflic-
tōis. et coopuit nos hęc mors) tpalis (q̄ vmbra mor-
tis ē) nō vera mors sola/ illa ē vera mors q̄ est spūalis dā-
na cōis eterne. **N**ō sumus obliti te ppter has tribula-
cōes scētes q̄. **S**i obliti sumus nomē dei nr̄i) a vijs ei 9

declinātes aut (si expādimus manus nostras in oracōe
adorādo ydoli. **N**ōne deus requiret) ut puniat. cer-
te sic (ip̄e enim nouit abscondita cordis)

Vox martirū

Quomā longis passiombz (mortificamur) nō p cri-
minibz nostris (h̄ ppter te) ut fides tua ī gentibz auge-
atur (et extimati sumus) digna morte (sic oues occisio-
nis) que nō reputātur vales nisi ad occidendū (exsur-
ge ergo in adiutoriū nostrū)

Exurge ī auxiliū nostrū) loq̄tur more hūano/et cō-
forta stantes qui negligere videris (exsurge ne repel-
las finaliter) et si videaris nos repulisse ad tempus.

Quare auertis faciē tuā) q̄si nō vlis exaudire nos
(et obliuisceris inopie nostre) nō dando nobis spiritū
fortitudinis sine quo inopes sumus (a tribulacōis nre)
quā ppter te patimur eā mitigādo. nos nescimus quā
ita facis/licet credamus q̄ iuste et pie facias.

Ideo ne obliuiscaris. **Q**uomā anima nra hūiliata ē)
ūt te inuocemus in auxiliū inter manus impiorū et p̄se-
quentiū qui sūt puluis quē proicit ventus a facie terre.
et quia quod cū dolore dico (venter noster) salic; mhr-
mi nostri inter nos (adixerūt terreis hominibz) et con-
senserūt iniquis. recedētes a fide. et cū ita sit oramus.

Exsurge domine adiuua nos) tātis malis oppressos
(et redime nos) ab hīs malis nō propter meritū nrm
sed (propter nomē tuū)

Psalmus. xliij. in quo cantatur laus
spon̄i et sponse sc; xpi et ecclie.

Vox prophete.

Mens mea ex plenitudine gratie spiritualis.

Erudauit verbū bonū quia consolatorū cū sit mīsterij xpī a ecclēie exp̄ssiuū (qđ dicere intēdo a oīa alia opera mea dirigē ad laudē a honozē regis regū ihu xpī)
Nemo putet aliquid a me dicē s; a spiritu sancto. cuius
Lingua mea calamus velociter docētis) siue inspirā
tis in quo laus a v̄tus huius p̄phetie oñditur. **C**ōmen
datio sp̄s. **P**ropha oñdat sp̄sū multipliciter. Pri
mo a forma dicēs. **S**peciosus forma pre filiis hoīm) tū
ex pte corpis qđ sp̄s sancti i v̄tute formatū est in cuius
ope nō p̄t esse error aut defectus/ tū ex parte aīe q̄ ab in
stanti creatōnis omnib; gratijs a scientijs repleta fuit.
Secūdo oñdat a gratiositate docērie dicēs (diffusa ē
grā in labijs tuis) q̄ eo loquēte mūndus grām recōcilia
cōnis accepit (p̄pterea bñdixit te deus) bñdictōne spi
ritualis regni cuius nō erit finis. Tercio oñdat p̄pha
sponsū a v̄tute a fortitudine dicēs. o tu xp̄e. **A**ccingere
in carne assumpta. gladio acutissimo) sp̄s qđ est v̄bū
dei. assume p̄dicacōnis v̄bū qđ diuidat filiū a p̄re/ filiam a
m̄re/ nurū a socru/ qui male colxerētia separet (potētissi
me) nō segm̄ter s; virilit̄ qm̄ tibi nemo obhistē valebit.
Quarto oñdat sponsū a p̄bitate dicēs. **S**pecie tua et
pulcritudine) iusticie tue accinctus (intēde) ut p̄ficias
cursū legacōis tue (feliciter p̄cede) velut sp̄s de v̄te
ro v̄gimali (a regna) p̄ fidē i cordib; hoīm oppresso mor
tis imperio. **P**rocede a regna a hoc. q̄. **P**ropter ve
ritatē) docērie a vite quā tu a tui docēt (a m̄suetudinē)
quā tu a tui sustinuitis patiēter molestias a iniurias (et
iusticiā) abundantē quā ostēdisti i tua passione offerē
do te deo p̄ri p̄ offensa hūam̄ generis (deducet te mira
biliter maiestas tue diuinitatis) q̄ te assumpsit/ deducet

te p̄ huius vite cursū et hoc (mirabiliter) q̄ mortuos sus-
cītabis / leprosos mūdabis et multa alia miracula facie-
es. ¶ Verba tua et tuorū apostolorū qui a te missi sunt
ad p̄dicandū sicut. **S**agitte) penetrabūt (corda infide-
liū inimicorū regis) xp̄i qui talibz iaculis (p̄strati) ouer-
tentur et sub tua obediētia hūiliabūtur) corde te ado-
rantes et qui primo nō credēdo erant inimici regis h̄c
credēdo amici. ¶ Quinto p̄ph̄a emendat xp̄m a iudici-
aria potestate dicens. **S**edes tua). i. iudiciaria ⁊ rega-
lis potestas tua o deus nō est tp̄alis (s̄ sempiterna / disci-
plina regni tui. disciplina eq̄tatis) q̄ vraciter recta est.
q̄ nulla prauitate curuatur / V̄ga ista iustos regit et im-
pios p̄cutit. q̄ ab ip̄ius diuinitate p̄cedit fortitudo inui-
ctā. equitas rectissima. inflexibilis disciplina. ¶ Vere
V̄ga regni tui v̄rga directōis q̄ nō solū te iustus es
s̄ etiā in alijs. **D**iligis iusticiā ⁊ odis iniquitātē p̄pterea
v̄nixit te deus puritate sciētie ⁊ plenitudie gr̄e p̄ om̄i-
bus sc̄is. ¶ Sexto emendat xp̄m sponsū ab ornatu vestis
et a pulcritudine habitacōis dicēs / odores v̄tutū h̄is
aromatibz designati. **O**dirre ⁊ gutte) ⁊ cetera (spirabū-
t de carne tua q̄ velut vestimēto diuinitatis se circūde-
dit ⁊ a cordibz sc̄orū i quibz habitas q̄ domus eburnee)
dicūt p̄pter castitatē ⁊ decorē v̄tutū ex quibz odoramē-
tis om̄s eccl̄ie q̄s ap̄li tibi i fide genuerūt (delectabilē te
h̄ntes exultabūt honorādo nomē maiestatis tue. ¶ Sez-
ptimo emendat p̄ph̄a sponsū a sp̄sa / quā describit q̄ntū
ad quūqz. **P**rimo quo ad sponsi p̄ntiā quia. **A**stitit) sp̄-
deo inherēs ⁊ quīctā. **S**ēdo quo ad dignitatē q̄ (regi-
na) q̄ s̄b rege regit. **T**ercio quo ad gloriā siue p̄rogati-
uā q̄ (a dextris) stat. s̄. in potioribz bonis gr̄e p̄ntis vite.
Quarto q̄ntū ad ornātū (i. vestitu deaurato). i. in doctrina

aploꝝ et pphetarū. Quāto quo ad expectabilē societate
tē q̄ (circūdata varietate) virtutū et meritorū scōꝝ sc̄z
gēmis v̄gimū/croco martirū/purpura penitentū/hīs
enī ornatur ecclīa. vel circūdata varietate omniū lingua
rū in vna tñ fide et disciplinā conueniētiū. ¶ **P**ropheta
quali vnus de apostolis q̄ p̄dicacōis verbo pplm genue
rūt xp̄ianū dicit/o/ **F**ilia) predicatione gemita nō his
negligens/nō surda/aut incauta s̄z (audi et vide) et in
telligē talē et tm̄ regē cui es desponsata (et inclina aurē
tuā) ad obediendū (et obliuiscere pplm) iudeoꝝ et gē
tilitatis vñ vems (et oūfacōnē et ōforū) diaboli q̄ p̄mo
te fedā genuit et sic fiet decora. ¶ **S**i feceris hęc q̄ di
cta sūt fiet decora. **E**t rex delectabitur i decore tuo)
quē ip̄e dedit tibi p̄ gr̄am in te imaginē suā reparās qđ
magnū ē et desiderādū q̄ iste rex est magnus in ptāte
(qm̄ ip̄e est dñs) q̄ omī genti dñatur magnus natūe no
bilitate q̄ (deus tuus) magnus i honore (q̄ adorabūt
eū) et deprecabūtur omēs ppli totius mūdi. ¶ **O** filia si fece
ris q̄ dico vems plurimū honorāda/nā. **F**ilij tiri) aīe
fidelīū (diuites plebis) nobiles et sapiētes q̄ de gētili
tate/aploꝝ p̄dicacōe dūtentur ad regē et sponſū tuū (cū
munerib; vultū tuū deprecabūtur) magnificas elemosinas
offerētes tibi ad ornamentū tuū desiderātes societate et
oformitatē tuā. **S**ecđo cōmēdat sponsaz a gl̄ia dicēs
Dñis gloria) ecclīe (filie) et spōse (regis) cōsistit nō in
exteriori apparatu sed (interiori) ornatu/interiora ornatus
sūt osciētia pura. ibi videt xp̄s/ibi amat xp̄us/ibi loq̄tur
xp̄s/ibi coronat xp̄us/ ōsistit etiā gloria ecclīe (in doctri
na sapiētie) q̄ regīna ē (circūamicta varietatib;) ad de
corē sc̄z varietate linguarū diūsarū/ varietate statuū va
rietate gratiarū et v̄tutū q̄ sūt i p̄soms huiusmodi statuū

Tercio commendat sponsas a societate siue a domicellis q̄ sequuntur sponsam dicēs. **A**dducetur regi (v̄gines) fideles. s. q̄ p̄mū retinēt inter om̄es gradus locū (post eā). s. vniuersalē eccliam que est ḡnalis mater fidelū adducetur quidē gr̄a dei qz nemo venit ad me inquit x̄pus nisi pater traxerit eū (proxime etiā) regine ī fide a v̄tutibz ut vidue caste q̄ secundū optinēt locū a in matrimonio continētes que terciū locū tenēt (afferentur tibi) o rex.

Afferentur quidē ī leticia et exultacōne ministerijs angelorū et nō solū adducetur ad cōspectū. verū etiā (in penetralibz regis) id est ī iherusalē futurā.

Quarto commendat sponsam a plē dicēs o sponsa. **N**o patribz tuis id ē loco ap̄loz qui fuerūt patres tui / ip̄i enī sūt que te genuerūt spirituali generacōe (nati sunt tibi filij). s. episcopi (ostitues eos p̄ncipes) loco ap̄stolorz sup̄ om̄es populos (per vniuersū orbē) Qui p̄ncipes cōstitui. **S**eniores erūt noīs tui dñe) tue fame tue glorie. p̄dicādo ipsū / ī memoria habētes et alijs ī memoriā adducētes et hoc (per om̄es successiones usqz ī finē seculi) **N**o propterea) qz cōstitues p̄ncipes sup̄ omnē terrā (populi) credētes p̄ eoz p̄dicacōnē a do et rē nā quā seminauerūt. quā ī scripto dimiserūt (cōfitebūtur tibi) confessione laudis. nō solū ī p̄nti sed etiā ī futuro vbi est eterna et p̄fecta laus.

Psalmus. xlv. ī quo de aduentu x̄pi qui singulare fidelū refugū est.

Propheta ī p̄sona fidelū dicit. nichil ē timendū qm̄.

Deus noster refugū et virtus

ad quē īter pressuras calamitātū fugimur et ī quo ab om̄ibz p̄iculis liberamur (et ī tribulacōibz) seculi q̄ nos.

plurimū fatigāt (adiutor) validus ē potēs sufficiēter nos defendere. **P**ropterea q̄ talis est nobis in te securitas (nō timebimus dū) in aduentu tuo ex nouitate tantū miraculi (turbabitur terra) .i. generacō iudeorū (et mōtes) id ē apli qui relictis incredulis iudeis (trāsferūtur) ad p̄dicandū gentibusq; ad extrema maris.

Cum autē apli ingrederētur ad gētes barbaras. **E**t sono p̄dicacōnis ānūciarēt) euāgelium cristi (turbati sūt populi & turbati sūt) excelliores seculi p̄tates q̄ de eorū p̄dicacōe fuerāt p̄territe visa fortitudie dei q̄ assistebat apostolis & alijs sanctis p̄dicatorib;. **I**nter hos scilicet fluctus & somitus nō timēt q̄ ad diuinū auxiliū refugiūt q̄

Spūs sancti inūdacō letificat) cōsolatur leticia spūsali (ecclesiā dei) eā sua gratia & firmādo cōtra tribulacōnes q̄ inferūtur ei (quā altissimus sanctificat) aqua baptismatis a vicijs abluendo & incremēt a virtutū p̄stādo.

Letificat autē & sanctificat ecclesiā deus. q̄ **D**eus in medio ecclesie) habitās. om̄ib; equaliter & fulens (non separabitur ab ea) s; semp in ea manebit supra se firmā petra eā solidans (adiuuabit eā deus mane diluculo) qm̄ illud lumē exorietur qm̄ de eterni solis splēdore illustrabitur. adiuuabit eā dico seculi adūfirate laborantē.

Hoc patet qm̄ in tonāte p̄ p̄dicatores suos. et miraculis coruscāte.

Non turbate sunt gentes) per p̄dicacōnē apostolorū nō tñ sic ut euertāt ecclesiā s; salubriter q̄ relictā gētilitate ad xp̄m cōuertuntur (& regna) q̄ erecta erāt p̄ supbiā ut seuerēt (inclinata sūt) ad suscipiēdas fidē ut adorarēt et se iugo xp̄i s;mitterēt (dedit vocē suā) p̄ ora ap̄lorū insonuit apostolica tuba (terrena corda mota sūt) timore iudicij ab infidelitate ad fidē. a vicijs ad virtutes.

Quis est iste ad cuius vocē mota ē terra: respōdit pphā
nō quecūq; ptās nō angelus nō aliq̄ creatura siue ter-
rena siue celestis. s; **D**ñs virtū est cui virtutes celestes
seruiūt/ cui oīs potētia famulatur. qui ē (nobiscū) assum-
pta carne nra. pprie enī deus oīm nr̄oz dicitur eē (sus-
ceptor) qñ carnē p̄ fidelīū salute suscepit (deus iacob)
.i. designator p̄ iacob. **E**t ideo o vos ppli. **D**emite
passib; fidei (et intelligite) intellectu fide illuminato ma-
gnalia (opa dñi) nr̄i saluatoris q̄ fecit ī incarnacōe sua ut
de pace nimia huiusmōi (q̄ posuit sup terrā) et illa opa
erāt p̄digia q̄ aliq̄d p̄tendebāt. q̄d: hoc c. s. qd̄ ip̄e est
(auferēs bella) spūalia fidei quib; rebellatū ē oītra deū p̄
ydolatrias et paganos (usq; ad fines terre) hoc aut̄ iā
factū ē cū p̄ xp̄i aduentū ydolatria et sup̄stitio totus q̄i
orbis perit et multū ī pacē xp̄i deducte sūt vere religiōis
xp̄iane fidei suscipiētes/ et hoc significabit illa pax q̄ tpe
dñice natiuitatis totus mūdus legit̄ eē pacatus qd̄ non
hūanis virib; s; xp̄i dñi corpalī p̄ntia p̄batur effectū.
In cuius pacis signū ip̄e. **A**rcū dēteret). s. occultas ma-
lignozū infidias (et cōfringet arma) sup̄sticōsa certa-
mīa paganorū (et scuta). s. p̄tectōnē p̄fide p̄sup̄cōmīs
(igne spūs sancti oburet) exue nos bone rex armis dia-
bolicis et indue nos armis tuis. s. euāgelice veritatis oī-
nētie fidei sp̄i et caritatis. **V**acate ergo o hōies qui
mūdānis illusiōib; armabamini et militiā diaboli p̄age-
batis vacate ab armis diaboli. a vitijs et a tumultib; cō-
tētiōis (qm̄ ego sū dñs) non ille q̄ vos armabat q̄ vos
ad nephanda certamīa p̄ducebat s; ego sū deus (q̄ ex-
altabor) p̄ fidē (in gentib; et ī iudea) **S**ut iā oīes cō-
fiteātur et dicant. **D**ñs virtū ē nobiscū et susceptor nr̄
deus) xp̄iam ppli figurati (p̄ iacob) q̄ dilectus fuit a deo

Psalmus .xlvi. in quo omnes fideles
mutatur ad laudandū deū.

Prop̄ha ī p̄sona ap̄loꝝ ait / cū tot b̄n̄ficia vob̄ fecit de⁹

Omnēs gentes ad q̄s peruenit gratia dei
(gaudete bonis op̄ibus!
iubilate deo voce exultacōis) concordet manus et lingua.
ille operetur. hoc sitat. **M**erito iubilādū et psallēdū
est deo. **Q**m̄ ē dñs) q̄ dñatur om̄i creaturē (excelsus)
nobilitate nature q̄ prius fuerat despectus a iudeis ter-
ribilis ip̄e ē iudicaturus mūdū potestate (rex magnus
sup̄ omnē terrā) qm̄ rex regū est et dñs dom̄natiū.

Prophet̄a ī p̄sona ap̄stoloꝝ inquit.

Plaudite etiā q̄ deus. **S**ubiecit nobis) .i. vniuersitati
xp̄ianorū (pp̄los) iudeoꝝ. vel p̄ fidez ut credētes. vel p̄
dignā sue iniquitatis vltionē ut p̄hdos obst̄m̄atos (et
gētes) ouersas ad fidē (sub p̄dicacōib; n̄ris) sb̄iecit p̄
fidē obediētes plenarie dño ih̄esu xp̄o q̄ p̄ om̄ib; mor-
tuus ē **P**laudite etiā q̄ dñs sua gr̄a nō merito n̄ro.
Elegit dare nobis vitā eternā sequētib; sp̄ciē) id ē
illd̄ qd̄ m̄stica significacōe (iacob quē dilexit) deus p̄-
monuit .s. terrena dare pro celestib;. . Dñs nō solū ele-
git dare nobis h̄reditatē suā s; ascendit parare nobis
locū. **A**scendit quidē dñs ī iubilo) multoꝝ āgelo-
rū et sanctorū ascendētū cū eo / quo ascendēte (audita ē
vox clara q̄i tuba angeloꝝ dicētū / admiratib; et stupētī-
bus ap̄lis. **V**ir galilei qd̄ statis hic aspiciētes ī celū.
Et q̄ talis ē et he ascendit. **P**sallite deo n̄ro) gratias
agēdo (psallite) bonis actiomb; laudādo (psallite re-
gi n̄ro) scz xp̄o nō alieno quē nō decet ista laudatio qm̄
solus est merito qui laudes accipiat qm̄ ip̄e et vniuersa
creata et creata iugiter administrat.

Psallite cristo sapiēter discretē et deuote nō solū ore sed
corde debet merito. **D**īmpotētes rex vniuersaliter co-
li) qui solus creator et liberator pbatur esse cūctoz.

Ideo etiā psallite. qz **R**egnabit dñs sup gētes) qui
olim sup vnā gentē regnabat/regnabit dico qm̄ iā as-
cendēs (ad dexterā p̄ris sedet sup sedē sanctā suā). s. a
dexteris dei et sic nichil restat nisi qz omēs sbiciātur ei.
Nō solū gentes sbiciētur ei. s. etiā **P**rincipes pploz)
omniū (ogregabūtur) p fidē et amorē cū xp̄o q̄ est (de
abrahā) et hoc ideo qz apostoli dñi ppter iudiciariā po-
testatē et p̄cipacōe diuine gr̄e fortes fide et dilectōne
(valde a xp̄o eleuati sūt) doctrina et p̄tate miracula fa-
endi ita ut p̄ncipū colla fidei iugo submitterent.

Psalmus. xlviij. in quo de multiplici omēdacōe ecclie.
Propheta omēdas ciuitatē ecclie. p̄mo omēdat a di-
gmitate oditoris et a situ dicens.

Magnus dominus qz dñs vniuersoz
ē et qz potēter oīa
facit (et laudabilis valde) ppter excellētā nobilitatis
et sapiētie eius q̄ pulcra et mira facit (laudabilis quidē
in ciuitate dei nr̄i) scz ecclia que est fundata ī xp̄o (montē
sancto eius) terciō omēdat ecclia ab amplitudie dicēs.
Fūdatur de habitatoribz vniuersę terre) exultantibz
de remissione p̄ccoz (nā p̄plus iudaicus p̄ montē) deli-
gnatis (et p̄plus gētilis p̄ latera aq̄lomis) significatus
vniū sūt ī vna fide xp̄i ex qbz duobz p̄plis ecclia vniūsa-
lis ciuitas regis magni) scz dei osurgit. Quarto omē-
dat ciuitatē dei a sapiētia ciuū q̄ vera osistit in cognicōe
dei dicēs. **D**eus ī domibz eius) id ē in fidelibz in quibz
habitat (ognossetur deus) cognicōne fidei et hoc (cum
suscrip̄er eā) mouendo eā ad hāc gratiā.

Quinto emendat ciuitatē dei a dignitate dicens. **E**cce reges terre principes seculi) quorum regna et dñatores cultu demonioꝝ dedita erāt ad p̄dicacōꝝ ap̄loꝝ (d̄gregati sūt) cū ceteris fidelibꝫ (in unitate fidei) ut fieret vna ciuitas ⁊ vnū ouile. **Sp̄i**) .s. reges d̄gnoscentes p̄ fidē miracula q̄ xp̄s ⁊ ap̄li faciebāt (admirati sūt) et post admiracōnē gl̄ie ⁊ miraculoꝝ xp̄i (cōturbati sūt) p̄ pecc̄is (et moti sūt) ad penitētiā ⁊ hoc q̄ (timor) futuri iudicij (ap̄hēdit eos) **I**n q̄ d̄turbacōe gētiū p̄ pecc̄is erūt. **D**olores magna ḡues ut parturiētis) hoc ē q̄ (in sp̄u sc̄o d̄teres) supbiā ⁊ cupiditates huius mūdi in gētibꝫ q̄ designātur p̄ (naues tharlis) q̄ quondā in nauigacōe negociōꝝ supba fuit. **Sp̄i** iā credētes effecti clamāt cū gaudio dicētes. **S**icut audiūmus) i lege ⁊ ap̄hētis nūciatū (sic vidimus) i euāgelio in eccl̄ia catholica (ciuitate dei nr̄i quā deus fundauit) nō ad tēpus sic tabnaculū moysi (s̄ in eternū) **Sp̄i** credentes gr̄as agētes de aduētu xp̄i ⁊ de fidei gr̄a suscepta dicūt. **S**uscepimus de misericōdia tuā) xp̄m nob̄ misericōditer datū. aptū nomen. certa p̄missio ut ille misericōdia vocaretur q̄ ⁊ saluator verē dicit ⁊ redēptor (in medio cordis nr̄i) q̄ p̄ gr̄am tuā facti sumus (tēplū tuū) **Q**uē admodū deus nomē tuū) vbiqꝫ diffusū ē q̄ nullus ē q̄ huic nō se sb̄iciat (sic laus tua) et reuerētia tui nois dilatat (vbiqꝫ terrarū) dextera tua) .s. eterna beatitudo (plenā ē iusticia) q̄ i illā partē dextere solū recipiūt q̄ ip̄ius munere iusti eē meruerūt. **L**etetur ergo mōs syon) .i. fideles iudei qui dicūtur montes q̄ p̄mo fidei radios suscepit iudea (et exultent gentes filie iude) p̄ p̄dicacōnē ap̄loꝝ qui de iudea descēderūt (p̄pter iudicia tua dñe) q̄ recta sūt quibꝫ quosdā assumis et quosdā reprobas.

Vos ergo fideles anime **C**ircūdate) honorātes (san-
 ctā ecclesiā) dignos ei exhibendo honores (et amplectē-
 min) āplexib; caritatis v̄tutes illius ⁊ mores seruādo
 quib; acceptis (narrate) laudes eius iuxta doctrinam
 ap̄loꝝ qui sūt (tutores) municōes huius ciuitatis con-
 tra hereticos. ¶ Ne anime fidelium audiendo leticiā ⁊ ex-
 ultacōnē aliqua remissione lentescerent ait. ¶ **D**omite
 corda v̄ra in v̄tute caritatis spūs sancti) q̄ hanc ciuita-
 tē p̄tegit. fortis enī est ut mors dilectio/et vos maiores
 eccie distincta et canonica ordinatione (disponite gra-
 dus) officioꝝ i eccia ut episcopos p̄sbiteros diaconos
 et cetera ut p̄ eos magnalia dei nō soluz; hijs q̄ credūt s; ⁊
 et hijs qui credituri sūt debeāt p̄dicari. ¶ Narrate hoc.
Quāmbic) sc; xp̄us qui in terris visus est et cū hominib;
 ouersatus (est dñs deus nr) p̄ quē creati sumus ⁊ si i ho-
 mine lateat et hoc (in eternū) nō ad tēpus ut falsi dñi (et
 ip̄e reget nos) q̄ rex nr est i p̄nta ab inimicib; piculis
 defendēdo. ⁊ reget in futuro (ad eternā) nos dirigēdo
 patriā. ¶ Psalmus. xlviij. i quo docemur ut om̄s p̄ntis
 vite dignitates ⁊ voluptates p̄ nichilo ducamus q̄ sta-
 biles nō sūt ¶ **P**ropheta volēs om̄es auditores attētos
 reddere ad ea q̄ dicturus est ait.

Audite hec que dicturus sū (om̄es gētes) nō
 solū iudeoꝝ q̄ hec ad om̄s p̄tinēt
 audiē (aurib; audiēdo p̄cipite q̄ habitatis i quacūq; p̄te
 orbis) qm̄ qd̄ ē hic dicendū v̄tile ē p̄ bono om̄um om̄.
 Prop̄ha qd̄ dixerat exponēs ait. **Q**uiq; terrigine). i.
 ignobiles (⁊ filij hom̄). i. nobiles quarūcūq; nacōnū ⁊
 statuū. siue fuus siue liber. diues ⁊ paup (venite ad au-
 diendū) nullū excipio nulli claudo s̄monē. ¶ Prop̄heta
 reddēs auditores tenuolos ex v̄litate dicēdoꝝ ait.

Ds meū loquetur sapiētiā) q̄ est altissimarū ⁊ diuinarū rerū cogmicō quā audire ⁊ discere vtile ē (et meditatio cordis mei loquetur prudētiā) q̄ est ad mores p̄bables instituēdos. in hijs enī duob; omīs f̄mo diuinus q̄o s̄istit. **P**roph̄ta reddēs auditores dociles ex mō loquēdi intelligibili dicit. **I**nelmabo aurē meā spiritui scō i me loquēti i parabolis) ⁊ p̄ emigmata me docēte. q̄ quicq̄d mō videmus p̄ emigma ē. et lucide tradā vob̄ mea opacōne (q̄d p̄posui dicendū in psal̄t̄io). i. nō solū verbo s̄ etiā exēplo ut q̄d doceo ore / cōpleā opere.

Proph̄ta incipiēs narrare q̄ supra p̄miserat se dicturū et p̄mo de pena maloz i p̄sona ḡn̄alis hoīs querit causam dānacōmis ⁊ timoris dicēs. **C**ur timebo i die) illa tremēda iudicij q̄ erit (mala) malis: respondēt (iniquitas calcanei mei). i. finalis iniquitas siue q̄ p̄seuerabit usq; ad finē vite (circūdabit) nichil enī timēdū est nisi p̄cēm q̄ nulla nocebit adūlitas si nulla dōm̄netur iniquitas. ⁊ in hoc patet opposita pars q̄ absoluti ab iniquitate nō habebūt tūc timorē. **S**ñ illi timeāt et diē iudicij formidēt.

Quis fidūt) aut p̄sumūt sicut sup̄bi ⁊ potētes seculi (in p̄tate sua) t̄p̄ali aut amicoz (⁊ q̄ in multitudine diuiciarū suaz) tāq̄ i somno bono (gloriātur) ut avari. A cuius iudicij sentētia nullus **R**edimī p̄t) nec prece nec p̄cio s̄ sanguineoz aut amicoz. s̄ nūquid ip̄e q̄ peccauit (redimē se poterit) respondetur (q̄ nō q̄ nō poterit dare sacrificiū ā oblacōz vñ placetur) siue p̄picietur sibi (deus) **E**t similiter nec dare poterit i alia vita. **D**re cū vñ redimatur aīa sua) cū sit extra tempus merēdi ⁊ ideo (laborabit in eternū). i. patietur tormēta eterna (et viuet i sempiternū) ut semp̄ sentiat penā. viuet ut sp̄ intereat ut sit eis mors sine morte ⁊ defectus sine defectu.

Sed homo carnalis et mundanus: **N**ō intelliget im-
mīere sibi interitū) gehenne/nā vidēs iustos et pecca-
tores (sapiētes) et stultos (eque mori) reputat q̄ nō sit
alia vita ī qua p̄miētur boni et ī qua p̄miātur mali (s̄ im-
fipiēs) qui nō credit futurā vitā (et stultus) q̄ licz credat
nō tñ cauet s̄ ī trāsitorijs rebz sp̄e ponit vno eodē mō p̄-
ibūt. **E**t relinquet diuitias) p̄pter quas multa mala
omiserūt (alienis) et si etiā filijs relinquat alienis tñ re-
linquūt qz nichil eis p̄desse possunt. **E**t licz. **S**epul-
chra) q̄ ostruxerūt magnifice ad memoriā sui est imētur
secūdū opinionē eoz (domus illoz eterne) tñ qz aliam
vitā futurā nō credūt secūdū tñ veritatē aie eoz ī infer-
no manent. **H**ic fructus diuitiarū quē eoz possesso-
res qui aliā vitā nō esse credūt afferre possunt est qz.
Tabnacula) habitacula pulera castra palacia domus
maneāt post eos (ī multas gnacōes) ut sic ī illis mane-
at eoz fama vñ seq̄tur (vocauerūt). i. quehēt vocari (no-
mia sua) et famā eoz celebrē haberi p̄ multos ānos (ī
terris suis. **C**ausa huius erroris inde puenit qz. **H**ō
cū ī honore essz) qz ad imaginē dei factus et inde aptus
essz ad possidēda celestia (nō intellexit) vel sic egit ac si
nō intelligeret/et ideo (opatus ē iumentis) ī eligēdo vi-
tā voluptuosaz q̄ ē vita pecudū et iumentoz (et filis fa-
ctus est illis) qz s̄tracto honore imaginis nō differt a
bruto/nā tolle homi dei cōsideracōnē. omīno pecus īfipi-
ens ē/psūptio vana et caduca supbia. **H**ec via illoz)
qui sic agūt (via pdicōnis) q̄ stimulū et dolorē suis aus-
ctoribz facit. et postea quasi stulti (ut ī ore suo sibi op̄la-
ceant) post q̄ votum nequissime disposicōnis impleue-
rūt mox diuinitati gr̄tias referūt qz ad suū velle pdu-
cti sūt tanq̄ assecuti. essent felicitatē homi possibile.

Sed quid talibus in futuro erit propheta ostendit dicens.

Sicut oves ducte ad occisionem hoc ignorantes (sic isti in inferno ponentur) post mortem et diabolus qui dicitur (mors deducet eos) de pena in penam. **I**usti vero dominabuntur eorum. scilicet malorum quoniam accipiet iudiciariam potestatem in die iudicii in quo domus sua claritate omnia que prius erant in nocte illustrabit (et auxilium eorum). scilicet malorum quod habebant ab amicis carnalibus in potentia et diuitiis eorum in presenti vita (veterascet). id est prohibet omnino in inferno (et a gloria eorum) transibunt ad confusionem maximam. ¶ **N**on alii ista habent.

Verumtamen ego loquitur quilibet iustus. liberabor ab istis. quoniam deus redimet animam meam de potestate diaboli sub qua erant homines ante aduentum christi (cum accepit me) de presenti vita. ¶ Ex quo sic mali prohibentur. et dominus iustos redimet alloquitur propheta vniquemque fidelem. o homo **N**e timueris) ut velles desistere a via virtutis (cum videris) malos prosperari et florere in seculo quoniam non est magnus (quod diues factus sit homo peccator) et quod (multiplicata fuerit gloria domus eius) in parentibus impleatur in honoribus et possessionibus. **Q**uoniam cum intelierit non summet seculum aliquid de hiis que hic possedit (nec descendet cum eo) in infernum (gloria vite presentis) vnde descendet sine gloria seculari. sine turba satellitum. sine presumpcione gazarum. **Q**uia anima eius in vita ipsius benedicitur non de bono actu sed de licentiarum imperparacione laudatur ab adulatoribus assistentibus talibus (omnedaabit te) et gratias ager o deus (cum operatus fueris aliquid in honore vel lucrum eius). ¶ **I**ste peccator sic diues. **D**escendet ad infernum ubi presens eius impietate eorum scelerum fuit imitator (et in eternum non videbit lumen) quod sic peccata tenebrosa sunt ita peccatoribus sapientie lumen auferunt vnde tenebras exteriores et interiores patitur. ¶ **E**t quare hoc. **Q**uia cum esset perditus lumine rationis utpote in honore domine similitudinis

conditus noluit illo lumine regi) s; sensualitate instar
iumentoz. Pulcherrime hunc versu ppha repetijt ut se
peccator a malo pposito remoueret cu nota difformitate
sua in tanta increpacōne cognosceret.

Psalmus. xlix. in quo de vtroq; aduentu xpi.

DEUS verus et natura et substācialiter deus (de
deoz). i. sanctorū deificatorū p grām qui
etiā ē dñs dominānū (locutus ē) p se i hūanitate assum-
pta et p pcones suos qui olim multipharia i pphetis lo-
quebatur (et vocauit) ad fidē suā (vniuersos habitatoēs
terre) p se et aplos quos misit i mūdū ad docēdū omēs
gentes. **V**ocauit quidē omnē terrā. **A** solis ortu usq;
ad occasū) et incepit ista vocacō (ex syon). i. ex iherusa-
lē. inde enī cepit decus euāgelij annūciari et deriuari ad
alias ptes inde (species decoris xpi) cepit annūciari i to-
to orbe terrarū. **P**ropha de aduētū ad iudiciū **D**e
xpus q̄ occultus venit ad nrām redēpcōnē. i. maiestate
sua carne celata (manifeste veniet) et gliosus ad iudi-
candū totū mūdū (et deus nr non silebit) mō silet exspe-
ctādo peccōres ad penitētiā tunc in iudicio nō silebit qñ
sceleratis dicturus est ite in ignē eternū et cetera et qñ ius-
tus dicturus ē venite bñdicti. **S**ignis) cōflagracōis
quo exuretur facies mūdi huius quo i bonis purgabit
si quid erit purgādū et q̄ tandē muoluet malos i infer-
nū (pcedet faciē iudicis) et (in circuitu eius tēpestas va-
lida) osurgens ex omnū elementozū omocōe ante iu-
diciū. vñ virtutes celoz etiā omouebūtur ita ut omīs cre-
atura miretur. erūt enī signa i sole et luna et stellis.

Venies autē iudex ad iudiciū. **V**ocabit āgelos) q̄ cū
eo descēdēt ad iudiciū et pfectos viros secū iudicaturol
et vocabit omīs iudicādos. q̄ vocatio erit (ut discernāe

pii ab impijs) ne ulterius sicut hic cōfusis habitacōibz
misceātur. **P**ropheta vidēs futura tāq̄ p̄ntia exultans
exhortatur āgelos executores d̄ni iudicij dicēs. **V**ō
gregate d̄no xp̄o (sanctos eius) eos .s. (q̄) post politis
legalibz (recto ordine nouū testam̄ti sequūtur) ope ad-
implētes ea q̄ i testam̄ti serie cognouerit faciēda. **D**ñs
manifeste ueniet) ad iudiciū qm̄ (ānūciabūt) viri aposto-
lici et doctores celestis v̄bi disp̄satores (iusticiā eius) q̄
iusti remunerabūtur et roprobi iuste dānabūt (qm̄ deus
iudex est) uiuorū et mortuorū qui nec fallit nec fallitur
et cui nichil sup̄primit. **V**ox d̄ni. **A**udi) aure cordis
et diligēter intellige tu q̄ es (p̄plus meus et loqr̄ tibi isrl̄
et testificabor te) p̄ testimoia p̄phetarū et p̄ miracula hoc
.s. q̄ (ego deus ille) q̄ ḡnalis est oim̄ p̄ potētā deus qua
omnia creauit (et deus tuus) p̄prie et familiaris qz te ha-
beo seruū peculialem et qz in p̄p̄tatis tibi p̄missus sum.
Cū uenero ad iudiciū. **N**ō i sacrificijs tuis nō exhibitis
tanq̄ ir̄rephēnsibile ea obmittēdo (arguā te) qz nō que-
ro aialia i sacrificiū (s̄ olocausta) q̄ sunt de tua p̄sona scz
cū aiā tuā igne caritatis inflāmatā totā in fūciū meū
offeres / talia (olocausta sūt i ōspectu meo semp) gratā
Bñ dixi nō arguā te si michi sacrificiū pecudū nō obtu-
leris .s. si etiā offeres. **N**ō accipiā de domo tuā vitulos!
nec de gregibz tuis hircos) qz talia sacrificia nō sūt mi-
chi accepta. **N**ō accipiā dico qz nō indigeo eis. et si in-
digerē. nō quererē a te. **Q**m̄ mee sūt om̄es fere filua-
rū / iumera et boues q̄ pascūtur i mōtibz) **C**ognou oia
volatilia celi) de quibz solebāt fieri sacrificia ut sūt turtu-
res colūbe et cetera (et vbertas oim̄ q̄ terra gignit in fūit
Et si) ita est; qz ego (esurirē) qd̄ ē impossibile nō opor-
teret qz a te aliquid peterem (meus enim est orbis terre

et plenitudo eius) id est omnes creature. **Q**uid si
ego talis nature aut condicōnis (quod māducabo carnes
thaurorū/aut sanguinē hircorū potabo) certe nō imo
insania est hoc cogitare quod deus thaurorū caribus pas-
catur a sanguine potetur hircorū. **C**ōdit quod sacrificia
velit dicens. **A**mola deo sacrificiū laudis (quod in te est
hoc est sacrificiū acceptabile hoc est olocaustū pingue ut
laudet deus ab hōie quē creauit quē redemit. cui etiā
regnū celeste p̄mittit. tu autē (redde altissimo vota tua)
si quod uoluit deo. ne moreris reddē. **E**t tunc inuoca-
me) nō p̄sumas de virib; tuis (in die tribulacōis) et adu-
sitrans tue (erua te et honorificabis me) et magnificabis
me gr̄as agēs cū hūis a piculis liberatus. **Q**uia nō est
speciosa laus in ore peccatoris phib; ne lingua eorū. p̄sumat
laudes deo canē quib; turpis cōsciētia obuat dicēs pec-
catori quod bñ p̄dicat. et male uiuit. **Q**uāe tu p̄sumis p̄di-
cāe iusticias meas) vel etiā dmiū s̄mōe ad pplm aliqd de
mea maiestate p̄ferre: optet enī os eē iustū quod iustici-
as dñi enarrae p̄sumit (quāe tu p̄sumis p̄ os tuū) scelera-
tū et blasphemū (testamētū meū sc̄m) alijs p̄dicāe: sc̄a enī
et uenerāda v̄ba os pollutū docē p̄sumē nō d; **T**u uero
odisti disciplinā) quod ad correctōes iustas in quā p̄sūp̄cōe
murmuras et nō vis dñm in te uindicāe quod peccas (et p̄iecisti
s̄mōes meos retrorsū) eos cōtēnēdo ubi nō uideāt a te im-
plēdi et tñ eos alijs p̄dicāe p̄sumis. **P**roiecisti quod de ser-
mones meos retrorsū. **S**i uidebas furē currebas cū
eo) op̄e uel cōsilio uel cōsensu uel fauore uel eūs exēplo ali-
ud furtū cōmittēdo (et cū adultēis porcō; tuā ponebas) se-
quēdo occupiscētiā carnis. quod enī laudādo eū uel auxiliādo
uel silīādo a dādo pecūias a aliq̄ admimicula p̄bēdo quod
bus adulter vota sua p̄ficiat sine dubio cum adultero

habere potest dicitur. **¶** Arguens eum de consuetudine prauitate lingue dolositate ait. **D**s .i. cogitatio tua abundauit malicia per diuersa genera peccatorum iniquitate te ingrassando (et lingua proponebat dolos) aut false laudando aut inique consulendo aut mendacia colorando ad decepciones proximi uenit sequitur. **S**edens aduersus fratrem tuum ex industria (loquebaris) detrahendo uel in iudicio calumiose obiurgando ipsum (et aduersus filium matris tue) scilicet ecclesie (ponebas scandalum) probando ei uerbo aut exemplo occasionem ruine (hec predicta fecisti et tacui) non statim uindictam sed ex clementia mea et misericordia ad penitentiam expectaui. **¶** Verum quod ex hoc quod deus ex misericordia sua non statim punit mali credunt quod non debeat alias punire ideo dicit. **E**xistimasti iniquum quod ero tui similis) consentiendo malis aut quod scelerata tua statim non uindico/ putes illa michi placuisse/iniquum est hoc de me sentire uenit (arguante) in deficiens enim flagellis puniendo (et statuam contra faciem tuam) peccata tua quod tu modo non attendis ut uideas federtatem tuam. non corrigas sed ut erubescas. **¶** Et ideo propheta non admonet omnes fideles dicens. **I**ntelligite hec) quia memorauit uos (qui obliuiscimini deum) eius mandata iniquum presumpsit conueniendo (ne quando rapiat uos) de presenti uita ad eternam damnationem (et non sit quod eripiat) quod in inferno nulla est redemptio. **I**ntelligite etiam hoc quod (sacrificium laudis) non quale scelerati canunt sed quale pura mens consueuit offerre/ ipsum enim quando cum fide et puritate et proba actione fuit immolatum (honorificabit me) quo sacrificio laudis (est iter quo ostendat) offerenti (saluationem dei) O gloriosa semita que ducit ad celi terreque creatorem quod si puro corde pagatur fit nobis illa scala iacob que ascendentes perducebat ad celos.

¶ Psalmus 9. l. i. quo propheta monet peccatorem exemplo sui ad penitentiam

Miserere mei ^{deus scdm magnā misericordiā tuā} ^{am) q magna ē miseria mea/}
magna o dñe / indigno misericordiā. ^{sbueni ergo grādi vul-}
neri meo scdm magnā misericordiā. **E**t scdm mltitudinē
misericordiā tuā. dele iniquitatē meā) o fugio ad misera-
cōnes ut gūib; vulnerib; meis tūriacā remissiōis infun-
das. multe sūt misericōnes tue. multe sūt iniquitates mee.
s; misericōnes tue omnē exsupant magnitudinē quorūli-
b; peccorū. misericōnes ergo tue deleāt peccā mea quāuis vi-
deatur ingētia. **D**ixi quēdē. et **A**mplius) dicā hoc ite-
rū iterūq; reptā nec semel repulsus p̄ cari delistam (laua
me dñe ab iniquitate mea et a peccō meo mūda me) fonte
misericōdie / āplius laua me / āplius mūda q̄ petere intelli-
gā. s; ita mūda q̄tenus nichil immūdū maneat i me.
Laua me dñe. **Q**m in iniquitatē meā ego agnosco) o site-
or peccm agnosco me iniquū. nō nego me peccasse (et pec-
catū meū) nō tradā obliuioni s; otinue (pponā añ oculos
meos) hoc dicit p̄pha q; quotiēs talia cor de respicimus
totiēs om̄ssa deploramus. **M**ūda dico et merito te oro
ut mūdes me. q; **T**ibi soli peccau) tāq̄ iudici et potētī
pūmē q; solus tu es supior me q; potes peccā mea discutē
(et malū corā te feci) te p̄sente et vidēte q; ubiq; es et re-
mitte m̄ (ut verax inueniaris) indulgētiā peccī dādo ad te
dūsis sic p̄mittis (in s; momb; tuis et vīcas) dūcēdo de
mēdacio illos q; (indiciāt te) q; nō debeas implē p̄missa
m̄ nec delē peccā mea. **P**ropheta p̄suasione remissionis
peccī sui inducēs ex hūana fragilitate. dicit ne mirum q;
peccau). **E**cce i iniquitatib; oceptus sū) in peccō origi-
nali sic et oēs hoies ex quo racōne fom̄tis ad actualia
pnus existo (et i peccis ocepit me m̄r mea) ē reptā cō eis
usdē. **E**cce enī) veraciter o fido de verba tū q; (vitatē

dilexisti) et ita sine defectu adimplebis pmissiões tuas.
tū q̄ (incerta) sc̄z q̄ de sui natura sūt variabilia (et occul-
ta) q̄ excedūt oculū mētis mee q̄ tñ a sapiētia tua cōphē-
dūtur p̄ sp̄m̄ p̄phetie (reuelasti m̄) inter q̄ numeratur mi-
steriū incarnacōis. ⁊ misericōdia q̄ remittis p̄ccā vñ iā re-
deptorē video / iā filij dei incarnacōz p̄cognoſco / iā intue-
or q̄ de semie meo nascetur i quo bñdicētur omēs gñā-
cōes. ¶ Inter alia tue disposicōis sacramta m̄ reuelata
video passionē tuā q̄ mūdus redimēdus ē ita certus
sū. q̄ **A**sp̄ges me) sanḡne tuo q̄ p̄ yfopū que ē herba
huīlis ⁊ medicinalis designat (et lauabis me) et (incō-
pabiliter dealbabo. **A**uditui meo dabis gaudiū) de
absolucōe p̄ccī qñ audire meruero dimissa sūt tibi pec-
cata tua (et leticiā de eteris bonis q̄ p̄mittis absolutis
dicēs venite bñdicti p̄ris mei ⁊ cetera) et exultabūt vi-
res mee) q̄ p̄us p̄ccīs erāt (huīliate) Et ut possint exul-
taē. **A**uerte faciē tuā a p̄ccīs meis) ut āplius ea nō af-
picias ad pumēdū (et omēs) alias (iniquitates meas de-
le) p̄tētas p̄ntes ⁊ futuras. ¶ **D**e le iniquitates meas oro / ⁊
eis deletis **V**ox mūdū crea i me deus) p̄ grāz iustificatē
quā tu solus restituē potes. ⁊ q̄ i curuata ē p̄ p̄ccm̄ rectitu-
do sp̄s mei ad terrena (sp̄m̄ rectū) tēdētē i deū (i noua
intus in aīe mee virib). ¶ **N**e p̄cias me) a p̄ntia tua vñ
lumē ⁊ sanitas venit (et sp̄s sancti grāz) quā m̄ p̄mittēti
et cōfiteā tua benignitate iā dedisti (nō auferas a me) vel
sp̄m̄ hic intellige prop̄hetie donū qd̄ sibi p̄ciosius est
oīb; reb;. ¶ **R**edde m̄ leticiā salutaris tui). s. xp̄i p̄ quē
fit remissio p̄ccōz (et sp̄u p̄ncipali). i. scō p̄ncipāte ⁊ do-
mīnate sup oīa (cōfirma me) ne iterū peccē ne a te cū mu-
tabilitate discedā. ¶ **C**ū reddidēis m̄ leticiā nō ingratus
ero. s; **D**ocebo iniquos vias tuas) p̄cepta tua v̄bo ut

declinātes a vñs prauis penitētiā agentes misericordiā o se-
quātur. docebo etiā exēplo qz dū in peccōri parcitur. alijs
spes venie datur. Quis enī ad dūlionē nō paret animū!
vbi rex ꝛ ppha ꝛ esse sibi venie p̄stabat exemplū: hīc
seq̄tur (et impj̄ ouertētur ad te) p̄ penitētiā. **U**t aut̄ di-
gne alijs p̄dicere vias tuas merear. **L**ibera me de
multis pecc̄is meis) ut ab hīs delinā qz tu solus potens
(deus auctor salutis mee) liberaeꝛ cū mūdatus fuero cū
exultacōe (ānūciabo iusticiā tuā) q̄ sp̄ tue pietatis dūgit.
Ne videar p̄sūptuosus in p̄dicacōne mea. **D**ñe labia
mea) q̄ p̄pter pecc̄a fuerāt clausa (apies) dādo gr̄am ꝛ sa-
entiā loq̄ndi (et os meū) cū fiducia ānūciabit laudē tuā
q̄ creatus sū. laudē tuā q̄ pecc̄as nō derelictus sū / lau dē
tuā q̄ ut ofiterer āmonitus sū. laudē tuā q̄ ut securus essez
mūdatus sū. **O**s meū dico ānūciabit laudē tuā. **Q**uā
si voluisses illd̄ sacrificiū) qd̄ p̄ expiacōe pecc̄i debebatur
f̄ lege (paratus erā ꝛ sū dāe) h̄ nō offero (qz olocustis)
q̄ sūt inter sacrificia digniora (non delectaberis) nō enī
sūt tibi accepta q̄ etiā i aduētū tuo q̄ es verū futurū sacri-
ficiū p̄ pecc̄o totius gn̄is hūani deo p̄ri offerēdū ego re-
spuēda p̄uideo. **N**ec tñ nos sine sacrificio relictī sumꝛ
nā **S**acrificiū deo) acceptissimū ꝛ quo pecc̄a soluūtur ē
(sp̄s ꝛ tribulatus). i. de om̄ibꝛ pecc̄is simul tristatus (cor
ꝛ tritū ꝛ hūiliatū) vñ nō sanguis egreditur h̄ lacrimarū
fluēta decurrūt (deꝛ nō despicias). **B**enigne fac dñe)
.i. on̄de benignitatē (volūtatis tue eccl̄ie) sancte ut (mu-
nimēta) immōrtalitatē nr̄e q̄ p̄ p̄mū hōiem fuerēt destru-
cta ꝛ q̄ dādo sūt i futuro (ꝛstruātur) mō in fide spe ꝛ cari-
tate. **T**ūc) cū muri iherl̄m edificati fuerit. s. i futuro tūc
(acceptū habebis sacrificiū iusticie). i. passioꝛ filij tui glo-
riosaz q̄ se sacrificiū i ara crucis obtulit p̄ om̄ibꝛ ꝛ fidelū

(oblatiões et holocausta) cordis striti et humiliati et tunc
ecclesia constructa multi (imponet super altare) fidei super quod est
offerendum quicquid offerendum est (vitulos) id est scriptos
hostiam viventem sanctam tibi placentem.

Psalmus. l. in quo confortatur fideles
contra anticristum et complices eius.

Propheta in spiritu prouidentis antichristum cum toto corpore suo. i. vniu-
ersitate reproborum intelligens eum virum sceleratum de sola se-
malignitate iactantem cum indignatione redarguit dicens / o
antichriste.

Quid gloriaris in malicia ^{cur ve-}
^{lis de}
malis actibus gloriari vni deberes potius conscientia teste con-
fundi cum non nisi de bono sit gloriandum et potentiam et honorem
existimas (operari iniquitatem) cum tamen posse peccare non sit pos-
se. **Q**uoniam tunc vite tue in quo malicia tua propagata est sine
intermissione (iusticiam cogitavit cor tuum et lingua tua lo-
cuta est. et sic nouacula acuta) ita subtiliter et expedite (fe-
cisti dolum) et permittendo bonitatem terrenorum quam bonitudo non
est. **N**on autem tamen fecisti malum sed **D**ilexisti maliciam ex affe-
ctu et studio (super benignitatem) quod est contra naturam quia naturale
est diligere bonum / bonum est quod omnia appetunt et maliciam odire / in
quo execrabili morbo probas corruptus illud magis ap-
petibile iudicatis quod natura et boni mores accusant / ite di-
lexisti (magis faciemus iusticiam quam loqui equitatem) **T**u in super
antichriste. **Q**uoniam linguosus et dolosus dilexisti omnia verba pro-
cipitacionis et dolositatis ad precipitandum in mortem suos dei.
Propterea deus destruet te in fine et in suppliciis deputa-
do sed permittat te ad modicum regnare. hoc modo destruet. quoniam
primo (euellet te) tamen quam pestifera flamma auferendo a te digmi-
tatem tuam et post hoc faciet te transire de hac gloria vana in quam es

ad tēpus (et de tabernaculo tuo) id ē de domo tua et sta-
 tu tuo et finaliter te (et radicē tuā). i. oplices tuos mimi-
 stros diaboli (euellat de terra uiuentiū) qz cū sanctis dei
 nec diabolus nec anti xp̄us nec sequaces eoz habebūt
 aliquā portionē. **V**idebūt iusti hāc anti xp̄i iustissi-
 mā deiectiōnē et destructiōnē (et timebūt) deū timore res-
 uerētiā. eius iusticiā laudātes (et ridebūt) super anti-
 xp̄m et merito / qm̄ sancta dei paciētia a phido hoīe imiq̄
 uolūtate cōtēpta est et irridētes eū de supbia sua dicent
 ecce homo (qui nō posuit deū adiutorē suū) nō credidit
 qz indigeret dei auxilio sed se deū fecit. **S**ed sperabit in
 multitudine diuitiarū suarū (auri et argenti et potentie et
 glorie quas male acquisiuit et p̄ quas multos ad se tra-
 xit (et p̄ualuit in uanitate sua) in mūdiāli pompa. p̄ua-
 luit in malicia sua qz nullus impioꝝ tot fideles decipiet
 et sanctos p̄sequetur / et ideo merito sup eū hec uindicta
 descēdet. **P**roph̄a in p̄sona fidelis ppli ait sic / anti xp̄s
 et sequaces sperāt in diuitijs et in uanis rebz / non sic ego
 nā ego. **S**icut oliua q̄ omni tpe uiret fide (fructifera)
 bonis opibz (in domo dei). s. in eccl̄ia sancta dei (sperauit
 in misericōdia dei) q̄ duratura ē (in eternū et in seculū seculi).
Cōfitebor tibi cōfessione laudis p̄petuo (qz fecisti) nō
 ex meritis meis s; ex misericōdia tua ip̄a q̄ dicta sūt. s. qz sū
 oliua fructifera in domo dei et qz spero in misericōdia dei (et ex-
 spectabo rē noīs tu) qd̄ ē ih̄sus. i. saluacōz meā (qm̄ no-
 men tuū bonū est). i. dulce et hoc (in cōspectu scōꝝ tuoz)
 impijs uero terribile et horrendū.

Psalmus. liij. in quo p̄pheta cōsolatur
 fideles cōtra p̄secutores suos.

Dixit insipiens id est iudeus vel antixps
vel aliquis de familia sua
(in corde suo. non est deus). s. xp̄us qui dictus fuit deus.
vñ est q̄ hoc idē hodie multi dicūt q̄. s. **Corrupti sūt**)
ab om̄i vi racōis ī quo v̄bo om̄s hērici notati sūt. nā deo
recte nō credidisse corrupcō ē / q̄ a mala fide itur ī tur
pes mores q̄ acerrimas im̄q̄tates s̄ (abomiabiles facti
sūt) deo ī desiderijs suis (et nō ē de illis) reprobis (q̄ fa
ciat bonū) meritoriū qd̄ fieri nō p̄t sine fide p̄ dilectōnē
operāte. ¶ **Pro examināda veritate.** Dñs) p̄ sanctos
viros celestes q̄i examinātores veritatis (faciet p̄spicē
sup̄ filios hōim. ut vidēci siue sciē faciat si ē aliq̄s) ex illis
(intelligēs) vera cognicōe deū aut recta opacōne (re
quires deū) Dñs) filij hōim q̄. s. nepharijs p̄suasiōibz
execātur (om̄s declināuerūt) a recta: dīe iusticie hīc im
epti facti sūt ad q̄secucōz vite eterne nō de numero illo
rū increduloz (ē q̄ faciat bonū) meritoriū (usq; ad vnū.
¶ **Nōne cognoscēt**) se impie agere isti (q̄ opantur im̄q̄
tatē) vñ q; cognoscēt penarū experimēto / q̄ fideles dñi
lamiaē q̄ tendūt / q̄ q̄tra mādata eius viduas opprimūt
pupillos expoliāt q̄ malicie dentibz (plebē meā) assidue
et delectabiliter ac si (cibū p̄ams) comederēt deglutūt
et osumūt. ¶ **Et merito** hoc eis accidit. qm̄ **Deū** nō imuo
cauerūt (intus ī corde p̄ eteris bonis q; ī eū nō credide
rūt (illie trepidauerūt timorē). s. ne adeptā felicitate frau
dētur / ne diuitijs minus fruāt̄ muētis / ne acq̄sitis p̄uē
honoribz (vbi non erat timor) iustus. q; oīa ista hūana
q̄ dicōne sūt relinquēda. illa vero nō cogitāt p̄ que veris
simo timore torquēdi veniūt in eternū. ¶ **Quare** trepi
dauerūt vbi nō fuit timor. ¶ **Qm̄** deus dissipauit v̄tutem
eorz. qui hōimibz placere q̄rūt) et nō deo / qd̄ sceleratorū

specialiter esse dimoscitur (tales confundentur) quia a regno dei separabuntur (quoniam deus spreuit eos) quod specialiter respicit iudeos qui timentes ne locus perderent occiderunt christum. Ad quos iudeos uersus propheta ait / Stulti iudei. **Q**uis dabit ex spiritu ex gente nostra iudeorum (salutem israel) nullus mihi iste quem negastis esse deum. iste solus dabit quod (cum euerterit) .i. prius amoueit (captiuitatem) omnes fideles a paradiso exules et quod captiui habentur in die iudicii ad beatam patriam reducet (exultabit iacob) .i. credentes iudei (et letabitur israel) .i. omnes qui mente uident deum.

Psalmus. liij. in quo docet uir iustus in adulis laudare deum
Orat propheta in persona uiri iusti dicens.

DEUS IN VIRTUTE NOMINIS TUI

a me inuocati (saluum me fac) scio quia non est aliud nomen sub celo mihi tuum in quo oporteat nos saluos fieri. et in futuro iudicio ubi in maiestatis tue (virtute) apparebis (secerne me) a massa perditorum. **D**eus exaudi orationem meam (ta citam / etiam) (uereba oris mei) ut iam non solum cordis instinctum sed etiam uocis exaudias affectum. quo desiderio a malis liberari (percipere) dicit quia illa proprie percipere dicuntur. quae mentis archano recoduntur. **I**deo oro. **Q**uia mali aliam a deo fidei opibus (insurrexerunt aduersum me) et tuorum infame mentis armati (querunt vitam meam) et sanctorum perdere (qui non proposuerunt deum animum spiritum suum) ignorare deum credentes quae scelerata mente ceperunt. **E**cce gratias ago deo meo quia oratio mea exaudita est (quoniam deus adiuuat me) laborantem ferre patienter quam impij super me mitebantur ingerere. adiuuat autem hoc modo. quoniam (constructor est anime mee) etiam si casu mea periculis exponatur ad tempus.

Auerte mala ab inimicis meis) aduersū me cogitata (et in virtute tua disp de illos) ne possint proficere quae cogitauerunt contra me. ¶ Ego vero ne ingratus videar.

Voluntarie sacrificabo tibi) puritatem bone mentis tibi offerendo (et confitebor nomini tuo) confessione laudis (quoniam bonum est) imo eo nichil melius inuenio. illū enim velle laudare deū inestimabile bonum est. vñ et mens sancta reficitur et mundi istius aduersitas effugatur. ¶ Ideo confitebor nomini tuo. **Q**uoniam ex omnī tribulatione eripuisti me) in praeterito. et ita spero quod facies in futuro (et super inimicos meos) florentes (oculus meus) sursum tendens meum raptā deū quasi cito arelcentes (desperxit).

Psalmus. liiij. in quo de passione xpi.

Vox xpi ex forma serui.

Exaudi deus orationem meam

et ne despereris de peccatione mea) quia ex mandato tuo infirmitatem carnis suscepi (intende mihi et exaudi me. Et hoc ideo oro. quia **V**otum tristatus sui in exercitatione mea) quam pro mundi salute suscepi. videlicet predicando miracula faciendo. infirmos sanando / si in hac exercitatione (tristatus sui) eo maxime quia inde fructum iusticie proficiendi non probatur afferre / o bonitatem piissimi creatoris / ut se tristatum et turbatum dicat quia predicacionibus saluberrimis obstinati populi uelania non credebant / in super (turbatus sui a facie inimici) populi iudeorum dicentis / si rex israel est descendat de cruce et credimus ei (et a tribulatione peccatoris quam me a lapis et flagellis cedebat. ore sacilego aspuebant / spiritibus conabant / cruci affigebant) Merito a voce inimici turbatus sui **Q**uoniam declinauerunt in me iniquitates proferentes super me mendacia et falsa testimonia cuius furoris populi impetus quasi fluminis cursus erat in me

q̄ nullā volētes recipere racōnē / effusionē sanḡnis inno-
centis exspectabāt (et in furore suo molestia seueri erāt
michi. **E**t formido mortis cecidit sup me) ad tēpus
vñ (et p̄pter hoc turbatū ē cor meū) sc̄dm hōiem i me ce-
pi tristari. ⁊ mestus eē / et tristis facta est aīa mea usq̄
ad mortē. **E**t separacō aīe a corpe sine turbacōe maxi-
ma nō p̄t euenire. inq̄t (timor) i corde (et tremor) in cor-
pe (venerūt sup me) vñ ait. pater si possibile ē trāseat a
me calix iste (et tēpserit me tenebre) q̄ extincti sūt oēs
sensus mei. **Q**ui ut turbacōes p̄dictas ⁊ molestias
iudeoz vitaret / liberacōz exptēs ait. **Q**uis dabit in
pennas sic colūbe. et volabo ⁊ requiescā in pace p̄petua /
vbi tu p̄r qui hūanā naturā usq̄ ad celoz regna pdu-
cens / ad tuā dexterā collocabis. **E**cce elōgaui me fu-
giēs) a p̄fidis iudeis quoz durissima corda inuenio (⁊
manh i solitudine gēnū) **L**icet aut timor et tremor mor-
tis venerint sup me. **E**xspectabā) tñ p̄fidiū p̄ris (qui
me saluū fecit a pusillanimitate spūs) ne cederē malis
siue deficerē in passione (et tēpestare) tribulacōis iude-
oz. **N**recipita dñe eos) qui in altū supbie erecti sūt
in tēptū hōim (et disp̄ge eos) p̄ diuersas nacōnes (et
linguas) ne p̄ciosas ofluant vanitatē et hoc ideo (q̄
vidi p̄fidiā eoz) in nō credēdo michi (et tradictōnē
michi faciēdo i ciuitate) iherusalē. **D**ie (cū docerē tur-
bas ⁊ ipi iudei nō crederent (et nocte) cū paterer et illi
blasphemaret / ita (ciuitas illa repleta ē iniq̄tate) tā ma-
iores q̄ minores (ut sup̄ muros redūdare vidētur inq̄-
tas eius) in omni aūt plebe erat studiū malignādi ad
mortē in inferēdā (et iniusticia) q̄ sine merito meo. **E**t
nō defecit de plateis eius vsura ⁊ dolus) omnia enī q̄ in le-
ge p̄hibita sūt ad augendū peccū cumulū excreuerūt i ea

Exprobrat specialiter iniquitatem perfidi iude dicēs. **Q**uoniam
si inimicus meus) apertus publicus iurgans (maledixisti
mihi) eo quod sibi nocuisset; causam haberem (paciēter sus-
stinerēdi) **S**is qui oderat me) manifeste (sup me magna
locutus fuisti) superbe in insultando. omnimodo. aliquod malum
vel mortem (abscondisset; me forsitan ab eo) non vindicasse in
me. **T**u vero o iuda. **H**omo unanimitis) .i. eiusdem animi
reputatus inter apostolos (dux) missus cum ceteris ad predicā-
dum. siue dux quia itineris precursor (et notus meus) in eadem so-
cietate et in eodem collegio mecum manēs. **Q**ui simul mecum
capiebas cibos cum dulcedine) caritatis (et spe in templo) sa-
lomomis pari consensu (ambulasti mecum) cum alijs discipulis
ad predicandum et tamen tradidisti me in manus peccatorum. **P**ro-
pheta in persona christi imprecans penam predictis inimicis ait.
Nemiat mors super illos). s. iudam et socios suos qui ope-
ra filio invidendo et tradendo christum fuerunt (et descendant in in-
fernum viventes). .i. ita graviter puniuntur ac si vivum cremas
revertur. Et hoc ideo. **Q**uoniam tanta precordia quam opera eorum neque-
cibus plurimis et perniciosissimis plena sunt tanta in occulto quam
aperte. **E**rgo autem) ex forma sui (ad dominum clamavit) et de-
us) prae) exaudiuit me) consequens erat illum exaudiri qui a
maiestate sua non poterat segregari/ alia litera habet; sal-
uavit me. s. resuscitans me/ et ideo nec uide predicōnem nec
aliorum impiorum) complicum iniquitatem timeo. **E**t quia salua-
bit me. **N**arrabo et annuntiabo vespere). .i. in cena discipulis
quod fecit cum dixit vado ad eum qui me misit. et alia multa (et
narrabo etiam mane) quod fecit cum pilato querenti an esset rex
iudeorum. respondit. tu dicis (et narrabo in meridie) quod fecit
cum dixit. consummatum est et emisit spiritum (et dominus ad exitum pducet
vocem meam) ut sic dicam ita erit. **E**xaudiuit quidem me quia
beneficio resurrectōnis. **L**iberabit in pace animam meam

Liberabit in pace animam meam ab hijs qui oppropinquant michi) id est ab hijs qui laudibus fictis reddere videbantur obsequium/ corde michi latro omnis fauebant inimicis (quonia inter multos) qui me persequebantur (erant tales) qui me fecte laudabant dicentes/ scimus quia verax es magister/ et tñ latenter fauebant aduersarijs.

Exaudiet deus) me orantē (qua deus) pater qui est ante secula (humiliabit illos) perfidos iudeos tollens eis locum et gentē per romanos.

Merito humiliabit illos. quoniam

Non cōmutantur de malo in bonum de peccato ad penitentiam) sed pmanent in peruersitate sua obstinati/ et hoc ideo (qua non timuerunt deum) filius dei crucifigentes. nam qui timet deum a sua phidia cōmutatur dum iudicij pauore et caritatis studio eligit dominicis iussionibz obedire/ et ideo (deus extendit vīdīctam suam ad retribuendum eis penam) pro peccato secundum ordinē sue sapientie condignam.

Merito extendit vīdīctam super eos. quia.

Contaminauerunt testamentum dei) prauo intellectu interpretantes sacram scripturam/ et nolentes credere quod eis agnosatur scripturarū veritas p̄dicasse/ et ideo (diuidētur in die vīdīctē a societate fidelū tanq̄ arsure palee) a gramis. et hoc erit in die iudicij quando voluntas dei om̄ibus innotescet/ tūc enim illud quod hic per prophetas p̄cinnit et per

apostolos predicauit generalitas manifestissime
tunc videbit.

¶ Cur deus faciet illa que dicta sunt quoniam.

Sollicerunt perfidi iudei sermones suos super
oleum) quando dicebant magister scimus quia a
deo uenisti et uiam dei in ueritate doces (et ipsi tamen
fuerunt iacula) quando dixerunt reus est mortis/
o execranda diuersitas. Potuissent homines mole-
lia loqui dum essent tam dura facturi.

Loquitur cristus ad unumquemque fidelem. Et quod
tales sunt isti non in eos sed in deum.

¶ Maeta curam tuam) tanquam in portum (a ipse te
fouebit) et si iustus fueris non patietur te finaliter
fluctibus fatigari) et si in hoc seculo non adimat ius-
tis fluctuationes) est quia eos temporaliter probat
ut in eterna uita quos coronet inueniat.

¶ Tu uero deus) qui iustos nutris foues et conser-
uas (deduces eos) qui me persequuntur (in puteum
infernum) ut qui noluerunt bibere de fonte aque uiue
in puteum eterni interitus demergantur) o pietas
inaudita iudicantis. totum hominibus predicatur
ut culpa plectibilis euitetur. **¶** Unde.

Quiri sanguinum et dolosi) qui effusuri sunt sanguinem innocentissimi redemptoris nostri (nō dis-
midiabunt dies suos) voluntarios scilicet non
autem a deo constitutos. quia illi in predestinatio-
ne dei noscuntur esse diffiniti. sed suos. nō enim ps-
ficiunt tot annos quantum putant / sed infra tē-
pus peribunt quod sperabunt (ego autem) vox fi-
lij ad patrem a diebus temporalibus veniam ad di-
em eternum quia (speraui in te domine) quod non
faciunt illi.

Psalmus. lv. in quo populus fidelis
confortatur contra persecuciones maiorū.

Vox ecclesie orantis deum ne fideles opprimantur ab
inimicis dicit.

Miserere mei deus ^{presta auxiliū. porri-}
^{ge scutu; misericōdie. ne}
deficiā in tribulacōne (qm̄ inimicus) .s. diabolus p se et
p suos (psequitur me) multis modis me affligēdo (toto
tēpore impugnās) visibiliter et invisibiliter (tribulavit
me). **N**ecessē ē ut miserearis. **Q**m̄ multi sūt inimici
mei) mēbra diaboli (qui bellātes toto tpe vite meē adū-
sū me) in mēbris meis quasi pedib; (cōculcauerūt me)
Sed nūquid. **A**b altitudine) supbie et elacōis istoz
qui me psequitur q̄ breui tēpore duratura est (timebo)
sperando. absit/ non enī timebo qz (ego in te sperabo) in
quo nulli sperāti timēdū est. **N**is enī sperauit in dño et
cōfusus est: nullus. **I**n deo laudabo firmos meos)
attribuēs ei sic fonti sapiētie qd̄ bñ loquor (in dño spera-
ui) in quo firmatus (nō timebo quid faciat in hō). i. car-
nalis quicūq;. **T**ota die v̄ba mea) licz essent a deo. licz
essent salutaria (execrabātur) et tēnebāt a phidis inimi-
cis meis (oia v̄ba eoz erāt ad inferēdū malū michi)
Ipsi subdoli xp̄iam) Inhabitabūt) mixtū cū bonis.
publice enī videbātur esse in ecclia et congregacōes sequi-
uentisq; populoz s; virus pueritatis sue (abscondūt)
īp̄i/ si nō possunt statū decipere imitātes magistrū suū dia-
bolū q̄ semp m̄tatur in fine hominē decipere (calcaneū meū)
finē vite mee (obscuabūt). **I**lli ita agēt) tra me utpote
quib; grauis sūt ad vidēdū. mali enī quasi graue pōdus
ferūt vitā iustozū s; tñ ego nō curo/ qm̄ tu. **D**ñe sal-
uos facies illos) et hoc (p nichilo). i. sine aliquo merito
eoz s; gratis p pietate; et p hoc saluabis quia (in ira)
correctōis tue p flagella (p̄p̄os) a statu supbie (ofrim-
ges) ad hūilitatē et per diuersarū angustiarū numero-
sitate reuocati) opellētur tibi dño) offerri.

Si ego ut exemplū eis dare diceris. **A**nnūciāui tibi vitā meā) p hūilē cōfessionē (et lacrimas meas) q̄s tibi p hīs fudi p tua clemētia (acceptas habuisti i cōspectu tuo) **S**icut) erat (i pmissiōe tua exaudisti me deprecantē) p miserā enī te exauditurū flētē ac tribulatū / inueni ergo te misericordē i pmittēdo / veracē i reddēdo / cū exauditus sū nō timeo inimicos / qm̄ adūsarij mei (i fugā dūtentur) **I**n quacūq; die) et i quacūq; etate (inuocauero te ecce cognoui) q̄ i om̄i necessitate tu deus assistis misericordiā p̄stās tuis et ita (cognoui q̄ deus meus es) p̄prie q̄ i om̄ib; michi aduersis tā clemēter subuenis / quē colo quē amo. **E**t ideo. **I**n deo laudabo verbū) filiū i deo p̄re intelligēdo et p̄dicādo eū p̄ri cōsubstācialē cōeternū et omnipotentē / et quicquid de p̄re scdm̄ substantiā dicitur de eo esse sentiēdū (et s̄monē). i. p̄dicācōne xp̄i p̄ quā regulā viuēdi mūdo p̄stitit et salutē / laudabo i dño spū scō p̄ quē est facta. et ideo (i dño speraui) et p̄pter hoc (nō timebo quid faciat michi homo). i. diabolus q̄ me iniqua semp̄ volūtate p̄sequitur. **N**ō timebo dico q̄ si auferātur i hęc t̄palia tñ remanebit i vñ tibi seruire possim q̄. **I**n me sūt vota tua deus). i. delicia tibi fuiēdi / nō ē opus extra querere q̄ i me sūt que vota ego reddaz tibi. s. laudacōnes noīs tui / q̄ de cordis area p̄fertur laudis incensū et de telario bonē cōsciētie p̄fertur fidei sacrificiū. ista sūt vota p̄ncipaliter tibi grata si caritate fuerint incensa. **M**erito deo laudare te. **Q**uā eripies) i alia vitā (animā meā de morte) p̄petua (oculos meos a lacrimis) quia ibi nullus mala sua despect (et p̄des a lapsu) q̄ ibi nulli labūtur i malū. eripuisti dico (ut placeā corā deo i splendorib; scōr) i eternū.

Psalmus. lvi. in quo de passione et resurrectione xpi.
Vox xpi ex parte humanitatis p se et coepe suo ad prem
inquit regulam nobis sancte orationis ostendens.

Miserere mei deus miserere mei

repetendo hoc. piculum imminere magnū ostēdit (miserere
mei deus q̄ i te ofidit aīa mea) tue enī orationis ē p̄p̄riū
illis p̄stare misericordiam / q̄ in te habent ofidētiā. **B**n̄ debes
facere. **M**m̄ in p̄tectōe mat̄erne pietatis tue) i hoc trī
bulacōis estu ne arescas (sperabo) ut v̄mbraclū p̄beas
michi. hoc i mēbris iugiter facit (donec trāseat inq̄tas)
quod in fine oplebitur. nam ante finē seculi nec inq̄tas
derit p̄mēs nec iusticia patēs. **C**lamabo ad deū altis
simū) ad quē nō voce valida s̄ puritate oficiētie pueniē
(qui b̄n̄ facit in) maxie cū excellēssimū in carnacōis ar
chānū sua gr̄a hūano gr̄o tulit. v̄n̄ seq̄tur **V**ox ecclie
Bene fecit michi et ita bene. q̄ **D**ixit) p̄r filū suū (de
celo). i. de secreta essentia sua q̄ me et totū genus hūanū
sanguine suo (redemit et dabit in opprobriū) impios et
peccatis obnoxios (oculcates me) **V**ox xpi. **D**eus
pater misericorditer egit mecū secundū veritatē p̄missi
onū suarū quia eripuit animā meā de medio populi iu
deorū) a p̄ncipibz eorū seducti / v̄n̄ illi leones et illi catuli
leonū omēs fremuerūt omēs occiderūt (ego dormiui)
somnia mortis secundū carnē (turbatus) ex timore et an
gustia passionis **V**ere fui turbatus. q̄ **F**ilij hōim)
.i. iudei q̄ deberēt eē filij dei et sūt filij diaboli q̄ licz i passio
ne manus haberēt inermes / os tñ habuerūt armatū / nā
(dentes eorū sūt arma). s. impia eorū ofilia (sagitte) v̄
ba volātia usqz ad opacōz mortis emissa (et lingua eorū
gladius acutus) dū clamarēt crucifige crucifige eū.

O deus pater mihi illi ita faciunt contra me. ita me derident. **S**ed tu fac me resurgere et exaltari super celos) ad dexteram tuam et per hoc (in omnem terram dilatabitur gloria tua) Postquam Christus interposuit de sua exaltatione recitatur ad inceptam narrationem de sua passione dicens. **Q**uamquam parauerunt pedibus meis) quasi latenter dum interrogationes inferebant dolosas ut si liceat censui dare cesari) et de adultera cum interrogant quod ipse diceret (et incuruauerunt vitam meam) deiciendo me in mortem. **F**oderunt autem faciem meam foueam) et hoc cum in facie mea dixerunt clamantes reus es mortis. quod ideo dicti sunt foueam foderunt quod eum neci visum sunt tradidisse / sed hoc agendo Christo qui patiens fuit non obfuerit sed ipsis iudeis qui ceciderunt in foueam ipsam mortis) quando post Christi resurrectionem capti dispersi et interfecti sunt / interfecerunt Christum et interfecti sunt / et vnum se regnum obtinere putabant / inde perdidit. **O** deus pater et si inimici mei laqueum parauerunt pedibus meis et foueam foderunt autem faciem meam nichilominus. **P**aratum est cor meum) ad tolerantiam passionis usque ad mortem / et per resurrectionem gloria quam moribus omnibus in spero affuturam) (paratum cor meum) ad agendas gratias. nam) (cantabo) ore) (et psalmum) ope) (dicam). Et ut hoc possim explere. **E**xurgere gloria mea) quam hactenus latuisti) (exurge) potenter caro quam fuiti) (psalterium) organum) (et cithara) humana patiens. exurgere dico) et letare quod certus sum) quod) (exurgam) diluculo) quo tempore eum resurrexisse euangelij lectio sancta testatur. **C**onfitebor tibi) confessione laudis postquam resurrexero per meos) (coram) populis) predicando laudes tuas) (et psallam) tibi) virtuosus opibus) ut tu pater glorificeris) (a) gentibus) Hoc autem confitebor tibi) confessione laudis. **Q**uia magnificata est misericordia tua usque ad celos) cum humanitas mea usque ad celorum regna perducta est) (et veritas tua) quam per prophetas dixerat) quod) (nubes) dicuntur per me adimpleta est.

Agentes ergo gratias dicimus cū ppha. o xpe **E**x
altare sup celos deus et sup omnē terrā) manifestabit
(gloria tua) cū spūs sancti donū in omnē carnē effudis.

Psalmus. lviij. in quo redarguitur
malicia iudeoz contra xpm.

Propheta gn̄aliter monēs omēs fideles recte iudica
re et vere loqui et specialiter in p̄sona xpi increpans iude
os q̄ aliud de xpo loquebatur et aliud iudicabāt ait.

Filii hoīm patriarcharū et ppharū quos imi
tari debetis (si vere) qd̄ utiq; verū ē
(iusticiā loquimur) dicēdo michi magister scimus qz a
deo venisti et viā dei in veritate doces (recte iudicate) quō
aut dicitis post corā pilato crucifige crucifige eū sic aut
iudicātes fide locuti sūt iusticiā / o probamini / aliud in la
bijs aliud in corde habētes. **S**ed vos o iudei quō po
testis de me recte iudicare. **Q**ui iniquas cogitacōes
in corde v̄ro cōtra me (operamini in terra) .i. p̄lo vestro /
et sic male cogitatis (ita inique operamini) malis enī co
gitacōib; v̄ris / opa v̄ra o cordā / manus enī sequitur
cor. vñ iniqui estis corde et manu. **E**t hoc ideo faciūt. qz
Alienati sūt peccatores iudei a veritate a vita beata (a
vulua) .i. ab ip̄o origine / nō qz extūc peccauerūt s; quia
p̄cognouit dñs ab utero illos peccaturos. vñ sequitur
(errauerūt ab utero) id ē errare p̄sciti sūt ab utero (locu
ti sūt falsa) dicētes se filios abrahe cū opa abrahe nō fa
cerēt. **Q**uibus fuit. **F**uroz in malo (ad similitudinē ser
pentis) nō cuiuscūq; s; (aspidis furde) nō quidē carēns
aurib; s; (obturāns aures suas) terra et caduca ne audi
at / vñ seq̄tur. **Q**ue aspis qz obturat aures. **N**ō exaudi
et vocē incātātū) ut ad lucē educat (et venefici incātātis

sapiēter) scōz artē suā. cui merito iude oparatur q̄ cor dis
aurib; ob duratis nolūt audire scripture scē salubrimā
doctrinā p̄ quā reuocari possent ab errore et de tenebris
venie ad lucē obturātes aures suas/ vnā amoē terreno
rū alterā cauda. i. delectacōe peccōrū p̄ccatorū. Prop̄ha
p̄dicēs penā eoz dic. **D**eus inimicōz steret et deducet
ad nichilū dētes). i. dolosa v̄ba et captiosas interrogacō
nes et hoc (i ore ipoz) ut nō audeāt p̄ ofusione loq̄ sicut
qn̄ posuit filētū saccis et phariseis interrogātib; si li
cet cēlū dari cesari (et molas leonū). i. inelamacōes mor
tis q̄s fecerūt iudei cruēto ore clamātes crucifige crucifi
ge eū (ofringet dñs hoz) mole ofracte sūt qn̄ xp̄s re
surrexit. **A**d nichilū deueniet tāq̄ aq̄ decurrēs) q̄ cito
absorbet a terra/ s; deus p̄ misericōiā ad salutē eoz (arcū)
. i. mīmas q̄b; terret (intēdit) et tādiu terret mīmis et fla
gellis (donec infirmati et huiliati) ad p̄niā et ofessōis sa
lutē meliorata se mēte ouertāt. **S**icut cera) q̄ igne dis
solutur sic illi mali q̄ in p̄fidia sua indurati fuerūt i futu
ro iudicio (igne p̄mētur/ supcedit ignis) supbie ocu
piscētie et ire sup eos et deo (nō viderūt solē) iusticie a quo
oēs gētes illuminātur. **M**riusq̄ sp̄me vrē). i. q̄ sp̄ma
rū more p̄mo delectāt postmodū pungūt (manifeste p̄
cipiāt) p̄ exp̄ctiā (rānū). i. acutissimā dānacōz i extremo
ignis viciōz (absorb; eos dū adhuc viuūt) i vita ista/
q̄ dicūt nō absoluti viuētes s; sic viuētes qz vita impioz
nō ē vera s; falsa/ et hoc fit i ira qz deus tāq̄ iratus punit
peccōres. **L**etabitur iustus cū videit punicōz peccō
rū) nō zelo v̄m dicte s; zelo d̄me iusticie recordās se d̄me
volūtati (manus suas lauabit i sanguine peccatoris)
id ē opa sua p̄seruabit mūda ab iniquitatis maloz
visa eoz punicōe/ qz stulto pereūte sapiēs astutior erit

Quibus consideratis dicet quicumque rationabiliter loquens.
Quia utique est fructus iusto de bonis operibus suis/ siue
 de sua iusticia/ ergo a contrariis (utique dominus diiudicans
 eos). i. malos de iniquitatibus eorum non solum in futuro sed etiam
 invita presentia ubi flores videtur/ vult ergo intelligi quod nec
 mali in hoc seculo omnino a pena sunt liberi quam vis flores vi-
 deatur/ nec boni a beneficio sequestrati licet mundanis oneribus
 opprimantur.

Psalmus. lviij.

Vox christi et membrorum eius.

Eripe me ^{de inimicis meis) qui oderunt me (de 9}
^{meus) quod non possum eripi sine tuo ad}
 iutorio (et ab insurgentibus in me) **V**bis otumeliosus (libera
 me) **E**ripe me non solum (de cogitantibus in mala sed
 de hijs etiam qui iniquitatem conceptam mente) durata etiam (opaco-
 ne opererentur et de viris paratis ad effundendum sanguinem in-
 nocentium christi et suorum. **S**alua me dico quod ecce. **E**xpert a-
 nimam meam). i. me ipsum (irruerunt) cum impetu sine omni ratione
 (in me) huiliter (fortes) superbi iudei principes sacerdotum et
 seniores populi de sua iusticia presumptes ut morti me trade-
 rent. **I**ta pharisei iudei super me irruerunt sine causa quod. **N**ec
 iniquitas mea peccata contra proximum (nec peccatum meum) factum
 contra deum meruerunt quod hoc in facere debuissent (quod sine in-
 iquitate cursu vite presentis pergit et direxi) **V**erbo meo. predicatio-
 ne mea et vite mee exemplo. primum et distortos homines quantum
 in me fuit ad rectum finem (direxi) **D**ecurre michi ad teve-
 nientiam) quod secundum naturam divinam a te nunquam discessi et fac ut (quod
 non videtur videatur) per fidei quod ego equalis tibi sum. fac nota
 hominibus equalitatem nostram/ non putent iudei se purum hominem
 crucifixisse (et tu domine deus virtutum). s. angelorum (deus isra-
 hel). i. qui videis deus solius israel. i. unus generis qui te colit.

Intēde ad visitādas omēs gentes ut tibi credētiā
copia crescat ex gētibus q̄ sterilitatē fidei in iudaico po-
pulo operisti (nō miserearis hīs q̄) ex certa malicia et
obstinata mēte (i peccis pseuerāt) q̄ tales nō sūt digni
miscdia. **P**ropheta de iudaici populi futura ouersione.
Intende dñe et vere intendes et salubriter. qm̄ **I**n vlti-
tima etate seculi) adhuc iudei qui pfidi fuerūt ante (cō-
uertentur) ad fidē tuā ita ardēter q̄ sicut nūc crudelis-
sima obstinacōe durati sūt ita tūc (ut canes famelici) fi-
dei auidiissima desideria (paciēter) q̄ canibus merito cō-
parātur qm̄ antixpm̄ illū in hūamissimā beluā fidei calo-
re raptati/religiosis latratibus insequētur/meliores erūt
tūc canes q̄ nūc sūt hōies qm̄ legē in q̄ mō delinquūt tūc
fideliter defendere otēdēt/q̄ sūnt (ciuitatē). i. sanctā ecc-
lesiā defendēt et munit et trahēticas impugnacōes quā
correctis p̄dicacōibus (circuibūt) **E**cce loquētur i ore
suo) qd̄ nūc habē nō merentur i corde/aliisq; ad bona
ouertent q̄ ip̄i p̄us credē noluerūt/et erit vniq; (in labijs
eorū gladius) celestis v̄bū dei q̄ gladius legitur bis ac-
cutus ex vtroq; testamēto feriens et ad sanitatē felices a-
nimas sua vulneracōne pducēs/et ita omēs mirabūtur
dicētes (qm̄ quis audiūt) scz talia. **E**t tu dñe deride-
bis eos) qui p̄dicacōes rectas audire noluerūt (et ad
nichilū deduces omēs gentes malignātes q̄ obstinacōe
crudeli i scelerata antixpi religioe pmanserūt. **V**ox
filij ad p̄rem ex forma hūamitatis. **F**ortitudinē meā p̄-
te custodiā) sicutio tuo applicadā et exponēdā ad gliaz
tuā (q̄ tu deus ad altitudinē tuā suscepisti me et miscdia
tua) ante q̄ quicq; homi agerē (p̄uenit me) pre osortibus
meis dādo in sine mēsurā sp̄m̄ sanctū. **D**eus oñdit m̄)
quantā miscdiā exhibuerit michi (sup inimicos meos)

ut totaliter nō pereant ut etiā inter inimicos meos Virtus
maiestatis possit oñdi. s. ut de blasphemis fiat religiosi/
et de iniqua cōsuetudine iustissimi. ego vero implēs p̄ceptū tuū
oro (ne occidas eos) ne peccatus pereāt s; magis errasse
se gloriola satisfactōe agnoscant (et ne qñ obliuiscatur
p̄pli) xp̄iani aliquo tpe (mei). i. mee passionis. si nō sint
testes legis et mortis mee / iudici multū quidē iuuāt au-
toritatē xp̄ianā q̄ p̄dicta omnia inueniuntur i libris eo-
roz / qd̄ mihi eff; / s; finxisse et ad inuenisse xp̄iani putaren-
tur. Et si rogo deus meus ut iudei om̄ino nō pereant.
Dispoge tñ illos in Virtute tua) p̄ diuersas terras ut in
hac disp̄sitione scelus suū peccatōe deplorent (et deponere
eos) de sup̄bia sua / a potestate / a iudicijs / a regno / a sa-
cerdotio ut s̄ms i opprobriū om̄ib; (p̄tector meus dñe)
Et si rogo deus meus ut nō occidas eos. **D**ecide tñ de-
lictū oris eoz). i. in sanas cogitacōes eoz qñ consiliū
inierūt ut neci me traderēt (et s̄monē labioz suoz) qñ
dixerūt reus ē mortis. refusatādo autē me quē p̄dē volue-
rūt occidis delicta oris eoz et s̄monē labioz suoz qz
tūc q̄ppe quē p̄dēdū clamauerūt viuē expauescēt. et quē
in terra s̄tēpserūt in celo ab om̄ib; gētib; adorari mirēt̄
(et s̄phēdātur i sup̄bia sua) vidētes se sup̄be egisse et im-
amiter qz frustra irruerūt fortes i huilē. **J**udei s̄phēsi
in sup̄bia sua facti huiles. **D**e execracōe) siue maledi-
cto s̄tra xp̄m (et de mendacō) s̄tra eū. peccatōes (annūci-
abūtur i s̄sumacōne). i. in p̄fectōne Virtutū. annūciabitur
enī alijs qz iudei q̄ p̄mo erāt xp̄i inimici iā sūt ouerfi p̄-
fecti i Virtutib; ita qz ubi abundauit delictū execracōis et
mēdacij / sup̄abūndabit gr̄a p̄fectōnis. et hoc factū (est
in ira s̄sumacōnis) q̄ est qñ deus v̄ndicat ad salutē (et
ita nō erūt tales) q̄les p̄us fuerūt sup̄bi et blasphemī.

Et isti iudei cū fuerint pfecta religio eueraciter instructi
Tūc sciēt et agnoscēt xpm dñm esse iacob) patriarche
sui qđ p̄mitus nō credebāt (et finū terre) gētū p omnes
partes terre qđ modo durato corde nō sapiūt. **C**ōuer
tētur) supra ē positus versus iste vbi ouerho a salus iuz
deoz futura affirmātur. **S**pi vero) iudei q̄ verā merue
rūt habere doctrinā (dispgētur) vbiq; inter gētes (ad
māducandū) cibū spūalē salic; ut alios lucrētur p̄ dica
cōmb; suis et i corpus ecclesie trāsformēt credētes (si nō
fuerint saturati) de credulitate pplōz vidētes v̄ba sua
non fructificare in mētib; phidoz ut vellent (murmura
būt) o tra pigros increpātes alios nolētes credere.
v̄troq; pariete. s. pplō iudaico et populo gentili in angu
ari lapide diuēto ecclesia tota gaudens dicit.

Ego aut cantabo potentiā tuā) qua liberaſti me et iuz
deos et gentes ouertisti (et exultabo mane misericōdia tua)
cū sc; nox seculi istius obscura trāſierit qñ iam misericō
dia tua in sanctorū remuneracōmb; elucescet.

Et hoc iuste faciā. **Q**uia factus es susceptor meus)
id ē meoz ad maximā dignitatē (refugiū) mei et meoz
mihi (in die tribulacōis) o qđ gratū est refugū qñ tpe
tribulacōis o donat. Quapropter. **A**diutor meus)
nō tantū cantabo s; (tibi psallā) bonis opib; quia (deus
susceptor meus es) o tra p̄secucō es hostiū (deus meus)
id ē creator meus (misericōdia mea) q; totū quicquid sū de
tua misericōdia est.

Psalmus. lix. in quo docemur ut deserētes dia
bolū regem nobis xpm esse cognoscamus.

Propheta in voce populi qui in primis errorib; erat
alligatus gratias agens de cōuersione eoz dicit.

Deus nos q̄ mali eramus (repulisti nos) ab errore et a peccatis (et destruxisti nos) male edificatos ut erigeres ī bonū edificū qđ dureret ī p̄petuū (iratus es) malicie n̄re / vetustati n̄re ut periret at (et misisti es nob̄) ad cultū vere religionis adducēdo nos / o ira misericors / o indignacō salutaris / captiuitas libera / aduersatio fructuosa. **C**ōmouisti corda eorū) qñ culturas suas deo cognouerūt abominabiles extitisse / qñ aīa duerterēt diuitias · honores · ceteraq; mūdi huius bona apud deū postrema · q̄ aīa putauerūt p̄cipua (et turbasti eos) terrore futuri iudicij / o medice · iā stricis corde op̄tenti medicina succurre (sana stricōes eūs) passiones / sana vulnera eūs (q̄ cōmota est) a p̄stimo errore trāslata ut tibi dño pareat q̄ aīa idolis fūiebat: Quia enī licet peccata per cōmōcōnē stricōnis remissa sint / nō tñ statim dñs ad requiē colligit fideles s; tribulacōib; quib; purgentur exponit. sequitur.

(Ustēdisti) nō sola cognicōne s; etiā ip̄a rei experiētia (populo tuo) factō tibi s̄būgato ac deuoto (dura) grauissimas tribulacōes · ostēdit vero pplō suo dura tū quādo maritū cateruas seuis passioib; acquiuit / tū quādo p̄ scripturā sac̄rā p̄hibuit seruos suos p̄ delectabilia et mollia atq; suauia p̄pria desideria substernē do cuius ut duris laborib; exterminati adūsus sp̄ualia neq̄cie et infurgētū cogitacōnū bella viriliter erecti ad palmā gloriosā; eūs misericōdia mererentur adduci (et potasti nos vino) nō vbi ē uiciorū copia s; (cōpunctōnis) vbertas peccatorū. **Q**uantū sint viles tribulacōes p̄ntis vite fidelib; oñdisti qñ p̄ scripturas docuisti ī hoc mūdo passiones multiplices tuos fidelissimos sustinere. **E**t hāc significacō; dedisti memētib; te ut fugiāt a facie arcus)

a facie futuri iudicii/ dedisti etiā significacōz ut in futuro
(liberentur dilecti) ab erummis scli (saluū fac pplm tuū)
ad dexterā tuā collocādo vbi eterna salus ē et sine fine leti-
cia (et exaudi me) in hijs q̄ peto. **Quia.** Deus locutus
est in scō suo) scz xpo qm̄ v̄bū caro factū ē et mūdi salua-
tor apparuit in quo p̄misit hāc saluacōnē de qua locucōe
(letabor) vox ecclie et hac fiducia oro (et partiboz siccā-
mā). i. humeros gētiū. imponēs super eos sarcinā grām
fuitutis et fidei xpi. q̄ sarcina quibusdā. s. bonis erit le-
uis/iugū enī xpi suaue est. et onus leue/alijis vero. s. ma-
lis erit grauis qz nō oīm erit fides/et eodē mō (cōuallē
tabnaculoz). i. humeros iudeoz (partiboz) qz de gen-
te iudaica aliquā portionē cui iugū xpi suaue erit et on⁹
leue habebō vñs stat de varijs nacōibz ecclesiā dñi esse
collectā. **Vox etiā ecclie.** **Deus est.** i. ad corpus
meū pertinēs ē ouentus martirū per (galaad) q̄ interp̄-
tatur aceruū testimonij designatus et pplius fidelium q̄ p̄-
oris vite oblitus in anteriora se extēdit per (manassen)
figuratus q̄ interp̄tatur oblitus (meus ē pplius) fidelis
q̄ in bonis operibz sp̄ fructificat/q̄ p (effraim) intelligit̄
q̄ interp̄tatur fructificacō (fortitudo ē capitis mei). i. xpi
inq̄t ecclia q̄ carne moriēdo p̄ gl̄iosaz resurrectōz suā tu-
lit sp̄i nr̄e copiosissimū fructū **Iuda.** i. xps q̄ de stir-
pe iude sc̄dm carnē descēdit ē (rex meus) hec ē fidelium gl̄o-
riosa confessio/et gētiū moabitariū tribulacō et p̄secucō. s. il-
la quā in hoc mūdo sanctissimi sustinēt xp̄iam ē (olla). i.
refectō (sp̄i mee) qz ad sp̄e vite eterne dño p̄stāte porri-
gitur gl̄iamur enī in tribulacōibz inquit ap̄lus/sciētis qz
tribulacō paciētā opatur/paciētia aut̄ p̄bacōnē/p̄ba-
tio aut̄ sp̄e. **Letabor etiā qz** **Et in p̄dumeā extēdā calc-**
ciamentū. i. euāgelium qd̄ est calciamentū qd̄ nos munit

in via. hec est defensio q̄ seculi huius sp̄iosa transcendit
(gentes q̄ p̄us alienigene erāt subdite sūt mō michi)
qua fidē nostrā receperūt. ¶ Desiderio future beatitudi-
nis fidelis pplus exclamat ad dominū. **Q**uis deducet
me) .i. nullus nisi solus deus (in ciuitatē munitā) iheru-
salē futurā que sic munita et p̄fecta ē ut nulla persecucō-
ne quatiatur (aut quis deducet me usq; in ydumeā) id
est gēnitatē terrenā p̄ cupiditatē. et rubēā p̄ crudelita-
tē nisi tu ip̄e deus ad quos gentiles deduci desiderat ut
multi ex gētib; sibi incorporētur et āplietur societate mē-
broꝝ et impleto nūmero predestinatoꝝ simul cū eis ad
eterna bātudinis gaudia p̄ueniret. ¶ **Q**uōne tu deus) p̄-
duces nos ad regnū tuū (qui) tū h̄c videtur (repulisti
nos) p̄mittendo nos tribulari (et nō egredieris deus
in virtutib; nostris) cōtra eos qui dicūt nobis vbi ē de-
us eoz. sicut olim fecisti patrib; quib; ostendisti potē-
tiā tuā / quibus te auxiliante gentes cesserūt et magna
strage facta / terrā promissionis obtinuerūt.

Et quia deduces. **A**uxiliare ergo tu nobis deus) tu de
tribulacōib; nos eripe / tu o nos medicamine sana. q̄
(vana salus hominis) salutē p̄stare ī hoīe nō p̄t indign⁹
salutis / ideoq; sperare ī hoīe nō deb; q̄ p̄p̄rijs virtib; p̄-
batur infirmus. ¶ Et q̄ vana salus hominis populus fi-
deliū dicit. **I**n deo faciemus virtutē) nō enī eū diabolo
aut vicij; gladio certādū est / sed illis virtutib; quib;
xp̄us ip̄e pugnavit / ut supbiā humilitate vincamus / di-
uitias paupertate superemus / et ip̄e cui nullus resistere p̄t
p̄ nobis pugnans (deducet in nichilū inimicos n̄os)
delendo de libro vite vbi sibi scripti videbātur elati.

¶ **P**salmus .lx. in quo monet ad laudē dei.

¶ **V**ox ecclesie p̄teritis ut eius exaudiatur oratio dicit.

Exaudi domine deprecationē

meā) sup̄ remocōne maloz (intende oracōni mee) sup̄ impetracōne eterne vite. **I**ntende dico quia. **C**lamavi ad te ab vniuerso orbe terraz. **H**oc (in anxietate cordis mei) ut a te desoler / verū et si q̄dū sū in hac peregrinacōe anxietur cor meū tēptacōmbz. nō tñ p̄ tua clemētia v̄mcor qz (in xp̄o qui ē p̄tra firma exaltasti me) i q̄ om̄is edificatus ē xp̄ianus. **N**ō solū exaltasti s̄ exaltatū et i fide firmatū. **D**eductisti p̄ te viā ad te veritatē et vitā hoc (qz factus es sp̄s mea) i omni angustia mea (et turris). i. defensio (fortissima) et inexpugnabile p̄h̄ diū (a facie diaboli) et socioz eius q̄ famulos suos inuicta p̄tectōe custodit. **T**u es sp̄s mea turris fortitudinis et ideo tutissimus. **I**nhabitabo in tabnaculo tuo) qz in eo cōtra huius mundi picula (alaz tuaz) scz misericōdia potētie tue q̄ alio paratur (minime p̄tegar) non ad breue tps s̄ (quousqz secula vite istius) diuina administracōe (pagatur). **I**deo dico firmiter p̄tegar in velamēto alaz tuaz. **Q**uoniam scio qz tu deus exaudisti orationē meam) et vere exaudisti qz (dedisti et dabis) futuri seculi (regnū in hereditatē p̄petuā timētibz nomē tuū) sine distīnetōne p̄sonaz / hereditatē dico q̄ nō morte relinquitur s̄ q̄ cū largitore suo p̄petuo munē possidetur q̄ sic venit ad filios ut a testatore minime deseratur / hec hereditas nō habz finē s̄ cū semel suscepta fuerit nunq̄ a nob̄ p̄mutacōe discedit / vñ seq̄tur. **P**ropha de eternitate hereditatis xp̄i et p̄seq̄ns iustoz coheredū eius ait **O** deus p̄r. **S**up̄ dies) tpales (regis) nr̄i cristi quibz in p̄senti eccl̄a regnat (dabis dies eternos) ut nō solū hijs diebz trāseūtibz regnet i eccl̄a sua s̄ etiā regnēt cū

illo sancti in eternū et idem repetens sub alijs verbis inquit (adicias sup annos) quibus in pñtia nobiscū est (annos eternos qui pmanent in generacōnē et generacōnē) vnde sequitur **N**on manet in eternū) ipse fidelis (in conspectu dei) dei pñtia sp fruēs vbitāta erit oīm bonorum copia q nulla erit ibi miseria/ nullusqz ibi miser (nullus ibi qret misericōdiā) et q nō dērit aliqd de pmissis/ nō solutū et omēs facie ad facie videbūt deū (nullus etiā reqret veritatē) **S**ic psalmū dicā) sic operabor (ad honorē tuū) nō breui tēpore (s; q̄ diu durabit michi hoc seculū) ut laudes a me tibi pmissas (et vota) bonorū operū meorū (reddā assidue) cōtinuādo (de die pñtis vite usqz in diē) eternitatis. ut tibi vota nra reddamus et ibi laudes dño ppetua hilaritate cantemus. eternas et gratias indeficiētes exsoluentes.

Psalmus .lxi. in quo monemur ut spre-
tis rebus caducis eterna speremus.

Propheta in psona cuiuslibz viri iusti q seculi vicia relinquens soli deo se sūditū esse commemorat dicēs/ ostra mundos et carnales volētes eū decipere et ad similitē eorū vitā attrahere quid me tēptatis inimici? quid ē qd me sūbvertēre mīnīmī cur animā meā p dere vultis?

Nonne deo subiecta erit aīa

mea) agendo strēnue q ad eius honorē cognouero p̄tinere/ in ipso detectari. in ipso refici/ et p̄ter eū nichil aliud occupāscere. et hoc merito (qm̄ ab ipso est salus mea)

Merito sūbiecta deo debet esse aīa mea **N**ā ipse est deus meus) qui creauit me cū non essem (et salutaris meus) salutis mee q̄ in adā pierat p passionē suam restituitur

et susceptor meus) sub tua p̄tectione in laboribus seculi
ideoq̄ tali adiutorio munitus (non moueboꝝ amplius)
ut p̄us sui carnis infirmitate p̄grauatus. ¶ Vox eccl̄ie
sue iusti ḡnialis ad p̄secutores xp̄ianoz / o vos stulti.
Quouſq; irruitis sup hoies? innocētes / nō vos reuo
cat timor diuinus (p̄ducentes usq; ad mortē) quos deo
deditos esse sentitis q̄ vobis oſentire nolūt (et incubitis
eis tāq̄ parietī inclinato ad ruinā / et macerie depulſe)
putantes q̄ xp̄ianus pplius sit sine defensore et q̄ facile
ruat / vos inania meditamini q̄ cū de⁹ sit susceptor me⁹
nō moueboꝝ āplius. ¶ Vox eccl̄ie ostra iudeos ⁊ fictos xp̄i
anos a q̄b; etiā patit̄ sic a pagamis q̄ dicit **U**erūt̄n̄
iudei ⁊ ficti xp̄iani (cogit auert̄ repellē a me p̄ciū meū) si
ue honorē meū .i. xp̄m q̄ p̄ciū ⁊ honor ⁊ glia mea ē ne pu
ro corde ab homib; coleret̄ illi ita . s; ego sp̄ (cucurri) p̄
mliciā ⁊ viā p̄positā inflexibilis (i sit) salutis eoz cupiēs
eoz fide saturari / s; ipi (ore suo b̄ndicebāt) ut adula cōis
me v̄bis deciperēt (⁊ corde suo maledicedāt) mala i me
machinātes. ¶ Ipi me p̄ tribulacōes ⁊ dolos impugnāt.
Uerūt̄n̄ aia mea sb̄iecta esto deo) et debes (qm̄) nō a
me s; (ab eo ē paciētia mea) ip̄e enī paciētē ⁊ forte i p̄secu
cōib; meis me fecit. ⁊ iterū me ito sb̄iecta eēt dēs aia mea
Quā ip̄e ē deus meus) q̄ vocat me (⁊ salutaris me⁹)
qui redemit p̄ hūamitateꝝ assumptā (et adiutor meus)
ad b̄n op̄adū ⁊ ideo (nō emigrabo) ab eius fide nō sepa
boꝝ ⁊ hoc . q̄ **I**n deo salutaē meū) sal⁹ mea (⁊ glia me
a) hic ⁊ i futuro . et ip̄e (ē meū auxiliū) i omī infirmitate
mea (⁊ sp̄s mea i deo ē) nō i reb; scli. ¶ Cū ergo deus nr̄
talis sit **S**perate i eo omīs o gregacō ppli) ⁊ ut possitis
secure sperare (effundite) euacuate ab omī sorte (corda
uā) p̄cā uā v̄brimis lac̄mis oſitēdo corā illo (sperate)

dico q̄ (deus adiutor n̄r in eternū) ¶ Ego monui sperare in dño. ¶ Verūtāmē filij hominū) ad ea eue hoc nō attendūt (s̄ sūt vān) terrena appetētes ut auari (mēdaces in stateris) ut cupidi qui falsis ponderib; student alios decipere vel ut heretici qui in exponēdis diuinis scripturis sunt mendaces / ut simplices in aliquē inuoluant errorē. studia aut̄ horū in hoc oueniunt q̄ de (vanitate ad vanitatē tendūt) alios (inidipm) vanitatis ducentes ut socios sibi constituant.

¶ Vox ecclie. o vos filij ¶ Nolite sperare in iniquitate) in malicia q̄ inde nulla vtilitas nascitur s̄ potius eterna dānatio procuratur. ¶ et ad paupes ait (et rapinas nolite cupiscere) auferēdo aliena p̄ violētā. nō enī p̄t crimē rapine indigentā tollere. et ad diuites ait (diuitie si affluant nolite cor apponere) ut eas sūmū bonum putetis. ut ille qui nō habet nō ambiat / et ille qui habet nō supbiat. ¶ Nolite hec mala facere. q̄ Deus semel) .i. impmutabiliter (locutus ē) et eo loquēte (duo hec audiui) que omnes scripture diuine stinēt. .s. q̄ (potestas dei est) ad puniendū malos (et misericordia) ad remunerādū bonos (q̄ tu reddes vnicuiq; iuxta opera sua)

¶ Psalmus. lxxij. in quo monet recte conuersari in medio nationis prauę.

Ecclesia necessitatib; huius vite estuans clamat.

Deus deus meus ad te vigilo
te solū desiderans et laudare cupiens et hoc excitante me (luce) tue gratie. ¶ Ideo vigilo quia. ¶ Sitiuit venire ad te anima mea) fontē viuū in quo plenā inuenirē refectionē / et iniqueta ē donec quiescat in te / sitiuit hoc idē

ad laudē tuā et hoc (q̄ multipliciter caro mea) q̄ mul-
tis et ampliorib; causis q̄ anima/ subiacet enī āpliozi-
bus miserijs. s. fame frigori et huiusmodi. ¶ Sicut in
te merito anima mea q̄ p̄s seculū est. Terra deserta
quantū ad se omī bono (et inuia) q̄ nullā hab; viā p̄ quā
ad te veniatur (et inaquosa). i. sterilis et infructuosa et
sic in hac siti degens ī mādatīs tuis vigilādo (apparui
tibi) p̄ sanctū desiderū meū ut tua luce illustratus (vi-
derē x̄pm virtutē et gloriā tuā) et quia apparui tibi obse-
quēdo te videre merui. ¶ Ideo hec oīa ago. Quā me-
lior ē misericōdia sup̄ vitas) nā vita nature et vita gr̄e et vi-
ta glorie pendent ex misericōdia dei (labia mea laudabūt
te) p̄ beneficijs michi ex tua misericōdia exhibitis. ¶ Et q̄
misericōdia tua est sup̄ vitas. Benedicā te ī tota vi-
ta mea) bene viuēdo. misericōdie tue tribuēdo totā (vitā
meā) ad honorē et gloriā (nominis tui bona operabor)
Leuabo manus meas in oratione. et hec petā vtnā.

¶ Anima mea repleatur) sapiētia q̄ (adeps est) anime
sine qua aīa macrescit et ita exilis efficitur ut ī bonis opi-
bus cito deficiat. nō enī placet macra aīa deo sicut nec ca-
to macra dicebat̄ placere deo ī sacrificio/ et aīa replea-
tur p̄ia alacritate spūs sancti q̄ q̄si pinguedo aīe ē (et
labijs exultacōis). i. voce exultāte (laudabit os meū)
nomē sanctū tuū gr̄as referēdo de tuis bñficijs. ¶ Lau-
dabit te os meū in stratu et in mane et hoc ē. Sic memoz
fui tui supra stratu meū. s. in quiete p̄ speritatis q̄n solent
hūana corda collata bñficiā ī memoria vix habere (tūc
in matutinis) quo q̄ in bonis actib; (meditabor in te. q̄
fuiſti adiutor meus) mihi enī te iuuante bona a nobis im-
pleri non possunt. ¶ Et quia fuiſti adiutor meus in picu-
lis. In refrigerio qd̄ michi facient ale tue exultabo)

ideo exultabo (quia anima mea) feruēti dilectōne (ad-
hæsit post te) ut te imitetur / et sic (adhæsit suscepit me)
filius tuus xp̄us q̄ est (dextera tua) alarū suarū vel amice
p̄tegēdā. Quia suscepit me dextera tua ip̄i p̄secutores
An vanū quæsiert animā meā) frustrati intētiōne sua
qui cōtradictōnib; celestib; me extinguere tēptauerūt
(introibūt ī inferiora infirmi! tradētur ī ptate hostiū su-
orū) et cū malignis spiritib; qui simulata versutia veluti
(vulpes) hominib; insidiāe (erūt sortes eorū) **R**ex ve-
ro xp̄us (letabitur ī deo) p̄re et nos in ip̄o post resurre-
ctōnē et digni laude habebūtur (q̄ iurāt ī eo) id ē qui ei
mētis inuolabile obsequiū p̄mittūt et p̄soluūt (q̄ os lo-
quentiū) contra eos ī hac vita (iniqua obstructū erit) ī
iudiciō q̄n eternaliter ouicta oīs iniquitas obmutescet.

Psalmus. lxxiii. ī quo docemur ī passiōib; sperare ī dño.
Vox cristi ex p̄sona hūanitatis.

Aaudi deus orationē meam
quia te totis virib; precor (a timore inimici) populi iu-
daici (eripe animā meā) non p̄catur ut eripiatur a morte
quā libens p̄ salute omniū venerat subire sed a timore
populi p̄sequētis ne. s. propter timorē cederet inimicis.
Protegas me a ouētū et consilio malignātiū) mala de
me cogitātiū. s. p̄ncipiū sacerdotū et seniorū populi cum
me facies resurgē) tūc enī q̄ me credebāt omniūter mo-
ri resurrectionis mee gloria p̄babūtur esse consili (et p̄te-
ges me a multitudinē operantiū iniquitatē) actu ut me
occiderēt. **Q**ui exacuerūt ut gladiū ī linguas suas) ac-
cusando xp̄m et clamādo mortē eius (intēderūt arcū
parauerūt dolos) parauerunt insidias occultas / p̄fidū

quidē iudā dātis triginta argēteis sollicitarūt ut esset traditor/ q̄ eius videbatur discipulus. **T**res amara et omī felle deterior/ diuina ad pdicōnē discipulū ad necem/ o seruatorē pecunie p̄mio subito fuisse corruptū.

Intēderūt quidē (arcū) malicie sue (ut sagittēt ī occultis) .i. occulte secū dū stultā opimionē eorū immaculatū scilicet xpm qui nullā cōtraxit maculā p̄ccōrū s̄ celesti puritate mūdissimus ab omī delicto p̄batur alienus.

Subito sagittabūt eū) .s. q̄ntū ad se subito enī se putabāt iudei eū delere posse s̄ tñ potius eius gl̄ia dilatata ē (nō timebūt) tm̄ scelus ī deū suū regē petraē **O** cor durū velle occidē hoīez q̄ mortuos suscitabat q̄ inde nō timē ideo nō timuerūt qz obstinacōe durissima nō veritatis minime solidata (firmauerūt apud se s̄ monē nequā) qñ dixerūt reus ē mortis. **P**ost q̄ firmauerūt iudei apud se de occidēdo xpm. **N**arrauerūt inter se) o filia capientes (ut abscōderēt laqueos) q̄ b̄ xpm capere possent dicētes q̄s videbit eos) .s. laqueos q̄si diceret nec ī p̄e nec eius amici sic iudei scelerata mēte cōfusi xpm tm̄mō hoīem putātes malignitatē suā nō credebant agnoscī ab eo cui cūcta celestia et terrena vracius patēt q̄ ip̄a sibi sint ōgnita. **S**crutati sūt multo studio inq̄rentes) inq̄tates si forte ī xpō repirēt aliq̄s ut inuēirēt q̄ ex cā accusarēt eū s̄ ip̄i (scrutātes) nō semel s̄ (scrutimio) .i. asidua inq̄sicōe (defecerūt) qz ī eo inuēiriē nō potuerūt aliq̄d rep̄henfioe dignū q̄ p̄ccm̄ nō fecit nec inuētus ē dolus ī ore eius. **A**lli defecerūt / s̄. **A**ccedet) sp̄tē (hō) xpus (ad) exequēdū (cor) altū) .i. dispositionē diuini ōfilii ī patiēdo p̄ salutē hūani generis (et exaltabitur deus) ī resurrectione/ occiditur ut hō ī passioe/ et exaltatur ut deus ī resurrectione. **D**efecerūt) iudei ab intēcōe sua. qz

Mlage eorū facte sūt sagitte pūuloꝝ) q̄ nichil nocuerūt sicut canne quibꝫ puuli ludūt q̄ nichil nocēt/ resurgente enī xp̄o furoꝝ eorū euanuit q̄ quod dixerunt nō impleuerūt (et lingue eorū) qui dixerūt custodibus dicite q̄ vobis dormitibꝫ venerūt discipuli q̄ furati sūt eū (infirmati sūt ad eorū vrecūdiā) si enī dormiebant quō videre potuerūt/ si vero nichil viderūt quō testes fuerūt cōtra se ergo mentiētes locuti sūt. ¶ Cū innotuisset xp̄i resurrectio/ et quod in noīe crucifixi fierēt miracula.

Cōturbati sūt) ad salutē (omnes). i. aliqui de omī genere (qui videbāt) iudeos defecisse et intelligebāt ad redemptionē suā sanguinē cristi fusū (et omīs homo sic cōturbatus timuit) penā pro peccatis. ¶ Multales ad xp̄i fidē duolantes. Annūciauerūt opa) miraculosa in carnacōmīs misteria. gloriā resurrectōis et huiusmodi (et facta eius intellexerūt) esse diuina q̄ talia implere nō poterat fragilitas hūana. ¶ Viso q̄ resurrexit xp̄s et ascendit in celū. ¶ Metabitur iustus) nō in se s̄ (in dño) et sperauit in dño. et in futuro qñ pueri dānabūtur (omnes recti corde) quales sūt omēs qui p̄ rectas semitas domini gradiūtur (laudabūtur) reddētur laudabiles q̄ et domīnū laudāt et ab ip̄a veritate laudātur/ quid enim laudabilius q̄ ab ipso iudice in conspectu omniū angelorū gloriose et desiderāter audire/ venite benedicti patris mei et cetera.

Psalmus. lxxiij. in quo p̄pheta videtur solari fideles in hoc exilio p̄ spem redeūdi in supnā iherlīm.

Propheta in p̄sona iustorū pegrinātū in hoc mūdo/ O deus.

Creatorē. te redēptorē. te ducē. te custodē (de:
cet p̄m̄nus) ut te laudēt q̄ vel sp̄s vel re sūt (ī sp̄o)
.i. celesti b̄tūdine vbi (tibi reddetur totū vōtū) n̄r̄m nō
solū aīa s̄ etiā caroiā p̄ resurrectōnē incorruptibilis fa:
cta p̄ vtroq; tibi reddemus laudes. **E**t q̄ ibi red dē:
dū ē n̄bi vōtū/ ergo o dñe. **E**xaudi oracōnē meā) ut
possim ad te sine macula puenire (scio q̄ añ tribunal tuū
oīnes hōies op̄arebūt) redditori racōnē eorū q̄ gesse:
rūt in corp̄e mortali viuētes. **N**ecē ē dñe q̄ exaudias.
q̄ **V**erba iniquorū) p̄r̄m n̄rorū ī iniquitate gētilita:
tis viuētū q̄ docuerūt colere ydola et ritus et mores suos
(p̄ualuerūt sup nos) dñati sūt nobis q̄ nos nati ī terra
eorū secuti sumus mores et ritus gētiliū quib; p̄ etate et
auctoritate obediēdū; erat/ s̄ tu qui pius es (in q̄tatib;
n̄ris p̄piciaberis) temetip̄m hostiā offerēdo p̄ nobis.
Dico p̄piciaberis et ille. **B**eatus) eit (quē) tu (elegi:
sti) p̄ gr̄am a massa p̄ditorū separādo (et assumpsi) ī
patriā celestē/ talis (habitabit in celesti iherl̄m) quā di:
cit aīa p̄pter āplitudinē. **V**ere b̄tū tales q̄ īhabita:
būt ī atr̄is tuis q̄. **R**eplebūtur).i. satiabūtur (in bo:
nis) et gaudijs (domus tue) p̄rie celestis cuius gaudia
ad liq̄dū nulla mēs hūana p̄scrutari sufficit q̄ nec o cu:
lus vidit nec auris audiuit nec ī cor hōim ascēdit q̄ p̄pa:
rauit deus h̄is q̄ diligūt eū ecce (sc̄m ē tēplū tuū) nullus
ibi admittit nisi ab om̄i sorde purgatus (mirabile ē ī
equitate) ī quo sup̄ne b̄tūdinis gloria vnicuiq; sc̄dm
dignitatē ē distributa. **Q**uib; bonis ut possimus re:
plei. **E**xaudi nos deus salutaris n̄r̄) ut ab isto exilio
et captiuitate ad celestē patriā trāseamus/ tu q̄ (sp̄s es
oīm hōim) tā p̄sitorū (in simib;) terre q̄ ī remotis (ī su:
lis maris. **E**t merito in te est sp̄s oīmū. qm̄

Tu ipparasti p̄dicatores) sicut montes habentes fortis-
tudinē fidei et altitudinē sanctitatis huiles ouersacōe.
sed merito celiores. quos misisti ad p̄dicandū et docē-
dū omnes gentes et hoc (in virtute tua) q̄ p̄ eos fecisti
magna miracula ut magnitudinē verbi incredulos cō-
uerterēt et factorū admiracōne durissima corda molli-
rent. Et bñ potes ipparare quia tu es. **A**ccinctus po-
tētia). i. indutus maiestate/ humanitas enī diuini verbi
ptate p̄cincta ē/ ut qd̄ homo ex se nō habuit virtus diui-
na p̄staret qui p̄ illos montes id est ap̄loꝝ p̄dicacōne
(sturbas p̄fundū maris). i. gentiliū corda et alioꝝ po-
tentū seculi demersa p̄fundius/ quozū etiā p̄dicacōibz
opescis (sonū fluctuū eius). s. maris et fremitū p̄secu-
cōnū eoz̄ ostra ecclesiā vnde sequitur. **T**urbabūtur. gēs-
tes) maxime turbate sūt ad miracula ap̄loꝝ et casū p̄do-
loꝝ suoz̄ q̄ ap̄loꝝ potētiā pauere videbūt/ et in eoz̄
p̄sentia responsa denegare (et timebūt qui infra mundi
terminos ōtinētur) et hoc p̄pter signa et miracula ap̄lo-
rū tua virtute facta (et delectabiles facies ouersos de p̄-
speritate huius mūdi/ et ouersos etiā exeutes de adu-
sitate eius) itaqz utrarūqz rerū exitus delectabitur dñs qz
vndiqz deuotos p̄ abūdantiā sue largitatis acquirit.
Misitasti genus hūanū) tuo aduētū (et inebriasti) eā
p̄dicacōne ap̄loꝝ copiosissima et saluberrima (et lo cuple-
tacōne) illius multis modis āpliaisti. **B**ñ dñe potes
inebriare tuos qz **F**lumē). i. misericordia dei q̄ hic flumini
opatur qz nec aliqua ficcitate p̄t minui nec potacōibz
crebris p̄t expendi (repletū ē aquis) domis spūalibz/ et
nō tm̄ potasti s; etiā cibāsti ut cōuiuū dñi in nulla parte
esset defectuosū vñ (parasti cibū illoꝝ) scilic; credentiū
corpus domini ihesu cristi cuius sanguinem bibimus et

de eius corpore saginamur quod non factum est casu sed quoniam
 ita ab ipso deo preparatum et dispositum est. **¶** Et tu domine. **A**pos-
 tolos et alios primitivos fideles) qui de illo repleto flu-
 mine biberunt (inebria) aqua sapientie ita replendo ut sibi
 et alijs sufficiant (multiplica generationes eorum) ut predicatio
 beata non deficiat sed multiplicetur vnde catholica semper cres-
 cat ecclesia et (in stillicidijs) .i. guttis cadentibus de doctrina
 apostolorum (letabitur rudis et nouiter credens) quibus
 inquit apostolus. lac de diuobis potum non escam.
 Et vere facies. **¶** **B**enedices) multitudinem fidelium per quam
 catholica dilatatur ecclesia / quam cum coronam nominat / significat
 eam esse collectam ex omni circuitu terre (benedices) quod de
 (corone) acquisite. s. (anno) .i. tempore gratie in quo apparuit
 (benignitas tua) scilicet que est ab aduentu domini usque ad finem se-
 culi (et campi tui) scilicet huiles et fideles (vberes fructus
 afferent) **¶** Credentes de deserto gentilitatis ad quos nul-
 lus propheta fuerat destinatus. **¶** **I**nguedine gratie spiritus
 sancti abundanter recipient) quoniam ad eos apostolorum predicatio sancta
 puenit et gratia domini per fidem decori facti sunt quos per demer-
 eculitatis macies horrenda turbabat (et colles) .i. altiores
 viri sic martires (accingentur exultatione) quod prestante
 domino pueniunt ad eternum gaudium. **¶** **A**rietes ouium) .i. apostoli
 et ceteri sancti qui doctrinae dono duces steterunt populo christiano
 (induuntur exultatione) gaudentes de fructibus predicatio-
 nis et doctrine eorum (et valles) .s. huiles credentes (ab-
 undabunt frumeto) .s. frugum bonorum operum de quo omnes
 qui dicti sunt (clamabunt ad dominum laudes dicentes ei)

¶ **P**salmus. lxv. in quo de exultatione resurrectionis christi.

¶ **V**ox ecclesie.

Iubilate deo ineffabili leticia de gaudio re
surrectōis (omnes habitātes
terrā/ iungite iubilacōni bona opa) i gloriā resurrectō-
nis eius/ omni timore deposito (ānūciatē) alijs (dū eē glo-
riosū) nō ad laudē vram s; ad laudē ipsius oīa referte.

Dicite deo) o fideles confessioe laudis (q̄ terribilia o-
pera tua). s. q̄ cū deus esses factus es hō/ q̄ passus/ tādē
q̄ mortuus q̄ resurrexisti. dicuntur aut̄ huiusmōi opa ter-
ribilia q̄ p̄fecto dici possunt amabilia/ tū q̄ i se incōpre-
hensibilia sūt tū ut timeas/ si enī gaudes p̄pter p̄dicta
etiā time/ ne qd̄ datū ē huīli auferat̄ supbo q̄ lic; opa tua
criste magna virtute et pietate plena sūt tamen i hac
virtute (mentiebātur inimici tui) iudei quando opa tua
signa admirāda nō spū scō s; diabolo ascribēbāt dicen-
tes te i beelzebub p̄ncipe demozū illa facere.

Illis ergo relictis i mendacio. **Q**uoniam hō te adoret
te veneretur. tibi donat. te p̄dicet. ac i noīe tuo cuncta
operentur o altissime. **V**enite) o gētes p̄ fidē ad xp̄m
et lumīe cordis agnoscite opa dei i antiquis p̄ribus
facta/ i nobis eē completa (q̄ terribilis ē sup filios hōim)
terribile est cogitare quō vnus reprobatur q̄ alius eli-
gitur/ terribile est cogitare quō deus iudeos ex quib;
natus ē xp̄us dereliquit/ ad q̄ gētes idola colētes venit.
Ecce opa que supius admonuit intelligē. **Q**ui dñs
ouertit mare i aridā) q̄n̄ hebreū pplm p̄ medios fluctus
ire fecit (et i flumīe). s. iordamis (transibāt pede) sicco
(ibi letabūt i ip̄o). i. sicut tūc populus israhel fuit le-
tatus ita i p̄figuracōne p̄dictoz̄ operū veraciter post le-
tatus ē pplus xp̄ianus. q̄ populus ille p̄ mare transiuit
sequēs xp̄i baptisma figurabat i quo om̄is amaritudo
peccati abluitur. q̄ vtro flumīa siccis pedib; sine piculo

populus ille transmeabit / significat fluëta huius seculi
seculi posse p grām trāhire et ad fluëta pemitētie tutissime
puemre / et ibi .i. in omīb; opib; sic opletis in nob letabimur
in ipō .s. deo qz in hīs letatur xpīam. **I**n ipō dico deo leta
bimur. **Q**uid dñatur omīb; in virtute sua ppria in eternū
hoc ē ppriū eius qz licet dñari possunt pncipes terrarū nō
tñ in virtute sua s; dei / nec in eternū (oculi eius respiciunt
sup gentes credituras) ut misereatur eis (iudci vero et
alii increduli nrā dei puocātes nō exaltentur in semetipis)
s; humiliētur et depmātur. **E**t in deo. **S**ūdicite gētes deū
nrām) psona p dicacōe glorificate (et auditā facite vocē
laudis eius) .i. firma credulitate suscipite et alijs p di
cate vocē illā quā p r de filio dixit in baptismo hic ē filius
meus dilectus in quo michi bñ oplacui / quā purissimis
ac deuotis mētib; oportet audire ut vnus ac idē creda
tur dñs xp̄s qui añ secula a p rē p gemitus ē substātia
lis / ip̄e etiā ex maria v gīme p creatus dignatus ē nob
fieri in assumpta hūanitate omīnis. **P**redicāda et lau
dāda ē misericōdia dei qz **I**ps̄e animā meā) q̄ p cō mo: tua
fuerat (reduxit ad vitā) .i. ad xp̄m (et nō dedit in omo
cōnē pedes meos) .i. fecit ut nō recedā a via recta et o
perib; bonis. **Q**uōd aut a multis piculis sit ecēia in suis
mēbris oñdit dñs in psona martirū nō in p̄ceps dedisti
pedes nr̄os / s; bñ. **P**robasti nos) adūsis et tēptacō
nib; (igne) tribulacōis (nos examīnasti) nō sicut fenū
qđ in cinerē vertitur s; (sicut argentū) qđ a sordib; mū
datur. **I**nduxisti nos) in carceres in duxisti dico quia
omīa tua volūate constat esse facta (posuisti tribula
cōnes) flagella et verba (in dorso nr̄o) imposuisti hoīes
peccatores q̄ sic dōmīnāretur (super capita nr̄a) ut de no
bis sentēias capitales dare possent.

Ite **T**ransiuimus pignē et aquā) qđ vtiq; factū est qñ
alios martires ignis assumpti et alios aq; deuorauit (et
eduxisti nos) de igne et de aqua (in refrigeriū). s. in secu-
ritatē celestis patrie. **S**ñ sequitur. **I**ntroibo in domū
tuā) eterne bñtudinis (in olocaustis). i. me totū offerē
do tibi ut nichil remaneat qđ nō cōsumat ignis diuinita-
tis qđ in resurrectione erit qñ nichil manebit corrupti-
bile in carne mea/nichil culpabile in spiritu (et reddā tibi
vota mea). i. laudes tuas sub perpetuitate tua decantē et cū
omni celesti militia ymnū glorie dicā sp. hec sūt vota et de-
sideria (q; fideles labijs suis dño obtulerūt) **R**eddā
etiā tibi vota q;. **L**ocutū ē os meū cū ego in tribulacōe
aliqua) vel in aliquo nēcitatē articulo positus essem.
Introibo in domū tuā in olocaustis q; dū vixero. **O**fferā
tibi meipm cū medulla intīmi amoris! et cū acceptabili
oracōis suauissimo odore) hē ex apłoz. tradicōib; ha-
bemus (offerā tibi) inquit ecclia (boues). i. p̄dicatores q;
p̄ctora humana feliciter exarātes eoz. sensib; celestis
p̄bi semina fructuosa odant (offerā etiā hircos) fetidos
in peccis ouertēdo ad te. **E**cclēsia ouertit sermonē suū
ad fideles deuotos ut exēplo sue liberacōis āplius cō-
ficiāt in dño dicēs. **O**emite) o vos gentes (q; timētis
deū) et parate vos ad intelligentiā (et audite) aurib; cor-
dis (et narrabo quāta) bñficia (deus fecit aīe mee)
Inter ea q; fecit anime mee hoc fecit q; clamātib; gētib;
ad ydola et ad lapides ego. **C**lamau purō corde) re-
cta cōsciētia nō volūtate puerſa (ad dñm) q; me fecit et re-
fecit (et exultaui in eo qđ lingua p̄tuli) **E**t q; puritas
in oracōe req̄ritur ita q; orātis animus nullis cogitacō-
nū sordib; polluatū) dicit. **S**i iniquitatē aspexi in corde
meo) ut cōplerē eā (nō exaudiet dñs) q; t̄lis oracō nō ē

exaudicōe digna. **P**ropterea q̄ nō dilexi iniquitatē in
corde meo. **E**xaudiuit me et intendit voci de peccōis
mee) et misit s̄ mehi. **E**t q̄ sic exaudiuit me. **B**ñ-
dictus dñs q̄) plenus misericordia (nō amouit) nō re-
pulis (oracōz meā a se) pie enī aures eius semp iustozū
p̄cibz patēt (nec amouit misericordiā suā a me) s̄ ampli-
ora misericordie sue beneficia ab eo spero.

Psalmus .lxvi. in quo propheta monet
ad laudē dei et ad bene operandū.

Deus misereatur nr̄i ^{errantes reducēs} ^{do ad viā rectaz}
(bñdicat nob) augēdo in nob bona spūalia (et ondat)
deus p̄r (claritatē filij sui) q̄ est vultus eius / generi hu-
mano p̄ incarnacōnē ut ab eo capiamus lucez / q̄ nemo
p̄t videre nisi q̄ claritate eius p̄fusus est (et misereatur
nr̄i) repetit q̄ quē admoduz illum in acō sme dei misericōdia
nō p̄t haberi / sic nec habitari sme misericōdia p̄t serua-
uari. Et ad hoc illummet. **U**t cognoscamus) in p̄-
sentia vita vbi necessaria est cognicō (viā tuā) .i. filiū tuū
p̄ quē puenitur ad te / in qua via nemo errare p̄t nisi q̄ ab
eius regulis deuiare p̄sumit / cognoscamus dico (eū om-
niū gentiū esse saluatore. Et cū cognouerit te p̄ fidē.
Cōfiteātur tibi) peccata sua accusando se de eis et ip̄is
peccatis deletis (confiteātur tibi cōfessione laudis (po-
puli) nō pauci sed (omnes) **Q**uia vero qui iā confessi
sūt peccata sua / formidare nequeūt futura iudicia tanq̄
sibi damnādi de talibz / propheta loquens ait.
Letentur et exultent gentes) que faciem dei confes-
sione p̄uenire meruerūt / et ouertens se t̄ monē ad deū

ait (qm̄ iudicas) in futuro iudicō (in eq̄tate) reddēs singulis sc̄dm̄ sua merita huīlū corda sanādo ⁊ sup̄borū colla sc̄dēdo (et gentes in terra dirīgis) faciens eas in hoc mūdo s̄fiteri ut diabolico ne q̄ant error e s̄biti. **U**ō fiteātur tibi ppli deus) s̄fessioe laudis (s̄fiteātur tibi ppli om̄s qm̄ terra) nr̄i cordis q̄ prius in infidelitate s̄sistens sp̄mas ⁊ tribulos vicioꝝ p̄ferebat expurgatis sordibꝫ ydolatrie (dat fructū bonoꝝ operū) et plurimos fructus v̄tutū. **E**t deo. **B**ndicat deus) p̄r. s̄. in hac vita multiplicādo in nob̄ v̄tutes (et b̄ndicat nos deus filius/ b̄ndicat nos deus sp̄s sanctus/ et metuāt eū) qui ē vn̄9 in tribꝫ p̄somis timore filiali (om̄es hoīes de om̄ibꝫ finibus terre) ut susceptā fidē accurata sollicitudine custo dirent.

Psalmus. lxxvij. in quo de exultacōe
cristi ⁊ ruina aduersarioꝝ.

Propheta cōfidēter optans resurrectionē cristi in qua dissiparentur aduersarij eius ait.

Exurgat deus ^{id ē xp̄s a morte (diss̄ p̄nē}
^{inimici eius) iudei qđ imple}
tū est in disphōe titi ⁊ v̄spasiani (collātur metu animi) a
p̄ntia dei q̄ v̄biqꝫ est p̄ns/ qui reprob̄i in iudicō p̄sentia
xp̄i iudicāti eua dē cupiēt/ licet m̄ime possint (qđ dērt
eū). i. qui in sua p̄nacia p̄siterūt **S**icut deficit fumus)
sic in sup̄bia et elacōe sua deficiāt (sicut fluit cera a facie
iḡnis sic pereāt p̄coꝝes cū añ dei facie) in iudicio dedu
centur. **E**t iusti rehi ciātur) delicijs diuinitatis (et ex
ultēt positi in s̄pectu dei) in clara visiōe eius (et delectē
tur in leticia sua) quā nouerūt nullo fine claudendā.

Propheta ouertit sermonē ad fideles quibꝫ tantā sp̄m
dedit hortās eos ad laudes deo decantādas dicens.

Vatate deo) puro atq; fideli. sp aio (laudate eū) opa
vra in gloriā nomis eius referēdo (iter facite ei) corda
vra purificata iparādo q̄ dignetur ipse sanctus dñs in-
troire (q̄ ascēdit sup occasū). i. mortē a mortuis resurgē
do (cui nomē est dñs) absolute. qui p̄est omī creature.

Exultate) in interiori hoīe i osideracōe p̄mij futuri / q̄
erūnas p̄ntis vite mitīgat / ideo etiā exultate q̄ (q̄ vos
oturbāt). s. oppressores pauperū viduarū orphanorū
turbabūtur (a facie eius). s. dei qñ dicit ite maledicti in
ignē eternū a facie eius dico q̄ ē (p̄r q̄ patronus orpha-
norū q̄ iudex viduarū) **I**terū ip̄ha omēdās xpm ait.

Deus inhabitat i loco scō). s. in āgelis a sanctis viris
(q̄ habitacōe facit hoīes vnamimes i domo) ecclie q̄ mutua
caritate sociātur / q̄z ē cor vnū aīa vna i dño. **C**alia cō
mēdācō q̄. s. deus. **E**ducit vinctos) de vinculis p̄cō
rū a scōs p̄res de carcē infirmi (fortitudis sue robore) al-
ligato diabolo eduxit quos tenebat ille captiuos (filii
etiā eos) eduxit soluēdo eorū p̄cā (q̄ exasperāt) et puo-
cāt deū ad irā (q̄ habitāt i mala sciētia) carnis volupta-
tib; dedit / talium enī miseretur aliquñ deus a educit eos a
iugo ac fuitute diaboli.

Vere dñe educes vinctos.
Cū te ip̄mo deus manifestū ostēdes homib; a fideles
in opib; tuis pietatē potentiāq; agnoscentes ad te cō-
uertētur) et cū (deseris) iudeis (p̄trāseris i desertū) gēti-
litas vbi multos absolues p̄cōz vinculis alligato. s.

Tūc. **N**ota ē terra). i. habitatores terre excitati sūt
ad fidē a hoc q̄ (celi). i. apli (distillauerūt a facie) habi-
tātes i eis. doctrinā salutarē. miracula plurima magna
faciētes (facie) dico de veteris legis a antiqui testamti.

Nolumā) doctrinē a grē tue (volūtariā). i. ḡtis datā
aliquo meo (segregabis hēditati tue (p̄plo isrlitico cui

pñtialiter p̄dicasti q̄ h̄editas (infirmata ē) .i. excecata
q̄ noluit recipere v̄bū tuū (vero p̄fecisti eā) supplēdo locū
eius de gētibus. vñ seq̄tur **A**ī alia tua) .i. gētes q̄ dicūt
aī alia tū q̄ in domite tū q̄ sine lege tū q̄ veluti irracōna-
biles cultū d̄m̄i et honorē irracōnabili creaturē ip̄e imp̄e-
debāt (habitabūt ī h̄editate) .f. eccl̄ia tua q̄ vna cū iudeis
fiet h̄editas tua cū vere religiōis cultū te miserāte p̄cepe-
rint (habitabūt) q̄ dē nō meīs suis nec sua v̄tute s̄ q̄
(ī dulci misericōdia tua) ab eterno (p̄parasti) hoc (pauperi)
ip̄so gētī ad te d̄ulo et diuitijs sup̄bie carenti. **A**d q̄z
gētīū d̄uisionē **D**ñs dabit euāgelizātibus) vtriusq̄ te-
stam̄ti (sciētīā) et ita euāgelizāe (in v̄tute m̄lta) v̄bo do-
ct̄rime / sc̄itatis exēplo / et miraculor̄z innum̄eritate. **R**ex
v̄tutū) .f. āgelor̄z et potestati (dilecti filij sui et sup̄ oīa sp̄z
q̄z dilecti) dedit filio suo (diuidē spolia) .i. p̄p̄os a diabo-
li captiuitate ereptos ord̄mādo eos ī diuisis ord̄imb̄ qd̄
et fecit constituēs ī op̄m̄ ministerij et edificacōz corp̄is sui ali-
os ap̄s alios p̄phas / alios euāgelistas alios docto-
res / q̄ ord̄mū v̄arietas et officior̄z distribuō ord̄inat̄ ad
sp̄ciositatē domus eccl̄ie sic sp̄ciosū ē corpus distribu-
cōe mēbroz. **F**aciet et hoc. qm̄ **S**i vos fideles q̄ escatis
a strepitu et opib̄ sc̄li) meditatēs d̄m̄az sc̄pturaz sacra
q̄ continētur (inter duo testam̄ta) et ī eis delectemini sustu-
lerūt vos (p̄ne) .i. v̄tutes q̄b̄ ad celū celest̄er volaē pos-
sitis (p̄ne dico colūbe de argērate) .i. eccl̄ie q̄ talis dicit̄
q̄ innocētīā h̄z colūbe et d̄mi eloquij argēteo cādore re-
splēdet / cui⁹ eccl̄ie et cuiuscūq̄z mēbri eius (ultima ī sp̄e au-
ri) clarificata resplēdet q̄ postq̄ de hoc mūdo discessit su-
pra aurū eius gr̄a lucebit. **E**t hoc eē faciet nob̄ d̄ns. q̄
Dū celestis rex) xp̄s post ascēsiōz ī celū (discernit) ordi-
nat et disponit (reges) sc̄os p̄latos q̄ bñ regāt et alios

sup ecclia ipi et alij eoz pdicacoibz ad fidē xp̄i: nisi p̄ fi-
dē et bap̄tismū (sup m̄uē dealbabitur i selmō) qd̄ umbra
interptatur. i. in v̄tute xp̄i/et ob umbracōe sp̄s sancti q̄
mōs selmō in quo ē plenitudo gr̄e et v̄mbra nob̄ fit et re-
fugū otra estus huius scli ē mons xp̄us q̄ ē (mōs p̄m-
guis) ex quo p̄petua et suavia fluēta descēdūt q̄ aq̄s h̄z
irriguas et celesti suauitate oditas. **M**ōs coagula-
tatis ē) xp̄s p̄pter puulos nutriēdos q̄ nō esca corpulē-
ta s̄ coagulato lacte potādi sūt quos lacte tenerioris
doctrīne pascat et nutrit (ē etiā mōs p̄mguis) q̄ fertili-
tate sua sp̄ v̄brimus et p̄pter maturos quos pane soli-
dioris doctrīne cibāt/et ouertens s̄ monē ad iudeos re-
p̄hendēs eos q̄ xp̄m purū hōiem esse credētes dicebāt
illū aliquē p̄phetarū esse dicūt (ut q̄d) vos iudei (suspicā-
mini mōtes coagulatos). s. viros scōs p̄phetas ut mō-
tē xp̄m nichil distare ab eis credatis. false creditis/qm̄
et si alij p̄phete p̄pter v̄tutū excellētiā et operū soliditatez
montes coagulati dicātur/nō attingit tñ ad celsitudinē
illius mōtis qui ē in v̄tute montū. **N**ō suspicāmini hoc
iudei/qm̄ xp̄s solus ē ille. **M**ons in quo bñplacitū ē
dño habitāe in eo) p̄sonaliter (et inhabitabit i eo inse-
parabiliter) in alijs vero mōtibz. s. sanctis habitabit p̄
gr̄am usq̄ (ducat eos in finē). i. i se deū oteplādū. **L**i-
cet alij sancti op̄parabiles nō sint altitudini xp̄i q̄ ē mōs
montū sanctus scōz/ rex regū/et dñs dominātū/michil
om̄inus copulati caritate sūt. **C**urrus dei) quē ille ve-
lut auriga insedit/ et ad volūtatis sue ministeriū salutarī
lege moderat̄ et regit. currus dico (decē milibz mlt̄plex)
.i. ex infinita numerositate oīm credētū. posuit finitū p̄
infinito/qm̄ in numero (milia) sūt (letātū) et hoc q̄ (deus ē
in eis) qui magne exultacōis et cumulus et bonozū oīm

dulcedo mirabilis / et quare in eis quae obseruat mandata
dei quae data sunt (in monte synai sancto) **P**ropheta ouer
tens sermonem ad christum ait. **A**scendisti) o christe (in al
tū) sup omnes altitudines ac honores. sup omnes celos ad
dexteram patris et liberatos sanctos pres a captiuitate di
aboli pduxisti ad celos (et accepisti dona (a pre distri
buenda) hominibus). **I**nter alia dona in sup accepisti quae.
Qui non credebant prius deum inhabitare) posse mortali
bus sicut gentiles qui deum inhabitare inter homines non cre
debant per gratiam sancti spiritus inhabitantur ab eo. **P**ro
pheta prudens tantam misericordiam danda hominibus plenus
leticia dicit. **B**enedictus dominus) sit cunctis diebus (omni que
tempore) a fidelibus laudetur (quae ascendit in altum duxit capti
uitatem dedit dona hominibus) et prosperum iter faciet nobis as
cendendi) quo ipse processit (deus salutarium nostrorum). i. salua
communitatem nostram quae de pluribus periculis liberat. nullus ergo de
prospero itinere dubitet cui dux salutaris est dominus christus.
Merito dicitur deus salutarium nostrorum quoniam. **D**eus est deus
habens potestatem saluandi) quoscumque voluerit / quia propter
ipse nos saluos fecit qui pro nobis mori dignatus est / et quae
diceret aliquis quomodo morimur si sumus saluati responso
est duplex secundum duplicem intellectum huius litere / primo
non dedigneris si moreris quae (ipius domini) qui sine peccato
fuit (exitus) ab hac vita non alius fuit (quam mortis) secun
do noli diffidere si moreris sed spera quae (exitus domini) quo
resurgendo a morte exiit (fuit exitus). i. destructio mor
tis quae pro morte sua mortem destruxit vnde sic ipse in de exiit
et nobis exire dedit / spe enim saluati sumus. **L**icet. **D**e
us) potestatem habeat saluos faciendi pereuntes. quae tamen iustus
est (confringet capita inimicorum suorum) auctores scilicet iuda
ice seditionis scilicet principes sacerdotum et seniores iudeorum

ofringet etiā (Vtice capilli) .i. excellētiā et elacōnē / sectas
.s. hēticōrum quibꝫ eleuabātur et supbiebāt (pābulantiū)
dico .i. pseueratiū (i delictis suis) ¶ Quosdā dñs ofrin-
get. et quosdā etiā ouertet. qm̄ Dñs dixit ex basan) qđ
interp̄tatur siccitas .i. de hūano genē / qđ siccitas posse-
derat ariditate peccī (ouertā ouertā) pfecto multos de
gētilitate ad viriditatē suā dū illi fluuios salutis infu-
dit (ouertā in pfundū maris) etiā de eis q̄ in viciōrum p-
fundo iacēt. ¶ Dropha admirās ouersionē aliquorū
q̄ fiet p xpm̄ ouertēs sermonē ad ipm̄ ait. ita cōuertēs
eos q̄ an̄ gradiebātur in voluptuoso mari ut q̄ p̄us erāt
inimici fiāt ¶ Mes tuus) q̄ portet te p̄dicādo et p̄ noie tuo
certādo usqꝫ (ad effusionē sanḡinis) et ita ut de inimicis
tuis fiāt optimi p̄dicatores / q̄ veluti (canes) pro te dñe
clamorosis latrantibꝫ contra hostes inuigilēt et domū ecclē
tue / cautissima sagacitate custodiāt / et hoc non a seip̄is
habebūt s̄ ab ip̄o dño q̄ amara mutat in dulcedimē / tri-
sticiā vertit in gaudiū / egritudines detestabiles in salutē
Inde aliqui ita mirabiliter ouersi sūt ad te o xpe. quia
¶ Vidēt ingressus tuos) q̄bꝫ venisti in mūdū et vixisti
in eo / videlicet in carnacōz. vestigia p̄dicacōis q̄bꝫ in no-
ceter in hoc mūdo sc̄is gressibꝫ ābulasti / miraculoz immē-
sitatē sanctissimā vitā. splēdidissime dū sacōis exēpla / in-
gressus dico (regis mei q̄ habitat in scō) tēplo eius .s.
in corpe eius in quo ē plenitudo diuinitatis quā pfidi vi-
dere nō poterāt. Cōuertētur etiā q̄. ¶ P̄ncipes) .i. apli
q̄ (p̄fōz) credētū p̄ncipes fuerūt (p̄uenerūt eos) q̄ p̄us
credētes. et se alij fidei et bone opacōis exēpla dederūt et
hij nō soli s̄ (iuncti multis alijs) sua p̄dicacōe oueris
laudes dñi non voce tm̄ s̄ bonis actibꝫ p̄sonātibꝫ / et ne
credēs femineū sexū otēptū / seq̄tur (in medio iuueculaz

p̄ma etate florētū q̄ (timpana) sua hoc ē corporis tēlio-
nē ad deū laudes gloriāq̄ vertēt macerātes se ieiunijs
carmis afflictōne gaudētes. **P**ropter hec oīa bona a
deo suscepta **N**os fideles b̄ndicite deo) nō p̄ diuersa
quētūcula paganorū nec p̄ hēticorū spelūcas s̄ (i eccl̄ijs)
vbi ē locus b̄ndictōnis vbi recta ē fides ⁊ recta cōfessio.
qui enī extra eccl̄iā sūt/deū digne laudare nō possunt.
B̄ndicite dico. **D**e fontib; israhel).i. de doctrīna xp̄ia-
na quā gētib; apli infuderūt fons religiōis inde ad cer-
tas nacōes emanauit. ab aplis ergo doctrīnā ⁊ exēplū
sumite. q̄s dñs fontes doctrīne ex isrl' xp̄s p̄us elegit.

Inter quos fontes siue eccl̄iaz p̄ncipes ē (paulus de
tribu beniamin) ortus aploꝝ (nouissimis) tpe adolescē-
tie vocatus et dūsus (q̄ raptus ē) usq; ad terciū celū.

Ibi etiā inter p̄ncipes) in eccl̄ia cōstitutos sūt p̄ncipes
(iuda).i. apli sancti q̄ descēderūt de tribu iuda de q̄ natus
ē xp̄s ⁊ cognati eius (⁊ p̄ncipes zabalō. et p̄ncipes nep-
talim).i. sc̄i apli descēdētes de tribu zabalō ⁊ tribu nep-
talim. **P**ropha accepto tā inestimabili munē ad p̄ez
ouerfus dicit. **D**ada deus) p̄r (v̄tutē tuē).i. xp̄o/q̄ de
hoc. s. (q̄ cōfirmet id qd̄ ip̄e deus opatus est in nob) nos
docēdo/resurrectōnē suā manifestādo. sp̄m sc̄m mittēdo
ut fides quā nob̄ donāe dignatus ē firma stabilisq; sp̄
maneat. **Q**d opatus es dico/mapiēdo. **I**n tēplo tuo i
iherusalē) ibi enī xp̄us p̄sonaliter p̄dicauit/ibi sp̄m sc̄m
sup ap̄los misit/quib; aplis ⁊ alijs discipulis cōfirmatis
et fidē cōstāter p̄dicātib; p̄ orbē multe gētes cōuerse ad
xp̄m (reges) et p̄ncipes (dederūt) multa ⁊ magna (mu-
nera) ad edificacōz eccl̄iaz ⁊ sustētacōz ministroꝝ i eis.
Propheta nūc ouertit oracōnē suā ut deus fidei hostes
sua v̄tute opescat/videlic; tirānos ⁊ hēreticos dicens.

Ancropa) opesce(feras). i. tiranos gentiles principes ro-
manos quos feras nominat ppter crudelitatem/vn sepe
dabant feris martires deuorandos(arudinis) vno qz pnc-
ipes romani vento vane glie mouebantur/opescenda est
etiam gregaco(thauorum). i. hereticorum q sunt ceruicoh in-
domiti q erecta ceruice seducunt aias innocentes/et ad
suu gregem trahunt quos infelici psuasiõe decipiunt/inter
quos leues ad seducendu sunt(vacee ppor). i. mulieres
culex vel muliebriter viuentes ducti voluntate leuissime qz
fide doctores taq thauros sequuntur/hor aut tiranor
et hereticor studiu e ut p tormeta aut dolos aut bladi-
menta(separat et auertat) a veritate fidei eos q magis
q(argentu) in fornace(pbatu sunt). s. catholicos docto-
res. **D**issipa gētes). s. hereticos et alios eis ofsentientes
(que bella volunt) sedicoes omouentes aduersus ecclia. qd
fiet quia(de egipto). i. de mundo pccu migredime tene-
broso venient(legati). i. apli q pacem mudo attulerunt di-
centes/genus huanu deo pri reconciliatu ee p xpm veni-
ent dico ad ouertedu ppos de tenebris pccor(ethio-
pia). i. gentilitas demigrata pccis(puemet manus) id e
vindictas(dei deo) reconciliata p fide ad pntia qua
prius credit q deus vindicet de ea. **P**ropheta exul-
tans de hac gentiu diuisione ad deu mutat omes fide-
les ad laudem dei dicēs. **R**egna terre). i. omne genus
hoim(cantate deo) cu puritate mentis et(psallite dno)
bn operado ad laudem eius q motu oluenci q e ad orientem
ascendit sup oms celos. **E**t qz post ascensionem post pau-
lulu venturus est ad iudiciu dicit propheta qz tuc.
Voce sua virtuosam faciet) ut ad vocacione sua oēs
hoies resuscitentur/et qz tantus est/vos omes hoies(da-
te gloria deo) regnanti sup omnes vi detes deum cuius

magnificentiā et virtus) apparebit in sanctis apostolis
et alijs viris pfectis qui aliquñ (nubibus) operantur qe
nō solus veniet ad iudiciū s; cū seniorib; populi sui.

¶ Unde sequitur

¶ Mirabilis deus in sanctis suis) quos post multas tri-
bulacōes euexit in sublimitate celoz (deus populi cri-
stiani dabit plebi sue) fragili et infirme (virtutē) resur-
rectionis (et fortitudinē immortalitatis) quā in sua car-
ne premisit / pro tātis ergo bonis a deo nobis pmissis
dicamus nos cū ppheta gratias agētes illi (benedictus
deus)

¶ Psalmus. lxxviii. in quo de passione xp̄i
Vox filij ad patrē ex psona hūanitatis:

Saluū me fac deus

nō rogat ut differatur passio qua genus hūanū redi-
mere decreuerat s; ut non diu retineretur in morte (quo-
niā aque) id est seditōnes et psecucōnes populi iudeo-
rū (intrauerūt usq; ad animā meā) intantū enī seuerūt
in me ut auferrent vitā meā.

¶ Saluū me fac oro deus / quoniam Infixus sū in limo
profundi) captus sū. oprehensus sū in manibus iudeo-
rū qui sunt limus id est corruptio secundū omunē natu-
ram humanitatis que de limo formata est. sed dicuntur
limus profundi propter sceleratā et profundā iniquita-
tem eoz (et nō est substātia) id est carnis virtus p quā
ex inde euadam nisi tu salues.

¶ Veni in altitudinē) psecucōnis in famentiū iudeoz
(et seditio) cōcitata p eos (demersit me) in mortē.
Et de hoc non sūt excusabiles quia ego clamavi osten-
dendo ea nō esse faciēda que michi faciēbant / et hoc /

Clamans laboravi) quia nō audiebar a pfidis (rauce facte sūt fauces) id est smiles rauco q̄ a paucis exaudiebar (defecerūt oculi mei) carnales qui in morte extincti sunt (dū spero in deū meū) qui me cito resuscitabit. Consequenter plangens multitudinē psequentiū ait.

Multiplicati sūt sup capillos capitis mei) qui oderūt me sine causa) gratis oderunt me qm̄ sine vllis offensis omnib; sine merito psecuti sūt me.

Et nō tantū sunt multi sed.

Confortati) sūt p herodem et pilatū (et fortes facti sūt inimici qui me psecuti sūt iniuste) in qua tribulacōne (exsoluebā) penas pro hīs (que nō rapui) id est pro peccatis que nō ppetraui. sed primi parentes rapuerūt et ego pro eis suspensus sū.

Unde sequitur.

Exponens ppter que passus est ait/ tu sancte pater.

Scis insipientiā meorū) a me luendā (et delicta) scienter facta (meorū) que in me suscepti delenda (a te nō sūt abscondita) delictorū enī sui susceptor/ nō cōmissor. Et quia talia nō mea culpa patior/ o dñe pcor.

Nō frustrentur) sancti patres pphete et alij iusti qui detinentur in inferno (qui expectant) educi per me/ quod fieret/ si nō resurgerē/ et ideo (domine virtutū) cui nichil impossibile est non aliter eueniat q̄ spiritus sanctus per eorū ora predixit.

Non confundatur sup me) morientē id est nō humanas insultacōes de mea dormicōne sustineant (qui te requirere cōprobātur. deus israhel) id est videntiū deū. Merito nō debent confundi in passione mea qui te expectant/ quomā nō pro culpa mea.

Sustinui opprobriū crucis s; ut volūtātē tuā exple-
rem (et ofusio) scilicet conspu/alapis cedi/velato vultu
derideri et tandē dignus haberi cū latromib; crucifigi
(cooperuī faciē meā) ¶ Et exequens passionē ait.

Extraneus factus sū fratrib; meis) id est iudeis qui
erant eis sanguinis vicinitate cōiuncti/ quib; extrane-
us factus est quādo ei credere noluerunt (et peregrin-
us) eis dē iudeis (filius) smagoge (matris) sue/ sma-
gogam autē matrē dicit/ de qua ortus est dum in iudea
gente nasci dignatus est/ quib; fratrib; pegrinus fuit/
quādo eū nō receperūt s; potius abiecerūt cum dicētes/
hunc nescimus vnde sit. ¶ Ideo pegrinus eis factus
sum. **Q**uomā zelus siue amor domus tue) totū me sibi
(vendicauit) et absorbit/ vnde quia domus tue gloriā
zelans psecutus sū in eis iniquitates eor; eiciendo ven-
dentes et ementes in tēplo indignati sunt contra me/ et
machinati sūt michi mortē (et opprobria) que iudei ex-
probrauerūt tibi miracula que ego tua virtute faciebā
attribuēdo virtuti demonū (eciderūt sup me) quia oc-
casiōe miraculoꝝ que tua virtute operabar/ iudei que-
sierūt mortē meā dicētes quid facimus quia hic homo
multa signa et cetera. ¶ Propter hec erga eos iratū me
nō ostendi volens me de eis vindicare s; tristitia quasi
pallio **C**ooperuī me) quia (ieiunus esse;) ab illis nō
potēs aliquos michi in corpore de eis (et factū est in op-
probriū) irrisiōis et detractōis (michi) semp enī bo-
ni malis opprobriū sunt quādo minime eor; scelerib;
acquiescunt dum illis studiose detrahunt quibus nulla
societate iungūtur. **E**t posui vestimētū meū ciliciū) .i.
tristitiā oñdi faciens me silem illis q; vestitūtur cilicio sc;

penitētibz. nusq̄ enī legitur dīm vsū fuisse cilicio (et factus sū illis ī parabolā) de quo fabulas suas irrisorias facerent. **¶** Vnde sequitur. **A**duersū me loquebantur in publico) vbi oueniebat ouentus plurū q̄ michi insultabant (et potatores vīm) in tabernis in derisionez meā (ouertebāt cantus suos) **¶** Illi ita sciūt cōtra me.

Ego vero orationē meā ad te dirigo) quia iurgijs hominū nō inflāmatiis fixis s̄ p̄ns oracōibz obuiandū est p̄ eis ut ouertātur. et q̄ ad te oro exaudi me q̄ nūc est (tēpus bñplacii) scilicet gr̄e qd̄ tu (deus) p̄ hūano generi p̄ me s̄buemre disposuisti / tps qd̄ vincit oīa secula / tps qd̄ mūdū repauit labentē / tps qd̄ eternitatē attulit et salutē. **¶** Tps quidē ip̄paratū fuit a te nō meritis hominū. s̄ **I**n multitudine misericōdie tue) nā si multitudo misericōdie nō fuisset nequaq̄ redimī poteramus obnoxii / non enī parū misericōdie fuit que tā ingētia peccā supauit multitudo quidē fuit delicti s̄ multo numerosior misericōdia illa q̄ vicit q̄ iā o deus pater tps bñplacii ē (exaudi me in veritate salutis tue). i. in p̄fecta resurrectōne quā in veritate pollicitus es p̄ p̄phetas.

Eripi me de luto ut nō infigar) id ē eripe per accelerationē resurrectōnis (ut nō putrefiā) in sepulcro (libera me ab hīs). s. iudeis qui (oderūt me) quorū odio resurgente cristo frustrata vanuerūt (et de populo iudeorū) qui p̄fundus erat ex malignitate cōsiliij et seditionibus turbulētus. **¶** Nō me demergat tēp̄stas aque) id est passionis mee ut diu detinear in morte (nec absorbeat me p̄fundū) terre in sepulcro ut corpus meū in eo putrescat / nec puteus limbi patrū cū ad eū descenderit anima mea (claudat sup̄ eā os suū) ut inde nō exeat s̄ cito redeat ad corpus et resurrectio cōpleatur.

Expositis piculis orat dicēs. **E**xaudi me dñe qm̄ be-
migna ē misericōdia tua) sempq; ad bñfaciēdū parata (se-
cundū multitudinē miseracōnū tuar; respice in me)

Et ne auertas faciē a puero tuo). s. xp̄o qui puer dz
tū ppter innocentie puritatē. immunis enī fuit ab omni
pc̄cō/tū qz ihūilitate carnis apparuit (velociter exaudi
me) nō differas resurrectōnē meā usq; ad omunē oim
resurrectōnē (qm̄ tribuloz) p̄cessit afflictō/ seqtur velox
misericōdia tua. Ergo. **A**ntēde aīe mee) desiderās q̄ inno-
cētia tibi fūerit (et libera eā) nō rogat ut differatur pas-
sio s; ut cita resurrectōe gloriificet̄. nō tm̄ ppter me ip̄m
me libera s; etiā (ppter inimicos meos eripe me) ut vidē-
tes me resurgētē terciā die ofundātur vel ouertāt̄ ad te
Quēto exaudiē me debes. qm̄ **T**u scis) q̄re ī assumpta
carne ista sustineo (improperū m̄ illatū) ī v̄bis turpib; et
iniuriōsis (ofusionē meā) qm̄ capt; sū ad modū latro-
nis ⁊ (ignominia meā) ī sputis ⁊ alapis ⁊ flagellis m̄ il-
latis/ q̄re aut̄ ista sm̄t m̄ illata tu scis. **E**xaudi me dico
ut pumas inimicos meos. qm̄ **A**n ofpectu tue dimitatis
sūt oēs q̄ tribulāt me) p̄ volūtate tua potes eos pūire.
quā tm̄ tribulacōz spōte sustineo qz (improperū ip̄oz)
p̄sciēs illō (cor meū) volūtate (expectauit ⁊ miserā) etiā
mortis libēter accepit/ desideio enī desiderauit hoc pasca-
māducaē. Et sustinēs ista. **E**xpectauit q̄ simul ofri-
staretur ⁊ nō fuit) de tāta multitudine iniquoz q̄s aut cō-
passus dolorib; meis aut extitit (ofolator) s; oīs leti sce-
lus pegerūt. **Q**ui ofolaretur ⁊ nō inueni. s; **D**ederūt
escā meā fel ⁊ in siti meā potauerūt me aceto) hoc imple-
tū fuisse ī euāgelij; legimus **P**redicat penā iudeoz di-
cēs. **F**iat mēsa eoz ī laqueū) hoc impletū ē qm̄ ip̄is ce-
lebrātib; ī ihrlm̄ diuinū pascale/ circūdati sūt a rōmis et

oculi sicut aues (in laqueo et in retribucōes) penarū de-
bitarū ppter mala illata xp̄o (et in scādaliū) ruēdo de ma-
lo in boui. nā fame et p̄ste et gladio percussī sūt in illa obsi-
dione. ¶ **P**redicitur pena cecitatis iudeorū. **O**bscurē-
tur oculi eorū ne videāt) verū solē iusticie nec legis sacra
intelligāt/nā q̄ intēdē noluerūt dū poterāt ip̄a illis opta-
tur merito pena (ne videāt/et dorsū eorū sp̄ incurua) mi-
nimo delictorū p̄dere p̄grauatū. **E**ffunde dñe sup̄ eos
v̄ndictā tuā) in p̄niti (et furor indignacōis tue op̄ben-
dat eos) in futuro iudicō. **F**iat habitacō eorū deserta) qd̄
impletū ē in eūsiōe iherosolime ciuitatis p̄ romanos (et
in tabnaculis eorū nō sit) ex numero illoz (q̄ inhabitet)
in tēplo et in palacio regio. ¶ **P**ropha' assignās causam
oīm illoz maloz dicit. **Q**uā) xp̄m filiū tuū (quē) tu nō
p̄ culpa sua percussisti passibilitate et mōlitate q̄ pena est
hūam̄ gn̄is p̄ redēp̄cōe et salute oīm ppl̄oz percussisti/ue-
dei ex malicia (p̄secuti sūt/et sup̄ dolorē vulnerū meorū)
q̄ erat de eorū p̄cc̄is et p̄dicōe (addiderūt) in mortē q̄ ve-
nerā p̄ salute multoz. ¶ **D**ermitte eos ad dē iniquitatē
iniquitatū) ruere de vicio in viciū (et nō intrēt in viā vitatis)
q̄ ducit ad vitā eternā. **D**eletur de libro viuētū) p̄ fi-
nalē reprobacōz et dānacōz eternā/nō aut̄ dicit̄ delēdi
q̄ ibi scriptū fuerūt q̄ absolute ibi sc̄ptū sūt nūq̄ de-
lentur eterna p̄ dēstīnacōe solidati. s; q̄ ibi scriptos se-
ip̄os iudicabāt/seq̄tur (et iustozū ordini nō m̄terponat̄
Illi sūt tales. **E**go sū paup) q̄ cū diues es; p̄ omnib;)
paup factus ē ut diuiciarū eius p̄ticipes efficeremur/et
etiā sum dolens) p̄ omnib; ip̄e enī dolores nr̄os in se tulit
(et salus tua) id ē diuinitas tua p̄ quā fidelib; medicina
cōfertur (me suscepit) resuscitādo a morte. ¶ **E**t q̄ salus
tua me suscepit. **L**audabo in me) et in membris meis

nomē tuū cū exultacōe et magnificū p̄dicabo eū) p̄ mē-
bra mea (et laudabo eum) **E**t laus illa mea placebit
deo) sup̄ om̄ib; sacrificijs legis in qua mos erat ut pro
peccatis (vitulus) vnius anni offerretur / qui iā (cornua
p̄ducebatur vngulas. **P**lacebit laus mea sup̄ vitulū
et cetera / ideo. **V**ideāt paupes et intelligāt) q̄ ob-
lacō deo accepta in mente est / in qua paup̄ equatur di-
uiti nō in exteriorib; rebus / et inde (letētur) et ad pau-
peres ouersus ait / o paupes hoc intelligentes (querite
dñm) per desiderū pedib; fidei s̄xi et caritatis (et vniuer-
anima v̄ra) vita gr̄e hic / et vita glorie in futura vita.
Querite dñm. **Q**uoniam exaudiuit dñs) omnib; tēporib;
(paupes) qui querūt eū (et vniuersos suos) qui. s. legib;
vniuersantur siue alligantur (nō despexit) ip̄os enī liberat a
laqueis carnalib; quos suis regulis oneros agnouer-
it. **Q**uia ergo ita ē. **V**audēt illū celestia terrestria
et om̄ia in mari natātia et om̄ia q̄ in eis sūt) hęc laudāt
deū dū ex eis laudatur creator eorū. **Q**uoniam et iā laudā-
tus ē deus. **Q**uoniam deus saluā faciet eccliam) q̄ illū mēte
speculatur in eternū / q̄ hic multis p̄secucōnib; multis fati-
gatur āgustijs (et edificabūtur ciuitates) .i. ecclesie p̄-
ticulares (iude) .i. xp̄i qui ex origine iude carnis p̄pa-
gacōne descēdit. **E**t inhabitabūt ibi) in syon fideles
(et hereditate acquirēt eā) ut possideāt eā in eternū qñ
ad iherusalē eternā dñi miseracōe pueneit. Et nō vna
generacō sola iustorū habitabit in ea s; successores. ideo
sequitur. **E**t semen. i. imitatores (suorū) .i. ap̄lorū et
discipulorū xp̄i possidebit eā eternaliter et vniuersalis-
ter om̄es (qui diligūt nomē eius inhabitabūt in ea) scz
ciuitate celesti eterna felicitate gaudētes.

Psalmus .lxx. in quo monet ut in
solo deo confidamus et gloriemur.

Vox prophete in persona generalis totius ecclesie quam p[ro]nti
pace p[er]fectam habere nequaquam valet / ideoque in angustiis et ca
lamitatibus huius vite posita diuinum implorat auxilium dicens
Deus qui soles uiuare (in adiutorium meum intende) con
tra picula / et ne inimici preualeant in (ad ad
iuuandum me festina) quia si tardet misericordia gratiora crescent
picula. Ecclesia emendationem postulat inimicorum suorum ait.
Confundatur .i. de pueris suis turbetur (et reue
reatur) .i. formidet ne pro lesa iusticia penas incurrat (qui
querunt animam) .i. vitam meam prode. **A**uertatur retrorsum
.i. a proposito suo malo (et erubescat) ne possint implere quod
moliuntur (qui volunt michi mala) **A**uertatur statim ut a
suo proposito (erubescetes) velociter se pellatur abscedere
(qui dicunt michi) irrisorie (euge euge) .i. gaude gaude.
Orans pro iustis ait. **E**xultet et letetur in te in quo est lux
et non in alio (qui querunt / ostendentes te magnificum et liberalissi
mum) in dando ostentibus veniam (qui diligunt filium tuum) memores
saluationis sibi a deo collate pro eum. **V**ox populi christiani
Ego uero egenus sum egenus continue gratiam diuinita
tis expectans (et pauper) ad beneficia tua suscipienda auide
perans (deus adiuua me) a tribulatione mundana ubi cum
uiciorum aduersitate pugnamus tua misericordie liberando.
Adiutor meus in necessitatibus et de hac seculi clade
(liberator esto domine) et quia non est alia michi spes ideo (domine
ne moreris) licet enim deus mensurate faciat omnia nos tamen
tardum putamus quod desiderio magno requirimus.

Psalmus .lxx. in quo monet ut in omni tempore
totam spem nostram in domino ponamus.

Vox cuiuslibet iusti.

In te dñe speraui ^{nō in honore. nō in mū-}
^{danis q̄ caduca sūt/ et}
ideo (nō confundar) nō erubescā (in eternū) scz in illa iu-
dicii tribulacōne vbi confundi penale nō est (in iusticia
tua) nō mea. qz iusticia tua misericordiā semp habet cō-
iunctā / vnde eius ē semp parere supplicāti (libera me)
a periculis (eripe me) de potestate diaboli ne cū eo dā-
nemur. Inclina ad me) egrotū et iacentē (aure in tue
misericordie et salua me) ab egritudine que intus est.
Et ne ad me veniant iacula inimici oro. **E**sto in deū
p̄tectorē) qz ego me p̄tegē nequeo (et in locū munitū)
ut nō tm̄ sim p̄tectus s; etiā securus / vñ sequitur (saluū
me facias) i alio enī saluus esse nō potero. **O**ro ut sis
michi p̄tector. **Q**uā in firmamentū meū) dāns michi fir-
mitatē ostātie ostra om̄es tēptacōnes (et refugiū meū)
in omni tribulacōe mea. **D**eus meus) qz in te speraui
(eripe me de potestate diaboli) q̄ absolute dicitur peccas-
tor (et de manu cōtra legē agentis) qualis ē iudeus et
malus xp̄ianus (et imiqu) ut sūt pagani qui nulla legē
dñi refrenātur s; more ferarū faciūt quodcūq; libuerit.
O) erito, debes me eripe. **Q**uia tu es patiētia mea) caus-
a p̄pter quā om̄ia libēt̄ animo sustineo (et spes mea). i.
certitudo futuri p̄m̄i mei (a tpe ouerhōnis mee)
Nō solū a iuuetute spes mea es s; etiā a puericia. **Q**uā in
in te o) firmatus sū) .i. sustētatus (ex vtero a de v̄tre mā-
tris mee tu es p̄tector meus) **P**ropter que ad te et
De te laudes cātabo sine fine) q̄ bona tribuisti michi /
qz aut te solū laudo / et res seculi respuo (factus sū p̄ di-
gū) amatorib; seculi reputātib; me quasi insanū qz nō
sequor q̄ amat et seq̄tur peccantū multitudo / s; ostra oīa

opprobria illa (tu factus es michi adiutor fortis.
Deit ut dignas gr̄as possit reddere dicēs. **R**epleatur
os meū laude) p̄ tuis b̄nificiis (ut) toto tpe meo (can-
tem) et p̄ dicē (te gloriosū et magnitudinē b̄nificiorū tu-
orū) que fecisti michi. **T**u es dñe spes mea a iuētutē
te mea sic. **N**e p̄icias me in tempore senectutis mee)
q̄ fessa virtus mea indiget plus adiuuari/ quid p̄ sene-
ctutē intelligat exponit dicēs (cū defecerit virtus mea)
id est quādo paciētie firmitas quassata mollescat neq̄
sustinere potest viribus suis onus tribulacōnis imposi-
tū (ne derelinquas me) quia intellecta debilitate mea in-
fidiantū feruor accensus est. **E**t hoc ideo dico.
Quia inimici mei dixerūt mala michi) exprobrātes
michi (et qui) studio decipiendi (custo diebant animam
meā/ oīlū fecerūt in vnū) conueniētes in eandē volun-
tatē nocendi. **D**icentes deus dereliquit eū) mundani
quē vident calamitate crebra fatigantiū credunt a deo
desertū (persecq̄mim) quia fugere nō poterit (cōprehen-
dite) quia reluctari vali dissimius non valebit/ et securi-
tenete (quia nō est qui eripiat) **I**psi me ita derelictū
putāt s̄ tu **D**eus ne elongeris a me) diu me p̄mittens
ab illis tribulari (deus meus ī auxiliū meū respice) ut si
debeā adhuc affligi dignā michi paciētā tribuas. nam
quē tu adiuuas malorū cōtriciōne nō deficit. s̄ tūc spe po-
tius erigitur q̄n tribulacōnū fasce pregrauatur. **M**e
respice. et **C**ōfundātur) inefficaces effecti p̄ficē qd̄ vo-
lebāt (et deficiāt) virib; ut nō sint (potētes) vltteri⁹ a g-
gredi (detrahētes aīe mee/ operiāt̄ intm̄) (oīsiōe) et p̄udo-
re de mala oīsciētia eorū ut actōes p̄stimas vita meliori
condēnēt (q̄ q̄rūt mala m̄) **Q**uia qd̄ alij faciāt quic-
quid m̄ mali p̄parēt. **E**go autē sp̄ ī te sperabo et adiciā

sup omñē laudē tuā) quā de mūdi creacōne habes/ ad hī
ciā aliā laudē/ q̄ filiū tuū incarnari feceras p salute cun-
ctoꝝ. Vnde sequitur. **D**s meū annūciabit) p̄dicabit
alijs scilicet gentibz (iusticiā tuā). i. filiū tuū p quē imple-
ta ē iusticia (salutaē tuū) p quē tu p̄ salutē dedisti mū-
do. **Q**uā nō cognou) p practicā (negociacōes) q̄ ma-
lis actibz ut mēdacijs piurns ⁊ blasphemijs inq̄nātur
(introibo in supnā domū) vbi cognoscā potētā dñi ⁊ ibi
(memorabor iusticie tue solius) tūc enī mirabilē ⁊ singu-
larē esse cognoscā cū impios in iehennā ⁊ fideles in t̄tes
in requē sempiternā. **Q**uia docuisti me) p libros diui-
nos et reuelacōnē (ab initio fidei mee dū usq̄ fuerit t̄ps
pnūciabo alijs mirabilia tua) maxime mirabilē in carna-
cōis nouitatē om̄e miraculū et nouitatē trāscēdentē.

Et usq̄ ad vltima mea nō derelinquas me) q̄ tenus
tua fortitudīne roboratus usq̄ in finē seculi laudes pos-
sim tuas debitas explicare. **N**on derelinquas me.

Donec annūciem) filiū tuū qui est (brachiū tuū) p qd
omnia facta sunt ⁊ quo diabolus superatus est (genera-
tiōi om̄i) per successiones (que ventura est) usq̄ in fi-
nem seculi. **R**ursus ne derelinquas me donec annū-
ciem **P**otentia tuā) qua saluas homines (⁊ iusticiā)
qua iudicas omnes secundū meritū vniuscuiusq̄/ annū-
ciē dico deducēdo p̄dicacōnē meā usq̄ (in altissima que
fecisti magnalia) circa redempcōnē hūam generis (q̄
altissima sūt) et pfundissima (o deus quis similis tibi?)
certe nullus/ quomā om̄is creature virtus ī infinitū di-
stat a sublimitate nobilitatis nature tue/ et in cōprehen-
sibilitate tue potentie.

Quātas ostendisti michi) p rei exp̄ientiā (tribulacō-
nēs multas) numero/ et q̄litate (malas). i. graues (⁊ dū

me oueristi ad te uiuificasti me) uita gr̄e (et de abissis terre). i. de pfunditate peccatorū (iterū) p̄ penitentiā (res duxisti me) Et michi sic reducto. **M**ultiplicasti magnificentiā tuā deus) multis modis in magna beneficia offerēdo (et sololatus es me) securū me faciēdo de eterno p̄mio. **V**ere sololatus es me. **N**ā ego o deus ideo offerēdo (et tibi) offerēdo laudis in decantacōe laudis psalmo rū (ueritatē tuam). i. q̄ uerus deus es et uerax in p̄missis (psallā tibi ope) qui es sanctificās omnē uidentē deū. **S**pere cātabo tibi et ex magnitudine deuocōis. **L**abia mea exultabūt/et aīa meā quā redemisti. **N**ō t̄m aīa mea cantabit tibi. **S**ed et lingua mea) cū fuerit in resurrectōis glōria (meditabit iusticiā tuā) cātabit in eternū misericordias tuas. et hoc erit (cū solul fuerim et eruberim qui modo insultant michi)

Psalmus. lxxi. in quo monet ut xp̄m uerū.
hominē et uerū deū esse credamus.

Propheta ad patrē loquēs ait. o deus pater
fac quod p̄ uideo futurū.

Da iudiciariā ^{ptatem regi) xp̄o et eidē (filio tuo) q̄ es rex uerus (iudicij executōe)} **I**udiciū da dico **I**udicare) ut iudicet (p̄plm tuū in iusticiā/ et paupes tuos in iudicō) paupes aut̄ p̄ris et xp̄i sūt q̄ mūdana supbia derelicta/ humilitati se p̄ omnia tradiderūt/ nam et si pauper supbiat non est dei pauper/ et si locuples humilitatē diligat non est seculi diues/ uolūtates enim talū sunt inspiciēde nō nomina **P**otestatē hāc iudiciariā da regi xp̄o si p̄rius p̄sciat̄ tur iudicaturus p̄ legatos tuos **S**uscipiāt montes). i. sancti apostoli qui ad supna firmiter eleuati celesti gr̄e sūt p̄ximiores (mandatū annūciandi populo dei pacē)

id ē xp̄m (et colles) .i. alij inferioris gradus q̄ apli sed
tñ altiores populis (iusticiā) .i. xp̄m / pax uere dicit̄ xp̄s
q̄ p̄ ip̄m hō recōciliatus est deo / iusticia etiā dicitur qm̄
orbem terraz sub equitate iudicabit et q̄ diabolu p̄ iusti
ciā magis q̄ potētiē uirtute sup̄auit. **O**raui ut daret
regi xp̄o iudiciū / et uere dabit qm̄ ip̄e. **J**udicabit pau
pes) p̄ xp̄o uolūtarios q̄ sūt (i pp̄lo) ubi boni sūt malis
admixti ut q̄ pro eo paupes facti sūt celestis regm̄ di
uini locupletentur (et saluos faciet filios pauperū) .i.
imitatores ap̄loz (et humiliabit calūniatorē) .i. diabolu
sup̄bū crudelē et insatiabilē / maloz omniū principem /
calūniatorē qui humanū genus suis fraudib; tot secu
lis probatur impetere / humiliabit qm̄ illo cū perfidis dā
nato fideles se uiderint regnate cū xp̄o. **J**udicabit
rex xp̄us / et factō iudicō. **D**ermanebit eius hūani
tas cū sole) .i. semp̄ uita cū diuinitate uerb; qd̄ dicitur
sol iusticie (ante lunā) id ē aspectū ecclesie . q̄ semp̄ erit
in p̄ntia ecclie ut ab ip̄o ut luna a sole recipiat lumē que
nichil a se luminis hab; / p̄manebit dico (in generacōz et
gnacōnē) .i. in seculū seculi. **C**ōsequēter p̄pha ostens
dens quō iudex iste prius uenit i mūdū ait. **S**icut plu
uia in uellus) sua uer̄ sine strep̄tu sine corrupcōne aliq̄
et imparitib; (descēdit) ita rex ille qui iudicaturus ē
descendit in uerū uirginalē beatissime marie spiritu san
cto opante carnē de ea suscepturus humanā . et idē ē qd̄
sequitur / descēdet (sicut stilliciā a stillantiā super terrā)
que in modum rosis summa leuitate descendūt.
Quietur in dieb; eius iusticia) q̄ ip̄e ortus de uirgine
est sol iusticie (et abūdantiā pacis orietur) abundantia
pacis est dū religio xp̄ianozū toto orbe dilataē (donec
auferatur luna) id est usq; in finē seculi.

Propheta de amplitudine regni eius ait. **E**t dñabitur sup totā terrā (a mari) circū datā (et a flumīe) iordane in quo xp̄us baptizatus est usq; (ad terminos orbis terrarū) in quib; omib; terris p̄ predicō; ap̄loꝝ et alioꝝ discipuloꝝ et cultus xp̄iane religionis ī aliq̄b; plantatus ēē dimoscat. **V**ozā illo) rege (p̄cidēt ethiopes) .i. gētes in gre p̄cc̄is fidē eius hūiliter recipiētes cū deuote adorādo (et inimici eius) .s. iudei ī sua p̄tinacia et obstinacōe p̄māsurī terrā līngēt) .i. terrena cū magna auuiditate et desiderio more sp̄pentis exquirēt. **R**eges tharlis et insule munera offerēt) qđ opletū fuit de regib; q̄ uenēt adorāe xp̄m cū munerib; q̄ uenēt de hñs p̄uicis hic descriptis q̄ fuerūt figurē gētiū q̄ adoratiue erāt. vñ seq̄tur. **O**mnes reges terre adorabūt eū / omnes gentes fuerūt ei) qđ mō impletū fuit tpe cōstātī impatoris q̄ ad fidē xp̄i uersus fuit cui tāq̄ monarche obediebāt omnes reges terre quo adorāte vidētur omnes alij adorasse q̄ etiā p̄cepit vbiq; terraz ad honore xp̄i edificari eccl̄ias / vel si nō mō saltē ī iudicio oplebitur vel omnes reges .i. aliq̄ de omni ḡne regū et ita omnes gētes .i. aliq̄ de omni gente. **S**eruiēt dico meito **Q**uia liberauit pauperē) .i. pplm xp̄ianū (a potēte) diabolo et liberauit etiā imp̄p̄e (cui nō erat adiutor) q̄ nec aliq̄s hō iustus nec āgelus nec lex nec liberum arbitriū nisi tm̄ leo de tribu iuda rex nr̄ xp̄us. **L**iberabit quidē pauperē / et illi liberato. **M**arcet) p̄cc̄a dimittēdo (et aīas pauperū) de dño cōfidentū (saluas faciet) primo et tandē corpa eoz ī iudicio futuro salua faciet salute p̄petua. **E**t hoc q̄ aīas pauperū saluas faciet. **E**x vsuris) .i. reatib; p̄cc̄oz et ab ip̄a iniquitate (redimet animas eoz) a culpa et pena liberabūtur ī futuro (et honorabile nomē

eorū corā ip̄o) qui noīe suo fuerūt / in h̄i ḡm̄t̄i d̄ ē qui cri-
stianū vocātur / preclarū reuera nomē ut xp̄iani dicantur
ut de suo rege resplendeāt et accepta vocabuli dignita-
te gloriētur. **E**t viuet) rex xp̄us in seculū seculi (et da-
bitur ei de auro arabie) vñ post resurrectionē xp̄i multū
impatores et reges ad gloriā resurrectionis eius dede-
rū preciosa donaria inter q̄ erat aurū arabie ad edifica-
cōnē ecclesiaz et diuini cultus augmentū ī quibz eccle-
sijs adorat xp̄m fideles (et tota die b̄ndicēt ei)

Omnī die b̄ndicūt ei a merito q̄ ip̄e. **E**rit firmamē-
tū) labenti infirmitati hūane corda fidei hūi ī fide confirmās
in apostolis alijsq; discipulis qui pro eminentia sanctita-
tis montes appellātur (et extollētur sup omnē cādidacō-
nē) huius seculi (fructus xp̄i). s. ip̄i sancti qui exeuntes
de ciuitate ecclesie militātis ī ciuitate celesti (florebunt
sic fenū terre) virētes beatitudine sempiterna / hic enī
tribulacōnibz afficiūtur ut ibi perpetua gratulacōe co-
ronētur. Pro tantis b̄nificijs q̄ sanctis suis ofert. **S**ic
nomē eius b̄ndictū in eternū) cuius nomē (pmanet añ
omnē creaturā q̄ sole illustratur) **E**t b̄ndicētur in ip̄o
dño ih̄esu xp̄o omēs tribz terre) sicut abrahe dictū est /
in semine tuo b̄ndicētur omēs tribz terre. i. aliquē omī
tribu (omnes gentes magnificabūt eū tanq̄ dñm a sal-
uatorē oīm. **E**t q̄ in ip̄o b̄ndicētur omēs tribz terre!
ideo fit. **B**ndictus dñs deus vidētū se / qui facit mi-
mirabilia magna solus) sua virtute. **E**t benedictum
nomē maiestatis eius in eternū) qđ est maius omībus
nomīnibz (et replebitur maiestate eius omīs terra). i.
omēs sancti clarificacōe eius replebūtur. et q̄ rē valde
desiderabilē optat dicit (fiat fiat)

**Psalmus. lxxij. in quo monet propheta ut eterna
amplectamur et pro illis deū laudemus.**

Quā bonus es ^{id ē multū (deus videntū)}
^{eum nō tñ omibz sic appa-}
ret quia nō iniquis a quibz sua bonitas nō sentitur sicut
nec oculis egris delectabilis est claritas solis q̄ sanis
est amabilis. s; eius bonitas sentitur et gustatur (ab hñs
q̄ recti sūt corde). i. q̄ opa eius studio pietatis intelli-
gūt (Prop̄ha in plona infirmozū q̄ vidētes p̄speritatē
maloz et iustozū adūitates et tribulacōes incipiūt du-
bitaē de bonitate diuine p̄uidētie dicēs. **O**ei autē pe-
ne mori sūt pedes) mei ad errādū et male sentiēdū de bo-
nitate dīne p̄uidētie (effusi) p̄cipitati a stabilitate siue
vigore mētis (sunt gressus mei). i. effectus mei et opa
mea. **E**t hoc ideo. **Q**uia zelauī. i. grauiter tūli et in-
dignatus sū (de iniquis pacē) trāquillitatē et tpalē felici-
tatē (p̄ccoz vidēs) pax tñ p̄ccoz vera nō ē s; falsa et ca-
duca pax q̄ cū conscientia splitigat rixat intrinsecus et cū
hostē nō habeat secū ip̄a decertat. **I**deo etiā effusi sunt
gressus mei **Q**uia nō ē distinctō i morte) iniquoz a mor-
te iustoz ita q̄ iniqui citius moriāt q̄ iusti imo sepe otin-
git otariū (nec ē distinctō i plagis) siue i infirmitatibz
eoz q̄ infirmati iniqui tardius curentur q̄ iusti imo sepe
iniqui velocius oualescūt hñtes i p̄mptu r̄ media curacōnū
p̄pter abūdantiā diuiciā suā. **I**deo etiā egressi sūt q̄
iniqui. **I**n labore hoīm nō sūt i solacijs et delicijs viuētes
(nec cū hoībz iustis tribulacōnū flagellis p̄cutiūt) **E**t
q̄ tpali felicitate gaudēt **I**deo tenuit eos supbia/opti-
uoluti ex omī pte sūt (iniquitate) q̄ntū ad p̄ximū (et impie-
tate sua) q̄ o tra dñm blasphemi sūt/ sua dicē q̄ nō a deo

h̄a seip̄o h̄; h̄o nequiciā suā. ¶ Et nō sufficit eos eē ma-
los i se h̄ etiā. ¶ Prodiit i apto iniquitas eorū) et hoc ex
sup̄abūdātia et sup̄fluitate bonorū huius seculi ut dent
exēplū sup̄biēdi/ et dep̄posito om̄i timoē (trāsiērt) a via re-
cta (i affectū cordis) ut implerēt que q̄d cor p̄iū eorū
desiderabat eūtes post̄cupiscētiās suas. Et hoc nō q̄i ex
improuiso fecerūt h̄ cū attēcōe. ¶ Qūm cogitauerūt) intelle-
ctū suū et industriā applicādo ad maliciā (et locuti sūt ne-
quiciā) p̄cipiētes suis satellitib; eā exeq̄ ad iustorū affli-
ctōnē sic patet i tirānis (iniquitatē i excelso locuti sūt) blas-
phēmiās dicēdo de deo. ¶ Iniquitatē i excelso locuti sūt q̄
¶ Nosuerūt i celū os suū) sup̄ba loq̄ntes oīra deū altissi-
mū que blasphemabāt dicētes deū vel nesciē mala q̄ dif-
fert i tpe vindicare vel malorū nr̄orū nō eē vltorē (et lin-
gua eorū trāsiuit mēsurā hūanitatis) i loq̄ndo q̄ cū ip̄i
sint imbecilles et fragiles. tenē immōrles estimāt digmi-
tates. ¶ Quib; attētis inq̄t p̄ph̄a. ¶ Deo dūtetur p̄plus
meus). s. infirmus (hic) ad d̄sideracōz vitatis op̄ā de p̄-
speritati malorū iux̄ adūsitatē iustorū et hoc (p̄ dies ple-
nos) et vigilijs et meditacōib;. ¶ Qui vidētes malorū p̄-
speritatē. Dixerūt) querētes et admirātes (quō scit deus
ista) et p̄mittūt talia vel (ad hoc se extēdit p̄uidētia dei) ex-
celsi. ¶ Oñdit vñ videat̄ sibi q̄ deus videat̄ nesciē ista in-
feriora. ¶ Ecce) i manifesto ē (ip̄i peccōres et abūdātes
in malis huius seculi obtinuerūt diuitiās) qd̄ valde in-
iustū videtur/ vñ si deus ista inferiora sciret a curaret nō
sustineret ista. ¶ Attēto q̄ peccōres florēt et abūdāt in
diuitijs. Dixi) i p̄sona dubitātis (ego exēcītatus i ius-
ticia) exclusus a bonis p̄dictis t̄p̄alib; quib; peccato-
res abūdant/ ergo (frustra iustificāui cor meū) cauēdo
ā peccātis (frustra mūdāui opa mea inter innocētes) ut

est; de numero eorum. **E**t frustra sepe tribulacombus
(sui flagellatus) sustinui penas ac penuriam (et castigacionem
meam) de peccatis preteritis (in inmatutinis). i. non differet sed ve-
lociter adhibetur/malis vero vel nulla castigacione vel sera
adhibetur. **I**n oppositum arguens ex auctoritate sanctorum ait.
Dicebam si narrabo sic). s. quod dixerunt hoc est/ deum non habere
re scientiam horum inferiorum et curam non habere seruum suorum
sicut predicti lxxit de prudentia (ecce natione). i. dicta
(filiorum tuorum). s. sanctorum patriarcharum prophetarum (repro-
bam) omnis enim aliter docet quibus credere debet. **S**ed ne
reprobare viderer dicta patrum et priorum doctrine ita cito
contradicere. **E**xistimabam). i. cogitabam dare operam
(ut cognoscerem veritatem) cur. s. in presenti deus permittit pecca-
tores prosperari et iustos deficere (sed hoc laboriosum) et diffi-
cile (est enim mihi) super egreditur enim facultatem intellectus
mei. **D**oc labor est enim mihi. **D**onec intrem) mentem et studio
dicta sacre scripture (que sanctuarii) dei dicitur quod deus
in ea nobis loquitur (et intelligam nouissima eorum. s. punitiones
malorum). ibunt enim hi in supplicium eternum licet hic temporaliter
flouerint/ et premia iustorum quam iusti ibunt in vitam eternam
licet hic temporaliter fuerint afflicti/ de quibus scriptura sacra in utroque
quod testamento plene loquitur. **D**eclarat hic dictam determi-
nacionem secundum ea que didicit in sanctuario et ad ea que ex ad-
uerso inducebantur de prosperitate malorum et longa eorum vi-
ta/ dicit quod non est sic sed imo sepe breuiatur vita eorum et temporalis
eorum felicitas cito euanescat dicens. **D**erunt propter
dolos) et fraudes quibus mali affligunt innocentes tu deus
(posuisti eis) finem sue temporalis prosperitatis subtrahendo eos
cito de vita presentis (et sepe deiecasti eos) ab altitudine superbie
eorum (dum adhuc essent in augmento) felicitatis sue.
Sed propheta videns nouissima malorum et admirans ait.

Quō) qui heri tanta felicitate pollebāt rebus omnibus
priuati tā (sbito defecerūt) de vita pñti (et perierūt eter-
naliter ppter iniquitatē suā) Sic eoz pspēitas euanes-
cit. **S**icut somnu3 surgentiū) q̄ velut homo in somnis
accipiens diuitias cū euigilat nichil inuenit sic (gloria
impioꝝ cito euanesat/ et intuitu populi tui) gloriā eoz
(ad nichilū rediges) **Q**uia inflāmatū est cor meū) p
dei purā dilectōnē (et renes mei omūtatū sūt) in castitatē
p carnalis d̄cupiscētie repressiōnē q̄ viget in rebus) (e-
go ad nichilū redactus sū) i mea reputacōe (nesciu)
i. me ignorātē reputaui/ q̄nto enī plus q̄s deo p carita-
tē diūgit̄ tāto maḡ hūilis i sua reputacōe efficitur. vn
sequitur. **U**t iumentū factus sū ap̄d te) sine murmure
onus dñi portabo (et ego semp tecū) id ē in tua fide sem-
per perseuerabo. **E**t hoc quia. **T**enuisti manū dexte-
re mee) dulciter in tua p̄tectiōne accipiendo a pro vo-
lūtate tua non meis meritis (deduxisti me) de virtute in
viraitē (et cū gloria suscepisti me) in futuro ad beatam
vitam me transferendo.

Propheta considerans que et quanta electi gaudia ex-
pectent in futura vita dicit ex plona eoz admirādo.

Quid michi inquit est in celo) preparatū scilic; ineffa-
bilis gloria quā nec oculus vidit nec auris audiuit nec
in cor hominis ascendit per d̄prehensionē/ et deinde q̄-
si redarguens semetip̄m q̄ terrena cōcupierat dicit (et
a te quid volui sup terrā?) quasi diceret/ ego veritatis
ignarus qui talia super terrā sperabā ut peccatoꝝ bona
cupere habere cōmunia cum tu beneficia parares i e-
ternitate mansura.

Atenta magnitudine in explicabilis glorie tue.

Defecit) primo desiderio (caro mea/ et cor) vtrumq̄

fuspirat ad illū puenire (deus cordis mei) creator et be-
atificator (pars mea deus ī eternū) a quo nūq̄ separabor
Ideo facio te partē meā o deus. **Q**uia ecce qui elon-
gant se a te) p turpem et inbenestā vitā (pibūt) damna-
cōne ppetua (perdidisti omnes qui aliud q̄ te querūt)
tā q̄ vltimū finē. **E**ligāt alij quid volūt diuicias potē-
tiā et honores et cetera seculi bona. **S**icbi autē adherē
deo bonū est) vera fide et operū probitate iungi. bonū
michi ut deū eligam in quo omnū bonorū plenitudinē
possideā (et ponere in deo spem meā) quia nichil potest
esse beatius q̄ illi omnia omittere qui nouit suis cultor-
ribus o grue p futura prestare. **I**nterim autem hoc erit
officiū meū. **U**t annūciem omnes p̄dicacōnes tuas) q̄
debent ad verā fidē p̄cipiēdā annūciari fidelibus tuis ad
gloriā tuā et vtilitatē eorū (in auribus filiorū ecclesie)

Psalmus .lxxiij. in quo monet ut relictis figuris ve-
ritas teneatur / et o tēptis trāsitōnis eterna queratur.

Propheta admirās et oquerens de captiuitate populi
israhel ait.

Quid o deus q̄ es creator noster (re-
pulistinos) quasi alie-
nos a defensione tua ex toto (et iratus ē furor tuus super
oues pascue tue) id ē pplm̄ israheliticū quē pauidisti mā-
na in deserto .xl. annis usq̄ quo introduceres eā in terrā
melle et lacte manantē. **M**emor esto o gregacōnis
tue) populi scz israhelitici quē o gregasti in egypto et ele-
gisti in pplm̄ peculiarē quē (possedisti) a tpe patriarcha-
rū qui fuerūt (initū illius populi) **M**emor esse debes
eius o deus qz olim. **R**edemisti) id est liberaisti de pha-
raonis fuitute (populū iudaicū qui fuit hereditas tua

quādiu tibi puro animo fūiebat q̄ (uirgia) dicit̄ p̄pter
moysen famulū tuū cui iussisti p̄ virgā magnalia face-
re ut diuina virtute iudei roborati de terra egipti egre-
derēt̄ intrepidi q̄ hēditas ē (mōs syō) .i. ciuitas iherlīm
in q̄ est caput regni . et ibi est mons syon in quo oditū ē
tēplū (in quo tu) corporaliter (habitasti) factus homo.
Quia tāta bñficia fecisti huic pp̄lo . o deus **L**euā v̄tu-
tē potētē tue) q̄ videtur fuisse remissa ōtra eos ad fran-
gēdū (sup̄bias) babiloniorū a quib; euersa ē iherlīm et
hoc facias ī fine . i. oñde a vide q̄nta (malignatus ē ini-
micus) . s. rex babilonicū pp̄lo suo (in scō) . i. in tēplo . in
sacerdotio . et ī ceteris sacramētis . Et qd̄ sceleratissimū
est vbi sequi debuit penitēdo . **G**loriati sunt) ut nō solū
peccasse s̄ ip̄m q̄ malū ad gl̄iam suā traxisse viderēt̄ . o
dñe nō ē patiēter hoc ferendū qd̄ ab hñs (q̄ oderūt te)
ad magnū ōtēptū cui cognoscitur ēē p̄petratū maxie cū
(in medio atrio tēpli) ī quo paschalis solēmitas solebat
celebrari saclegū om̄hisse dicatur . **P**osuerūt vexilla)
quib; ī pl̄io vtebātur (signa) victorie sup̄ sūmitates tur-
riū a portarū (et nō agnouerūt) inimici hęc faciētes q̄ il-
la victoria ess̄ ex te p̄pter peccā pp̄li isrlitici/ posuerūt dico
(signa sic solitū ē in exitu) belli q̄ victoēs ponūt vexilla
sua (sup̄ sūmū) locū Et exaggerādo eorū nequiciā sb-
iūgit **Q**uasi ī silua) . i. sic hoies (securib;) cedūt ligna
ī siluis nullo phibēte ita isti (ianuas) tēpli absq; vlla re-
uerētia a timore pseuerāter a ostāter (ī dīp̄m) vnanimi-
ter fecerūt (in securi a ascia) q̄ sūt instrumēta fabrilia (de-
iecerūt eā) . s. ciuitatē **I**ncēderūt igni sanctuariū tuū)
tēplū diuino cultui dedicatū . qd̄ enī nō poterāt excidere
securibus igne comburebant usq; (ad terrā) deicientes
polluerunt tabernaculū nominis tui) nam capto templo

immolauerūt ydolis suis attribuētes eis victoriā ha-
bitā. **D**ixerūt in corde suo tota illa hostiū multitudo)
oueniēs simul ofiliarilyter ut deus hebreorū āplius nō co-
leretur dixerūt oclufiue ī corde suo et deinde ore p̄tule-
rūt (quiescere). i. cessare (faciamus omnes dies festos dei
a terra) omnēq; cultū dei hebreorū ut āplius nō sit ī ter-
ra glia noīs eius. **P**ropheta inducit verba quorū dā as-
postatarū iudeorū q̄ tūc t̄pis trāsierūt ad caldeos dice-
bāt enī ī multis t̄n̄ mētiētes. **S**igna n̄re liberaōis nō
vidimus) talia q̄lia data sūt p̄rib; n̄ris ī ritu de egi-
pto (iā nō ē p̄phā) q̄ annūciat nobis dei volūtātē / et sic
debemus eū relinque hīc reliquit nos. vñ dicūt (nos nō
cognoscet amplius. **P**ropheta tot malavidēs adue-
nisse p̄plo israhelico orat ad deū allegādo eius potētā
ad subuēdiū dicēs. **D**eus usquequo p̄plus gēntis
improperabit) p̄plo iudeorū q̄ deus eorū nō sit deus ve-
rus cū nō saluet eos ī quo (aduersarius irritat nomē
tuū ī mis diuē). **U**t quid auertis potētā tuā) vñ a-
tā a p̄plo tuo (et virtutē tuā quā videris ī synu tenere?)
differs extrahere ad p̄cutiēdū hostes p̄pli tui quē sp̄ vo-
uisti. **P**ropheta reuertit̄ ad loquendū de salute vniuer-
sali hūam̄ geneis dicēs. **R**ex n̄r q̄ ē deus an̄ secula) et
nūnc hō (opatus est salutē ī iherl̄m) ī q̄ salutis n̄re mi-
steria patrauit q̄ dicitur esse ī medio terre. **T**u ofir-
masti ī v̄tute tua gētes q̄ maris vocabulo designāt̄)
ne fluerēt ī vicia (p̄duxisti ad nichilū capita draconū)
.i. potētias et supbiā spiritūū immūdoꝝ (ī aq̄s) bap-
tatis q̄n̄ aīas q̄s illi p̄cōꝝ sordib; inquinant saluta-
ris vnda mūdāt. **T**u ofregisti capita).i. supbiā et ptātē
(draconis) p̄ncipis demomioꝝ leuiatan q̄n̄ supbia ei⁹
de celo deiecta est et natūā claritatē retinere nō meruit

qui se uoluntaria obscuritate maculauit (et dedisti eum escam
deuorandam et consumendam populis ethiopi) id est peccato-
ribus qui ante uersionem sunt tenebrosa mente teterrimi
qui ad dominum uerfi escam ceperunt habere diabolum cum de eius
detractone satiatur / sic solemus dicere detractoribus / cur
me rodis? cur me comedis? sic fit ut qui a pagamis ante uer-
nerabilis nunc a christianis detractorum moribus corrodat.
Et hoc fecisti per predicatorum tuos quoniam. **A**puisti fontes et
torrentes) septuaginta noui et ueteris testamenti ut emanaret
liquorem sapientie et diuitias fidei (tu siccasti fluuios ethan)
.i. doctrinas. uerboitates. uanitates presumptuosorum hominum
magorum. iudeorum. phariseorum. et hereticorum. **T**ua est dies)
.i. claritas noui testamenti (tua est nox). i. obscuritas ueteris
testamenti / utrumque quod de a te emanat / utrumque te laudat et ben-
dicit (tu fabricatus es auroram et solem). s. insipientes et pfe-
ctos sapientes et minus sapientes. **T**u fecisti omnes terminos
terre) aplos. s. et alij predicatorum christi qui sic termini di-
stinguunt fines agrorum ita isti uere fidei iura defendunt
(estate). i. feruentes spiritu qui ad martirium gratia dei ueniunt (et
uer). i. sobrios et mansuetos sic sunt sancti confessores (tu plas-
masti ea). i. omnes gradus sanctorum. i. fuisti principium eorum omnium uel
glorietur qui non acceperint. **P**ropheta precatur pro iudeis
pium iudicem ut indulgeat iudeis qui ad eum uertentur dicentes.
Demones estis huius creaturae superius memorate et per
missionis facte iudeis / et huius (mimicus). s. populus iudeorum qui
tunc fuerit (impropauit domino) dicens demones habes et idem
(populus insipientes puocauit) ad iram (nomen tuum) dicentes si filius
dei est descendat nunc de cruce / nolo minus indulgere et recipere ad
misericordiam ueniens ad te. **S**ed o domine **N**e tradas bestias
is). i. demonibus (aias ostendit tibi) peccata sua seu laudantes
te (et aias hominum ne obliuiscaris omnino) sed eleua eum ne i

peccatis p̄seueret. **R**espice). i. cōsidera (p̄missiones t̄u-
as quas i vtroq; testamēto fecisti) q̄ sperātib; i te esses
auxilio ⁊ veniētes ad te misericorditer susciperes cuius-
modi sūt paupes huīles / de diuitib; sup̄bis nō loquor
q̄ (repleti sūt) iniquitatib; (qui obscurati sūt) quia lumē
sapientiē p̄diderūt terrenis desiderijs excecati.

O dñe q̄ p̄misisti **N**on auertatur humilis). i. nō abi-
ciatur a te qui cūq; de sup̄bo factus ē huīlis et cōfusus / q̄
erubescat de peccatis suis paup̄ spū verus et mops ē qui
nichil de se p̄sumit s; om̄ia deo tribuit / isti tales (lauda-
būt nomē tuū). Quia cōtēptus est xp̄us a iudeis ambu-
lans i terra ⁊ a falsis xp̄ianis sedēs i celo inquit p̄pha.

Exurge deus iudica causam tuā) ut illi manifesta veri-
tate p̄dicet qd̄ prius stulte abnuebat (memor esto im-
proprietoz tuoz eoz q̄ ab insipientie) obiecta (sūt tota
die) **N**e obliuiscaris voces inimicoz tuoz) quin eo-
rū blasphemias dep̄mas nō enī ab iniquitate cessabūt. s;
(sup̄bia eoz q̄ te oderūt ascendit semp) i tantū ascē-
dit sup̄bia regis babilonis ut faceret se adorari tanq̄
deū i aurea statua quā erexit.

Psalms .lxxiij. in quo monet ne quis sup̄bus de
se p̄sumat ne humilis de deo desperet. **P**ropheta
i p̄sona p̄phi iudaici q̄ erat xp̄o dño crediturus ait.

Confitebimur tibi deus ^{maiestatē} tuā adorā-
do (confitebimur) cōfessione laudis (et iuocabimus nomē
tuū) ut a te q̄ vocaris ih̄sus .i. saluator saluem. **N**arra-
bimus) p̄dicabimus vbiq; terrarū (mirabilia tua) de cre-
acōne mūdi. de redēp̄cōe hūam̄ generis / respondet deꝑ
p̄plo dicēte cōfitebimur tibi et iuocabimus nomē tuū (cū

āceperō tēpus) dīspōsitū scōm ordīnē sapiētiē mee (sen-
tētiās iusticiē ponā) ī effectū reddens tibi pro merito
tuo et alijs similiter / et īpios puniendo.

Et opus est ut nō differā. quomā **L**iquefacta ē ter-
ra) id ē humana natura a stabilitate v̄tutis et iusticiē ut
ī diuersas defluat occupiscentias. terrā dico id ē (omēs
qui habitāt in ea) liquefacti sunt et corrupti per peccata.
sed ego motus misericordiā (confirmavi columnas) q̄
ī passione mea nutauerūt scilicet apostolos meos qui
totius ecclē sūt sustentamentū et p̄ illos acquirētur mul-
ti qui digni erūt ī iudicio remuneracōne eterne vite.

Et per illos scilicet apostolos. **D**ixi īmiquis) omnibus
ī gnali (nolite īmiquē agere) s̄ cito currite ad medicū
(et delinquentibz) cōtra p̄cepta mea dixi (nolite exaltari
cornu) v̄m p̄ supbiā dicēdo vos esse iustos et inculpabi-
liter viuere aut p̄ elacōnē peccā v̄ra defendēdo aut pec-
catū p̄p̄tū p̄ alios excusando ut p̄ diaboliū vel p̄suasores
vel p̄ necessitatē. **N**olite extollē ī altū) supbie (cor-
nu v̄m) cōtra deū ut dicatis vos culpa creatoris esse pec-
catores qui tales vos creauit / et quid sit ī altū extollē
cornu exponēns ait (nolite aduersus deū loq̄ īm̄qtatē.
Nolite dico hoc facere. **Q**uia nec ab oriente nec ab oc-
cidēte nec a desertis mōtibz) nec ab aliqua mūdi parte
potest quis effugere iudiciū dei q̄ vbiqz totus cōstat esse
p̄ns (quomā deus iudex est) et iustus. **H**ūc). s. supbū
(humiliat) hic et ī alia vita (et hūc). s. humilē (exaltat)
multiplicādo eū ī virtutibz) et tandē ī glōria coronādo
(et calix). i. dispensacō dīuini iudicij ī q̄ p̄p̄matur v̄micui-
qz p̄ merito suo h̄c p̄p̄matur de calice / calix dico (v̄mī me-
ri) ī quo p̄p̄matur v̄mū merū. i. glia eterna (plenus mix-
to). i. pena q̄ potātur mali v̄trūqz cōcurrit ī d̄mo iudicio

Et inclinabit p̄dictū calicē (ex hoc ē in hoc) q̄ p̄ illū calicē et bonis bona et malis mala propinat (verūtamē fundus calicis i quo sūt feces nō est euacuatus) q̄ semper remanet in deo virtus ad puniendū peccatores. et q̄ semp̄ p̄petuo puniētur. vnde seq̄tur (bibent om̄es peccatores terre) scilicet illā penā in eternū.

Vox xp̄i est in membris suis. **E**go autē in mēbris meis gaudebo quādiu seculū erit (et cātabo deo) illoꝝ qui penitentiā agentes quotidie vicia sup̄plātant.

Psalmus. lxxv. in quo commendatur
deus ex multis bonis que confert.

Vox ecclesie olim ante q̄ illuminaret crux mundū ante q̄ videretur dominus in terra.

Notus erat in iudea deus ^{cui legē dederat} atq̄ p̄phas. nō sic erat i alijs terris vbi nō vigeat verus dei cultus / nec sciētia legis et p̄phaz (et i israel magnū nomē eius) qm̄ solus ille p̄p̄tus vnū verū deū adorabat. **F**actus ē in pace locus eius .i. in animo hūili et q̄ cito q̄ aduersus mā data dñi contraria volūate nō litigat. qui seq̄tur iussa dominātis et ad om̄e p̄ceptū diuinū suū flectit arbitriū (et habitatio eius i syō) id ē in aīa q̄ deū sincera mēte speculatur. **S**ibi .s. vbi dñs pacis habitare dignatur pereūt om̄ia inimica pacis. vñ (ofregit) hic p̄ parte et in futuro totaliter (potētiās) quibz diabolus fideles impugnat / ofregit quidē (arcū) dolositatis hereticoz (scutū) increduloꝝ iudeoz (gladiū) tiranoꝝ (bellū) vicioꝝ. vbi enī actor pacis venit oīa ista fugiūt. Tu q̄ ofregisti potētiās / es **I**lluminās fideles tuos) coꝛm̄icōe sūmi boni (a mōtibz eternis) .i. p̄ ap̄los tuos qui

montes eterni dicuntur quia eterna et incommutabili sublimitate consistunt (mirabiliter) quia predicacione sua exemplis roborabant et miraculis confirmabant (turbati sunt omnes insipientes corde). scilicet pharisei et seculi sapientes audientes noua precepta annuciari et recedentes a vero lumine tenebrosa mundi desideria sunt secuti. **Q**uid autem hiis insipientibus corde contigerit subiungit dicens. Dormierunt somnum suum mortis et nichil inuenerunt (omnes viri diuitiarum) cuiusmodi sunt qui pecuniis captiua mente deseruiunt (in manibus suis) siue in perditione sua sicut euigilans a somno nichil inuenit quod se habere putabat.

Inexcusabiles proha ostendit illos incredulos dicens. **A**b increpacione tua deus iacob) cum increpares eos per te et per predicatorum tuorum (dormitauerunt) sancta monita tua negligenter audientes / et ideo merito culpabiles redduntur / isti autem sunt (qui ascenderunt equos) id est qui in superbia crescentes quasi equos currentibus mundi istius illecebras peruagantur. **T**u deus) qui hoc fecisti (terribilis es) futurus impijs in iudicio / quando in gloria maiestatis tue ueniens superbos addixeris et humilibus corde perpetua contuleris dignitate (et quis resistet tibi) id est nullus utique (ex tunc) apparebit (ira tua) quia nichil ulterius pro paciencia dissimulabis. **D**e celo) id est de summitate potentie (descendet iudicium) tanquam fortissima certa que manijaculum designatum (terra) id est terreni homines qui diuine sententiae auctoritate danandi sunt (tremet) cum audierint ite in igne eternum (et quiescent) cum in perpetua danacione recipiuntur / sed quies ista sine requie est quia quiescet a malis operibus sed in supplicio non quiescut quippe quia eterna flamma cruciandi sunt. **Q**uoniam erit hoc. **C**um exurgeret in iudicio deus) tunc terra. id est terreni homines peccatores tremet / exurget autem.

deus ad iudiciū nō ad solā damnacōnē maloz sicut sal-
 uos faciat omēs māsuetos et q̄etos terre) quieti terre
 sūt q̄ nullis vicis mūdibuius inflāmata volūate rapi
 ūntur s; equali se moderacōe tractātes pacē mentis p̄-
 bātur habere trāquillā. ¶ **P**ropheta locuturus de votis
 deo reddendis ait. Cogitatio homīs confitebitur tibi
 q̄n peccā p̄terita huilitatis satisfactōne dānaueit (et
 reliquie cogitacōis) id ē recordacōis peccatoz post
 effusas lacrimas et assiduā cordis cōtricōnē p̄teritoz
 criminū (diē festū agent tibi) gratias agēdo q̄m sentit
 se hō a peccatis liberū. ¶ **N**ouete) qd̄ quisq; poterit (et
 reddite dño deo v̄ro) q̄ displicet deo infidelis p̄missio/
 nō dicit que vota reddamus s; intelligitur ut qd̄ p̄misse-
 rimus reddamus/quib; aut loquitur subiūgit (omēs q̄
 in circuitu affertis munera) nō quidē hereticis nō paga-
 nis s; cis qui altari eius munera reddere catholica insti-
 tucōne festimāt/in circuitu res agitur cū munera fideiū
 sacratissimis altarib; offerūtur.

Nolite negligere reddē vota v̄ra quomā uolūstis do-
 mino. ¶ **T**erribili) terribili dico nō solū paruis s; (p̄nci-
 pib; et regib; quoz aufert spiritū) quādo uult/ nullus
 enim eoz ultravelle dei uiuere potest.

¶ **P**salmus. lxxvi. in quo monet desideria
 et illecebras seculi calcare et nichil sibi p̄-
 ponere nisi deū a quo sūt omia.

¶ **V**ox ecclesie.

Voce mea ad dñm clamaui ^{intē} ^{cōe}
 deuocōis nichil aliud q̄ ip̄m expeti s; eū solū sup omia
 desiderauī (uocē mea ad dñm) et nō frustra q̄ (intendit
 m̄) benigne me respexit. ¶ **M**axie. ¶ **I**n die tribulacōis

mee deū exquisiui) solū (mamb; meis) nō solū credēdo
et orādo s; operib; bonis (nocte). i. in pñti vita q; q̄ius
lucē habere videat peccator; tñ obscuritate fusca ē (co-
rā eo/ et nō sū deceptus). i. defraudatus a spe quā in eū p-
iecerā. consecutus enī sū effectū oracōis mee. ¶ Renuit
consolari anima mea) in istis rebus mundanis et cadu-
cis s; (memor fui dei) in quo ē fūma suauitas (et in eius
memoria delectatus sū/ et exercitatus sū) inquirēdo ma-
gnitudinē tue potētie et sapientie/ et cū in contēplacōe mea
tractarē quali potētia omnia ordinas / quali sapientia omnia
disponas et tam multa mirabili ordinaōe dispensas (de-
fecit spūs meus) quia incomprehensibilis es.

Anticipauerūt vigiliās oculi mei) ante alios surgēs
ad contēplandū et in ipa mea contēplacōe (turbatus sū)
recoꝛdaōne peccantiū/ quia hūanū genus in delictorū
precipicia ruere videbā (et tacui) quoniam in profunda
nocte non habui solaciū hūani colloqui.

Rogitavi dies antiquos) quib; hūanū genus pec-
catis tenebatur obnoxū qui caduci sunt et labili varie-
tate fugitiui et admiratus sū cur labentes dies et quos
tenere nemo potest tantopere desideret et querat huma-
nitas (et annos eternos) qui semper stant qui nō tēpo-
rū labentiū momētis excurrūt/ sed eterna stabilitate fir-
mantur. qui soli sūt specialiter appetēdi/ negligebamus
contēnebamus nec credebamus esse dū eos in presenti
nō valebamus aspicere.

Et meditatus sū nocte) in pñti vita (cū corde meo)
.i. cū oracōne mea (et exercitabar) ut cognoscerē quid
potius tenendū sit et ut melius intelligerē (scopebā). i.
discutiebā et mundabā (sp̄m meū) ne quid sordēs ne qd
diuinis aspectibo displicēs in eo remaneret. Meditatus

aút sū dicens. **Q**uāquid in eternū piecit deus) genus
hūanū ut nō aduentus sui miseracōe respiciat (aut nō
apponet) siue ad det (ut d'placitior). i. māsuētior (fit ad-
huc). **A**ut totaliter misericōiaz abscedet a g'ne hūano?)
id ē omī tpe. certe nō qm̄ in nouissima etate mittet filiū.
Aut obliuiscetur misereri deus) certe nō. qz natura mi-
sericors ē et misericōia ab eius maiestate nunq̄ diuiditur
(aut t'nebit in ira misericōias suas). i. ira vincet misericōiā!
certe nō / qz potius misericōia vincet irā. **H**oc ita cogita-
bā apd me et post hoc. **D**ixi) respondēdo meditacōni
mee (nunc cepi) q̄i intelligerē qd fuit tacitū ab eternis
tēporib; scz qz hō reducetur ad ānos eternos et (hec mu-
tatio ē dextere excelſi). i. fauoris et p'piciacōnis filij dei q̄
ē dextera dei p'ris. qm̄ in hī corp' nrm accepit / nos mise-
ricordīā accipe nō possumus. et de d'dicōne fuii mutem'
in filios. Et p hoc intellexi illā mutacōz futurā. qz **D**e
mor hui operū dñi). s. qz creauit hoīez / et sic eū p' misericōiā
creauit sic intellexi qz eū dē p' misericōiā reparabit (qz etiā
memor ero mirabiliū tuoz). q̄ fecisti ab initio hūano ge-
neri / eidē pius miserator i multis indulgēdo / et sic spero
qz etiā nūc indulgebis. **E**t meditabar i omībz opībz
tuis) et te i eis artificē potētissimū et sapiētissimū d' tēpla-
toz (i m' p'ceptis tuis salutaribz) q̄ tu inuemisti hūili de-
uocōe (Ysabo?) **P**ropheta ih̄is eruditus i laudes p'ru-
pit dicēs. **D**eus) p' (vīa) veniēdi ad te (ē i xpo) siue p'
xpm̄ q̄ ait nemo venit ad p'rez n̄ p' me (q̄s deus magn'⁹
hic de⁹ nr̄e) nullus / imo (tu solus) et nō alius (facis mira-
bilīa) tā i aīa q̄ i corp'e. **N**otā fecisti Ytutē tuā). i. filiū
nūc q̄ ē Ytus et sapiētia qm̄ eū i mūdū misisti (ipe etiā ē bra-
chiū i quo redemisti pplm̄ tuū). s. credētes ex iudeis et
electos ex gētib;. **N**otā fecisti Ytutē tuā nam cū notū

fecisti filiū tuū p̄ eū. **V**iderūt) .i. cognouerūt te fide
(p̄pli) de iudeis (et p̄pli) de gētib) (et timuerūt) potētā tuā
visis miraculis (et turbati) sūt salubriter (infideles) qui
erāt sine fundamēto fidei errorē suū confitētes ⁊ veniā po-
stulātes. **E**t tūc. **M**ultitudo sonitus aquarū) audi-
tus ē sonātū in laudib) dei de missione filij i confessione
pccōr) / i gemitu culparū / in oracōib) / in grāz actōib) /
q̄ sonitus puenit q̄ (vocē dederūt nubes) .i. p̄dicatores
p̄ orbē terrarū i omib) gētib) p̄dicādo xpm. **V**ere de-
derūt vocē suā. **E**t tūc. **S**agitte tue) .i. q̄ (sagitte tue) o deus .i. vo-
ces p̄dicatoz tuoz corda fidelīū medicinaliter (penetra-
rūt) ad salutē et (vox ip̄a) p̄dicacōis ap̄loz q̄ sonū et
fulgorē ⁊ timorē hūanis peccatorib) inferebat (totius or-
bis circulū ⁊ ābitū cinxit) vñ seq̄tur **I**lluxerūt) p̄ ap̄los
(dīna p̄cepta) vitatis lumīe (radiātia coruscādo) mira-
culis q̄ tenebras hōim (p̄ totū mundū) salutarī illumina-
cōne fugauerūt. vñ (omota ē terra) id ē hōies ad ouer-
sionē (et otremuit) agendo penitētā pro peccatis / eos
aut dicit omotos et tremefactos q̄ verbū fideliter audi-
entes ad ouersionis studiū xpi munere puenerūt.

Et p̄ ip̄os apostolos sic operātes. **I**n mari) gentium.
(via tua) nūc que dudū erat in iudeoz populo (et p̄re-
cepta tua) recepta sūt a plurib) populis gentiū ⁊ tamē
(vestigia tua) scilicet p̄sentia tua corporalis doctrīna mi-
racula (nō sūt) ab infidelib) iudeis (cogmita)
Cum tamen. **D**eduxisti) illū (populū) quondā tuū de
egipto ad modū ouū in manu moyh) qui fuit dux po-
puli (et aaron) quē p̄fecisti tu deus sacerdotē om̄ p̄lo.

Psalmus. lxxvij. in quo monet populū
ne sit ingratus diuini beneficijs.

Vox dei qui p moysen legem dedit hebreis.

Atendite <sup>corde (popule meus legē meā / incli-
nate) p hūilitatē (aurē vri cordis)</sup>
ad intelligendū (vba oris mei) **A**periā os meū in fi-
guris ⁊ similitudinibꝫ ex quibꝫ ad alia capiētis intelle-
ctū (loquar obscuras questiones) q̄ adhibita discepta-
tōe solūde sūt (ab initio) exitus filioꝝ israhel de egipto.

Vox aploꝝ seu ppha in psona eoz. **Q**uāta) .i. q̄ ma-
gna q̄ mirabilia (auduimus) bñficia exhibita pplo iu-
deoz in egressu suo de egipto / et in pgressu in deserto et
in egressu terre pmissionis (et agnouimus ea) qz p̄s-
fex p̄phe (narrauerūt nobis) qui tñ iudei ingrati fuerūt
Et ita narrantibꝫ patribꝫ. **N**ō sūt occultata a filiis suis
is / in succedētibꝫ sibi gnācōmbꝫ) **P**̄s n̄ri. **N**ar-
rauerūt opa dei in quibꝫ merito laudāndus apparet de-
us (et virtutes eius q̄ in egipto facte sūt) post q̄ exierūt
de egipto. **E**t postea. **S**uscitauit in pplo iudaico le-
gē in monte synai que dicitur (testimoniū) locucōis di-
uine cū populo / et qz testabatur hereditatē eternā quā
nobis p̄mittit deus dicit / suscitauit / qz lex naturalis q̄ in
lucē redit p legem scriptam / que somno ignorātie vide-
batur oppressa ⁊ sopita / lex (et testimoniū) idē sūt sicut
(iacob et israhel)

In qualege. **Q**uāta) .id est quā magna et mirifica
(mandauit patribꝫ nostris nota facere filiis suis) id ē
posteris non tantū iudeis sed (ut cognoscat generacō
altera) id est xp̄iana quā de gentibꝫ constat esse electā.
Et sic consequēter.

Filiꝫ scilicet xp̄iani (qui nascentur) postea ex aqua et
spiritu sancto (et exurgent) sursum habentes cor suū / qui
vero nati sunt et non renati non sursum est cor eozum (et

narrabūt filijs) p gnacōes / quod vtiq; xpiani impleuerunt qui p̄ dicacōes sanctas ad animarū salutē confere-
rendā suis posteris tradiderūt. ¶ Et hoc ideo.

Ut ponāt spem suā) nō in lege q̄ punit h̄s (in gratia) ocella que redimit (et nō obliuiscantur operū dñi) sicut fecerunt perfidi iudei qui obliuiscunt auctore suo ad culturas se demonū trāstulerūt (et mādata eius exquirāt) ip̄a est enī dei sūm̄ vera recordatio si mādata eius deuotis mentib; impleamus. ¶ Ideo exquirāt. ¶ Ne fiat sicut patres eorū gnatio praua et exasperās) praua. q̄ veritatē recipere noluit / exasperās. q̄ a deo exasperauit in deū ut in saluatore armaretur / qd̄ fuit sup̄ om̄es acerbitates et asperitates. ¶ Et q̄ praua ē ideo. ¶ Generacō q̄ nō direxit cor suū) ad fidē suscipiēdā / ad diligendū deū et in p̄ceptis eius ambulādū (et nō est creditus cū deo spūs eius) q̄ fuit sp̄ incredulus p̄missiomb; dei. ¶ Bñ dicitur q̄ gnatio illa cor suū nō direxit quia nec. ¶ Filij effreni) q̄ videbātur meliores in illo p̄lo (intēdētes arcū et mittētes sagittas oūsi sūt in die belli) p̄ similitudinē loq̄tur iudei intēderūt arcū et miserunt sagittas qm̄ p̄miserūt se obfuare legē amonēte moysē dicētes. quecūq; locutus est dñs deus n̄r faciemus et audiemus / ouerhi sūt in die belli qm̄ aaron dixerūt / fac nobis deos quos adoremus ecce quō in parabolis et p̄p̄osicōib; om̄ia explicat.

Quare ouerhi sūt in die belli q̄. ¶ Nō custodierūt testamētū dei) .i. p̄missionē quā deo fecerāt / om̄ia q̄ locutus est dñs faciemus (et in lege dñi noluerūt ambulare) ¶ Et obliuiscunt bñficiorū eius / et mirabilū eius q̄ ostēdit eis corā patrib; eorū. ¶ Corā p̄rib; eorū) moysē aarō alijsq; seniorib; (fecit mirabilia in terra egipti in campo thaneos) que ciuitas regia est egipti in q̄ erat pharao

apud quã decẽ plage egipti facta sũt

Interruptit mare) rubrũ (et pduxit eos) p̄ de sicco ad aliud litus (et statuit aquas) ex vtraq; parte ne fluerēt sed firme starent (sicut aqua in vtere)

Et deduxit eos de die in nube) p̄ tegente eos ab ardore solis (et de nocte in colũna ignis) q̄ oñderet eis viã
Interruptit petra in heremo) in loco sicco et deserto et emanauit fontes irriguos (et potauit eos) ab uñdanter (velut in abisso multa) **E**t eduxit aquã de petra) que sequebat̄ eos quocũq; ibant (et eduxit aquas) nõ parũ s; (tanq̄ flumina) que de vberib; montũ copiosa inũdacõne p̄cedũt. **Q**uib; bñficijs et miraculis nõ obstãtib; . **A**pposuerũt adhuc peccatũ ei) .i. nõ credere (in irã cõcitauerũt) .i. ad irã excitauerũt (excelsũ in aquoso) loco nõ credẽdo deũ posse sibi ip̄is difficilia facere.

Et temptauerũt deũ diffidentes) de eius potentia in cordib; suis ad hoc (ut peterent escas) nõ spirituales s; carnales (animab; suis) id est propter animas retinẽdas in corporib; / esca enĩ retinaculũ est anime in corpore.

Et male) et vtiq; male quia falsa (locuti sũt de deo dicẽtes nõquid poterit deus parare mēsam in deserto) splẽdidã carmũ. q̄i dicerẽt nõ. Ecce blasphemia et diffidẽtia / o stulta nimis absurdaq; vicio: dia hũanã impossibilitatẽ ad diuinã trãstulisti virtutẽ **E**t rursus diffidẽtes dicit. **Q**ũm percussit petra et fluxerũt aque / et torrẽtes) ex magna aquarũ abũdãtia (inũdauerũt) sequitur q̄ poterit aliud etiã facere. O nimis fatua cogitatio. exẽplũ magm miraculi dare et eius auctore in reliq; arbitrari posse deficere. **Q**ũquid et panẽ poterit dare / aut paraẽ refectiõnẽ splẽdidã) et delicatã (populo suo) q̄i dicerẽt dubitãdũ ẽ. **S**; mäsuetissimus dñs noluit statim puniẽ

eos sicut bñ metebātur / s; ne vi deretur nō posse facerē q̄
petebāt sic stulte illi dubitabāt. **A**deo audiuit) et im-
pleuit peticōes (et distulit) penā inferrē eis / ut p̄us oñ-
deret suā potētiā (7 i gms) .i. ira dei accensus est in pplm
descēdentē (de iacob et iisrahel) . Hinc i gms accēsus ē
in iacob 7 cetera. **Q**uia nō crediderūt deo suo) q̄ possi-
lie; ex p̄cedētib; miraculis hoc firmiter poterāt credere
(nec sperauerūt i bonitate sua) q̄ nō deficeret eis i neces-
sarijs. **E**t mandās executōni peticōnes eoz mādauit
nubib; desup / et ianuas celi aerei vbi gnabatur manna
(apuit) inde descēdē faciēs . vñ seq̄tur. **P**luit illis)
id ē dedit p̄ modū pluuię (māna ad māducandū) et sic
(panē celi) .i. in celo aereo angeloz ministerio formatū
(dedit eis) **E**t ita. **M**anē angeloz) id ē ministerio
eoz formatū (māducauit hō / cibaria misit i abūdātia)
cū quilib; colligeret de eo q̄ntū comedē poterat. Et ad
satisfaciēdū desiderio eoz de esu carniū. **T**rāstulit ven-
tū australē) de supiore pte aeris ne .s. flaret 7 (induxit v-
tute sua vētū affricū) q̄ ē vētus occidētalīs ut flaret ver-
sus vbi erat mltitudo magna coturmicū q̄s vētus trāspo-
tauit vltra māe rubrū vbi erāt castra hebreoz. **S**eq̄tur
Et pluit sup eos sicut puluerē) .i. valde abūdāter
(carnes) viuas in maxima copia scz (volatilia pēnata.
Et ceciderūt in medio castrorū eoz circa tabnacula
eoz) ut sine omī labore 7 difficultate possent ea cape.
Et ipi māducauerūt 7 saturati sūt nimis) usq; ad nau-
seā abūdantiā carniū (sic desiderauerūt attulit eis / et nō
sūt fraudati desiderio) imo sunt consecuti illud habētes
carnes in abūdantia. **O**stenho q̄ stulte dubitauerāt
de potētiā dei ostēdit p̄pha qualiter puniti sunt a deo de
quo ita ait **A**dhuc esce erāt i ore ipoz) q̄ multi actu

comedebāt (et punitio dei descendit sup eos) **E**t occidit potētes eorū (repletos diuitijs (et electos israel) scz moysen aaron et mariā (impediunt) ne ingrederēt terrā pmissiōis **I**n om̄ib; hīs) correcti puniti (peccauerūt adhuc et nō crediderūt in mirabilib; eius) Et ideo. **D**efecerūt dies eorū) quasi languida tabe cōsūpti (in) .i. pro (vanitate) p qua citius perierūt et anni eorū cū festīn acōe) qz mors multorū fuit accelerata sicut in rebellione thore. **C**ū occideret) aliquos de pplo aly timētes (querēbāt eū/ et reuertebātur) studiosē (et sedulo venētes petebant misericordiā a deo) reuertebātur quidē. qz **R**ememorati sūt qz deus adiutor eorū ē) in bonis (et deus excelsus redēptor eorū ē) a malis. Et quia ista reuersio ad deū quo ad multos nō erat ex amore iusticie s; timore pene dicit.

Et dilexerūt eū in ore suo et lingua sua mentiti sunt ei) qz nō sic habeāt in mente sicut ptendebāt in ore. **V**nde sequitur. **V**ox aut eorū nō erat rectū cū eo) qz ydola colere desiderabāt (nec fideles habitū sūt in testamento eius) ut legē eius obseruaret sicut in timore pmittebāt. **S**pe aut ē misericors) in natura et etiā oīa merita iporū (siet ppius peccatis iporū) punitēs eos citra odignū (et nō dispdet eos) totaliter eos delēdo sic meruerūt. **E**t abundauit) misericōdia dei (ut auerteret ab eis vīdictā suā (tu de eis sumere ceperat (et non accēdit omnē irā suā) quā de eis sumeret omnē pmeritā penam. Et hoc ideo. qz **R**ecordatus ē) .i. ad modū recordātis se habuit q̄si oblitus dū eos affligeret (qz caro sūt) scz carnales a fragiles p̄m̄q; ad peccādū/ hęc ē maxia causa q̄ deū mouet ut se nobis misericordē exhibeat (spūs) homo est (vadēs) in breui de hoc mūdo p separacōnez

anime a corpore (et non rediens) ad ipsum corpus virtute
propria nature. ¶ Peccit eis / et licet parceret ipsis. Spiritus
sanctus multoties .i. sine numero (exacerbauerunt eum in deserto
et ad vindictam occiderunt eum in maquoso) ut digne
eis penas inferret. Et ouerli sunt) ad ydolatriam (et tem-
ptauerunt deum) dolose petentes ab eo quod ab illo accipere
diffidebant (et sanctus israel) ad amaritudinem (prouocauerunt)
Et non sunt recordati patris eius / die que redemit
eos de manu tribulantis) scilicet pharaonis. ¶ Preterea
non sunt recordati. Qualiter posuit in egipto signa sua)
scilicet decem plagas (et prodigia in ciuitate illa regia) ubi si-
gna ista facta sunt idem est signum et prodigium / signum in qua
dei potentia indicat prodigium quod in se dat nobis aliud intelli-
gere. ¶ Inter quas plagas. Conuertit in sanguinem
flumina eorum et pluuiales aquas ne biberent)
Misit in eos muscam caninam) et pungebat eos grauiter
(et ranas et dissipauit eos) quod in nullo loco poterat stabiles
esse propter ranas. Et dedit erugim) idem est ventus
vrenti que corripit segetes (fructus eorum / et fructus plabo-
res eorum productos locustis) Et occidit in gradine vi-
neas eorum et moros eorum in pruina) vel in frigore corrupente.
Tradidit gradim iumentis eorum) existentia in capris
(et possessiones in gemitibus) Misit in eos effectum ire sue in di-
gnationis) per plagas dictas et sequentes (immissas per an-
gelos malos) qui fuerunt executores diuine iusticie in per-
secutionibus egipti. ¶ Quia fecit semite ire sue) .i. semitam
in viam ouertit quod ex quo per prima flagella non fuerunt corres-
pondenti plage ampliores sunt augmentate. vnde sequitur (et
non peccit a morte vitas eorum / et iumentis eorum in morte con-
cluit) Et percussit omnem primogenitum in terra egipti) non
solum hominem sed etiam omnium iumentorum primogenita (primicias

omnis laboris eorum) ut ordeum et lima et similia quae citius ma-
turescunt (in tabernaculis) egyptiorum descendentiū de (cham)
Propheta nunc ostendit quomodo deus eduxit iudeos de egypto
et induxit in terram promissionis et ipsi iterum in gratia offend-
erunt eum sic dicentes **E**t eduxit de egypto populum suum
israhel diligenter custodiendo sicut pastor oves suas (et
perduxit eum tanquam gregem in deserto) quod erat inter ma-
rem egyptum. **E**t eduxit eos per desertum (in spe) venien-
di in terram promissionis (et non timuerunt) quia (inimicos
eorum cooperuit mare) **E**t induxit eos in terram promissi-
onis quam dicitur sanctificata) propter iherusalem in qua edifi-
catus erat templum (in monte) moria (quem) montem non gla-
dius eorum (acquirit) sed (dextera) id est potentia (eius)
hoc modo acquirit. quia **E**iecit a praesentia eorum gen-
tes) chanaanicas. quae prius terram illam obtinebant et alios
ibi habitantes (et sorte diuisit) singulis tribubus (terram)
promissionis equali mensura antiquitus tenso (funicu-
lo) terram diuidebant

Et habitare fecit in domibus) villis ciuitatibus) et castris
a gentilibus edificatis (tribus israhel)

De ingratitude iudeorum et eorum otumacia et quid eis
irato domino contigerit propheta exponit dicens / et istis
beneficiis non obstantibus. **T**emptauerunt deum) diffiden-
tes de diuina virtute (et exacerbauerunt deum excelsum)
prouocantes ad iram (et precepta eius non custodierunt.

Et auerterunt se) scienter ab eo (et non fuerunt pactum
id est legem quam pepigerant obseruare (quemadmodum pres-
eorum) qui adorauerunt vitulum et multipliciter offenderunt
in deserto (conuersi sunt in arcum prauum). id est similes facti sunt
arcui prauo / arcus prauus dicitur malicia peccatorum quae non
eminus percutit sed in se magis spicula directa conuertit.

Animā concitauerūt eū) immolādo ydolis (in collibus suis) et cū honorē deo debitū (sculptilib; suis) impartirēt (ad indignacōnē) et vīdictā (prouocauerūt)

Prophā numerat vīdictē genera quib; punitus ē populus ille p̄fidus dicens. **A**duertit deus p̄dictā populi nequiciā et spreuit / et ad nichilū redegit valde israhel) tradens eū captiuitati alior; pplor; post mortē ioseph

Et repulit) p̄pter eor; nequiciā (ciuitatē filo) q̄ fuit destructa p̄ philisteos in qua erat dei archa illo tēpore et ideo dicitur (tabernaculū vbi habitauit inter hoīes) q̄ ibi deus responsa dabat. **E**t tradidit in captiuitatem virtutē eor;. i. archā q̄ erat virtus eor; quia ea p̄sente semp vīcebāt inimicos (et pulchritudinē). i. eandē archā de qua ip̄i gloriabātur sup omēs gentes (in manū inimici) scilicet philistinoꝝ a quib; capta est.

Et deluit in gladio populū suū) p̄mittēs eos ab inimicis occidi (et hereditatē suā spreuit) **I**uvenes eor; rū d̄ medit furor vel gladius inimicoꝝ et virgines eor; nō sūt lamētate) q̄ cū quilib; quereret locū fugiēdi dimittebātur mortui insepulti et in lamentati. **S**acerdotes eor; scz ophim et fincees filij belli (in gladio) philistinorū (ceciderūt / et vidue eor; nō plorabātur) eadē rācōne qua v̄gines. **P**rophā oñdens vltionē in ip̄os aduersarios reuertā dicit. **D**ñs) qui prius (tanq̄ dormiens) visus est q̄ pplm suū dimisit affligi ab inimicis (excitatus est / tanq̄ potens incensus vīno) q̄ tūc sunt hoīes ad nā faciles et ad v̄tutē potētes q̄ post crapulā de somno surgunt. excitatus dico ad inferendā vīdictā hostib; scilicet philisteis qui archā domini rapiētes locauerāt iuxta deū suū dagon.

Et percussit inimicos suos in posteriora) in secretiori

parte natiū ut etiā viui a foricib; rodentib; eoz; anos
execrabili morte pumrētur (opprobriū sempiternū de-
dit eis) q; nullus alter taliter punitus ē / qd̄ i sempiter-
nū diuulgabitur q̄ diu scriptura sancta in qua redactū
est legitur. **M**imicos suos ita percussit s; suos reedifica-
uit eligendo tribū p̄ regia dignitate dicēs. **E**t repu-
lit tabnaculū ioseph) ut inde ess; rex (et tribū effraim nō
elegit) ad regiā dignitatē. **S**ed elegit tribū iuda) ut
faceret inde regē (montē syon quē dilexit) eligens ad
cultū suū. **E**t edificauit) sup salomonē (sanctū edifi-
ciū) suo noie deputatū (sicut vmico: mū) q; sic illud ans-
mal non p̄mittit aliud animal accedere ad cubiculū. sic
deus p̄hibuit alienigenā intra tēplū ministrare (in ter-
ra) id ē in iherl̄m (quā fundauit) p̄ cultu suo et solio suo
(stabiliter) q̄ntū fuit ex parte sua q; ita fuiss; m̄hi p̄c̄a isra-
hel impediussent. **E**t elegit dauid seruū suū) i tribu
iuda) inter filios ysai quāuis esset iunior (et sustulit de
gregib; ouū sequentē oues fetas) accepit eū in regē /
et ita ex pastore p̄cudū ad regimen hoīm ē translatus.
vnde sequitur. **N**ascere). i. elegit ut pascat (populū
descendentē de iacob et israhel) p̄p̄m eundē a deo (specia-
liter dilectū sibi) **E**t gubernauit eos in puritate cō-
scientie / et i operib; ab eo prudēter actis deduxit eos)
ad virtuose et pacifice viuendū.

Psalmus. lxxviii. in quo propheta deplorat
captiuitatē iherusalē tēpore regis antiochi.

Propheta dauid licet lōgis ante tēporib; q̄ rex existe-
ret antiochus. om̄ia tamen more suo quasi trāfacta re-
fert que spū sancto repletus p̄uidebat esse futura / vnde
de flens pietatis affectu ait / o

DEUS VENERUNT GENTES IN IUDEA

tunc hereditatē tuā (polluerūt sanctū templū tuū) sacrificando in eis ydolis suis (posuerūt iherusalē) euertētes eā quasi casilaz vel sicut (tugurū) siue aceruū lapidū ubi solent custodes poni (ad custodiēda pomeria) **N**osuerūt cadauera insepulta (seruorū tuorū escas volatilibz celi) et nō solū illis s; etiā (bestijs terre) scilic; lupis et canibz posuerūt escas (carnes sanctorū tuorū) **E**ffuderūt sanguinē eorū in tanta copia et ita vilitē sine aliquo respectu misericordie sicut effunderent aquā et nō solū intra muros s; etiā in (circuito iherlīm) et nō erat q̄ sepeliret) q̄ par dīcō piculi omēs inuoluerat. **F**acti sumus opprobriū omibz in circuito) gentibz (s; sanna) tio et illusio hñs q̄ in circuito nro sūt) .i. hñs q̄ nos ad famā tēpli honorabāt despectabiles facti sumus **P**ropheta deprecatur dñm p̄ pp̄lo israhel contra inimicos et insultātes dicēs. **N**osq; quo dñe irasceris in finē) q̄ diu hoc sustinebimus et videbimus nos ita affligi ppter te et nō vlcisceris nos (usq; quo accēdetur) et multiplicabitur (velut ignis indignatio tuae) **E**ffunde irā tuā) .i. indignacōz tuā abundantē emitte (in gētes q̄ te nō nouerūt) p̄ vrā fidē nec voluerūt s; sūt ydolatre (et reges qui nō mē tuū nō inuocauerūt) in te credētes s; demonia vel aliā quā aliā creaturā. **D**ebes o dñe effundē irā tuā **Q**uia israheliticū populū) p̄ magna pte crudeliter (et supserūt) sicut cibus consumitur (et ciuitates iudee desolauerūt) et destruxerūt. **C**ōfiteor dñe nrā pēca meruisse ista flagella s; dep̄ cor pietatē tuā. **N**e memineris) ad pumēdū (iniquitatū nrāz) atiq̄rū) nō tm nouiter factarū s; q̄s a patribz accepimus (cito pueniant nos misericordie tue)

ne in toto obso beamur p desperacōne qz om̄ib; adimi-
 culis (paupes facti sumus nimis) **A**diuua nos d̄9)
 qui in tribulatiōib; sp̄ solitus es saluare nos (et ppter
 gloriā et honozē noīs tui d̄ne libera nos) nō ppter meri-
 tū nr̄m (et p̄picius esto pcc̄is nr̄is ppter nomē tuū) id est
 ppter tuā bonitatē nō ppter nr̄as iusticiā. **A**diuua nos
 oro. **N**e forte dicāt inter gētes vbi ē deus eoz) q̄i
 dicerēt vel nō ē / vel si est / est tā parui momēti qz nō p̄t fu-
 os adiuuare / et v̄m dicta fiēda i eis ita cito fiat ut (oēs
 nacōes) .i. gētes (intelligāt d̄m) in eos se vlciscia etiam
 (nos oculis nr̄is videamus) **V**ltio sanguinis fuozū
 tuoz q̄ effusus ē in te / et in ōspectu tuo / et gemitus ope-
 ditorū) id ē eoz qui captiu tenentur ut liberentur. **S**ecū
 dū magnitudinē potētie tue filios) .i. imitatores (eoz q̄
 p veritatis defensione occidūtur) scilicet veritatis defen-
 sores (posside) et custodine aliqua tribulacōis asperis-
 tate possint reuocari. **E**t redde vicinis nr̄is) philiste
 is et alijs nacōib; q̄ in circuitu iude positis (v̄m dictā)
 pfectā et v̄litionē plenā (q̄ septenario numero designa-
 tur / in sp̄nu eoz) id ē in anima / ad quod te moueat (im-
 properū qd̄ exprobrauerūt tibi d̄ne) attribuētis impo-
 tētie tue / captiuitatē nostrā. **N**os autē populus tuus et
 oues pascue tue / ōfitebimur tibi) confessione laudis p
 liberacone nr̄a (in sempiternū) **N**on tantū confitebimur
 sed etiā (annūciabimus) alijs (laudem tuā quādiu ali-
 qua generatio erit)

Psalmus .lxxix. in quo monet nos
in melius cōmutari et ad cristū dirigi.

Tu deus qui es rex cuius arbitrio creata sunt et administratur vniuersa. rex dico specialiter (israhel). i. eorum qui te puro corde conspiciunt / inter de desiderio et peccato in se eorum qui aduentum tuum desiderant (qui deducis) per apostolos (per ipsum) credentem de gentibus significatum per (ioseph) ad cautelas dei tamquam (oues ad pascua) Qui sedes super illas sublimes potestates celorum appare in mundo forma nostre mortalitatis assumpta (videant te populi) qui per istas tres tribus (effraim beniamin et manasse) designatur. Excita potentiam tuam et veni. i. manifesta in filio qui est virtus tua per incarnationem eius (ut saluos facias nos) de potestate diaboli Deus virtutum conuertere nos) auersos a te / aliter non conuertemur / mihi tu facias qui solus potens es / qui vult vniuersa compleri (et ostende filium tuum / et salui erimus)

Dne deus virtutum celestium (quousque iratum te ostendens mihi seruo tuos) ad te oranti differendum mittere filium per cuius aduentum totiens te rogavi. Quousque. Libabis nos pane lacrimarum. i. permittes nos affligi tot tribulationibus et doloribus lacrimosis quia vir sanctus ipsis suis lacrimis pascitur et reficitur sciens tribulationem quam patitur vel propter exercitium vel propter remissionem peccatorum datur sequitur (potum dabis nobis in lacrimis) que ratione predicta sanctis viris sunt potus et refectio que lacrimae erunt (in mensuras) sed quales sustinere possumus / quia omnipotens deus consulens fragilitati nostre modificat et quaedam mensura temperat flagella sua. Non susti nos in traditionem gentibus vicinis nostris) quia nobis colentibus et predicantibus te deum verum traditur ab eis multitudine simularum suorum (et inimici nostri irridet nos) qui frustra sperantes ut salui fiamus. Sed contra istos.

Deus virtutū dūerte nos) totos ad te ut te te to corde
diligamus (et oī de pñtā filij tui salu erimus) ipa enī
est p quā lacuos mortis euasimus/ ipa de mīq est q di-
gms et ofitūb) celestia regna largitur. **V**īneā) id
est pplm iudaicū quē tu excolebas licut bonus agricola
vīneā suā (trāstulisti de egipto) in terrā pmissiōis (eie-
cisti gentes) sc; amorreos gebuscos et etra (et plāta-
sti) firmiter collocādo et secure habitare fecisti. **D**ux
itineris fuisti in ospectu eius) q in nube p cunte p diē et
in colūna ignis p cūte deno cte manifeste te eis ostēdi-
sti (et plantasti radices eius) id ē pñcipis sc; moysen et
aaron et pphas q in cultu dei fide radices et fundamē-
ta fuerūt alioꝝ (et) populus ille (impleuit terrā) pmissi
oms q multiplicācōnē plis. **O**mbra eius) id est cura
et sollicitudo de eis regēdis (operuit) maiores q hic di-
cūtur (mōtes) ne pro sua volūtate ipi agerēt s; cura sb-
ditoꝝ totaliter intēderēt et (arbuta). i. ex cī emēta hu-
ius ppli (coopuit cedros dei). i. alissimos eoz p lator
et doctores. quāto enī magis illa vīnea siue plus cresce-
bat. tāto maiori cura et sollicitudīe plati eoz occupa-
bātur/ et ita vīnea ista crescēdo coopuit omēs sanctos
prophetas et patriarchas cura et sollicitudīe. **E**t ex-
tendit hęc vīnea (palmites suos) id ē filios suos a ihe-
rusalē (usq; ad mare) mediteranense quo terminatur
regñū iude (usq; ad flumē) iordamis (ppagines eiꝝ)
filios filioꝝ. **Q**uōd nē cū tot bñficia otuleris illi p pō.
Quid ergo destruxisti maceriā eius) id ē custo-
diā angelicā qua eā vallaucras/ sbtraxisti p tēt onē eiꝝ
et exposuisti eā gētib) (vīdē māt eā) spoliādo diripiē-
do/ et oculcāt (omēs gētes q iuxta eū sūt) **E**xtermina-
uit) extra terminos patrie sue eiecit (eā) captiuādo

(aper). s. vespasianus / immūduus fortis egressus (de filia) gētilitatis q̄ (singularis). i. sup b) (ferus) iudeis (de paltus ē eā). i. totaliter ōsuphit. **D**ñe deus v̄tutū) q̄ uis exterminata sit v̄mea 7 ōsup̄ta p̄ maiori p̄te ut tñ relique salue fiāt (ouertere) ab ira tua et (ppiciāe ei de celo / et vide indulgēdo ei (et visita) mttēdo filiū tuū q̄ sanat eā egrotantē) **E**t ne pereat v̄mea ex toto. **D**erice eā) i fide) filij tui quā meho asti i v̄mbra legali (quā plātauit dextera tua) ppiciacō tua / et pfice eā (sup fidē filij tui) fundatā 7 (quē ōfirmasti tibi). i. tuū ē filiū naturā lē ōndisti dicēs / hic ē filius meus dilectus in quo m̄ bñ ōplacui. **Q**ui igne pietatis vel cupiditatis. **S**uccēsi) et occultis iniquitatib) (suffossi) ex eadē gēte i x̄pm credē noluerūt (ab increpācōe) terribili m̄ die iudicij (vultus tui). i. filij tui (pibūt). **Q**uia rādu mali erimus donec saluator adueniat / ideo. **F**iat manus tua). i. opatio tua ōndatur potētia (sup virū) id ē x̄pm q̄ ad dexterā sedet (et sup filios hoīs). s. v̄ḡmis. s. eūdē x̄pm q̄ ita ē filius dei ut etiā sit filius v̄ḡmis (quē ōfirmasti tibi) sup ē expositū. **H**oc fac ut orau. **E**t nō discedimus) p̄ auerhōnē (a fide) ultra q̄ p̄us discessimus et (viuificabis nos) vita grē i p̄nā 7 glie i futuro (7 nomē tuū inuocabim) illō sc; nomē quo deus p̄r appellaris / inuocabimus edocēti a filio tuo q̄ institucōne salutarī nos docuit sic orare / p̄r n̄r 7 cetera. **D**ñe deus v̄tutū ouerte nos) ad tē p̄fecte diligēdū (ōndē faciē tuā) p̄ aptā visionē (et salui erimus) q̄ i clara v̄siōe dei 7 p̄fecta fruiōne ōsistit eterna salus n̄ra.

Psalmus. lxxx. in quo monet ut contēptis terrenis ad celestia mente ascēdamus.

Vox ecclē / o fideles.

Exultate cordis deuocōne (deo) q̄ (nos iuuat)
in omnib; pressuris nr̄is (iubilare) in=
explicabili lenicia (deo) ppli fideles designati p (iacob)
q̄ fuit verus cultor dei. Et ut possitis exultare et iubilare
Sumite sequētia instrumēta musicalia. s. (psalmū) id ē
bonā opacōnē (et date deo timpanū). i. laudē cū vr̄e car
mis mortificacōe et hñs duob; adiūgat̄ (psalteriū iocū
dū cū cithara). i. deuota oracō. **B**uccinate). i. anūcia
te alijs laudē alta voce (in insigni festo tubarū). s. in in=
uocacōe vr̄i q̄ p septiformē gr̄am spūs sancti fit. i. (p̄co=
mali voce cantate) cū noue regniacōis gaudia fueritis
osecuti q̄ vob; deb; esse magna solēmitas. ¶ Deo bucci=
nate in p̄dicta solēmitate. **Q**uia p̄ceptū est ī israel il
lis ad literā nobis spūaliter / et si negligitis timendū ē
vobis q̄ (iudiciū est deo iacob) p̄ceptū em̄ illud dati ē
p eū q̄ est futurus iudex. ¶ Illud p̄ceptū id ē legē. **N**o
fuit dñs ī pp̄lo iudeoꝝ designato hic pioseph) cito post
exitū de egipto q̄ lex ess; illi (testimomū) quid ess; faciē=
dū et quid timendū / vñ seq̄tur (cū ille populus exiret de
egypto / lingua quā nō nouerat audiuit). i. legē. **A**mo
uit dñs do: sū) populi israelitici (ab onerib; luti et lateis
quib; p̄mebatur ī captiuitate egipti (cuius ppli manus
seruierūt in cophimo) cogebātur enī instrumētis portā
re simū et feces de ciuitatib;). ¶ Prop̄hā in p̄sona dei reco
lēns bñficia p̄stita populo israel ut grauior estimetur
eius offensa dicit. **I**n tribulacōne) dure futurus tue
(inuocasti me) ut liberarē te (et liberaui te) de captiuitate
educēdo (et exaudiui te ī abscondito angustie tue et tē=
p̄tatis) qñ sc; audiētib; egiptijs ad me gemē nō au=
debas (et etiā probaui te apud aquā contradicōis) vbi
de potētia mea id est b̄mitate te reperi dubitantē.

Hec bona omnia feci tibi et ideo. **A**udi o pp̄le meus et
intellige et testis ero) veritatis contra te si legē meā trans-
gressus fueris (israhel si audieris me) obtēperādo p̄ce-
ptis meis (nō erit in te deus recēs) deus nr̄ nūq̄ fuit re-
cens nec nouus nec i tpe factus s; antiquissimus sp̄ ab
eterno et i eternū (nec adorabis deū alienū) q̄ noīe et nō
essentia siue natura sit deus. **N**ō adorabis dico deū alie-
nū. qm̄ **E**go sū dñs deus tuus qui eduxi te de terra e-
gypti) et nō alius (dilata os tuū) ad petendū tibi vtilia
(et implebo desiderū tuū). **E**go sic āmonui eos et tamē
Nō audiuit ppl̄us) qui (meus) deberet esse ad moni-
cōnē meā (et israhel nō intēdit michi) ingratus tot bñfi-
cijs. **E**t q̄ attēdere noluit i deo. **D**imisi eos ut p̄ suo
libitū ad omēs sui cordis voluptates ferātur) et ip̄i s; b-
tracta gr̄a mea (ibūt i peccis enormib; et errorib;) ab eis
nouiter inuētis. **E**t sic dimisi eos. s; **S**i ppl̄us meus au-
disset me) credēdo et ip̄e factus verus (israhel si in vñs
meis ambulass;) p̄cepta mea obfuādo. **I**dro nichilo
forhtā). i. vere absq; ulla difficultate (inimicos eor; hu-
miliastem eos ad nichilū redigēdo) (et sup̄ tribulantes
eos oñdissez potētā meā) eos interficiēdo. **P**ropheta de
eor; eterna dānacōe loqñs ait. **I**mmici dñi). s. iudei
q̄ deberēt esse amici (mētū sūt ei) nō reddētes p̄missa q̄-
bus se ad p̄cepta oīa eius implēda bonis pollicitacōi-
bus obligauerūt et ideo (tēpus punicōis eor; erit in e-
ternū). **E**t merito veniūt dānandi. q̄ **D**eus cibauit il-
los ex intima medulla frumētū et saturauit eos de melle
fluēte de petra) i rupib; enī illius terre erat meli copia

Psalmus .lxxi. in quo monet credere
xp̄m verū deū et verū hominē esse.

DEUS factus homo (stetit in synagoga) .i. ducta iudeorum bonorum quos deos dicit iuxta morem illud quo dominus dicitur quicumque magni viri in medio horum deorum stetit christus in assumpta natura secundum illud. medi9 aut vestrum stetit (in medio aut diiudicat) .i. discernit (bonos ac iustos) quod maiestatis sue monita fideque secuti sunt a malis. Ad iudices accusans eorum pravam consuetudinem ait. **U**squequo iudicatis iniquitatem? Tradicentes legem quam vobis dederam / prophetas iniuriis afficitis / quos vobis miseram / vsquequo extenditis iniquitatem iudicij vestri / qui iniquum iudicium facitis super me quod propter vos veni / qui vobis tanta bona feci / quem occidite dispermis (et vos o mmores quare consentitis iniquis iudiciis maioribus?) quare cum infamibus insanitis? **N**olite ergo iudicare iniquitatem. sed iudicate recte. scilicet christum (egenum) quod semper terrenas facultates contempnit / qui cum esset dives pro nobis factus est pauper (et pusillum) qui sibi periculum non quaesivit in terra / iudicate dico ut eum liberetis (et humilem et pauperem) .i. iustum omdite (et predicat) **E**t vos mmores quod plures estis. **E**ripite pauperem a egenum christum. scilicet de manu maiorum) ne permittatis eum amplius capi (et de manu iude) quod iniuste persecutus est eum (liberate) **E**go ita monui eos sed tamen ipsi. **N**escierunt non agnouerunt christum / et quare hoc? (quod non intellexerunt) id est non crediderunt / scriptum est enim nisi credideritis non intelligetis / et quare hoc? quod (in tenebris ambulat) non in obscuro vicio et cecitate infidelitatis detinebatur et signum dans prophetam iudeis quo agnoscerent christum ait (mouebuntur omnia fundamenta terre) nam in eius morte terra mota est et petre scisse sunt. **E**t tamen. **E**rgo dixi) si vultis credere et mandata dei custodire (dominus estis) participatione gratie mee. O mira dei gratia cum solus sit virtus et substantialiter deus non invidet

participiū noīs sui homīb) (et filij excelsi omēs) p̄ grām
et adoptōnē. omīs quidē qui sanctis iussiomib) acqui-
esat. **V**erba de flectit ad impios dicens. **V**os au-
tem) impij et increduli nō eritis sicut dii uiuētēs vita e-
tēna (s̄ monemini sicut hoīes peccatores) in peccō infi-
delitatis et vos maiores supbiā vestrā in x̄pm exercētēs
(cadetis) in p̄fundū infernū ita irrecupabiliter (sic. yn̄
de p̄ncipib) id ē diabolus qui de celo pietus corruit et
penā sue puerilitatis inemit. **V**os quidez cadetis. s̄
tu **D**eus exsurge) de sepulcro (et iudica terrenos) il-
los iudeos dāna eos qui ita te crucifixerūt / qm̄ hijs re-
pulis (tu hereditabis in omīb) gentib) p̄ vna iudeo-
rū gente que tibi quondā hereditas peculiaris ex omi-
bus mūdi nacōib) fuit hereditatē accipies omēs gen-
tes

Psalmus. lxxij. in quo
monet iustos ad paciētiā.

Propheta p̄uidēs x̄pm in maiestate magna venturū
ad iudiciū et admirās ait.

Domine quis similis erit tibi
cū ad iudiciū in maiestate tua magno angeloz exercitu
comitante venies. nullus (ne taceas) dare in impios
sentētiā / ite maledicti in ignē eternū (nec) aliq̄ misericōe
(p̄scaris) aut mitescas a vindicta eoz. s̄ opprime eos
pena eterna. **P**ropheta de p̄secucōne anti x̄pi futura lo-
quens ait. Ne taceas dñe dico. **Q**m̄ inimici tui) anti-
x̄pi mēbra tumultuosis sedicōib) (sonabūt) et radicez
doctrīne tue et detrahendo tibi (et qui oderunt te ex-
tollent caput) sibi scilicet anti x̄pm q̄ tanta potestate glo-
riabitur ut se etiā deū p̄sumat dicere excelsū.

Sup populū tuū) xp̄ianū (maligno animo sūt o filia-
ti) ad ppli tui depressiōē et nō tantū sūt o filia-
ti (s̄ etiam
cogitauerūt) quis eoz̄ p̄iorē sentētiā possi dare. cogi-
tauerūt dico non tm̄ aduersus mediocres s̄ (aduersus
sanctos tuos) **E**t exhortātes se inuicē in suo cōsilio.

Dixerūt venite et dissdamus pplm̄ xp̄ianū de gente)
id ē de mūdo (et nō memoret̄ nomē īsrahel). i. nomē xp̄i-
anū (vltra. **E**t oñdens vñ erit eis tanta fiducia operā
di malū dicit **Q**m̄) erūt multi vnamimes. qm̄ (cogita-
uerūt simul) multi studiose om̄es in vnā prauā nocendi
volūtate o cordātes (disposuerūt aduersū te) pactū fir-
mū ut adunato studio psequātur sanctos tuos oñ̄ esq̄
qui ab eoz̄ errore dissentiūt et (disposuerūt) ad hoc (ho-
mines terrena amantes et sanguinē litientes) prauos
imp̄ios qui p̄ habitātes (in tabnaculis ydumcoz̄ et his
maelitarū) designātur secū dū eoz̄ interpretācōnes.

Propheta o memorat inimicos xp̄i sub vocabulis gen-
tiū q̄ pugnaverūt īsrahel iux̄ interpretācōnes eoz̄. **O**do
ab. i. hō abutēs lege (agar) id ē hō alienus a deo (ge-
bal) homo simulans humilitatē (amon) populus turbu-
dus furiosus (amalech) hō limgens terrā sc̄z fallaciter
blādiens philistim̄ q̄ hic dicūtur (alienigene) interpretā-
tatur cadētes p̄cōne. i. hōies ebrii diuitijs et p̄ speritate
seculi (cū habitātibz̄ tirū) qd̄ interpretatur angustia p̄ qd̄
possunt intelligi possidētes et amantes terrena p̄pter q̄
multū angustiat̄ur / iste sunt gētes q̄ disposuerūt inter se
fedus pugnādi o tra gliā nois tui o tra sc̄os tuos et ecclā
tuā. **E**t asur) q̄ interpretatur elatus sup̄b) et significat
diabolū q̄ (vmet cū illis) malis ad p̄secucōz̄ fidelīū et hñ
oēs operāte ī se diabolo (facti sūt ī adiutoriū filijs lot)
q̄ interpretatur declinās. i. in adiutoriū satellitibz̄ diaboli

qui a veritate declinauit. **I**sti ita disposuerunt contra te
fili dñe. **F**ac illis sic fecisti populis illis persecutoribus
populi tui israel scz (madiã et filare sic iabin) quos omnes
miraculose debellasti p pplm tuum israel (iuxta torrentē
cyson) **D**ispierunt iuxta fontē endor/ et facti sunt ut ster-
cus terre) qz eoz cadauera putruerunt qz remaserunt in-
sepulta sup terrā. **D**one) psterne et dispge (princi-
pes inimicorū) ppli xp̄iam (sic oreb et zeb et zebce et salma-
na) quos etiã miraculose debellasti p gedeonē et treccē-
tos viros cū eo. **D**epone etiã dñe omnes pñicipes eoz.
Qui dixerunt) ore et ope (possi deamus sanctuariū dei)
id ē pplm sanctū dei et hereditatē. **D**eus meus pone il-
los ut rotā) ut in infernū celerimō cursu deuoluātur (et
sicut stipulā añ faciē venti) ut sic stipula omnivento cir-
cūfertur ita illi ubiqz dispgātur. **P**reterita mala senti-
ant in pñti in alia vero vita. **S**icut ignis q̄ oburit filuā)
ex magna potentia (et sic flāma oburēs montes) ex ar-
doris vehemētia (ita psequeris illos in tēpestate tua) id
est in iudicio qd subito quasi tēpestas vemet (et in die vin-
dicte tue oñdes te eis iratū) penā eternā eis inferendo.
Prophetā post q̄ petijt dñā cōnē malozū modo petijt
conuersionē saluandozū dicens.

Emple facies eoz) scz persecutorū qui p̄uili sunt ad sa-
lutē (ignominia) id est fac eos sibi et alijs ignominio-
sos videre ut erubescant de peccatis (et sic querent no-
mē tuū dñe) ut fiant cristiāni q̄ ante erāt obstinati.
De malis obstinatis q̄ ouerti nolūt ait. **E**rubescāt) de
turpitanibz suis (et oturbent) de penis duraturis (in secu-
lū seculi/ et ofundātur) in aia et corpe (et pereāt) eternis
tormentis. **Q**ui tūc saltē) agnoscat) p exp̄ientiā pe-
ne inflicte (qz cōuenit tibi veraciter hoc nomē dñs) id ē

magitudinē tue potentie cognoscāt etiā q̄ (tu solus altissimus sup omēs terrenos) qui potens es ouerfis parere et obstinatos eterna vltione dānare.

Psalmus. lxxxiij. in quo monet ad amorē eternorū.

Propheta ī p̄sona ecclie ad supnā iherusalē puenire cupiētis ait.

Quam idē valde (amabilis patria celestis) O (q̄ desiderata tabernacula tua) valde p̄ciole speciose et lucidissime sūt māhiones tue (o dñe) angeloz (concupiscit aīa mea) intrare (in atria tua / et languet) pre desiderio q̄ actu nō ingredit̄. **A**nima mea et caro mea exultauerūt) de spe puenēdi (ad dēū viuū) **E**t enī dñe si passer q̄rit sibi domū) in qua p̄maneat (et turtur) sibi (in dñi) querit (vbi reponat pullos suos) q̄nto magis hō racōnis capax deb; quere locū vbi p̄petuo quiescat q̄ nō est alius nisi tu deus ī quo solo p̄t quiescere cor hūanū. **M**idus aut̄ quē occupisco inuenire sūt. **A**ltaria tua dñe virtutū) mansiones tuoz) sanctorū vbi iugiter tibi offerētur sacrificia laudis (rex meoz) qui me regis in via euntē ad illa altaria (et deus meus) q̄ me ad hoc creasti. **N**ec mirū si cor meū et caro mea exultāt de hoc qm̄. **B**eatī q̄ habitāt ī domo tua) celesti (dñe / in secula seculoz) laudabūt te) q̄ incōprehensibilis pulchritudo dimitatis sanctis tuis p̄sens semp̄ erit. **O**ndit quo auxilio pueniatur ad domū dei dicens.

Beatū vir) spe in hac vita ē (qui habet auxiliū a te) quia alias nō p̄t / cū beatitudo illa omnē excedat creatā facultatē p̄ qd̄ auxiliū gratie tue (ascensionis) disponit ī corde suo) virtutib; quib; tanq̄ gradib; virtutū ad domū celestē ascendere mereatur (disponit) dico ī valle lacrimarū p̄ peccatis (locus quē deus) hominī ad merēdū

(instituit) **E**tenim talibus (dabit benedictionem suam) christus
(legis) euangelice (lato) et isti (ibunt de virtute in virtute)
semper proficiedo in augmento gratie donec pueniant ad
vitam eternam que consistit in plena visione (dei et sanctorum
suorum) **P**ropheta orat in persona christi fidelium associari beatis
dicens. **D**ne deus virtutum exaudi orationem meam dando
michi illas virtutes per quas ascenditur ad te videndum (cito
percipe orationem meam o deus iacob)

O dne deus pater. **P**rotector noster aspice ad preces
nostras acceptando eas / et si non propter nos saltem (re-
spectu meritoium filij tui qui est imago tua)

Ideo o dne deus cupio puenire in domum tuam. **Q**uia
melior est dies illa que (vna) est continua et eterna cui
nunquam succedunt tenebre (in atrijs tuis) in habitacione
celesti (sup milia) annorum transeuntium. Et ut ad illa atria
merear admitti. **E**legi abiectus esse in humilitate vi-
uere hic in ecclesia militans (quam diuitijs et honoribus huius
seculi abundare inter peccatores) **H**oc autem ideo elegi.
Quia in misericordia et veritate diligit deus misericordiam peccata
condonando / veritatem veraciter adimplendo quod promissit
sanctis suis. scilicet (gratiam) in presenti (et gloriam in futuro)
Dabit quidem veraciter seruis suis gratiam et gloriam quam.
Non parabit bonis gratiam et gloriam (eos qui ambulat)
et perseuerant (in innocencia) talis non potest parari muneribus
dei qui iam hic dona beate diuersacionis accepit / et ideo
(domine deus virtutum beatus homo qui sperat in te) non
in rebus seculi transitorijs et caducis.

Psalmus. lxxxiii. in quo monet per fidem ac-
cedere ad christum ut habeatur eius benedictio.

Propheta prudens futura quasi preterita propter certitudinem narras ait. Domine pater qui quondam maledixisti terram propter peccatum patrum hominum. modo

Benedixisti recipientem aduentum filii tui in fide pro quem (auertisti) peccatum pro quod humano genus (captiuum) tenebatur a diabolo.

Auertisti captiuitatem. quia. **R**emissisti iniquitates plebis tue) propter quam fuerat captiua per fontem baptismatis (et cooperuisti omnia peccata eorum) ut amplius non uideant in conspectu tuo punienda. **V**ere remisisti quia o domine

Domine iram tuam) qua humano generi iratus eras mitigasti in aduentu filii tui) ita (mitigasti) quia (auersus es ab ira indignationis tue) **P**ropheta quod dixerat fiendum orat ut fiat dicens o deus qui nos pro filium tuum saluare disponis.

Uertere nos) ad fidem filii tui et (auerte iram tuam a nobis) quam habes propter peccatum patrum hominum. **A**uerte et auertes iram tuam quia. **N**unquid in eternum irasceris nobis) certe non cum parcere et misereri sit proprium tibi (aut extendes iram tuam pro omnes generationes succedentes) certe non quia placabilis eris in generatione christi. **N**on extendes iram tuam. **S**ed

Tu deus uersus) ab ira uiuificabis nos spiritualiter pro aduentum filii tui (et plebs tua) uiuificata (letabitur in te) secura de eterna beatitudine. Et ut hoc cito fiat. **D**escende nobis

domine misericordiam tuam) mittendo nobis filium tuum in carne uisibilem (et da nobis salutare tuum) qui amplectendum qui possidendum quasi munus eterne glorie profuerendum/ da ut cum in mente nostra celesti dono recipitur/ nullis temptationibus auferatur

Propheta quasi petentis sui compos dicit. **A**udiam) attente (quid loquatur in me deus meus) pro interna reuelationem et audiuit (quod loquitur pacem) annuntiabit michi filium suum qui est pax nostra non ad omnes (loquitur pacem

sed in plebe sua) salic; i sanctos qui domino pbabili cō-
 uersione placuerūt. **D**ico in plebe; suā id est. **S**uper
 sanctos suos et sup eos omnes qui de omni gēte cōuer-
 tūtur ad xp̄m) **L**icet xp̄us pacem locuturus sit super
 omnes qui ouertētur ad eū. **V**erūtamiē prope) iude-
 os (qui soli inter alias gētes timere dicebātur deū) q; le-
 gem eius receperāt/ xp̄us nascetur a misteriū redēpto-
 ris hūane pficiet (ut terra nra pmissioms hanc glōriaz
 habeat) q; i ea ex gente sua saluator natus sit a pacē in
 omnes fuerit locutus. **M**isericordia et veritas simul cō-
 uenerūt in aduentu xp̄i) misericordia q; filius dei assumptit
 carnē/ veritas q; impleta est pmissio facta patrib; ve-
 teris testamēti de incarnacōe filij dei et xp̄o p suā passio-
 nē satisfaciēte p nobis (iusticia et pax oco:diā fecerūt)
 Ideo ouenerūt misericordia et veritas a iusticia et pax
 oco:diā fecerūt q;. **V**eritas) id est xp̄us (de terra or-
 ta est) .i. ex maria v̄gīne verbū caro factū (et iusticia de
 celo pspexit) qñ hūano generi periclitātū filius dei mira-
 bili dispensacōe sbuenit. vñ sequitur **E**t enī dñs dabit
 benignitatē) id est gratiā inspirantē p xp̄m (et facultas
 liberi arbitrij nr̄i) aspera illa benignitate (dabit fructum
 suū) id est bona opa. **L**ic; deus dicatur et sit benign⁹
Iusticia) tamē (ante eū ambulabit) parās ei viā/ pri-
 ma iusticia hōm̄is est ut pumat se malū a faciat se bonū
 et hec est via dei ut veniat ad eū et sit in corde eius (po-
 net in via) sic parata (vestigia sue imitacōnis) deus.

Psalmus .lxxxv. in quo monet ad oracōnē.

Xp̄us ex forma serui ad patrem ait.

Indina ^{ad me (aurē) clemētie tue (et exaudi}
^{me) ut desideria mea ppleātur/ Inclina}
 dico (qm̄ mops) ab alio nō habens op̄e (et paup) p me.

(sum) ex pte hūanitat̄is loquitur q̄ ex se nichil habere
potest nisi qđ largitate diuinitatis accepit.

In hoc exaudi me p̄r. **C**ustodi animā meā) et meoꝝ
rū ab om̄ibꝫ scādalis oꝝtra infidiatoꝝes (qm̄ sanctus sū)
in me et mei etiā sunt sanctificati in baptis̄mo (saluū me
fac) qui ex obediētia tua. formā serui accepi et meos q̄
tibi vnanimiter seruūit (deus meus sperantē in te) **O**di
serere mei dñe qm̄ ad te clamaui) p̄seuerāter et instāter
(letifica animā serui tui) que multis amaritudinibꝫ con-
tristatur liberādo me ab eis (qm̄ animā meā leuaui) per
deuocōnē et ardentē amorē nō deorsū declinaui ad ter-
rā s; leuaui (ad te) vbi ē vera leticia et sine fine securitas
Ideo animā meā leuaui ad te. **Q**m̄ tu dñe suavis es)
q̄ post amaritudinē huius seculi (dulcis es) ad te re-
currētibꝫ (mitis) q̄ diu sustines peccatoꝝes (et copiosus
in misericōdia) q̄ licet sint innumerosa n̄ra peccata multo ab-
undātiōr ē tua pietas q̄ tot relaxat offensas (om̄ibꝫ in-
uocātibꝫ te) Ideo. **A**uribꝫ p̄cipe oracōnē meā) et intē-
de voci de peccōis mee) dando effectum oracōis mee
quā p̄ mea et meis fundo. **T**e: p̄ore tribulacōis mee
clamaui ad te) licet eni om̄i tēpore deus sit exorāndus et
mixtus tñ in tribulacōne ē inuocāndus (q̄ exaudisti me)
p̄ tua clementia p̄teritis tēporibꝫ in alijs meis p̄cibus.
Merito clamabo ad te q̄ o dñe. **N**ō est similis tui in
dñs) id est in potestatibꝫ huius seculi siue in celestibꝫ cre-
aturis scilicet nec in nobilitate substantie nec in magnitu-
dine potētie nec in māq̄ infec̄tia (ad mirabilia operū tuoꝝ-
rū) et q̄nāliter non est qui similis sit tui ad quē clamare
potuissem tu me statim liberare potes p̄ tua volūtate.

Vere nō est aliquis similis tui quomā. **D**ñes gētes
id ē aliquid de omni gente (veniet) p̄ fidē de cultu suo (ad

tuū cultū) te adorātes et venerātes (et glorificabūt no-
mē tuū) id ē gloriosū p̄dicabūt. ¶ Vere nō ē tibi simi-
lis. **Q**m̄ magnus es tu) cui potestati nullatenus va-
let aliquid oparari quia nulla mutabilitate ouertitur sed
semp̄ in naturē suē gloria pseuerat (et faciens mirabilia
tu es deus solus) qui et si alij faciūt tua v̄tute faciūt et p̄
te faciūt. ¶ **O**rat̄ur pro mēbris **D**educ me dñe) id ē
meos (in via mādatorū tuorū) que via iusta et sancta ē
et positus in ea (ingrediar in veritate tua) p̄ficiendo de
virtute i virtutē (lectur cor: meū) de spe remuneracōis
(semp̄ tñ timeat nomē tuū) timore casto. ¶ **Q**uod si fece-
ris nō ero migratus qm̄. **V**ōfitebor tibi) p̄fessione lau-
dis (in toto corde meo / et glorificabo nomē tuū i eternū)
Quia misericōdia tua magna ē sup meos) qua maior di-
ca nō p̄t (et eruisi animā meā) id ē meorū (ex infernali
dānacōe) **C**ristus ex p̄sona serui de passione loquēs
ait. **D**eus iniqu) .i. iudei (insurrexerūt sup me) volē-
tes me op̄lendere a nō solū inq̄ inferiores (h̄ etiā simas-
goga potētū iudeorū querierūt animā meā) ut me in-
terficerēt (et nō posuerūt te i op̄spectu suo) .i. oblitū sūt tui.
Ipii ta. **E**t tu dñe deus miserator) quia singulis crea-
turis misericōdiā faciēs (misericors) q̄ semp̄ pia est ip̄a na-
tura dimitatis (patēs) q̄ peccatores sustinet et ad votū
p̄uisionis inuitat (et multe misericordie) q̄ peccā indul-
get (et verax) implēdo p̄missa. ¶ **R**espice i me) h̄iēz (et
miserere mei) celerissima resurrectōe sbueniēdo (da po-
testatē iudicij michi innocēt) sup omnē creaturā (et sal-
uū fac filiū) beate marie que dixit ecce (ancilla domini)
Fac me cū) id ē imple in me (signū) iōne p̄p̄he ut sicut
ille stetit i ventre ceti trib) dieb) et trib) noctib) sic cō-
tantū sūm in corde terre quod resurrectōis signū eris

(in bonū) quia p̄ illud declarabitur v̄tus tua. spes credē-
tium cōfirmabitur (et iudei qui me oderūt vidētes me
resurgere & fundētur) intelligētes se male egisse (et qm̄
tu dñe adiuuisti me) in certamine (et solatus es me) re-
suscitādo me a mortuis.

**Psalmus. lxxxvi. in quo monet toto
corde aspirare ad celestē iherusalē.**

**Propheta in laudē ecclesie prorūpens sub noīe ciuitas
tis cōmendat eū primo a fundamentis dicens.**

Fundamenta eius scilicet ecclesie (in
montib; sanctis)

scilicet prophetis et aplis qui post xpm̄ qui est principa-
le fundamentū/fundauerūt ecclesiā in fide xpi/qui apli
dicuntur etiā montes propter altitudinē virtutū. Secun-
do cōmendat ecclesiā a portis scilicet sacramētis ecclesie
dicens (diligit dñs portas syon) id ē ecclesie sacramē-
ta (super omnia figuratiua & cerem omialia cultus veteris
testamenti)

**Tercio cōmendat ecclesiā a celebritate
fame dicens. Gloriosa dicta sunt) p̄ prophetas nō de il-
la figurali que cecidit sed (de te ciuitas dei)** **Quarto
cōmendat eā a multitudine ciuiū cū in p̄sona xpi ait.**

**Demor ero) nō tantū populi iudeorū s; omniū gen-
tiū p̄ (haaba & babilō) designatarū ut euocētur ad me et
hoc mediantib; (sciētib; me). i. aplis quib; p̄ceptū fuit
cūctis gentib; p̄dicare. Quorū p̄dicacōe diuise sūt gen-
tes. Tirus) scilicet (et populus ethiopū/boꝝ multi fue-
rūt) recepti (in ecclia) in xpm̄ credētes ex quib; ip̄a ciui-
tas dei est cōstructa. **Quid smagoge) potest hoc
gloriosū p̄suaderi (q̄ homo natus ē in ea) qui saluabit
eū (et ip̄e idē est qui fundauit eā) in quātū deus qui est
(altissimus) **Certe sic p̄suaderi p̄t et tanquā verissimū******

predicare qm̄ **Dominus**) qui mentiri nō. p̄t (narrauit
in scripturis p̄phetarū) que credite sūt populo iudeoz
q̄ xp̄us verus deus erat et verus homo / hoc etiā narrauit
in scripturis (apostolor̄ qui principes) ecclesiar̄ fuer̄t.

Quinto om̄dat eā propheta a beatitudine sup̄na in cō
prehensibili ad quā sumēda est post iudiciū /

O syon sup̄na. **D**ñes q̄ in te habitāt iocūdi sūt et ve
re letātur) quia gaudiū et leticia inueniētur in te vbi fe
licitas p̄fecta et iocūditas consumata.

Psalmus .lxxxvij.

Cristus ex forma serui ad patrē orans ait.

Domine Deus auctor (salutis mee) id ē in
munitatis mee a peccō (omni
tēpore clamaui corā te) id est attēte et pseuerāter.

Et quia ita clamaui. **S**it accepta cōspectū tuo oratio
mea) et a te sit exaudita p̄ effectū. **O**pus ē ut me ex
audias.

Qm̄ repleta est anima malis) id est dolōibz
anxietatibz. vnde ip̄e dicit tristis ē anima mea usqz ad
mortē (et anima mea in inferno appropinquauit) dū tra
dor ad mortē.

Estimatus sū cū descendētibz in lacū)
infernū / putauerūt enī iudei me peccator ē vnū de illis q̄
necessario et inuiti descēdūt in pfundū inferni (estima
tus sū etiā ab eis sicut hō simpliciter sine adiutorio) cū
tñ (inter mortuos) essem (liber) a coactione et liber ab
omni peccato.

Estimatus etiā sū ab eis. **S**icut alij vul
nerati dormientes) somno mortis (in sepulchris / quoz
nō est memoria amplius) ut ad bonū resurgāt (et ip̄i) q̄
talē me existimauerūt (repleti sūt) o deus (a p̄tectione
tua) qui me sine adiutorio tuo esse putauerūt.

Nosuerunt me) reputatione sua (in lacu inferiori)
putauerūt enim me dignū qui in talē debere descendere

locū (et in tenebris et umbra mortis) id est in tenebris
obliuionis derelictū quē nemo requireret nemo salua-
ret estimauerūt me posuisse. ¶ Arbitrati sūt iudei q̄
Sup me cōfirmatus es; furor tuus) credētes q̄ ex ira
tua ad passionis picula puenissem (et amplissimas in di-
gnacōes tuas) putant te (induxisse super me) cū me p-
tuleris crucifigi. ¶ Quō aut amici eius in passione sua
se habuerūt dicit **U**ōge fecisti eos quib; notus erā
scler; discipulos qui me relicto fugerūt (posuerūt) iu-
dei (me abominacōne sibi) ita ut nomē meū nollēt audi-
re. ¶ Traditus sū) a proditore discipulo et (nō egredi-
ebar) ad vīdictā. ostendēdo potētā dīnitatis mee (et
oculi mei) id est apostoli (infirmati sūt) ita ut petrus ne-
garet et alij fugerēt / et hoc prē inopia veri luminis et in-
telligentie sacrarū scripturarū que dicebāt oportere pa-
ti cristū et resurgere a mortuis. ¶ Glamaui ad te dñe) in
cruce hely hely et cetera sic tradidi spīritū (operacōes aut
meas expandi) per caritatē (ad te) ad tuā semp referē-
do volūtātē. ¶ Ostendit quib; nō profunt opa sua di-
cens. ¶ Nunquid mortuis) corde et obstinatis in ma-
lo (facies mirabilia) certe nō q̄ credē nolūt (aut medi-
ci suscitabūt) mortuos (et illi cōfitebūtur tibi) confessi-
one laudis. certe nō. ¶ Nunquid narrabit aliquis) q̄
diu anima sua mortua peccatis iacet (i sepulcro) corpis
sui (miscōiā tuā) qua relaxātur peccata / certe nō (et veri-
tatē tuā) narrabit (qui inter p̄ditos op̄tatur) ¶ Nun-
quid) gnoscentur in tenebris mirabilia tua) id ē in pec-
catorib; obstinatis tenebris ignorātie et errorū obte-
nebratis / certe nō. impediēte hoc eoz maliciā / p̄termi-
tentes enī deū sapiētie lumina p̄diderūt (et iusticia tua
nō coletur p̄ reprobos hoīes) qui iniquitatū suarū meo

obliti sūt deū) **E**t ego ad te clamaui) q̄ potēs es mortuos resuscitaē (mane oracō mea p̄ueniet te) q̄ matutina resurrectōe me clarificabis. **U**t quid dñe repellis oracōnē meā! auertis faciē tuam a me?) ut trāseat calix iste. **E**go p̄ tui obediētia a tēpore carnis assumpte.

Daup sū et in laborib; a iuuentute mea/exaltatus) in cruce (huiliatus) in sepulcro (et cōturbatus) in morte. **I**n me tranſierūt afflictōnes tue) quas tua voluntate nō mea culpa patior/ tranſierūt dico nō preſtiterunt (et terrores indignacōis tue) o tra hūanū genus (o turbauerunt) infirmitatē carnis mee qm̄ ex obediētia tua languores eorū ego tuli et labores eorū ego portauī.

Circū dederūt me) iudei mundātia grauiū p̄secucōnū (circū dederūt me simul) pharisei cū sacerdotib; p̄latus cū principib; et populis.

Elongasti a me amecū) cētū ap̄lorū (et p̄ximū) q̄ mihi aliquā faceret misericordiaz (et notos meos a m. ſeria) mea ita ut nullus auxiliū ferre mihi posset.

Psalmus. lxxxviii. in quo monet ut spem nō in nobis sed in deo ponamus.

Propheta.

Misericordias dñi in eternū

cātabo) eas. s. quib; hoīez peccato mortuū visitaē dignatus est p̄ filiū suū. **P**ropheta misericordias dñi cātabo de reparacōe hūam generis q̄ eterna stabilitate consistit et p̄petuis sūt celebrāde precorū. fecit enī mirabilē in humano genere pietatē ut qd̄ pierat requireret et vulnerata sanaret. **I**n generacōe iudeorū (et in generacōe) gentiū (annūciabo cōplecōnē promissionū suarū in ore

meo) in quo fit confessio ad salutē.

Cantabo securus misericordias. **Q**uomā tu dixisti mihi) preuelacōnē spūs sancti q̄ (in eternū misericordia edificabitur) remissio peccatorū edificat̄ dū corruerint vicia et plantabūtur virtutes ista misericordia nunq̄ destruitur sed semp̄ viget semp̄ augetur p̄ apostolos qui celi dicūtur (veritas tua p̄dicabitur et exponetur) Itē dixisti. **D**isposui) ordinaui (pactū) nō cū omnib; sed (cū electis meis) euangelicis ut acquisitos p̄ gratiā dei populos vl̄ doceāt vl̄ informēt (iuravi xp̄o) qui ex semine dauid carnē assumpsit (usq; in eternū) ip̄parabo semen tuū) imitatores tue iusticie preparabo ad eternā et semp̄ mansurā felicitatē.

Et continuabo regnū tuū) quo regas i populo fidelū (in omnē generacōnē futurā) Et sicut dixisti ita cōplebitur. vnde **C**onfitebūtur celi) id est apostoli (mirabilia tua) que ip̄parasti in redēpcōnē hūani generis sanando omnes infirmos (et veritatē tuā) id est adimpletionē promissionū tuarū (in ecclesia sanctorū) in qua sola sacramenta fidei p̄phetarū archana cū deuocōne suscipiūtur et eorū veritas amatur et colitur. **S**ecurus te laudabo. **Q**uomā quis i prophetis q̄ nubes dicūtur) aut de numero aliorū sanctorū (equabitur) in potentia (domino) nullus aut (similis erit domino) in substantia (in filiis dei). s. in angelis et alijs sanctis viris qui sūt filij dei per adopcōnē. nullus profecto vni genito filio dei potest per equalitatē assimilari quomā ille in omnib; ad p̄fectionē p̄tinentib; in infinitū excellentior ē vniuersis. Vere nullus eq̄bitur dño qm̄ ip̄e ē de⁹. **Q**uā) cū p̄re et spū scō (glorificat̄ a scōrū agdorū collegio magn⁹)

potentia. cuius magnitudinis nō est finis (terribilis)
id est metiendus ppter iudiciū quod facturus est. ipse
dico existens (sup omnes qui in circuitu eius ei assistūt)
excelsus et reuerēdus per quē omnes cognoscūt esse
gloriosi. vnde sequitur. **D**omine deus virtutū celestū
(quis similis tuis) nullus vtiqz. tu enī (potens es) ex te
solo/nec aliquis habz potentia mhi p te (et claritas tue
lucis) expansa est sup (omnes qui in circuitu tuo sūt) qui
omnes tua veritate illuminātur.

Sere tu potens es. quia **T**u dominaris potestati maris
(et cetera nō tantū ad literā s; etiā dominaris potesta-
tibz huius seculi quod dicitur mare (et pcellas sedicō-
nū r psecucōnū) quibz scuiūt ī seruos tuos (tu mitigas)
ne tantū possint grassari quantū volūt/ licet nō prozsus
semp auferas/ sed relinquas pro parte ad seruozū pro-
bacōne. ¶ In hoc etiā apparet tua potētia deus qz.

Humiliasti) diceasti de celo in hanc aeris densissimaz
grassitatē (diabolū) q singulariter supbz est (sicut vul-
neratū) vulneratus quidē fuit quādo splendore digni-
tatis qua prius mituit priuatus de celo corruit r hoc (in
brachio virtutis tue) in quo (disperhi sūt iudei) in omnes
gentes. ¶ Bene autē hec omnia facere potuisti. qm

Tu sūt celi r tua est terra vniuersa. orbem terre r ple-
nitudinē eius tu fundasti/ aquilonē r mare tu creasti) p
aquilonē qui frigidus ventus est intelligitur diabolus
qui dixit ponā sedē meā ab aquilone et ero similis altis-
simo/ et p mare iniquas potestates que ostra domini mā-
data sacrilegis volūtatibz eriguntur.

Et qz ita potens es. **T**abor et hermon) qui sūt montes
firie id est duo populi designati per eos scilicet populus
iudeoz ad quos primo venit lumē diuine cognōmōis

qđ interpretatur taboz/et populus gentiũ qui primo erāt
in anathemate/qđ interpretatur hermon/ erāt alieni et se:
parati a te uerſi ad te (exultabũt in noie tuo) gaudẽ:
tes qđ ab eo dicũtur xp̄iani qđ (tuũ brachiũ) quo huĩlias
ſti ſupbũ e (cũ potẽtia ſemp e et erit) ¶ Quare oro **S**ir
metur manus tua) oſtra ſupbos (et exaltetur dextera ma
ieſtatis tue) ad huĩliandũ eos/ et omẽdãs xp̄ma iuſtic
cia dicit (ſedes tua) apparebit in iudicio (parata) ad fa
ciẽdũ (iuſticiã et iudiciũ) ad iuſte iudicãdũ cũ manifeſte
ſeparabũtur oues ab edis. ¶ Verũt amẽ ante qđ facias
iudiciũ. ¶ **R**ecedẽt faciẽ tuã miſericordia) qua deſ
pccã (et uitas) qđ impleſ p̄miſſa (beatus ppl̄us qđ omne
immenſam leticiã ſuã nõ in p̄p̄rijs uiribz ſ; i dei cognos
citur poſuiſſe p̄tute. ¶ **B**n̄ beatus eſt qm̄ tales ambula
bũt. ¶ **I**n illuminacone filij tui) qđ tuus dicitur uultus qđ
p̄ eũ ipe cognosceis (et exultabũt aſſidue) xp̄iano no
mine (exaltabũtur in tua iuſticia) qm̄ obtinebũt regnũ
celeſte p̄ iuſticiã quã tu eis dediſti.

Bene dicitur in iuſticia tua exaltabũtur. **Q**m̄ gloria
uirtutis eoz tu es) id e tibi nõ ſibi uirtutẽ ſuã aſcribũt
et te inde reputãt glorioſũ vñ tibi dicũt (in beneplacito
filio tuo) ſup quẽ bene tibi oſplacuit (exaltabitur) id eſt
excrescet (fortitudo et uirtus noſtra) ¶ **E**t hoc ideo. qđ
Dominus aſſumplit carnẽ noſtrã) dñs ſcilic; (qui ſan
ctificator eſt iſrahel et rex noſter) in eternũ.
Vnde ſcis hec p̄dicta/ quia.

Tunc temporis) aſſumpte carnis (locutus eſt p̄cuc
lacõnẽ ſanctis tuis) ſicut zacharie et ſimeon et anne p̄
pheteſſe conſolacõnẽ iſrahel (et dixiſti/ poſui adiutorũ)
hominũ (ſup) filium (potentẽ) cuius potentia eſt inſupe
rabilis quem tu ſ; fidelibz adiutorũ conſtituiſti et ipſũ

natiū (de plebe mea) iudaica (exaltati) usq; ad dexteram
meā sublimā dō. **D**ixisti etiā hoc. **I**nueni elegi (cristū
de semine dauid) natū manu fortē (seruū) obediētē
in quo salutē hūani generis p̄ficere (ideo (oleo sancto)
id est spū sancto (vixi eū) Ideo potens. q; **V**erbū
diuinū hūanitati vntū auxiliabitur et consolabitur (cristo
hominū) in om̄ib; operib; suis et passiomb; (et idem ver-
bū confirmabit eū) contra aduersa ut quā pro salute mū-
di pius redēptor suscepit. p̄positā p̄geret passionē.
Quousq; confirmabit / q; **N**ichil p̄ficiet) diabolus p̄ter
uus hūanitati (inimicus contra eū / et filius iniquitatis) iu-
das scz (nō valebit nocē ei) q; licet iudas nocē ei p̄fū-
p̄seit nullus tñ eorū p̄ccm qd iuste accusāre potuissent in-
uenit in eo. **E**t ideo. **C**oncidam a facie ipsius inimicos
eius) scilicet iudeos q; sepe a dño confusi discedebāt
a conspectu dei / et diabolos (odiētes eū in fugā cōuer-
tā) qui corā eo sepe fugiebāt clamantes. cur venisti ante
tēpus torquere nos. **E**t veritas mea et misericordia mea
cū ip̄o) nichil enī diuisū est inter patrē et filiū. virtutes
enī quas hab; pater hab; et filius. veritas enim p̄tinet
ad iudiciū quo iudicaturus est mundū / misericordia ad pie-
tatē qua peccata dimittit (et in noīe meo) quod est deus
(exaltabitur fortitudo eius)

Et ponā in gentib; que p̄ mare significātur potestā-
tem et dominacōnē eius) in vniuerso orbe dilatabo (et in
principib;) quorū cura fluit in populum sicut flumina in
mare (potentiā eius) quod tūc posuit qñ ei plures prin-
cipes terre reges et imperatores p̄ fidē subdidit.
Et hoc ideo. q; **S**pe inuocant me dicens pater meus
es tu) secundū q; deus (et deus meus) secundū q; homo
(et susceptor mei ad salutē)

Aple muocauit me pater meus es tu/et ego p̄mo ge-
mitū cōstituā illū/ excelsū pre regibz terre) quia ip̄e rex
regum ⁊ dominus dominātū.

Quia potestas data xp̄o non est temporalis sub dit.

Et in eternum seruabo illi misericordiā meam) gratiam
meā nichil ruotādo ex hijs q̄ dedi illi (et fideliter ac im-
plebo in eo cūcta que illi p̄misi) **E**t ponaz in sc̄im sc̄li
semē eius) sp̄uale. p̄p̄m. s. xp̄ianū qui illū imitatur q̄ sp̄
durabit (et tronū). i. p̄tātē iudiciariā (sicut dies celi) id
est p̄petuā ⁊ immortalē. **E**t hoc dicit. **S**i autē) illi qui
debent esse filij eius. i. xp̄i (dereliq̄runt). i. nulla rōc volu-
erunt suscipere legē meā/ et filij q̄ debēt esse filij nō ābula-
uerunt in vijs meis. **S**i iusticias meas p̄phanauerunt)
aliquo errore aut mendacio (⁊ mandata mea nō custo-
dierunt. **N**on exterminabo eos totaliter v̄tōdo auste-
ritate iudicis. s. **V**isitabo in virga) aliqua afflictōne
temporali zelo paterne correctionis (iniquitates eoz/
et in v̄teribz peccā eoz) ut corrigā ⁊ erudiam ut cōuer-
tantur. **M**isericordiā autē meā nō disp̄gam ab eo) sc̄z
cristo nec mēbris eius/ p̄niteant peccatores et nullus
desperet (nec nocebo in veritate mea) q̄ nolo mortē pecca-
toris s̄z ut ouertatur et viuat. **N**on) nocebo nec etiāz
(prophanabo) non violabo pactum meum quod p̄pi-
gicum patribus antiquis nec promissiones meas sed
rerum fidēs honorabiles faciam (et que locutus sū per
p̄phetas meos) quia sunt labia mea (non faciam irri-
ta) s̄z implebo. **N**on faciā irrita q̄ locutus sū quoniam.
Immutabiliter in trauis in me sancto et non mētiar xp̄o
eius populus cristianus in eternum manebit)

Et tronus eius). i. p̄p̄s fidelis in quo insidet quie-
scit et iudicat quantū ad animas erit (sic sol) ⁊ quātum

ad corpora post resurrectionem erit (sicut luna perfecta) tota
lucida nullam obscuritatem habens. et huius glorie sanctorum
rū (testis fidelis est) ipse christus (in celo) cuius caro resur-
ruxit gloriosa / cuius glorie claritati conformes futuri
sunt omnes sancti. **V**ox apostolorum ad patrem quasi
exprobrantium ei. **T**u qui promittebas et confirmabas iuramento
que promisti ista fecisti / quod est hoc iurasti semen
christi in eternum duraturum et (nunc repulisti). i. videris
repulisse usque ad patibulum (christum tuum) et despectum dedi-
sti (et distulisti eum) a gloria tradendo inimicis / et sic vide-
tur quod promisti non sit in illo implendum. **A**uertisti id est
videris auertisse (pactum serui tui) pro quod promiseras nos
secum regnare (prophanasse etiam videris sanctuarium tuum)
promiseras enim quod non dares sanctum tuum videre corruptio-
nem et iam sepulcro tegitur. **D**estruxisse etiam videris
omnes sepes eius) verbo legis et prophetarum quibus iuraueras
cum (posuisti nos) apostolos qui cum eo ambulabamus cum
doceat turbas (formidantem) ita ut in sua captione fugeremus
ab eo. **D**iruperunt eum omnes transeuntes viam / factus
est opprobrium vicinis suis) iudeis ac principibus sacerdotum
qui dicebant vab qui destruis templum domini. **E**xaltasti
dexteram potentiam) deprimentium eum) et in hac (letificasti
omnes inimicos eius) et membrorum eius. **A**uertisse etiam
videris adiutorium gladii) spiritus (eius) quia non profecit
in iudeis sermo predicacionis eius (et non es ei auxiliatus
in conflictu passionis)

Destruxisti eum ab emulacione) quia videtur nichil profuisse
passio eius unde propter ista multi non receperunt
fide eius / et aliqui a fide recepta ceciderunt qua tamen
purificatur et emendatur corda credentium (et illos in quibus
ipse christus sedere et quiescere videbatur collisti)

ad terrā in obitu eius. **D**imorasti dies tēporis eius) qui cito de vita abstulisti (et perfudisti eum confusione mortis) **V**ox ecclesie succedētis apostolis. **U**squequo dñe auertis) oculos tuos a salute xp̄i: nunquā (usq; in finē) et (exardescet sicut ignis ira tua:) nō dñe. sed potius) memoraē q̄ nulla est vite mee substantia) nisi in eū quē p̄stolor reuēti de morte (nūquid vane) id ē frustra) ostitūisti filios hominū:) certe non. sed in spe resurrectionis et superne beatitudinis collocasti/ q̄to ergo magis filiū tuū resuscitare debes. **I**deo dico tibi memora re qm̄ alius nō est qui adiuuare posset. nam. **Q**uis ē homo qui viuit et non expietur mortem. et eruet animā suā de potestate inferi:) certe nemo nisi ille solus q̄ habet vitē mortisq; imperium. **P**ropterea. **U**bi sunt misericordie tue antiquae domine) patribus olim facte/ misericordie dico cōplēde (sic irasti dauid in vitate tua:) sicut q̄ semen eius in eternum manebit/ si xp̄us non resuscitatur. **N**ō differas ergo dñe resurrectionez crisi. **D**emor esto opprobrii illati suis tuis) ab infidelibus multarum gentium exprobratibus q̄ in mortuū hōiem et crucifixū crederēt (qđ otinui) patiēter (in mēte meā) sine murmuracōe. **O**pprobrii. **Q**uod exprobrauerunt tibi inimici tui (scilicet iudei et pagani. memor esto ad hoc q̄ impunitū non derelinquas (hoc exprobrauerunt q̄ imputabant fidelibus tuis cōmutacōnez xp̄i) scz q̄ hōies solum adorabant hōiem crucifixum et homines qui omnino perijsser.

Sed propheta inquit/ exprobratio ista tēporalis est et hominum insipientium. sed **D**ñs est in eternū benedictus) quod omnes sancti clamant et confirmant dicentes (amen amen)

Psalms. lxxxix. in quo monet ad contē:
ptū veteris et ad amorē noue vite.

Propheta in psona ecclie.

Dñe refugium factus es nob) ad que
in omni picu
lo inter angustias et pressuras huius seculi fugientes se:
curitate inuenimus/ et hoc (a gnacōne) p̄ma iustorū us:
q3 (ad nouissimā) **E**t licet ex tēpore factus sis nobis
refugium tñ primus es. **A**nte q̄ montes fierēt) id ē an:
gelice creature (aut terra) quā videmus (formaretur/ et
orbis). i. ip̄m firmamentū cū oīmb3 q̄ cōtinet (ab eterno
et in eternū semp̄ere es) et immutabilis.

Dñe cū sis refugium. **N**e p̄icias hōiem in huius mūdi
occupiscentiā et ambicōne terrenorū) que apud te dñm
abiecta sūt et contēptibilia sed subleuet cū tua misericor:
dia (tu enī dixisti) p̄ ora ppl̄xtarū (ouerā mimi filij hōim)
ad me et ego sanabo contricōnes vestras.

Opus ē dñe ad te ouerti cū nō sit oī dēdū in longa vi:
ta **Q**m̄ om̄e tempus quantūcūq3 longū eternitati tue
oparātū nichil est) vñ seq̄tur. **E**t) sicut (custodia). i.
vigilia (i nocte) triū aut q̄tuor horarū he (sūt anni nr̄i)
qui apud deum nullius momenti reputātur. **Q**uat hō
qđ meruit. q̄ **S**icut herba mutatus) a qualitate quā
hab3 in nocte i deteriorē (mane) orto sole ita mutatur hō
in deterius. vñ (mane) id ē infantia (cito tranfit) ad a:
liā qualitatē. Itē q̄ (mane) id est in iuuetute (floreat) q̄
(vespe decidat) p̄ mortē (q̄ induretur) in cadauer (et a:
rescat) in puluerē. **P**ropha assignat causas huius defe:
ctus dicēs. **I**n hūc defectū passibilitatis et mōrlitatis
cecidimus. **Q**uia subicimur ire tue. vindicte tue) quā
nobis inflixisti p̄ peccō p̄morū parentū in cuius sentētie

excucōe cū recordamī (turbati sumus) mortis timōē.
Defecimus iuste quidē q̄ peccauimus et tu **N**os uisisti
iniquitates n̄ras) vitā n̄raz prauā (in ōspectu tuo) ad pu-
m̄endū (seculū) .i. totus decursus vite n̄re (totus patet
oculis tuis) nec te potest latē. **B**n̄ dico q̄ posuisti in-
quitates n̄ras in ōspectu tuo. **Q**m̄ om̄es dies n̄ri) ab-
breuiati sūt et quasi (defecerūt) q̄ ad paucitatē redacti
sūt p̄pter peccatū (et ita in ira tua vita n̄ra) abbreviata ē
plena miseria et laboribus (defecit) **E**cce quō defecit
quia. **H**omnes uiuētes in annis n̄ris reputabuntur
inanes et inutiles sicut aranea) q̄ sicut illa inane et vile
facit opus ut vilem capiat p̄dam salic; muscā et in hoc
totā se euiscerat/ similiter hoīes inania faciūt et multos
labores ōsumūt ad hoc q̄ adipiscantur ista tēpora: a ho-
nores diuicias que inania sūt et caduca cito trāseuntia/
et in hoc viscera sua ōsumūt q̄ aliquādo cor̄pus et aīam
pdunt (et dies hoīs ita breues sunt) ut de cōmuni cursu
(cōputantur in eis. lxx)

Si autē) in bene cōplexionatis qui vires et potentias
cor̄poris habuerint bonos (.lxxx. annis in) conuenienti
statu) cōpleti fuerint (si amplius) vixerint (labor et do-
lor) cū senectus sit ip̄e morbus et quidā lāguor. vñ seq̄r̄.
Qm̄ superuenit debilitas) et nature ḡuitas q̄ ex miseri-
cordia dei nobis eueit/ tū ut nō diu laboremus infirm-
tanib; et dolorib;. tū ut (corripiamur) ab insolēns n̄ris
abstinentes. **Q**uis nouit) quis intelligē potest (effi-
caciā ire tue) quā exerceas in h̄is q̄ hic parat (et irā
tuā distinguere) q̄ h̄is parat ad penā. hos punit ad
salutē/ et hoc non possumus distinguē (pre timōe) hor-
rore enī pcutimur loquēdo de ira tua. **P**ropheta orans
p̄ liberacōne ait ad patrē. **F**iliū tuū) p̄ quē liberacōez

humani generis p̄ficē disposuisti (sic notū fac) ut eius
 exēplo ⁊ doctrīna discant tui magis appetere celestia q̄
 terrena. eterna q̄ caduca ⁊ sic fac notos apostolos tu
 os (eruditos corde ⁊ sapiētia) celesti p̄ q̄s totū orbi notū
 faciat h̄m̄ tuū. **O** dñe qui videris faciē tuā auertere a
 nob. **C**ōuertere aliquātulū) oculos misericōdie tue nos
 respiciēdo ⁊ mitigādo tribulacōez n̄ram (et dep̄cabilis
 esto sup̄ suos tuos) p̄ces eoz exaudiēdo. **P**roph̄a
 ostendēs se exauditū quo ad statū futurū ait. **R**eple-
 bīmur ī cetermitate misericōdia tua exultabīm⁹ ī laude tua et
 delectabīmur om̄ib⁹ dieb⁹ n̄ris) ī te h̄ma dulcedo ī et̄
 nū. **Q**uātū ad statū p̄ntē die. **M**erati sum⁹ ī dieb⁹
 malignis (q̄b⁹ nos humiliasti) q̄ dedisti nobis potētiā
 et leticiā ī tribulacōe (et ī ānis quib⁹ expti sum⁹ angu-
 stias ⁊ adūitates. **P**roph̄a orās ut deus parcat iu-
 deis peccātib⁹ ⁊ si nō p̄ meritis saltē p̄pter opa q̄ ī eis fe-
 cit ait. **R**espice ī suos tuos) tui enī sūt lic⁹ peccatōes
 (et ī opa tua) q̄ fecisti ī eis (et dirige filios eoz) ut si ip̄i
 p̄pter iniquitatē suā disp̄si sūt. saltē filij ī fine ouerfi ad ve-
 m̄ā puenē meantur. **E**t sit splēdor) gr̄ie (dñi n̄ri sup̄
 nos) mētes n̄ras illuminās (et opa manūū nostraz) di-
 rige sup̄ nos) ut crescāt ⁊ dirigāt̄ ad celestia (⁊ opus
 manūū n̄raz) ad vnū finē qui deus est (dirige.

Psalmus. xc. ī quo monet exēplo
 cristi temptacōnes superare.

Vox prophete.

Qui habitat ī adiutorio ^{alissim⁹)}
^{totā spem}
 suam ponens ī eo qui alissim⁹ est (proteget̄ ī om̄i-
 mb⁹ ab eo) ut nec illecebra male blandientis volu-
 ptatis capiatur nec timore aduersitatis frangatur.

Dicet deo) vir deuotus recognoscens p̄tētōnis b̄neficiū (susceptor mei) infirmi ad curandū (es tu) et refugium meū) fugietis a facie inimicōꝝ meoꝝ et semp̄ q̄ (deus meus est. sperabo in eū) q̄ nunq̄ in aliquo de me p̄sumā s̄ semp̄ ad deū in omni necessitate recurrā. ¶ Et hoc merito sperabo. **Q**uā ip̄e liberauit me) iam (de fraudibus et dolosis captiōibus demonū) qui animas hōim laqueis infidiarū captare desiderāt et (liberauit a tēptacōne que fit p̄ verba aspera) puta p̄ malōꝝ insultationē vel p̄ detractiones propter quas quandoq̄ quis diuertit a viā dei. ¶ Proteget autē te q̄ speras in dño sic. q̄ **S**capulis suis) id est paterna virtute sua (obūbrabit tibi) ne tēptacōis estus te exurat / et tanq̄ gallina (sub alis suis) p̄teget te ne ab ancipite rapiaris / securus ergo (sub pennis eius sperabis) **S**cuto) misericōdie (circūdabit te veritas eius) que nunq̄ deficit in p̄missis ne ab ardentibus diaboli sagittis ledaris / et q̄ circūdabit te (nō timebis a diabolo) qui in tenebris semp̄ est et de nocte tanq̄ occultus predo hōimmes inuadere solet.

Non timebis insup̄ a leui et manifesta tēptacōne q̄ fit scientibus que dicitur. **S**agittā volans in die) nō timebis a tēptacōne graui et occulta que dicitur (negociū pambulans in tenebris) et a tēptacōne graui et apta q̄ dicitur (demonū meridianū) quia tūc viget estus maioris tēptacōnis.

Ille qui habitat in adiutorio altissimi nō timebit ab aliquo genere tēptacōnis sed / o x̄pe.

Mille) id ē infirmi qui p̄sumūt se futuros in latere tuo tecū sessuros ad iudicādū cū aplis et alijs viris p̄fectis (cadent a latere tuo). i. nō deputabūtur cū illis qui filii arii et iudices tecū erunt (et decē milia) id est infirmi qui

presumūt se ponēdos a dextris .i. inter saluatos (cadēt a dextris tuis) q̄ a sinistris ponētur. ¶ Mille dicit a latere cadere ⁊ plēs a dextris q̄ plures sūt illi q̄ p̄sumūt se saluādos q̄ qui p̄sumūt se cū xp̄o iudicatuos. Ad te autē in mēbris veris cū quibz vnū es (nullū taliū aliq̄ modo appropinq̄bit) q̄ et si carnē aliq̄ illarū tēptationum affligat fidē non tñ ledet. ¶ Et licz impij te p̄mittente tuos p̄sequātur. ¶ Verūt amē) nō impune q̄ (oculis tue discreciōis ⁊ siderabis) malū quod voluerunt inferre (et retribuēz debite dānacōis ut eis retribuas) Ideo ego tēptacōes p̄dictas non timeo. ¶ Quomā tu es spes mea in te non in hōie ⁊ fido in te bene de te sperare quia (altissimū posuisti refugū tuū) in quo solo securitas potest inueniri quia ip̄e altissimus. vñ sequitur. ¶ Non accedat ad tuos malū) q̄ altissimū posuisti refugū tuū (et flagellū nō appropinq̄bit tabernaculo tuo) scilicet anime fideli in te speranti quia altissimū posuisti refugū tuum.

¶ Et hoc ideo quia sperati in te auxiliū diuinū p̄mittitur.

¶ Angelis) inquit id est nūcijs (suis mādauit de⁹) pater (de te) o vir iuste (ut custodiāt te in omibz actiōibz tuis) Angeli minist̄ ei⁹ suo dirigēt te) in via (ne forte pecces in xp̄o) Super omēs diabolicas tēptacōes hīs bestiarij nomimbz designatas ābulabis) securus dei ope adiutus ⁊ sanctorū āgelorū auxilio vallatus (et cōcultabis leonē ⁊ draconē) quia omēs diaboli tēptationes subiciuntur viro iusto.

¶ Vox dei. ¶ Quomā in me sperauit) vir iustus scilicet (liberabo eū) ab omibz angustijs (p̄tegam eum quomā nouit veram fidem filij mei) et me ip̄us pater credidit et intellexit.

Clamabit ad me) orādo deuote (et ego exaudiā eū)
ad implendo peticōnē suā (cū ipō sū in tribulacōe) semp
adiuūās / et de eadē tribulacōe (eripiā eū) q̄ amplius
nulla tribulacōe circūdabit eū qđ in fine op̄lendū est
(et glorificabo eū) in celo. . Et erectū. **L**ōgitudīe die
rū) .i. eternitate vite (replebo eū) et ī ip̄a eternitate (oñ-
dā illi) p̄ aptā uisionē (me ip̄m in quo salus oīm) s̄istit.

Psalmus .xcī in quo monet in hac uita labora-
re ut tan dē exultemus in eterna beatitudine.

Bonū est salic; necessariū (laudare deum et te
bonis opib; laudare) nō ad gloriā
hominis (s; noīs tui o altissime. **L**aus n̄ra deb; ordīna-
ri. **A**d annūciandū tēpore p̄speritatis misericōdiā tuā) q̄
quicquid p̄speri habemus p̄uenit ex misericōdia et gratia
dei (et iusticiā t̄p̄e aduersitatis) q̄ quicquid asperū et ad-
uersū nobis contingit iusto dei iudicio cōtingi p̄pter peccā
n̄ra credere debemus. **S**equētib; instrumētis hanc di-
uinā laudē p̄ficere debemus. **I**n decacordo psalterio)
ut cū assiduitate diuine laudis impleamus decalogū le-
gis et adiungamus opa pietatis q̄ designātur p̄ (citha-
rā) et hoc nō cū tristitia s; (cū cantico) .i. hilari co: de et se-
reno. **B**onū dico ē te laudare. **Q**uia) o dñe (delecta-
sti me) in eo qđ (in me factura tua) tu facis. tu enī fecisti si
bene ago / quicquid boni in me est a te solo est (et in ope-
rib; manū tuar; exultabo) id est si quid boni ago de te
a quo ē exultabo nō in mea felicitate. **Q**uā magnifi-
cata sunt opa tua dñe) in substātia in uirtutib; et in alijs
qualitatib; et ī tantū ut explicari nō posset (inimīs p̄fun-
de) inscrutabiles et incomphensibiles sūt (dispensacōes
sapientie tue) quib; talia fecisti et facta gubernas.

Uir) tamē (insipiens) cui nō sapit beneficiū creacō-
nis (nō agnoscat) diuina beneficia tua meditādo (estul-
tus non intelligit) in operib; dei creato:ē.

Non te delectet prosperitas tēporalis maloz qm̄.

U peccatores exorti fuerint) in magnas diuicias et
honores et exiterint florētes et virētes (sic fenū/et appa-
ruerint qui operatur iniquitatē) ad tēpus florētes tēpo-
rali prosperitate/ quomā ad hoc florent ad tēpus ut inte-
reant in eternū. vñ seq̄tur. **E**t intereāt in seculū secu-
li) ppter suas iniquitates quib; erit defectus sine defe-
ctu/ interitus sine interitu/ mors sine morte/ interibūt q̄p-
pe (tu aut alacrimus in eternū dñe) **S**vere interibūt.

Qm̄ ecce inimici tui) scilicet iudei pagani persecutores
ppli xp̄iani heretici blasphematores pseudo xp̄iani plus
seculū q̄ dñū diligētes hui om̄es (pibūt) in die iudicij (et
separabūtur) a grege et societate bonoz (om̄es qui ope-
ratur iniquitatē) **V**ox ecclesie.

Illi peribūt. **E**t exaltabitur fortitudo vnitatis) q̄ tūc
erit sublimis (sic vnicornis) id ē sicut monarcha q̄ im-
periu meū obtinebit ḡnaliter p̄ vniuersū mūdū (et fene-
ctus mea) .i. vltima etas mea (erit in vbertate misericō-
die) **E**t ideo. **D**espexit oculus meus inimicos meos
(cognoscens a vitā illoz esse vtilē et potētiā breuē
(et insurgentib; in me malignātib;) persecutorib; et in me
grassantib;) (audiet auris mea) in futuro iudicio dici dis-
cedite a me maledicti in ignē eternū. **I**ustus) nō ut fe-
nū s; (ut palma florebit) oparat iustus palme ppter al-
titudinem et pulcritudinē et fructus suauitate; et sicut
cedrus multiplicabitur) cedrus immarcessibilis ē altior
alijs arborib; p̄sertim in libano. ita iustus erit impu-
trabilis stola immortalitatis cādidus. **F**ideles aut q̄ nūc

Ilantati sunt) p fidē (in ecclesia q̄ est domus dñi) fi-
naliter (in atrijs domus dñi) id est in celestibz māsiomis
bus (floridi coruscabūt). **A**dhuc) fideles et si mō nō
sunt plures tñ (multiplicabūt) in nouissimis vbi eccle-
sia cū plenitudo gentiū intrauerit erit vberissima (et bñ
patiētes erunt) patienter mala huius peregrinacōis
sustinētes et hoc (ut annūcient) id est digni sunt annūci-
are alijs qđ sequitur. **Q**m̄ rectus et iustus dñs deus
noster) qui suis pmissa complet (et nō est iniquitas in
eo) ut hic pmittat pati pro se quos ibi nō coronet.

Psalmus .xii. in quo moner
ad laudē cristi.

Dominus ihesus xp̄s verus hō deus (regna-
uit) q̄ in sua resurrectōe p̄tātē su-
p omnē creaturā accepit (decorē indutus est) cū corpus
immortale et gloriosū in sua resurrectōe assumpsit (indu-
tus ē dñs fortitudinē) qñ diabolū oppressit et captiuos de
inferno potēter eduxit (et p̄cinxit se virtute) qñ angeloz
multitudie circūdatus remeauit ad patrē. **E**t enī fir-
mauit) in fide (populū fidelē in toto orbe terrarū qui nō
mouēbitur) a soliditate fidei ad errores licet occurrat
instabilis tñ et mobilis adhuc est; nisi sua fuisset resur-
rectōne firmatus. **D**arata ē sedes tua) potestas iudi-
ciaria (ex tūc) scilicet a passione tua q̄ meruisti illā (tu tñ
ab eterno es. **A**postoli q̄i. **F**lumina) repleti spū scō
(eleuauerūt) fortiter sine timore et alce (vōcē p̄dicacōis
sue) per totū orbē terrarū ariditatē gentiū sua doctrina
irrigātes. **P**redicta. **F**lumina) .i. apostolici cū a iudeis
phibēntur loqui et docere in noīe ihesu (eleuauerunt flu-
ctus suos) p̄dicacōes impetuofas et responsiones cōtra

aduersarios fidei (a vocib) populoz multoz) omouē-
tū psecuōnes oīra p̄dicatores.

¶ Apostolis aut eleuantib) vocē p̄dicacōis sue.

Mirabiles concitate sūt psecuōnes maris) et infide-
liū populoz cōtra p̄dicatores euangelij sed (mirabilis
in altis dominus) sup capita potestātū regū terrenozū
quos sibi subiugat et fremitus eoz) op̄scat quoz) mul-
ti postea crediderūt et subiugati sūt xp̄o et pax data est
ecclesie/nō terreātur ergo q̄ mirabiles elacōnes maris
quia mirabilis in altis dominus.

¶ Et bene mirabilis es dñe quomā. **T**estimonia) verita-
tis p̄dicatē p̄ apostolos et discipulos tuos certissima fa-
cta p̄ opa miraculosa soli tue diuine v̄tuti possibilia (cre-
dibilia facta sūt nimis) id ē valde. hns enim nichil veri⁹
esse potest cū tu his sanctus sanctorū qui ecclesiā inhabi-
tas (domū tuā decet sanctitudo in eternū) q̄ et si a'iqui
cadant/domus tñ sancta toto tēpore pseuerat. vnde in
sanctitate fidei p̄manebit usq; in finē seculi.

¶ Psalmus .xciiij. in quo monet ad paciētiā.

¶ Prop̄heta in p̄sona ecclesie.

Deus qui putabat̄ ab aliquib) nō iudicaturus
malos ē (deus vltionū) vltionē capiet de
malis / et ut amplius oīrmet repxit (deus vlcōnū deus
libere egit) quia nullo impediēte iudicabit/nō enī ē s̄b-
ditus alicui legi aut regi s̄ libere aget que q̄d voluerit
Et tu qui es deus vltionū qui hūilem te ostendisti.

Exaltaē) resurgēdo et ascendēdo) venēs ad iudi-
ciū oīnde potentiā tuā (qui potestatē habes iudicādi vni-
uersos de tota terra) red de retribucō) supbis) q̄ in p̄c-
catis obstinati p̄mittere noluerūt. ¶ Et querēs qñ fiet hoc
inquit. **D**isque quo p̄ccatores dñe gloriabuntur.)

de malicia sua/nō sufficit eis peccare s; etiā in malis suis
et nece sanctorū gloriātur. ¶ Vere sūt peccatores qz.
Effabūtur) omnes prauas cogitacōes eoz in manife-
sto (et) iactāter (loquētur iniquitate) contra deū dicētes de
nō curat hec vel placent ei q̄ facimus et (loquētur) talia
nō pauci s; (omnes q̄ operātur iniusticiā) ¶ Operātur autē
hāc iniusticiā. ¶ Populū tuū) fideles tibi suos (huilia
uerūt) diuersis otumelijs. oculauerūt diuersis tormē-
toz generib; (et) eūdē pplm (hēditatē tuā vxauerūt)
Viduā ⁊ aduenā interfecerūt ⁊ pupillos occiderūt
sic patuit i persecōib; martirū. nulli sexui. nulli etati. nul-
li plone parcētes. ¶ Et dixerūt) corde tenēdo ⁊ ore pfe-
rēdo (nō videbit) nō attēdet (dñs/et attēdē nō curabit
deus iacob). i. fideliū credētes puidentiā dñi nō se extē-
dere ad ista inferiora ¶ Prop̄ha redarguēs hūc errorē
ait. ¶ Intelligite vos insipientes de p̄plo) vos errare/et
credite diuinā puidentiā ad oīa se extēdē (et vos stulti
aliqn̄ sapite) deū hec oīa disponē. ¶ Prop̄ha ad exclu-
dēdū p̄dictū errorē inducit racōes sic/ o stulti videte q̄
stulte cogitatis/ dicite ¶ Qui plātauit auditū) in audi-
entib; (nōne audiet) audiet vtiqz. aut (q̄ creauit oculū i
vidētib; nōne videbit) videbit vtiqz. nulli tm̄ dedit q̄n-
tū in se h; ¶ Itē ille. ¶ Qui corripit gētes) de malis suis
hic multis flagellis (nōne arguet) impios de peccis. fa-
ciēt vtiqz ⁊ (q̄ docet hoīem sciētiā) erit ip̄e sine sciētia. et
ip̄e nesciet q̄ te scire fecit ⁊ absit. ¶ Qm̄. Dñs scit cogi-
tacōes hoīm) intus latentes etiā minutissimas ⁊ scit (qm̄
vane sūt) et incerte ⁊ instabiles. ¶ Et ideo. ¶ Beatus
homo quē tu erudieris) mentē eūs illustrādo (et de le-
ge tua docueris eū) dando ei intellectū in sc̄pturis san-
ctis ⁊ volūtātē. ¶ Vtū ē quē tu docueris. ¶ Ut mala

pñtis vitē leuius et patiēter ferat) is enī vere beatus est
cui hilaritas et trāquillitas mētis datur (ut mitigetur ei
a dieb; malis) id est ut mala que inferūtur patiēter sus-
stineat (donec peccatores i sepulcris ponātur) et anime
eoz; transferātur i infernū. ¶ Vere beatus q̄ ex lege dis-
dicerit patiēte eē. **Q**uia dñs nō repellit plebē suā) ut
abiectā exercet pleb; suā nō repellit/ q̄ dñs corripit et
flagellat omnē filiū quē recipit (et hereditatē suā non
derelinquit) q̄ semp ei pro sua necessitate i tribula cōib;
assistit. ¶ Non derelinquit dico. **Q**uouſq; iusticia cō-
uertat̄). i. ponatur (in executōe) i iudicio futuro in quo
reducētur ad debitū ordinē iusticie. s; q̄ sūt illi qui potē-
rūt terrore diuine iusticie secure expectare et respondet/
omnes (qui recti sūt corde) qui diuine volūtati q̄ sūma iu-
sticia ē volūtate suā conformant. ¶ Prop̄ha i p̄sona viri
iusti quē vndiq; mala circūstant oquerētis adūsus re-
probos et expectētis ad eoz; dānacō; diuinū auxiliū ait.
Quis o surget michi i auxiliū adūsus malignātes)
ut eos vincā (aut) si vincere nō posse; (quis stabit) p̄se-
uerāter (mecū) tanq̄ pugil fortis (aduersus operātes
iniquitatē;) ut nō vincar ab iniquitate eoz; quasi diceret
nullus nisi tu deus. ¶ Vñ cernēs huiusmōi malos p̄spe-
rari ad tātā indignacō; lapsus sū. **Q**uod meritis esse;
pemis gēxennalib; tradi mihi diuinitatis fuisse misericō-
di manu adiutus. ¶ Si petis cur aut quō adiutus sū/ re-
spondeo/ q̄. **S**i dicebā) deo p̄ oſessionē accusando me
de peccatis (motus est p̄s meus) id ē affectō a via recta
ad aliquod illicitū. ibi etiā (misericōdia dñi adiuuabat me)
retrahendo me a peccō et me in bono ope oſfirmando.
O potentissima diuinitatis clementia q̄ ante dat p̄ me;
teri vniā q̄ expiri penā. ¶ Bñ misericōdia tua adiutus me)

qm̄. **S**ecū dū multitudine dolorū meorū in corde meo) quos patior tā p peccatis q̄ de pressuris et tēptacōibz huius seculi (solacōnes tue letificauerūt ammā meā) **N**ūquid iniquus homo sedebit tecū) certe nō q̄ nulla est ouentio lucis ad tenebras (qui p̄cipis. labore in bonis operibz) illos q̄ debent tibi adherere. **I**mpij aut licet nō adhxreāt tibi pmittis tñ eos pūgere bonos ut tribulent. ut pūcti boni cogātur acclamare. vñ impij. **C**aptabūt) id ē in fidiōse tractabūt quō seducāt (amī mā iusti) et si non possunt decipere (sanguinē licz innocētē condēnabūt) **S**ed cōtra hec om̄ia. **F**actus est mihi refugū) ne cedā tribulacōibz a ip̄e (deus meus factus ē in adiutoriū sp̄i mee) id est iuuat ad bñ operandū ut q̄ obtineo sp̄e adipiscar i re. **P**ropheta ocludēs in materia de p̄uidētia oñdit q̄ deus non negligit mala s̄ oportune punit dicēs. **E**t retribuet illis meritū iniquitatū suarū) pro merito singulorū. puniēdo eos qui aduersus deū extollūtur a sanctos iniuste affligūt (et pro malicia eorū dispdet eos dñs deus nr̄) q̄ a grege electorū separabit eos i die iudicij i qua separacōe ineffabilis erit miseria.

Psalmus. xciiij. in quo monet deū hilariter et deuote laudare.

Vox ecclesie.

Venite nō passibz corp̄is sed mentis p̄ fidē a deo uocōnē (exultemus dño) in exultacōe f̄uamur illi (iubilemus) cātemus laudes (dño ihu xp̄o) qui sua morte contulit nobis salutē. **E**t p̄ueniamus faciē eius) q̄ venturus ē iudex. ne impreparati inueniam̄ et hoc (cōfiteōdo peccā nr̄a) ante q̄ ad iudiciū veniat ut nō inueniat quos dñs et s̄ quos remuneret (et iocūditatē

quā mente concipimus bonis operibus indicemus)
Merito iubilāduz est ei. **Q**uā dñs) creator omnū est
(magnus dñs) q̄ omnib; dñatur (et rex magnus super
omnes principes et dignitates ⁊ potestates celi et terre)
Itē merito iubilandū est. **Q**uia in potestate eius sūt
omnes hōies qui cōcludūtur sūb; terre / et altitudines
potestati ⁊ dignitati huius seculi in eius potestate sūt)
nullus enī potest eleuari in hoc seculo nisi eo operante vel
pmittēte. **Q**uomā ipius est mare et ip̄e fecit illud / et
terrā manus eius fo:mauerūt) nichil enī est i eis quod
ip̄e nō fecerit. **V**enite adoremus) adoracōne latric
(et p̄cidamus ante dēū) humiliemus nos in oscentiis
nostris / nos ip̄os puluerē ⁊ cinerē reputātes (et plorē-
mus) pro peccis n̄is (ante ip̄m) lacrima enī extinguit
flāmā peccati q̄ ardet in oscentia ⁊ hoc debemus (qm̄ ip̄e
fecit nos) et ideo etiā (q̄ ip̄e ē dñs deus n̄r) **I**deo ⁊ de-
bemus q̄. **N**os sumus p̄plus pascue eius) cui specialiter
modo p̄uidet ⁊ nos reficit spūalib; bonis ⁊ corp̄e ⁊
sanguine suo (et sumus oues nō tm̄ sanguinis sui pre-
cio redēpte (s; potestatis sue manufacte) **V**ox xp̄i
ad iudeos / q̄ estis p̄plus ⁊ oues mee. **S**i audicitis vo-
cē) in lege noua qui prius locutus sum p̄rib; in p̄phetis
(hodie) id ē tpe gr̄e qm̄ ego ip̄e loquor (nolite obdu-
raē corda v̄ra) **N**olite obduraē dico. **S**icut p̄res v̄ri
fecerūt in irrita cōe facta i die qua tēptauerūt me p̄res
vestri) dubitātes de potētia (et p̄bauerūt me) quid pos-
sem (et viderūt opa mea) que tot et tā mirabilia fuerūt
q̄ nullo modo dubitare debebāt de potestate mea.
Et q̄ sic tēptauerūt. **Q**uadrāginta annis offensus)
i. iratus (fui gn̄acōm̄ huic) p̄pter incredulitatē ip̄oz
(et dixi) arguēdo eos p̄ moysen ⁊ alios electos meos

hij hoies semp errāt corde) ex certa sciētia et voluntate
quia me impotentē crediderūt. ¶ Et licet ista dixissem
eis. Isti tñ nō cognouerūt p̄cepta mea: si .i. nō (intra
bunt) isti tales duri et increduli (in requē meā) eterna
ut immobiliter et irreuocabiliter iuravi eis/bene autem
alij boni intrabunt.

Psalmus .xcv. in quo monet ad laudē
dei edificacōne domus spiritualis.

Vox prophete.

Cantate domino filio dei q̄ ē rex ter-
gū et dñs dominan-
tū (nouū cāticū) q̄ nouus homo nat⁹ ē in mūdo dicēs
cū āgelis/gloria in excelsis deo et (cātate dño) nō soluz
iudei (s̄ omes habitātes terrā) q̄ aduētus xp̄i omnibus
fuit in salutē. **C**ātate dño et bñdicite nomm eius) qd̄
est ih̄sus gratias agēdo de tāto bñficio (annūciate) o
vos apli et plati (otinue ip̄m filiū dei p̄ quē genus hūa
nū saluatur) **A**nnūciate) p̄dicite (inter gentes ip̄m
xp̄m gliosū) q̄ fili⁹ dei ē (i omnib⁹ pplis mirabilia ei⁹) vi
delic; nat̄itatē de v̄gīe. q̄ mortuos suscitauit et similia.
Bñ dixi cātate. **M**̄ ip̄e xp̄s (magn⁹) i potētia (dñs)
om̄iū (et laudabilis) i boitate et hoc (mimis) q̄ nullus
p̄t explicaē q̄nta fit ei⁹ bonitas. misericōdia. et potētia (ter-
ribilis demōib⁹ q̄ p̄ dñs celebrātur) a gētib⁹. vñ seq̄tur.
M̄ om̄es dij gētū demōia) sūt. iste aut̄ (dñs) cui cā-
tādū ē (celos fecit) et materiales et spūales. s̄ āgelos et
sanctos viros. ¶ **P**roph̄a de vtilitate cantātū deo s̄
dēs dic̄/inde ē. **C**ōfessio) peccōz (et pulcritudo) m̄tra
rū v̄tutū v̄nō fitēdo fit hō pulcer/si ergo amas pulcritu
dīmē ostitere ut sic sis pulcer. i. iust⁹ (iōspectu eius) inde
etiā ē (sanctimoia) aie (magficētia) operū. q̄ tñ non mihi

(in sanctificacōe eius) id ē ip̄o sanctificacōe ⁊ donāte sūt.

D patrie) o familie (gentiū) iā ad xp̄m ouersarū (af-
ferre dño) pro tanto bñficio (gloriā ⁊ honorē) in secreto
et i publico (et ita ouersemin ut in vob̄ glorificetur no-
mē eius) **T**ollite hostias) vob̄metip̄os corde tritos

et huīles (et introite in atria ecclesie) militātis ⁊ sic non
inrabit̄is vacui (adorate dñm i eccl̄ia sancta catholica)

q̄ est vniuersale atriu eius. **D**ñes habitātes terrā) id

est amatores seculi (omoueātur corā xp̄o motu timoris

ac reuerētie) cuius causa subditur / et vos iam ouersi (di-

cite) et p̄dicite (in gēt̄ib̄ q̄ dñs ih̄sus xp̄s regnauit)

id ē regnū sup omnē creaturā accepit in sua resurrecti-

onē ⁊ ascensione. **H**oc patet qm̄ ip̄e. **C**orrex̄it orbē

terre) ab errore idolatrie q̄ a tpe p̄dicacōis cristi et a-

postolorū cepit cessare (qui nō omouebitur) ex toto a ve-

ritate fidei xp̄iane quantūcūq; tribulacōib̄ impellat̄

non aut̄ tantū p̄dicite q̄ dñs regnauit s; etiā q̄ (iudica-

bit p̄p̄os in equitate sine accepōne p̄sonarū reddens

vnicuiq; p̄ merito. **P**ro hac equitate iudicij in quo

remunerabūtur boni. **L**actetur celi) id ē sancti supio-

res (et exultēt huīliores sancti / moueat̄ seculū ad gau-

diū) a minimo usq; ad maximū (gaudebūt humiles et

mites) et om̄es v̄tutes eorū in spe future felicitatis.

Tunc) scilic; post ouersionē (exultabūt om̄es gēt̄es

conuerse ad xp̄m) que prius erāt (ligna filuarū) incul-

ta et infructuosa (a facie dñi q̄ venit) in primo aduētū

ad redimendū (et qui venit) in secūdo aduentū (ad iu-

dicandū om̄es habitātes terrā) **Q**ui iudicabit orbē

terre in equitate) singulis reddēs pro meritis (et po-

pulos in veritate sua) id ē secūdu q̄ vnusquisq; eorū ve-

ritatē sibi omissam dispensauit.

Psalmus .xcvi. in quo monet ad exultacōz. **Quia**

Dominus ih̄us xp̄s (regnauit) regnū et do-
mmū in sua resurrectōe accipiēs
sup̄ om̄ia creata (exultēt habitātes in terra) qui p̄ resur-
rectōe et ascensionē p̄buit alijs ingressuz ad gl̄iaz (lē-
tētur) etiā eadē cā (in sule multe) in q̄b; pp̄agata est fi-
des xp̄iana. **Proph̄a** describēs q̄liter fit venturus ad
iudiciū dicit q̄n̄ venturus ē ad iudiciū filius dei veniet in
Nube cū p̄tate magna et maiestate que p̄pter eius
incōphensibilitatē dicit̄ (caligo) et (correctio) orbis p̄-
cedēs (ex sede). i. p̄tate (iudiciaria eius erit iusta) et re-
cta et irreuocabilis. **Ignis** oflagracōis (ante ip̄m p̄-
cedet) q̄ data sentētia iudicis (inuolet reprobos) et sic
detrudētur in̄fernū. **Erūt ante iudiciū. Fulgura**
terribilia (p̄ totū orbem / que vidētēs hoies habitātes in
terra cōmouebūtur) om̄ocōne timoris. **Tunc** etiam
erunt terremotus maximi ut. **Mōtes** ruāt sicut cera
a facie ignis et om̄is terra alteret̄ et hoc p̄tate diuina)
Per signa manifesta et miracula apparētia in celo ma-
nifestabitur q̄ prop̄inquus sit aduentus iudicis / et vis-
dent om̄es ppli gl̄oriā eius) que visio erit terribilis re-
probis et delectabilis electis. vñ sequitur. **Confun-**
dēt̄ om̄es ydolatre) qui creaturis exhibēt cultū soli deo
debitū (et qui gl̄oriātur in simulacris suis) q̄ oīa vana
sunt nec adorāda s̄ solus deus que āgeli adorāt. vnde se-
quitur. **Adorate eū** scilicet xp̄m (om̄es angeli eius) a-
doracōe latric q̄ ē verus deus (audiuit eccl̄ia) p̄ p̄dicacōz
xp̄i et ap̄lorū q̄ futurū est iudiciū (letata est) q̄ materia
exultacōis ē p̄ electis. **Et** exultabūt anime fideles
et electe p̄pter hoc q̄ iudicia tua dñe iusta et recta sūt et
sancta q̄ nō es p̄sonaz acceptor et om̄s recipis q̄ ad te

veniūt. **M**erito tibi tunc cūcta sbiciētur. **Q**m tu do-
minus altissimis) quo altius cogitari nō p̄t (valde ex-
altatus sup angelos et hoīes sanctos qui a tē gratia tua
deificantur. **H**inc. **Q**ui diligitis dñm odite malū
culpe qđ opponitur dilectiōi diuine/nolite dubitaē qñ
possitis vitare malū culpe. quoniā (custodit dñs aīmas
sanctorū suorū) qui in tribula cōmb) et tempta cōib) to-
to corde ad eius auxiliū sfugerint (de potestate demo-
nis liberabit eos) **N**olite timere pdere hoc auxiliū.
qm **L**ux diuine gratie (orta est) presto est (iusto/et
rectis corde leticia) quia hactenus peccatorū tenebris
obcecati nūc aut recti corde effecti dño famulātur.
Ergo vos **M**ulti letamini dño) leticia deuo cōmis (lau-
date eū gratias agentes quia cū essetis peccatores me-
mor fuit ut vos sanctificaret)

Psalmus. xcviij. in quo monet ad gaudiū
et exultacōnē. **V**ox pphete.

Antate domino ihesu xpo (cāticū no-
uū) noua res nouuz
babeat canticū. q̄ filius dei factus ē hō. in cuius ortū no-
uū canticū cantauerūt angeli q̄ nunq̄ mūdus tale au-
diuit (quia mirabilia fecit) nascendo de virgine/cecos
illuminādo/mortuos suscitādo et similia.

Inter q̄ mirabilia hoc feat infigne q̄ ip̄e q̄ **B**rachiū
et dextera ē patris salutē fecit in gn̄e hūano) ad gloriā
patris et sui. **Q**uē deus pater. **N**otū fecit toti orbi
filiū suū qñ eū incarnari misit pro salute omnū. et non tm̄
in iudea s̄ (in cōspectu omnū gentiū notū fecit) p̄ di-
cacōnē apostolorū et discipulorū (ip̄m xpm iustificantē
et sanctificantē nos) **V**ere i hoc. **R**ecordatus ē de
pater. misericordie sue) quā pmisit se facturū patrib) p̄

p̄phetas (et veritatis sue) quā implebit (populo) q̄ vi-
 det hic deū p̄ fidē. **V**iderūt om̄es homines a terminō
 terre usq; ad terminū (oculis fidei) dñm ih̄sū xp̄m per
 quē est salus om̄iū. **E**t q̄ recordatis ē misericōdie sue
 et alia nobis salutaria fecit. **S**ubilate deo) in gratia-
 rū actōe (om̄es de om̄ib; terre p̄tib;) qui om̄ib; natus
 est xp̄us (cantate) in cordib; v̄ris interius (et exultate)
 exterius in aliquib; signis deuotionis (psallite) bonis
 operib;. **P**sallite dño in mortificacōe carnis in dul-
 cedine caritatis/in obsequantia p̄ceptoz diuine legis et
 in ope v̄tutis) q̄ designātur p̄ instrum̄ta hec musicalia.
Subilate in conspectu regis dñi) modis iam dictis
 quia attentus est ad laudacōnē nr̄az. aures eius delectā-
 tur cū deuote ei psallitur (mouēantur peccatores) peccati
 amaritudine amari ad fidē et penitētiā (orbis terrarū et
 q̄ habitāt in eo) ad idē. **S**ancti viri pleni aq̄s gratiarū
 in v̄nitate fidei et caritatis congregati cū exultacōne bene
 operabūtur) et sancti viri maiores v̄tutib; em̄entes et be-
 ne stabiles q̄ ideo dicūtur (mōtes exultabūt a conspectu
 dñi) q̄ cōspiciēt deū remuneratorē suū/exultabūt dico
 (qm̄ venit iudicāre terrā) boni enī gaudebūt iudice veni-
 ente. mali vero otremiscent. **J**udicabit orbē terrarū in
 iusticia) iustos remunerādo et malos edēnando (et po-
 pulos in eq̄tate) singulis dando equa meritis.

Psalmus. xc viii. in quo monet
 ad laudē et honorē xp̄i.

Dominus ih̄sus cristus et si p̄us hūilis in-
 ter hōies apparuit nunc aut̄ post
 resurrectionē et ascensionē dñi et (regnū sup om̄ez cre-
 aturā obtinuit) et quasi deridēs inimicos p̄ph̄a xp̄i
 dicit (p̄pli) nō credētes de iudeis vel de gētib; (irascantur

nūc quān̄ cūq; velint q̄ nō possunt nocere ei (q̄ sed et sup omnes angelicas potestates / moueātur etiā terreni homines) quantūcūq; velint qui quasi stultissimi moti sūt contra eum qui regnat sup om̄es ordines angeloz.

Dominus aut̄ regnauit) qui scilicet (in iudea) natus ē (magnus et excelsus est sup om̄es populos)

Et quomā tu es talis. **C**onfiteātur) confessione laudis (nomē tuū magnū) dilatātū in omm̄ terra (quomā venerabile est vel terribile potētia) qua punit (et sanctū) bonitate qua parcit vel sanctū id est alios sanctificans (et honor regis iudiciū diligit) id est discrecōnē / vult enī discrete laudari. nō leui volūitate colendus est sed fixa deliberacōne et totis viribus.

Tu parasti hominib; vias rectas) p̄cepta tua quib; ad te dirigētur / nā docuisti (in populo fideli p̄ iacob designato iudiciū) quo discerneret̄ inter bonū et malū (et iusticiā) ut bonū cognitū faciāt et malū deuitent. Quia vero talia facit in nobis / o vos fideles. **E**xaltate dominū deū) adoracōne patrie q̄ deus nr̄ est (et adorate) hūanitatē incarnati filij eius in qua maiestas diuinitatis tanq̄ sup scabellū stetit (qm̄ sanctū est) omni sanctitate plenū. omni sanctitate dignū. in quo om̄is plenitudo diuinitatis copaliter id est vraciter inhabitat.

Verito adorate dñm qm̄. **M**oyses et aaron) cōputati in (sacerdotib; / samuel inter p̄phetas) et alij antiqui patres (inuoabāt nomē eius) et p̄phetarūt et adorauerunt. vñ sc̄q̄tur. **I**nuoabāt dñm) hūiliter et deuote (et ipse exaudiebat eos) in colūna nubis loquebat̄ ad eos) sicut de moyses et aaron est manifestū in plurib; locis. **I**deo exaudiebat eos. **Q**uia custodiebāt testimonia eius) quantū ad iudicialia et cerimomialia que dicūtur

testimonia quedā dei (et p̄ceptū) .i. p̄cepta moralia (q̄ de-
dit eis) p̄ moysen / q̄ licet sint plura . sūt tñ in radice carita-
tis vnū. **D**ñe deus) virtutū (tu exaudiebas eos) in ne-
cessitatibz corū et in iustis p̄ticiōibz (tu propicius fuisti
eis) et donādo eis p̄ccā (et vlciscens etiā aliquādo pec-
cata ex eoz arbitrio inuēta. **E**xēplo ergo moysi et
aaron et aliorū antiquoz sanctoz patrū q̄ dño seruie-
rūt. **N**os exaltate dñm deū nr̄m) laudibz extollendo
(et adorāte in ecclia loco sancto eius) extra quē nō est
locus oracōis (qm̄ sanctus ē dñs deus noster)

Psalmus .xcix. in quo monet deū alacriter
laudare et p̄ccā nostra huiliter plangere.

Iubilate deo id est ineffabili quadā leticia
laudate (omnes inhabitantes
terra / et seruite dño) et hoc non coacti vel cū aliqua tri-
sticia sed cū (leticia) cordis . nō enim placet deo seruitia
coacta . vnde sequitur. **I**ntrōite) id est facite opa di-
gna (in cōspectu dei in exultacōe) **H**oc ideo quomā .
Scitote qm̄ dñs ip̄e est deus ip̄e fecit nos . nō ip̄i nos)
omne enī bonū nostrū ex ip̄o ē nō ex nobis. **N**os au-
tem p̄plus eius) sumus et ip̄e rex (et oues pascue eius)
quas ip̄e pastor reficit spūalibus bonis et etiā cibo cor-
poris et sangm̄is sui . et diuino pastu scripture. **I**ntrōite)
confidēter (portas) misericordie (eius) sed a cōfessioe
incipite ad misericordiam intrare . et cū intraueritis (in
atria eius) id est in amplitudinē celestis beatitudinis
(laudate eum) q̄ talem gloriā vobis preparauit.
Laudate) dico (nomē eius) et nolite deficere (qm̄ dul-
cis ē dñs) quē laudatis . et cito placabilis p̄cibz v̄ris (in-
eternū misericōdia eius) ē duratura . patris enī semp ē indul-
gere p̄ccōibz (veritas p̄missionū eius semp oplebitur)

Psalmus. C. i. quo monet bona appetere et mala reuere.

Misericordiam quam modo paratus es facere
penitentibus (cantaui tibi domine) id
est laudabo te de hoc ut nullus desperet de sua salute (et
iudicium) cantaui tibi pariter quod facturus es in malo pro
sistentibus ut nullus de misericordia dei presumat ad impunitatem.
Et propter hoc **N**on fallam in hilaritate bene operabor (et in
telligas quando uenies ad me) ut in me habitet vel ut de
presenti seculo nequam me suscipias ad tuam gloriam in hoc seculo
(quoniam immaculate) pro bona opera incedo. **V**ia autem immacu
lata est. **N**on erambulabam in innocentia in omnibus operibus
meis in innocentia (cordis mei) non tantum abstinui manus
meas ne nocerem proximo sed etiam uoluntatem / talis innocentia
totius hominis perfectio est unde sic michi placet deo sicut
simplicitas et innocentia (in medio domus mee) .i. cordis
mei in quo quiete habito. **P**ropheta exponens partes innocen
tie quarum prima est nichil commune habere cum malis ait. **N**on
proponebam ante oculos meos interiores (aliquam rem
inuisibilem) ut diligerem eam aut in placet illam facere. inno
centes diuine legis odium) .i. a te recedentes dignos
odio iudicau. **N**on adhaesit michi prauum cor) tortum non
informatum diuine uoluntati (malignum declinatum a me) catho
lice uiuente quantumcumque esset michi proximus quantumcumque esset
in superior dignitate constitutus si pervertebat sentias res
ectas (non approbau) illum. **D**etraxerunt secreta) siue in ab
sentia (proximo suo. hunc persequabar) ad puniendum spiritus cor
rectionis non offensu malignitatis. **S**upbi et auari osor
tia studioissime declinabam quoniam non paseebar nec delecta
bar in societate eorum) sed **O**culi mei ad fideles terre) .i. sic
cut detestabar iniquos ita me fidelium delectabat osortium
(ambulans in uia immaculata hic michi ministrabat) horum

solū delectabar obsequijs q̄ erāt ab omī errore et prauitate sepati. **N**ō habitabit in medio domus mee qui facit supbiā. i. ferre nō p̄nt ut in omniōnē mee habitacōnis reciperē eū quē sup alios timor mētis erexerat (q̄ loq̄tur iniqua nō fuit acceptus in aspectu oculorū (meorū) et ideo hos longe a consortio meo submouebā.

Vox xp̄i de fine maloz. **I**n matutino. i. in futuro iudicio q̄n̄ vera lux incipiet oriri bonis (interficiā omēs q̄ habitāt terrā) moriētes impemētēs (et disp̄dā de societate sanctorū omēs operātes iniquitatē) p̄manētes in voluntate peccādi. et mittā eos in ignē eternū.

Psalmus. Ci. in quo monet omēs auertere suā miseriam et petere a deo misericordiam. **E**x persona penitētis.

Dñe exaudi orationem meā

et clamor meus) q̄ de toto corde profertur (acceptus sit corā te) **N**e auertas faciē tuā a me) penitēte / despiciendo penitentiā meā (in quacūq; die tribulor inclina michi hūili aurē clemētie tue) **I**n quacūq; die inuocauero te) nō differas (exaudire me) **O**pus ē dñe ut exaudias. **Q**uia defecerūt sic fumus) q̄ cito et cito disparet (dies mei) q̄ nichil vere utilitatis attulerūt. **I**tē p̄pter hoc opus ē (q̄ anime mee vires) ab omni hūore deuotionis defecate (tanq̄ cremū aruerunt)

Dercussus sū) a malo falciatore scz diabolo (ut fenū) q̄ ad ardorē solis cito siccat (aruit cor meū) sterilitate peccāti (q̄ oblitus sū me reficere otēplacōne dei mei qui vite panis est) **P**ropter nimīū gemitū meū) et afflictionē quā sup̄ hī p̄ peccatis meis ita exsiccatus sū q̄ (os meū cum mee adhaesit) **P**eccata mea cōsiderās et dolēs fugi aspectū hominū. **S**imilis factus sū solitario

sicut pellicanus amator solitudinis/et factus sum quasi
micticorax inter parietes absconditus) nō ausus cōparē
Digilau) nō potēs dormire pre anxietate animi (et
factus sum sicut passer solitarius tota die)

Dolentē me sic de pccis meis ⁊ penitentē. **I**rridebāt
michi tota die) hoīes mūdā (inimici) salutis mee di-
centes quid tū te maceras/pccā tua nō sūt ita magna
ut sic debeas affligere (et laudātes me derisorie aduer-
sum me ⁊ spirabāt) detrahendo michi. **S**ed q̄ expro-
brarēt michi inimici mei nō curabā **Q**uia cinerē) ipam
scz hūilitatē. deiectionē. et irrisionē (tanq̄ panē suauem
māducabā) reficiebar a deo q̄ (poculum meū). i. deside-
riū celestis patrie p̄ dilacōe eius cū lacrimis miscebā.
Die aut̄ fletus inde michi. **Q**uia ⁊ sideraui irā indi-
gnacōis tue) quā merui actualiter peccādo ⁊ timu val-
de (q̄ eleuās) in honorē faciēdo me ad imāginē tuam
qua omnia aīalia superamus grauius (allisti me) nichil
enī habz hāc pccī miserā ⁊ gehenne timorē mihi homo.

Dies mei sic vmbra) cū sūma festinacōne (euanuerūt/
et ego quasi fenū) pre feruore doloris (defeci)

Nō sic dies mei tui. **T**u autē dñe in eternū pmanes/et
memoriale) quo memores nrī (in generatione) pnti ⁊
(per generacōnem) futurā/qua promissionē habemus
vite que nunc est ⁊ future.

Sonde. **T**u exurgēs) ad regnādū qui quasi dormiēs
distuleras (misereris ppli tui) s̄ p̄us iudee vñ fuerunt
apli ⁊ alij p̄mi credētes (q̄ venit t̄pus) redemptionis
nostre secundū q̄ fuerat p̄ prophetas diffinitū.

Misereris sp̄o siue iudee p̄mo. **Q**uomā placuerūt
fr̄s tuis) apostolis edificatoribz ecclesie (lapides). i. fi-
deles (de iudea) cōuerſi utpote solidi firmi ⁊ stabiles in

bonis operibus qui primi fuerunt in edificacione spirituali
ecclesie positi et illi serui (misererentur terre syon) exhorta-
do et predicando et miracula faciendo ubi ad predicacionem eo-
rum multa milia crediderunt ponentes ad pedes apostolo-
rum precia rerum suarum. **H**oc autem non tantum factum est in iudea
sed etiam in gentibus ubi predicantibus apostolis tunc. **T**imebunt
gentes nomen tuum quod prius ydola metuebant et demonio-
rum nomina inuocabant et non solum vulgares recipient fidem
tuam sed etiam (reges et principes seculi) timebunt (gloriam po-
tentie tue) quod maxime complebitur ante finem mundi.
Hoc modo agitur. **Q**uia edificabit dominus syon (scilicet
ecclesiam super fundamentum apostolorum et prophetarum et ex
duobus parietibus scilicet populis duobus iudeorum et gentilium et
tandem edificata syon (videbitur in gloria sua) cum omne
corpus eius transformauerit ad similitudinem imaginis
glorie eius. **V**ere edificabit dominus syon. quia **R**espexit
orationem humilium) adimplendo precationes eorum (et non spre-
uit precationes eorum) sed aduentu suo visitauit mundum quod summe
olmi desiderabatur. **S**cribantur hec) quia digna sunt me-
moriam (ut generationes sequentes de hoc habeant noticiam)
ut quod in prophetis eis est repromissum in se cognoscant esse
adimpletum quod si factum fuerit (et populus qui regnabi-
tur) fonte baptismatis (laudabit dominum)
Hec scilicet scribantur quia deus.

Prosperit de excelsis sancto suo) peccatores longe
positos oculis misericordie sue / quod fecit quando visitauit
nos oriens ex alto in sua incarnatione.
Prosperit autem. **U**t audiret) ut per ipsum mediatorem filium
audiret (gemitus) sanctorum patrum qui in inferno erant
(compediti) et ut solueret a vinculis) peccatorum (filios
mortuorum) in peccatis.

Ad hoc absoluit ut ipi soluti **A**nnunciet in pnti ecclesia (nomē dñi) eius fidē libere ostēdo / quod aut nō audebāt cū interficerētur (et laudes ei debitas) annūcient (in eadē ecclia) **I**ta annūciēt nomē dñi. **E**t faciāt p̄p̄los disp̄los p̄ diuersas p̄tes orbis uenire in vnitāte fidei et morū / et reges ut seruiāt dño redemptori n̄ro. De his ecclia gratias agēs. **R**espondit) xp̄o non lingua s̄ vita assentiēdo sue vocacōi et obsequēs p̄ceptis eius et ambulās (in via v̄tutis sue) ostāter p̄stendo in bono / verū q̄ quidā dicebāt eccliaz cito defecturā petīt super hoc certificari / dicēs (paucitatē dierū anūcia michi) quia pauci sūt secundū op̄inionē aliquorum.

Et q̄ om̄e qd̄ finitur exiguū ē orat ut eternitati adiūgatur post istos exiguos dies dicēs. **R**e uoces me) id ē non defina (in istis dieb; dimidijs) s̄ p̄fice eos usq; ad finē scli (et postea adiūgar āmis tuis q̄ sūt eterni) **B**ene dico q̄ āmi tui sūt eterni. **Q**uā tu dñe) nec initū habuisti nec finē habebis / non initū habuisti (qua in initio terrā fundasti) ergo ante terrā fuisti sine initio v̄n̄ eternitate p̄cedis om̄ia (et opa manū tuarū sūt celi) q̄ tu eos fecisti. **Q**uod finē nō sis habiturus patet qm̄. **S**pi celi peribūt) non quantū ad substantiā s̄ quantū ad aliquā disposicōnē vel qualitātē (tu aut p̄manebis) om̄ino immutabilis (om̄es sicut vestimētū veterascent) a statu in quo sūt quia secundū corrupcōnē hoim̄ ip̄a elementa quasi corrupuntur veluti terra que est iam minus fertilis q̄ prius et aer minus salubris.

Et sicut oportuū mutabis eos) celos et elemēta q̄ manente eorū substantia in qualitātib; mutabūtur (tu aut idē ip̄e es) semp̄ p̄mitis immutabilis (et āmi tui nō deficient) quia eterni sunt.

In qua ceteritate. **F**ilij id est imitatores (suorum tuorum) aploz (habitabunt tecum) post terminum huius vite (et opa eorum) semper actu et continue (ferentur) in te deum nunquam cessantes a laude tua.

Psalmus. Cij. in quo incitatur fidelis populus ad laudandum deum.

Benedic benedictione laudis (anima mea domino) et omnia que intra me sunt) scilicet intellectus. voluntas ceteraque potentie et vires nulla discrepet. benedicite (nomini sancto eius) quia corde tuo super aie viribus laudandus est deus. Et quia hoc maxime faciendum est iterum repeto. Benedic anima mea domino) et ut semper benedicas (noli obliuisci beneficia sua) quam innumera sunt. **Q**uia benedic anima mea domino quia ipse est. **Q**ui propiciatur (omnibus iniquitatibus tuis) eas remittendo. **Q**uia ipse est (qui sanat omnes infirmitates tuas) nunc fouendo benedictis. nunc seculo asperis. omnipotenti enim medico nullus insanabilis languor occurrit. **C**eterum benedic anima mea domino quia ipse est. **Q**ui redemit) per precium sanguinis filij sui (animam tuam de interitu) perpetue dante commis benedic iterum domino quia ipse est (qui te iustum sua misericordia et in suis miseracionibus coronabit) corona glorie in eternum. **P**reterea benedic anima mea domino. **Q**ui replet in bonis desiderium tuum) et solus ipse qui fons omnium bonorum est replere potest/ quod tunc facit cum sanctos suos transire facit de hoc seculo ad domum beatitudinis sue ubi sancti omnibus bonis replebuntur (et renouabitur ut aquile iuuentus tua) in resurrectione in qua sancti in etate iuuentili resurgunt mutati de corruptione in incorruptionem. **A**mplius benedic anima mea domino quam ipse est. **F**aciens misericordias) est etiam faciens (iudicium) id est vindictam (omnibus iniuriis

pacientibus) ut opprēssis impijs erigat paupes suos.

Propheta narraturus misericordias quas deus fecit patribus antiquis inquit. **N**otas fecit moysi precepta legis que sunt viam emendi ad salutem et mandata sue voluntatis expressiva) per moysen nota fecit (filij israel)

Et ipse est. **M**iserator) actu exhibens nobis multa beneficia sine merito nostro et idem dominus (est misericors) in natura sua (longanimis) quia exspectat nos diu ad penitentiam et ipse idem est deus (multum misericors) quia quotidiana et innumerabilia donat nobis peccata cito enim flectit ad misericordiam. **H**inc. **N**on impetuum irascentur) electis suis (nec in eternum omniabitur) illis. sed finaliter placabitur) si penitentiam percipiet ex amore ad emendationem. **B**ene dixi quod est multum misericors quoniam. **N**on secundum peccata nostra fecit nobis) quoniam nos merebamur iram et mortem eternam et ipse versus sum) ma clemencia dedit nobis omnium peccatorum remissionem) (nec secundum iniquitates nostras retribuit nobis) maiora enim flagella merebamur. **B**ene dixi quod non secundum iniquitates nostras retribuit nobis. **Q**uia secundum magnam mensuram misericordie sue corroborauit misericordiam suam super timentes se) quod eos iugiter protegit et confirmat. **Q**uam distat lux a tenebris longe fecit a nobis iniquitates nostras) liberando nos a malo culpe. **B**ene dixi quod misericors est dominus nobis timentibus se quoniam. **S**icut pater) aliquando benedicit) (solatur filios) aliquando voto pie correctionis flagellat miserando illius ut meliorem reddat) (ita dominus miseretur suis) ideo quod dem miseretur) (quoniam ipse cognouit fragilitatem nostram)

Hinc sequitur. **R**ecordatus est quoniam pulvis sumus) quantum ad corpus) (homo est sicut fenulum) ad modicum tempus viuens vita eius) et fortitudo et splendor eius) (tanquam flos agri) sic leuiter) (efflorescit) id est marcescet. **E**t hoc vere

Quoniam spiritus) rationalis qui in homine est (pertransibit ab eo et non subsistet) homo quia dissoluta diuisione anime cum corpore non est homo (et amplius in hac vita non uiuificabit hoc corpus mortale) nisi diuina virtute operante. **M**isericordia domini ab eterno) promissa (et usque in eternum) promissa) supra timentes eum) timore filialis reuerentie. **E**t iusticia illius) retribuens mercedem (operibus) bonis hominibus qui fuerunt precepta eius) corde retinendo et opere plendo. **E**t memores sunt mandatorum eius) non ad audiendum tantum sed (ad faciendum ea) non enim auditores legis tantum iustificabuntur apud deum sed factores. **E**t memores esse debemus mandatorum eius. quia Dominus in celo parauit sedem suam iudicariam) et de omnibus iudicabit. et ne impotentem iudicem putes sequitur (regnum) id est potestas (ipius omnibus dominabitur) nullus enim resistere poterit eius impio. **E**t quoniam deus tam uersalis est dominus propheta monet etiam alias creaturas ad laudandum deum dicens. **B**enedicite) huic (domino omnes angeli eius potentes virtute) adimplentes mandatum illius) paratissimi et uoluntarii (ad exequendum uocem preceptorum eius) ilico quo fuerat locutus. **B**enedicite domino omnes ordines angelorum) uos dico (ministri eius qui facitis uoluntatem eius) **B**enedicite domino omnia opera eius) celestia et terrestria (in toto mundo in quo dominatur) id est date michi materiam benedicendi domino quoniam omnes creature laudant dominum (tu anima mea benedic illi.

Psalmus. Cii. in quo monet ad laudem dei.

Benedic anima mea dominum

pro tantis beneficiis et muneribus gratiarum eius) et uersus propheta ad deum ait (o domine deus) bene debet anima mea te benedicere quoniam (magnificatus es) magnus nature nobilitate

magnus potestate. magnus sapientia. magnus misericordia/et hoc (vehementer) .i. incomprehensibiliter quare maior es omni laude. **B**ene magnificatus es. **Q**ui habes angelos et homines sanctos decore eterno splendidos et luminosos te incessanter laudantes et lux undique tibi est qui habitas lucem inaccessibilem. **M**erito magnificatus es quoniam magnitudo potentie tue relucet in omnibus creaturis/ tu es qui. **C**elum quasi tectorium super emispherum nostrum (extendis) sine labore ac si quis (extenderet pellem/ tu es qui tegis superiora eius) scilicet celum fidei aqua. s. celo cristallino quod propter dyaphaneitatem aqua cum nominatur.

Tu es qui visibiliter ascendens in celum. **M**osuisti nubem ascensionem tuam/ qui si peras omnem velocitatem vectorum qui ubique es presens.

Tu es qui. **S**pirituales substantias facis nuncios tuos et ministros tuos plenos dilectionis dei ut etiam alios vrant) et ascendat ad dilectionem sui creatoris ascensos et efficaces ad executionem tue voluntatis. **T**u es. **Q**ui fundasti terram ita stabilem et firmam quod non inclinabitur in seculum seculi) terra enim in eternum stat. **O**mare oceanum quasi vestimentum circumdat terram) undique excepta una parte que discoperta remansit propter vitam hominum animalium terrestrium (super montes stabunt aquae) pluviales quae generantur ex nubibus.

Ad beneplacitum tue voluntatis mouebunt se aquae) flatus vectorum a te committentium de loco ad locum (et a clagore tonitruorum et fulgurum quae generantur in nubibus ad modum formidatis se habebunt) quod per terribiles ventos delictantur. **Q**uibus aquae fugientibus hinc motis. **A**scendunt) id est apparent alii (motes et descendunt) id est apparerit (campi) in humili loco sed non omnes in eadem altitudine vel in eadem humilitate sed (secundum quod disposuisti eis) **T**erminum posuisti

aquis maris oceam (nec ouerteretur ope rēre terrā) sicut fecerūt tēpore diluuij quod tū mūdū occupauit.

Qui emittis fontes in ouallibz) qz de montibz fluunt aque in valles (et aque) fluentes (ptrāhibūt) de loco ad locū (inter mediū montiū) ad sustēracōnē viuētū. vñ sequitur. **N**otabūt omēs bestie agri (et reficiētur onagri in siti sua) **S**up ea) que dicta sūt mōtes a valles et fontes (volucres) in aere volantes (habitatāt/ et de medio) foraminū (petrarū dabūt voces) cantādo.

Tu es. **R**igās montes de nubibz pluuiohis) generās sup mōtes (a de effectu pluuiarū q sūt opa tua fecūda: bitur terra) **P**roducens fenū iumētis) vñ ipa nutritāt (a herba ut fruiāt hoibz) q ppter hoc facta sūt. vñ sequitur. **S**ustēras aut iumēta. **U**t educaas frumentū) et talia (de terra) ad sustēracōnē hūane vite (a vinū letificet cor homis. **T**u es etiā. **P**roducēs oleū ad o dimentū ciboū) natura enī olei ē ut multū foueat carnē (et reddat hilarē/ et panis cor homis o firmet) siue roborēt. **E**t ex pluuia. **H**umectabūtur arbores cāpi) ad connutrimentū a fructificacōnē (et cedri libani quas plārauit dñs illic). i. in cedris (passeres) aialia mīnuta (midificabūt) **H**erodij qui rex passerū dicitur midus ē in cedris/ montes excelhi sūt refugū ceruis/ et cauernosa loca refugū erimacijs) q aialia parua spīnosa eē dicūtur. **N**oluisti lunā ut distīnguat a variet tpa a sol) sic de terminatē tēdit ad occasū ac si habēt cogmōz. **N**oluisti tenebras) in emisperio nro p occasū solis (a facta est nox in ipa ptrāhibūt) de loco ad locū (omēs bestie silue) illud enī tēpus ē diuina dispoicōne ydoneū in quo bestie querāt sibi victū. vñ sequitur **L**atuli leonū) ptrāhibūt (fameliā a leones ipi) et alie bestie (ut rapiāt a qrat

nature) **A**uertente aut te facie tua) denegando predicta
diffusionem bonitatis tue (turbabunt) ex defectu nutrimentum
ti (auferes spiritum eorum et deficient) a vita (et in materia vni
sunt formata que pro magna parte est terra reuertentur)

Emittes tue voluntatis effectum et de nouo formabuntur
in eadem specie secundum cursum nature (et renouabis faciem
terre) sicut patet in estate in qua terra renouatur herbis.
floribus. et fructibus quibus priuata fuerat in hieme.

Enumeratis diuinis operibus propheta inquit. **I**mpedatur
domino laus) et honor debitus. non ad tempus sed (in eternum)
letabitur dominus in creaturis suis) ad suam gloriam ordinatis.

Qui uisitat homines habitantes in terra) in minoris
status (et faciet eos tremere) de peccatis) melius est enim
tremor humilitatis quam confidentia superbie (qui tangit) omnia
coevel aliquo flagello persecutionis (motus) id est potentes
qui prius erant superbi actantes se (fumigant) lacrimosa con-

punctio peccata sua plorantes. **Q**uia hec predicta fecit dominus
et ideo hijs inspectis. **L**audabo dominum quem diu uiuam
hic et in futura uita (psallam deo meo quem diu sicut) **M**ocendum
gratum. acceptum (sit illi) scilicet deo (eloquium) laudis mee (ego
vero delectabor in diuinis consolacionibus non in terrenis.

Deficiant) peccatores iniqui obstinati in malo (ita ut non
sint) iniqui sicut prius sed iusti pro omnibus hijs beneficijs
dei. (benedic anima mea domino.

Psalmus. Ciiii. in quo monet ad laudem dei.

Laudate dominum pro beneficijs ab eo
obtinentis (et inuocate
nomen eius) pro obtinendis que gratitudo de preteritis bene-
ficijs est optima dispositio pro futuris impetrandis (annun-
ciante inter gentes opera potestatis sue) et bonitatis declara-
tiua sic enim de uestra salute solliciti estis sic et de aliorum salute

Látate ei) ore & corde laudádo (psallite illi) bona o-
peracōe (narrate) alijs p̄dicádo (oía mirabilia eius) vo-
bis nota vel aliq̄ de om̄ib; q̄ nullus p̄t om̄ia narrare.
Facite bona opa in quib; merito. **L**audemini) et hoc
(in noīe sancto eius) ad eius gl̄iaz bona v̄ra dirigēdo
qui dedit velle & posse quāuis caro molestijs affligatur
mens t̄n (letetur cor querētū dñm) in spe patrie celestis
ut cū hilaritate & iocūditate diuina pficiāt. **Q**uerite
dñm) ex studio & intēta mēte bona operádo & illumine-
mini in agēdis (et confortamini) in caritate xp̄i ut bona
opa melioata pficere possitis (q̄rite p̄ntiā eius) nō ad
horam sed (semp) ut hic habeatis eius ogm̄cōez veraz
et in futuro clare eius faciē intueamini. ¶ Quia ad q̄rē-
dum deū maxie disponit memoria fidei antiquoz patrū
et operū que deus fecit illis ait. **M**emēote mirabiliū
eius que fecit) filijs israhel educēdo eos de egipto (et sig-
na) q̄ patrata sūt in egipto (et p̄cepta oris eius)
Dico memēote hoz vos q̄ estis **S**emen) .i. imitato-
res fidei (abrahæ filii dei) ut sicut abraham cuius semen
estis deū sp̄ialiter quesiuit et ei in fide fuiuūt ita & vos
facere debetis / vos dico etiā (filij iacob electi eius) quē
si imitamini) uictādostra uicia & dtra carnē mter electos
dei nūerabimini. ¶ Et ne putēs filios abrahæ t̄m esse in
vna gente scđm carnē ait. **I**psē dñs deus nr̄ in vniū-
sa terra) habz (iudicia sua) in vniūsa terra sūt iacob & is-
rahel .i. fideles q̄bz iudicia suis manifestat s; nō alij gēti
q̄ xp̄iane. ¶ Memēote dico dei q̄ ip̄e. **S**emor fuit)
i plēdo p̄missa (testam̄ti sui) noui duraturi i et̄nū i q̄ p̄mit-
titur hereditas et̄na (verbi sui) etiā memōe fuit (quod
mandauit in om̄es generacōes) credētes in eū hoc est
verbū fidei. verbū euangeli) quod d̄ extenditur in om̄es

generationes p quo seruatō red dicitur pmissus; eternus
qd p testamtu aīe sigmficauit qd nō mādaunt s; pmit
pmissum est q accipere debemus mandatu qd hoc facē
debemus hoc est fides ut iustus ex fide uiuat a hunc f. dei
pmititur hereditas. ¶ Memoz fuit vbi. **Q**uod dis
posuit ad abrahā) cum ei dixit p me metip in iurau qz fe
cisti rem hāc a cetera. seqtur / bñ dicā tibi a cetera (et iura
menti sui ad isaac) cū ait ad abrahāz in isaac vocabitur
tibi semē. **E**t statuit illud) vbi; f. dei de cultu vni
dei (iacob in pceptū) ad faciēdū a obseruādū (et isrl)
qd idē est qd iacob eiusdē pcepti a dimplecti mercedē
q̄ fidelib; (etna a incommutabilis cit. **D**icens tibi dabo
terrā chanaā) figurā eterne (hēditatis) q̄ terra pmissi
ōnis (sumculo) distribuēda erat in diuersas partes.
Hanc terrā chanaā pmissit. **C**um) illi q̄bz pmissit (es
sent numero breui) a ita breui q̄ (paucissimi) qz abra
ham isaac a iacob tm̄ erant quozū merito pmitteretur
et erat cū hoc aduene nō ciues terre pmissiōis vr. de q̄h
extranei ibi habitabāt. **E**t p̄trāsiit de gente in gen
tem) alterā / vñ abrahā exiit de terra chaldeoz a vnit
in mesopotamiam a deinde in terram promissiois (ei de
regno ad pplm̄ alterū) vñ in egiptū filii ysaac de terra
chanaā peregrinatus ē. ¶ Qui p̄trāscūdo tot varias
gētes durare potuerūt qz dñs. ¶ Nō pmissit hoīez nocere
eis) notabili no cūto (et corripuit p eis reges) q̄ vo
lebant nocere sic pharaonē q̄ abstulerat abrahe saram
et abimelech q̄ abstulerat isaac rebeccam. ¶ Dicens.
¶ Nolite tāgē x̄pos meos). i. vnctos mea grā (ei in
p̄p̄tū meo) cuiusmōi erat abrahā ysaac a iacob (no
lite mali a ne agē) ¶ Narras p̄pha quō fecit qz p̄dā
sancti p̄res p̄trāsiuerūt de gente in gēte a cetera ait.

Et vocavit .i. iussit (ut famis esset sup̄ terrā) p̄ quā fa-
mem (om̄e sustētamētū panis) p̄ magna pte (strivit)
et p̄ hoc coacti sūt in egiptū ire et ita ad aliā gētē trāsire
et p̄cessit eos ioseph. **V**n̄ seq̄tur. **V**isit āte eos)
iacob et filios eius (virū) ioseph in egiptū qui (in fuitū
venditus ē a fratribus suis) **H**ūiliauerūt) egiptij (in
cōpedibus pedes eius) ad accusacōnē dñe sue et (dolor)
de infamia (timor) de morte (p̄trāhuit aīam eius donec
veniet) interpretacō somnii pharaonis q̄ fuit (verbū eius)
hic dicētis et dñi hic inspirāns. vñ seq̄t̄. **E**loquū dñi)
id ē spūs reuelās misericōrdia (ignūit eū) viuaciter excita-
uit ut futura dicēt. et q̄ somnia ita exposuit (misit rex)
pharao (et soluit eū) de viculis q̄bus tenebat (p̄nceps)
ipse (p̄p̄tor) egipti (dimisit eū) ex toto liberum.

Cognoscēs aut pharao p̄ interpretacōz somnii sui q̄ ioseph
habēt spiritū dei. **C**ōstituit eū dñm domus sue et
p̄ncipē om̄is possessiōis sue) **N**ō t̄m̄ ut habēt curāz
p̄palū h̄ **U**t erudiet p̄ncip̄s eius sicut semetip̄m) de
diuinis quoz illi noticiā nō habēt (et senes eius prudē-
tiā docēt) de h̄is q̄ dei erant. **I**ntrauit israhel) cū filiis
et familiis eoz et hoc ad mādātū ioseph ibi regnantis
ut possint ibi viuere tpe famis (et iacob accolā fuit in e-
gipto) q̄ dicit̄ terra cham filius noe p̄us habitauit.

Et ibi auxit dñs ppl̄m suū v̄hemēter) qm̄ ex septua-
ginta hom̄ibus sexcētamilia armorū eduxit (et firmavit
eū sup̄ inimicos eius) q̄ tpe moyhi multis egiptijs edu-
xit eos deus et illos multis modis afflixit.

Propheta narraturus q̄ facta sūt in egipto dicit. **C**onūti-
p̄misit deus cor) egiptioz ut odiret) p̄ inuidiā (populus
israhel) et dolū facerēt in suos eius) laboribus aggrauan-
do ut lutū et lateris operibus oppressi immuerētur sui dei.

Ad quorū liberacōez elegit deus ministros de quibus ait.
Osistit moysen suū suū ad liberandū eos ad pharaonē
et associatū ei (aaron quē elegit) ad hoc ministeriū.

Et posuit in eis scilicet moysen et aaron legatis suis (virtutē faciēdi miracula) minora et maiora (in terra egipti)
ad verba moysi et aaron que sequuntur.

Osistit tenebras palpabiles (et obscuravit tempus) ut
nullus agnosceret aliū (et non exacerbavit omnes fimos suos)
quod cum pharao permittere permittebat deus remouebat
plagā et sic dulcorabat fimos suos licet sciret eos futuros
obstinosos et durissimos. **C**ouertit aquas in sanguinē
et occidit pisces eorum. **I**mpleuit terrā eorum ramis
non modo in locis exterioribus et communibus sed in secretis
cubilibus pharaonis et principū eius)

Dixit et venit cinomia scilicet musca camina (et cimex)
quod intrabat eis in oculos et hoc non in paucis locis sed in
omnibus finibus eorum. **N**osuit pluias eorum cum gradine
et igne oburentē scilicet fulmina (in terra ipsorum)

Et percussit gradine et fulminibus (vineas et ficulneas eorum
et struit lignū finū eorum) scilicet arbores fructuosas.
Dixit id est voluit (et venit locusta et bruchus) fetus
eius (cuius non erat numerus). **E**t comedit locusta et bruchus
comedit omnē herbam in terra eorum et comedit omnes fructus
terre eorum. **E**t percussit omne primogenitum (tam hominum quam
animalium) in terra eorum et primicias omnium frugum.
Propheta exponēs beneficia collata populo israel ait
Et eduxit filios israel cum argēto et auro quod vasa aurea
et argētea que ab egiptiis mutuauerāt precepto domini de-
portarūt (et non erat in tribubus eorum infirmus) quod valde
mirabile fuit quod in tanta multitudine nullus infirmaretur.
Et tunc scilicet post submerisionem exercitus pharaonis.

Letata est egiptus) id est illi qui remanserant quia
inde iudei pfecti erāt et hoc (qz timor eoz incubuit sup
egiptios) ne redirēt iudei reliquias egipti osumerēt.

Narrat bñficia data illis post q̄ eduxit eos deus in dēsto
Expandit nubē in p̄tectōez eoz) ne vrerent ab ar
dore solis (et ignē ut lucēt eis) o tra tenebras (p noctē)

Dederunt carnes et vemt cotur mix) in maria multitu
dine (et māna descendēte de celo) aereo (saturavit eos)

Disrupit petrā et fluxerunt aque/ abierūt in dēsto lar
ga fluenta) que sequebantur eos per desertum.

Hec bñficia non fecit eis deus p meritis eoz qz p̄plus
rebellis fuit et murmurās o tra dñm s̄. **Q**uā m̄ memor fuit
p̄missiomis quā fecerat abrahe fidei seruo suo) dicēs ti
bi dabo terrā hāc et in semine tuo bñdic̄tur omēs gen
tes **E**t eduxit) post mortē moyli de deserto (populus
suū) sub ducatu ioseph in terrā p̄missiōis (in exultacōne/
et electos suos in leticia) qz murmuratores dñi furore
p̄culli interierūt. **E**t dedit illis regiōes gētū vbi ha
bitabāt gētiles ciuitates. castra (et possessiōes laboribz
aliozū acq̄hitas possiderūt) **E**t hęc bñficia fecit eis de
us nō ut luxu defluāt vel p̄uersa securitate torpescant sed
Ut iuste) viuāt sc̄dm mandata eius (et legis m̄ste
ria diligenter intelligant.

Psalmus. Cxv. in quo monet ad geminā
cōfessionē sc̄z laudis et peccatoris.

Confitemini domino cōfessione lau
dis (quomiaz
dñs) et solus natura bonus. solus pfectus nō solū in
se bonus ē s̄ diffusiōe boītat̄is sue sup omēs creaturas/
vel ōfitemini dño p̄cā v̄ia ut cōseq̄m̄ini veniā quomiam

bonus id ē misericors ⁊ facilis ad indulgēdū (qm̄ in se-
culū) scz p̄ns tm̄ (misericordia eius) mihi enī hic cōuerſi
fueritis in futuro misericordiā nō inuenietis. ¶ Sed.

Quis loquetur ad plenū (opera q̄ potēter operatur/
et narrabit omēs laudes eius) nullus vtiqz/ quia cum
sit infinite bonitatis super omnē laudem est.

Et si nullus sufficiat enarrare laudes eius. **B**eatū
tñ hie beatitudine sp̄ia in futuro beatitudine rei (q̄ ha-
bent discretione q̄d sit bonū ⁊ quid malū) et habitā dis-
cretione (faciūt executōez bonoz operū omī tēpore.

Memento nr̄i dñe in bñplacito tuo) id ē in filio quē
ex solo beneplacito tuo nō ex hoīm meritis ad redēpti-
onem misisti/ et ut hoc sit (visita nos p̄ filiū tuum in quo
saluemur saluacōne eterna)

Visita dico. **U**t videamus te facie ad faciē p̄ boni-
tatē) grē quā p̄stas electis tuis visita nos ut delecte-
mur in leticia (electoz tuoz) q̄ ē tu ip̄e sūmū ⁊ verū et
incomutabile ⁊ beatificū bonū (ut lauderis a nobis cū ce-
tera hēditate tua) ¶ Peto q̄ visites nos qm̄ opus est.

Necessauimus enī ut p̄res nr̄i) eoz peccā imitantes
(inuste egimus) ostra p̄ximū (iniquitatē fecimus) peccā-
do ostra deū. **M**atres nr̄i in egipto nō intellexerūt mi-
rabilia tua) que p̄ eis feceras in egipto (nō fuerūt me-
mores misericordie tue) facte eis in liberacōne eorum a
seruitute pharaonis. ¶ Nō fuerūt dico memores imo.

Mirritauerūt) in moſe deū (ascēdētes) de egipto ver-
sus (mare rubrū) diffisi a potestate sua.

Non obstāte autē eorum murmuratione et diffidētia.

Saluauit eos) ab inſeqñtibz egiptijs nō p̄pter meri-
ta eoz s̄z (p̄pter nomē suū) āplīā dum ⁊ gloriāficandum
(ut notā faceret potētiā suā) ¶ Saluauit autē sic q̄.

Increpuit siue increpauit mare rubrum non voce sed ope
et precepto (et exsiccatum est / et deduxit filios israel in illa profun-
ditate maris sic in deserto) id est in loco plano et sicco.

Et saluauit eos de potestate egyptiorum) persequentium
eos (et redemit eos de captiuitate pharaonis)

Et operuit aqua) pharaonem et egyptios (tribulantes
eos et vnus ex eis non remansit) qui non submergeretur.

Quibus miraculis visis. **C**rediderunt Verbum domini et moysi
(et laudauerunt laudem eius) dicentes illud ceteris domino
gloriosissime enim et cetera. **V**itio fecerunt) paruiterunt in lau-
de eius (obliti sunt operum eius) quibus eis prouiderat in pe-
riculis maioribus (et non expectauerunt patienter) tempus
quo deus disposuerat eis subuenire secundum (consilium volun-
tatis sue) sed peruenerunt murmurando sine ratione.

Et concupierunt) non solum naturalem cibum ut panem et
aquam sed (concupiscentias) id est delicatos cibos (in de-
serto et temptauerunt deum in deserto in quo erat penuria
aque dubitantes de potentia sua.

Et licet sic deum temptaret. **D**edit eis portiones eorum) et
hoc usque ad plenitudinem (misit enim saturitatem in animas
eorum) **E**t nichilominus non cessauerunt a malo / nam hono-

re ambientis dignitatis sacerdotalis. **I**rritauerunt
moysen in castris et aaron secretum deo) chore et sibi adhe-
rentes inuidetes quod aaron et filii eius soli habuerunt sacer-

dotium. **P**ropter quam irritaciones. **A**perta est terra et de-
glutiuit dathan / et abiron cum sua familia et super omnes se-

clauit) **E**t exarsit ignis in congregacione) consentiente
istis predictis de thuribus eorum et in terram (quod flamma combus-
sit peccatores) scilicet quinquaginta ducentos qui offer-
rebant incensum illicitum vendicantes sibi sacerdotium aaron.

Propheta describens peccatum adoracionis vituli ait.

Et fecerunt vitulum in orbibus et absentiam moysi quae ascenderat in montem ad dominum non tolerantes (adorauerunt sculptile) vel efflatile. **E**t sic faciēdo. **O**durauerunt gloriam suam .i. deum quae erat eorum gloria (in similitudine vituli comedētis femur) .i. gloria et honorem debitum deo attribuerunt non vero vitulo sed simulacro vituli. **E**t sic oblitū sunt deum quae saluauit eos) ab egyptiis (quae fecerunt magnalia in egypto) egyptios flagellando multipliciter (terribilia in terra egypti) id est in eadem egypto (terribilia in mari rubro) pharaonem et exercitum eius submergendo et mare diuidendo. **E**t propter ista peccata (dixit) dominus dominando (ut disperderet eos) quae digni erant omnes peccati et disperdi discere (si non moyses eius eius stetit in oratione) suis orationibus impediendo ne disperderet eos. **S**tetit ergo moyses in conuictione. **U**t auerteret iram eius ne disperderet eos) et non tamen predicta mala fecerunt sed etiam (terram) promissionis (desiderabilem) fluentem lac et mel quam dominus eis promiserat (pro nichilo habuerunt) **E**t hoc ideo quae. **N**on crediderunt verbo eius) quae promiserat eos introducere in terram illam quae reuis exploratoribus suis cum nunciaret terram illam bonam esse homines tamen terre illius tales esse quae unus centum iudeos possit occidere timuerunt (et murmurauerunt in tabernaculis suis dicentes. quamuis nobis ducere et reuertamur in egyptum melius enim est nobis adhuc esse in fuitate quam in pugna istorum peccati) (et non exaudiuerunt vocem domini) quae dubitauerunt de terra quam deus promiserat eis. **E**t tunc (elevauit manum suam dominus) .i. parauit se ad vindictam faciendam (super eos / ut prosterneret eos in deserto) tunc enim lata est diuina sententia ut omnes qui numerati fuerant a viginti annis et super non ingrederentur terram promissionis sed morerentur in deserto propter caleph et iosue. **N**on tamen leuauit manum vindictae suae in eos sed etiam.

Not deiceret semē eorū p̄ diuersas nacōes) ⁊ regio-
nes / hęc autē pena p̄cibꝫ moyſi fuit impedita. ¶ Et meito
disperderet eos. **Q**uia imiciati sūt .i. cōsecrati. ⁊ secura-
uerūt enī se ydolo (beelſegor) beel ē ydolū / segor ē mons
vbi colebāt / et nō solū sacrificauerūt ydolis s; etiā (come-
derūt de carmbꝫ ymolatis simulacris mortuorum) hoīm
quos deos dicebāt ut ioui mercurio ⁊ cetera ⁊ hęc causa
veneracōis. **E**t tūc irritauerūt eū in peccatis ab eis
pprio ingemio male disposito muētis) et studiose factis
(et multiplicata ē in eis ruina) q; tūc occisi sūt ex ipsiſ.
viginquē milia. **E**t stetit phimees) cōstāter cōtra
ydolatras accēsus zelo dei ⁊ trāhiens coeūtes sc; iudeum
⁊ madiamitē (placauit dñm) sic faciēdo (et cessauit pla-
ga ppli) **E**t) dñs qui nouit quanta caritate populi et
zelo dei phimees illud fecerit (reputatū ē ei ad iusticiā)
id ē reputatus est in hoc iustus et hoc (in omnē gñatio-
nē usq; in sempiternū) nō solū in p̄dictis locis irritauē-
rūt iudei deū s; etiā. **I**rritauerūt eū ad aq̄s ⁊ traditio-
nis) q; impatiēter ⁊ cōtētiōse locuti sūt contra moyſen
pp̄ter aque defectū ⁊ p̄ cōsequēs cōtra deū (et turbatus ē
moyſes ab illis) et hoc q; (exacerbauerunt) id ē iratum
et acerbū fecerūt (spiritū eius) imitantū ut nimia imperti-
nitate populi succensus diffidenter excrepuit dices
nūquid de petra hac poterimus vobis aquā eicere?
Et) ita manifeste ostēdit moyſes (in labijs suis) in
modo dico loquēdi hēsitacōez cordis sui quā habuit in hoc
miraculo ⁊ in hoc (distixit) ⁊ sepauit hoc miraculū a cete-
ris in q̄bꝫ nullo modo dubitauit. turbatus enī moyſes
murmure ppli infidelis nō tenuit fiducia quā debuit p-
pt̄er qđ statū fuit a dño rep̄bēsus ⁊ in penam ab ingressu
terre p̄missiois exclusus / qđ q; moyſes nō sponte fecit

sed illoꝝ malicia puocatus i deo tm̄ tēpoꝝ aliter nō eter-
naliter puītus ē. Itē plus ille peccauit qm̄ cū filij israhel
intrassent terrā pmissiōis (nō dispdiderūt gētes) habi-
tātes ibi (hic p̄epat dñs) ne ex eoz ouētū scēleibꝝ in-
uoluerētur ⁊ ad ydolatriā traherētur sic factū est.

¶ Vnde seq̄tur. **¶** Cōmixti sūt inter gētes) terre illius
otra p̄ceptū dñi (et didicerūt opa eoz) idolis fuire fili-
os imolare iuxta ritū cananeoz (et factū ē illis in ruinā
et offensionē) vñ sequitur. **¶** Et imolauerūt filios suos
et filias suas demonijs) latētibꝝ in idolis sc̄dm̄ osuetu-
dinē illarū gētū. **¶** Et effuderūt sanguinē innocentē. s.
filioꝝ suoz ⁊ filiarū suarū / quas sacrificauerūt sculpi-
libꝝ cananeoz. **¶** Et interfecti sūt) spūaliter gladio
grauissimi peccati (hoīes p̄dicti habitātes terrā) effun-
dendo sanguinē innocentē ⁊ imolādo illū idolis (et cō-
denati sūt) in peccatis suis (et pulluti sunt aduiteriis
superstitionibus suis)

¶ Et iratus ē furore) id ē graui ira (dñs in populo suo
et abominatus est filios israhel qui dicebantur heredi-
tas eius) quasi nō curās defendere eū. **¶** Vñ seq̄tur.
¶ Tradidit eos in manus gētū) idolatrarū (et dñati sūt
eorum qui oderunt eos)

¶ Et tribulauerūt eos inimici eoz / et hūliati sūt) id ē
afflicti (sub manibꝝ eoz) resistere eis nō valētes et mi-
chilominus dñs vsus pietate sua (spe liberauit eos)

¶ Nph̄i autē) hanc misericordiam liberacōis nō attēdentes
(adhuc exacerbauerūt deum consiliū eoz malū sequē-
tes) et ideo (propter iniquitates suas humiliati) et mo-
dis multis afflicti (sunt)

¶ Verum quia in afflictione illoꝝ non defuit misericor-
dia dei ideo sequitur.

Et vidit) oculis misericordie sue (cū tribularēt / et miser-
tus est eis audiens oracōez eoz) ⁊ liberauit eos.

Et memor fuit pmissi sui) qđ disposuit ad abrahā de
filij sui incarnacōne ⁊ ideo pepit eis / si eni omēs ppter
eoz pccā occidi pmississet nō nasceretur de eis xp̄us et
ita vana fuisset p̄dicta pmissio / et ideo (penituit eū) alit̄
faciēdo qđ videbatur factururus ⁊ hoc nō qđ illi iusticiam
haberēt sed (scđm multitudinē misericordie sue) opatus est.

Et dedit eos in misericordias) in beniuolentiā ⁊ in reuerē
tiam (in ōspectu gētū q̄ ceperāt eos) ut quos prius de-
spectū habebāt haberent metuēdos ⁊ honorabiles.

Propheta suā de p̄cacōne p liberacōe populi israhel re-
assumēs ait. **G**aluos fac nos dñe deus nr̄ de seruitute
et angustijs q̄b) pplus tuus in diuersis terris affligitur
(et ōgrega nos de gentib) in ter quas disp̄si sumus.

Et ad hoc ōgrega nos. **Q**uoniam) ōfessioe lau-
dis (nomini sancto tuo / et gloriemur in laude tua) de q̄
sequitur. **B**enedictus dñs deus israhel ab eterno et in
eternū / et dicat om̄is populus) tam de iudeis qđ de gen-
tibus (fiat fiat) id est benedictus sit deus.

Psalmus. Cvi. in quo ōmendatur misericor-
cordia dei multiplex facta populo israhel.

Confitemini domino) cōfessione lau-
dis (quoniam
bonus) qm̄ dulcis ⁊ suauis exire (qm̄ in eternū miseri-
cordia eius) q̄ nūq̄ negatur penitētib). **D**icat nunc)
laudes deo (qui redēpti sunt a dño) a q̄buscūq; p̄culis
(de manu inimici) eos affligentis (de regiōib) vbi erāt
disp̄si (ōgregauit eos) in terrā suā iudeā. **C**ongrega-
uit) qđ de eos (a solis ortu ⁊ occasu ab aqulone et ab au-
stro) q̄tuor climaib) mūdi. **E**rrauerūt in solitudine

ubi nō erat aqua) errauerūt q̄ nō inuenerūt (Stratā) diuicē
tē ad aliq̄ (ciuitatē habitabilē) ubi possent habitare
q̄ in desertis nō sūt tales vie. ¶ Et q̄ errabāt in locis des-
sertis ubi est inopia victualiu secuti est q̄ in tantum.

Esurientes et sitientes) redderēt (ut virtus eorū defi-
ceret) **E**t q̄ anima id ē virtus eorū p̄ inopia deficie-
bat idēo ducti (clamauerūt ad dñm cū tribularētur)
errare a fame ut liberaret eos (et de malis eorū in euertabi-
libus eripuit eos) ¶ Eripuit dico q̄ **E**duxit eos in
viā rēg) sua p̄uidētia nō hūana (ut irer̄ in ciuitatē habi-
tatois) in q̄ possent habitare secure a de victualibus p̄uide
De q̄ b) bñficijs gr̄as agēs ait. **C**ōfiteatur dño) cō-
fessioe laudis homines quib) facte sūt (misēdie dei/et filij
hominū quib) mirabilia dei sūt exhibita)

Ideo debet deū laudare q̄ nō solū duxit in viā s; a fame li-
berauit. **Q**uia satiauit animā debilitatā) ex deuo iti-
neris (et animā esurientē satiauit bonis) **I**deo a lau-
dare debent deū q̄ liberauit miraculose. **C**aptiuos se-
dentes in tenebrosīs locis q̄ hnt vmbra mortis/victos)
id ē afflictos (duricia cathenarū a austeritate a paucita-
te victus) ¶ **C**ausa captiuitatis eorū fuit. **Q**uia exa-
cerbauerūt .i. ostēpserūt (eloqua dñi) loquētis p̄ lege;
et p̄phetas (et o filiū altissimi) qd̄ erat q̄ iuste viuerent
(spreuerūt) ¶ **I**deo. **H**umiliatū) et deiectū ē a supbia
(cor eorū afflictōe dāte eis intellectū/et infirmati sūt)
id ē debilitati virtute vidētes se nichil posse p̄ se (et non
erat q̄ adiuuaret) q̄ possēt eos liberare de captiuitate.
Deficiente ergo oim̄ auxilio hūano. **C**lamauerūt ad do-
minū cū tribularētur) p̄dictis malis de quib) (liberauit
eos) ¶ **L**iberauit aut̄ hoc mō q̄. **E**duxit de tenebris
et vmbra mortis/et vincula eorū dirupit)

Propter q̄ bñficia dignū ē ut. **C**ōfiteātur dño) ofessi
one laudis ⁊ c̄ ut sup̄. **D**eito laudā dñs ē deus abili-
lis. **Q**uasi trinit in eis ofuetudines viciofas) q̄ q̄si por-
te nō sme bāt exire de peccō (⁊ dyabolicas suggestiōes)
q̄ q̄si vectes fortes firmabāt ⁊ roborabāt p̄ dictas por-
tas ereas (ofregit) **E**t. **S**uscepit eos de via iniquita-
tis) ad p̄mittētiā ⁊ ad correctōez sic p̄ suscipit filiū ad
castigādū/bñ dico de via iniquitatis q̄ (p̄pter iniusticias
suas hūiliati sūt) id est deiecti usq; ad interitū.

Ita ut. **D**mnē escam ab om̄mata ē aīa eoz) infirmita-
te ingrauescēte (et approp̄inquauerūt). i. vere deuenerūt
(usq; ad portas mortis) ex desperacōe recuperādē salu-
tis. **E**t) hac necessitate coacti (clamauerūt ad dñm
cū tribularētur ⁊ de necessitatib; eoz liberauit eos)

Hoc modo liberauit eos. **M**isit v̄bū suū) i. impera-
uit (et sanauit eos) scdm̄ illud. die tm̄ verbū ⁊ sanabitur
puer meus. dicere enī dei est facere/ et ita (eripuit eos
de infirmitatib; ducentib; ad interitū mortis)

Propter q̄ dignū ē ut. **C**ōfiteātur dño misericōdie eius)
⁊ c̄ sic sup̄. **D**ico cōfiteātur. **E**t sacrificēt sacrifici-
um) nō pecudū ut quōdā s; laudis q̄ laudes bñ prola-
te pro sacrificio reputātur (⁊ annūciēt opa eius) in se
ip̄is experta p̄ mirabiles sanacōes ⁊ hoc nō cū tedio et
merore sed (in exultacōne) deuotionis.

Propheta oñdit q̄ etiā gratiarū actōes fiende sūt p̄
liberacōe a piculo maris ait. **Q**ui descēdūt mare in na-
uib; / faciētes operacōnes multas) et laboriosas gub̄-
nando naues ⁊ dirigēdo in aquis multis.

Sph̄i viderūt opa dei) q̄ multa et insolita vidētur in
mari (⁊ mirabilia eius) q̄ sepe ibi opatur et maxie (in p̄-
fundo maris) **I**n cuius profundo sepe cōtingit q̄.

Dominus imperauit et exaltatus est ventus) et fortifi-
catus comouens mare (et exaltati sunt fluctus eius)
Nam. **A**scendit usque ad magnam partem aeris que dicitur
celum) et descendit usque ad profundum maris quod dicitur
abissus) et anima nauigantis in malis tabescebat) deficiebat
animus propter periculum imminens naufragii. **E**t ex magna
comotione maris. **T**urbati sunt) existentes in nauibus in ce-
rebro (sic ebrius) et turbatur caput) et vires sensitiue) quibus
turbatis impeditur actus intellectus) et consequens
(omnis sapientia eorum deficit) **E**t isti (clamauerunt)
et cetera ut supra. **L**iberauit autem eos dominus hoc modo.
Quia dicitur tempestatem in auram) suauem et tranquillam (et
cessauerunt fluctus eius) facti quieti. **E**t letati sunt) homines
in nauibus existentes (et eduxit eos in portum desideratum)
Confiteantur) ergo (domino) et cetera ut supra.
Et exaltet illum) debitas laudes reddere (tam in loco con-
gregationis plebis quam in loco congregationis doctorum)
Propheta ostendit quomodo deus liberat a sterilitate terre que
quingensies infligitur propter peccata hominum dicens. **P**osuit flumi-
na in desertum) id est defecauit ea (et fontes aquarum posuit in ar-
iditate) **T**erram fructiferam posuit in sterilitatem) et hoc
(propter malitiam inhabitantium in ea) et talia facit deus in puni-
tionem) habitantium. **E**t quia dei misericordia semper prestat est peni-
tentibus) ideo succedite illorum penitentia dicit propheta. **P**osuit
desertum) id est locum defecatum (in copia aquarum) et terra) que
prius erat (sine aqua in exitu aquarum) dante torrentes et
fontes et flumina in ea. **E**t collocauit illic habitatores)
reducendo eos) qui propter sterilitatem nimiam inde fugerant) et
repantes loca) que pro parte erant ruinosa (constituerunt loca ad
inhabitandum) **E**t seminauerunt agros et plantaue-
runt vineas) et fecerunt fructum naturalem) et bonum.

Et bñdixit eis multiplicādo bona spūalia et tēpalia
(et multiplicati sūt nimis/et iumēta eoz nō minorauit)
sed potius multiplicauit. ¶ **P**ropha oñdit quō etiā dñs
liberat a malo dissensiōis et discordie inter ciues que ē
nimis piculosa dicēs. ¶ **N**auci facti sūt) cōciues alicuius
ciuitatis vel cōpatriote (et vexati a tribulacōe malo
rum) inter eos o surgēte. ¶ **E**x eo. s. q. **E**ffusa ē o tē-
tio sup pñapes) eoz. a iusto dei suo iudicō deus (pmittit
eos errare in inuio) deuiādo a iudicō recte rācōis (et nō
in uia) p quā possent habē mētū. ¶ **S**z dñs.

¶ **P**aupem) huilē (adiuuat de inope) diuitē faciēdo (et i-
ple familiā mltiplicādo) ¶ **E**t qz talis liberacō ē cā leti-
cie bonis dic. ¶ **V**idebūt rā et letabūt) et contrario qz ma-
lis et supbis occasio ē tristicie seqt (oīs hō iniquus ob-
struet os suū) ex sua dei ectōe fcūs tacēs et mutus.

Quis ergo sapiēs) vidēs qz deus sic adiuuat paupē
rem et supbos execat (custodiet hęc) ut sit paup huil-
lis nō diues supb) (et intelliget miscōias). s. qz ab oībo
malis liberat nō p merito hōim s; p miscōias suas.

¶ **P**salmus. C. vii. in quo monet ad bonā opacōez.

Propheta

Daratū cor meum deus ^{ut te voca}
^{p dicem et}
opib; gloriificē (cātabo) corde (psallā) ope et hoc faciam
qz tibi totis virib; meis suā (glia mea) ē. **E**xurge)
dicebat ppha dauid instrumētis suis in qb; dictas laus
des decātabat (exurge psalteriū et cithara/ exurgā di-
luculo) hora. s. qua deuoti hoies soliti sūt surgē ad laus
dādū deū. ¶ **P**ropheta puidēs qz psalmi eius foret in
futuris gnacōib; decātādi in ecclia dic. **C**onfitebor ti-
bi) cōfessione laudis (in populis) cristianis (et psallam

tibi in nationibus) omnibus in quibus filius tuus per apostolos est manifestatus. **Et merito.** Quia magna super spirituales creaturas misericordia tua) quae etiam angelis beneficiis tuis fruuntur nec est alia creatura quam misericordia dei non egeat (veritas tua magna est usque ad nubes) constituenta in apostolos et predicatores sanctos qui veluti nubes operuant ecclesiam: aqua celestis doctrine. **Quia ergo misericordia tua magna est. Exaltare)** ostendendo potentiam tuam (et super omnes angelicam naturam) altam et sublimem te ostende (et super omnem terram) et ut tibi sit gloria (liberetur dilecti tui) de potestate dyaboli. Reliqua versus sunt supra exposita psalmo. lix.

Psalmus. Cxviii. in quo monet Iude malitiam declinare et christi humilitatem imitari.

Vox christi ex parte humanitatis ad patrem O.

Deus propterea improperia quam inimici mei loquuntur aduersum me (ne tacueris laudem meam) sed fac me agnosci et laudari per totum mundum sic per nationes ab apostolis notificari fecit et hoc ideo (quae os peccatoris et dolosi). scilicet iudei et apostoli iudaici (contra me apertum est) dicendo multa falsa ad deprecationem meam. unde sequitur. **Locuti sunt aduersum me lingua dolosa iudei et iudas filius tractando de traditione mea (ex odio circumdederunt me sermonibus iniuriosis) dicentes samaritanus es tu et demonium habes et homini (et expugnaverunt me sine causa iusta)**

Verē gēns expugnaverūt me quae cum. Pro beneficiis quae contuli eis deberēt me diligere detraxerūt michi negantes me esse filium dei et dicentes quod in bethsabee eicio demonia (ego autem orabam) etiam pro illis. propterea ignosce illis et c.

Et reddiderūt michi mala pro bonis) quae feci eis (et ordinem pro dilectione) quam exhibui populo iudaico. Quia ergo sic est. Constitue super populum iudaicum dyabolum)

omniū vicioꝝ p̄cipē ut ex quo noluerit me in regē ha-
beāt dyabolū (et dyabolus stet a dextris eius) tāq̄ p̄po-
situs eius vel sup eū .i. iudā ostitue dyabolū ut q̄ xp̄o no-
luit esse subditus habeat dyabolum sibi dñantem.

Judas vero. Cū iudicatur exeat cōdēnatus / et oratio
eius fiat in p̄ccm) vñ p̄mittētia iude ouersa est illi in pec-
catū q̄ se suspēdio int̄erem̄t. **Fiat dies eius pauci)**
sic fuit q̄ post p̄dicōnē cito se suspēdit (et ep̄iscopatū)
id ē dignitate apostolicā (accipiat alter) scz mathias.

Moziantur filij eius orphani) patre carnali (et uxore
eius vidua) p̄ quibz sustentādis fur erat a latro.

De pena iudaici ppli loq̄ns ait. **Mutātes)** .i. vagi in-
stables inētū quo vadāt (trāsferāt) de loco ad locū. et
om̄i p̄fidio destituti (mēdicēt) a om̄ibz bonis suis spoli-
ati (eiciāt) de habitacōibz suis) sic opletū fuit p̄ Thitum
et vespasianū. **Et scrutē fenerator)** huc exactor (om-
nē sbam eius / et diripiāt alieni diuitias laboribz ei9) ac-
q̄litas sic adimpletū ē p̄ Thitū a vespasianū p̄ncipes rō-
nos. **Nō sit illi)** populo (adutor) qui insurgat ad de-
fensionē eius (nec sit qui misereatur pupillis eius)

Sed. **Fiat nati eius in interitū)** .i. moriātur morte tē-
porali / vñ filij eoz q̄ occiderūt xp̄m interēpti sūt gla-
dio romanoꝝ (et in generacōe vna deleatur nomē ei9)
ut in posterū nō faciat pplm habētē terrā a dñū in mūdo

Miq̄tas) iudaici ppli q̄ interfecerūt xp̄m (redeat in
ōspectu dñi) ad ulciscēdā (et p̄ccm) iherusalē (m̄ris eoz
rū) qd̄ p̄phas occidēdo a in morte xp̄i cōmhit (nō dele-
atur) s̄ p̄umat. **Scz.** **Fiat ōtra dñm sp)** iudei enī q̄
remanerūt p̄ maiori p̄te semp remanēt obstinati in infi-
delitate (et dispercat de terra memoria eoz) scz iudeoz
ita q̄ nullus iustozū aliqua p̄ia affectatione moueatur

super eos p̄ eo (quia) idē iudaicus pplus (non est reo:
datus facere misc̄dia) in xpm quē occiderūt et in apo:
stolos quos p̄secuti sūt sed ubi sūt multa crudelitate.

Nōn seq̄tur. **E**t p̄secutus ē) pplus ille iudaicus (homi
nē). s. xpm (mopem̄ medicū) q̄ p̄ nobis paup factus ē
ut nos diuites faceret (et cōpunctū). i. afflictū (corde) de
eorz ingratitudine et p̄secutus est cū non ut aliquod de
t̄palibz eius auferret s̄, (ut mortificaret) **E**t dilexit)
populus ille iudaicus (maledictionē) que imp̄catur p̄
secutoribz innocentū in sacra sc̄ptura (et veniet illi/ et no:
luit b̄ndictionē). i. que in lege imp̄catur opibz miseri:
cordie (et elōgabitur ab eo) **S**ñ romani nō fuerunt
eis mis̄ti. **E**t fuit circūdatus foris maledictionē) id ē
pena mortis xpi (sicut v̄st̄m̄tū) circūdatur homo et in:
tus (intrauit maledictō sic aqua penetrās interiora ei⁹
et sicut oleū in ossibz eius) **F**iat ei ip̄a maledictio si:
cut v̄st̄m̄tū quo coopitur/ et sicut zona qua semp̄ p̄cin:
gitur) ut sit sp̄ eas̄ strictus. **H**ec merces et pena dāna
tionis ē iudeoz q̄ detrahūt michi ap̄d deū) negantes
mē esse filiū dei et xpm quē lex et p̄phete p̄nunciauerūt
(et qui loquūtur mala aduersus animam meam) impo:
nentes michi crimina ut mē esse peccatorem malivolū
demomium habere et similia.

Xpus ad patrem loquēs osūmās oracōnē inchoatam
ait illi/ ita loquūtur. sed **T**u domine) deus angelorum
et hominum (fac mecum misericordiam) me refusatādo
et glorificādo (ut nomen tuū glorificetur) per meam ex:
altationē (q̄ suauius est misc̄dia tua) qui p̄ me qui nō pe:
rieram queris qd̄ perierat. **I**ta ut qz fac mecum.

Libera me) de h̄m̄oi corp̄is infirmitate p̄ r̄surrectōz
(q̄ e genus a paup sū ego) q̄ diu inuoluoꝝ huius carnis

corruptōne (et eo: in eū intra turbatū ē) timore mortis.
Sicut vmbra cū de climat ablatū sū) de vita p̄senti per
mortē (et fugatū sū) in ap̄lis meis a p̄secutorib) (sicut
locusta) de loco ad locū fugiēdo q̄ in mea passiōe dis-
si sūt. **V**enua mea) .i. fortes mei. s. apostoli subtracto
me pane q̄ de celo descēdi ap̄ntia eoz) (infirmati sūt) et
defecerūt (a ieiunio) qz diuini v̄bi refectōnez nō habet āc
(et caro mea immutata ē) in melius qz in gl̄iā immorta-
litatis et hoc (p̄pter inhabitātez gr̄am diuinitatis).

Et m̄ferēbāt mihi in passiōe opprobria / viderūt me)
in cruce p̄ndētē (et mouerūt capita sua) in signū derisōis
illudētes mihi et dicētes vach q̄ delituit tēplū dei.

A diuina me dñe deus meus / saluū me fac sc̄dm misē-
ricordīā tuā) in passiōe confortādo ne deficiā et saluum me
fac resuscitādo. **U**t p̄ hoc (sciāt) et intelligāt om̄es
iudei qz nō ip̄i p̄ualuerūt in me (s̄ mea et tua volūtas facta
ē) ut pariar. **S**ed. **S**illi) .s. obstinati iudei (maledi-
cent) detrahēte auxilio qd̄ vidēt in me vñ iudei gl̄iam
resurrectōnis xp̄i nō credētes maledicebant apostolis
p̄dicantib) illā (et tu b̄ndices) p̄dicatōem apostolorum
miraculis confirmādo (cōfundātur q̄ insurgūt in me) pu-
tantēs p̄ficē oīra me (seruus aut liberabitur) de opacōe
facta p̄ ip̄m. **I**nduātur confusioe et pudore) .i. vbiqz
ex om̄i pte confundātur (qui detrahūt mihi / et opiantur
cōfusione sua) intus et foris corā deo et hominibus.

Ego autē stitēbo: dño) confessioe laudis (valde) palaz
et hoc nō corā paucis s̄ (in medio multoz) laudabo eū.
Eum quidez merito laudare debeo. **Q**uia assistit a dex-
tris mei paup̄is) me semp in bonis opib) seruando / as-
stitit dico (ut saluam faceret a p̄sequētib) animaz meā)
ne eis cederem vel mortē possent me retinere.

Psalmus. Cix. In quo monet subici
xpo tanq̄ vero deo et homini.

Vox prophete.

Dixit dominus pater (dño) filio qui do-
minus (meus est) sede a
dextris meis). i. expleta militia tua et perfecta obediētia
quiesce in portionibus bonis meis / hoc aut factū fuit in as-
censione. **S**ed dico. **D**onec ponā inimicos tuos im-
perio tuo subiectos vel adoptatos vel vietos ut (sub pe-
dibus tuis subiecti omnes locū teneāt) volētes vel nolētes
volūtate vel necitate. **P**ropha oñdēs vñ regnū xp̄i
incepit ait ad xp̄m. **D**irgā). i. regiā ptatē dñatie
(Vtutis tue dabit tibi dñs pater ex syon) q̄ ex iudeis
originaliter inchoatū ē in credētibus regnū xp̄i (dñare)
ergo o xp̄e vel dñaberis (in p̄cordijs) per fidē quōdam
(inimicorū tuorū) et modo iam ouersorū et tibi iam ppria
volūtate subiectorū. **D**ñare dico et hoc racōnabili-
ter q̄ ego pater. **S**um principū vnū et idē tecū) eadē
dñandi ptās et principādi auctoritas est michi tecum
et hoc apparebit (in die claritatis eterne qñ manifesta-
bitur omnibus sanctis qui fulgebūt sicut sol) q̄ tu es in
me et ego in te p̄ vnitatē essentie potentie et maiestatis /
et hoc q̄ (ego ex intima et secreta mea sb̄stātia ineffabi-
li gemitura genui te) et nō in tpe s̄ (ante omēs creaturā)
Propha de sacerdotio xp̄i ait. **I**urauit dñs) pater
xp̄o (et incōcussavitāte firmavit) et nūq̄ mutauit (tu es
sacerdos in eternū) sacerdos est q̄ semetip̄m obtulit
deo patri in ara crucis et deū patrē sp̄ interpellat p̄ nob̄ /
tu es sacerdos dico / et hoc (secūndum ordīnez melchise-
dech) q̄ panē et vinū obtulit in sacrificio / et tu ita facies
in cōsecratione corporis et sanguinis tui.

Prop̄ha cōuertēs sermonē ad p̄rem ait. o dñe patet.
 Dñs ih̄us sacerdos iste (a dextris tuis) sedēs (con-
 fringet). s. in die iudicij quādo apparebit ira et v̄m dicta
 sua (reges) q̄ nomē xp̄i delere volebāt vñ seq̄tur.
 Et ip̄e. **J**udicabit in futuro (in nacōib) om̄ib. q̄ iu-
 diciū finale generale erit / tūc (implebit ruinas) co: pa-
 mortuorū resuscitādo que p mortē ruerūt a p̄nti vita et
 implebit ea aiab) pprijs que illa viuificēt a gubernent
 (et cōquassabit capita). i. conteret sup̄biam et altitudi-
 nes (multoz) hereticoz a tyrānoz grauter puniendo
 etiā in vita p̄nti in q̄ sepe de mulis sup̄bis huīles facit.
 Hoc aut̄ facere habebit pt̄atē passiōis sue merito q̄.
 De torrēte) a fluxu mortalitatis nr̄e et turbulēta passi-
 one (bibet nascēdo a moriēdo a hoc (i via) p̄ntis vite (et
 p̄pterea) q̄ huīliatus est factus obediēs usq; ad mortē
 (exaltabit) deus pater (caput) eius dando ei pt̄atem
 iudiciariam et omnibus domnandi.

Psalmus. Cx. in quo monet ad laudē dei per-
petuam p̄pter tam admirabile bñficiū.

¶ Vox prophete.

Confitebor tibi domine confessione
laudis (ex
 toto cordis affcū) ut nulla ps cordis mei sit q̄ nō sit in
 tuis laudib) occupata / et hoc nō in ouētulis hēticorū
 aut puerisoz hoīm h̄ (in o gregacōe iustoz) q̄ volūta-
 tem tuā a filiū sciūt et sequūtur. **¶** Ideo laudabo quia
 Magna opa dñi) magna opa creatōis faciēdo ea de
 nichilo a in tāto numero a tā m admirabili diuinitate / ma-
 gna opa recreacōis de impijs a peccōrib) facē pios a iu-
 stos / opa dico (exq̄lita in omēs volūtates eius) q̄ om-
 nia quecunq; uult eximie et mirifice facit. **L**aus et

decor opus eius) qz oia q̄ facit laudabilia sūt ⁊ de corā ⁊
ip̄m eoꝝ artificē laudabilē ⁊ maḡficū on̄dūt (⁊ iusticia
illius) q̄ reddet vni cuiqz sc̄dm opa sua. / vel qua ordīnat
vnūqđqz ī finē debiti (manet īcōmutabilis ī sc̄lm sc̄li)
Ideo etiā laudare debemus qz. **D**ñs misericors) natura
(et miserator) exhibicōe siue ī effectū / quādo venit ⁊ qñ
pati voluit (escam). i. refectōeꝝ corp̄is ⁊ sanguinis sui ī
sacramēto (⁊ dedit) nō tñ om̄ibz qz nō offendētibus (sed
timētibus se) quā escā dādo (fecit memoriā mirabiliū su
orum) antiq̄us exhibitōꝝ. op̄lēdo ī significatis quod
p̄signauerat ī figuris. qz cū nobis escam corp̄is sui de
dit / memores nos fec̄ māne p̄figurātis hāc escam.

Propha de efficacia huius sacramēti cōsequēter ait.

Memor erit ī sc̄lm testamēti tui). i. huius sacrificij
qđ dicitur testamētū ī euāgelio ut sp̄ maneat ī ecclesia
(virtutē effectūū eius annūciabit pp̄lo suo) vñ p̄ semet
ip̄m annūciavit apostolis ⁊ primitiue ecclē dicēs / caro
mea vere ē cibus ⁊ sanguis meus vere ē potus ⁊ si quis
manducauerit ex hoc pane viuet ī eternum.

Que autē sit v̄tus ⁊ efficacia huius sacramēti sc̄q̄tur.

Ut det illis hēditatē gentiū). i. vitā eternā ad quam
introducit hoc sacramētū / vñ q̄ māducat meā carnem
et bibit meū sanguinē habet vitā eternā / dicit̄ autē vita
beata hēditas gentiū / qz ad eā om̄es gentes eo qz ad
ymaginē dei creatę sūt aptitudinē h̄nt (op̄ra manuū
eius) maxie ī hoc sacramēto (veritas) qz ī eo ē corpus
xp̄i verū / nō ē ibi fallacia. nō fantasia s̄ veritas p̄ntie xp̄i
(et iudiciū) vite. sum̄tibz deuote / et iudiciū mortis īdig
ne sum̄tibz. **F**idelia oia mādata eius) et maxie māda
ta de cōsecracōe ⁊ usu huius sacramēti q̄ habētur ī euān
gelio / fidelia qz a fidelissimo sunt mandata / fidelia / qz

fidelibus sūt uilia (confirmata) miraculis (scā in ueritate). i. ab eo qui nō mētūtur (et cōtate). i. ab eo q̄ nichil iniquū mandat. ¶ Assignās p̄p̄ta tēpus institucōis sacramēti qd̄ fuit in cena immnēte passione ait / tūc. ¶ Redēptionem misit dñs p̄p̄o suo) qz xp̄us ex obediētia dei patris uenit ad suā passionē per quā redemptū est genus hūanū / et tūc (mādauit) id ē instituit eucharistie sacramentū qd̄ (testamētū) dicitur in euāgelio mathei. xxvi. instituit dico (in eternū) nō ad tpus sicut sacrificia legalia q̄b̄ succedit hoc sacrificiū / huc aut̄ nullū aliud succedit nisi uita beata in qua est plena fruitio xp̄i cōtēti in hoc sacramēto. ¶ De fructu sacramēti huius ait. S̄ actū est nomē eius) sc̄m ē in se / et sc̄m ē effectiue qz digne accedētes āplius sanctificat (terribile) q̄tū ad indigne accedētes quos dānat (in inū) aut̄ (saporis) et illuacōnis in hoc sacramēto (ē timor dñi) q̄ purgat palatū ab amaritudine peccati et facit bñ sapere qd̄ sapidū est.

¶ Nō sequitur. Intellectus) dignitatis sacramēti eucharistie (ē bonus) sc̄z uilis (sumentib̄ illud. hñs qui sicut intelligūt ita ad eius suscepōem se disponūt) cuius sacramēti (laudacō manet) in ecclesia (in seculū seculi)

¶ Psalmus. Cxi. In quo monet ad laudem dei.

Beatus uir qui non p̄ deua huius mūdi q̄rit beatitudinē sed (qui) timore filiali (timet deū) offenderet / ideo beatus beatitudinē spei qz talis (mādata ei) cū uero affcū amoris adimplet seu adimplere cupit) ¶ Prop̄ha de p̄mio timētū deum ait / opus timētis deū rex caritate adimplētis mādata eius faciet eū. ¶ **N**otēs in terra) uiuētū ad emēdū regnū celoz) et merendum uitā beatā et (imitatores iustorum

benedicētur) eterna retribuōe. ¶ **Itē.** **Gloria)** de puritate) oſciētie (et diuicie) ſanctarū) virtū) (in domo timētis deū) et meritū) iuſticie eius manet in eternū) ¶ **De** inde ſūt uero iuſto qz. **E**xortu) ē) nob) q) (in tenebris) eramus (lumē) de lumie) deus uerus de deo uero ut peccōz) tenebras pellat) a) hoc (rectis corde) qz) cor) recte tendit p) amorē) in deū) ſic) in p)ncipiū) a) ultimū) finē) eius) / qd) lumē) eſt) ille) q) (ē) miſericors) natura) (et miſerator) exhibicōe) (et iuſtus) p)miſſioz) adimplecōe). **F**ocūdus) .i. letus in ſecreto) oſciētie) a) g)tus) deo) ē) (hō) q) miſeret) h)ylariter egentib) (et comodat) pecuniā) auxiliū) et fauorē) gratis tribuit) petētib) / talis) enī) diligēter) (oſi) derat) qualiter (reſpondebit) d)no) in iudicō) de miſericō) arguenti) / et ob hoc) facit) opa) miſericō)ie) . et talis) (nūq) a) gl)ia) beatitudinis ſepabitur) ¶ **B**n) dico) nō) omouebitur) / ſ) **I**n) memoria eterna) erit) iuſtus) cū) laudib) (ab) audicōe) aut) (mala) quā) au) diēt) in) miſericordes) . ſ. ite) maledi) in) ignē) eternū) (nō) timebit) / ſ) bonā) au) diēt) quā) au) d)tur) ſūt) miſericordes) ſ) ſ) Venite) benedicti) a) cetera. ¶ **D**ico) non) timebit) qz) **C**or) iuſti) ſemp) ē) paratū) ſperare) in) d)no) nō) in) mū)do) . nō) in) reb) caducis) (cō)firmatū) ē) cor) eius) in) caritate) et) paciētia) ut) nulla) re) ſeli) nullis) tēptacō)ib) frā)gatur) / nullius) minas) formidet) / et) qz) ſpes) ſua) tota) poſita) ē) in) d)no) (non) cō) mouebitur) anima) eius) a) ſpe) ſua) (donec) reſ)umat) / **S**pn) ſeq) (donec) exiſtēs) in) terra) uiuētū) inde) (deſpiciat) inimicos) ſuos) quos) cū) qz) . ¶ **E**t) p)pter) hoc) . **D**iſp)it) . i. (dedit) p)pter) amorē) dei) iuſtus) liberaliter) ſine) ſpe) retribuō)is) terrene) (paup)ib) nō) diuitib) . nō) adulatorib) ſeu) hyſtrionib) (iuſticie) eius) remuneratoz) manet) eternaliter) et) fama) eius) erit) gl)orioſa) . ¶ **P**ropheta) de) malorum) p)nicō)ne) ait) . **D**eccatoz) uidebit) uiri) iuſti

exultationem et suam miseriam (et irascetur) motus et etiam
conturbatus propter illam (dentibus suis fremet) pro invidia de bo-
norum gloria quam amisit (et tabescent) non potes implere
quod desiderat (desiderium enim peccatorum prohibet) ab eis ut mi-
serabiliter desiderabilium habere possint nec presentium nec futurorum
et inde cruciabuntur in seipsum.

Psalmus. Cxxij. In quo mo-
netur ad laudandum deum.

Laudate sui humiles (dominum) laudate nomen do-
mini) eius facta et virtutes predicando
in quibus ipse laudabilis apparet. **L**audate dico non ad
horam / sed. **S**it nomen domini benedictum a vobis benedictione lau-
dis (et hoc sine fine). **L**audate dico non in uno loco tantum
sed semper et ubique quomodo. **A** solis ortu usque ad occasum / lau-
dabile est nomen domini. **E**t hoc merito quomodo. **D**ominus excel-
sus super omnes homines cuiuscumque pretii et dignitatis / et
super angelicas virtutes est gloriosus. **V**ere excelsus
et gloriosus est dominus super omnia quomodo. **Q**uis) quantumcumque
excelsus (est sic deus) nullus (qui habitat in angelis in-
fatis) per eminentiam virtutum altis (qui humiles respicit) eis con-
descendendo (et hoc in celo et in terra) in celo humiles ange-
los confirmando / et in terra homines humiles peccatores iustificando.
Et vere humilia respicit dominus quoniam ipse est.
Suscitans) per suam gratiam (a terra in opem) virtutibus. susci-
tando in eo virtutes / et (de loco vili erigens pauperem) non
habentem opera virtutum / dando ei gratiam bonorum operum.
Et hoc. **N**ot collocet eum cum principibus) angelicis et cum
apostolis qui (principes sunt populi christiani) **N**ullus certe est
sicut deus noster. **Q**ui sterilem habitare facit in domo
matrem filiorum letantem.

Psalmus. Cxiiij. in quo monet ad cultum laudē veri dei.
Propheta narraturus aliqua beneficia exhibita populo israelitico dicit.

Dum populus israel qui dicitur (domus iacob exiret de egipto populo barbaro) infideli et aspero. Facta ē iudea) locus (sanctificacōis eius) quia in ea templū dñi edificatū fuit ubi cultus fuit dei et doctrina legis et prophetarū (et israel fecus ē exercitus eius) ad bellādū cananeos.

Sare) rubrū (quasi si intelligeret voluntatē dei se impetū diuinit retrahēdo se a medio) ut populus pede sicco trāhēt/ et quā venērūt ad iordanē (iordanis dūsus ē retrosum)

Visus locū suū originis ut facēt eis viā. **M**ōtes et colles materiā exultacōis dederūt) quia in trāsito fluuii aaron scopuli inclinati videbātur applaudēter aduentū filiorū israel et trāsitū eorū.

Propheta ut excitet admiracōez interrogat vñ venērūt hec mirabilia quae facta sūt dicēs. **Q**uid ē tibi mare quod fugisti/ et tu iordanis quod dūsus es retrosum?

Mōtes exultastis sic arietes/ et colles sic agmī ouium

Idem propheta respondēs ait. **A** voluntate dei omnipotentis cui obediunt etiā insensibilia ista processerūt: sicut enim ad dei nutū (mota ē terra) quā absorbit dathan et abyron/ ita mōtes et colles et aquae in montibus ad nutū dei mouētur.

Ipse etiā est. **Q**ui in deserto (ouertit petra in stagna aquarum/ et rupem in fontes aquarum).

Propheta in persona bonorū iudeorū quia non meritis nr̄is precedentibus facta sūt ista sed tua misericordia.

Nō nobis tribuat gloria de predictis miraculis et beneficijs sed (patrati tue ut nomē tuū glorificetur) in gentibus.

Vñ sequitur. **T**alia facta sūt. **D**e misericordia tua) id ē ad declaracōem misericordie tue/ qua populus israel licet

pluries te offenderit misericorditer tñ de ptate gētium
liberati sūt etiā (de veritate tua) .i. ad declaracōez verita-
tis tue / qua pmissa patribz abrahę ysaac et iacob adim-
pleuisti (ne qñ dicāt gētilēs) ydola colētes (vbi est de 9
hebreoz) si enī nō adimpleuisses pmissiōes p̄ribus fa-
ctas videretur gētibz q̄ virtus tua defecisset.

Ad q̄stioez gētū q̄rentū ubi ē deus n̄r r̄ndēt sancti.

Deus aut̄ n̄r in celo) licz enī vbiqz sit p̄ essentiam. po-
tentiam et p̄sentiam / sp̄cialiter in celo esse dicitur qz ibi
magis reuect ptās eius / in celo ē potēs sup omēz crea-
turā q̄ (oīa q̄cūqz voluit) in corp̄alibz et sp̄ualibz (fecit) p̄
quod om̄ipotēs apparet. ¶ **P**ropheta improbrās ydola-
triam ait / deus n̄r est in celo potens super omnia / sed.

Dñi gētū q̄ sūt simulaera) qz ad similitudinē alicuius ho-
minis mortui fingūtur nō sūt veri dñi s̄ (argentū et aurū)
quo ad materiā de qua sūt / in forma vero sūt opa manu-
um hominū. ¶ **P**ropheta deridēs ydolatrāz stulticiam
describit simulaeroz eoz impotentiam dicens.

Ds habēt et nō loquētur / oculos habēt et nō videbūt.

Aures habēt et nō audiēt / nares habēt et nō odorabūt)

Manus habēt et nō palpabūt / pedes habēt et nō am-
bulabunt non clamabunt in gutture suo.

¶ **S**imiles illis fiāt q̄ faciūt ea) .s. artifices ydoloꝝ ut sic
ydola nō vidēt nec aliq̄ sensū habēt / ita factores ydo-
loꝝ p̄uētur om̄i vigore aīe et nō solū q̄ faciūt (sed om̄es
qui cōfidūt in eis) ab eis quasi a deo petētes auxilium.

Propheta inutilitatē xp̄iane religiōis cōmēdās ait gen-
tes cōfidūt in simulaeris que uiuare non possunt.

Domus aut̄ israhel sperauit in dño) ip̄m deuote colēdo
(et dñs adiutor est eoz) ad bene opandū (et protectoꝝ
eorum) contra hostiles incurfus.

Domus aaron) summi sacerdotis (speraui in dño) et non sine fructu (adiutor eoz et ptektor eoz est)

Quid p singulas omnes de quacũq; pdicõe **Q**ui timet dñm sperauerūt in dño) et auxiliũ in eo inuenerunt quia (adiutor eoz et ptektor eozũ e) **V**ere. **D**ñs) adiutor est qm̄ domus (memor fuit nostri) dicunt filij israhel nõ meritis nostris s; ex sua misericordia (et bñdixit nobis) multiplicãdo in nobis sp̄itualia et temporalia.

Benedixit domui israhel/benedixit domui aaron.

Benedixit omnibus qui timent dñm/puillis cũ maiorib; rēges et s̄ditos/equalis e illi om̄i cura de om̄ib;.

Nec bñficia fecit vobis et adhuc. **A**diciat dñs) alia bona cõferẽdo (sup vos/et sup filios vros) **B**ñdicti vos) rã maiores q̄ minores sitis (a dño) per gratie sue infusionem qui bene potest fideles suos bñdicere quia ip̄e e (qui fecit celũ et terrã.

Celũ celi) qd̄ e celũ empirreum. quod e locus beatorũ (dño) sibi retinẽs tãq; domũ glorie sue qz in eo magis relucet gloria eius in angelis et beatis (terrã aut̄ dedit filijs hominũ) pro habitacõne in vita presenti. **A**d hoc p̄cor ut bñdicas. ut iustificati digne te laudare possimus/qz. **O**portu) in peccatis (nõ laudabũt te dñe) placita laude. qz nõ est speciosa laus in ore peccatoris (nec aliquis descẽdẽtũ in infernũ.

Sed nos qui viuimus) vita gratie (bñdicimus dño) bñdictõne laudis/incipiẽtes (ex hoc) pñti et cõtinuãtes et perseuerantes in laudibus dei (semper sine fine)

Psalmus. Cxiij. in quo monet ad laudẽ dei pro bñficio liberacõis a malis huius seculi.

Propha deũ quẽ dilexi p̄us ppter se et sup omnia.

Dilexi nuncardētius (qm̄ exaudiuit dominus
vocē oracōis mee) in angustijs.

Spero q̄ in angustijs exaudiar. **Q**uia iam dominus
(inclinauit aurē suā michi) odescēdendo petitiōi mee
et in hoc expertus misericōdiaz suā audacter (inuoabo) eū
in diebus miserie mee) quos michi feci peccādo qui sunt
plem labors ⁊ doloris. **I**n q̄b; diebus necesse habeo
inuoare eū qm̄. **V**ircū dederūt me dolores mortis)
id ē peccā vn̄ pcedit dolor et mors aie ⁊ tēptacōes gra-
uissimē q̄ sūt (picula infirmī inuenerunt me) errātes ⁊ ate
et expositū malis. **N**ec me inuenerūt et ego.

Tribulacōez ⁊ dolor ē) in hmōi p̄speritatib; sc̄li laten-
tem in q̄b; oblectabar (inueni) q̄b; tribulacōib; ⁊ mor-
tus (nomē dñi inuocau) ut liberarer / **S**n̄ sequitur.

Dñe libera aīam meā de om̄i imp̄dimēto sc̄li. quia
m̄hi adiuues captiua ē (misericōrs dñs) in natura (iust⁹)
corrigēdo peccā / et vere misericōrs dñs) qđ patz p̄ effc̄m
(et deus nr̄ miseretur) actu. **V**ere misericōrs ⁊ iust⁹ /
quia. **D**ñs custodit huīles) a peccīs et ab inimicis su-
is / experto credite quia ego (huīliatus sū) mēte puulus
factus corā deo (et liberauit me) ab onere peccatōz ⁊ p̄-
sequētib; me sua gratia et virtute.

Et qz sic dñs liberauit aīaz meam ideo. **V**ouertere aīa
mea) in huius mūdi turbacōibus demerla (ad deum in
quo est vera requies mētis) qđ facere debes (qz dñs bñ-
fecit tibi) multipliciter. **C**erte bñfecit tibi.

Quia eripuit te de morte peccī) ⁊ (oculos meos a lacri-
mis) afflictōis p̄ timore pene (pedes a lapsu) recidiu.
Et quāuis in p̄nti deo placeam non tamē ita quēadmo-
dum in futuro / ubi. **N**olacebo) perfecte et ex om̄i par-
te (domino) vbi nullam in me offensionem inueniet (in

regione uiuorū) ubi nec lacrimae. nec luctus. lapsus pedum. nec triste aut infirmū aliquid esse potest.

Psalmus. Cxv. In quo monet ad laudem dei pro dno fidei.

Propheta

Credidi scz q̄ placebo dño in regione uiuorum (p̄pter quod aperui os meum) ad laudandū deū (ego aut̄ hūiliatus). i. afflictus (sum nimis) a p̄secutione inimicorum.

Ego aut̄ in altitudine stēplacōis dei positus) et intelligēs q̄ hō nichil boni p̄t habere a se (dixi). i. p̄nūtiavi (omnis homo mēdax) quātū ē de se. **C**um ergo homo nichil boni p̄ruū habeat. **Q**uid retribuam dño p̄ omnibus) bñficijs (q̄ ip̄e retribuit michi) **E**go tante retribucōis nichil dignū inueniēs, quod carius ē tibi. sacrificabo. **A**capiā) in desiderio (calicē passionis) pro eius noīe sanguinē fundere nō formidās / et q̄ calicem passiois bibere nō ē v̄tutis hūane s̄ gr̄e dei (nomē dñi muocabo) ut nō me derelinquat in die tribulacōnis.

Nota mea reddā dño). i. oplebo ope qđ desiderabā id ē me ip̄m sic optauerā passioi offeram actu (coram omni p̄plo eius) ut ceteri exēplū capiāt / idēo sic reddaz vota mea q̄ (p̄ciōsa). i. cara placēs et grata ē (mors sanctorum eius p̄ noīe et fide eius assumpta) **D** dñe) q̄ merito ego mori p̄ te d̄berē / tū (q̄ ego seruis tuus) iure creacōis / tū q̄ (ego suus tuus) iure redēpcōis / tū quia (filius acille tue). i. ecclesie. **T**ū etiā q̄ tu. **D**irupisti vincula pecōrū meorū) q̄b̄ erā ostrictus / et q̄ hoc non meritis meis s̄ ex misericōdia tua gr̄as agēs (sacrificabo tibi me ip̄m in laudē tuā / et nomē tuū muocabo) ut quod restat ad p̄ficiēdū fr̄uitutis tue implere valeam.

Quia ergo ego seruus tuus sū. **V**ota mea domino reddam). i. meipm in seruitutē tuā (in conspectu omnis populi eius) ut alijs exemplū laudis exhibeā/ et hoc nō in omni loco s; (in atrijs domus dñi). i. in pñti ecclesia in qua esto qz extra ecclesiā nō est verū sacrificiū/ reddam aut vota mea dño iā positus spe (in medio tui iherusalē) celestis in qua est eterne pacis visio.

Psalmus. Cxvi. in quo monet omnes gentes ad laudem dei.

Laudate dñm omnes gētes

.i. gētes (laudate eū omnes ppli) iudeoz ad fidem xp̄i euocandi. **L**audāndus ē dñs. **Q**m cōfirmata ē sup nos misericōdia eius) s; repatio hominis misericōrditer pmissa q̄ nūc dicitur cōfirmata qz quod p pphetas circa hanc pmissit per aduentū xp̄i cōpleuit (et veritas domini) siue in hys que pmissi p̄is et iustis. siue in hys que minatur impijs et peccatoribus (manet in eternum).

Psalmus. Cxvii. In quo monet ad laudē dei.
Propheta inuitans omnes ad laudandum deum ait.

Confitemini domino cōfessioe laudis omnes generaliter (qm̄ bonus) et solus p seā essentialit̄ bonus (qm̄ in eternum misericōdia eius) semp subueniens deuote requirentib; eū. **S**pecialiter inuitās israel ait. **C**onfiteatur dño) cōfessioe laudis isrl (qm̄ bonus/ qm̄ in seclm misericōdia ei⁹) **I**nuitās tribū sacerdotalē ait. **C**onfiteatur dño) cōfessione laudis (domus aaron qm̄ bonus/ quomam in seculum misericōdia eius)

Inuitās oēs de quacūq; gēte et nacōe et o dīcōne ait.
Cōfiteātur dño) ofessiōe laudis (oēs q̄ timēt dñm qm̄
bonus / qm̄ in se s̄m̄ mīscōdia eius) ¶ **B**n̄ dico q̄ fit bonus
qm̄ in me patz q̄. **A**nuocauī dñm de tribulacōe et exaus
diuit me) de āgusths liberādo (et in gaudiōz latitudi-
nē in duxit me) ¶ **C**ū aut. **D**ñs fit michi adiutor / non
timebo hoīez quātumcūq; seuiat) ¶ **N**ō tm̄ hoīez non ti-
mebo s̄ etiā q̄ ip̄e. **D**ñs est michi adiutor / ego despiciā
inimicos meos) malignos sp̄itus et vicia et p̄secutores.
Et q̄ dñs ē adiutor fortis. **B**onū est cōfīdere in do-
mino) q̄ nō deficit in necessitate / et vitam potest prestare
eternam (q̄ cōfīdere in homīne) cuius salus vana est.
Bonum est sperare in domino) qui in se sperātes nū-
quam derelinquit (q̄ sperare in p̄ncipibz) qui seip̄os
a morte eripere non possunt.

Propheta oñdit exēplo sui q̄ bonū fit ofīdē in dño dicēs.
Dñes gētes) .s. inimici mei (circūdederūt me) q̄ cū ab-
salon q̄rebāt me interficē (et in noīe dñi) .i. nō p̄ me sed
per auxiliū dñi cōtigīt cōtrariū (q̄ ultus sū in eos)
Circūdatēs circūdederūt me) p̄seuerātes michi in p̄-
pria p̄sona mala inferēdo et in eos tā graues p̄secutores
(ultus sū in noīe dñi) ut sup̄ cuius erā vexillo munitus.
Circūdederūt me sicut apes) volentes me p̄ngere
gladijs tā q̄ aculeis (et exarserunt) inuidia mitēs me
velociter ofumere (sicut ignis sp̄mas cito cōburēs / et in
noīe dñi) cōtigīt cōtrariū (q̄ ultus sū in eos) q̄ ea q̄ mi-
chi intulerāt in eos refusa sūt. ¶ **B**onū ē sperare in dño
q̄. **A**mpulsus eius sum ut caderē) in mortē s̄ (dñs)
quē solū a diuatore m̄ quehu (suscepit me) ne caderem.
Quia. **F**ortitudo dñi) utrūq; fec̄ .s. q̄ impulsus nō cor-
ruī et eiusus steti ideo ip̄e michi (laus erit) ip̄ sū cōcinam

ipsum fortitudinē meam dicam. qui in hac tribulationis morte (factus est michi in salutem)

Quo circa. **V**ox exultationis et salutis resonet in secretis cordium iustorum) qui facti sunt tabernaculum domini per in habitantem spiritum sanctum.

Qualiter autē dñs sit factus fortitudo et sibi salus ait.

Dextera). i. potentia dñi (fecit virtutē) dādo michi victoriam de hostibus (dextera dñi exaltauit me) q̄ ab humilitate diuersarū passionū virtute eius eleuatus sum.

Ideo q̄. **N**on moriar) morte eterna tāta virtute stipatus (s̄ viuā) vita gr̄e in xp̄o. p̄petualiter a q̄ diu hic ero (narrabo alijs opa dñi) q̄ michi sp̄s ubiq̄ auxiliatur.

Non moriar / q̄ et si aliq̄ mala intulit michi dñs ad correctionē fecit qm̄. **C**astigās castigauit me dominus) ad emendationem (et mortē) eterne (non tradidit) sic solet castigare suos in multis verberibus ut emēdatos eruat a morte perpetua.

Cū autē saluatio hūani generis facta sit p̄ fidē xp̄i passi et glorificati / p̄ph̄a in p̄sona hūani generis petens ingressum huius fidei dicit. **A**perite) o vos apostoli dei et ecclēie doctores (michi accessum ad fidē et sacramta ecclēie q̄ iustificat) a p̄ q̄ dat̄ ingressus ad locū celestis gl̄ie (et ingressus in eas laudabo dñm / hec porta dñi) dei p̄ris ē / ip̄e dñs xp̄s q̄ ait / nemo uenit ad p̄res in h̄i p̄ me. **I**tē ego sū hostiū p̄ me si q̄s introierit saluabit̄. **S**ñ seq̄t̄ et (iusti intrabūt in eā) et p̄ illā intrabūt in gl̄az eternā. Et ideo o dñe. **C**ōfitebor tibi) confessioe laudis letus gr̄ias agēs (qm̄ exaudisti me) in aduētū filij tui quē priores iusti tanto desiderio expectabāt (et ita factus es michi in salutē) p̄teitū p̄ futuro p̄p̄t̄ certitudinē p̄phetie ponit. Et vere in salutē nā. **L**apidem quē reprobauerunt)

sacerdotes et doctores iudeorum ad quorum sacerdotum officium expectabat (edificare) in fide et moribus populum hunc (scilicet in caput anguli) connectentes per fidem in semetipso duos parietes unum. scilicet populum iudaicum et populum gentilem et ita ex ambobus constituit unum corpus ecclesie cuius ipse caput est.

In domino patre (scilicet in mediatore nostro) et eius (et est mirabile) hoc incarnationis misterium (in oculis nostris) spiritualibus quod eum credendo suscipimus et clementiam admiramur. **H**ec est dies salutis et gratie (quam) specialiter merito (fecisse dicitur dominus) quod specialiter in eo gratiam humano generi exhibuit / et ideo (exultem) . scilicet corpe (et letem) mente (in ea) quod in hac die redempti sumus. **E**t quod dies salutis est. **D**omine quod potes esse (saluum me) . id est participem me (fac) huius salutacionis quam mundo attulisti (o domine prosperum facito iter illud) quo ad te post multos labores / reuortor et spero quod ita erit quod (benedictus) . scilicet christus (qui uenit in nomine domini) patris sui.

Propheta in persona apostolorum et sacerdotum / nos sacerdotes. **N**on diximus uobis) subditis nostris (de ecclesia domo domini) de qua sumitur baptismus et eucharistia et alia sacramenta in quibus benedictio gratie datur vel augmentum / hanc autem benedictionem non damus ex nobis nec a nobis sed a deo qui gratie sue radios (illuxit nobis) et hanc partem concessit. **E**t vos iam benedicti.

Constituite dies solenes) sicut natiuitatis resurrectionis et ascensionis quod honori dei per ecclesiam sunt consecrati et hoc non tepide et segniter agentes sed (in condensis) id est in frequentacionibus hominum ut impleatur ecclesia et non cessabitis (usque officium) . scilicet (altarum sacrificium sit finitum) ita ut ante benedictionem sacerdotis nullus presumat de ecclesia recedere. **C**onstituere dico die solene et quilibet dicat mecum. **D**eus meus es tu) et ideo (confitebor tibi) confessione laudis (deus

meus es tu/exaltabo te) altitudinē tuā alijs p̄dicādo q̄
a te ab hūilitate sū eleuatus. **C**ōfitebor tibi dñe) o fess
sione laudis (qm̄ exaudisti me/et factus es michi in sa
lutē) ut me cū sanctis tuis in celesti iherusalē sociares.
Propheta ocludēs hūc psalmū vñ sūp̄sit exordū ait.
Cōfitemini dño a cetera) monēs ut ab imtio creduli
tatis nr̄e usq; ad finē in deū nostrū fiduciā habentes ei⁹
laudem perseueranter confiteamur.

Psalmus. Cxviii. in quo datur perfecta
doctrina ad beatitudinē consequendam.
Propheta in p̄sona omnium sanctorū loquēs ait.

Beatū beatitudinē sp̄i. i. dignū introduci ad vitā
eternā quā (sine macula) p̄ccī mortalis sūt
(in via) vite p̄ntis (q̄ in lege dñi mādāta eius adimple
do p̄seuerāt) **B**eatū q̄ scrutantur) diuinas sc̄pturas q̄
(t̄stētimōia dñi) ut intelligāt cū peccauerit se corā te
stib; deliquisse (et in toto corde). s. intellcū a amoris af
fectu (exquirūt deū) ut habeāt amicū quē deū in scriptu
ris vidēt. **B**eatū dico q̄ ābulāt in lege dñi. **N**on in
iniquitate) q̄ (qui opantur iniquitatē in vijs eius nō am
bulauerūt) lex enī dñi immaculata ē. vie ei⁹. vie pulcre.
Et q̄ merito lex tua sancta custodiēda ē. **T**umādasti
mādāta tua custodiri valde) nō tepido corde/nō disso
luto aio. s; fortiter cū magna diligētia a sollicitudinē.
Ex quo tu dñe iubes mandata tua custodiri precor.
Quod dirigantur opa et actus mei) qui p̄ se tortuosi sūt
(ad custodiēda mandata tua) q̄ m̄hi a te dirigantur
vie mee ego michi non sufficio.
Stinā dirigantur vie mee q̄. **T**ūc non cōfundar) in
futuro iudicio (cū) p̄fecte (p̄spexero in omnib; mādātis

uis) cognoscēdis et custodiēdis / in omnibus dico ne peccando extra unum efficiar omnium reus quo ad penam damni.

Si direxeris vias meas non ero tibi iniquus quia. **C**onfitebor tibi) confessio et laudis (in corde meo dico) et iustificato a te (pro eo quod didici) a spiritu sancto, interius loquente michi vel a sanctis patribus (iudicia iusticie tue) inter que est quod obfians precepta tua iustificat hic a peccatis et in futuro consequitur vitam beatam.

Dico laudabo te recto corde et animo super. **I**ustificaciones tuas custodiā) opera iusticie faciēdo / et quia scio dyabolum circumire ad impediendum (non me derelinquat gratie tue assistentia) quia si ad memorem subtraxeris mandata tua meritorie adimplere non poterō.

Propheta edocēs adolescētē etatē corrigere vitam suam dicit quare do. **I**n quo corrigit adolescentior vitam suam) depravatam sequendo passiones et occupaciones iuueiles corrigit et ad probitatis normam reducit / rīdet o dñe (in custodiēdo sermōes tuos) quia et passionum reprehensiones et mentis rectitudinem operantur.

Et quia in custodiēdo sermōes tuos est cor: recto adolescentis ideo. **I**n toto corde meo exquisiui te) ita ut nulla particula cordis mei vacet ab iniquitate tua (et pro cor ut me adiuues ad implēdo mandatorum tuorum). **I**n corde meo) in memoria mea (abscondi precepta tua) diligēter memorie commēdādo sciēs non aliter a peccatis me abstinere posse nisi assidua cor: recordatione / et hoc est quod sequitur (ut non peccē tibi)

Benedictus es dñe) omni benedictione et laude dignus de bono quod in me iniequisti erudiēdo me in eloquiis tuis (doce me iustificationes tuas) proficiēdo quod inchoatum est quia frustra absconduntur in corde eloquia nisi sequantur opera iusticie. **D**oce me dñe eloquia tua **Q**uia) his doctus (pronunciaui alijs) credentibus et dignis (omnia iudicia quae didici per prophetas

et apostolos tuos q̄ sūt os tuū) **I**n via testimoniorū
dilectionis tue ad nos q̄ sūt in carnacō natiuitas mors
resurrectio et h̄mōi (delectatus sū) **I**tē in via testimonio-
rū que est xp̄us in quo sūt om̄es thesauria scientie dei
absconditi delectatus sū (sup om̄es diuitias seculi)

Et q̄ tantē suauitatis sūt testimonia tua ideo deinceps
assidue. **E**xercebor in mandatis tuis) cogitādo et
opando et in h̄is exercitatus (considerabo) perfectius
cognoscēs (vias tuas) **E**x illa exercitacōne eueniet
etiā hoc q̄. **I**n iustificacōib; tuis meditabor / nō obli-
uiscar fm̄es tuos) illas meditabor in h̄is exercebor.
Dico nō obliuiscar fm̄es tuos et ideo. **R**etribue seruo
tuo) q̄ te solū vrū deū agnosco / hoc sc̄z (uiuifica me) vi-
ta gratie tu q̄ vita es et sic uiuificatus / mādata tua dum
p̄sens vita uoluntur (custodiā sermones tuos)

Sed q̄ nō possunt sermōes tui custodiri p̄ obediētiam
m̄i p̄us uideātur p̄ intelligentiā ideo. **R**euela) abster-
ge (ab oculis cordis mei) uelamē littere) et fac me sp̄uali
sensu legis tue mirabilia tēplari (considerabo) q̄c̄ de ley
ge tua q̄d. s. sp̄ualiter significēt (mirabilia) q̄ in lege (tua)
cōtinētur. **R**euela et illumina p̄cor / q̄ **I**ncola ego sū)
p̄grinus sū (in hoc mūdo) et ideo (nō abscondas a me
mādata tua) tāq̄ a p̄grino s; reuela michi tāq̄ amico
et cōmensali ut in obsequiū tuū seruus tuus desudet.

Nam. **C**ōcupiuit aīa mea) maximo affectu ut ampli-
us (desiderarem iustificacōes tuas) id ē opa iusticie tue
nō ad horā ut mali faciūt s; (om̄i tpe) etiā in aduersis.

Ideo utiq; cōcupiui desiderare q̄. **I**n crepasti) flagel-
lādo (supbos) dyabolū. s. in celo / Adam in paradiso terre-
stri q̄ se eleuauerit in supbia et modo p̄ tuos doctores in-
crepas aduersarias ptātes. mēbra dyaboli. hēticos vel

malos hoīes (maledicti) in futuro (q̄ declināt) p̄ sup̄bi-
am et otemptū (a mādatiis tuis) quib; dīcturus es. **I**te
maledicti in ignē eternuz. **Q**uia maledicti sunt qui
declināt a mādatiis tuis ideo p̄coz. **A**ufer a me oppro-
bruū) huius maledcōmis (et otemptū) trāsgressiōis (qz
testimoia tua ex q̄ hui) ad meā instructōe; nō ociose et so-
mnolēt s; strenue et vigilāt. **I**deo aufer opprobrium
qm̄. **P**rimipes). i. spiritus maligni (studiose tracta-
uerūt q̄liter me possent dīcē p̄ otemptū mādatozū tuo-
rum) sed (suus tuus exercebatur in iustificacōib; tuis)
et tāto magis quāto fortī⁹ me impugri ab eis p̄cipiebā
Exerceboz dico qm̄. **M**editacō mea iugiter (vsatur
circa testimoia tua/et o silū meū) est seruare (iustificati-
ones tuas) qz vitā pollicentur eterna; . **A** dicitur id est
diuncta ē (aīa mea corpi terreno) et corruptibili o sentis-
ens ei ad aliq̄ illidta/ne ergo inualecat p̄ccm (fortifica-
me) vita gratie dādo michi facultatē ne aīa cōsentiat
corpi/scio enī qz o cupiscētia carnis mortē opatur/viufi-
ca dico (scdm v̄bum tuū) **V**aleat illud nō in solo pane
vīuit homo s; in omni v̄bo qd̄ p̄cedit de ore dei qz sicut
pane corpus roborat/ita v̄bo dei robur mētis auget.
Quod p̄to obtinere o fido qz. **D**ias meas) malas et
iniquas in quib; inceserā o hītēdo (enunciaui et exaudi-
sti me) p̄cā mea dimittēdo/et quia dedisti veniā ideo o
dne (doce me iustificacōes tuas). i. de cetero fac me op̄-
rari scdm p̄cepta tua. **Q**uia nō ē satis bona agē nisi fi-
at debito modo et ordīe/ait. **D**īa iustificationū tuā-
rum) q̄s legis littera p̄tulit (instrue me) da michi verū
et plenū spūalē intellectū. et ego sic instructus (exerce-
boz) mltiplici opacōe (i mirabilib; tuis) q̄ i figuris latēt
Exerceboz dico sed quādo qz. **A**nima mea dormitavit)

id est a bono opere tepuit (p̄ tedio) imbecillitatis corpore
s̄ tu dñe (o firma me) deinceps (in v̄bis tuis) ut ablato
pcc̄i somno instāter in eis vigilē. ¶ **S**ut possim confirmari
o dñe. **D**esideriū illud p̄ qđ ad pcc̄m venitur seu dya
bolū qui est omnis (via iniquitatis amoue ame) tua gr̄a.
ne possit michi p̄ualere et in aliqđ viciū ingerē (et scđm
legem tuā) apđ te institutā q̄ ē ut semp misereris (mis
serere mei) ¶ **M**iserere dñe q̄ iā. **R.** legi viā veritatis
id ē xpm imitari et eius legem seq̄ (et iudicia tua) quibz
iudicas et iudicabis ut ē illđ om̄s q̄ credit in filiū hoīs
habz vitā eternā / et illđ q̄ nō credit iā iudicatus ē (non
sum oblitus) s̄ illa teneo in memoria et ea mecum sp̄ tras
ctavi. ¶ **N**ō sū oblitus iudicia tua s̄ potius. **A**dhēsit
(i. firmus et stabilis fui) in p̄ceptis tuis quibz voluntatē tu
am testaris) et q̄ hīs adherēs āteriorz pcc̄oz indul
gentiā merui (q̄so ne patiaris me de iteracōe pcc̄i ofun
di) ¶ **N**ō tm̄ ad hēli testimonijs s̄ etiā. **L**ucurri) expedi
te (viā mādatorz tuoz) ope exequēdo et hoc ideo (q̄
dilatasti) āpliaisti cor meū caritate / paciētia lōganimita
te et filibz v̄tutibz. ¶ **D**ixi noli me ofundere s̄ potius.
R. egem pone michi dñe) p̄ficere volētā nō veterem
tm̄ nimis oneratē et imperfectā sed (eā que ad p̄fectōez
iusticie) deducat q̄ ē sola lex noua et eā habitā (ex q̄rā)
in ea p̄ficiēdo (semper) q̄ diu vivā. ¶ **E**t q̄ nō ē satis inq̄
rere nisi intelligā qđ exquiro. **D**a michi intellectum)
ut ad eius altā pueniā in quibz tota lex pendet et pro
phete / et habito intellectu (scrutabor legem tuā) p̄fe
ctius agnoscedo (et custo diā illā in toto corde meo) om
nes vires meas ponēdo ut possim mādata tua adimplē
Legem pone dico et etiam. **D**educ me) per gratiā tuā
(in semitam mādatorz tuoz) id ē altiora et strictiora.

consilia tua data in euangelio (q̄ ip̄az) .s. semitā (volun-
tāq̄ tutiorē. pulcriorē. et breuiorē) Et q̄ ip̄a bona volū-
tas a te ē oro **I**nclina cor meū ut magis et feruētius
ac deuotius ferat̄ (in testimōia tua / et nō in auariciā) ali-
quā alitudinis vel pecunie que est ydolorū seruitus.
Dico non inclines cor meū in auariciam sed potius.

Auerte oculos) interiores (ne occupent vana seculi)
nec delectentur in hijs terrenis que vana sūt et caduca /
aut p̄pter vanitatem bonū faciant sed (in te metipso qui
es veravita viuifica me)

Quia vero timor auertit a vanitate precatur dicens.

State) .i. firma immobiliter (seruum tuum in cloquio
tuo) ut ei firmiter obediatur (in timore tuo) in quo declinat
omnis homo a malo.

Benedico auerte oculos meos a vanitate et etiam.

Amputa) falce tuē gr̄e (obprobriū) .i. p̄ccm ex quo
sequitur obprobriū si q̄ occultū nescius habeo (quod) tñ
cōsiderata hūana fragilitate (suspectus sū) ne aut̄ in
die iudicij de eo possen) ounci tibi iudici a deo cōfiteri
(q̄ iudicia tua dulcia sūt) ostēti. nō seuera. Et q̄ dul-
cia sūt iudicia tua. **E**cce occupiui mādata tua) ad im-
plere (in eq̄tate tua viuifica me) hoc enī ē vnū miseracō-
nis tue donū ut eloq̄a tua custodientes / in tua equitate
viuificemur. **C**ōcupiui mādata tua. **E**t) ut ea p̄fici-
am (euemiat) de celestib) (sup. me misericōdia tua) q̄ me sal-
uandū p̄misisti quā ut sequar (veniat xp̄us redimere
nos sc̄dm p̄missiōz tuā) sc̄dz abrahe q̄ in semine eius be-
nedicerentur omnes generacōes. **S**i ueneris redimere
nos. **R**ñ debo) audacter (obprobriose loquētib) de fi-
de mea) illis a quib) crucifixus es vel quib) scandalū est
vel stulticia q̄ ybū caro factū ē / et non timebo (q̄ speraui

in sermionibus tuis) quibus dictum est. Nolite cogitare quomodo aut quid loquamini) quae sunt michi bona arma et fortissima turris fortitudinis a facie inimici. **Q**uia vero multi urgentibus malis negant fidem precor) quod. **N**e auferas). id est auferri simas (Verbum veritatis) Verbum fidei (de ore meo) in persecucione mea (usque quaque) id est per omnia ut ipsa) fidem negem (quod metu iudiciorum tuorum plus merito speravi) a te quod non auferas de ore meo Verbum veritatis. **E**t si non abstuleris a me verbum veritatis (custodiam legem tuam in omni tempore) vite presentis. **S**ed sequitur. **E**t ambulabam in latitudine) caritatis in qua tota lex praecedet quod in deum et in proximum dilectionem meam extendo nec non in inimicos quod maius est (quod mandata tua quamvis) diligenter ea perscrutans ut crederem et intelligerem. **A**mbulabam. **E**t) etiam (loquar) constanter et intrepidum (in conspectu regum) et principum et principum qui terram poterant (de testimoniis scripturarum tuarum) certans pro veritate usque ad mortem (et non confundebam) timore vel pudore ut cedere eis a tacerem propter eos) sic in beatis martiribus patet. **E**t meditabar in mandatis tuis) quae dilexi) ut opus meditationis et dilectionis perficerem fructum.

Et quod meditatio mandatorum sola non sufficit sine ope ait.

Et leuavi manus meas) a peccato mundas) ab effusione sanguinis innocens alienas (ad mandata tua) adimplenda (quae dilexi et exercebo) in iustificacionibus tuis) sollicite mentis affectum inuoluendo ut quam in hijs per litteram indicat) spiritualiter possim adire. **S**icut iustus ut ego in exercitacione mea strenue laboro et in labore habeo consolacionem.

Semper esto tibi tui) facta (suo tuo) in scripturis sanctis) promissionis vite eterne (in quo michi spem dedisti) adipiscendi vitam eternam. **H**ec) spes (solata est me in afflictione mea) quia eloquium tuum michi) in hijs angustijs posito

eternae (vite pabulum subministrat) ¶ Vere solatus sum
in afflictione mea quod et si. Superbi iniqui agebant valde ius-
tos et bonos multipliciter persequendo. verum tamen quod tunc cumque
me impelleret ego (a lege tua non declinaui) ad quod tamen in
stabat superbi. ¶ A lege autem tua non declinaui sed.

Memor fui iudiciorum tuorum quibus a principio mundi obe-
dientes remuneras et impios dandas / et quod unusquisque
sanctorum permissu tuo affligitur in presentia / ut consolacione acci-
piat in futuro (et solatus sum) ego quod agnosces sine dei or-
dinatione nullum interficere posse solatus sum in tribulacionibus
meis certum me sciens remunerandum a te. ¶ Vir iustus licet
in se solatus esset dolebat tamen de peccatoribus. ¶ Vnde ait.

Defectio .i. afflictio et dolor (tenuit me per peccatoribus)
non pro michi mala inferentibus sed (per derelictibus legem tuam) que
sunt multi valde. ¶ Pro illis deficiebam sed ut auferre te dum
a me cantabam tibi psalmos et ymnos in corde meo vnde.

Laetabiles) et ad dicendum delectabiles (michi erant lau-
des tue / in loco misere vite presentis) in qua peregrinamur a
domino. Memor fui in cantando tibi laudes non solum de die sed
etiam (de nocte) non solum tempore prosperitatis sed etiam aduersitatis (noctis
tui) .i. agnouisti te esse dominum me suum et iustus esse quod dominus suum
corrigat (custodiu) .i. patientiam habui que precipitur (in lege
tua) ¶ Hec) nox aduersitatis (facta est michi) ad ueritatem
(quia) in hac aduersitatis nocte (iustificationes tuas ex-
quisiui) homo enim in aduersitate magis querit iustificari quam
in prosperitate. ¶ Propheeta in persona viri iusti qui reliquit
mundi superbiam honorum fastigia diuitiarumque iactantiam ait. O
Domine tu es (portio mea) non elegi michi in partem aurum vel
aliquid mundanum sed te solum que es vera via ad beatitudinem / et
quod te in partem meam elegi (deliberaui de creui) apud me ipsum
(custodie legem tuam) ¶ Proposui custodie legem tuam sed quod

viribus meis nō sūdo. **D**ēp̄catus sū faciē tuā in toto
corde meo/miserere mei sc̄dm̄ eloquū) p̄ qđ p̄m̄h̄isti ut
peccator ē in mortē nō obrueres s̄ misericōdia cōsolares.

Miserē de p̄cor q̄. **R**ogitau) diligēter (vias meas)
priorēs & agnou) q̄ nō erāt recte & ideo (uerti pedes
meos). i. affectus meos (in testimōia) p̄ceptoz tuoz
ut ibi haberēt viā q̄ illa nō smūt errare. **P**roposui, cu:
stodiē legē tuā sic q̄ etiā. **M**aratus sū) prompta vo:
lūtate (ut custodiā mādata tua & nō sū turbatus) aduer:
sis me vndiq; cūcūstātib; q̄ p̄pter x̄pm̄ patus sū ad iusa
om̄ia sustinere. **N**ō turbo: in adūsitatē patet qm̄.

Funes) id ē d̄cep̄cōes. iniqua exprobrātiū iacula et
alia impedimēta quib; inimici mei post se me retrahere
conabātur (cūcūplexi sūt me) ex omni p̄te frustra tñ q̄
(legē tuā nō sū oblitus) **V**ere nō sū oblitus q̄.

Media nocte surgebā ad laudādū te) de omnibus
gratias agēs etiā (de hoc q̄ me iudicabas flagellādus
ut iustificares) q̄ hoc signū ē q̄ sū de familia tua.

Quid p̄ singula. **M**articeps ego sū om̄iū timētū te)
timore filiali (et custodiētū mādata tua) **D**e cōstan:
tia in adūsitatib; in dño cōfido q̄. **M**isericōdia dñi
plena ē terra) q̄ om̄ia dat nobis ex sua misericōdia q̄
solem suū oriri facit sup̄ bonos & malos (mandata tua
doce me) ut intelligā. p̄dicem & ope adimpleam.

O dñe p̄pono in bono firmiter stare & deo quia.

Hom̄itatē fecisti cū seruo tuo) peccātē ad penitētiā ex:
spectādo. penitētes ad p̄fectū p̄mouēdo. p̄ficiētē ad
gloriā p̄ducēdo/ et hoc fecisti nō sc̄dm̄ meritū meum s̄
(sc̄dm̄ p̄missionē tuā) ne peccātē in ira punires. s̄ miseri:
cōrdia cōsolares.

Sut amplius in gratia proficiam.

Homitatē) doce me' inspirando caritatē ut ex amore operer et sit michi boni delectacō (disciplinā doce me) in tribulacōe paciētā tribuēdo / et sciētā doce me illūando intelligētā (qz mādati tuis credidi) .i. ea ope pleui. Doce me qz cōfiteor qz. **D**eliqui) p aētualem culpā a qua culpa nō poterā liberari nisi p disciplinā / deliqui dico (priusqz hūliarer) a te p correctōnem (ppterca) ne rursus flagellis hūliarer (mādata tua custo diui)

Deinde laudat iudicē ut mixtret dicens. **B**onus es tu) in te et essentialiter bonus (doce me opa iusticie) eo qz bona snt sic et tu bonus es. ¶ Et necesse ē ut doceas. qz

Multiplicata est sup me iniquitas supboz) demonum intentiū impellere in pccm nō tū refriguit in me caritas qz (ego toto corde meo scrutabor mādata tua) solatiōne requirēs in eis. ¶ Multiplicata ē sup me iniquitas supboz. qz **C**oagulatiū) .i. induratiū (est cor eoz sup me) tra quoz obstinacōem (refrigeriū suscepi in meditacōe legis tue) ¶ Disciplinā dixi doce me quia.

Bonū michi qz hūliasti me) .i. qz me diuersis tēptatiombz exercuisti qz p hoc (didici mādata tua) implere que nō in supbia sed in humilitate discuntur.

Bonum michi lex) euangēlica (ore tuo prolata) qz vbiqz et in omnibz me solatur (super quāta scūqz diuinitas et quecūqz amabilia huius seculi)

Bonū michi lex oris tui et iustū est quia o domine.

Manus tue) potētia et sapiētia tua quibz volūtas tua omnia operatur (fecerūt me) ad ymaginē et similitudinē tuā (et plasmauerūt me) scdm corpus / et ideo qz ob hoc obligor ad seruičiū tuū (da michi similitudinē intellectus) illūna intellectū (ut mandata tua clariius intelligā) sepius in meditacōe reuoluā et deuotius splectar.

Propheta in persona ecclesie/ da michi dñe intellectū.
qd si feceris. **Q**ui timet te) timore filiali. i. sancti viri fi-
deles tui (videbunt me) sic illuati (et inde letabuntur) de
perfectu meo spūali hie et in futuro. Item ppter hoc debes
dare intellectū (qz in vbo tuo) id ē filio tuo/ vel vbo tuo
quo bonis bona pmittis (super spau) **T**uo da intelle-
ctū qz iā. **C**ognoiu) qz (iudicia tua) qbz iudicas faci-
entes mādata et nō faciētes sūt non tm equa s; (eqtas)
qz a iusto et equo nūq; diuidit. **C**ognoiu ec qz (iusto tuo
iudicō me hūiliasti) in hys miseris deiciēdo me in necē-
tate moriēdi ppter inobediētie supbiā pmoꝝ parentū
ut corrigeres. **S**z otrahas miseras pcor. **F**iat mi-
sericordia tua michi suo tuo) ut q ad tpus sui hūiliatus
eterna gaudeā solacōe (scdm pmissum) quo pmihisti
ut post hūilitatē afflictōis tribueres pfidiū solacōis.
Vemāt michi miseracōes tue) .i. affectus pie affecti-
onis et misericōdie tue (et viuā) vita grē in pnti/ et vita glo-
rie in futuro q solaxra vita ē qua q viuit nō timet mori/
et hoc ideo (qz lex tua meditacō mea est) q disponit ad
grāz habēdā et ad habitā augēdā. **S**ic me viuifica
p misericōiaz q hūiliter obedio. s; **C**ōfundatur supbi) in
peccatis suis (ut agnoscat inique egisse aduersus me/
ego aut in mandatis tuis adimplēdis/ ostendens eis
exēplariter que oporteat eos facere (exercebo).
Et qz otra impugnacōes malozū opus ē auxilio bono-
rū ait. **C**ōuertāt in auxiliū meū) omēs (timētes te) fili-
ali timore (et q nouerūt testimōia tua) itelligēdo et opādo
Pro me spēaliter pcor qz. **F**iat cor meū immaculatū)
p remissionē omniū pecōꝝ (in opib; iusticie) q iustū fa-
ciunt hoīem (ut iudicō dānacōis snia me nō ofundat)
cū impijs qñ dicetur eis. **I**te maledicti et cetera.

Vox pphie in persona sanctorum p̄m vel ecclie. Deficit
om̄ib; aīa mea solius saluatoris accessa desiderio) q̄ (in v̄
bū tuū) qđ in p̄ncipio deus erat ap̄ d̄ deū (sup̄ meīta mea
sup̄ sp̄au) ut ab eo redēptus. in p̄riaz reducatur. **A**nima
mea defec̄ ab om̄i appetitu terrenoz̄ a ec̄. **O**culi mei de
fecer̄) oculi mei interiores p̄ maḡtudi die desiderij (in p̄
missum tuū) q̄ de celo vires / defecer̄ oculi mei dico (dicē
tes q̄n̄ solabeis me) mittēdo saluatore. **I**n defectōne
sp̄ualiū oculoꝝ. **F**cūs sū) ieiunādo. vigilādo. orādo a in
alijs sp̄ualib; exercitijs (sic̄ uter in pruina) ab ardore
pecc̄i in frigidatus a noxijs desiderijs mortificatus (p̄ ce
pta tua) q̄b; boies iustificat̄ (nō sū oblitus) quon̄ ea sp̄
custodirē a adimplerē. **C**ū fcūs sū sic̄ uter in pruina
o dñe. **Q**uot sunt dies serui tui? .i. q̄ diu patiar ego
istas miserias / q̄ diu retardabor in huius mūdi tēptati
om̄ib; et necitatib; (q̄n̄) in sup̄ (facies de p̄seq̄tib; me
iudiciū) .s. de dyabolo a satellitib; eius / cōtere vloc̄ter
sub p̄dib; nominis q̄ nos p̄sequūtur. **O**pus ē ut fa
cias iudiciū q̄. **N**arrauerūt michi iniqui) hērici et pa
gani (multa fabulosa et oficta) ut me a veritatis tramite
detoz̄ q̄rent (s; nō sūt michi ista placita sicut lex tua) que
est lex immaculata lex veritatis. **S**ūde sequitur.
Nō sūt ut lex tua qm̄. **O**mnia mā data tua veritas) nul
lo errore. nulla falsitate p̄miscēt̄ ut pote q̄ ab ineffabili
veritate a inobfuscabili diuinitatis. luce sūt deriuata / talia
aut̄ nō sūt hēricoz̄ p̄cepta s; falsa vana erronea a q̄ in
p̄dicōnē deducūt / et q̄ tu a veritas me delectat (persecuti
sūt me) multa mala inferēdo ut saltē me p̄ hoc sue volū
tati subicerēt / s; tu dñe (adiuuā me) o tra eoz̄ deceptōes
et p̄secuōes. **O**pus est ut me adiuues dicit ecclesia /
qua tot fideles pro defensione veritatis tue ab iniquis

infidelibus occasi sunt quod. **P**aulominus). i. fere (cōsus-
mauerunt me in terra) quod est afflictōis locus sic celū solā-
tionis sed non valuerūt in toto me extinguerē / quoniam (ego) in
mētibus mēbris meis (nō dereliq̄uitatē mādatorū tuorū)
Sed ut possit pseuerare usq; in finē ait. **S**ecū dū miseri-
corādiā tuā) ut possim viriliter resistere persecutorib; meis
(et custodiā quā in lege mādasti) vel in euāgelio p̄tulisti.
Merito deo custodire testimōia tua quia. **V**erbū
tuū). i. obfuātia mādatorū tuorū (in eternū p̄manet) in
celestib; spiritib; qui dei mandata semper obseruant et
nūq̄ ab eis per transgressionem recedunt.

Et quod non solum in celestib; creaturis permanet verbum
dei sed etiā in terra ait. **I**n generacōe) priorū iustorum
(et in generacōe) iustorū noui testamēti (p̄manet veritas
tua) quod nūq̄ defuit in sanctis tuis (fundasti ecclesiam) in
vtrōq; p̄p̄o in fundamēto vno quod est xp̄s et p̄manet veris-
tas in ea et hoc dispoſicōne diuina. **U**nde sequitur.

Ordinacōe tua pseuerat lex) veritatis tue in ecclesia et
racō ē (quoniam omnia) t̄p̄alia et eterna (seruiūt tibi) omnia enī
p̄ tuo nutu dispoſis et si diuerso modo. **C**ōfitebor quod
lex tua ita valida ē contra afflictōes huius seculi quod

Nisi quod lex tua meditacō mea ē) et non t̄m ut scā sed ut
p̄ficiāz (fere p̄sissem in afflictōe mea) **E**t quod meditati-
one legis tue me a p̄dicōe liberaſti ideo. **N**ō obliuisc-
tar iustificacōes tuas) p̄ totā vitā meā (quod in ip̄is iustifi-
cacōib; viuificasti me) per earū meditacōnē p̄seruando
me a morte p̄cc̄i. **E**t quod viuificasti me. **T**uus sū ego
seruiēs tibi) p̄ omnia / et ideo (saluū me fac) p̄ducendo
ad eternitatē (quod iustificacōnes) in lege tua contentas
(studiose exq̄ſui) ad intelligendum et cōplendum.
Necesse habeo ut saluum me facias quoniam.

Ne expectauerit peccatores) quia in hiis diebus latitantes oportu-
num tempus ad ydoneas correptiones quare ad hoc (ut per-
deret me) faciendo me sentire ad malum sed in de non perit (quod
testimonia tua intellexi) quod me decipi non permittebat. **I**n quibus
testimoniis tuis intellexi. **D**ominus virtuose perfectiois
sue consummationis finem esse latum mandatum tuum valde. scilicet pre-
ceptum caritatis. finis enim precepti caritas. quod preceptum ita latum est
ut ad inimicos se extendat. **V**idi legem caritatis que est finis
consummationis et ideo. **Q**uod. id est. quod fortiter quod vehementer (dile-
xi legem tuam domine) in cuius signum (omnium meditatio mea est)
Et ideo. **S**uper inimicos meos iudeos. paganos. et he-
reticos (intelligentem me fecisti) veritatem tuam (quod mandatum
tuum) ducit me ad eternitatem quod non facit inimicos quod illi
vel non intelligunt spiritualiter sed per se / vel non operantur.
Et non tamen super inimicos meos prudentem me fecisti sed.
Super omnes docentes me) scribas et phariseos qui se cla-
uam scientie habere dicebant (intellexi) sacre scripture verita-
tem / et hoc ideo (quod testimonia tua meditatio mea est). id est. dili-
gens in quodammodo in spiritu non in littera. non enim in littera sed in spiritu
quiesco quod meditatio non est illorum quod falsa ibi sentiunt et do-
cent. **N**on solum super docentes sed etiam. **S**uper senes). id est. an-
tiquiores sacerdotes et principes (intellexi) melius enim intel-
ligit nouus populus qui hic loquitur qui accepit quam ille semper
iudaicus / et hoc ideo (quod mandata tua quod sunt) interiorius non
exteriorius. **Q**uesiui mandata tua et pleui vni. **A**b omni
via mala) quod ducit in perditionem (prohibui affectus meos /
ut custodiam verba tua) quod aliter fieri non poterat /
Non enim peccata et mandata se operantur. **I**udicis autem tu-
is) qui pertinent ad regulam viuendi ostendit in lege tua (non decli-
nauit / quod tu) cui obedire debeo (legem posuisti michi) quod si
ab hiis declinarem iudicis / eternum iudicium odenderem.

Merito dilexi legem tuam et diligo quia.

Eloqua tua facta sunt michi valde dulcia) viribus anime mee/dulcia dico (sup mel et fauū) quāta dulcia sunt ut eis de gustatis omnis erroris amaritudo de corde confestim recedit. **D**er obediētiā mādatorū) veniēs ad altitudines sapiētie (intellēxi) nō esse ābulādū cū impīs (p̄pterea omnē odiū viam iniquitatis. **D**ilexi dñe legē tuam p̄tē dulcediez quā inde sensi. etiā diligo/ q̄. **V**erbū tuū) p̄ moysen et alios p̄phetas ad nos delatū (ē lucerna) in testa et veritas sub figura (affectib; meis dirigēdis ad te) lucerna q̄dē in huius sc̄li nocte lucēs ut p̄caueas laqueos fumū. i. a p̄cipitō fouearū q̄s dyabolus nob̄ p̄parauit/ q̄ p̄uidētia mea vitare non possem (et lumen semitis meis) hoc lumie p̄eunte / dum vie huius semitas gradimur ad illam quē via vera est perducamur. Et ideo. **I**uravi et) firmiter (statui custodire iudicia iusticie tue) per quam peruenitur ad salutem.

Iuravi custodire iudicia iusticie tue tāq̄ verus amator eius et p̄ illā. **H**umiliatus sū valde) h̄o tu (dñe viuifica me) aliter parū valeret hūilitas mea sc̄dm v̄bū tuū ut sc̄dm verba tua viuam et oīa cū discrecōne faciam. Et ideo de p̄cor. ut. **S**acrificia laudis) caritate nō timore oblata (bñ placita et acceptabilia et delectabilia sūt tibi dñe/ et iudicia tua doce me) ut illa intelligā et ope cōpleā. **D**oce me opus ē. s. ne errem q̄. **A**nima mea) id ē mors et vita anime mee ē (sp̄ in maib; meis). i. in opib; q̄ si desmo bñ opari/ morietur aīa mea (et legē tuā non sū oblitus) imo iugi meditacōe illam retinui ut regulaz opacōis mee. **L**egem tuā nō sū oblitus q̄ licet. **D**eccatores) et spūs maligni (posuerūt michi laqueos) scilicet minas blandimenta seculi. quascūq; malas

persuasiones et persecuciones ut caderem/tñ (de mādatis
tuis nō errau) male intelligendo vel oītra opando.

Nō errau dico imo. **H**ereditate acq̄siui) .i. firma pos-
sessione qz (testimōia ⁊ p̄cepta tua hēditas mea in eter-
num/qz in eis exultat et delectatur cor meū) **E**t ideo.

Inclinaui cor meū ad faciēdū mādata tua) p̄seuerāt
usqz in finē vite mee (p̄pter retribuōnē) vite eterne ut
illam merear p̄cipere. **V**ox p̄phete in p̄sona ecclie.

In signū qz dilexi legem tuā. **I**niquos) nō qz hōies s;
qz mali .i. iniquoz vicia (odio habui/qz legem tuā dile-
xi) cui ip̄i adūsantur. **C**ū iniquos deuītē et custodiam

legem. **A**diutor meus) ad bona faciēda (et susceptoz
meus) ad mala p̄cauēda (es tu) vel adiutor in p̄sentī et
susceptor in futuro (et in v̄bo tuo) nō in legē nō in p̄phē-
tas s; in diuinitatis p̄fidū in quo nullus decipit in quo
a morte absoluumur (superesperaui) **I**deo.

Decimate a me) vos (o maligni) separe vos a meo
confortio in quozū p̄ntia diuinā nō valeo tenere religio-
onem/et vobis decimatis ⁊ separatis (scrutabo: mādā-
ta dei mei) que michi spem prestāt ac solamen.

Cupio dñe scrutari mādāta tua et ut hoc bñ possim.

Suscipe me) ad te fugientē/tuā doctrinā cupiētē a ma-
lorū impugnacōib; liberando (scd̄m eloq̄ū tuū) illud .s.
Venite ad me omnes qui laboratis ⁊ ego reficiam vos
(et viuam) in anima vita gratie (et nō confundas me ab-
expectacōne mea) vite eterne s; da obtinere qd̄ spero.

Non confundas dico s; potius. **A**diuuā me) in hac vita
ad bñ operādū qz p̄ me nichil possum (et saluus ero) tuo
auxilio adiutus (et meditato: in mādatis tuis) sine fine.

Ideo meditato: in mādatis tuis quia attendo qz

Spreuisti omēs descēdentes a mandatis tuis) et hoc

ideo (q̄ iniusta cogitacō eorū) ē ⁊ vere iniusta q̄ volū-
tarie recedūt a iusticia. **Preuaricātes** a lege dei na-
turali siue sc̄ptura (reputauit peccōres terre) q̄ terrenis
inuoluūtur delictis / et ideo ne de numero horū inueniar
(dilexi testimōia) q̄ in lege (tua) sūt. **Dilexi** dñe testi-
mōia tua ⁊ ne mouear ab illis. **Confige** sp̄me refre-
na (timore tuo carnales occupacōnes meas) tecū ueni-
re. tibi cōmori / tecū sepeliri patis sū / ut in futuro tibi re-
surgē merear (a cōsideracōe futurorū iudiciorū tuorum
timu) **Timu** et ideo. **Feci** iudiciū) configendo car-
nes meas (feci iusticiā) opus iusticie exeq̄ndo (nō per-
mittas me tradi calumniantib; me) spiritib; malignis
q̄ sp̄ nocē michi moluūtur. **Nō** tradas me s; potius.
Suscipe me ut patronus (seruū tuū) non alterius (in
bonū). s. quē illi impellūt ad malū ut. s. (calūniādo non
superēt me supbi). s. dyabolus ⁊ mīstri ei⁹ q̄ supbissimi
sūt. **Debes** suscipe qm̄. **Oculi** mētis mee a se defecer-
rūt) attenuati sūt ardēter intueōdo (in salutare tuū) xp̄m
ut ab eo ueniat auxiliū michi quia nō possum pp̄ria uir-
te cōsequi salutem / defecerūt etiā oculi mei (in eloquium
iusticie tue) rimando eius secreta quā transcendit hūa-
ne intelligenētie facultatem.

Et ideo. **Fac** cū seruo tuo sc̄dm̄ misericōdiam tuā) nō sc̄d-
m̄ merita mea ut per tuā gr̄am suppleas hūane infir-
mitatis defectū (et iustificacōnes tuas doce me) ut earū
utilitatē sic sepius optaui possim adūtere. **Bñ** dico
fac cū seruo tuo q̄. **Seruus** tuus sū ego) et quia seruis de-
bet intelligere uolūtatē dñi sui ideo (da michi intelle-
ctū ut sciā testimōia tua) cōgmicōe pleniori ⁊ implecōe.
Et debes facē q̄. **Tēpus** ē faciēdi) ut. s. des michi intel-
lectum vberiorē legis tue per quā possim defendere tra-

hereticos q̄ (dissipauerūt legem tuā) in dei heretici nō
recte s̄ puerse eā interptātes. **¶** Illi dissipauerūt ego
aut ecōtrario. **D**ilexi mādata tua) veraciter intellecta
ad defendēdū (sup aurū) qđ p̄ciosius est inter metalla
(et super topanon) qđ om̄iū gēmaz pulcritudmē vicit.
¶ Propterea ad om̄ia mandata tua) toto studio (diri
gebar) implēda (omnē viam iniquam odio habēs)
Ad mādata tua dirigebar merito q̄. **¶** Mirabilia). i. di
gna admiracōne sūt (testimōia tua) bonitatis dū video
q̄ et qualia et quot olīm in abrahā et filijs isrl̄ et in cete
ris fecisti (ideo scrutata ē ea aīa mea) querendo eoz
intellectū/ut cetera te declarāte agnoscaz. **¶** Et scrutās
ea inuenio q̄. **¶** Declaracō s̄ monū tuoz) q̄ in lege et p̄
plexis d̄n̄ctur p̄ nouam lege facta tenebras nostras
(illuminat) et dat (intellectū humilib) ut intelligant.
Quia mādata tua desiderabā et nō erat michi bñ vñ pos
sem. **¶** Aperui os meū) petēdo. pulsando (attraxi) bonis
meritis (spiritū) sanctū quo facerē qđ per me facere nō
poterā. **¶** Et q̄ de dei v̄hem̄ter oro. **¶** Aspice in me).
oculo pietatis (et miserere mei) sic iudicas miserendus
alijs (diligētib) nomē tuū ita de me iudica) **¶** Misere
dico et **¶** Versus meos dirige) nō scđm carnales volu
ptates s̄ (tua iussa) ut nō qua ego volo s̄ qua tu iubes
semita incedā (et nō d̄n̄ct̄ mei aliq̄ iniusticia) q̄ tuo s̄
famulatuī om̄ino mācipatus. **¶** Et etiā **¶** Redime) libe
ra (me a falsis criminacōib) hōim) ut liberer̄ quieto ani
mo (custodiā mādata tua) **¶** Et ut possim illa custodire
¶ Faciē tuā illumina sup̄ fuū tuū) dādo michi sp̄ualem le
gis intelligētā (et doce iustificacōes tuas) ut qđ in illis
cerno per speculū. certa d̄tēplacōne aspiciam.
¶ Oraui et debeo a te d̄ne exaudiri quia et si alias peccavi

veram tñ penitentiã egi. **L**opiosas eni lacrimas deduxerunt oculi mei/ quia non custodierunt legem tuam)

Merito deduxerunt lacrimas oculi qz scio qz. **I**ustus est dñe/ et rectũ iudiciũ tuũ) hec eni duo om̃i sũt metuenda peccãti. **R**ectũ iudiciũ tuũ dico/ vñ. **M**andasti) per multos ⁊ multo tpe (legem tuã) otinẽtẽ (iusticiã ⁊ testimonia tua) cõtinẽtia (veritatem valde obseruari) ita ut nullo obstãte p̃termittãt. **E**t qz inimici mei negligũt custodire legẽ ⁊ tuã. **T**abescere) deficere (me fecit zelus meus) sup domo dñi dolens (quia oblitũ sũt ṽba tua inimici mei) obliuiscẽtes eni p̃cepta legis fecerunt domum tuã spelũcã latronũ. **I**deo iste zelus ẽ michi quia.

Eloquũ tuũ ẽ valde ignitũ) exurit vicia et accedit hoĩem ad amorẽ dei et domus eius et ostra impios illuminat (et seruus tuus dilexit illud) **E**x p̃sona ppli xp̃iani/ zelus iste ẽ michi ⁊ fi. **E**go adolescẽtulus sũ) etate seqũs pplum veteris legis (et otemptus) quia in principio ab infidelibz mltipliciter afflictus nichilominus (iustificacões tuas nõ sũ oblitus) quon semper meditarer et cõplerẽ. **M**erito nõ sũ oblitus qz. **I**usticia tua iusticia in eternũ) quia qui eã sequitur gaudebit in eternum (et lex tua veritas) in nulla sui pte otinẽs falsitatẽ/ veritas est/ nõ vmbra. nõ figura sic lex mosayca. s; res ipsa p̃missa. **P**ro qua veritate legis p̃phã multa p̃ferẽs ait. **T**ribulacõ ⁊ angustia inuenerunt me) nõ tñ fugientẽ s; paratũ ad om̃ia sustimenda et quantũcunq; seuiant inimici tñ (mãdata tua meditacõ mea ẽ) nulla enim tribulacõ me a lege tua diuellere potuit.

Ideo testimonia tua meditacõ mea sũt qz. **E**. quitas testimonia tua) quia sp̃ iusta sũt/ nichil iniquum/ nichil in honestum p̃cipiẽtia (et in eternum) regnum ducentia

(et intellectū da michi) eorū ut p̄ eorū intelligētia (vitā
possim capere sempiternā) ¶ Quia vero tribulacō et ans-
gustia inueniēt me. **C**lamau in toto corde meo q̄
vndiq; sūt hostes visibiles et invisibiles (exaudi me do-
mine) q̄ potēs es (iustificacōes tuas requirā) ut faciā.
Clamau in sup (ad te) toto cordis affectu (saluum
me fac) hoc genere saluacōis (ut custodiam mandata
tua) q̄ b̄ vita patitur eterna. ¶ Ex magno orādi affcū.
Dreue in hō: a oportunā in q̄ solet fieri oracō / p̄ occu-
pau facie tuam ut letus et vigilās tibi occurrerē (et cla-
mau) p̄ fundo cordis clamore (q̄ in p̄missiōib; tuis sup
speraui) sp̄ crescēs in sp̄e q̄ facies. ¶ Et etiā. **D**reue-
nerūt oculi mei mane ad laudādū te) ad modū strenu-
operarij q̄ āte lucē surgit ad opādū (et ut meditarer es-
loq̄a tua) ad intelligēdū et faciēdū ea q̄ suauia sūt et im-
flāmatiua tui amoris. ¶ Quia clamaui instāt et p̄ueni vi-
gilāter / p̄ cor: dñe. **V**ocē meā exaudi scđm misericōdiaz
tuā) nō aliquo meritoꝝ meorū respectu (et scđm iudici-
um tuū) nō quo in futuro iudicabis s; quo supplicib; par-
cis et se clamātes absoluis (uiuifica me) mortuum lege
peccati. ¶ Et opus ē ut iustifices q̄ persecuētēs me ver-
bis et factis. **A**ppropinquauerūt) et alligauerūt (se in-
q̄tati ex qua p̄sequāt me) et ad quā mītūtur me trahere
(a lege aut tua) q̄ phibet p̄seq̄ innocētes (lōge facti sūt
Licet aut inimici appropinquauerūt s; tñ nō nocuerūt q̄.
Drope es tu dñe) sanctis tuis ut eos adiuues et in-
micos repellas (et omēs vie tue veritas) q̄ siue me per-
mittas affligi siue me ab illa liberes totū iuste facis.
Et hoc vere scio qm̄. **A**b initio) quo racōis usū habere
cepi hoc (agnou de v̄bis tuis q̄ immutabilit̄ vera sūt)
Tu dñe prope es. **V**ide ergo humilitatem meam)

qua tibi humilior (et eripe me qz legē tuā nō sū oblitus)
qua dixisti qui se humiliat exaltabitur.

Humilitatē dico vide et eripe/et etiā **J**udica).i. discerne
(causam meā) quā tra dyabolū qui genus humanū te-
net captiuū ago (et redime me) sanguine tuo ab eius cap-
tuitate (viuifica me).i. vita eterna (ppter eloquiū tuū)
quo dixisti qui credit in me non morietur in eternum.

Viuifica me oro dñe qz. **L**onge a peccatoribz) pñdis
iudeis (salus) nostra xp̄us / et hoc (qz iustificacōes tuas
non exquisierūt) ut intelligerent eū in eis figuratum.

Et si a peccatoribz) lōge sit salus tñ nemo desperet qm̄.

Misericordie tue multe dñe) certe multe palā enī ap-
paruisti nō querētibz). vocasti refugiētes. congregasti ig-
naros / te p om̄ibz) obtulisti (scdm iudiciū tuū) quo pecc-
ositentibz) (viuifica me) **I**deo ostēdo a te exaudiri qz.

Multi sūt q̄ persequūtur me) fugādo de loco ad locū
(et tribulāt me) affligēdo ut a lege tua me reto: qre va-
lerent (ego tñ a p̄ceptis tuis nō declinaui) s̄ fortius a de-
bēli. qd̄ persecucōis martirū tpe adimpletū vidē m̄.

A test mōijs nō tñ nō declinaui s̄ de deliatoribz) dolui.

Vidi enī p̄uaricātes) a lege tua et pre dolore (deficie-
bam) zelo caritatis / p̄uaricātes aut sūt (qz eloquia tua)
dulcia tā vtilia (nō custodiēnt) **D**ñe tu verax es. et mise-
ricors / ego vero ostās et zelator legis tue et ideo p̄cor.

Vide qm̄ mādata tua dilexi) zelans p eis in me et in
alijs. ideo in p̄mū postulo (viuifica me) p grāz tuā illā
in me augmētādo / et hoc (in misericōdia tua) qz merita mea
non sufficiunt. **Q**uod utiqz facies quia hoc dixisti in
scripturis tuis que. **V**ere sunt. a p̄ncipio) enī quo
locutus es (om̄ia v̄ba pcedunt a veritate increata) q̄
ineffabilis est scdm quam iudicādū est de om̄i veritate

creata et ideo in eternū sūt stabilia et firma (oīa iudicia
iusticie tue) **V**ox ecclesie siue cuiuslibet iusti/dixi in
misericōdia tua viuifica me et necesse ē q̄. **P**rimipes) hu
ius mūdi rectores (psecuti sūt me) iniurijs otumelijs et
molestijs affligēdo (sine ulla causa) ego tñ fortis in pas
sione q̄ (a v̄bis tuis) q̄b) dixisti q̄ negauerit me coraz
hoīb) / ego negabo eum coraz p̄re meo (formidauit cor
meū) **E**t hoc faciēs. **L**etabor sup eloq̄a tua) q̄b)
locutus es / cū vos psequē p̄pter iusticiā gaudete et ex
ultate qm̄ merces v̄ra multa ē in celo / letabor dico sic (q̄
inuenit spolia) v̄ra victis hostib). **L**etabor dico etiā
in hoc q̄. **A**mīq̄tatē odio habui et abominatus sū) tan
q̄ q̄d vile et dānabile (legem aut̄ dilexi) tāq̄ quid ho
nestū et v̄nle et delectabile iugiter meditādo.
in cuius signū. **S**epties). i. sp̄ toto tpe vite mee q̄ per
septē dies voluet / vel septies. i. hōis constitutis ut moris
est religiosus (et hoc cōfiteō oīa iudicia tua) recta
esse / et iusta licz nob̄ incomphēbilia. **D**ilexi legē tuā
merito qm̄. **M**ax multa) interius in mēte (diligētib)
legem tuā) q̄ enī amat deū pacē cū fratrib) necesse ē q̄
habeat (et nō ē illis scādalu) q̄ nulli sūt occasio ruine.
Pacē habui et etiā. **E**xpectabā xpm̄ tuum) in lege
michi p̄phetisq; p̄missum. s; ne frustra expectarē (man
data tua) q̄ in deū et p̄ximū consistūt dilectōne (dilexi) p̄ q̄
salus et pax acq̄rit̄. **N**ō aut̄ tm̄ mādāta dilexi s; etiā.
Custodiuit aīa mea testimōia tua) q̄ in lege et p̄phetis
mandata fuerūt (et dilexi ea v̄tēmer) ut patris sim p̄
te animam ponere. **N**on autē dilexi tm̄. s; **S**eruauī
mandata tua) tanq̄ rem carissimā (et testimōia tua). i.
illa q̄ p̄tinēt ad cultū patrie q̄ sūt q̄dā iustificacōes diuī
nitatis q̄d tu melius nosti (q̄ omnes cogitacōnes mee

desideria et opera sunt ante conspectum tuum manifesta)
Quia dilexisti suavi mandata ideo o dñe. **A**ppropinquet
de peccato mea usque ad thronum misericordie tue) nec orationem
meam a te repellas/hoc de peccato (da michi intellectum)
quo sapiam et intelligam non secundum scientias mundanas (sicut iux-
ta eloquium tuum) ne per humanam prudentiam euanesca. **N**on solum
appropinquet de peccato mea. sicut. **I**ntret postulatio mea
usque ad conspectum tuum) ut exaudias eam/hoc peto (eripe me)
a malis imminentibus (secundum promissionem qua promissisti tribu-
latis auxilium et liberationem) quia enim est tam diu luctari hic con-
tra carnem mundum et dyabolum. **D**a michi intellectum et tunc.
Exultabunt labia mea ymnis) laudem et honorem glorio-
si nominis tui et hoc faciam (cum docueris me iustificationes tuas)
quod aliter labia non exultabunt mihi ipse doceas.
Quod si ita feceris non solum labia mea exultabunt. sed
Pronunciabit lingua mea) aliis predicando (eloquium tuum)
et iustum est (quod omnia mandata tua equitas) nichil enim est ali-
ud in eloquiis tuis mihi pax/mihi equitas/mihi vita.
Da intellectum et cum hoc. **F**iat manus tua) .i. adiutorium
tuum super me (ut salues me) ab inimicorum incursum quod hac
fiducia peto (quoniam mandata tua elegi) pro omnibus honoribus
diuitiis huius seculi ad faciendum et aliis pronuntiandum quia
hominibus sunt ad salutem. **I**deo manus tua saluet me quoniam
Concupiui) sum o deus deo (saluationem eternam) quam non
mihi a te solo habere possum (et ideo lex tua) quam ad eam dis-
ponit et dirigit iugis (meditatio mea est) ita ut inde non
auiar aliquam curam seculi. **F**iat manus tua ut saluet me
sic in futuro. **D**iuert anima mea) diuertit tibi qui es fons
vite/vita glorie/vera vita et illa vita (laudabit te) lau-
de perfecta (et iudicia tua) quibus iudicabis in futuro bonos et
malos singulis reddens iuxta opera sua (adiuuabunt me)

Da michi verā vitā ad quā p me nō possuz puenire quin
pmmo. **E**rrau) a piculose (sicut ovis q̄ perijt) in pñti
parentis trāsgressiōe in quo omēs peccauerūt (re q̄re ser
uum tuū) cētelimā ouē. scapulīs q̄ positā reporta ad pas
cua vite/ et dignus sū ut q̄ras (q̄ mādata tua nō sū obli
tus) sic enī deus negligētes se negligit ita q̄ requētes
se requirit.

**Psalmus. Cxix. in quo iustus petit
liberari de malis huius seculi.**

Vox iusti.

Qum tribularet ^{suggestiōib; demonū.} ^{linguis adūsantiū et in}
iurijs p̄sequētiū (clamaui) in ore feruēter (ad dñm et exau
diuit me) liberādo misericorditer. **C**lamaui et inter a
lia hoc potissime. **D**ñe libera aīaz meā a labijs inīq̄s) a
iudeis q̄ xpm dñm nō solū nō credūt s; etiā immūdis la
bijs blasphemare nō metuūt (et a lingua dolosa) ab hē
ticoꝝ doctrinā q̄ nos a recta fidei līnea exturbat̄ inuē
Justus aut̄ hesitans et remediū q̄rens ait. **Q**uid) aīa
mea (dabitur tibi) aut quid apponctur tibi) auxilij vel cō
sili) vel remedij quo te munias ōtra (linguam dolosam)
que iniqua suadet! p̄fecto difficile erit muemire.

Cui interrogacōi r̄ndetur/ **C**ōtra linguā dolosam tāq̄
arma dabūt. **S**agitte potētis dei acute). i. v̄ba dei q̄
bus sāgittatur cor ad amorē dei cū exēplis sanctorū pa
trū q̄ velut (carbones incēsi) alios ignē caritatis incēdūt
et vastāt in sibi p̄ximis carnales affectiōes et secularem
amorē. **C**lamaui opando in tribulacōne et etiā suspi
rando dixi. **H**eu). i. gemitus magnus ē michi (q̄ in
colatus meus) in hīs miserijs (p̄logatus ē) pegrina
tio mea et exiliū a vera patria in longū inmis p̄ducitur

quā et si breue sit tpus tñ desiderio nimio essendi cum
xpo lōgū videt. Ideo etiā heu ē michi qe (habitauī cum
habitātib) cedar). i. cū malis et inq̄etis pccōz tenebris
involutis / inter quos dūsans (multū gūata ē aīa mea)
fuit incolatus meus gūis michi q. **Cū** hīs q̄ oderāt
pacē erā pacificus) nō iratus. nō turbulētus. cupiens cū
omīb) si fieri potest pacē habere / s; (cū loquebar eis)
verbum veritatis phibēs eos a malis illi mali obstinati
non solū nō audiebāt s; multis tribulacōib) (impugna
bant sine aliqua iusta causa)

Psalmus. Cxx. in quo monet fideles recurrē ad san-
ctos ut p eoz intercessionē diuinū auxiliū acqrāt.

Propheta in psona cuiuslibet iusti.

Leuaui oculos interiores in sanctos an-
gelos et alios sanctos as-
sistentes p̄ntie dei qui (montes) dicuntur qe alti dignitate /
firmati eternitate / inflāmati caritate et solis iusticie lucē
illūati (a qb) eoz interu emētib) meritis et oracōibus
(veniet auxiliū michi) **Q**uia vero auxilia p̄stita p san-
ctos sicut p ministros p̄mo et sūt a deo sine quo nullus
sanctoz quecūq̄ p̄t auxiliij cōferre ait. **A**uxiliū meū a
dño / q̄ fecit celū et terrā) omnē creaturā sup̄mā et infimā.
Iustus aut̄ letus et securus de auxilio dei aīe sue loquēs
ait. **N**e timeas o aīa mea qe ille q̄ custodit te. s. deus.
Non dabit affectum tuum in cōmotionem) ut cadat
in peccatum) (nec dormitabit) id est non p̄mittet te te pel-
cere in fide eius (qui custodit te) **E**. cce) patens est
qe (non dormitabit neq; dormiet qui custodit israhel) qe
sine ulla intermissione a deo custoditur qui eū spiritualit̄
um oculoꝝ intentione prospexit.

Sicut petri a dño ut nō det in cōmōcōez pedē tuū ita erit
q. Dñs custodit te) in bono/ ipse q̄ fecit celū et terram
(dñs p̄tectio tua sup manū dexterā tuā). i. proteget ne
opus tuū dextrū scz bonū pars impediāt inimica.

Si te p̄tulerit. Nec p̄speritatis fulgor te uret elacōe
nec defectus terrenoz uret te) ut de p̄siliōe aduerſitatis
succūbas siue frāgaris. ¶ Et hoc ideo q. Dñs custo
dit te ab om̄i malo) ab om̄ibz m̄fidis inimici/ et utinam
(custodiat semp animā tuā dñs) ne ei ps dñetur p̄tatis
aduerſe. Custodiat aiām tuā dñs) sic p̄fecte ut custo
diat introitum tuum) in sanctorum congregationez ut
sana fide intres et humilis (et exitum tuum) ut cū a cor
pore recesseris (dñue et om̄i tpe) sua custodia p̄tegat
te ne in chaos inferni precipiteris.

¶ Psalmus. Cxxi. in q̄ monet ad desiderū celestis p̄tē:

¶ Propheta.

Letatus sum in hūis que dicta

sunt michi) a spiritu sancto intus in me p̄spiracōnez lo
quēte et ab alijs p̄phetis et doctoribz in scripturis suis lo
quentibz videlicz q̄ (in domū dñi) id ē in celestem iheru
salem (ibimus) et pueniemus ego et alij michi confimi
les ut ciues efficiamur sanctorum et domestici dei.

Vir iustus in hñs que dicta sunt sibi letus inde quasi
iam esset ibi ait/ o Iherusalem) celestis (stantes erāt)
iam spe (in penetrabilibz tuis affectus nr̄i) nō labentes
nō omoi sed stantes immobiliter quia omnia ibi stant
nichil transit nichil ibi cadit.

¶ In atrijs tuis iherusalem. nō terrestris iherusalē que p̄
phetas occidit sed Iherusalem que in celis edificatur

ut ciuitas) nō saxoz molibz s; viuis ex lapidibz q̄ vir-
tutū soliditate surgit et sanctorū societate nūq̄ dissol-
uēda extruitur (q̄ edificatur ad similitudinē ciuitatis) q̄ in
ea ē ciuū vnitas maxia/ vñ seq̄tur (cuius ciuitatis p̄nci-
patio ē in idipm) sic enī vnū ē sūmū bonū qd̄ ab omibz
diligē q̄ p̄cipat̄ / ita vnus aimus. idē affectus omibz
inest. **B**ñ dico q̄ nos ibim⁹ in domū dñi q̄. **A**lluc)
sez ad illā celestē iherusalē (ascēderit tribz) nō quecūqz
s; (tribz dñi) q̄ agnoscētes dñm seq̄ nō distulerit / tribus
dñi sūt q̄ p̄ bona opa (testātur q̄ sūt vere isrl̄) .i. vidēt
deū p̄ fidē p̄ dilectōnē opantē / ascēderit qd̄ ē ad (laudā
dū nomē dñi) **V**ere ibimus. **Q**uia illic .s. in domo
illa celesti (sederit apli) sancti in qbz deus sedet q̄ scit /
sederūt dico (in iudicō) futuro cum xp̄o iudicātes (sup
domum dauid) id ē super familiam xp̄i.

Propterea ad omēs loq̄ns ait. **O** vos omēs q̄ cupitis
peruenire in celestē ciuitatē. **I**nquirite q̄ ad pacē cōse-
quendā pertinēat ip̄ius ciuitatis et exeq̄m̄ ea) ut per
dilectōnē pacis fructū cōsequamini eterne felicitatis
(et abūdātia pacis diligētibz te) q̄ qui relictis caducis
te deū sup oia diligit abūdātia bonoz celestū p̄ fruct̄
Et ideo p̄p̄ta orat dicēs o dñe **F**iat ergo pax in vir-
tute tua) ut nos vinculis caritatis astringas / fiat etiā
celestū bonoz (abūdātia in h̄is q̄ supereminētes tā-
quā turres) fortissime hanc ciuitatē et virtutē muniunt
et proceritate decorant ut fluant alijs.

Dico fiat pax et ego iā. **L**oquebar) iā p̄dicabā alijs
(pacē de te) o iherusalē id ē p̄dicabam pacē in te abūs-
dare et q̄ ad tuam tranquillitatē hic viuentis sine vera
pace nō possent peruenire / et hoc loquebar alijs p̄pter
(fratres meos, et p̄ximos meos) ut ip̄i vinculis caritatis

astrieti ad summationem huius edificii se perfectos exhibeant
Nō solū p̄dicau pacē tuā o iherusalē s̄. **¶** Propter te q̄
es domus dei q̄sum et attraxi p̄dicādo v̄bū salutis mul-
tos ciues ad te ut electoꝝ numerus citus opleretur.

¶ Psalmus. Cxxij. in quo monet ad ascēsu virtutū.
Propheta in persona viri iusti.

Ad te leuaui oculos meos ^{cordis} ^{et cor-}
poris (q̄ habitas in celis) vñ credimus v̄ire n̄m p̄ficiū
Et oñdēf quō leuant ait. **E**cce sic ocli suoꝝ) auxilio
indigētū (in manibꝝ dñoz) ut aliqd̄ bñficiū ab ip̄is re-
cipiāt. vel si p̄mūtur liberētur. **¶** Itē. **S**icut acille simi-
liter in manibꝝ dñe) respiciūt (ita oculi n̄ri) nūq̄ a cōtē-
placōe eius descēdēt (quousq; misereatur n̄ri) a tribula-
tiombꝝ liberādo. vel q̄cunq; bñficia largiendo.

¶ Et ideo. **M**iserere n̄ri dñe) qz corpus n̄m passiōibꝝ
laborat (miserere n̄ri) qz animus n̄r opprobrijs affligi-
gitur / necē ē ut miserearis qz abūdāt passiōes in quibꝝ
(despecti sumus et derisi a malis) deridētur enī fideles
ab hēticis / paupes a diuitibꝝ / huīles a sup̄bis. **¶** Ideo
etiā miserere qz nō tm̄ corpus s̄. **A**nima repleta ē ama-
ritudinē multū) ut nulla ps eius sit immunis (sumus enī
opprobriū abūdātibꝝ) .i. diuitibꝝ huius sc̄li qui deridēt
paupes (et despectō sup̄bis) q̄ despiciūt humiles.

¶ Psalmus. Cxxij. in quo monet omne
bonum nostrum deo esse asseribendum.

¶ Iusti ḡnoscentes a solo deo liberari a malis huius seculi
dicunt.

Dicat nūc israel populus dñi gratias
agens (mhi qz dñs es

rat in nobis) p spēale auxiliū nullatenus euassemus.

Nisi qz dñs erat in nobis. Cū insurgerēt carnales ho
mines psequēdo nos/forte viuos & glutissent nos.

Itē mhi qz dñs erat in nob. Cū exardescēt furor eorum
in nos/ferē inūda cō tribulacōnū absorbuiss; nos)

Quia dñs erat in nob. Anima nra pertransiuit) illesa
(torrentē) psecucōis. dices tu aliquis qz etiā si dñs non
fuisset in nobis (anima nra ptransiss;) impetū tēpta cōnū
aut furias demonū aut impiorum hominū persecuciones
humana virtute intolerabiles. certe non.

Imo qz trāsiu auxiliante deo/ sit Bñdictus dñs/ qui
nō dedit nos in venacōe dentib; crudelitatis eorum.

Et qz sua grā. Anima nra sic passer) qñq; eripitur de
laqo (erepta ē de laqo venatiū) spirituū malignoz qui
advenādū aias laqos extēdūt in occupiscētis seculi et
dulcedine pñtis vite. ¶ Et nō tm aia erepta ē sed.

Laqus otritus ē) p dñm qz psecucōes sanctor; ad
nichilū redactē sūt/ cū capere nequnt quos deape tem
ptabāt (et nos liberati sumus) ¶ Qui gaudētes et exul
tantes oitemur qz. Adiutoriū nrm in v̄tute dei est.

• **¶** Psalmus. Cxxiiii. in quo monet o fidere in solo deo.
Quā aut bonū sit cōfidere in dño patet quomiam.

Qui cōfidūt in domino to to corde
habitates
fide caritate formata iherusalē spūalē. s. ecclīaz (nō pmo
uebitur) a bono pposito siue a xpō (sicut nec mons syon)
id est xp̄us in quo fundata est ipsa ecclesia.

Confidens in dño nō omouebit' q. **S**ontes .i. an-
geli pphē apli q̄ in modū pceritatis mōtance supemi-
nent cūctis in sanctitate sūt (in circuitu eius) quasi mu-
rus et (dñs in circuitu ppli sui) ut mummē et alta defensio
(ex hoc nūc usq̄ in sc̄m) sic ip̄e dignatus ē polliceri di-
cens/ ego vobiscū sū usq̄ ad s̄sumacōnem seculi.

Vere nō omouebūtur s̄fidētes in dño. **Q**uā nō relin-
quet dñs ptātem pccōrū sup iustos) electos suos (ne
forte iusti) in longa tribulacōne desperātes cōuertātur
ad malū et (extēdāt ad iniquitatē manus suas)

Et q̄ boni firmi merētur p̄miari ait. **B**enefac domine
bonis) opere (et rectis corde) benefac dico. defende cō-
forta. a alta. corona et gloria eos.

Et q̄ mali merētur etiā p̄mri ait. **D**ecimātes aut a ius-
tis dei (adducet dñs in obligacōes) pene eterne (cū de-
monibz obstinatis in iniquitate) tūc tādē erit (pax super
israhel) discordiarū omnū p̄ncipibz s̄fusis.

Psalmus. Cxxv. in quo mōet ad gaudiū p̄ liberacōe
Propheta in persona redemptorum.

Quā cōuerterit dñs uniuersum

mundum) sub dyaboli ptāte captiuū (facti sumus vere
s̄solati) **V**nde seq̄tur. **T**ūc) cū dñs conuerteret (re-
pletū ē gaudio os n̄m) p̄dicando pacē mudo. p̄dican-
do salutē (et lingua n̄ra exultacōne) non enī sufficimus
tantas explicare laudes p̄ gratia qua saluamur.

Tūc) post s̄s̄sionē multorū (inter gētes) aliq̄ nondū
s̄s̄s admrātes de tāta multitudie s̄s̄s̄ et tāta maie-
state miraculoꝝ q̄ fiet p̄ sanctos s̄gaudēdo dicent.

(magnificauit dñs facere cum eis) sc; fidelibus.

Quod sancti dñm firmantes dicunt errare. **M**agnificauit dñs facere nobiscū) nos nob malefecimus qui sub peccō nos vendidimus s; redēptor nos liberās nobis benefecit (vñ facti sumus letātes) q̄ prius eramus captiui.

Et q; magnificasti facē nobiscū ideo. **C**ōuertere dñe captiuitatē nrām) qua captiui sub dyabolo tenemur (sic torrens in austro) ut sic torrens q̄ ē ligatus frigore hie- mis flāte australi v̄to soluitur et currit ita flante spiritu sancto soluti a peccis curramus in patriā celestem.

In quo cursu lic; labor sit s; nō ideo desistendū quia.

Qui seminat in lacrimis) in hac valle ploracōis (in exultacōe metet) fructū eterne beatitudinis quē colligent ex operib; bonis que seminant.

Isti tales pficiētes pficiebant. **E**untes) de virtute in virtutē (flebant) sup calamitate huius vite (mittētes) quasi ante se premitentes in illo seculo futuro (semna sua) opera sua bona.

Predicti. **E**untes ibāt et flebāt) s; postea (venientes autem veniēt) ad iudiciū quod erit cōmune omnium. **V**enient dico (cū exultacōne pferētes dño bona opera sua) vñ de remuneracōnem recipiunt.

Psalmus. Cxxvi. in quo monet ne aliquis bonū qd̄ in se cernit p̄rijs virib; ascribat.

Propheta in bonis opib; letati sumus totū tñ attribuēdū est deo quia.

Nisi dñs edificauerit domū

quamcūq; spiritualē. s. ecclesiā siue animā aliquā ut de- sit habitacō (inuanū laborauerūt qui ad eā edificādam

predicando aut sacramēta ministrando laborāt. nō enī
q̄ plātat aut q̄ rigat ē aliqd̄ s̄ q̄ dat incrementū deus.
Sicut p̄ se nō p̄t aliq̄s edificare/hic. **¶** Nisi dñs custo-
dierit ciuitatē) edificatā sc̄z ip̄as eccliam q̄ de multis esto
collecta et bñ munita **¶** **V**anitas (frustra vigilat qui cust-
dit eam) vanus est om̄is labor. vana om̄is custodia
nisi dominus operetur.

¶ Et ouerſus ad ministros ait. **¶** Vanum est) ergo (vo-
bis) o ministri (ante lucē surgere) q̄ xp̄us ē qz qui sur-
git ante lucē nocturnas tenebras palpat (vos autem
post q̄ expectaueritis in hūilitate surgite). i. surgētis
ad p̄ticipacōnem diuine glōrie/hūiliantib; enī se debe-
tur ascēsus et exa tacō/vos inquam surgētis (qui mā-
ducatis panem penitentie) in hoc seculo.

Sed q̄n erit hoc factū. **¶** Cum dederit dñs dilectis su-
is somnū) mortis tp̄alis et cū dederit (tūc apparebit qui
sūt hereditas/dñi apparebit q̄ sūt filij) quoz (merces)
erit xp̄us (fructus) bñdictus (ventris) virḡ in alis.
Et vñ facta est hec hereditas quia.

¶ Sicut sagitte in manu potētis) et fortis hoīs ad feriē-
dum (ita) apostola (filij) p̄phetatū qui dicuntur (excussi)
qz clausa et coopta sacramta q̄ cōtinēbāt/deus excussit
illa et mafem̄stauit m̄ssi sunt de manu dñi usqz ad fines
terre q̄ corda hominū diuino amore trāssigerēt.

¶ Psalmus. Cxx vii. in quo monet caste timere deū.

¶ Time deū qm̄.

¶ **Beati omnes** cuiuscūqz o diciois sunt (qui
timēt dñm) timore filiali. cu-
nismodi sūt (qui ambulāt in p̄ceptis suis) obediendo/
que sunt vie veniendi ad eternam vitam.

Propheta ouersus ad ipos timentes deū quasi ad vnū loq̄ns ait. **B**eatus es) s̄px hic (de labore/et bene tibi erit) in futuro de fructu. q̄ operū tuorū q̄b̄ de iudasti ut ad erēmitatis fructū puenires mercedē a dño recipies.

Ceterū si timueris deū. **V**irtus tua) cui in diu duo amore copularis (sic vitis abundabit bonis opib̄) et odore fame (in illis qui tibi in xp̄o adherent.

Preterea si times deū. **O**pera tua bona ex p̄dicta vxore gemita sic nouelle oliuari) virēt virtutib̄ et caritatis et pacis oleo vncta (ex om̄i pte mētē tuā reficiūt.

Ecce sic benedicetur homo qui timet dñm) h̄is itaq̄ locupletam diuitijs.

Cū aut tot bona p̄paratur timēti deū o times deū ora q̄ **B**ñdicat tibi dñs) in quē credidisti in mentē secundū carnē (ex syon et videas bona celestis iherusalē) q̄ non trāseūt s̄ eterna sūt (om̄ib̄ dieb̄ vite tue). i. in eternū.

Et retribuconem operū tuorū capias et videas pacē eternitatis) q̄ omne malū excludit que videntib̄ deum hic per fidem dabitur in futuro.

Psalmus. Cxxviii. in quo monet ad
tolerantiā exemplo omnū sanctorū

Ecclēsia quasi respōdens querelis infirmorum querulantiū q̄ tot mala preferant in presenti seculo ait.

O filij nolite admirari et turbari quoniam.

Sepe expugnauerūt sepe afflictōibus affecerūt me matrem omnū fidelū a p̄mo tēpore etatis mee vn̄ in abel expugnata sum a fratre malo et perduto chayn.

Sepe expugnauerūt me a iuuentute mea/ etenim non

potuerunt michi) pualere ut me traheret in osensu peccati
quod dominus protractio mea est. **S**ed cum palam nocere non possent/
michi sunt occulte nocere. **S**upra dorsum meum fabricauerunt peccatores
inimicidias. id est ex ea parte inimicidias fabricauerunt ex
qua velut a dorso positi facile videri non possent (et longo
tempore continuauerunt iniquitatem suam)

Sed haec persecutio non durabit quoniam. **D**ominus iustus
ad humilitatem reducet colla superborum et ceruicorum
peccatorum/confundantur) de iniquitate sua quod
erit cum viderint se damnari (et conuertantur retrorsum)
id est inefficaces et impotentes appareant (omnes qui ex
odio sanctam ecclesiam persecuti sunt.

Fiant aridi et siccii ab omni humore gratiae et sine fru-
ctu bonorum operum (sicut fenum tectorum/quod quod cito
cepit crescere tam cito arefcit)

De quo feno. id est de quibus malis (non implebit manum suam)
aliquo bono opere ad offerendum deo angelus (qui) in fine
mundi (metret). id est sepabit bonos a malis (et simum suum) non
implebit inde angelus. id est aliquod bonam operationem quam sit remun-
neratione digna quod nullus in talibus fructus operietur quam
manu vel simu ab angelis portetur (qui) scilicet angelus (man-
cipulos). id est iustos (colliget) siue congregabit.

Quia superbis inanimiter operantibus nulla benedictio danda est
ideo illis malis. **N**on dixerunt sancti (quod propter ibant) nos
ad celestia (benedictio domini super vos) nec etiam dixerunt (bene-
diximus vobis) ex parte nostra (in nomine domini) quos nouerunt
in futuro iudicio iudicandos.

Psalmus. Cxxix. in quo monet ad penitentiam.

Prophecia in persona penitentis/o

Domine ad quē ē recursus verus (clamauī ad te) corde feruētī (de profundis) miseriarū culpe et pene in quibus oppressus iaceo quā dubie uiuo (domine) ad quem solū recurro quia solus potes liberare clamantes (exaudi uocem meam)

Exaudi dico imo precor quod **M**isericordia et clementia que aures tue dicunt (intendant in uocē deprecationis mee) ut relaxet peccata mea. **P**eto ut peccata dimittas quod. **S**i iniquitates. id est peccata quae aut cogitatione aut sermone aut certo ope committimus (obseruaueris) ut secundum eas iudicare uelis (domine quis sustinebit) te iudicē. certe nullus.

Sed haec est una spes mea. **Q**uia apud te propitiatio est) quā benignus et misericors es et pristabilis super malicia (et propter legem tuam) quae permittit penitentibus misericordiam (sustinuit) patienter (te) flagellatē et poenitentiam differentem expectans misericordiam liberantem et iusticiam retribuente.

Propheta uersus ad auditores etiam ait / utique.

Sustinuit anima mea) confidenter (in uerbo eius) quo promittit et reddit sustinentibus adiutorium / imo etiam post uiam regni quod uerbum dei quod nunquam fallit semper quod uerum est secure (sperauit anima mea in domino)

Sic anima mea sperauit et **Israhel** scilicet uir iustus (speret in domino et hoc a puericia usque ad mortem) aliter enim non potest sperare in domino nisi sperauerit usque ad finem.

Merito sperandum est in domino. **Q**uia apud dominum misericordia) cum pro nobis homo fieri dignatus est (et copiosa apud eum redemptio) cum non auro et argento sed precioso sanguine suo nos redemit qui sufficiens est ad mille mundorum redemptionem. **E**t ipse) filius dei qui solus sine peccato est et non alius potest redimere.

Vnde ipse qui potens est misericors et copiosus (redimet
israhel) populum fidelem (ex omnibus iniquitatibus eius)

Psalmus. Cxxx. in quo monet ad humilitatem:
Propheta docens quam humilitatem debet brevis vir iustus ait.

Domine non est exaltatum

intus (cor meum) ut in meis viribus confidens de me quasi ex
me aliquid sublime sentiam (nec elati sunt oculi mei) exterius
ut aliquod signum ostenderem superbie.

Nec ambulavi in magnis (imo desperi oia que apud ho-
mines seculi magna videntur/non diuitiarum cupiditas non
honoris ambitio in me fuit) (nec aliquid supra virtutem meam
et statum meum attentaui vnde mirabilis et gloriofus ho-
minibus apparerem. **S**ed humiliter sentiebam) de me
ipso (sicut exaltaui meipsum) per superbiam iactando vel gloriando
(ita fiat de me punio) sicut sequitur.

Ita peream ego **S**icut perit puulus incubens super ma-
trem suam indigens foueri sinu matris et ab lactetur). i.
sepetur a lacte matris. **S**peret populus fidelis et humilis
in domino semper sine fine quousque ad eternitatem veniat.

Psalmus. Cxxxi. in quo monet ut
nos et alios edificemus domum deo.

Vir perfectus cupiens edificari domum domino in persona omnium
iustorum ait / O domine pater.

Memento dauid spiritualis. i. christi qui de se-
mine dauid secundum
carnem descendit/eius dignitatem et merita respiciens

(et omnis mansuetudinis eius) que tanta fuit ut ductu
ad victimam non aperiret os suum.

Ad hoc memeto dauid. **U**t impleat qd firmiter et
ex voto voluntatis pmissit dno que coluit iacob) pmissit
aut et voti uoluit ut aductu sue incarnationis redimeret
genus humanu. **I**urauit dauid nr dno ita dicens.

No introibo in tabernaculu celestis palacij qd e ha-
bitaco mea/nec ascenda scilicet ad dexteram patris ubi e
reges et finis laboru) **N**o dabo somnu) mortis (oculu
meis et palpebris meis dormitacionem) **R**dem.

Et nec requie tempo rib) meis). i. no prius ascenda cru-
cem morti pximus (donec iparem habitaculu dignum
deo patri in cordib) electoru per fidem)

Ecce nr dauid adimpleuit qd pmissit/pmissit q non re-
quiesceret donec domus dni esset edificata.

Ecce ia audiuimus) p pphas (eam) futura(m) (in effra-
ta). i. bethleem in qua natus e ipe edificator pncipalis et
fundator/ et sic audiuimus in iudeis eccia inchoata ita
postmodu) (inuenimus ea in capis silue). i. in gentib) q
pus erat silue/diaboli cubacula ubi erat xpres ydola-
trie sed nuc capi facti sut vomere pdicacois arabiles et
deo fructificantes.

Ros vero audiētes in pphetis q eccia edificata sit.

Introibimus) et inhabitamus in unitate fidei in uicu-
lo caritatis uniti in domu) qua de effrata uenietē audiuim)9
(et adorabimus ubi) audiuntur pdicaciones apostolor)
qui quasi (pedes) sustēantes totu) corpus eccie sunt.

Et couersus ppheta ad dnm. ait/o **D**ne iam expleuisti
iuramentum tuum/red didisti votum inuenisti locu) deo
iacob/iam pduxisti ex salutaru tuo ecclesia(m) (surge nuc)
a mortuis (in requie tuam) in patriam celeste non solu) tu

sed et ecc̄ia tua quā sanctificasti sanguine tuo q̄ (archa)
dicitur q̄ in ea ē manna .i. sacramentū eucharistie / in ea
tabule legis .i. doctrina veritatis / in ea virga aaron .i.
pt̄as sacerdotalis. ¶ Et te eūte ad p̄ez p̄cor ut.

Sacerdotes tui seruientes tibi deuote (induatur iustis
cia) q̄ om̄es v̄tutes opletitur q̄ sūt ornāta aīe (et san
cti tui) ip̄i met sc̄z sacerdotes ⁊ eoz subdin (exultent)
de celestibz bonis. ¶ Tē in sup p̄cor te dñe p̄r q̄.

Propter meritū xp̄i q̄ de semie dauid formā seruilez
suscepit nō aūtas penitus a iudeis noticiā xp̄i) quinalis
qñ on̄das eis saltē p̄penouissima tpa ut relique israhel
salue fiant. ¶ Propter dauid nec diffido q̄ **I**urauit
dñs dauid) .i. firmiter p̄misit (veritatē) q̄ sic p̄misit sic
opleuit (et nō frustrabit eū) .i. nō ē mētus ei / iurauit di
co ita dicēs (de fructu v̄tris tui ponā sup sedē tuā) id est
xp̄m iuxta illud āgel̄i ad mariā / dabit illi deus sedē da
uid p̄ris sui. ¶ **V**ox p̄ris ad xp̄m: **F**ilij tui) p̄ te in fi
de p̄ gemitū etiā (sedebūt in regno ecc̄ie) p̄nc̄ps p̄lati
ue iudices tecū (si custodierit) corde credēdo et ex pre
implēdo p̄cepta legis ⁊ p̄phetarū q̄ (testimōia) p̄ferūt
fidei q̄ (docebo eos) p̄ te et tuos. ¶ Et nō solū ip̄i filij tui
xp̄e s̄ etiā. **F**ilij eoz) ⁊ successores eoz (sedebūt sup
sedē tuā) in regno ecc̄ie (in sc̄lm̄ sc̄li) q̄ sp̄ usq; ad o sum
mationē sc̄li p̄manebit p̄latoz pt̄as ⁊ aūctas in ecc̄ia.
Et hoc nō meritis eoz s̄. **Q**uā dñs) sola gr̄a (elegit
sibi syon) videlicet ecclesiam ut hic in p̄ntim habitet in
cordibus electorum p̄ fidem.

¶ Tē pater ad filiū ita elegi syon ut. **R**equies mea) in
qua requiesco non tñ in hac vita sed (in eternū) nō ideo
dicit syon esse requiē suā q̄ ip̄e aliquādo lassatus requi
escat. sed quia nos in illi o requiescamus in hac ecclesia

(habitabo quoniam ad hoc elegi eam) ut ibi inhabitē
hoc est in cordibus electorum.

Quidam eius). i. aīa; desertā omī auxilio mundano
nisi solius dei (bñdicens bñdicā) bñdictione grē in pre
senti et gloriose in futuro (et paupes eius huīles) corde
nichil de se presumentes s; in misericōdia sola dei sperantes
(saturabo pamb) id ē bonis spiritualibus reficiam.

Sacerdotes). i. p̄latos ecclēie (in duā imitacōe vite salu
uatoris) in quo p̄fecta sanctitas fuit ut ex omī pte luce
ant virtutib; ⁊ doctrīna (et sancti eius) sc; fideles bap
tismo sanctificati iugi exultacōe mētis ⁊ corpis (exulta
būt) in futuro sempiternas suscipiētes coronas glorie.
Bñ dico exultabūt sc; de xp̄o qm̄ **Illuc**) id est in eccle
sia quam ad habitacōnem elegi (extēdā altitudinē re
gm̄ xp̄i) quod in illis extēditur qb; dictū ē. beati paupe
res spiritu qm̄ ip̄orū ē regnū celorum / et etiam ante hoc
(parau lucernam xp̄o meo) sc; iohānem baptistā qui
predicando ⁊ baptizando viam xp̄o dño ip̄parauit.

Simicos eius) incredulos ⁊ peccatores obstinatos
(in duam d̄fusione) in futuro iudicio cū audiri sunt di
scedite a me maledicti (sup ipsū autē xp̄m efflo: ebit san
ctificacō mea) quia eius sanctificatio et gloria que ma
nifestabitur in fine seculi erit immarcessibilis.

Psalmus. Cxxij. in quo monet ad dilcōnē fratnā.
Propheta cōmēdans fraternā caritatem ait.

Ecce quā bonū utile (⁊ q̄ iocūdū) ⁊ delcā
bile ē (habitaē fratres in
vñū) vmitate caritatis et voluntate concordēs quorum
est vnum cor et vna anima in domino.

Benedico utile et iocundū ē habitare in vnu q̄ sup fra-
tres habitātes in vnu. **D**escendet dei b̄dictō sic vn-
gentū gr̄e sp̄s sancti existēs (in capite) xp̄o (descen-
det) in die penthecostes (in barbā). i. in ap̄los viros p̄-
fectos pximo xp̄o adherentes (barbam) dico (aaron)
id est xp̄i quem p̄figuravit aaron.

Quod vngētū gr̄e sp̄s descēdēs a capite nō solū.

Descendit in barbā h̄ etiā (in orā vestimēti eius) id ē
in omnes fideles et in extremos qui erūt usq; ad finem
mundi. fideles enim vestes dicūtur xp̄i quia nuditatem
eius fide n̄ra vestimus et religione honoramus sic vesti-
menta d̄ni / orā vestimēti dicūtur vltimi sancti q̄ erūt in
ecclesia / sicut ros gr̄e xp̄i qui (descendit) super apo-
stolos (in montem syon) congregatos.

Idco aut bonū et iocundū habitare fratres in vnum.

Quoniam illic in concordia sc̄z habitacōne (promisit
dominus hic benedictionem) gr̄e sue et virtutum mul-
tiplicacōnem et in futuro (vitam eternam)

Psalmus. Cxxxiiij. in quo monet ad diligēdū deū.

Bonū et iocundū ē habitare fratres in vnu / vos ergo fra-
tres q̄ estis p̄ter congregati p̄fite qd̄ restat vob̄ sc̄z.

Nunc benedicite d̄no) laudate deū (o vos
omnes serui eius)

Benedicite dico om̄es et vos maiores et perfectiores.

Qui stans in ecclesia domo d̄ni in penetralibus eius
p̄seuerantes parati sicut strenui serui ad seruiendū d̄no
et vos minores et minus p̄fecti q̄ etiā stans nō in intimis
et penetralibus sed (in atrijs) id est in ingressu (domus)
d̄ni tanq̄ incipientes et imperfecti.

Bñdicite dño et maxime **A**nno etib) adũsitũ non
tm̄ in dieb) p̄speritatis (extollite) sursum ad deũ (manus
vestras) cordis et corporis deuote orãdo in (sancta) .s. in-
tencõne/ut intencõne eternoꝝ opem̄ (et bñdicite dño)
nichil boni vobis attribuentes sed totũ deo.

Prop̄ha orãs bñdici ppl̄m fidelẽ ait. **B**enedicat tibi
dñs ex syon) .i. celesti iherusalẽ qui potens ẽ quia ip̄e ẽ
(qui fecit celum et terram)

Psalmus. Cxxxiii. in quo monet laudare deũ maxi-
me p̄pter excellentiã potestatis.

Prop̄ha inuitãs om̄es fideles ad laudãdũ deũ ait.

Laudate nomẽ domini ^{vita et lĩ}
^{gua ip̄ũ}
laudabilem extollẽdo qđ p̄ fidẽ agnouistis esse super
omne nomẽ (om̄es serui dñi) qm̄ nichil iustius nichil
dignius vel gratius q̄ q̄ seruus laudet dñm.

Laudate vos maiores. **Q**ui stans in ecclia domo do-
mini) ut colonne fortes/laudate vos minores (qui sta-
tis in ingressu domus eius)

Vos tales. **L**audate dñm q̄ bonus dñs) nã bonus
in se et ex se omniũ bonoꝝ fons indeficiens (psallite no-
mini eius qm̄ si uale) est enĩ nomen dñi ihesu mel in ore/
melos in aure/iubilus in corde.

Psallite domino/et maxime populus israheliticus hoc
facere tenetur. **Q**uoniam ip̄e dominus elegit iacob)
vnde assumpta humanitate nasceretur (et israhel in pos-
sionẽ sibi) id est in gentem suam.

Ideo laudate. **Q**uia ego) spũ p̄phetico illuminatus
(agnoui) et etiã noticia fidei et experiẽtia (q̄ ip̄e deus.

noster magnus ē dñs) potētia ⁊ sapiētia (p̄ om̄ib; dñs)
sc; sanctis angelis qui dñj p̄ gr̄am dīgm sūt vocari.
Et vere ip̄e deus magnus est sup̄ om̄ib; dñs quia.

Ommia quecūq; voluit fecit in celo ⁊ in terra in mari et
in om̄ib; abissis) causa em̄ in omnium que fecit volun-
tas eius est et nulla necessitas.

Ip̄se dico ē. **E**ducēs vapores hūidos ab imo terre)
vel a mari oceano qđ ē terminus terre habitabilis vñ
ut plurimū generātur nubes (et fulgura) in de generata
(ouertit in pluuias) **I**p̄e etiā ē **Q**ui educit v̄tos de
locis occultis hoīb; q̄ percussit p̄mogem̄ta egipti ab ho-
mine usq; ad pecus. **I**p̄e ē q̄. **E**misit signa ⁊ p̄di-
gia) p̄ ppli israhel liberacōe (in pharaonē ⁊ in om̄es suos
eius. **I**p̄se est. **Q**ui percussit gētes multas) in cōspe-
ctu filioꝝ israhel post egressum de egipto (et occidit re-
ges fortes) sc; (seon. s. regē amorreoꝝ ⁊ og regē basan
et om̄ia regna canaan) **E**t dedit terrā eoꝝ hēditateꝝ
israhel ppl̄o suo. **E**t q̄ hec oīa fecisti repletū ē os meū
laude ⁊ dixi. **D**ñe nomen tuū) .i. fama tua ⁊ laus erit
(in eternū) ⁊ bñficiōꝝ tuoꝝ memoria erit (in om̄ib; ge-
neracōib; succedētib;) **E**t hoc erit memoriale eius in
eternū. **Q**uia iudicabit dñs ppl̄m suū) sc; iudeos non
credētes iudicō eterne dānacōis q̄ populus ingratus
tot bñficijs extitit (et in suis suis) .s. fidelib; (deperabilis
erit) exaudiēdo oracōes eoꝝ. **P**ropha dūtēs se ad
exprobrāda ydola dicit. deus noster magnus est.

Simulacra gētiū sūt aurū aut argentū) q̄tū ad mate-
riam (et opa manuū hoīm) quantū ad formam.

Que silacra yvana sūt ⁊ inutilia q̄. **M**s hñt) figuratiue
(et nō loqñt̄ / oculos hñt) .s. depictos (et nō videbūt)
Aures habent et nō audient nec ē spūs in ore ip̄oꝝ)

illa enī mēbra exteriora artifex potuit dare s; nō spm̄ da-
re sic sup̄ in psalmo. In exitu isrl' fuit expositū. **S**imiles
illis fiāt q̄ faciūt ea) hac. s. in tēcōe ut colātur ut. s. fiant
ita q̄ ad similitudinē ydolorū careāt sensu discrecōnis et
motu bone opacōis (et om̄es qui cōfidūt in eis)

Tales fiāt ydolatre s;. **V**os q̄ estis domus isrl') deū
sc; vidētes fide formata (bñdicite dñm et vos domus aa-
ron) vos. s. collectō sacerdotū. **D**omus leui). s. colle-
ctio mistroz et familia sub sacerdotib; cōstituta (bñdi-
cite dñm) et vos ppli om̄es (q̄ timetis deū bñdicite dñm)
Bñdicite dñm sic ego bñdicēs dico. **B**ñdictus deus
dñs q̄ venit ex syon) homo factus (et q̄ habitat in ihe-
rusalem) celesti vbi videbimus eū in eterna pace.

Psalms. Cxxxv. in quo monet om̄es ad laudē dei.
Propheta mutat om̄es ad cōfessionem diuine laudis
ppter excellētiā diuine bonitatis dicens.

Cōfitemini dñm cōfessioe laudis
(qm̄ bonus) a
quo sic a fonte om̄e bonū fluit in nos; bonos nos faciēs.
Item cōfitemini dño (qm̄ in eternum misericōdia eius) qz in
hac vita p̄ misericōrdiā dñi donat pccā et cōfert multa spūa
lia bona et in alia vita remunerat fideles vltra merita.
Cōfitemini dño) qz ip̄e creator angeloz et aliorum
sanctorū qui p̄ticipacōne diuine gratie dñi dicuntur.
Cōfitemini dño qm̄ ip̄e ē q̄ dñatur om̄ib; dñis) et p̄n-
cipibus huius mūdi in cuius ditione cūctā sūt posita et
non fit qui possit resistere voluntati eius.
Cōfitemini dño qm̄ ip̄e est. **Q**ui p̄p̄riavirtute facit
mirabilia) non indigens auxilio cuiuscūqz.

Confitemini dño. **Q**uia ipse fecit celos p̄ ut in sua mēte disposuerat) per sapienciā suam non ab alio edoctus nec secutus exemplum alterius.

Item confitemini illi. **Q**ui firmavit terrā iuxta aquas. Confitemini illi. **Q**ui fecit luminaria magna) scilicet solem ut esset lux illuminans diem (lunam et stellas) ut possint illuminare noctem.

Confitemini illi **Q**ui percussit egiptum) multis plagis p̄pter liberā dū pplm israhel (cum p̄mogenitis eorum)

Confitemini illi. **Q**ui eduxit israhel de medio egiptiorum) in ostensione sue inuincibilis potentie et in forti percussione egiptiorum.

Confitemini illi. **Q**ui diuisit mare rubrū in diuisiones)

Et eduxit israhel p̄ mediū eius) p̄bens ei iter siccū.

Et excussit) id ē extinxit (pharaonem) regem egipti (et exercitum eius in mari rubro)

Qui trāsduxit pplm suū) post trāsitū maris rubri (p̄ de frū) .xl. ānis. **Q**ui percussit) p̄ filijs isrl' (reges magnos/

et occidit reges fortes) **S**eon regē amorreorū et og regem basan. **E**t dedit terrā eorū hēditatē quātū in se fuit.

Hereditatē) dedit nō cui lib; s; (isrl' seruo suo)

Ideo hec omnia nob̄ fecit. **Q**uia in deiectione nostra) in qua eramus deiecti et cōtēpti sub seruitute egiptiorum (memor fuit nostri) liberādo nos ab ea. vñ sequitur.

Et redemit nos ab inimicis nostris)

Confitemini in super illi. **Q**ui dat escam omni generē hominum) corporalem qua corpus pascitur / spirituales qua anima uiuit et nutritur. **C**onfitemini deo) qui est creator (celi) et gubernator atq; p̄missor.

Scūs iste hīc a laude inchoauit ita i laude terminās ait.

Confitemini dño dñorū) qm̄ in eternū misericōdia eius.

Psalmus. Cxxxvi. in quo docet flere / tū p incolatu pntis vite / tū p dilacōne celestis patrie.
Prophā in psona iustozū p incolatu pntis miserie ait:

Super flumina babilonis ^{sup bo} ^{na dele}
Etabilia huius ofulibilis mūdi que more fluminū fluūt
et refluūt (illie sedebimus ⁊ flebimus) vidētes miseriā
in qua sumus ⁊ (dum recordaremur celestis patrie) q̄ ē
vera terra nostre promissionis.

Et qz flētes sumus inter hoīes malos infructuosos ⁊
difficiles ad trabendū ad rectā fidē q̄ sūt. In medio
babilonie. i. in plenitudine ofulsiōis (suspcdimus) sbtra
ximus. s. (organa nra). i. scripturas diuinas utriusqz te-
stamenti ⁊ pmissa dei annūciare illis tāq̄ ab indignis /
ab hīs enī porcis ⁊ canibz scripturas auerimus.

Affligimur in sup. **Q**uia in hoc babilonico mundo /
pccōres mīstri demonū q̄ vlt ⁊ exēplo (deduxerūt olim
nos) in pccm tēptātes ⁊ irridētes (interrogauerunt)
cur non cātarem ⁊ deduceremus dies in hoc selo in
gaudio sic ipsi. **E**t) sistr illi (q̄ adduxerūt nos) ad has
miserias pcepert dicētes irridētes (ymnū cātate nob de
cātis) q̄ cātabatis in ecclia ex quo vos dicātis hoc esse ad
laudē dei. **T**ra illi dicūt s̄ nos rñdemus. **Q**uō cātabi
mus cāticū dñi) existētes (in terra aliena) vicis dedita /
vos nō noscētis. cupē nisi qz fluit in tpe etna meditari ig-
noratis / pleni estis cupiditatibz malis. tlibz nō debemus
cātare / nec amicitias eoz habē / ne incipiamus delectari
in rebz seli. Ceterū nō cātābimus vob qz nō petitis ut au-
diatis hmōi cātica spō s̄ ut irrideatis ⁊ blasphemētis vñ
tacebimus. **V**ir iustus inter mala positus ait.

Si oblitus fuero) ac si dicat quous malis vndiq; affli-
gar et ab impijs opprobria et irrisiões patiar si in inter
ista oblitus fuero (tu celestis iherusalē) ut illis op lace
velim (obliuiscatur me dextera tua) .i. nulla meoꝝ opm
mētio apud deū habeat. **A**dhereat lingua mea faucibus
meis) ut omnino mutus hā (si nō iugit memoria tua v̄se
tur in corde meo) **P**ropheta dūsus ad dñm orat ut ho
stes pūiat q̄ si dicet ego ita me habeo s̄ o dñe.

Memor esto) ut pūas in futuro iudicō maliciā istoꝝ
rū carnaliū hoīm q̄ iustis adūsant̄ sic esau iacob ē psecu
tus/memor esto (filioꝝ edom) qd̄ interpretat̄ terrena et
sanguinea .i. hoīm q̄ n̄m effundūt sangnē et nos in appe
titū terrenoz inducē volūt/ et tūc dico memor esto (in
die iherusalē) .i. in die iudicij qñ appaēbit claritas fideiū
Memor esto pdumeoꝝ filioꝝ edom q̄ dicūt nō v̄bis s̄
fuis socijs suis siue mīstris cupicētes totaliter euacuare
omnē religionē et sanctimoia; de ecclia. **E**ximate ex
imate) .i. euacuate euacuate q̄c̄ d̄ iusticie q̄c̄ d̄ s̄ta
tis ē in ea fundite. fundite eā (usq; ad fundamētū) fidei
qd̄ ē xp̄s p̄manis. **M**ilita dicūt s̄. **T**u cōgregacō
maloz filia ofusiōis misera) es in ip̄a exultacōe et in ip̄a p̄
sup̄cōe tua (b̄tūs q̄ tribuet) penā tibi debitā p̄ malis q̄
fecisti nob̄ (q̄ beatus r̄uebit ciues tuos) dū sūt puuli ne
vltēris crescāt (et allidet eos ad petra) xp̄m ut omnino
eorum cupiditates dū tenē sūt moriāt̄ añq̄ in malicia
obdurescant.

Psalmus. Cxxxvij. in quo monet ad laudādū et
exaltādū deū p̄ liberacōe facta p̄ xp̄m.

Propheta in p̄sona viri iusti p̄ liberacōe facta p̄ xp̄m ait.

Confitebor tibi confessioe laudis et gratiarum actionis (in toto corde meo) cum omnibus viribus anime mee (quoniam audisti verba orationis mei) quod scilicet misisti filium tuum incarnari ut nos eruerit de potestate diaboli de qua ad te clamamus assidue.

In conspectu angelorum tibi assistentium (psallam tibi) laudabo te sanctos angelos imitando (adorabo ad templum sanctum) celestem scilicet iherusalem diuinitatis tue maiestatem et angelorum socius factus (laudabo te)

Laudabo te super id est **P**ropter misericordiam et veritatem) fuit misericordia illius quod nullis nostris meritis precedentibus venire dignatus est ad nos redimendos (veritas) autem dei fuit quod omnia que promisit in lege et prophetis adimpleuit in euangelio/laudabo dico (quoniam magnificasti christum tuum super omne nomen) quod nominatur in hoc seculo et in futuro.

Et quod ita fecisti ergo. **I**n quocumque tempore inuocauero te exaudi me) quod si feceris (multiplicabis in anima mea virtutem) per quam contra mala incongruentia possim resistere.

Confitebor tibi et unam. **C**onfiteantur tibi omnes reges terre) agnoscetes te deum et dominum salvatorem omnium (quod iam audierunt verba) id est que (ore tuo) per filium tuum observare precepisti quod in omnem terram exiit sonus eorum.

Confiteantur dico ut ipsi reges possint. **I**n vis) preceptorum tuorum (cantent) id est annuncient alijs dicentes quoniam (magna est gloria domini)

Et vere magna est gloria domini. **Q**uia excelsus dominus) super omnes creaturas eminentis et incomprehensibilis est maiestatis/qui licet ita excelsus sit (humilia) tamen corda hominum (respicit) oculo misericordie sue ut exaltet (et alta) id est superba corda hominum (a longe cognoscat) ut deprimat. a longe dicitur deus superbos agnoscere quod

nō appropinq̄t illis p̄ gr̄as, s̄ potētia q̄s tñ p̄fecte videt.
Et q̄ iustis cōtingit tribulacō/deus adest adiutor eor-
rum. ideo p̄ph̄a in p̄sona viri iusti ad deū uersus ait.

Si ābulauero in medio tribulacōis) huius scli que sp̄
instat saltē a diabolo (lenificabis me) liberādo me a p̄secu-
toribz meis (et sup̄ irā inimicōz meorū) q̄ ex ira non ex
merito meo fuerit michi mala (extēdes opacōez tuā) eos
fortiter affligēdo ne diutius liceat eis oterere me (a sal-
uum me facies) in felicitatē eterna. ¶ Ego nō retribu-
o inimicis meis/ego nō me defendo/q̄ nō possum nec de-
beo/s̄ uictā remitto dño. **Q**ui retribuet p̄ me) penā
p̄secutoribz meis/et vir ip̄e iustus motus pietate p̄catur
pro inimicis ut eius fiat misericōdia dicēs o **D**ñe misericōdia
tua p̄manet in eternū) q̄ sp̄ es patius recipere recurrentes
ad ip̄as (opa manuū tuarū). i. ip̄os hoīes q̄ dicūt̄ speci-
ale opus tuū (ne despicias) q̄ uis s̄nt p̄ccōres q̄ tu eos
creasti.

Psalmus. Cxxxviii. in quo monet a deo nō esse fugi-
endū s̄ ad eū redeūdū ab irato ad placatū.

Vox mēbroz xp̄i q̄ sedēt o hītes p̄ccā sua a surgūt iu-
stificati gr̄a dei/dicit, ergo vir iustus/o

Domine probasti me et ^{cognouisti me) id}
est cognosci me fecisti (tu cognouisti sessionē meā). i. q̄ in
hūilitate patientiā habeo et o hīteor p̄ccā mea (et resur-
rectōnē meā). s̄. q̄ iustificatus p̄ gr̄as resurgo a in spe vi-
te eterne erigor. Intellexisti cogitacōes meas) ab eē-
no (et semitā meā). i. oculū affectū meū (a fumculū). i.
iudiciū et discretionē quā ego habui inter bonū a malū
(inuestigasti). i. p̄fecte nosti. **D**ñes vias meas) om-
nia opa (p̄uidisti) anteq̄ essem in reruz natura. et scis q̄

(non est sermo) sine veritate (in lingua mea)

Vere p̄uidisti om̄es vias meas q̄. **E**cce tu dñe cognouisti om̄ia que sūt et erūt et fuerūt) quātumcūq; sint alijs abscondita (tu formasti me) principaliter (et posuisti super me manum tuam) conseruantem me in esse.

Quib; consideratis dñe. **O**mirabilis ē sciētia tua. supergredie' me) nō possum scire tua secreta (eleuata ē ut in p̄fundū sapiētie tue (nō possum intrāe)

Et deliberās a deo nō fugiēdū dic. **Q**uo ibo a te: p̄o q̄ es spūs) q̄ vbi q; ē/ quo plenus ē mūdus (quo a p̄ntia tua fugiās) hoc enī ē impossibile. **Q**uia. **S**i ascēdero in celum tu illic es) p̄ refulgētia tue gl̄ie (si descēdero ad infernū ades)

p̄ exercitiū/ tue iusticie nulla altitudo te altior/ nullū p̄fundū te p̄fundius/ occidēs et oriēs in tua dñēt' manu. Certe fugere nō possum q̄ etiā. **S**i haberē p̄nas) quibus possem velocissime volare tanq̄ auicula pennata et

(diluculo) q̄n vacua ē et sic possem puenire (ad extrema maris remotus) ab hoīb; nō fugiā a te. **E**t enī illuc) si volarē (manus tua deducet me) q̄ sine te trāsire non poterō/ et me deductū (oportebit q̄ potētia tua teneat) aliter deciderē in nichilū et sic nō possem effugē p̄ntiā tuā.

Et cū viderē q̄ euadere nō possem/ fugiēdo cogitau) si euadē possem latēdo. **E**t dixi) ap̄d te offerēdo (fortitā tenebre) culcabūt). i. abscondēt (et sic nox erit illuacō mea in delicijs meis). i. cōsolacō mea. q̄ libere et audacter fruar om̄ib; delicijs in illis tenebris. Et ondēs q̄ nichil valuit cogitacō sua de sic euadēdo ait.

Nō bñ cogitau. **Q**m̄ q̄ fiūt in tenebris nō abscondēt a te) q̄ nichil i cis existēs latz te. vñ (eq̄ tibi maifesta sūt que fiūt in tenebris sic q̄ fiūt in plena luce) **Q**uōd eque videatur a deo res in tenebris et in luce patet.

Quoniam possedisti renes meos). i. interiores affectiones
in partate tua habes eas (suscepisti me) educendo me tamquam
tuum (de utero matris mee) in quo tamquam in tenebris latebar.

Et quod dominus tantae potentiae et sapientiae es quod te fugere vel late-
re non possuis; ideo non fugiam sed **C**onfitebor tibi) confessione
laudis et merito (quod terribiliter). i. mirabiliter. incomprehensi-
biliter (magnus es) et ecc(e) (opera tua sunt mirabilia) mirabi-
lia sunt opera creatiois quod de nichilo/mirabilia opera recrea-
tiois quod de proprio sanguine. mirabilia opera iustificatiois quod
sine merito/mirabilia sunt opera miraculorum tuorum quod modo
insolito/mirabilia opera glorificationis quod plena ineffabili
gaudio (et anima mea) fide parte illuminata (conabitur valde)
quod tamen poterit (ad agnoscendum) opera tua. **Vox ecclesie.**

Anima mea agnoscat quod. **N**on est occultatum os meum a
te) id est infirmitas mea interior (quae abscondita) hominibus
tibi non quae omnia nosti sed tu quae perfecisti et a vides quod frangi non
potest/occidi enim possunt sancti sed flecti nequeunt (et substantia mea
est in inferioribus terre) id est in carne fragili consisto/et
tamen os non recedit malis. **Vox christi.**

Aliquos in corpore meo fecisti fortes ut ossa et etiam.

Oculi) misericordiae tuae et pietatis viderunt infundendo radi-
os gratiae tuae (imperfectum meum). i. imperfectos meos quod etiam tibi
tubantes respicis ut petrum ne pereat (et in libro tuo). i. me
quem dedisti formam iustitiae hominibus (scribatur). i. instruatur
(omnes) non modo perfecti sed imperfecti/non ergo desperent (di-
es). i. apostoli (formabuntur) in me a quo perfectionem gratiae susci-
pient/et meo nominabitur nomine (et nemo in eis) forma-
bitur in esse gratiae nec ab eis nominabitur/vt a petro
petri sed a christo dicuntur fideles christi. **Vox christi.**

Sed tamen. **V**alde honorati sunt a me amici tui deus) scilicet
apostoli quos ad apostolatum vocavi quibus partatem miraculorum dedi

valde (sfortatus ē pncipatus eorū) facti enī sūt pncipi-
pes duces et pastores ecclie / q̄b̄ dictū ē q̄cūq; ligauerit
sup̄ terrā erūt ligata et in celo. **M**erito sfortau eos /
q̄ ego nō alius. **D**inumerabo eos) quos in fide genu-
erūt et ip̄i credētes enumerati (multiplicabūtur sup̄ are-
nam) .i. sup̄ plebē iudaicā q̄ arene dure sterili et infructu-
ose opatur et hęc multiplicacō puenit ex hoc q̄ (surrexi)
a morte (et) licet resurrectio ppria v̄tute sit signū diuinita-
tis tñ (ad huc sū) occultus plurib; (ap̄d te) q̄ nō ē ma-
nifesta om̄ib; mea ptās q̄ tā dē in iudicō erit om̄ib; co-
gnita. **S**ic honorabiles sūt michi amici tui deus / ita
inimici detestabiles / et ideo. **Q**uā occideris deus pecca-
tores) morte gehēne dicā et ego ad eos (viri sanḡnū)
.i. pccorū (declinate a me) q̄ etiā horreo vos videre / illos
enī q̄s tu viuificas ego viuifico et illos occido q̄s tu occi-
dis. **I**deo declinate a me viri sanḡnū. **Q**uia dicitis
in cogitacōe v̄ra) deridendo bonos fideles (accipiāt)
isti p̄dicatores et plati (ciuitatēs suas) .i. bona eterna q̄ hi-
bi p̄mittūtur / derisorie loquūtur q̄ p̄mittūtur dico (in va-
nitate) .i. nō in veritate sua / ecce falsitas opimōis loq̄n-
tū. **S**i oderis deus pccores. **R**ōne) recordās iusti-
cie tue (q̄ te) corrigēt et dānantē (oderāt oderā) certe
sic et om̄ib; hoīb; deberēt esse odiosi (et contra inimicos tuos
resoluebar) dolore interius; et iusticie et contra eos ira-
tus q̄ te et nō nomē tuū impugnabāt. **O**derā) dico
(p̄fco odio) sic nec p̄pter vicia oderim hoīes nec p̄pter
hoīes vicia dilexerim (et inimici fā sūt m̄) .i. me odio ha-
buerit. **E**t qm̄ timeo qd̄ aliqd̄ lateat tibi displicibile.
Proba me) .i. p̄batū on̄de p̄ aliq̄s tēptacōnes (et
fac me scire) ea q̄ latēt (in corde meo) et fac me cognos-
cere semitas meas) facta et cogitata p̄ me.

Et fac me videre si aliq̄ culpa in me ē) faciendo aut
olentiēdo ā negligēdo q̄ negligēda nō erāt ut p̄ penitē-
tiā emūder ab illa culpa (et deduc me ad viam) q̄ ducit
ad beatitudiez (eternā)

Psalmus. Cxxxix. in quo monet

Procare deum contra mala seculi

Proplxta in persona ecclesie vel cuiuslibet iusti.

Eripe me dñe ab homine

malo) nō vno tm̄ s̄ a toto gñe malozū a p̄ncipe suo di-
abolo (a viro iniquo eripe me) **Q**ui) mali (cogitave-
rūt iniquitates in corde) strā me (continuesstituēbāt p̄lia
scismata et hereses strā q̄ pugnare. **E**t oñdēs quibz
p̄lijs p̄sequāt̄ eccl̄iaz ait. **A**cuert̄ linguas) .i. acutas et
exq̄litas sentētiās pauert̄ libivñ possent trāssigē cor-
da hōim̄ simpliciū audientiū (sic serpētes) per linguas
virus mittētes qz venenosa et nociua erant v̄ba eozū sic
morsus serpentis/nec mirū si v̄ba eoz erant venenata
qz (sub labijs eoz) .i. sub linguis eoz erat (venenū)
id ē odiū et inuidia strā eccl̄iaz (aspidū) .i. incurabile qz
ab eis nō p̄t extrahi per p̄dicatores dñi sic nec venenum
ab aspide p̄ incātatores. **Q**uia qz nō solū labijs s̄ ope-
re p̄sequūtur ait. **D**ñe custodi me de p̄tate diaboli) et
ministroz eius (et ab hōibz iniquis) qui sūt eius mem-
bra (eripe me) ut cessent mala q̄ michi faciūt. **Q**ui) .i.
hōies iniqui (cogitauerūt supplātare) .i. retrahē (gres-
sus meos) a via dñi et supbi velut heretici q̄ de se p̄sumūt
(latēter parauerūt laq̄um) .i. decepcoez (michi) ne p̄ci-
perē et cauerē. **P**ersequūtur aut̄ supbi p̄dicti me latē-
ter/ et ec̄ patēter qz. **F**unes) .i. peccā sua p̄pria q̄ michi
suadent facere malum (extenderunt in laqueum) ut me

non p̄uidēt (q̄) r̄ā dē (faciet dñs iudiciū imopis). i. iu-
sti q̄ esurit iusticiā a q̄rit sententiā do p̄ eoz contra malos (et
vindictā pauperū) spū. cōfundēdo eoz oppressores:
Sic iudicabit̄ p̄ iustis ostra iniustos. **D**erūtamē iu-
sti) q̄ liberati sūt a de inimicis vindicati nō sibi attribuent
s̄ tibi dñe vñ (cōfitebūtur) laudādo a exultādo a gr̄as
agēdo (nomini tuo/et habitabūt) p̄petualiter (recti in p̄-
sentia tua) in explicabili et̄ne vñs̄is gaudio p̄fructes.

Psalmus. Cxl. in quo docetur iustus in
suis afflictionibus ad dñm clamare.

Propheta in persona iusti malis circumdatus ait.

O domine clamaui ad te

et clamabo (et cū clamauro exaudi me/et intende vocē
deprecationis mee) p̄titionem meam adimplendo.

Ratio mea) sit a te exaudita et accepta tibi (sic incē-
sum) q̄d tibi offerebatur in odore suauitatis (et operacō
mea bona) placeat tibi (sicut sacrificiū) q̄d tibi in veteri
lege offerebatur (in vespere) quod tibi inter omnia plus
placebat in figura sacrificij quod immolādo scipm ad
vesperam tibi obtulit dñs noster ihesus christus.

Ecce dñe clamabo a inter alia. **N**one dñe custodiam
ori meo) ut nō peccē stulta a incōgrua a ociosa loq̄ndo
s̄ om̄e q̄d loquar sit sanctū et dignū deo (et ostiū pone
a tinētie om̄ib; sensib;) ut muniatur tota mea domus et
non habeat aduersarius vnde ingrediatur a dīctur.
Et si cūgat me peccasse aliq̄d loq̄ndo nō loq̄ndū/p̄cor.
Non permittas cor meū inclinari in verba malicie) ut
pernaciter a superbe defendā peccata mea (excusationib;)

falsis) sicut solēt imprudentēs facere q̄ fortune aut necessitati nature aut t̄pis qualitati aut societati mala sua imputāt cū t̄n̄m p̄tate n̄ra sit peccare vel non peccare.

Et si hoc feceris. **N**on ero vnus de illis qui excusant sua peccata) et nō t̄m̄ cū minorib; s; etiā (nō cōmunicabo cū electis eorū) scilicet cū potētiōib; et maiorib; ut p̄r eorum cōsōrniū excusem peccata mea sicut ip̄i faciunt.

Nō cōmunicabo cū istis malis p̄tendētes excusacōes in peccis s; recipiā libēter correctōnem si. **C**orripiet me iustus in misericordia et increpabit me / oleū aut peccatoris) scilicet falsa laus. simulata dilectio adulatoris (nō delectabit mentē meā) **E**t vere sic erit. **Q**uoniam adhuc) futurū est q̄ (oratio mea) qua oro deū ut ouertatur (placebit eis) cū auertatur a peccis et incipiet timere iudiciū dei et si sūt qui contradicāt ut eorū doctores et heretici nō est curandū (qm̄ iuncti siue compati) doctrine cristi (absorbentur) et vincuntur et in sua vanitate deficiunt / quia et si videantur aliquid dicere / t̄n̄ nichil sūt dicta eorū / stulta enī est sapiētia eorū.

Quid ergo de eis erit: dicit. **A**udiēt v̄ba mea qm̄ fuerūt v̄ba potētia) ad penetrādū corda et vera et honesta / vñ qui ad me venerūt / verbis meis v̄meti sūt et delectati sūt in eis et ouersi sūt ad me. p̄sūt eis verba mea / p̄sūt etiā mors mea et sanctorum q̄ (sicut cū crassitudo terre erupta ē sup̄ terrā) id ē cū simus eius ē despersus super campos facit ip̄os fructificare sic cruore meo et sanctorum martirū fecū datus est mūdo. vñ sequitur.

Dissipata sūt ossa) martirū meorū / sed ex dissipacōne ossiū eorū sūma vtilitas venit mūdo. vñ tantū inde mundus accepit p̄igue dimis ut inde seges ecclie latius pullaret / hec est mors sanctorum que contemptibilis est

seculo h̄ p̄ciōsa agricole q̄ nouit̄ibi utilitateꝝ vberem
lucum vñ creuit eccl̄ia. **D**issipata sūt dico (ossa mar-
tirū secus infernū) .i. ad modū reorū qui reputātur di-
gni inferno/h̄ (q̄ ad te dñe dñe oculi mei) sūt dirā sic ad
p̄tect̄onē meā/et q̄ (m̄ te sperau nō p̄mittas aīam meā
separari) a v̄spectu gratie tue quicquid sit de corpore.
Nō auferas aīaz meā dico h̄ potius. **C**ustodi me a la-
queo) deceptōis (quē statuerit michi) spūs maligni (et
a manifestis p̄turbacōibz) inq̄torū boim (opantiū inq̄
tate) **M**e quidē tua gr̄a custodies/pccōres aut ru-
entes de vicio in viciū. **C**adēt in retiaculū de moīs siue
iniquitatis. ego autē cū talibz nō ābulo) nec assotior in ali-
quo (donec trāscā) de p̄nti vita ad requē beatorum.

Psalmus. Cxli. in quo monet nos
ad orandū p̄ malis p̄sentis vite.

Vox cristi ex parte assumpte humanitatis.

Vox mea in t̄iori nō strepitu labiorū (ad do-
minū) p̄rez (clamaui voce mea ad
dñm de p̄catus sū) assidue ad eū orans. **E**t adhuc.
Effundo) copiose (in v̄spectu eius oracōnē meā) la-
crimis plenā (et tribulacōnē meā ante ip̄m p̄nuncio)
In tanta angustia sū q̄. **D**efecit in me spiritus meus)
et tamen tu pater (nosti omes semitas) id ē omes ope-
rationes (meas) interiores et exteriores.
In via hac) p̄ntis vite (qua ambulabā absconderit)
aduersarij (supbi laqueū michi) id ē latenter mortē.
Ipsi queherit michi mortē inferre et ego cū essem captus.
Considerabā ad potiorē partem) scilicet discipulorū
qui relicto me fugerūt (et non erat qui gnosceret me)

esse deū in carne tectū. cū prius dixisset: petrus in persona
omniū discipulorū tu es xp̄us filius dei viui. **D**erit
a me fuga) ego nō fugi s; potius permisi me in mortē da
ri p liberacōe alioꝝ (et nō ē inuētus aliquis q̄ req̄rat vis
tā meā) ad saluādū eam. **E**t ideo. **C**lamauī ad te
dñe) p̄r (dixi tu es spes mea) spem meā in te posui. cui eti
am mortē approximās ppriā aīaz omē dau (portio mea)
pars mea (in terra uiuētū) **O** dñe in quē spero.

Antē de ad dēp̄cōnē meā / q; valde affliētus sū) ab
impijs me perdere querentib;. **S**ic quidem intēde.
Libera me a p̄rsecūtib; me) et opus ē (qm̄ ofortati
sūt) te p̄mittēte in tm̄ (sup me) ut manus michi in gere
rēt aīa in cruce suspēderēt. **L**ibera me a **E**duc me de in
ferno) vbi aīe fidelū a diabolo detinētur a custo diūtur /
nō patiāris (aīaz meā) in claustris infernalib; detineri
ut de me a liberacōe (laudet̄ nomē tuū a me) et ab alijs
liberatis p me / et necē ē ut educas qm̄ (me exspectāt iu
sti) liberatoꝝ ē suū (donec retribuas michi) suscitādo ter
cia die gl̄iaz resurrectōis q̄ esse deb; abiecte passiōis
retributio.

Psalmus. Cxliij. in quo monet
ad penitentiā et orationem.

Propheta in persona cuiuslibet penitētis.

Dñe exaudi oracōnē meā ^{auib;)} ^{elemēz}
tie tue (perape dēp̄cōnē meā in veritate tua et iusticia
exaudi me) q̄ penitētib; et se accusantib; indulges.
Exaudi dico. **E**t nō intres in iudiciū cū suo tuo) ut se
cū dū merita me iudices / ego misericōdia indigeo ego fu
gitiuus ad te redeo / pacē q̄ro / nō ergo intres mecū in.

iudiciū q̄ nec ego volo intrāre tecū (q̄) i tuo pacō e (nūllus uiuētū aut hō aut āgelus iustificabitur) q̄ solus es in quo peccm cadē nō p̄t/m cuius ōspectu eē astra nō sūt mūda. ¶ Precor ut nō intres in iudiciū cū suo tuo.

Quia inimicus meus) .i. diabolus (p̄secutus est aīaz meā et dep̄ssit vitā meā) ut terrenis inhereat.

Conatus ē etiā inimicus meus q̄ tū in se ē. ¶ Collocare me in tenebris) peccōrū sic ceteros des̄peratos (et anxiaz tuis ē spūs meus) vidēs vicinitatē piculi (et turbatū est cor meū) q̄ ex me nesciebā quō de hac captiuitate posse exire. ¶ In tātis aut tribulacōib; dep̄hensus ad hoc remediū me optuli. ¶ Senior fui dierū antiquoz) in q̄b; alijs penitētib; misericōiā exhibuisti (meditatus in omib; opib; tuis) ut in eis aliq̄ michi parare ōsolacōnem (et in factis manuū tuarū) que misericōrditer fecisti q̄ me; meditacō ad sp̄i erexit fiducia ut p̄sumerem potius de tua pietate ōfidere q̄ de meis inq̄ratib; des̄perare.

Et nō tm̄ meditabor s; etiā cū exhibicōe bonoz operū.

Manus meas ad te in oracōe leuaui/ et sic terra sine aqua desiderat irrigari) ut fructū faciat (sic aīa mea desiderat te deū suū) ¶ Peto. ¶ **V**elociter exaudi me) et debes facere. nō differas q̄ (prope defectū ē spūs meus) et miserere mei. ¶ **D**ñe exaudi me in hoc scilicet ut

Non auertas faciē tuā a me) tāq̄ offensus a me/ q̄ si auertis (similis ero descendētib; in lacū) infirmi.

Nō auertas faciē tua dico s; potius. ¶ **A**uditam fac michi velociter) sine tardacōe (misericōiaz tuā. q̄ in te speraui) nō in alio. ¶ **E**t. ¶ **N**otā fac michi vias in qua ābulam) dux michi sit uitas tua/ et gressus mei tua grā dirigāt (quia ad te) fontē pietatis (leuaui omnes fidēt am amice mee) ¶ **E**t ne impediar a via;

Erripe me de inimicis meis) diabolo et mēbris eius/
et hac fiducia pcto qz ad portū pietatis tue (meduli fu-
giēs/doce me) tāq̄ ignarū tāq̄ impitū et nichil de sua
v̄tute p̄sumētē (facere volūtātē tuam) et debes (qz deus
meus es tu) cuius volūtātē deo seq̄ in omnibz.

¶ Doce me dico qđ vtiqz facies/qz. **S**piritus tuus bonus
deducet me per semitā iusticie in terrā rectā).i. vuentū
quā soli recti possidebūt (propter nomē tuū) non ppter
merita mea (v̄uificabis me) v̄ita gr̄atie per cuius vir-
tutē veniā ad v̄itam glorie (in equitate tua v̄uifica me)
que est bonitatis tue condecencia/ quia exigit equitas
tua ut v̄uifices illū qui se tibi humiliat.

Vuificabis me. **D**educes de tribulacōe) huius secu-
li (aīam meā) qñ me de isto carcere exire iusseris ut m̄tē
sit q̄eta et leta (in misericōdia tua) nō in merito meo (dispedes
inimicos meos) diabolū et eius seq̄ces. **E**t hāc pietatez
michi indulge nō qz iustus s̄ (qz suus tuus sū ego)

¶ Psalmus. Cxliij. in quo monet ad
gratiarū actionē pro victoria.

Prophā nō insolecēs de victoria s̄ huiliter gr̄as agēs
deo in p̄sona sui et cuiuslibz iusti pugnātis et triūphātis
otra diabolū ait.

Benedictus dominus deus

qui docet manus meas ad plū) qđ de prope fit/ p me enī
nesciuissem otra goliā p̄hari (et digitos meos ad bellū)
qđ de longe huc a remotis fit. **¶** Vere b̄ndictus deus
meus qm̄ ip̄e ē. **M**isericōrdia meā) quibz nō solū mi-
seretur mei s̄ etiā me misericōrdē fecit (refugiū) a quo
cōstantiā meā sumit infirmitas (susceptor) qz pugnanti

michi p̄stas ne cadā (liberator) q̄ tribuit ne d̄micās vul-
nerer. **P**rotector meus) ne sc̄lar (in q̄ speravi) in om-
nib; laborib; a p̄lis meis (q̄ subdit pplm meū sub me)
vel pplm meū sc̄z rebellū cupiditatē a motū carnalū desi-
deriorū / legi mentis mee / p̄ auxiliū gratie tue subditum
facit / ut racō d̄netur in regno aīe. **P**ropheta considerās
genus hūanū b̄nificijs d̄i indignum admirans ait.

Dñe quid est homo) q̄ tān pendis tān existimas (q̄
innouisti ei) id ē q̄ ei p̄ assumptā hūanitatē innotescer-
es diuinitatē q̄ p̄ se vilissimus erat (aut filius hoīs) q̄ d̄
est (q̄ reputas eū) id est q̄ eū tantū facis et tān p̄ci ut
pro eo filium tuum v̄ngentum des.

Ideo dico quid ē homo q̄. **H**omo similis vanitati fa-
ctus est) peccādo. i. alicui vane a cito trāsitore rei simi-
lis / factus dicit q̄ creatus fuit in p̄fectōe a stabilitate /
a ita similis veritati. s̄ violās obediētā fecit sc̄ipm vanū
mortalē a trāsitoriū. v̄n (dies vite ei) sic ūbra p̄tereūt)

O **D**ñe) ex quo nō obstāte q̄ homo similis factus sit
vanitati. tua sapiētia disposuit redimere eū ouē errabū-
dam q̄ sanari nōt p̄t m̄hi tuis humeris reportetur p̄cor
(in cl̄ma altitudinē maiestatis tue) nō locum mutando
(descende) s̄ nr̄e hūanitatis formā sumēdo / redimatur
homo / q̄d m̄hi inclinata diuinitate fieri non p̄t (tange
montes) id ē potētes a sup̄bos huius vite / gratiā tuam
m̄terius infundēdo (et fumigabūt) crebris suspirijs a
lacrimis suor; p̄ccōrū a p̄uētōne cōmoti.

Tange mōtes a etiā. **S**ulgura coruscacōnē) id ē oñde
tue v̄tutis potētiā crebris miraculis coruscādo (et dissu-
pabis) seu dissolues a spiracōes eor; (emitte) p̄ aposto-
los tuos (sagittas tuas) id ē v̄ba tua q̄ cor̄da hominum
transfigūt (et turbabis eos) ad penitentiam.

Dein de ppha a duetu xpi pcat et ad prezbubidutes/ ait
ut hec fiant. **E**mitte filiu tuu de sublimitate in q e te-
cum/ et induat carne in qua visibilis appareat in mudo
(et eripe) de ptae diaboli (et libera me de aquis mlis)
id e de mundaco e maloru (de ptae filioz) q de aduso
patre diabolo nati sut. **I**deo eripe me ab eis qm ipi
sut. **Q**uoru os locutu e supbia/ ia et at se habet sciencia/
quoru tn sciencia vana e (et opa eoz opa imquitatis)
Eripe dico/ qd si feceris. **D**eus canicu nouu catabo tibi)
id e p filij tui incarnaco e gras aga (in obfuaco e dece
pceptoru legis) tibi defuia (tibi psalla) tibi gaudebo. ti
bi catabo. **C**atabo tibi etia. **Q**ui das salute gre re-
gib) .i. fidelib) q bn regut seipos (qui redemisti dauid
suu tuu de gladio) goliad (maligno) pessimo, idolatra
de ptae diaboli (eripe me) **E**t erue me de manu filio-
z alienoz) q filij ecclie no sut (qz os locutu e vanita-
tem. .i. q in terrenis consistet nra beatitudo (et opa eoz
opera imqtatis. **P**ropha ea in qb) mali felicitate po-
nunt enumeras ait. **Q**uoz filij incolumes sut (sic no-
ue platacoes in iuente sua) **F**ilij eoz opolite/ et or-
nate) in capite et in corpe auro et sericis (sic ornat templu)
Promptuaria) et cellaria (eoz) vbi reponut victus
alia (plena) gno vino et oleo et hmoi (sup effundetia ex
hoc milld) **Q**ues eoz fetose) plene fetib) (abudates
in egressib) suis/ boues eoz crasse) **N**on e ruina) no
dico in muris ciuitatis s nec (sepis) no (e trahitus nec e
gressus) vn possint fugere q detinet captiu/ no e tumultus/
no vlulatus (no clamor in plateis eoz) sed quies et
pax. **Q**ui nescietes et cupiditate terrenoz excecati.
Beatu dixerit pplm cui hec sut) putates in huiusmodi
temporalib) bonis consistere felicitatem nostra/ sed isti

grauiter errāt qm̄ ille solus (populus beatus est cuius
est dñs deus eius) beatitudo sua et eterna felicitas.

Psalms. Cxliij. in quo monet ad laudē dei.
Prophā in p̄sona ecclesie laudē p̄mittēs deo ait.

Exaltabo te deus meus rex

confitendo et p̄dicādo alijs dignitatē tuā (et b̄ndicā nomi
ni tuo) b̄ndictōe laudis et gr̄iarū actōnis (in sc̄lm). s. hic
(et in sc̄lm). s. in eternū / q̄ eni hic nō incipit te laudare
in futuro mutus erit. **B̄ndicā** dico hic in vita mea nō
semel s. **Per** singulos dies b̄ndicā tibi q̄ singulis
bonis tuis b̄nfic̄is viuim⁹ (et laudabo nomē tuū in sc̄lm
sc̄li) incessanter tibi gr̄as agēdo. **V**erito laudāndus
est deus q̄. **M**agnus dñs) magnus in essentia / ma-
gnus in virtute / magnus in potētia (et laudabilis valde)
in opib⁹ suis et in b̄nfic̄is q̄ cōfert suis fidelib⁹ (q̄ ma-
gnitudinis eius nō ē finis) ē eni incōprehēbilis cogi-
tacōne / vñ q̄ magnus ē sine fine / laudabilis ē sine fine
Non solū ego laudabo s. om̄is. **G**eneratio laudabit
opa tua) ut pote altitudinē celi / p̄funditatē abissi / stella-
rum multitudinē / terre altitudinē / refluxū aq̄rū / imp̄tū
ventorū / sapiētā hoīm / simplicitatē āgelorū (et potētiam
tuā p̄nūciabūt) dicētes q̄ magna potētia dei solius.
Magnificētā glorie tue) ministri eloq̄orū tuorū (loq̄-
tur) p̄dicādo et laudādo (et magnificētiam sanctitatis
tue etiā loq̄ntur) dicētes. nō ē sanctus ut est dñs (et mi-
rabilia) q̄ sup naturā oparis (narrabūt) dicētes / mirabi-
lia opera altissimi solius. **C**eterū. **V**irtutē terribili-
um iudicioꝝ tuorū) metuēdo q̄b⁹ impios p̄mis (dicēt

et magnitudinem tuam) cuius non est finis (narrabunt)
narrabunt autem cum tale esse laudabunt. ¶ Preterea.

Osmoziam abundantie suavitatis tue) qua vocasti eos
ad tuam gratiam deo toto corde (preferent) et narrabunt (et iusti-
cia) vel quam eis infundis ad iustificacionem vel qua secundum
merita eis tribuis beatitudinis gloriam (exultabunt)
Laudabunt sanctitatem et potentiam dei et dignum est quia.

Miserator) est actu misericordiam exhibendo (et misericors)
natura in se ipso a quo fluit miseratio (patiens) expectan-
do. tolerando peccatores ut convertantur (et multum misericors)
peccata quantumcumque magna. quantumcumque multo donando
vere penitentibus / multum misericors est largiendo tam ineffabi-
lem mercedem suis fidelibus. ¶ Misericors dico imo ge-

neraliter. **S**uavis est dominus vniuersis) quod omnibus creatu-
ris dat esse. quod est desideratissimum secundum se. vniuersa suavi-
ter disponit. suavis maxime bonis gustantibus) quam suavis
est dominus (et misericordies eius super omnia bona eius) diffu-
sio enim bonitatis eius super omnem spargitur creature vul-
tum faciens solem suum oriri super bonos et malos / vnde quic-
quid creauit propria misericordie gubernat et regit.

Ergo. **L**audent te domine omnia opera) secundum
modum suum per se si sunt creature rationales / si ratio-
ne carent suauilitate sua pulcritudine dando materiam
laudis laudantibus te (et sancti tui) scilicet et homi-
nes et angeli (tuam laudem concelebrent)

Laudet te dico dicentes et predicantes. **G**loriam regni tui). f
quam notanter quam sapienter et quam mirabiliter quecumque facis in
regno tuo / et disponis (et potentiam tuam) que magna est
qua regis et ordinas superiora et inferiora et omnia in eis con-
tenta (loquuntur) ¶ Loquuntur dico ad hoc utique. **U**t nota
faciant filijs hominum potentiam tuam) ne per ignorantiam minus

te timeāt vel diligāt sui tui (et glia; magnificētie regni
tui) qđ id ē qđ gloriosū a magnificū ē regnū tuū.

De cuius regni magnitudine et stabilitate ait.

Regnū tuū regnū omniū scloꝝ) qđ regni tui nō erit fi-
nis omnia enī sc̄la regni tui dñacōne volūtur (et dñatio
tua in omni gnacōne a gnatione) qđ ptās tua ptās eter-
na a regnū tuū qđ nō corrūptur. **E**t ip̄e dñs est lau-
dandus qđ. **F**idelis ē in omib; v̄bis suis) omnia enī qđ
p̄ p̄phetas locutus est adimpleuit a quicquid promisit
dedit (et sanctus) .i. irrep̄hensibilis (in omib; op̄erib;)
licet videatur a stulis quedam iniuste disponere.

Certe dñs sanctus ē in op̄ib; suis qđ. **A**lleuat omes qđ
corruūt in p̄ccm̄ a alleuari desiderāt ne i et̄na ruina mer-
gant̄ (et erigit omes elisos) sanādo eos lesos si penitē
velit hic enī ē samaitanus qđ alligauit vulnera sauciati.

Quia enī tu dñe es qđ alleuas corruētes a erigis elisos.

Dculi omnium in te sperant / et tu das escam illorum)
siue spiritualem siue corporalem nō tamen semper quā-
do petitur sed quando tu sapiens medicus cognoueris
esse (tempus oportunum)

Das escā dico a liberaliter qm̄. **A**peris manū benigni-
tatis tue) large dispensando bñficia tua (et impleo om-
ne animal) capax bñdictionis (bñdictione) cōuenienti/
ex tua enī largitate ē quicquid bñdictionis assequitur
anima vniuscuiusq; fidelis.

Consequenter propheta laudans deum de iusticia ait.

Iustus est etiā dñs) id est nō solū liberalis est in pui-
dendo sed etiā iustus in disponēdo / iustus est (in omib;
dispositionibus et voluntatibus suis) cum ip̄e sit regu-
la iusticie et veritatis (et sanctus) non solum in se sed e-
tiam vult qđ nos qui sumus opa eius sancti efficiamur

dicens sancti estote quoniam ego sanctus sum. **B**onum apparet
quod dominus iustus et sanctus sit quoniam. **P**roximum est) propicius
est (omnibus) inuocantibus eum in veritate) inuocare deum in veri-
tate est pia et immaculata intentione causa salutis anime ad
dominum clamare. **E**t vere proximum est dominus quod. **V**oluntatem
timendum se) timore filiali) quod est annexus caritati (faciet)
id est) implebit et illi taceant (et de peccatione eorum) si sit pia
et pro se et pro seueras (exaudiet et saluos faciet) eterna salu-
te in nouissimo. **O**mnidens quomodo sit iustus deus in bonos
et in malos ait. **I**ustodit dominus omnes diligentes se) tan-
quam) grana in horreo / et gemas in auro cuiusmodi sunt hi
qui dilectionem dei mundanis dilectionibus preuident (et omnes
peccatores dispudet) qui amoris dei obstinata voluntate scilicet
amore anteponunt. **E**t quod omnia ita se habent.

Laudacionem dominum loquitur os meum) euidenter predicando et
catando et exemplo meo (benedicat omnis caro) .i. omnes fide-
les. dominum et sui. pueri et senes. omnes quod de laudare. benedicere.
extollere. atque predicare debemus. pro quem uiuimus. pro quem a-
limi ac sumus (nomine sancto eius) et hoc (in presentia et in futuro)

Psalmus. Cxlv. in quo monet ad laudem dei.
Spiritus exhortas se ad laudandum deum ait.

Lauda anima mea dominum
cui animi respondens ait (laudabo dominum in uita mea) hic
quomodo) potero. scilicet tenuiter et exiliter quod peccatis presentior
sed) perfecte laudabo cum ei perfecte inuoluerero in uita eterna que
vera uita (et psallam deo meo) operando omnia ad honorem eius
(quod diu fuero) **E**t quod laudari bene deo non potest nisi ponendo
spem in ipso solo ait. **N**olite confidere in principibus)

Ipem ponēdo in eis quāq̄ sint potētes. nolite cōfīdere in imperatore. non in regibꝫ. non in p̄fectis. non in iudicibꝫ seculi (nec in filiis hominū) qui amare tēporalia suadent qui seipos saluare non possunt nec alios.

Bñ dico q̄ in nullo talium est salus qm̄. **E**xibit spūs eiꝫ) de suo corpore cito vel subito quādo nō vult vel fat q̄ spiritu exēute corpus (reuertetur in terrā suā) vñ cepit originē in die illa mortis sue (pibūt om̄es cogitacōnes eorꝫ) que in diuersos ambitus seculi se extendebant.

Propheta cōsequēter cōdēns de quo fit p̄ncipaliter cōfīdendū ait. **B**eatus cuius deus) quē coluit (iacob est adiutor eius / et spes eius) nō in p̄ncipibꝫ. nō in filiis hominū. nō in diuitijs seculi sed (in dño fuit / qui fecit celum et terram et omnia que in eis sunt)

Et pbās q̄ in solo deo fit cōfīdēdū / inducat q̄ deus sit iustus dicēs / ipse ē. **Q**ui custodit veritatē in eternū) non enī mēari p̄t. **I**te ipse (facit iudiciū iustū iniuriā patientibꝫ) eos de iniuriātibꝫ v̄m dicando / ipse etiā (dat escam) vtrāqꝫ. corpālē et spūalē (esurientibꝫ) supplēdo defectū eorꝫ. **I**psē soluit) etiā p̄ grām (cōpeditos) peccatoris vinculis astrictos (et dñs illuminat cecos) id est luce sue sapiētie ex im̄piētibꝫ fac sapiētes. **I**psē etiā.

Dominus erigit elisos) siue claudos / quos enī dyabolus elidit. dñs erigit (dñs diligit iustos) quos locat in eterna beatitudine. **I**psē etiā.

Dominus custodit aduenas) extra terrā natiuitatis eorꝫ existētes (et pupillū et viduā) hūano destitutos auxilio (suscipiet) s̄b sua cura speciali ut sperēt in deū / et etiā qui habēt terrena et nō in eis cōfīdūt pupillū et vidue dei sunt (et vias) id est p̄cessus (iniquorū) p̄sequētium has personas impotentes dominus (disperdet)

Tanta est dei potentia et iusticia o syon o ecclesia.
Dominus quem reuereris deus in quem credis / tuus
quem diligis (regnabit) non ad modicum sicut reges
mundani sed (in eternum)

Psalmus. Cxlvii. in quo monet
ad laudandum deum.

Propheta excitans ad dei laudem ait.

Laudate dominum quoniam bonum

est psallere) ad gloriam et honorem maiestatis eius / psalmo
dia enim de laude dei dicitur bona quae dulcedinem habet an-
nexa et meretur vitam eternam (laudatio) aut exhibenda deo
debet esse (iocunda) ex deuotione cum facta debet esse (deco-
ra) vite moribus speciosa quam non est in ore peccatorum qui bone canti-
lene malis obstrepunt moribus.

Laudandus est vere.
Dominus) quae est (edificans iherusalem) celestem quam de viuis la-
pidibus extruit / edificat autem sic quae (dispensat fideles) per
orbem (congregabit) in vna fide spe et caritate ut de illis edi-
ficiis celestem formetur.

Ipsa etiam est. Qui sanat contritos
corde) offerentes deo sacrificium cordis contribulati condonando
eis peccata (et alligat) apponendo sacramenta
(vulnera eorum) qui seipsum faciunt penitentiam donec solidetur
quod fractum erat.

Ipsa etiam est. Qui multitudinem stel-
larum in certo numero posuit) et omnes virtutes earum (et no-
mina nouit) Quid plura. Magnus dominus noster et
magna virtus eius / et sapientie eius non est numerus)
quia infinita et incomprehensibilis.

Ipsa etiam est.
Suscipiens) in gloria (mansuetos / humilians autem pecca-
tores) superbos. contrarios mansuetis (usque ad terram)

mansuetudo enim ad celum vocat / supbia in terram detrahunt.
Angeli superbi in terram currunt / homines humiles ad celum vadunt.
Quia dominus mansuetos in gloria suscipit. **M**emorante domino
in confessione laudis (psallite deo nostro) voce et bonorum operum consonantia.

Et memoras prophetarum opera per quae operas dei ostenditur dicit ipse est.

Qui operit celum nubibus ad hoc (quod paret terre pluviam) ut fecundetur ad terrae nascentium productionem.

Qui producit in montibus fenum / et herbam servituti hominum.

Qui dat iumentis escam / et pullis coruorum clamantibus) quia a parentibus antequam migrescant nichil nutrimenti recipiunt. tribuit vni alantur / scilicet rorem celi.

Mansuetos autem diligit. **I**n equis) ostendit) (de sua fortitudine) magis quam de deo (non erit beneplacitum ei nec in pedibus) ostendit) de robore suo magis quam de deo / est beneplacitum ei / quia homo homines superbi et fatui audaces sunt quos deus odio habet. **B**eneplacitum autem est domino super timoribus eius) quia per timorem peccatum expellitur quod deo displicet (et in eis qui sperant super misericordia eius) quia timor non valet sine spe veni.

Psalmus. CXLVII. in quo monet ad laudem dei.

Propheta exhortans iherusalem id est sanctam ecclesiam ad laudandum deum.

Lauda iherusalem celestis iam secura (dominum) / lauda deum tuum syon) .i. sancta ecclesia quae per fidem deum specularis in via.
Lauda dico iherusalem nomen secura. **Q**uomodo confortavit) siue confirmavit (seras portarum tuarum) id est vnicuique in sua protectione munivit / clausa enim est ianua quia nemo exit

vnde doleas. nemo intrat quem timeas. non exit inde
amicus. non intrat illuc alienus sicut nunc in vita p̄fens
fit vnde sūt scādala (et benedixit filiis tuis) quos ōm̄i
pepisti omnimoda benedictione qui iam quiescunt (in
te) non foris peregrinantur. ¶ Benedixit ille.

Qui posuit fines tuos p̄ces. ut ex nulla parte possis
concuti aut turbari et que quid intus est pace fruitur et
in pace illa est saturitas et nulla indigētia (quod satiat te)
plenissime (ex adipe frumēt) id ē diuinitate xp̄i.

Ipse est. **Q**ui emitit verbum suum in carnem et v̄buꝝ
caro factum est et habitauit in nobis (velociter currit)
id est diffunditur per totum mundum (sermo) predica
tionis (eius) et tanta velocitate ut in breui tēpore imple
uerit mundum veritatis cognitione.

Propterea loquens de b̄n̄ficijs que contulit nobis aduen
tus xp̄i circa ouersionē peccatorū ait. **Q**ui scilicet f̄mo
cristi (dat niuem) id est peccatores frigidū et fragilem
(sicut lanā) ut inde fiat vestis calida et pulchra p̄ gratias.
quasi diceret peccatores de frigiditate culpe ouertit ad
calorē gratie et decorē. Itē f̄mo dei (nebulā) id est caligi
nem peccati (spargit) tollit et dissipat p̄ hūilitatē penitētie
que significatur p̄ cinerē. ¶ Itē. **O**sittit cristallū suū)
id est induratos et obstinatos in peccatis quos quidē pre
destinauit quoniam non facile ut in x̄ soluūtur (mittit ut frustra
panis) id ē tales fecit ut pascāt alios v̄bo dei et p̄dicent
veritatē quā prius ante ouersionē impugnabāt/sicut de
paulo patet. mirabilis p̄fecto artifex qui de niue facit
lanā/de nebula cinerē. de cristallo panem/lana calefacit
frigidū. cinis lauat sordidū/panis reficit famelicū/hic
gr̄a peccatorē/ et sequitur (ante faciē frigidis quibus sustinebit)
id est nisi deus soluerit cristallū sicut niue id ē homines

in duratū in peccis! quis poterit sustinere pemitētiā frigo-
 ris viciorū et obstinacōis eius: quasi diceret nullus.
 Et si uellus possit sustinēre aī facie frigiditatis nō tñ ē despe-
 randū q̄. **E**mittet deus p̄r (v̄bū) filiū (suū) in carnē
 et v̄bo euāgelice p̄dicacōis (liquefaciet) ⁊ molliet (ob-
 durata corda peccōrū) **E**t flāte spū sancto sup impi-
 os feruor caritatis in tm corda pplōr accēdet ut recoz-
 dacōe p̄teitorū criminū (ex eorū oculis erūpāt flumina
 lacrimarū) **F**lauit spūs eius in q̄. **Q**ui annūciat re-
 uelacōnē de xp̄o de tribu iuda) nascituro pplō israhelitic-
 o de q̄ p iacob erat nasciturus (et legē ⁊ iudicia sua po-
 pulo isrl) **N**ō fecit taliter omī nacōm) sic pplō israhel
 de quo carnē assumpsit cui p̄phas dedit cui p seipm v̄bū
 annūciavit de quo p̄ncipales ap̄los elegit (et iudicia
 sua manifestauit eis) quod non fecit alijs.

Psalmus. Cxlviij. in quo monet ad laudem dei.

**Prop̄ha hortās omēs creaturas ad laudē incipit a su-
 perioribz dicens.**

Laudate dñm creature celestes laudate
 eum qui estis in excelsis)
 throni dñacōes p̄ncipatus pt̄ates cherubim ⁊ seraphim.
Laudate eū omēs āgeli eius) id ē v̄sipi quos ip̄e
 mittit ad legacōes suas in mūdū (et vos omēs angeli
 noīati v̄tutes) p̄ quos dñs fecit mirabiles effectus qui
 in admiracōnē diuine pt̄atis et laudē eius inducūt ho-
 mines / non ideo p̄pheta inuitat angelos ad laudem dei
 q̄ aliquādo cessent vel qd̄ eo monēte magis laudēt sed
 sic ammonendo oñdit affectū suū scilicet q̄ sibi est gra-
 ta laus eorum. **C**onsequentē monens ad laudem
 celestes creaturas corporeas ait.

Laudate eū sol & luna/laudate omnes stelle et omnia
lucentia in celo) que eo dicuntur laudare deū q̄ ex sua
pulcritudine & virtute inducitur hoīes ad laudandum
deum. **L**audate eū celi celozū id est celū empireū qd̄
est super omnes celos/dicitur aut̄ in plurali celi p̄pter di-
uerſas māhōes que in eo esse dicuntur iuxta illud. in do-
mo patris mei mansiōes multe sūt (et aque que sup̄ ce-
lo sunt) id ē celū cristallīnū quod dicitur aqueum p̄pter
similitudinē cū aqua in dyaphaneitate (laudent nomen
dñi) id est materia sit nobis laudandi deum.

Laudate dico tū p̄mo **Q**uia verbo dñi omnia cōstant q̄
creata sūt in celo et in terra) et q̄ inter velle suū & facere
nichil distat ait (q̄ ip̄e dixit). i. Vbū genuit & p̄ ipsum
(facta sūt ip̄e mādauit) verbo suo (et creata sunt.

Item dico laudate eū que dicta sūt q̄. **S**tatuit ea) p̄-
mansura (in eternū) quo ad substātiā. licet mutabūtur
quo ad qualitates (q̄b̄ statuit) cursū siue motus & influ-
entias (et nunq̄ p̄teribūt) ordinē eis impositum.

Et inuitans ad laudem dei creaturas inferiores incipi-
ens a creaturis irrationabilibus ait.

Laudate dñm vos creature q̄ estis de terra/dracones
) et omnia genera mōstrōz aialū (et abissi). i. pro-
funditates aquarum latentū et maria omnia.

Laudate ignis grado mix glacies & v̄ti) ocitātes
p̄cellas in mari q̄ omnia faciūt illd̄ ad qd̄ ex diuina dispo-
ſitione sūt ordiata. **L**audate mōtes & omnes colles/
ligna fructifera & omnes cedri)

Laudate bestie & v̄mīsa pecora/serpētes. volucres &
omni volatilia) p̄ aerē. **E**t inuitās p̄pha creaturas ra-
tionales ad laudandū incipiēs a maiorib; ait.

Laudate reges terre dñm & omnes ppli) sic cōsules

príncipes (et omnes iudices terre) **S**uuenes et **V**gines
 senes cū iunioribz laudēt nomē dñi / qz exaltatū ē nomē
 eius) omnis ptās omnis etas. omnis sexus laudēt nomē
 dñi nr̄i saluatoris cui pr̄ dedit nomē qd̄ ē sup omne nomē.
 Quid p̄ sm̄gula. **C**onfessio laudis dei ē sup celū. et ter
 ram) quia omnes creature tam celestes q̄ terrestres de
 bent eū laudare / ē etiā sup eas qz maior ē et superior omni
 laude earū. tū etiā laudādus ē (qz exaltauit deus pater
 cornu populi sui) id est xpm̄ ppli sui redēptorē / qui dicitur
 cornu qz superior est toto corpore p̄ excellentiā / durior
 carne p̄ iusticiā / mollior osse p̄ misericōdiam / exaltauit qui
 dem in sua passione qz p̄ eā mundū de captiuitate rede
 mit / exaltauit in resurrectōe in qua eius corpus surre
 xit gloriosū / exaltauit in ascensōe in qua tm̄ ascendit
 qz sedet ad dexterā pr̄is. **S**mnus) id ē laus cū cāntico fi
 et deo (ab omibz sanctis eius p̄petuo / sanctis dico. s. (fi
 lijs israhel). i. fidelibz xp̄ianis q̄ p̄ illā fidē p̄ quā abrahā
 placuit deo. israhelite facti sūt. i. vidētes deū filijs israhel
 (populo) fide et caritate (appropinquanti sibi)

Psalmus. Cxlix. in quo monet ad laudē dei.
Propheta exhortans fideles ad nouum canticum ait.

Cantate domino canticū ^{nouum)} _{de opri-}
 bus nouiter factis in tpe gratie. s. qz mater fuit **V**go. qz
 deus homo factus sit et qz repatus sit mūdus p̄ passio
 nem filij eius. **I**te de nouis mādatis ut dilectōe inimic
 orū / de nouis oñijs ut de abiectōe t̄palū / de nouis p̄
 missis. ut de adopcōe celestū bonorū (laus eius) id est
 ei gratā ē (qm̄ ecclesia catholica et a sanctis fit)

Cantate dico in ecclesia et. **U**etetur populus cristia-
nus) spe interiori cordis leticia (in eo qui fecit eum) in esse
nature et in esse gratie (et ecclesie fidelium exultent in
cristo rege suo) et sacerdote.

Quod dicitur in choro) .i. in corda morum et vni-
tate caritatis (in timpano) .i. in mortificatione carnis (et
psalterio psallat ei) .i. ope operetur quod voce cantatur.
Psallite et cantate. **Q**uia beneplacitum est domino in populo suo)
beneplacitum est cum ouertit auersum / cum iuuat pugnantem / coro-
nat vincentem (et exaltabit mansuetos in salutem) eternam.
Unde sequitur. **E**xultabunt sancti in gloria) quia facta
resurrectione non tamen in anima sed in corpore etiam erunt gloriosi
et quia tunc adimpletus erit omnis appetitus eorum (letabunt
in scientiis suis) siue in celestibus manibus omnibus distributis
eis secundum gradus beatitudinis eorum.

Exultabunt sancti dico hoc modo quia. **E**xultationes) .i.
laudes dei cum exultatione facte erunt (in corde eorum) et lin-
guis de omnibus perfectibus suis attribuentes ei quicquid boni
glorie et honoris habet / de perfectis viris subdit (gladij
sacientes ex utraque parte) .i. partes iudicandi de malis de
quibus capietur vindicta (in manibus eorum)

Ad quid erit gladius in manibus eorum. **A**d faciendam vindi-
ctam in nationibus) .i. in illis que legem non habuerunt (et increpa-
tiones in populis) in illis que male legeuntur sunt. **E**t. **A**d alli-
gandum reges eorum) reges terre impios (in pedibus) in
eternis penis ex quibus nullo modo poterunt se exsoluere (et
nobiles eorum) de omnibus (in manibus ferreis) quia punientur
manus eorum quibus in presentia vita malum iniusticias intulerunt.
Quid singula enumeret ad hoc gladios sancti habebunt
in manibus. **U**t faciant in regibus et populis iudicium)
non quod cumque sed (scriptum) in presentia dei approbatum ab angelis

et in pluribus sacre scripture locis memoratum (gloria hec est
omnibus sanctis eius) perfectis qui pro christo omnia terrena relique-
runt / ecce quanta gloria et gaudium tunc erit quam pauperes qui hic
erant derisui habebunt partem iudicandi in superis.

Psalmus. Cl. in quo monet ad laudem
dei propter beneficium glorificationis.

Propheta mutans ad laudandum deum in sanctis iam
in ecclesia iherusalem receptis ait.

Laudate dominum in sanctis eius

id est in consideratione sanctorum quos ipse misericordi-
ter iustificavit et mirabiliter remuneravit (laudate) etiam
in consideratione (firmamenti virtutis eius) id est pro eo quod
mortem ipsam cum auctore suo nequissimo potentie sue virtu-
te vicit et credentes ad celum perduxit. **L**audate eum
in virtutibus eius) id est per gloria angelicis virtutibus da-
ta qui sunt eius creatione quo ad naturam et confirmatione
quo ad gratiam (laudate dominum secundum multitudinem magni-
tudinis eius) .i. secundum gloriam magnam quam extendit ad mul-
titudinem electorum ex diversis partibus mundi vel lau-
dantem deum sine fine sicut magnitudinis eius non est finis.
Propheta quomodo sit deus laudandus per similitudi-
nes mysticas ostendit dicens. **L**audate eum in sono
tube / laudate eum in psalterio et cythara) tuba concrepet
regi psalterium canat deo cythara cum reliquis instrumentis
canat sponso / laudate eum in sono tube quia vos in bello vin-
cere fecit conterente domino sathan sub pedibus vestris / lau-
date eum in psalterio quia vos implere legem prestitit /
laudate in cythara quia carnem vestram vivificavit.

Laudate eū in timpano) qz mortificatū corpus v̄m in immortalitate donauit (et in choro) qz chorus angelicus vos associat (et in cordis ⁊ organo) qz p̄ ciborū abstinentiā rectoris visceribz cōcupiscētia ⁊ vicijs carnalibz digni inuēti estis regno dei ad dōcēdas d̄mas laudes.

Laudate eū in cimbali bñ sonātibz / in cimbali iubilacōis) eo qz corrupcōe carnis sanḡmsqz depulsa formatā ad imaginē creatōis om̄i plenitudme sp̄i ōpleta fulgetis sicut sol in regno dei / et qz ista instrumēta vult p̄pheta sp̄ualiter intelligi qz talia instrumēta in celesti patria nō habēt locū sed ad d̄signādū magnitudinē diuine iocūdanis hic interponūtur ocludēs ait (omnis sp̄itus) siue angelicus siue humanus (laudet d̄nm).

Reuerendissimi cardinalis / tituli sancti Sixti domini iohannis de Turrecremata / expositio breuis et vtilis super toto psalterio Moguntie impressa / Anno domini .M.cccclxxvi. decima die marchij p̄ petrū Schopffer de gernshaym feliciter est consummata.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Second block of faint, illegible text, also likely bleed-through.

That is all
J. B. Campbell

160

8-22-45

Perfect (but then
went away)
H. B. Swinburn, etc.
[P.S.]

Dec. 1940

TURRECREMATA, JOANNES. Expositio Psalterii. 10 March, 1476.

Hain *15,699; B.M.C. I, 31. St T410

Printed with gothic types, in folio 185 x 115 mm. Initial letters in red form, 35 lines to a page. It has 173 and blue, with a large ornamented leaves. The size of a leaf is 282 x letter at the beginning of text. Bound 202 mm., and the text measures in old calf, rebacked.

THE name of Cardinal Turrecremata is memorable in the history of printing because it was he who gave permission to Conrad Sweynheym and Arnold Pannartz to print the first books on Italian soil. As Abbot of Subiaco, the Cardinal befriended the two Germans, who, in search of a suitable place to settle down, at last set up their workshop in the monastery. He was by that time in his seventy-sixth year, yet he welcomed the new invention. And further, he did not insist that the printers produce one of his own books, although he was a voluminous author, many of whose works are unpublished to this day.

The Cardinal's Spanish name was Juan de Torquemada. Descendant of an old Castilian family, he early entered the Dominican Order. Having been called to Rome, he was entrusted with important diplomatic missions to Germany and the Netherlands, and was made Cardinal in 1439. The Abbey of Subiaco, together with other abbeys and bishoprics, was under his jurisdiction.

The Exposition of the Psalms was written in his old age. As he explains in the preface, his mind "was often distracted by the weight of years, frequent illness, and the depth of wisdom hidden in the psalms." Nevertheless he went on preparing the work, which, he hoped, "could be owned and understood by the greater part of the clergy, even those who are poor." His method is simple. Taking the text of the psalms — their words enclosed in parentheses — he attaches his commentary to every phrase, often quoting the opinions of Jerome, Augustine, Cassiodorus, and others.

The work was first printed by Ulrich Han in Rome in 1470, and became so popular that nearly twenty other editions were issued in the century. Schoeffer published an earlier edition in 1474; but the present one is particularly handsome. It has a special interest in that the first words of each psalm are printed with the large type of the Great Psalter of 1457.

Bought in November 1939, from the Benton Fund.

